நமோ தஸ்ஸ ப◌⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸ

அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹோ

க³ந்தா²ரம்ப◌⁴கதா²

1. ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴மதுலங் , ஸஸத்³த◌⁴ம்மக³ணுத்தமங்.

அபி◌⁴வாதி³ய பா◌⁴ஸிஸ்ஸங், அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹங்.

சதுபரமத்த²த◌⁴ம்மோ

2. தத்த² வுத்தாபி◌⁴த◌⁴ம்மத்தா², **சதுதா◌⁴ பரமத்த²தோ**.

சித்தங் சேதஸிகங் ரூபங், நிப்³பா³னமிதி ஸப்³ப³தா².

1. சித்தபரிச்சே²தோ³

பூ◌⁴மிபே◌⁴த³சித்தங்

3. தத்த² **சித்தங்** தாவ சதுப்³பி³த◌⁴ங் ஹோதி காமாவசரங் ரூபாவசரங் அரூபாவசரங் லோகுத்தரஞ்சேதி.

அகுஸலசித்தங்

4. தத்த² கதமங் **காமாவசரங்**? ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் தி³ட்டி²க³தவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங் , உபெக்கா²ஸஹக³தங் தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் தி³ட்டி²க³தவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகந்தி இமானி அட்ட²பி லோப◌⁴ஸஹக³தசித்தானி நாம.

5. தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தங் படிக◌⁴ஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகந்தி இமானி த்³வேபி படிக◌⁴ஸம்பயுத்தசித்தானி நாம.

6. உபெக்கா²ஸஹக³தங் விசிகிச்சா²ஸம்பயுத்தமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் உத்³த◌⁴ச்சஸம்பயுத்தமேகந்தி இமானி த்³வேபி மோமூஹசித்தானி நாம.

7. இச்சேவங் ஸப்³ப³தா²பி **த்³வாத³ஸாகுஸலசித்தானி** ஸமத்தானி.

8. அட்ட²தா◌⁴ லோப◌⁴மூலானி, தோ³ஸமூலானி ச த்³விதா◌⁴.

மோஹமூலானி ச த்³வேதி, த்³வாத³ஸாகுஸலா ஸியுங்.

அஹேதுகசித்தங்

9. உபெக்கா²ஸஹக³தங் சக்கு²விஞ்ஞாணங், ததா² ஸோதவிஞ்ஞாணங், கா◌⁴னவிஞ்ஞாணங், ஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணங் , து³க்க²ஸஹக³தங் காயவிஞ்ஞாணங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஸம்படிச்ச²னசித்தங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஸந்தீரணசித்தஞ்சேதி இமானி ஸத்தபி அகுஸலவிபாகசித்தானி நாம.

10. உபெக்கா²ஸஹக³தங் குஸலவிபாகங் சக்கு²விஞ்ஞாணங், ததா² ஸோதவிஞ்ஞாணங், கா◌⁴னவிஞ்ஞாணங், ஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணங், ஸுக²ஸஹக³தங் காயவிஞ்ஞாணங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஸம்படிச்ச²னசித்தங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஸந்தீரணசித்தங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஸந்தீரணசித்தஞ்சேதி இமானி அட்ட²பி குஸலவிபாகாஹேதுகசித்தானி நாம.

11. உபெக்கா²ஸஹக³தங் பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனசித்தங், ததா² மனொத்³வாராவஜ்ஜனசித்தங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஹஸிதுப்பாத³சித்தஞ்சேதி இமானி தீணிபி அஹேதுககிரியசித்தானி நாம.

12. இச்சேவ ஸப்³ப³தா²பி **அட்டா²ரஸாஹேதுகசித்தானி** ஸமத்தானி.

13. ஸத்தாகுஸலபாகானி, புஞ்ஞபாகானி அட்ட²தா◌⁴.

க்ரியசித்தானி தீணீதி, அட்டா²ரஸ அஹேதுகா.

ஸோப◌⁴னசித்தங்

14. பாபாஹேதுகமுத்தானி, **ஸோப◌⁴னானீ**தி வுச்சரே.

ஏகூனஸட்டி² சித்தானி, அதே²கனவுதீபி வா.

காமாவசரஸோப◌⁴னசித்தங்

15. ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங். உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகந்தி இமானி அட்ட²பி காமாவசரகுஸலசித்தானி நாம.

16. ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகந்தி இமானி அட்ட²பி ஸஹேதுககாமாவசரவிபாகசித்தானி நாம.

17. ஸோமஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங் , ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகங், உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஞாணவிப்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகமேகங், ஸஸங்கா²ரிகமேகந்தி இமானி அட்ட²பி ஸஹேதுககாமாவசரகிரியசித்தானி நாம.

18. இச்சேவங் ஸப்³ப³தா²பி **சதுவீஸதி ஸஹேதுககாமாவசரகுஸலவிபாககிரியசித்தானி** ஸமத்தானி.

19. வேத³னாஞாணஸங்கா²ரபே◌⁴தே³ன சதுவீஸதி.

ஸஹேதுகாமாவசரபுஞ்ஞபாகக்ரியா மதா.

20. காமே தேவீஸ பாகானி, புஞ்ஞாபுஞ்ஞானி வீஸதி.

ஏகாத³ஸ க்ரியா சேதி, சதுபஞ்ஞாஸ ஸப்³ப³தா².

ரூபாவசரசித்தங்

21. விதக்கவிசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் பட²மஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங், விசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் து³தியஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங், பீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் ததியஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங், ஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங், உபெக்கே²கக்³க³தாஸஹிதங் பஞ்சமஜ்ஜா²னகுஸலசித்தஞ்சேதி இமானி பஞ்சபி ரூபாவசரகுஸலசித்தானி நாம.

22. விதக்கவிசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் பட²மஜ்ஜா²னவிபாகசித்தங், விசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் து³தியஜ்ஜா²னவிபாகசித்தங், பீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் ததியஜ்ஜா²னவிபாகசித்தங், ஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னவிபாகசித்தங்,

உபெக்கே²கக்³க³தாஸஹிதங் பஞ்சமஜ்ஜா²னவிபாகசித்தஞ்சேதி இமானி பஞ்சபி ரூபாவசரவிபாகசித்தானி நாம.

23. விதக்கவிசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் பட²மஜ்ஜா²னகிரியசித்தங், விசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் து³தியஜ்ஜா²னகிரியசித்தங், பீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் ததியஜ்ஜா²னகிரியசித்தங் , ஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னகிரியசித்தங், உபெக்கே²கக்³க³தாஸஹிதங் பஞ்சமஜ்ஜா²னகிரியசித்தஞ்சேதி இமானி பஞ்சபி ரூபாவசரகிரியசித்தானி நாம.

24. இச்சேவங் ஸப்³ப³தா²பி **பன்னரஸ ரூபாவசரகுஸலவிபாககிரியசித்தானி** ஸமத்தானி.

25. பஞ்சதா◌⁴ ஜா²னபே◌⁴தே³ன, ரூபாவசரமானஸங்.

புஞ்ஞபாகக்ரியாபே◌⁴தா³, தங் பஞ்சத³ஸதா◌⁴ ப◌⁴வே.

அரூபாவசரசித்தங்

26. ஆகாஸானஞ்சாயதனகுஸலசித்தங், விஞ்ஞாணஞ்சாயதனகுஸலசித்தங், ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனகுஸலசித்தங், நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸலசித்தஞ்சேதி இமானி சத்தாரிபி அரூபாவசரகுஸலசித்தானி நாம.

27. ஆகாஸானஞ்சாயதனவிபாகசித்தங், விஞ்ஞாணஞ்சாயதனவிபாகசித்தங், ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனவிபாகசித்தங், நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனவிபாகசித்தஞ்சேதி இமானி சத்தாரிபி அரூபாவசரவிபாகசித்தானி நாம.

28. ஆகாஸானஞ்சாயதனகிரியசித்தங், விஞ்ஞாணஞ்சாயதனகிரியசித்தங், ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனகிரியசித்தங், நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகிரியசித்தஞ்சேதி இமானி சத்தாரிபி அரூபாவசரகிரியசித்தானி நாம.

29. இச்சேவங் ஸப்³ப³தா²பி **த்³வாத³ஸ அரூபாவசரகுஸலவிபாககிரியசித்தானி** ஸமத்தானி.

30. ஆலம்ப³ணப்பபே◌⁴தே³ன , சதுதா◌⁴ருப்பமானஸங்.

புஞ்ஞபாகக்ரியாபே◌⁴தா³, புன த்³வாத³ஸதா◌⁴ டி²தங்.

லோகுத்தரசித்தங்

31. ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங் , ஸகதா³கா³மிமக்³க³சித்தங், அனாகா³மிமக்³க³சித்தங், அரஹத்தமக்³க³சித்தஞ்சேதி இமானி சத்தாரிபி லோகுத்தரகுஸலசித்தானி நாம.

32. ஸோதாபத்திப²லசித்தங், ஸகதா³கா³மிப²லசித்தங், அனாகா³மிப²லசித்தங், அரஹத்தப²லசித்தஞ்சேதி இமானி சத்தாரிபி லோகுத்தரவிபாகசித்தானி நாம.

33. இச்சேவங் ஸப்³ப³தா²பி **அட்ட² லோகுத்தரகுஸலவிபாகசித்தானி** ஸமத்தானி.

34. சதுமக்³க³ப்பபே◌⁴தே³ன, சதுதா◌⁴ குஸலங் ததா².

பாகங் தஸ்ஸ ப²லத்தாதி, அட்ட²தா◌⁴னுத்தரங் மதங்.

சித்தக³ணனஸங்க³ஹோ

35. த்³வாத³ஸாகுஸலானேவங், குஸலானேகவீஸதி.

ச²த்திங்ஸேவ விபாகானி, க்ரியசித்தானி வீஸதி.

36. சதுபஞ்ஞாஸதா◌⁴ காமே, ரூபே பன்னரஸீரயே.

சித்தானி த்³வாத³ஸாருப்பே, அட்ட²தா◌⁴னுத்தரே ததா².

37. இத்த²மேகூனநவுதிபபே◌⁴த³ங் பன மானஸங்.

ஏகவீஸஸதங் வாத², விப◌⁴ஜந்தி விசக்க²ணா.

வித்தா²ரக³ணனா

38. கத²மேகூனநவுதிவித◌⁴ங் சித்தங் ஏகவீஸஸதங் ஹோதி? விதக்கவிசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் பட²மஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங், விசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் து³தியஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங், பீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் ததியஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங், ஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங், உபெக்கே²கக்³க³தாஸஹிதங் பஞ்சமஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தஞ்சேதி இமானி பஞ்சபி ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தானி நாம.

39. ததா² ஸகதா³கா³மிமக்³க³அனாகா³மிமக்³க³அரஹத்தமக்³க³சித்தஞ்சேதி ஸமவீஸதி மக்³க³சித்தானி.

40. ததா² ப²லசித்தானி சேதி **ஸமசத்தாலீஸ லோகுத்தரசித்தானி** ப◌⁴வந்தீதி.

41. ஜா²னங்க³யோக³பே◌⁴தே³ன, கத்வேகேகந்து பஞ்சதா◌⁴.

வுச்சதானுத்தரங் சித்தங், சத்தாலீஸவித◌⁴ந்தி ச.

42. யதா² ச ரூபாவசரங், க³ய்ஹதானுத்தரங் ததா².

பட²மாதி³ஜா²னபே◌⁴தே³, ஆருப்பஞ்சாபி பஞ்சமே.

ஏகாத³ஸவித◌⁴ங் தஸ்மா, பட²மாதி³கமீரிதங்;
ஜா²னமேகேகமந்தே து, தேவீஸதிவித◌⁴ங் ப◌⁴வே.

43. ஸத்ததிங்ஸவித◌⁴ங் புஞ்ஞங், த்³விபஞ்ஞாஸவித◌⁴ங் ததா².

பாகமிச்சாஹு சித்தானி, ஏகவீஸஸதங் பு³தா◌⁴.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே சித்தஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

பட²மோ பரிச்சே²தோ³.

2. சேதஸிகபரிச்சே²தோ³

ஸம்பயோக³லக்க²ணங்

1. ஏகுப்பாத³னிரோதா◌⁴ ச, ஏகாலம்ப³ணவத்து²கா.

சேதோயுத்தா த்³விபஞ்ஞாஸ, த◌⁴ம்மா சேதஸிகா மதா.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகங்

2. கத²ங்? ப²ஸ்ஸோ வேத³னா ஸஞ்ஞா சேதனா ஏகக்³க³தா ஜீவிதிந்த்³ரியங் மனஸிகாரோ சேதி ஸத்திமே சேதஸிகா **ஸப்³ப³சித்தஸாதா◌⁴ரணா** நாம.

3. விதக்கோ விசாரோ அதி◌⁴மொக்கோ² வீரியங் பீதி ச²ந்தோ³ சாதி ச² இமே சேதஸிகா **பகிண்ணகா** நாம.

4. ஏவமேதே தேரஸ சேதஸிகா **அஞ்ஞஸமானா**தி வேதி³தப்³பா³.

அகுஸலசேதஸிகங்

5. மோஹோ அஹிரிகங் அனொத்தப்பங் உத்³த◌⁴ச்சங் லோபோ◌⁴ தி³ட்டி² மானோ தோ³ஸோ இஸ்ஸா மச்ச²ரியங் குக்குச்சங் தி²னங் மித்³த◌⁴ங் விசிகிச்சா² சேதி சுத்³த³ஸிமே சேதஸிகா **அகுஸலா** நாம.

ஸோப◌⁴னசேதஸிகங்

6. ஸத்³தா◌⁴ ஸதி ஹிரீ ஒத்தப்பங் அலோபோ◌⁴ அதோ³ஸோ தத்ரமஜ்ஜ²த்ததா காயபஸ்ஸத்³தி◌⁴ சித்தபஸ்ஸத்³தி◌⁴ காயலஹுதா சித்தலஹுதா காயமுது³தா சித்தமுது³தா காயகம்மஞ்ஞதா சித்தகம்மஞ்ஞதா காயபாகு³ஞ்ஞதா சித்தபாகு³ஞ்ஞதா காயுஜுகதா சித்துஜுகதா சேதி ஏகூனவீஸதிமே சேதஸிகா **ஸோப◌⁴னஸாதா◌⁴ரணா** நாம.

7. ஸம்மாவாசா ஸம்மாகம்மந்தோ ஸம்மாஆஜீவோ சேதி திஸ்ஸோ **விரதியோ** நாம.

8. கருணா முதி³தா **அப்பமஞ்ஞாயோ** நாமாதி ஸப்³ப³தா²பி பஞ்ஞிந்த்³ரியேன ஸத்³தி◌⁴ங் பஞ்சவீஸதிமே சேதஸிகா **ஸோப◌⁴னா**தி வேதி³தப்³பா³.

9. எத்தாவதா ச -

தேரஸஞ்ஞஸமானா ச, சுத்³த³ஸாகுஸலா ததா²;
ஸோப◌⁴னா பஞ்சவீஸாதி, த்³விபஞ்ஞாஸ பவுச்சரே.

ஸம்பயோக³னயோ

10. தேஸங் சித்தாவியுத்தானங், யதா²யோக³மிதோ பரங்.

    சித்துப்பாதே³ஸு பச்சேகங், ஸம்பயோகோ³ பவுச்சதி.

11. ஸத்த ஸப்³ப³த்த² யுஜ்ஜந்தி, யதா²யோக³ங் பகிண்ணகா.

    சுத்³த³ஸாகுஸலெஸ்வேவ, ஸோப⁴னெஸ்வேவ ஸோப⁴னா.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகஸம்பயோக³னயோ

12. கத²ங்? **ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணா** தாவ ஸத்திமே சேதஸிகா ஸப்³பே³ஸுபி ஏகூனநவுதிசித்துப்பாதே³ஸு லப்³ப⁴ந்தி.

13. **பகிண்ணகேஸு** பன விதக்கோ தாவ த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜிதகாமாவசரசித்தேஸு சேவ ஏகாத³ஸஸு பட²மஜ்ஜா²னசித்தேஸு சேதி பஞ்சபஞ்ஞாஸசித்தேஸு உப்பஜ்ஜதி.

14. விசாரோ பன தேஸு சேவ ஏகாத³ஸஸு து³தியஜ்ஜா²னசித்தேஸு சாதி ச²ஸட்டி²சித்தேஸு.

15. அதி⁴மொக்கோ² த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணவிசிகிச்சா²ஸஹக³தவஜ்ஜிதசித்தேஸு.

16. வீரியங் பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனத்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணவஜ்ஜிதசித்தேஸு.

17. பீதி தோ³மனஸ்ஸுபெக்கா²ஸஹக³தகாயவிஞ்ஞாணசதுத்த²ஜ்ஜா²னவஜ்ஜிதசித்தேஸு.

18. ச²ந்தோ³ அஹேதுகமோமூஹவஜ்ஜிதசித்தேஸூதி.

19. தே பன சித்துப்பாதா³ யதா²க்கமங் -

    ச²ஸட்டி² பஞ்சபஞ்ஞாஸ, ஏகாத³ஸ ச ஸோளஸ;
    ஸத்ததி வீஸதி சேவ, பகிண்ணகவிவஜ்ஜிதா.

    பஞ்சபஞ்ஞாஸ ச²ஸட்டி²ட்ட²ஸத்ததி திஸத்ததி;
    ஏகபஞ்ஞாஸ சேகூனஸத்ததி ஸபகிண்ணகா.

அகுஸலசேதஸிகஸம்பயோக³னயோ

20. **அகுஸலேஸு** பன மோஹோ அஹிரிகங் அனொத்தப்பங் உத்³த◌⁴ச்சஞ்சாதி சத்தாரோமே சேதஸிகா ஸப்³பா³குஸலஸாதா◌⁴ரணா நாம, ஸப்³பே³ஸுபி த்³வாத³ஸா குஸலேஸு லப்³ப◌⁴ந்தி.

21. லோபோ◌⁴ அட்ட²ஸு லோப◌⁴ஸஹகஃ³தசித்தெஸ்வேவ லப்³ப◌⁴தி.

22. தி³ட்டி² சதூஸு தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தேஸு.

23. மானோ சதூஸு தி³ட்டி²க³தவிப்பயுத்தேஸு.

24. தோ³ஸோ இஸ்ஸா மச்ச²ரியங் குக்குச்சஞ்சாதி த்³வீஸு படிக◌⁴ஸம்பயுத்தசித்தேஸு.

25. தி²னமித்³த◌⁴ங் பஞ்சஸு ஸஸங்கா²ரிகசித்தேஸு.

26. விசிகிச்சா² விசிகிச்சா²ஸஹக³தசித்தேயேவாதி.

27. ஸப்³பா³புஞ்ஞேஸு சத்தாரோ,

லோப◌⁴மூலே தயோ க³தா;
தோ³ஸமூலேஸு சத்தாரோ,
ஸஸங்கா²ரே த்³வயங் ததா².

விசிகிச்சா² விசிகிச்சா²-சித்தே சாதி சதுத்³த³ஸ;
த்³வாத³ஸாகுலெஸ்வேவ, ஸம்பயுஜ்ஜந்தி பஞ்சதா◌⁴.

ஸோப◌⁴னசேதஸிகஸம்பயோக³னயோ

28. **ஸோப◌⁴னேஸு** பன ஸோப◌⁴னஸாதா◌⁴ரணா தாவ ஏகூனவீஸதிமே சேதஸிகா ஸப்³பே³ஸுபி ஏகூனஸட்டி²ஸோப◌⁴னசித்தேஸு ஸங்விஜ்ஜந்தி.

29. விரதியோ பன திஸ்ஸோபி லோகுத்தரசித்தேஸு ஸப்³ப³தா²பி நியதா ஏகதோவ லப்³ப◌⁴ந்தி, லோகியேஸு பன காமாவசரகுஸலெஸ்வேவ கதா³சி ஸந்தி³ஸ்ஸந்தி விஸுங் விஸுங்.

30. அப்பமஞ்ஞாயோ பன த்³வாத³ஸஸு பஞ்சமஜ்ஜா²னவஜ்ஜிதமஹக்³க³தசித்தேஸு சேவ காமாவசரகுஸலேஸு ச ஸஹேதுககாமாவசரகிரியசித்தேஸு சாதி அட்ட²வீஸதிசித்தெஸ்வேவ கதா³சி நானா ஹுத்வா ஜாயந்தி, உபெக்கா²ஸஹக³தேஸு பனெத்த² கருணாமுதி³தா ந ஸந்தீதி கேசி வத³ந்தி.

31. பஞ்ஞா பன த்³வாத³ஸஸு ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரசித்தேஸு சேவ ஸப்³பே³ஸுபி பஞ்சதிங்ஸமஹக்³க³தலோகுத்தரசித்தேஸு சாதி

ஸத்தசத்தாலீஸசித்தேஸு ஸம்பயோக³ங் க³ச்ச²தீதி.

32. ஏகூனவீஸதி த⁴ம்மா, ஜாயந்தேகூனஸட்டி²ஸு.

தயோ ஸோளஸசித்தேஸு, அட்ட²வீஸதியங் த்³வயங்.

பஞ்ஞா பகாஸிதா, ஸத்தசத்தாலீஸவிதே⁴ஸுபி;
ஸம்பயுத்தா சதுதே⁴வங், ஸோப⁴னெஸ்வேவ ஸோப⁴னா.

33. இஸ்ஸாமச்சே²ரகுக்குச்ச-விரதிகருணாத³யோ.

நானா கதா³சி மானோ ச, தி²ன மித்³த⁴ங் ததா² ஸஹ.

34. யதா²வுத்தானுஸாரேன, ஸேஸா **நியதயோகி³னோ**.

ஸங்க³ஹஞ்ச பவக்கா²மி, தேஸங் தா³னி யதா²ரஹங்.

ஸங்க³ஹனயோ

35. ச²த்திங்ஸானுத்தரே த⁴ம்மா, பஞ்சதிங்ஸ மஹக்³க³தே.

அட்ட²திங்ஸாபி லப்³ப⁴ந்தி, காமாவசரஸோப⁴னே.

ஸத்தவீஸதிபுஞ்ஞம்ஹி, த்³வாத³ஸாஹேதுகேதி ச;
யதா²ஸம்ப⁴வயோகே³ன, பஞ்சதா⁴ தத்த² ஸங்க³ஹோ.

லோகுத்தரசித்தஸங்க³ஹனயோ

36. கத²ங் ? **லோகுத்தரேஸு** தாவ அட்ட²ஸு பட²மஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு அஞ்ஞஸமானா தேரஸ சேதஸிகா, அப்பமஞ்ஞாவஜ்ஜிதா தேவீஸதி ஸோப⁴னசேதஸிகா சேதி ச²த்திங்ஸ த⁴ம்மா ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி, ததா² து³தியஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவஜ்ஜா, ததியஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவிசாரவஜ்ஜா, சதுத்த²ஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவிசாரபீதிவஜ்ஜா, பஞ்சமஜ்ஜா²னிகசித்தேஸுபி உபெக்கா²ஸஹக³தா தே ஏவ ஸங்க³ய்ஹந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி அட்ட²ஸு லோகுத்தரசித்தேஸு பஞ்சகஜ்ஜா²னவஸேன பஞ்சதா⁴வ ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி.

37. ச²த்திங்ஸ பஞ்சதிங்ஸ ச, சதுத்திங்ஸ யதா²க்கமங்.

தெத்திங்ஸத்³வயமிச்சேவங், பஞ்சதா⁴னுத்தரே டி²தா.

மஹக்³க³தசித்தஸங்க³ஹனயோ

38. **மஹக்³க³தேஸு** பன தீஸு பட²மஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு தாவ அஞ்ஞஸமானா தேரஸ சேதஸிகா, விரதித்தயவஜ்ஜிதா த்³வாவீஸதி ஸோப⁴னசேதஸிகா சேதி பஞ்சதிங்ஸ த⁴ம்மா ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி, கருணாமுதி³தா பனெத்த² பச்சேகமேவ யோஜேதப்³பா³, ததா² து³தியஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவஜ்ஜா, ததியஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவிசாரவஜ்ஜா, சதுத்த²ஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு விதக்கவிசாரபீதிவஜ்ஜா, பஞ்சமஜ்ஜா²னிகசித்தேஸு பன பன்னரஸஸு அப்பமஞ்ஞாயோ ந லப்³ப⁴ந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி ஸத்தவீஸதிமஹக்³க³தசித்தேஸு பஞ்சகஜ்ஜா²னவஸேன பஞ்சதா⁴வ ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி.

39. பஞ்சதிங்ஸ சதுத்திங்ஸ, தெத்திங்ஸ ச யதா²க்கமங்.

பா³த்திங்ஸ சேவ திங்ஸேதி, பஞ்சதா⁴வ மஹக்³க³தே.

காமாவசரஸோப⁴னசித்தஸங்க³ஹனயோ

40. **காமாவசரஸோப⁴னேஸு** பன குஸலேஸு தாவ பட²மத்³வயே அஞ்ஞஸமானா தேரஸ சேதஸிகா, பஞ்சவீஸதி ஸோப⁴னசேதஸிகா சேதி அட்ட²திங்ஸ த⁴ம்மா ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி, அப்பமஞ்ஞாவிரதியோ பனெத்த² பஞ்சபி பச்சேகமேவ யோஜேதப்³பா³, ததா² து³தியத்³வயே ஞாணவஜ்ஜிதா, ததியத்³வயே ஞாணஸம்பயுத்தா பீதிவஜ்ஜிதா, சதுத்த²த்³வயே ஞாணபீதிவஜ்ஜிதா தே ஏவ ஸங்க³ய்ஹந்தி. கிரியசித்தேஸுபி விரதிவஜ்ஜிதா ததே²வ சதூஸுபி து³கேஸு சதுதா⁴வ ஸங்க³ய்ஹந்தி. ததா² விபாகேஸு ச அப்பமஞ்ஞாவிரதிவஜ்ஜிதா தே ஏவ ஸங்க³ய்ஹந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி சதுவீஸதிகாமாவசரஸோப⁴னசித்தேஸு து³கவஸேன த்³வாத³ஸதா⁴வ ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி.

41. அட்ட²திங்ஸ ஸத்ததிங்ஸ, த்³வயங் ச²த்திங்ஸகங் ஸுபே⁴.

பஞ்சதிங்ஸ சதுத்திங்ஸ, த்³வயங் தெத்திங்ஸகங் க்ரியே;
தெத்திங்ஸ பாகே பா³த்திங்ஸ, த்³வயேகதிங்ஸகங் ப⁴வே;
ஸஹேதுகாமாவசரபுஞ்ஞ-பாகக்ரியாமனே.

42. நவிஜ்ஜந்தெத்த² விரதீ, க்ரியேஸு ச மஹக்³க³தே.

அனுத்தரே அப்பமஞ்ஞா, காமபாகே த்³வயங் ததா²;
அனுத்தரே ஜா²னத⁴ம்மா, அப்பமஞ்ஞா ச மஜ்ஜி²மே;
விரதீ ஞாணபீதீ ச, பரித்தேஸு விஸேஸகா.

அகுஸலசித்தஸங்க³ஹனயோ

43. **அகுஸலேஸு** பன லோப⁴மூலேஸு தாவ பட²மே அஸங்கா²ரிகே அஞ்ஞஸமானா தேரஸ சேதஸிகா, அகுஸலஸாதா⁴ரணா சத்தாரோ சாதி ஸத்தரஸ லோப⁴தி³ட்டீ²ஹி ஸத்³தி⁴ங் ஏகூனவீஸதி த⁴ம்மா ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி.

44. ததே²வ து³தியே அஸங்கா²ரிகே லோப⁴மானேன.

45. ததியே ததே²வ பீதிவஜ்ஜிதா லோப⁴தி³ட்டீ²ஹி ஸஹ அட்டா²ரஸ.

46. சதுத்தே² ததே²வ லோப⁴மானேன.

47. பஞ்சமே பன படிக⁴ஸம்பயுத்தே அஸங்கா²ரிகே தோ³ஸோ இஸ்ஸா மச்ச²ரியங் குக்குச்சஞ்சாதி சதூஹி ஸத்³தி⁴ங் பீதிவஜ்ஜிதா தே ஏவ வீஸதி த⁴ம்மா ஸங்க³ய்ஹந்தி, இஸ்ஸாமச்ச²ரியகுக்குச்சானி பனெத்த² பச்சேகமேவ யோஜேதப்³பா³னி.

48. ஸஸங்கா²ரிகபஞ்சகேபி ததே²வ தி²னமித்³தே⁴ன விஸேஸெத்வா யோஜேதப்³பா³.

49. ச²ந்த³பீதிவஜ்ஜிதா பன அஞ்ஞஸமானா ஏகாத³ஸ, அகுஸலஸாதா⁴ரணா சத்தாரோ சாதி பன்னரஸ த⁴ம்மா உத்³த⁴ச்சஸஹக³தே ஸம்பயுஜ்ஜந்தி.

50. விசிகிச்சா²ஸஹக³தசித்தே ச அதி⁴மொக்க²விரஹிதா விசிகிச்சா²ஸஹக³தா ததே²வ பன்னரஸ த⁴ம்மா ஸமுபலப்³ப⁴ந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி த்³வாத³ஸாகுஸலசித்துப்பாதே³ஸு பச்சேகங் யோஜியமானாபி க³ணனவஸேன ஸத்ததா⁴வ ஸங்க³ஹிதா ப⁴வந்தீதி.

51. ஏகூனவீஸாட்டா²ரஸ, வீஸேகவீஸ வீஸதி.

த்³வாவீஸ பன்னரஸேதி, ஸத்ததா⁴ குஸலேடி²தா.

52. ஸாதா⁴ரணா ச சத்தாரோ, ஸமானா ச த³ஸாபரே.

சுத்³த³ஸேதே பவுச்சந்தி, **ஸப்³பா³குஸலயோகி³னோ**.

அஹேதுகசித்தஸங்க³ஹனயோ

53. **அஹேதுகேஸு** பன ஹஸனசித்தே தாவ ச²ந்த³வஜ்ஜிதா அஞ்ஞஸமானா த்³வாத³ஸ த⁴ம்மா ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி.

54. ததா² வொட்ட²ப்³ப³னே ச²ந்த³பீதிவஜ்ஜிதா.

55. ஸுக²ஸந்தீரணே ச²ந்த³வீரியவஜ்ஜிதா.

56. மனோதா◌⁴துத்திகாஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴யுக³ளே ச²ந்த³பீதிவீரியவஜ்ஜிதா.

57. த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணே பகிண்ணகவஜ்ஜிதா தேயேவ ஸங்க³ய்ஹந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி அட்டா²ரஸஸு அஹேதுகேஸு க³ணனவஸேன சதுதா◌⁴வ ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி.

58. த்³வாத³ஸேகாத³ஸ த³ஸ, ஸத்த சாதி சதுப்³பி³தோ◌⁴.

அட்டா²ரஸாஹேதுகேஸு, சித்துப்பாதே³ஸு ஸங்க³ஹோ.

59. அஹேதுகேஸு ஸப்³ப³த்த², ஸத்த ஸேஸா யதா²ரஹங்.

இதி வித்தா²ரதோ வுத்தோ, தெத்திங்ஸவித◌⁴ஸங்க³ஹோ.

60. இத்த²ங் சித்தாவியுத்தானங், ஸம்பயோக³ஞ்ச ஸங்க³ஹங்.

ஞுத்வா பே◌⁴த³ங் யதா²யோக³ங், சித்தேன ஸமமுத்³தி³ஸே.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே சேதஸிகஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

து³தியோ பரிச்சே²தோ³.

3. பகிண்ணகபரிச்சே²தோ³

1. ஸம்பயுத்தா யதா²யோக³ங், தேபஞ்ஞாஸ ஸபா⁴வதோ.

   சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா, தேஸங் தா³னி யதா²ரஹங்.

2. வேத³னாஹேதுதோ கிச்சத்³வாராலம்ப³ணவத்து²தோ.

   சித்துப்பாத³வஸேனேவ, ஸங்க³ஹோ நாம நீயதே.

வேத³னாஸங்க³ஹோ

3. தத்த² **வேத³னாஸங்க³ஹே** தாவ திவிதா⁴ வேத³னா ஸுக²ங் து³க்க²ங் அது³க்க²மஸுகா² சேதி, ஸுக²ங் து³க்க²ங் ஸோமனஸ்ஸங் தோ³மனஸ்ஸங் உபெக்கா²தி ச பே⁴தே³ன பன பஞ்சதா⁴ ஹோதி.

4. தத்த² ஸுக²ஸஹக³தங் குஸலவிபாகங் காயவிஞ்ஞாணமேகமேவ, ததா² து³க்க²ஸஹக³தங் அகுஸலவிபாகங்.

5. ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தசித்தானி பன லோப⁴மூலானி சத்தாரி, த்³வாத³ஸ காமாவசரஸோப⁴னானி, ஸுக²ஸந்தீரணஹஸனானி ச த்³வேதி அட்டா²ரஸ காமாவசரஸோமனஸ்ஸஸஹக³தசித்தானி சேவ பட²மது³தியததியசதுத்த²ஜ்ஜா²னஸங்கா²தானி சதுசத்தாலீஸ மஹக்³க³தலோகுத்தரசித்தானி சேதி த்³வாஸட்டி²விதா⁴னி ப⁴வந்தி.

6. தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தசித்தானி பன த்³வே படிக⁴ஸம்பயுத்தசித்தானேவ.

7. ஸேஸானி ஸப்³பா³னிபி பஞ்சபஞ்ஞாஸ உபெக்கா²ஸஹக³தசித்தானேவாதி.

8. ஸுக²ங் து³க்க²முபெக்கா²தி, திவிதா⁴ தத்த² வேத³னா.

   ஸோமனஸ்ஸங் தோ³மனஸ்ஸமிதிபே⁴தே³ன பஞ்சதா⁴.

9. ஸுக²மேகத்த² து³க்க²ஞ்ச, தோ³மனஸ்ஸங் த்³வயே டி²தங்.

   த்³வாஸட்டி²ஸு ஸோமனஸ்ஸங், பஞ்சபஞ்ஞாஸகேதரா.

ஹேதுஸங்க³ஹோ

10. **ஹேதுஸங்க³ஹே** ஹேதூ நாம லோபோ⁴ தோ³ஸோ மோஹோ அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ சாதி ச²ப்³பி³தா⁴ ப⁴வந்தி.

11. தத்த² பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனத்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணவொட்ட²ப்³ப³னஹஸனவஸேன அஹேதுகசித்தானி நாம.

12. ஸேஸானி ஸப்³பா³னிபி ஏகஸத்ததி சித்தானி ஸஹேதுகானேவ.

13. தத்தா²பி த்³வே மோமூஹசித்தானி ஏகஹேதுகானி.

14. ஸேஸானி த³ஸ அகுஸலசித்தானி சேவ ஞாணவிப்பயுத்தானி த்³வாத³ஸ காமாவசரஸோப⁴னானி சேதி த்³வாவீஸதி த்³விஹேதுகசித்தானி.

15. த்³வாத³ஸ ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரஸோப⁴னானி சேவ பஞ்சதிங்ஸ மஹக்³க³தலோகுத்தரசித்தானி சேதி ஸத்தசத்தாலீஸ திஹேதுகசித்தானீதி.

16. லோபோ⁴ தோ³ஸோ ச மோஹோ ச,

    ஹேதூ அகுஸலா தயோ;
    அலோபா⁴தோ³ஸாமோஹோ ச,
    குஸலாப்³யாகதா ததா².

17. அஹேதுகாட்டா²ரஸேகஹேதுகா த்³வே த்³வாவீஸதி.

    த்³விஹேதுகா மதா ஸத்தசத்தாலீஸதிஹேதுகா.

கிச்சஸங்க³ஹோ

18. **கிச்சஸங்க³ஹே** கிச்சானி நாம படிஸந்தி⁴ப⁴வங்கா³வஜ்ஜனத³ஸ்ஸனஸவனகா⁴யனஸாயனபு²ஸனஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணவொட்ட²ப்³ப³னஜவனததா³ரம் சுத்³த³ஸவிதா⁴னி ப⁴வந்தி.

19. படிஸந்தி⁴ப⁴வங்கா³வஜ்ஜனபஞ்சவிஞ்ஞாணடா²னாதி³வஸேன பன தேஸங் த³ஸதா⁴ டா²னபே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³.

20. தத்த² த்³வே உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணானி சேவ அட்ட² மஹாவிபாகானி ச நவ ரூபாரூபவிபாகானி சேதி ஏகூனவீஸதி சித்தானி படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிகிச்சானி நாம.

21. ஆவஜ்ஜனகிச்சானி பன த்³வே.

22. ததா² த³ஸ்ஸனஸவனகா⁴யனஸாயனபு²ஸனஸம்படிச்ச²னகிச்சானி ச.

23. தீணி ஸந்தீரணகிச்சானி.

24. மனொத்³வாராவஜ்ஜனமேவ பஞ்சத்³வாரே வொட்ட²ப்³ப³னகிச்சங் ஸாதே⁴தி.

25. ஆவஜ்ஜனத்³வயவஜ்ஜிதானி குஸலாகுஸலப²லகிரியசித்தானி பஞ்சபஞ்ஞாஸ ஜவனகிச்சானி.

26. அட்ட² மஹாவிபாகானி சேவ ஸந்தீரணத்தயஞ்சேதி ஏகாத³ஸ ததா³ரம்மணகிச்சானி.

27. தேஸு பன த்³வே உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணசித்தானி படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிததா³ரம்மணஸந்தீரணவஸேன பஞ்சகிச்சானி நாம.

28. மஹாவிபாகானி அட்ட² படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிததா³ரம்மணவஸேன சதுகிச்சானி நாம.

29. மஹக்³க³தவிபாகானி நவ படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிவஸேன திகிச்சானி நாம.

30. ஸோமனஸ்ஸஸந்தீரணங் ஸந்தீரணததா³ரம்மணவஸேன து³கிச்சங்.

31. ததா² வொட்ட²ப்³ப³னங் வொட்ட²ப்³ப³னாவஜ்ஜனவஸேன.

32. ஸேஸானி பன ஸப்³பா³னிபி ஜவனமனோதா⁴துத்திகத்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணானி யதா²ஸம்ப⁴வமேககிச்சானீதி.

33. படிஸந்தா⁴த³யோ நாம, கிச்சபே⁴தே³ன சுத்³த³ஸ.

த³ஸதா⁴ டா²னபே⁴தே³ன, சித்துப்பாதா³ பகாஸிதா.

34. அட்ட²ஸட்டி² ததா² த்³வே ச, நவாட்ட² த்³வே யதா²க்கமங்.

ஏகத்³விதிசதுபஞ்சகிச்சடா²னானி நித்³தி³ஸே.

த்³வாரஸங்க³ஹோ

35. **த்³வாரஸங்க³ஹே** த்³வாரானி நாம சக்கு²த்³வாரங் ஸோதத்³வாரங் கா⁴னத்³வாரங் ஜிவ்ஹாத்³வாரங் காயத்³வாரங் மனொத்³வாரஞ்சேதி ச²ப்³பி³தா⁴னி ப⁴வந்தி.

36. தத்த² சக்கு²மேவ சக்கு²த்³வாரங்.

37. ததா² ஸோதாத³யோ ஸோதத்³வாராதீ³னி.

38. மனொத்³வாரங் பன ப⁴வங்க³ந்தி பவுச்சதி.

39. தத்த² பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனசக்கு²விஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணவொட்ட²ப்³ப³னகாமாவசரஜவனததா³ரம்மணவஸேன ச²சத்தாலீஸ சித்தானி சக்கு²த்³வாரே யதா²ரஹங் உப்பஜ்ஜந்தி, ததா² பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனஸோதவிஞ்ஞாணாதி³வஸேன ஸோதத்³வாராதீ³ஸுபி ச²சத்தாலீஸேவ ப⁴வந்தீதி ஸப்³ப³தா²பி பஞ்சத்³வாரே சதுபஞ்ஞாஸ சித்தானி காமாவசரானேவ.

40. மனொத்³வாரே பன மனொத்³வாராவஜ்ஜனபஞ்சபஞ்ஞாஸஜவனததா³ரம்மணவஸேன ஸத்தஸட்டி² சித்தானி ப⁴வந்தி.

41. ஏகூனவீஸதி படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிவஸேன த்³வாரவிமுத்தானி.

42. தேஸு பன பஞ்சவிஞ்ஞாணானி சேவ மஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனானி சேதி ச²த்திங்ஸ யதா²ரஹமேகத்³வாரிகசித்தானி நாம.

43. மனோதா⁴துத்திகங் பன பஞ்சத்³வாரிகங்.

44. ஸுக²ஸந்தீரணவொட்ட²ப்³ப³னகாமாவசரஜவனானி ச²த்³வாரிகசித்தானி.

45. உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணமஹாவிபாகானி ச²த்³வாரிகானி சேவ த்³வாரவிமுத்தானி ச.

46. மஹக்³க³தவிபாகானி த்³வாரவிமுத்தானேவாதி.

47. ஏகத்³வாரிகசித்தானி, பஞ்சச²த்³வாரிகானி ச.

சத்³வாரிகவிமுத்தானி, விமுத்தானி ச ஸப்³ப³தா².

ச²த்திங்ஸதி ததா² தீணி, ஏகதிங்ஸ யதா²க்கமங்;
த³ஸதா⁴ நவதா⁴ சேதி, பஞ்சதா⁴ பரிதீ³பயே.

ஆலம்ப³ணஸங்க³ஹோ

48. **ஆலம்ப³ணஸங்க³ஹே** ஆரம்மணானி நாம ரூபாரம்மணங் ஸத்³தா³ரம்மணங் க³ந்தா⁴ரம்மணங் ரஸாரம்மணங் பொ²ட்ட²ப்³பா³ரம்மணங் த⁴ம்மாரம்மணஞ்சேதி ச²ப்³பி³தா⁴னி ப⁴வந்தி.

49. தத்த² ரூபமேவ ரூபாரம்மணங், ததா² ஸத்³தா³த³யோ ஸத்³தா³ரம்மணாதீ³னி.

50. த⁴ம்மாரம்மணங் பன பஸாத³ஸுகு²மரூபசித்தசேதஸிகனிப்³பா³னபஞ்ஞத்திவஸேன ச²தா⁴ ஸங்க³ய்ஹதி.

51. தத்த² சக்கு²த்³வாரிகசித்தானங் ஸப்³பே³ஸம்பி ரூபமேவ ஆரம்மணங், தஞ்ச பச்சுப்பன்னங். ததா² ஸோதத்³வாரிகசித்தாதீ³னம்பி ஸத்³தா³தீ³னி, தானி ச பச்சுப்பன்னானியேவ.

52. மனொத்³வாரிகசித்தானங் பன ச²ப்³பி³த⁴ம்பி பச்சுப்பன்னமதீதங் அனாக³தங் காலவிமுத்தஞ்ச யதா²ரஹமாரம்மணங் ஹோதி.

53. த்³வாரவிமுத்தானஞ்ச படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிஸங்கா²தானங் ச²ப்³பி³த⁴ம்பி யதா²ஸம்ப⁴வங் யேபு⁴ய்யேன ப⁴வந்தரே ச²த்³வாரக்³க³ஹிதங் பச்சுப்பன்னமதீதங் பஞ்ஞத்திபூ⁴தங் வா கம்மகம்மனிமித்தக³தினிமித்தஸம்மதங் ஆரம்மணங் ஹோதி.

54. தேஸு சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னி யதா²க்கமங் ரூபாதி³ஏகேகாரம்மணானேவ.

55. மனோதா⁴துத்திகங் பன ரூபாதி³பஞ்சாரம்மணங்.

56. ஸேஸானி காமாவசரவிபாகானி ஹஸனசித்தஞ்சேதி ஸப்³ப³தா²பி காமாவசராரம்மணானேவ.

57. அகுஸலானி சேவ ஞாணவிப்பயுத்தகாமாவசரஜவனானி சேதி லோகுத்தரவஜ்ஜிதஸப்³பா³ரம்மணானி.

58. ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரகுஸலானி சேவ பஞ்சமஜ்ஜா²னஸங்கா²தங் அபி⁴ஞ்ஞாகுஸலஞ்சேதி அரஹத்தமக்³க³ப²லவஜ்ஜிதஸப்³பா³ரம்மணானி.

59. ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரகிரியானி சேவ கிரியாபி⁴ஞ்ஞாவொட்ட²ப்³ப³னஞ்சேதி ஸப்³ப³தா²பி ஸப்³பா³ரம்மணானி.

60. ஆருப்பேஸு து³தியசதுத்தா²னி மஹக்³க³தாரம்மணானி.

61. ஸேஸானி மஹக்³க³தசித்தானி ஸப்³பா³னிபி பஞ்ஞத்தாரம்மணானி.

62. லோகுத்தரசித்தானி நிப்³பா³னாரம்மணானீதி.

63. பஞ்சவீஸ பரித்தம்ஹி, ச² சித்தானி மஹக்³க³தே.

ஏகவீஸதி வோஹாரே, அட்ட² நிப்³பா³னகோ³சரே.

வீஸானுத்தரமுத்தம்ஹி , அக்³க³மக்³க³ப²லுஜ்ஜி²தே;
பஞ்ச ஸப்³ப³த்த² ச²ச்சேதி, ஸத்ததா⁴ தத்த² ஸங்க³ஹோ.

வத்து²ஸங்க³ஹோ

64. **வத்து²ஸங்க³ஹே** வத்தூ²னி நாம சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாகாயஹத³யவத்து² சேதி ச²ப்³பி³தா⁴னி ப⁴வந்தி.

65. தானி காமலோகே ஸப்³பா³னிபி லப்³ப⁴ந்தி.

66. ரூபலோகே பன கா◌⁴னாதி³த்தயங் நத்தி².

67. அரூபலோகே பன ஸப்³பா³னிபி ந ஸங்விஜ்ஜந்தி.

68. தத்த² பஞ்சவிஞ்ஞாணதா◌⁴துயோ யதா²க்கமங் ஏகந்தேன பஞ்ச பஸாத³வத்தூ²னி நிஸ்ஸாயேவ பவத்தந்தி.

69. பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனஸம்படிச்ச²னஸங்கா²தா பன மனோதா◌⁴து ச ஹத³யங் நிஸ்ஸிதாயேவ பவத்தந்தி.

70. அவஸேஸா பன மனோவிஞ்ஞாணதா◌⁴துஸங்கா²தா ச ஸந்தீரணமஹாவிபாகபடிக◌⁴த்³வயபட²மமக்³க³ஹஸனரூபாவசரவஸேன ஹத³யங் நிஸ்ஸாயேவ பவத்தந்தி.

71. அவஸேஸா குஸலாகுஸலகிரியானுத்தரவஸேன பன நிஸ்ஸாய வா அனிஸ்ஸாய வா.

72. ஆருப்பவிபாகவஸேன ஹத³யங் அனிஸ்ஸாயேவாதி.

73. ச²வத்து²ங் நிஸ்ஸிதா காமே, ஸத்த ரூபே சதுப்³பி³தா◌⁴.

திவத்து²ங் நிஸ்ஸிதாருப்பே, தா◌⁴த்வேகா நிஸ்ஸிதா மதா.

74. தேசத்தாலீஸ நிஸ்ஸாய, த்³வேசத்தாலீஸ ஜாயரே.

நிஸ்ஸாய ச அனிஸ்ஸாய, பாகாருப்பா அனிஸ்ஸிதா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே பகிண்ணகஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

ததியோ பரிச்சே²தோ³.

4. வீதி²பரிச்சே²தோ³

1. சித்துப்பாதா³னமிச்சேவங், கத்வாஸங்க³ஹமுத்தரங்.

பூ◌⁴மிபுக்³க³லபே◌⁴தே³ன, புப்³பா³பரனியாமிதங்.

பவத்திஸங்க³ஹங் நாம, படிஸந்தி◌⁴பவத்தியங்;
பவக்கா²மி ஸமாஸேன, யதா²ஸம்ப◌⁴வதோ கத²ங்.

2.. வீதி²முத்தானங் பன கம்மகம்மனிமித்தக³தினிமித்தவஸேன திவிதா◌⁴ ஹோதி விஸயப்பவத்தி.

4. தத்த² வத்து²த்³வாராரம்மணானி புப்³பே³ வுத்தனயானேவ.

விஞ்ஞாணச²க்கங்

5. சக்கு²விஞ்ஞாணங் ஸோதவிஞ்ஞாணங் கா◌⁴னவிஞ்ஞாணங் ஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணங் காயவிஞ்ஞாணங் மனோவிஞ்ஞாணஞ்சேதி ச² விஞ்ஞாணானி.

வீதி²ச²க்கங்

6. **ச² வீதி²யோ** பன சக்கு²த்³வாரவீதி² ஸோதத்³வாரவீதி² கா◌⁴னத்³வாரவீதி² ஜிவ்ஹாத்³வாரவீதி² காயத்³வாரவீதி² மனொத்³வாரவீதி² சேதி த்³வாரவஸேன வா, சக்கு²விஞ்ஞாணவீதி² ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி² கா◌⁴னவிஞ்ஞாணவீதி² ஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணவீதி² காயவிஞ்ஞாணவீதி² மனோவிஞ்ஞாணவீதி² சேதி விஞ்ஞாணவஸேன வா த்³வாரப்பவத்தா சித்தப்பவத்தியோ யோஜேதப்³பா³.

வீதி²பே◌⁴தோ³

7. அதிமஹந்தங் மஹந்தங் பரித்தங் அதிபரித்தஞ்சேதி பஞ்சத்³வாரே மனொத்³வாரே பன விபூ◌⁴தமவிபூ◌⁴தஞ்சேதி ச²தா◌⁴ விஸயப்பவத்தி வேதி³தப்³பா³.

பஞ்சத்³வாரவீதி²

8. கத²ங்? உப்பாத³டி²திப◌⁴ங்க³வஸேன க²ணத்தயங் ஏகசித்தக்க²ணங் நாம.

9. தானி பன ஸத்தரஸ சித்தக்க²ணானி ரூபத◌⁴ம்மானமாயூ.

10. ஏகசித்தக்க²ணாதீதானி வா ப³ஹுசித்தக்க²ணாதீதானி வா டி²திப்பத்தானேவ பஞ்சாரம்மணானி பஞ்சத்³வாரே ஆபாத²மாக³ச்ச²ந்தி. தஸ்மா

யதி^{3} ஏகசித்தக்க^{2}ணாதீதகங் ரூபாரம்மணங் சக்கு^{2}ஸ்ஸ ஆபாத^{2}மாக^{3}ச்ச^{2}தி, ததோ த்^{3}விக்க^{2}த்துங் ப◌^{4}வங்கே^{3} சலிதே ப◌^{4}வங்க^{3}ஸோதங் வொச்சி^{2}ந்தி^{3}த்வா தமேவ ரூபாரம்மணங் ஆவஜ்ஜந்தங் பஞ்சத்^{3}வாராவஜ்ஜனசித்தங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ^{2}தி, ததோ தஸ்ஸானந்தரங் தமேவ ரூபங் பஸ்ஸந்தங் சக்கு^{2}விஞ்ஞாணங், ஸம்படிச்ச^{2}ந்தங் ஸம்படிச்ச^{2}னசித்தங், ஸந்தீரயமானங் ஸந்தீரணசித்தங், வவத்த^{2}பெந்தங் வொட்ட^{2}ப்^{3}ப^{3}னசித்தஞ்சேதி யதா^{2}க்கமங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ^{2}ந்தி, ததோ பரங் ஏகூனதிங்ஸ காமாவசரஜவனேஸு யங்கிஞ்சி லத்^{3}த◌^{4}பச்சயங் யேபு◌^{4}ய்யேன ஸத்தக்க^{2}த்துங் ஜவதி, ஜவனானுப^{3}ந்தா◌^{4}னி ச த்^{3}வே ததா^{3}ரம்மணபாகானி யதா^{2}ரஹங் பவத்தந்தி, ததோ பரங் ப◌^{4}வங்க^{3}பாதோ.

11. எத்தாவதா சுத்^{3}த^{3}ஸ வீதி^{2}சித்துப்பாதா^{3}, த்^{3}வே ப◌^{4}வங்க^{3}சலனானி, புப்^{3}பே^{3}வாதீதகமேகசித்தக்க^{2}ணந்தி கத்வா ஸத்தரஸ சித்தக்க^{2}ணானி பரிபூரெந்தி, ததோ பரங் நிருஜ்ஜ^{2}தி, ஆரம்மணமேதங் **அதிமஹந்தங்** நாம கோ^{3}சரங்.

12. யாவ ததா^{3}ரம்மணுப்பாதா^{3} பன அப்பஹொந்தாதீதகமாபாத^{2}மாக^{3}தங் ஆரம்மணங் **மஹந்தங்** நாம, தத்த^{2} ஜவனாவஸானே ப◌^{4}வங்க^{3}பாதோவ ஹோதி, நத்தி^{2} ததா^{3}ரம்மணுப்பாதோ^{3}.

13. யாவ ஜவனுப்பாதா^{3}பி அப்பஹொந்தாதீதகமாபாத^{2}மாக^{3}தங் ஆரம்மணங் **பரித்தங்** நாம, தத்த^{2} ஜவனம்பி அனுப்பஜ்ஜித்வா த்^{3}வத்திக்க^{2}த்துங் வொட்ட^{2}ப்^{3}ப^{3}னமேவ பவத்ததி, ததோ பரங் ப◌^{4}வங்க^{3}பாதோவ ஹோதி.

14. யாவ வொட்ட^{2}ப்^{3}ப^{3}னுப்பாதா^{3} ச பன அப்பஹொந்தாதீதகமாபாத^{2}மாக^{3}தங் நிரோதா◌^{4}ஸன்னமாரம்மணங் **அதிபரித்தங்** நாம, தத்த^{2} ப◌^{4}வங்க^{3}சலனமேவ ஹோதி, நத்தி^{2} வீதி^{2}சித்துப்பாதோ^{3}.

15. இச்சேவங் சக்கு^{2}த்^{3}வாரே, ததா^{2} ஸோதத்^{3}வாராதீ^{3}ஸு சேதி ஸப்^{3}ப^{3}தா^{2}பி பஞ்சத்^{3}வாரே ததா^{3}ரம்மணஜவனவொட்ட^{2}ப்^{3}ப^{3}னமோக◌^{4}வாரஸங்கா^{2}தானங் சதுன்னங் வாரானங் யதா^{2}க்கமங் ஆரம்மணபூ◌^{4}தா விஸயப்பவத்தி சதுதா◌^{4} வேதி^{3}தப்^{3}பா^{3}.

16. வீதி^{2}சித்தானி ஸத்தேவ, சித்துப்பாதா^{3} சதுத்^{3}த^{3}ஸ.

சதுபஞ்ஞாஸ வித்தா^{2}ரா, பஞ்சத்^{3}வாரே யதா^{2}ரஹங்.

அயமெத்த^{2} பஞ்சத்^{3}வாரே வீதி^{2}சித்தப்பவத்தினயோ.

மனொத்^{3}வாரவீதி^{2} பரித்தஜவனவாரோ

17. **மனொத்³வாரே** பன யதி³ **விபூ⁴தமாரம்மணங்** ஆபாத²மாக³ச்ச²தி, ததோ பரங் ப⁴வங்க³சலனமனொத்³வாராவஜ்ஜனஜவனாவஸானே ததா³ரம்மணபாகானி பவத்தந்தி, ததோ பரங் ப⁴வங்க³பாதோ.

18. **அவிபூ⁴தே** பனாரம்மணே ஜவனாவஸானே ப⁴வங்க³பாதோவ ஹோதி, நத்தி² ததா³ரம்மணுப்பாதோ³தி.

19. வீதி²சித்தானி தீணேவ, சித்துப்பாதா³ த³ஸேரிதா.

வித்தா²ரேன பனெத்தே²க-சத்தாலீஸ விபா⁴வயே;

அயமெத்த² பரித்தஜவனவாரோ.

அப்பனாஜவனவாரோ

20. **அப்பனாஜவனவாரே** பன விபூ⁴தாவிபூ⁴தபே⁴தோ³ நத்தி², ததா² ததா³ரம்மணுப்பாதோ³ ச.

21. தத்த² ஹி ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரஜவனானமட்ட²ன்னங் அஞ்ஞதரஸ்மிங் பரிகம்மோபசாரானுலோமகொ³த்ரபு⁴னாமேன சதுக்க²த்துங் திக்க²த்துமேவ வா யதா²க்கமங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்³தா⁴னந்தரமேவ யதா²ரஹங் சதுத்த²ங், பஞ்சமங் வா ச²ப்³பீ³ஸதிமஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனேஸு யதா²பி⁴னீஹாரவஸேன யங் கிஞ்சி ஜவனங் அப்பனாவீதி²மோதரதி, ததோ பரங் அப்பனாவஸானே ப⁴வங்க³பாதோவ ஹோதி.

22. தத்த² ஸோமனஸ்ஸஸஹகதஜவனானந்தரங் அப்பனாபி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாவ பாடிகங்கி²தப்³பா³, உபெக்கா²ஸஹக³தஜவனானந்தரங் உபெக்கா²ஸஹக³தாவ, தத்தா²பி குஸலஜவனானந்தரங் குஸலஜவனஞ்சேவ ஹெட்டி²மஞ்ச ப²லத்தயமப்பேதி, கிரியஜவனானந்தரங் கிரியஜவனங் அரஹத்தப²லஞ்சாதி.

23. த்³வத்திங்ஸ ஸுக²புஞ்ஞம்ஹா, த்³வாத³ஸோபெக்க²கா பரங்,

ஸுகி²தக்ரியதோ அட்ட², ச² ஸம்பொ⁴ந்தி உபெக்க²கா.

24. புது²ஜ்ஜனான ஸெக்கா²னங், காமபுஞ்ஞதிஹேதுதோ.

திஹேதுகாமக்ரியதோ, வீதராகா³னமப்பனா.

அயமெத்த² மனொத்³வாரே வீதி²சித்தப்பவத்தினயோ.

ததா³ரம்மணனியமோ

25. ஸப்³ப³த்தா²பி பனெத்த² அனிட்டே² ஆரம்மணே அகுஸலவிபாகானேவ பஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணததா³ரம்மணானி.

26. இட்டே² குஸலவிபாகானி.

27. அதிஇட்டே² பன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானேவ ஸந்தீரணததா³ரம்மணானி, தத்தா²பி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தகிரியஜவனாவஸானே ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானேவ ததா³ரம்மணானி ப◌⁴வந்தி, உபெக்கா²ஸஹக³தகிரியஜவனாவஸானே ச உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ ஹொந்தி.

28. தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தஜவனாவஸானே ச பன ததா³ரம்மணானிசேவ ப◌⁴வங்கா³னி ச உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ ப◌⁴வந்தி, தஸ்மா யதி³ ஸோமனஸ்ஸபடிஸந்தி◌⁴கஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தஜவனாவஸானே ததா³ரம்மணஸம்ப◌⁴வோ நத்தி², ததா³ யங் கிஞ்சி பரிசிதபுப்³ப³ங் பரித்தாரம்மணமாரப்³ப◌⁴ உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணங் உப்பஜ்ஜதி, தமனந்தரித்வா ப◌⁴வங்க³பாதோவ ஹோதீதி வத³ந்தி ஆசரியா.

29. ததா² காமாவசரஜவனாவஸானே காமாவசரஸத்தானங் காமாவசரத◌⁴ம்மெஸ்வேவ ஆரம்மணபூ◌⁴தேஸு ததா³ரம்மணங் இச்ச²ந்தீதி.

30. காமே ஜவனஸத்தாலம்ப³ணானங் நியமே ஸதி.

விபூ◌⁴தேதிமஹந்தே ச, ததா³ரம்மணமீரிதங்.

அயமெத்த² ததா³ரம்மணனியமோ.

ஜவனநியமோ

31. **ஜவனேஸு** ச பரித்தஜவனவீதி²யங் காமாவசரஜவனானி ஸத்தக்க²த்துங் ச²க்க²த்துமேவ வா ஜவந்தி.

32. மந்த³ப்பவத்தியங் பன மரணகாலாதீ³ஸு பஞ்சவாரமேவ.

33. ப◌⁴க³வதோ பன யமகபாடிஹாரியகாலாதீ³ஸு லஹுகப்பவத்தியங் சத்தாரிபஞ்ச வா பச்சவெக்க²ணசித்தானி ப◌⁴வந்தீதிபி வத³ந்தி.

34. ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ பன பட²மகப்பனாயங் மஹக்³க³தஜவனானிஅபி◌⁴ஞ்ஞாஜவனானி ச ஸப்³ப³தா³பி ஏகவாரமேவ ஜவந்தி, ததோ பரங் ப◌⁴வங்க³பாதோ.

35. சத்தாரோ பன மக்³கு³ப்பாதா³ ஏகசித்தக்க²ணிகா, ததோ பரங் த்³வே தீணி ப²லசித்தானி யதா²ரஹங் உப்பஜ்ஜந்தி, ததோ பரங் ப◌⁴வங்க³பாதோ.

36. நிரோத◌⁴ஸமாபத்திகாலே த்³விக்க²த்துங் சதுத்தா²ருப்பஜவனங் ஜவதி, ததோ பரங் நிரோத◌⁴ங் பு²ஸதி.

37. வுட்டா²னகாலே ச அனாகா³மிப²லங் வா அரஹத்தப²லங் வா யதா²ரஹமேகவாரங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்³தே◌⁴ ப◌⁴வங்க³பாதோவ ஹோதி.

38. ஸப்³ப³த்தா²பி ஸமாபத்திவீதி²யங் ப◌⁴வங்க³ஸோதோ விய வீதி²னியமோ நத்தீ²தி கத்வா ப³ஹூனிபி லப்³ப◌⁴ந்தீதி.

39. ஸத்தக்க²த்துங் பரித்தானி, மக்³கா³பி◌⁴ஞ்ஞா ஸகிங் மதா.

அவஸேஸானி லப்³ப◌⁴ந்தி, ஜவனானி ப³ஹூனிபி.

அயமெத்த² ஜவனநியமோ.

புக்³க³லபே◌⁴தோ³

40. **து³ஹேதுகானமஹேதுகானஞ்ச** பனெத்த² கிரியஜவனானி சேவ அப்பனாஜவனானி ச லப்³ப◌⁴ந்தி.

41. ததா² ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகானி ச ஸுக³தியங்.

42. து³க்³க³தியங் பன ஞாணவிப்பயுத்தானி ச மஹாவிபாகானி ந லப்³ப◌⁴ந்தி.

43. **திஹேதுகேஸு** ச கீ²ணாஸவானங் குஸலாகுஸலஜவனானி ந லப்³ப◌⁴ந்தி.

44. ததா² ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் கிரியஜவனானி.

45. தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தவிசிகிச்சா²ஜவனானி ச ஸெக்கா²னங்.

46. அனாகா³மிபுக்³க³லானங் பன படிக◌⁴ஜவனானி ச ந லப்³ப◌⁴ந்தி.

47. லோகுத்தரஜவனானி ச யதா²ரஹங் அரியானமேவ ஸமுப்பஜ்ஜந்தீதி.

48. அஸெக்கா²னங் சதுசத்தாலீஸ ஸெக்கா²னமுத்³தி³ஸே.

ச²ப்பஞ்ஞாஸாவஸேஸானங், சதுபஞ்ஞாஸ ஸம்ப◌⁴வா.

அயமெத்த² புக்³க³லபே◌⁴தோ³.

பூ◌⁴மிவிபா◌⁴கோ³

49. **காமாவசரபூ◌⁴மியங்** பனேதானி ஸப்³பா³னிபி வீதி²சித்தானி யதா²ரஹமுபலப்³ப◌⁴ந்தி.

50. **ரூபாவசரபூ◌⁴மியங்** படிக◌⁴ஜவனததா³ரம்மணவஜ்ஜிதானி.

51. **அரூபாவசரபூ◌⁴மியங்** பட²மமக்³க³ரூபாவசரஹஸனஹெட்டி²மாருப்பவஜ்ஜிதானி ச லப்³ப◌⁴ந்தி.

52. ஸப்³ப³த்தா²பி ச தங்தங்பஸாத³ரஹிதானங் தங்தங்த்³வாரிகவீதி²சித்தானி ந லப்³ப◌⁴ந்தேவ.

53. அஸஞ்ஞஸத்தானங் பன ஸப்³ப³தா²பி சித்தப்பவத்தி நத்தே²வாதி.

54. அஸீதி வீதி²சித்தானி, காமே ரூபே யதா²ரஹங்.

சதுஸட்டி² ததா²ரூபே, த்³வேசத்தாலீஸ லப்³ப◌⁴ரே.

அயமெத்த² பூ◌⁴மிவிபா◌⁴கோ³.

55. இச்சேவங் ச²த்³வாரிகசித்தப்பவத்தி யதா²ஸம்ப◌⁴வங் ப◌⁴வங்க³ந்தரிதா யாவதாயுகமப்³பொ³ச்சி²ன்னா பவத்ததி.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே வீதி²ஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

சதுத்தோ² பரிச்சே²தோ³.

5. வீதி²முத்தபரிச்சே²தோ³

1. வீதி²சித்தவஸேனேவங், பவத்தியமுதீ³ரிதோ.

   பவத்திஸங்க³ஹோ நாம, ஸந்தி◌⁴யங் தா³னி வுச்சதி.

2. சதஸ்ஸோ பூ◌⁴மியோ, சதுப்³பி³தா◌⁴ படிஸந்தி◌⁴, சத்தாரி கம்மானி, சதுதா◌⁴ மரணுப்பத்தி சேதி வீதி²முத்தஸங்க³ஹே சத்தாரி சதுக்கானி வேதி³தப்³பா³னி.

பூ◌⁴மிசதுக்கங்

3. தத்த² அபாயபூ◌⁴மி காமஸுக³திபூ◌⁴மி ரூபாவசரபூ◌⁴மி அரூபாவசரபூ◌⁴மி சேதி சதஸ்ஸோ பூ◌⁴மியோ நாம.

4. தாஸு நிரயோ திரச்சா²னயோனி பெத்திவிஸயோ அஸுரகாயோ சேதி **அபாயபூ◌⁴மி சதுப்³பி³தா◌⁴** ஹோதி.

5. மனுஸ்ஸா சாதுமஹாராஜிகா தாவதிங்ஸா யாமா துஸிதா நிம்மானரதி பரனிம்மிதவஸவத்தீ சேதி **காமஸுக³திபூ◌⁴மி ஸத்தவிதா◌⁴** ஹோதி.

6. ஸா பனாயமேகாத³ஸவிதா◌⁴பி காமாவசரபூ◌⁴மிச்சேவ ஸங்க²ங் க³ச்ச²தி.

7. ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜா ப்³ரஹ்மபுரோஹிதா மஹாப்³ரஹ்மா சேதி பட²மஜ்ஜா²னபூ◌⁴மி.

8. பரித்தாபா◌⁴ அப்பமாணாபா◌⁴ ஆப◌⁴ஸ்ஸரா சேதி து³தியஜ்ஜா²னபூ◌⁴மி.

9. பரித்தஸுபா◌⁴ அப்பமாணஸுபா◌⁴ ஸுப◌⁴கிண்ஹா சேதி ததியஜ்ஜா²னபூ◌⁴மி.

10. வேஹப்ப²லா அஸஞ்ஞஸத்தா ஸுத்³தா◌⁴வாஸா சேதி சதுத்த²ஜ்ஜா²னபூ◌⁴மீதி **ரூபாவசரபூ◌⁴மி ஸோளஸவிதா◌⁴** ஹோதி.

11. அவிஹா அதப்பா ஸுத³ஸ்ஸா ஸுத³ஸ்ஸீ அகனிட்டா² சேதி **ஸுத்³தா◌⁴வாஸபூ◌⁴மி பஞ்சவிதா◌⁴** ஹோதி.

12. ஆகாஸானஞ்சாயதனபூ◌⁴மி விஞ்ஞாணஞ்சாயதனபூ◌⁴மி ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனபூ◌⁴மி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனபூ◌⁴மி சேதி **அரூபபூ◌⁴மி சதுப்³பி³தா◌⁴** ஹோதி.

13. புது²ஜ்ஜனா ந லப்³ப◌⁴ந்தி, ஸுத்³தா◌⁴வாஸேஸு ஸப்³ப³தா².

    ஸோதாபன்னா ச ஸகதா³கா³மினோ சாபி புக்³க³லா.

14. அரியா நோபலப்³ப◌⁴ந்தி, அஸஞ்ஞாபாயபூ◌⁴மிஸு.

    ஸேஸட்டா²னேஸு லப்³ப◌⁴ந்தி, அரியானரியாபி ச.

இத³மெத்த² பூ◌⁴மிசதுக்கங்.

படிஸந்தி◌⁴சதுக்கங்

15. அபாயபடிஸந்தி◌⁴ காமஸுக³திபடிஸந்தி◌⁴ ரூபாவசரபடிஸந்தி◌⁴ அரூபாவசரபடிஸந்தி◌⁴ சேதி **சதுப்³பி³தா◌⁴ படிஸந்தி◌⁴** நாம.

16. தத்த² அகுஸலவிபாகோபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணங் அபாயபூ◌⁴மியங் ஓக்கந்திக்க²ணே படிஸந்தி◌⁴ ஹுத்வா ததோ பரங் ப◌⁴வங்க³ங் பரியோஸானே சவனங் ஹுத்வா வொச்சி²ஜ்ஜதி,

அயமேகாபாயபடிஸந்திு⁴ நாம.

17. குஸலவிபாகோபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணங் பன காமஸுக³தியங் மனுஸ்ஸானஞ்சேவ ஜச்சந்தா⁴தீ³னங் பு⁴ம்மஸ்ஸிதானஞ்ச வினிபாதிகாஸுரானங் படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிவஸேன பவத்ததி.

18. மஹாவிபாகானி பன அட்ட² ஸப்³ப³த்தா²பி காமஸுக³தியங் படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிவஸேன பவத்தந்தி.

19. இமா நவ காமஸுக³திபடிஸந்தி⁴யோ நாம.

20. ஸா பனாயங் த³ஸவிதா⁴பி காமாவசரபடிஸந்தி⁴ச்சேவ ஸங்க²ங் க³ச்ச²தி.

21. தேஸு சதுன்னங் அபாயானங் மனுஸ்ஸானங் வினிபாதிகாஸுரானஞ்ச ஆயுப்பமாணக³ணனாய நியமோ நத்தி².

22. சாதுமஹாராஜிகானங் பன தே³வானங் தி³ப்³பா³னி பஞ்சவஸ்ஸஸதானி ஆயுப்பமாணங், மனுஸ்ஸக³ணனாய நவுதிவஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸப்பமாணங் ஹோதி, ததோ சதுக்³கு³ணங் தாவதிங்ஸானங், ததோ சதுக்³கு³ணங் யாமானங், ததோ சதுக்³கு³ணங் துஸிதானங், ததோ சதுக்³கு³ணங் நிம்மானரதீனங், ததோ சதுக்³கு³ணங் பரனிம்மிதவஸவத்தீனங்.

23. நவஸதஞ்சேகவீஸ-வஸ்ஸானங் கோடியோ ததா².

வஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸானி, ஸட்டி² ச வஸவத்திஸு.

24. பட²மஜ்ஜா²னவிபாகங் பட²மஜ்ஜா²னபூ⁴மியங் படிஸந்தி⁴ப⁴வங்க³சுதிவஸேன பவத்ததி.

25. ததா² து³தியஜ்ஜா²னவிபாகங் ததியஜ்ஜா²னவிபாகஞ்ச து³தியஜ்ஜா²னபூ⁴மியங்.

26. சதுத்த²ஜ்ஜா²னவிபாகங் ததியஜ்ஜா²னபூ⁴மியங்.

27. பஞ்சமஜ்ஜா²னவிபாகங் சதுத்த²ஜ்ஜா²னபூ⁴மியங்.

28. அஸஞ்ஞஸத்தானங் பன ரூபமேவ படிஸந்தி⁴ ஹோதி. ததா² ததோ பரங் பவத்தியங் சவனகாலே ச ரூபமேவ பவத்தித்வா நிருஜ்ஜ²தி, இமா **ச² ரூபாவசரபடிஸந்தி⁴யோ** நாம.

29. தேஸு ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜானங் தே³வானங் கப்பஸ்ஸ ததியோ பா⁴கோ³ ஆயுப்பமாணங்.

30. ப்³ரஹ்மபுரோஹிதானங் உபட்³ட⁴கப்போ.

31. மஹாப்³ரஹ்மானங் ஏகோ கப்போ.

32. பரித்தாபா⁴னங் த்³வே கப்பானி.

33. அப்பமாணாபா⁴னங் சத்தாரிகப்பானி.

34. ஆப⁴ஸ்ஸரானங் அட்ட² கப்பானி.

35. பரித்தஸுபா⁴னங் ஸோளஸ கப்பானி.

36. அப்பமாணஸுபா⁴னங் த்³வத்திங்ஸ கப்பானி.

37. ஸுப⁴கிண்ஹானங் சதுஸட்டி² கப்பானி.

38. வேஹப்ப²லானங் அஸஞ்ஞஸத்தானஞ்ச பஞ்சகப்பஸதானி.

39. அவிஹானங் கப்பஸஹஸ்ஸானி.

40. அதப்பானங் த்^{3}வே கப்பஸஹஸ்ஸானி.

41. ஸுத^{3}ஸ்ஸானங் சத்தாரி கப்பஸஹஸ்ஸானி.

42. ஸுத^{3}ஸ்ஸீனங் அட்ட^{2} கப்பஸஹஸ்ஸானி.

43. அகனிட்டா^{2}னங் ஸோளஸ கப்பஸஹஸ்ஸானி.

44. பட^{2}மாருப்பாதி^{3}விபாகானி பட^{2}மாருப்பாதி^{3}பூ◌^{4}மீஸு யதா^{2}க்கமங் படிஸந்தி◌^{4}ப◌^{4}வங்க^{3}சுதிவஸேன பவத்தந்தி. இமா **சதஸ்ஸோ அருபபடிஸந்தி◌^{4}யோ** நாம.

45. தேஸு பன ஆகாஸானஞ்சாயதனூபகா^{3}னங் தே^{3}வானங் வீஸதிகப்பஸஹஸ்ஸானி ஆயுப்பமாணங்.

46. விஞ்ஞாணஞ்சாயதனூபகா^{3}னங் தே^{3}வானங் சத்தாலீஸகப்பஸஹஸ்ஸானி.

47. ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனூபகா^{3}னங் தே^{3}வானங் ஸட்டி^{2}கப்பஸஹஸ்ஸானி.

48. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனூபகா^{3}னங் தே^{3}வானங் சதுராஸீதிகப்பஸஹஸ்ஸானி.

49. படிஸந்தி◌^{4} ப◌^{4}வங்க^{3}ஞ்ச, ததா^{2} சவனமானஸங்.

ஏகமேவ ததே^{2}வேகவிஸயஞ்சேகஜாதியங்.

இத^{3}மெத்த^{2} படிஸந்தி◌^{4}சதுக்கங்.

கம்மசதுக்கங்

50. ஜனகங் உபத்த^{2}ம்ப◌^{4}கங் உபபீளகங் உபகா◌^{4}தகஞ்சேதி **கிச்சவஸேன**.

51. க^{3}ருகங் ஆஸன்னங் ஆசிண்ணங் கடத்தாகம்மஞ்சேதி **பாகதா^{3}னபரியாயேன**.

52. தி^{3}ட்ட^{2}த◌^{4}ம்மவேத^{3}னீயங் உபபஜ்ஜவேத^{3}னீயங் அபராபரியவேத^{3}னீயங் அஹோஸிகம்மஞ்சேதி **பாககாலவஸேன** சத்தாரி கம்மானி நாம.

53. ததா^{2} அகுஸலங் காமாவசரகுஸலங் ரூபாவசரகுஸலங் அரூபாவசரகுஸலஞ்சேதி **பாகடா^{2}னவஸேன**.

54. தத்த^{2} அகுஸலங் காயகம்மங் வசீகம்மங் மனோகம்மஞ்சேதி கம்மத்^{3}வாரவஸேன திவித◌^{4}ங் ஹோதி.

55. கத^{2}ங்? பாணாதிபாதோ அதி^{3}ன்னாதா^{3}னங் காமேஸுமிச்சா^{2}சாரோ சேதி காயவிஞ்ஞத்திஸங்கா^{2}தே காயத்^{3}வாரே பா^{3}ஹுல்லவுத்திதோ **காயகம்மங்** நாம.

56. முஸாவாதோ^{3} பிஸுணவாசா ப^{2}ருஸவாசா ஸம்ப^{2}ப்பலாபோ சேதி வசீவிஞ்ஞத்திஸங்கா^{2}தே வசீத்^{3}வாரே பா^{3}ஹுல்லவுத்திதோ **வசீகம்மங்** நாம.

57. அபி◌^{4}ஜ்ஜா^{2} ப்^{3}யாபாதோ^{3} மிச்சா^{2}தி^{3}ட்டி^{2} சேதி அஞ்ஞத்ராபி விஞ்ஞத்தியா மனஸ்மிங்யேவ பா^{3}ஹுல்லவுத்திதோ **மனோகம்மங்** நாம.

58. தேஸு பாணாதிபாதோ ப^{2}ருஸவாசா ப்^{3}யாபாதோ^{3} ச தோ^{3}ஸமூலேன ஜாயந்தி.

59. காமேஸுமிச்சா^{2}சாரோ அபி◌^{4}ஜ்ஜா^{2} மிச்சா^{2}தி^{3}ட்டி^{2} ச லோப◌^{4}மூலேன.

60. ஸேஸானி சத்தாரிபி த்³வீஹி மூலேஹி ஸம்ப◌⁴வந்தி.

61. சித்துப்பாத³வஸேன பனேதங் அகுஸலங் ஸப்³ப³தா²பி த்³வாத³ஸவித◌⁴ங் ஹோதி.

62. காமாவசரகுஸலம்பி காயத்³வாரே பவத்தங் காயகம்மங், வசீத்³வாரே பவத்தங் வசீகம்மங், மனொத்³வாரே பவத்தங் மனோகம்மஞ்சேதி கம்மத்³வாரவஸேன திவித◌⁴ங் ஹோதி.

63. ததா² தா³னஸீலபா◌⁴வனாவஸேன.

64. சித்துப்பாத³வஸேன பனேதங் அட்ட²வித◌⁴ங் ஹோதி.

65. தா³னஸீலபா◌⁴வனாபசாயனவெய்யாவச்சபத்திதா³னபத்தானுமோத³னத◌⁴ம்மஸ்ஸவனத◌⁴ம்மதே³ஸனாதி³ட்டி²ஜுகம்மவஸேன த³ஸவித◌⁴ங் ஹோதி.

66. தங் பனேதங் வீஸதிவித◌⁴ம்பி காமாவசரகம்மமிச்சேவ ஸங்க²ங் க³ச்ச²தி.

67. ரூபாவசரகுஸலங் பன மனோகம்மமேவ, தஞ்ச பா◌⁴வனாமயங் அப்பனாப்பத்தங், ஜா²னங்க³பே◌⁴தே³ன பஞ்சவித◌⁴ங் ஹோதி.

68. ததா² அரூபாவசரகுஸலஞ்ச மனோகம்மங், தம்பி பா◌⁴வனாமயங் அப்பனாப்பத்தங். ஆரம்மணபே◌⁴தே³ன சதுப்³பி³த◌⁴ங் ஹோதி.

69. எத்தா²குஸலகம்மமுத்³த◌⁴ச்சரஹிதங் அபாயபூ◌⁴மியங் படிஸந்தி◌⁴ங் ஜனேதி, பவத்தியங் பன ஸப்³ப³ம்பி த்³வாத³ஸவித◌⁴ங் ஸத்தாகுஸலபாகானி ஸப்³ப³த்தா²பி காமலோகே ரூபலோகே ச யதா²ரஹங் விபச்சதி.

70. காமாவசரகுஸலம்பி காமஸுக³தியமேவ படிஸந்தி◌⁴ங் ஜனேதி, ததா² பவத்தியஞ்ச மஹாவிபாகானி , அஹேதுகவிபாகானி பன அட்ட²பி ஸப்³ப³த்தா²பி காமலோகே ரூபலோகே ச யதா²ரஹங் விபச்சதி.

71. தத்தா²பி திஹேதுகமுக்கட்ட²ங் குஸலங் திஹேதுகங் படிஸந்தி◌⁴ங் த³த்வா பவத்தே ஸோளஸ விபாகானி விபச்சதி.

72. திஹேதுகமோமகங் த்³விஹேதுகமுக்கட்ட²ஞ்ச குஸலங் த்³விஹேதுகங் படிஸந்தி◌⁴ங் த³த்வா பவத்தே திஹேதுகரஹிதானி த்³வாத³ஸ விபாகானி விபச்சதி.

73. த்³விஹேதுகமோமகங் பன குஸலங் அஹேதுகமேவ படிஸந்தி◌⁴ங் தே³தி, பவத்தே ச அஹேதுகவிபாகானேவ விபச்சதி.

74. அஸங்கா²ரங் ஸஸங்கா²ர-விபாகானி ந பச்சதி.

ஸஸங்கா²ரமஸங்கா²ர-விபாகானீதி கேசன.

தேஸங் த்³வாத³ஸ பாகானி, த³ஸாட்ட² ச யதா²க்கமங்;
யதா²வுத்தானுஸாரேன யதா²ஸம்ப◌⁴வமுத்³தி³ஸே.

75. ரூபாவசரகுஸலங் பன பட²மஜ்ஜா²னங் பரித்தங் பா◌⁴வெத்வா ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜேஸு உப்பஜ்ஜதி.

76. ததே³வ மஜ்ஜி²மங் பா◌⁴வெத்வா ப்³ரஹ்மபுரோஹிதேஸு.

77. பணீதங் பா◌⁴வெத்வா மஹாப்³ரஹ்மேஸு.

78. ததா² து³தியஜ்ஜா²னங் ததியஜ்ஜா²னஞ்ச பரித்தங் பா◌⁴வெத்வா பரித்தாபே◌⁴ஸு.

79. மஜ்ஜி²மங் பா◌⁴வெத்வா அப்பமாணாபே◌⁴ஸு.

80. பணீதங் பா◌⁴வெத்வா ஆப◌⁴ஸ்ஸரேஸு.

81. சதுத்த²ஜ்ஜா²னங் பரித்தங் பா◌⁴வெத்வா பரித்தஸுபே◌⁴ஸு.

82. மஜ்ஜி²மங் பா◌⁴வெத்வா அப்பமாணஸுபே◌⁴ஸு.

83. பணீதங் பா◌⁴வெத்வா ஸுப◌⁴கிண்ஹேஸு.

84. பஞ்சமஜ்ஜா²னங் பா◌⁴வெத்வா வேஹப்ப²லேஸு.

85. ததே³வ ஸஞ்ஞாவிராக³ங் பா◌⁴வெத்வா அஸஞ்ஞஸத்தேஸு.

86. அனாகா³மினோ பன ஸுத்³தா◌⁴வாஸேஸு உப்பஜ்ஜந்தி.

87. அரூபாவசரகுஸலஞ்ச யதா²க்கமங் பா◌⁴வெத்வா ஆருப்பேஸு உப்பஜ்ஜந்தீதி.

88. இத்த²ங் மஹக்³க³தங் புஞ்ஞங், யதா²பூ◌⁴மிவவத்தி²தங்.

ஜனேதி ஸதி³ஸங் பாகங், படிஸந்தி◌⁴பவத்தியங்.

இத³மெத்த² கம்மசதுக்கங்.

சுதிபடிஸந்தி◌⁴க்கமோ

89. ஆயுக்க²யேன கம்மக்க²யேன உப◌⁴யக்க²யேன உபச்சே²த³ககம்முனா சேதி **சதுதா◌⁴ மரணுப்பத்தி** நாம.

90. ததா² ச மரந்தானங் பன மரணகாலே யதா²ரஹங் அபி◌⁴முகீ²பூ◌⁴தங் ப◌⁴வந்தரே படிஸந்தி◌⁴ஜனகங் கம்மங் வா, தங்கம்மகரணகாலே ரூபாதி³கமுபலத்³த◌⁴புப்³ப³முபகரணபூ◌⁴தஞ்ச கம்மனிமித்தங் வா, அனந்தரமுப்பஜ்ஜமானப◌⁴வே உபலபி◌⁴தப்³ப³முபபோ◌⁴க³பூ◌⁴தஞ்ச க³தினிமித்தங் வா கம்மப³லேன ச²ன்னங் த்³வாரானங் அஞ்ஞதரஸ்மிங் பச்சுபட்டா²தி, ததோ பரங் தமேவ ததோ²பட்டி²தங் ஆரம்மணங் ஆரப்³ப◌⁴ விபச்சமானககம்மானுரூபங் பரிஸுத்³த◌⁴ங் உபக்கிலிட்ட²ங் வா உபலபி◌⁴தப்³ப³ப◌⁴வானுரூபங் தத்தோ²ணதங்வ சித்தஸந்தானங் அபி◌⁴ண்ஹங் பவத்ததி பா³ஹுல்லேன, தமேவ வா பன ஜனகபூ◌⁴தங் கம்மங் அபி◌⁴னவகரணவஸேன த்³வாரப்பத்தங் ஹோதி.

91. பச்சாஸன்னமரணஸ்ஸ தஸ்ஸ வீதி²சித்தாவஸானே ப◌⁴வங்க³க்க²யே வா சவனவஸேன பச்சுப்பன்னப◌⁴வபரியோஸானபூ◌⁴தங் சுதிசித்தங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ²தி, தஸ்மிங் நிருத்³தா◌⁴வஸானே தஸ்ஸானந்தரமேவ ததா²க³ஹிதங் ஆரம்மணங் ஆரப்³ப◌⁴ ஸவத்து²கங் அவத்து²கமேவ வா யதா²ரஹங் அவிஜ்ஜானுஸயபரிக்கி²த்தேன தண்ஹானுஸயமூலகேன ஸங்கா²ரேன ஜனியமானங் ஸம்பயுத்தேஹி பரிக்³க³ய்ஹமானங் ஸஹஜாதானமதி◌⁴ட்டா²னபா◌⁴வேன புப்³ப³ங்க³மபூ◌⁴தங் ப◌⁴வந்தரபடிஸந்தா◌⁴னவஸேன படிஸந்தி◌⁴ஸங்கா²தங் மானஸங் உப்பஜ்ஜமானமேவ பதிட்டா²தி ப◌⁴வந்தரே.

92. மரணாஸன்னவீதி²யங் பனெத்த² மந்த³ப்பவத்தானி பஞ்சேவ ஜவனானி பாடிகங்கி²தப்³பா³னி, தஸ்மா யதி³ பச்சுப்பன்னாரம்மணேஸு ஆபாத²க³தேஸு த◌⁴ரந்தெஸ்வேவ மரணங் ஹோதி, ததா³ படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்கா³னம்பி பச்சுப்பன்னாரம்மணதா லப்³ப◌⁴தீதி கத்வா காமாவசரபடிஸந்தி◌⁴யா ச²த்³வாரக்³க³ஹிதங் கம்மனிமித்தங் க³தினிமித்தஞ்ச பச்சுப்பன்னமதீதாரம்மணங் உபலப்³ப◌⁴தி, கம்மங் பன அதீதமேவ, தஞ்ச மனொத்³வாரக்³க³ஹிதங், தானி பன ஸப்³பா³னிபி பரித்தத◌⁴ம்மபூ◌⁴தானேவாரம்மணானி.

93. ரூபாவசரபடிஸந்தி◌⁴யா பன பஞ்ஞத்திபூ◌⁴தங் கம்மனிமித்தமேவாரம்மணங் ஹோதி.

94. ததா² அரூபபடிஸந்தி◌⁴யா ச மஹக்³க³தபூ◌⁴தங் பஞ்ஞத்திபூ◌⁴தஞ்ச கம்மனிமித்தமேவ யதா²ரஹமாரம்மணங் ஹோதி.

95. அஸஞ்ஞஸத்தானங் பன ஜீவிதனவகமேவ படிஸந்தி◌⁴பா◌⁴வேன பதிட்டா²தி, தஸ்மா தே ரூபபடிஸந்தி◌⁴கா நாம.

96. அரூபா அரூபபடிஸந்தி◌⁴கா.

97. ஸேஸா ரூபாரூபபடிஸந்தி◌⁴கா.

98. ஆருப்பசுதியா ஹொந்தி, ஹெட்டி²மாருப்பவஜ்ஜிதா.

பரமாருப்பஸந்தீ◌⁴ ச, ததா² காமதிஹேதுகா.

ரூபாவசரசுதியா , அஹேதுரஹிதா ஸியுங்;
ஸப்³பா³ காமதிஹேதும்ஹா, காமெஸ்வேவ பனேதரா.

அயமெத்த² சுதிபடிஸந்தி◌⁴க்கமோ.

99. இச்சேவங் க³ஹிதபடிஸந்தி◌⁴கானங் பன படிஸந்தி◌⁴னிரோதா◌⁴னந்தரதோ பபு◌⁴தி தமேவாரம்மணமாரப்³ப◌⁴ ததே³வ சித்தங் யாவ சுதிசித்துப்பாதா³ அஸதி வீதி²சித்துப்பாதே³ ப◌⁴வஸ்ஸ அங்க³பா◌⁴வேன ப◌⁴வங்க³ஸந்ததிஸங்கா²தங் மானஸங் அப்³பொ³ச்சி²ன்னங் நதீ³ஸோதோ விய பவத்ததி.

100. பரியோஸானே ச சவனவஸேன சுதிசித்தங் ஹுத்வா நிருஜ்ஜ²தி.

101. ததோ பரஞ்ச படிஸந்தா◌⁴த³யோ ரத²சக்கமிவ யதா²க்கமங் ஏவ பரிவத்தந்தா பவத்தந்தி.

102. படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³வீதி²யோ, சுதிசேஹ ததா² ப◌⁴வந்தரே.

புன ஸந்தி◌⁴ ப◌⁴வங்க³மிச்சயங், பரிவத்ததி சித்தஸந்ததி.

படிஸங்கா²யபனேதமத்³து◌⁴வங் , அதி◌⁴க³ந்த்வா பத³மச்சுதங் பு³தா◌⁴;
ஸுஸமுச்சி²ன்னஸினேஹப³ந்த◌⁴னா, ஸமமெஸ்ஸந்தி சிராய ஸுப்³ப³தா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே வீதி²முத்தஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

பஞ்சமோ பரிச்சே²தோ³.

6. ரூபபரிச்சே²தோ³

1. எத்தாவதா விப◌⁴த்தா ஹி, ஸப்பபே◌⁴த³ப்பவத்திகா.

   சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா, ரூபங் தா³னி பவுச்சதி.

2. ஸமுத்³தே³ஸா விபா◌⁴கா³ ச, ஸமுட்டா²னா கலாபதோ.

   பவத்திக்கமதோ சேதி, பஞ்சதா◌⁴ தத்த² ஸங்க³ஹோ.

ரூபஸமுத்³தே³ஸோ

3. சத்தாரி மஹாபூ◌⁴தானி, சதுன்னஞ்ச மஹாபூ◌⁴தானங் உபாதா³யரூபந்தி **து³வித◌⁴ம்பேதங் ரூபங்** ஏகாத³ஸவிதே◌⁴ன ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²தி.

4. கத²ங்? பத²வீதா◌⁴து ஆபோதா◌⁴து தேஜோதா◌⁴து வாயோதா◌⁴து **பூ◌⁴தரூபங்** நாம.

5. சக்கு² ஸோதங் கா◌⁴னங் ஜிவ்ஹா காயோ **பஸாத³ரூபங்** நாம.

6. ரூபங் ஸத்³தோ³ க³ந்தோ◌⁴ ரஸோ ஆபோதா◌⁴துவிவஜ்ஜிதங் பூ◌⁴தத்தயஸங்கா²தங் பொ²ட்ட²ப்³ப³ங் **கோ³சரரூபங்** நாம.

7. இத்த²த்தங் புரிஸத்தங் **பா◌⁴வரூபங்** நாம.

8. ஹத³யவத்து² **ஹத³யரூபங்** நாம.

9. ஜீவிதிந்த்³ரியங் **ஜீவிதரூபங்** நாம.

10. கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ **ஆஹாரரூபங்** நாம.

11. இதி ச அட்டா²ரஸவித◌⁴ம்பேதங் ரூபங் ஸபா◌⁴வரூபங் ஸலக்க²ணரூபங் நிப்ப²ன்னரூபங் ரூபரூபங் ஸம்மஸனரூபந்தி ச ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²தி.

12. ஆகாஸதா◌⁴து **பரிச்சே²த³ரூபங்** நாம.

13. காயவிஞ்ஞத்தி வசீவிஞ்ஞத்தி **விஞ்ஞத்திரூபங்** நாம.

14. ரூபஸ்ஸ லஹுதா முது³தா கம்மஞ்ஞதா விஞ்ஞத்தித்³வயங் **விகாரரூபங்** நாம.

15. ரூபஸ்ஸ உபசயோ ஸந்ததி ஜரதா அனிச்சதா **லக்க²ணரூபங்** நாம.

16. ஜாதிரூபமேவ பனெத்த² உபசயஸந்ததினாமேன பவுச்சதீதி ஏகாத³ஸவித◌⁴ம்பேதங் ரூபங் அட்ட²வீஸதிவித◌⁴ங் ஹோதி ஸரூபவஸேன.

17. கத²ங் -

பூ◌⁴தப்பஸாத³விஸயா, பா◌⁴வோ ஹத³யமிச்சபி;
ஜீவிதாஹாரரூபேஹி, அட்டா²ரஸவித◌⁴ங் ததா².

பரிச்சே²தோ³ ச விஞ்ஞத்தி, விகாரோ லக்க²ணந்தி ச;
அனிப்ப²ன்னா த³ஸ சேதி, அட்ட²வீஸவித◌⁴ங் ப◌⁴வே.

அயமெத்த² ரூபஸமுத்³தே³ஸோ.

ரூபவிபா◌⁴கோ³

18. ஸப்³ப³ஞ்ச பனேதங் ரூபங் அஹேதுகங் ஸப்பச்சயங் ஸாஸவங் ஸங்க²தங் லோகியங் காமாவசரங் அனாரம்மணங் அப்பஹாதப்³ப³மேவாதி ஏகவித◌⁴ம்பி அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிராதி³வஸேன ப³ஹுதா◌⁴ பே◌⁴த³ங் க³ச்ச²தி.

19. கத²ங்? பஸாத³ஸங்கா²தங் பஞ்சவித◌⁴ம்பி **அஜ்ஜ²த்திகரூபங்** நாம, இதரங் **பா³ஹிரரூபங்**.

20. பஸாத³ஹத³யஸங்கா²தங் ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பி **வத்து²ரூபங்** நாம, இதரங் **அவத்து²ரூபங்**.

21. பஸாத³விஞ்ஞத்திஸங்கா²தங் ஸத்தவித◌⁴ம்பி **த்³வாரரூபங்** நாம, இதரங் அத்³வாரரூபங்.

22. பஸாத³பா◌⁴வஜீவிதஸங்கா²தங் அட்ட²வித◌⁴ம்பி **இந்த்³ரியரூபங்** நாம, இதரங் **அனிந்த்³ரியரூபங்**.

23. பஸாத³விஸயஸங்கா²தங் த்³வாத³ஸவித◌⁴ம்பி **ஓளாரிகரூபங் ஸந்திகேரூபங், ஸப்படிக◌⁴ரூபஞ்ச**, இதரங் **ஸுகு²மரூபங் தூ³ரேரூபங் அப்படிக◌⁴ரூபஞ்ச**.

24. கம்மஜங் **உபாதி³ன்னரூபங்**, இதரங் **அனுபாதி³ன்னரூபங்**.

25. ரூபாயதனங் **ஸனித³ஸ்ஸனரூபங்**, இதரங் **அனித³ஸ்ஸனரூபங்**.

26. சக்கா²தி³த்³வயங் அஸம்பத்தவஸேன, கா◌⁴னாதி³த்தயங் ஸம்பத்தவஸேனாதி பஞ்சவித◌⁴ம்பி **கோ³சரக்³கா³ஹிகரூபங்**, இதரங் **அகோ³சரக்³கா³ஹிகரூபங்**.

27. வண்ணோ க³ந்தோ◌⁴ ரஸோ ஓஜா பூ◌⁴தசதுக்கஞ்சேதி அட்ட²வித◌⁴ம்பி **அவினிப்³போ◌⁴க³ரூபங்**, இதரங் **வினிப்³போ◌⁴க³ரூபங்**.

28. இச்சேவமட்ட²வீஸதி-வித◌⁴ம்பி ச விசக்க²ணா.

அஜ்ஜ²த்திகாதி³பே◌⁴தே³ன, விப◌⁴ஜந்தி யதா²ரஹங்.

அயமெத்த² ரூபவிபா◌⁴கோ³.

ரூபஸமுட்டா²னநயோ

29. கம்மங் சித்தங் உது ஆஹாரோ சேதி **சத்தாரி ரூபஸமுட்டா²னானி** நாம.

30. தத்த² காமாவசரங் ரூபாவசரஞ்சேதி பஞ்சவீஸதிவித◌⁴ம்பி குஸலாகுஸலகம்மமபி◌⁴ஸங்க²தங் அஜ்ஜ²த்திகஸந்தானே கம்மஸமுட்டா²னரூபங் படிஸந்தி◌⁴முபாதா³ய க²ணே க²ணே ஸமுட்டா²பேதி.

31. அரூபவிபாகத்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜிதங் பஞ்சஸத்ததிவித◌⁴ம்பி சித்தங் சித்தஸமுட்டா²னரூபங் பட²மப◌⁴வங்க³முபாதா³ய ஜாயந்தமேவ ஸமுட்டா²பேதி.

32. தத்த² அப்பனாஜவனங் இரியாபத²ம்பி ஸன்னாமேதி.

33. வொட்ட²ப்³ப³னகாமாவசரஜவனாபி◌⁴ஞ்ஞா பன விஞ்ஞத்திம்பி ஸமுட்டா²பெந்தி.

34. ஸோமனஸ்ஸஜவனானி பனெத்த² தேரஸ ஹஸனம்பி ஜனெந்தி.

35. ஸீதுண்ஹோதுஸமஞ்ஞாதா தேஜோதா◌⁴து டி²திப்பத்தாவ உதுஸமுட்டா²னரூபங் அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ப³ஹித்³தா◌⁴ ச யதா²ரஹங் ஸமுட்டா²பேதி.

36. ஓஜாஸங்கா²தோ ஆஹாரோ ஆஹாரஸமுட்டா²னரூபங் அஜ்ஜோ²ஹரணகாலே டா²னப்பத்தோவ ஸமுட்டா²பேதி.

37. தத்த² ஹத³யஇந்த்³ரியரூபானி கம்மஜானேவ.

38. விஞ்ஞத்தித்³வயங் சித்தஜமேவ.

39. ஸத்³தோ³ சித்தோதுஜோ.

40. லஹுதாதி³த்தயங் உதுசித்தாஹாரேஹி ஸம்போ◌⁴தி.

41. அவினிப்³போ◌⁴க³ரூபானி சேவ ஆகாஸதா◌⁴து ச. சதூஹி ஸம்பூ◌⁴தானி.

42. லக்க²ணரூபானி ந குதோசி ஜாயந்தி.

43. அட்டா²ரஸ பன்னரஸ, தேரஸ த்³வாத³ஸாதி ச.

கம்மசித்தோதுகாஹார-ஜானி ஹொந்தி யதா²க்கமங்.

44. ஜாயமானாதி³ரூபானங், ஸபா◌⁴வத்தா ஹி கேவலங்.

லக்க²ணானி ந ஜாயந்தி, கேஹிசீதி பகாஸிதங்.

அயமெத்த² ரூபஸமுட்டா²னநயோ.

கலாபயோஜனா

45. ஏகுப்பாதா³ ஏகனிரோதா◌⁴ ஏகனிஸ்ஸயா ஸஹவுத்தினோ **ஏகவீஸதி ரூபகலாபா** நாம.

46. தத்த² ஜீவிதங் அவினிப்³போ◌⁴க³ரூபஞ்ச சக்கு²னா ஸஹ சக்கு²த³ஸகந்தி பவுச்சதி. ததா² ஸோதாதீ³ஹி ஸத்³தி◌⁴ங் ஸோதத³ஸகங் கா◌⁴னத³ஸகங் ஜிவ்ஹாத³ஸகங் காயத³ஸகங் இத்தி²பா◌⁴வத³ஸகங் பும்பா◌⁴வத³ஸகங் வத்து²த³ஸகஞ்சேதி யதா²க்கமங் யோஜேதப்³ப³ங். அவினிப்³போ◌⁴க³ரூபமேவ ஜீவிதேன ஸஹ ஜீவிதனவகந்தி பவுச்சதி. இமே **நவ கம்மஸமுட்டா²னகலாபா**.

47. அவினிப்³போ◌⁴க³ரூபங் பன ஸுத்³த◌⁴ட்ட²கங், ததே³வ காயவிஞ்ஞத்தியா ஸஹ காயவிஞ்ஞத்தினவகங், வசீவிஞ்ஞத்திஸத்³தே³ஹி ஸஹ வசீவிஞ்ஞத்தித³ஸகங், லஹுதாதீ³ஹி ஸத்³தி◌⁴ங் லஹுதாதே³காத³ஸகங், காயவிஞ்ஞத்திலஹுதாதி³த்³வாத³ஸகங், வசீவிஞ்ஞத்திஸத்³த³லஹுதாதி³தேரஸகஞ்சேதி **ச² சித்தஸமுட்டா²னகலாபா**.

48. ஸுத்³த◌⁴ட்ட²கங் ஸத்³த³னவகங் லஹுதாதே³காத³ஸகங் ஸத்³த³லஹுதாதி³த்³வாத³ஸகஞ்சேதி **சத்தாரோ உதுஸமுட்டா²னகலாபா**.

49. ஸுத்³த◌⁴ட்ட²கங் லஹுதாதே³காத³ஸகஞ்சேதி **த்³வேஆஹாரஸமுட்டா²னகலாபா**.

50. தத்த² ஸுத்³த◌⁴ட்ட²கங் ஸத்³த³னவகஞ்சேதி த்³வே உதுஸமுட்டா²னகலாபா ப³ஹித்³தா◌⁴பி லப்³ப◌⁴ந்தி, அவஸேஸா பன ஸப்³பே³பி அஜ்ஜ²த்திகமேவாதி.

51. கம்மசித்தோதுகாஹார-ஸமுட்டா²னா யதா²க்கமங்.

நவ ச² சதுரோ த்³வேதி, கலாபா ஏகவீஸதி.

கலாபானங் பரிச்சே²த³-லக்க²ணத்தா விசக்க²ணா;
ந கலாபங்க³மிச்சாஹு, ஆகாஸங் லக்க²ணானி ச.

அயமெத்த² கலாபயோஜனா.

ரூபபவத்திக்கமோ

52. ஸப்³பா³னிபி பனேதானி ரூபானி காமலோகே யதா²ரஹங் அனூனானி பவத்தியங் உபலப்³ப◌⁴ந்தி.

53. படிஸந்தி◌⁴யங் பன ஸங்ஸேத³ஜானஞ்சேவ ஓபபாதிகானஞ்ச சக்கு²ஸோதகா◌⁴னஜிவ்ஹாகாயபா◌⁴வவத்து²த³ஸகஸங்கா²தானி ஸத்த த³ஸகானி பாதுப◌⁴வந்தி உக்கட்ட²வஸேன, ஓமகவஸேன பன சக்கு²ஸோதகா◌⁴னபா◌⁴வத³ஸகானி கதா³சிபி ந லப்³ப◌⁴ந்தி, தஸ்மா தேஸங் வஸேன கலாபஹானி வேதி³தப்³பா³.

54. க³ப்³ப◌⁴ஸெய்யகஸத்தானங் பன காயபா◌⁴வவத்து²த³ஸகஸங்கா²தானி தீணி த³ஸகானி பாதுப◌⁴வந்தி, தத்தா²பி பா◌⁴வத³ஸகங் கதா³சி ந லப்³ப◌⁴தி, ததோ பரங் பவத்திகாலே கமேன சக்கு²த³ஸகாதீ³னி ச பாதுப◌⁴வந்தி.

55. இச்சேவங் படிஸந்தி◌⁴முபாதா³ய கம்மஸமுட்டா²னா, து³தியசித்தமுபாதா³ய சித்தஸமுட்டா²னா, டி²திகாலமுபாதா³ய உதுஸமுட்டா²னா, ஓஜாப²ரணமுபாதா³ய ஆஹாரஸமுட்டா²னா சேதி சதுஸமுட்டா²னரூபகலாபஸந்ததி காமலோகே தீ³பஜாலா விய, நதீ³ஸோதோ விய ச யாவதாயுகமப்³பொ³ச்சி²ன்னா பவத்ததி.

56. மரணகாலே பன சுதிசித்தோபரிஸத்தரஸமசித்தஸ்ஸ டி²திகாலமுபாதா³ய கம்மஜரூபானி ந உப்பஜ்ஜந்தி, புரேதரமுப்பன்னானி ச கம்மஜரூபானி சுதிசித்தஸமகாலமேவ பவத்தித்வா நிருஜ்ஜ²ந்தி, ததோ பரங் சித்தஜாஹாரஜரூபஞ்ச வொச்சி²ஜ்ஜதி, ததோ பரங் உதுஸமுட்டா²னரூபபரம்பரா யாவ மதகளேவரஸங்கா²தா பவத்தந்தி.

57. இச்சேவங் மதஸத்தானங், புனதே³வ ப◌⁴வந்தரே.

படிஸந்தி◌⁴முபாதா³ய, ததா² ரூபங் பவத்ததி.

58. ரூபலோகே பன கா◌⁴னஜிவ்ஹாகாயபா◌⁴வத³ஸகானி ச ஆஹாரஜகலாபானி ச ந லப்³ப◌⁴ந்தி, தஸ்மா தேஸங் படிஸந்தி◌⁴காலே

சக்கு²ஸோதவத்து²வஸேன தீணி த³ஸகானி ஜீவிதனவகஞ்சேதி சத்தாரோ கம்மஸமுட்டா²னகலாபா, பவத்தியங் சித்தோதுஸமுட்டா²னா ச லப்³ப◌⁴ந்தி.

59. அஸஞ்ஞஸத்தானங் பன சக்கு²ஸோதவத்து²ஸத்³தா³பி ந லப்³ப◌⁴ந்தி, ததா² ஸப்³பா³னிபி சித்தஜரூபானி, தஸ்மா தேஸங் படிஸந்தி◌⁴காலே ஜீவிதனவகமேவ, பவத்தியஞ்ச ஸத்³த³வஜ்ஜிதங் உதுஸமுட்டா²னரூபங் அதிரிச்ச²தி.

60. இச்சேவங் காமரூபாஸஞ்ஞீஸங்கா²தேஸு தீஸு டா²னேஸு படிஸந்தி◌⁴பவத்திவஸேன து³விதா◌⁴ ரூபப்பவத்தி வேதி³தப்³பா³.

61. அட்ட²வீஸதி காமேஸு, ஹொந்தி தேவீஸ ரூபிஸு.

ஸத்தரஸேவ ஸஞ்ஞீனங், அரூபே நத்தி² கிஞ்சிபி.

ஸத்³தோ³ விகாரோ ஜரதா, மரணஞ்சோபபத்தியங்;
ந லப்³ப◌⁴ந்தி பவத்தே து, ந கிஞ்சிபி ந லப்³ப◌⁴தி.

அயமெத்த² ரூபபவத்திக்கமோ.

நிப்³பா³னபே◌⁴தோ³

62. **நிப்³பா³னங்** பன லோகுத்தரஸங்கா²தங் சதுமக்³க³ஞாணேன ஸச்சி²காதப்³ப³ங் மக்³க³ப²லானமாரம்மணபூ◌⁴தங் வானஸங்கா²தாய தண்ஹாய நிக்க²ந்தத்தா நிப்³பா³னந்தி பவுச்சதி.

63. ததே³தங் ஸபா◌⁴வதோ ஏகவித◌⁴ம்பி ஸஉபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா◌⁴து அனுபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா◌⁴து சேதி து³வித◌⁴ங் ஹோதி காரணபரியாயேன.

64. ததா² ஸுஞ்ஞதங் அனிமித்தங் அப்பணிஹிதஞ்சேதி திவித◌⁴ங் ஹோதி ஆகாரபே◌⁴தே³ன.

65. பத³மச்சுதமச்சந்தங், அஸங்க²தமனுத்தரங்.

நிப்³பா³னமிதி பா◌⁴ஸந்தி, வானமுத்தா மஹேஸயோ.

இதி சித்தங் சேதஸிகங், ரூபங் நிப்³பா³னமிச்சபி;
பரமத்த²ங் பகாஸெந்தி, சதுதா◌⁴வ ததா²க³தா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே ரூபஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

ச²ட்டோ² பரிச்சே²தோ³.

7. ஸமுச்சயபரிச்சே²தோ³

1. த்³வாஸத்ததிவிதா⁴ வுத்தா, வத்து²த⁴ம்மா ஸலக்க²ணா.

தேஸங் தா³னி யதா²யோக³ங், பவக்கா²மி ஸமுச்சயங்.

2. அகுஸலஸங்க³ஹோ மிஸ்ஸகஸங்க³ஹோ போ³தி⁴பக்கி²யஸங்க³ஹோ ஸப்³ப³ஸங்க³ஹோ சேதி ஸமுச்சயஸங்க³ஹோ சதுப்³பி³தோ⁴ வேதி³தப்³போ³.

அகுஸலஸங்க³ஹோ

3. கத²ங்? **அகுஸலஸங்க³ஹே** தாவ சத்தாரோ ஆஸவா - காமாஸவோ ப⁴வாஸவோ தி³ட்டா²ஸவோ அவிஜ்ஜாஸவோ.

4. சத்தாரோ ஓகா⁴ - காமோகோ⁴ ப⁴வோகோ⁴ தி³ட்டோ²கோ⁴ அவிஜ்ஜோகோ⁴.

5. சத்தாரோ யோகா³ - காமயோகோ³ ப⁴வயோகோ³ தி³ட்டி²யோகோ³ அவிஜ்ஜாயோகோ³.

6. சத்தாரோ க³ந்தா² - அபி⁴ஜ்ஜா²காயக³ந்தோ², ப்³யாபாதோ³ காயக³ந்தோ², ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ காயக³ந்தோ², இத³ங்ஸச்சாபி⁴னிவேஸோ காயக³ந்தோ².

7. சத்தாரோ உபாதா³னா - காமுபாதா³னங் தி³ட்டு²பாதா³னங் ஸீலப்³ப³துபாதா³னங் அத்தவாது³பாதா³னங்.

8. ச² நீவரணானி - காமச்ச²ந்த³னீவரணங் ப்³யாபாத³னீவரணங் தி²னமித்³த⁴னீவரணங் உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சனீவரணங் விசிகிச்சா²னீவரணங் அவிஜ்ஜானீவரணங்.

9. ஸத்த அனுஸயா - காமராகா³னுஸயோ ப⁴வராகா³னுஸயோ படிகா⁴னுஸயோ மானானுஸயோ தி³ட்டா²னுஸயோ விசிகிச்சா²னுஸயோ அவிஜ்ஜானுஸயோ.

10. த³ஸ ஸங்யோஜனானி - காமராக³ஸங்யோஜனங் ரூபராக³ஸங்யோஜனங் அரூபராக³ஸங்யோஜனங் படிக⁴ஸங்யோஜனங் மானஸங்யோஜனங் தி³ட்டி²ஸங்யோஜனங் ஸீலப்³ப³தபராமாஸஸங்யோஜனங் விசிகிச்சா²ஸங்யோஜனங் உத்³த⁴ச்சஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜனங் ஸுத்தந்தே.

11. அபரானிபி த³ஸ ஸங்யோஜனானி - காமராக³ஸங்யோஜனங் ப◌⁴வராக³ஸங்யோஜனங் படிக◌⁴ஸங்யோஜனங் மானஸங்யோஜனங் தி³ட்டி²ஸங்யோஜனங் ஸீலப்³ப³தபராமாஸஸங்யோஜனங் விசிகிச்சா²ஸங்யோஜனங் இஸ்ஸாஸங்யோஜனங் மச்ச²ரியஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜனங் அபி◌⁴த◌⁴ம்மே (விப◌⁴ᐧ 969).

12. த³ஸ கிலேஸா - லோபோ◌⁴ தோ³ஸோ மோஹோ மானோ தி³ட்டி² விசிகிச்சா² தி²னங் உத்³த◌⁴ச்சங் அஹிரிகங் அனொத்தப்பங்.

13. ஆஸவாதீ³ஸு பனெத்த² காமப◌⁴வனாமேன தப்³ப³த்து²கா தண்ஹா அதி◌⁴ப்பேதா, ஸீலப்³ப³தபராமாஸோ இத³ங்ஸச்சாபி◌⁴னிவேஸோ அத்தவாது³பாதோ³ ச ததா²பவத்தங் தி³ட்டி²க³தமேவ பவுச்சதி.

14. ஆஸவோகா◌⁴ ச யோகா³ ச,

தயோ க³ந்தா² ச வத்து²தோ;
உபாதா³னா து³வே வுத்தா,
அட்ட² நீவரணா ஸியுங்.

ச²ளேவானுஸயா ஹொந்தி, நவ ஸங்யோஜனா மதா;
கிலேஸா த³ஸ வுத்தோயங், நவதா◌⁴ பாபஸங்க³ஹோ.

மிஸ்ஸகஸங்க³ஹோ

15. **மிஸ்ஸகஸங்க³ஹே** ச² ஹேதூ - லோபோ◌⁴ தோ³ஸோ மோஹோ அலோபோ◌⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ.

16. ஸத்த ஜா²னங்கா³னி - விதக்கோ விசாரோ பீதி ஏகக்³க³தா ஸோமனஸ்ஸங் தோ³மனஸ்ஸங் உபெக்கா².

17. த்³வாத³ஸ மக்³க³ங்கா³னி - ஸம்மாதி³ட்டி² ஸம்மாஸங்கப்போ ஸம்மாவாசா ஸம்மாகம்மந்தோ ஸம்மாஆஜீவோ ஸம்மாவாயாமோ ஸம்மாஸதி ஸம்மாஸமாதி◌⁴ மிச்சா²தி³ட்டி² மிச்சா²ஸங்கப்போ மிச்சா²வாயாமோ மிச்சா²ஸமாதி◌⁴.

18. பா³வீஸதிந்த்³ரியானி - சக்கு²ந்த்³ரியங் ஸோதிந்த்³ரியங் கா◌⁴னிந்த்³ரியங் ஜிவ்ஹிந்த்³ரியங் காயிந்த்³ரியங் இத்தி²ந்த்³ரியங் புரிஸிந்த்³ரியங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் மனிந்த்³ரியங் ஸுகி²ந்த்³ரியங் து³க்கி²ந்த்³ரியங் ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங் உபெக்கி²ந்த்³ரியங் ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியங் வீரியிந்த்³ரியங் ஸதிந்த்³ரியங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியங் பஞ்ஞிந்த்³ரியங் அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங் அஞ்ஞிந்த்³ரியங் அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங்.

19. நவ ப³லானி - ஸத்³தா⁴ப³லங் வீரியப³லங் ஸதிப³லங் ஸமாதி⁴ப³லங் பஞ்ஞாப³லங் ஹிரிப³லங் ஒத்தப்பப³லங் அஹிரிகப³லங் அனொத்தப்பப³லங்.

20. சத்தாரோ அதி⁴பதீ - ச²ந்தா³தி⁴பதி வீரியாதி⁴பதி சித்தாதி⁴பதி வீமங்ஸாதி⁴பதி.

21. சத்தாரோ ஆஹாரா - கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ, ப²ஸ்ஸோ து³தியோ, மனோஸஞ்சேதனா ததியா, விஞ்ஞாணங் சதுத்த²ங்.

22. இந்த்³ரியேஸு பனெத்த² ஸோதாபத்திமக்³க³ஞாணங் அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங்.

23. அரஹத்தப²லஞாணங் அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங்.

24. மஜ்ஜே² ச² ஞாணானி அஞ்ஞிந்த்³ரியானீதி பவுச்சந்தி.

25. ஜீவிதிந்த்³ரியஞ்ச ரூபாரூபவஸேன து³வித⁴ங் ஹோதி.

26. பஞ்சவிஞ்ஞாணேஸு ஜா²னங்கா³னி, அவீரியேஸு ப³லானி, அஹேதுகேஸு மக்³க³ங்கா³னி ந லப்³ப⁴ந்தி.

27. ததா² விசிகிச்சா²சித்தே ஏகக்³க³தா மக்³கி³ந்த்³ரியப³லபா⁴வங் ந க³ச்ச²தி.

28. த்³விஹேதுகதிஹேதுகஜவனெஸ்வேவ யதா²ஸம்ப⁴வங் அதி⁴பதி ஏகோவ லப்³ப⁴தீதி.

29. ச² ஹேதூ பஞ்ச ஜா²னங்கா³, மக்³க³ங்கா³ நவ வத்து²தோ.

ஸோளஸிந்த்³ரியத⁴ம்மா ச, ப³லத⁴ம்மா நவேரிதா.

சத்தாரோதி⁴பதி வுத்தா, ததா²ஹாராதி ஸத்ததா⁴;
குஸலாதி³ஸமாகிண்ணோ, வுத்தோமிஸ்ஸகஸங்க³ஹோ.

போ³தி⁴பக்கி²யஸங்க³ஹோ

30. **போ³தி⁴பக்கி²யஸங்க³ஹே** சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா காயானுபஸ்ஸனாஸதிபட்டா²னங் வேத³னானுபஸ்ஸனாஸதிபட்டா²னங் சித்தானுபஸ்ஸனாஸதிபட்டா²னங் த⁴ம்மானுபஸ்ஸனாஸதிபட்டா²னங்.

31. சத்தாரோ ஸம்மப்பதா⁴னா உப்பன்னானங் பாபகானங் பஹானாய வாயாமோ, அனுப்பன்னானங் பாபகானங் அனுப்பாதா³ய வாயாமோ, அனுப்பன்னானங் குஸலானங் உப்பாதா³ய வாயாமோ, உப்பன்னானங் குஸலானங் பி⁴ய்யோபா⁴வாய வாயாமோ.

32. சத்தாரோ இத்³தி◌⁴பாதா³ - ச²ந்தி³த்³தி◌⁴பாதோ³ வீரியித்³தி◌⁴பாதோ³ சித்தித்³தி◌⁴பாதோ³ வீமங்ஸித்³தி◌⁴பாதோ³.

33. பஞ்சிந்த்³ரியானி - ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியங் வீரியிந்த்³ரியங் ஸதிந்த்³ரியங் ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியங் பஞ்ஞிந்த்³ரியங்.

34. பஞ்ச ப³லானி - ஸத்³தா◌⁴ப³லங் வீரியப³லங் ஸதிப³லங் ஸமாதி◌⁴ப³லங் பஞ்ஞாப³லங்.

35. ஸத்த பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³ - ஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ த◌⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ வீரியஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ பீதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ பஸ்ஸத்³தி◌⁴ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ ஸமாதி◌⁴ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³ உபெக்கா²ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³.

36. அட்ட² மக்³க³ங்கா³னி - ஸம்மாதி³ட்டி² ஸம்மாஸங்கப்போ ஸம்மாவாசா ஸம்மாகம்மந்தோ ஸம்மாஆஜீவோ ஸம்மாவாயாமோ ஸம்மாஸதி ஸம்மாஸமாதி◌⁴.

37. எத்த² பன சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னாதி ஸம்மாஸதி ஏகாவ பவுச்சதி.

38. ததா² சத்தாரோ ஸம்மப்பதா◌⁴னாதி ச ஸம்மாவாயாமோ.

39. ச²ந்தோ³ சித்தமுபெக்கா² ச, ஸத்³தா◌⁴பஸ்ஸத்³தி◌⁴பீதியோ.

ஸம்மாதி³ட்டி² ச ஸங்கப்போ, வாயாமோ விரதித்தயங்.

ஸம்மாஸதி ஸமாதீ◌⁴தி, சுத்³த³ஸேதே ஸபா◌⁴வதோ;
ஸத்ததிங்ஸப்பபே◌⁴தே³ன, ஸத்ததா◌⁴ தத்த² ஸங்க³ஹோ.

40. ஸங்கப்பபஸ்ஸத்³தி◌⁴ ச பீதுபெக்கா²,

ச²ந்தோ³ ச சித்தங் விரதித்தயஞ்ச;
நவேகடா²னா விரியங் நவட்ட²,
ஸதீ ஸமாதீ◌⁴ சது பஞ்ச பஞ்ஞா;
ஸத்³தா◌⁴ து³டா²னுத்தமஸத்ததிங்ஸ-
த◌⁴ம்மானமேஸோ பவரோ விபா◌⁴கோ³.

41. ஸப்³பே³ லோகுத்தரே ஹொந்தி, ந வா ஸங்கப்பபீதியோ.

லோகியேபி யதா²யோக³ங், ச²ப்³பி³ஸுத்³தி◌⁴பவத்தியங்.

ஸப்³ப³ஸங்க³ஹோ

42. **ஸப்³ப³ஸங்க³ஹே** பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴ - ரூபக்க²ந்தோ◌⁴ வேத³னாக்க²ந்தோ◌⁴ ஸஞ்ஞாக்க²ந்தோ◌⁴ ஸங்கா²ரக்க²ந்தோ◌⁴ விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴.

43. பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴ - ரூபுபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴ வேத³னுபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴ ஸஞ்ஞுபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴ ஸங்கா²ருபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴ விஞ்ஞாணுபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴.

44. த்³வாத³ஸாயதனானி - சக்கா²யதனங் ஸோதாயதனங் கா◌⁴னாயதனங் ஜிவ்ஹாயதனங் காயாயதனங் மனாயதனங் ரூபாயதனங் ஸத்³தா³யதனங் க³ந்தா◌⁴யதனங் ரஸாயதனங் பொ²ட்ட²ப்³பா³யதனங் த◌⁴ம்மாயதனங்.

45. அட்டா²ரஸ தா◌⁴துயோ - சக்கு²தா◌⁴து ஸோததா◌⁴து கா◌⁴னதா◌⁴து ஜிவ்ஹாதா◌⁴து காயதா◌⁴து ரூபதா◌⁴து ஸத்³த³தா◌⁴து க³ந்த◌⁴தா◌⁴து ரஸதா◌⁴து பொ²ட்ட²ப்³ப³தா◌⁴து சக்கு²விஞ்ஞாணதா◌⁴து ஸோதவிஞ்ஞாணதா◌⁴து கா◌⁴னவிஞ்ஞாணதா◌⁴து ஜிவ்ஹாவிஞ்ஞாணதா◌⁴து காயவிஞ்ஞாணதா◌⁴து மனோதா◌⁴து த◌⁴ம்மதா◌⁴து மனோவிஞ்ஞாணதா◌⁴து.

46. சத்தாரி அரியஸச்சானி - து³க்க²ங் அரியஸச்சங், து³க்க²ஸமுத³யோ அரியஸச்சங், து³க்க²னிரோதோ◌⁴ அரியஸச்சங், து³க்க²னிரோத◌⁴கா³மினீ படிபதா³ அரியஸச்சங்.

47. எத்த² பன சேதஸிகஸுகு²மரூபனிப்³பா³னவஸேன ஏகூனஸத்ததி த◌⁴ம்மா த◌⁴ம்மாயதனத◌⁴ம்மதா◌⁴தூதி ஸங்க²ங் க³ச்ச²ந்தி.

48. மனாயதனமேவ ஸத்தவிஞ்ஞாணதா◌⁴துவஸேன பி◌⁴ஜ்ஜதி.

49. ரூபஞ்ச வேத³னா ஸஞ்ஞா, ஸேஸசேதஸிகா ததா².

விஞ்ஞாணமிதி பஞ்சேதே, பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴தி பா◌⁴ஸிதா.

50. பஞ்சுபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴தி , ததா² தேபூ◌⁴மகா மதா.

பே◌⁴தா³பா◌⁴வேன நிப்³பா³னங், க²ந்த◌⁴ஸங்க³ஹனிஸ்ஸடங்.

51. த்³வாராரம்மணபே◌⁴தே³ன, ப◌⁴வந்தாயதனானி ச.

த்³வாராலம்ப³தது³ப்பன்ன-பரியாயேன தா◌⁴துயோ.

52. து³க்க²ங் தேபூ◌⁴மகங் வட்டங், தண்ஹா ஸமுத³யோ ப◌⁴வே.

நிரோதோ◌⁴ நாம நிப்³பா³னங், மக்³கோ³ லோகுத்தரோ மதோ.

53. மக்³க³யுத்தா ப²லா சேவ, சதுஸச்சவினிஸ்ஸடா.

இதி பஞ்சப்பபே◌⁴தே³ன, பவுத்தோ ஸப்³ப³ஸங்க³ஹோ.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே ஸமுச்சயஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

ஸத்தமோ பரிச்சே²தோ³.

8. பச்சயபரிச்சே²தோ³

1. யேஸங் ஸங்க²தத⁴ம்மானங், யே த⁴ம்மா பச்சயா யதா².

தங் விபா⁴க³மிஹேதா³னி, பவக்கா²மி யதா²ரஹங்.

2. படிச்சஸமுப்பாத³னயோ பட்டா²னநயோ சேதி பச்சயஸங்க³ஹோ து³விதோ⁴ வேதி³தப்³போ³.

3. தத்த² தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வாகாரமத்தோபலக்கி²தோ படிச்சஸமுப்பாத³னயோ, பட்டா²னநயோ பன ஆஹச்சபச்சயட்டி²திமாரப்³ப⁴ பவுச்சதி, உப⁴யங் பன வோமிஸ்ஸெத்வா பபஞ்செந்தி ஆசரியா.

படிச்சஸமுப்பாத³னயோ

4. தத்த² அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா, ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங், விஞ்ஞாணபச்சயா நாமரூபங், நாமரூபபச்சயா ஸளாயதனங், ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோ, ப²ஸ்ஸபச்சயா வேத³னா, வேத³னாபச்சயா தண்ஹா, தண்ஹாபச்சயா உபாதா³னங், உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோ , ப⁴வபச்சயா ஜாதி, ஜாதிபச்சயா ஜராமரணங் ஸோகபரிதே³வது³க்க²தோ³மனஸ்ஸுபாயாஸா ஸம்ப⁴வந்தி. ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ ஹோதீதி அயமெத்த² **படிச்சஸமுப்பாத³னயோ**.

5. தத்த² தயோ அத்³தா⁴ த்³வாத³ஸங்கா³னி வீஸதாகாரா திஸந்தி⁴ சதுஸங்கே²பா தீணி வட்டானி த்³வே மூலானி ச வேதி³தப்³பா³னி.

6. கத²ங்? அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா அதீதோ அத்³தா⁴, ஜாதிஜராமரணங் அனாக³தோ அத்³தா⁴, மஜ்ஜே² அட்ட² பச்சுப்பன்னோ அத்³தா⁴தி தயோ அத்³தா⁴.

7. அவிஜ்ஜா ஸங்கா²ரா விஞ்ஞாணங் நாமரூபங் ஸளாயதனங் ப²ஸ்ஸோ வேத³னா தண்ஹா உபாதா³னங் ப⁴வோ ஜாதி ஜராமரணந்தி த்³வாத³ஸங்கா³னி.

8. ஸோகாதி³வசனங் பனெத்த² நிஸ்ஸந்த³ப²லனித³ஸ்ஸனங்.

9. அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரக்³க³ஹணேன பனெத்த² தண்ஹுபாதா³னப⁴வாபி க³ஹிதா ப⁴வந்தி, ததா² தண்ஹுபாதா³னப⁴வக்³க³ஹணேன ச அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா, ஜாதிஜராமரணக்³க³ஹணேன ச விஞ்ஞாணாதி³ப²லபஞ்சகமேவ க³ஹிதந்தி கத்வா -

10. அதீதே ஹேதவோ பஞ்ச, இதா³னி ப²லபஞ்சகங்.

இதா³னி ஹேதவோ பஞ்ச, ஆயதிங் ப²லபஞ்சகந்தி;
வீஸதாகாரா திஸந்தி⁴, சதுஸங்கே²பா ச ப⁴வந்தி.

11. அவிஜ்ஜாதண்ஹுபாதா³னா ச கிலேஸவட்டங், கம்மப⁴வஸங்கா²தோ ப⁴வேகதே³ஸோ ஸங்கா²ரா ச கம்மவட்டங், உபபத்திப⁴வஸங்கா²தோ ப⁴வேகதே³ஸோ அவஸேஸா ச விபாகவட்டந்தி தீணி வட்டானி.

12. அவிஜ்ஜாதண்ஹாவஸேன த்³வே மூலானி ச வேதி³தப்³பா³னி.

13. தேஸமேவ ச மூலானங், நிரோதே⁴ன நிருஜ்ஜ²தி.

ஜராமரணமுச்சா²ய, பீளிதானமபி◌⁴ண்ஹஸோ;
ஆஸவானங் ஸமுப்பாதா³, அவிஜ்ஜா ச பவத்ததி.

வட்டமாப³ந்த◌⁴மிச்சேவங், தேபூ◌⁴மகமனாதி³கங்;
படிச்சஸமுப்பாதோ³தி, பட்ட²பேஸி மஹாமுனி.

பட்டா²னநயோ

14. ஹேதுபச்சயோ ஆரம்மணபச்சயோ அதி◌⁴பதிபச்சயோ அனந்தரபச்சயோ ஸமனந்தரபச்சயோ ஸஹஜாதபச்சயோ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ நிஸ்ஸயபச்சயோ உபனிஸ்ஸயபச்சயோ புரேஜாதபச்சயோ பச்சா²ஜாதபச்சயோ ஆஸேவனபச்சயோ கம்மபச்சயோ விபாகபச்சயோ ஆஹாரபச்சயோ இந்த்³ரியபச்சயோ ஜா²னபச்சயோ மக்³க³பச்சயோ ஸம்பயுத்தபச்சயோ விப்பயுத்தபச்சயோ அத்தி²பச்சயோ நத்தி²பச்சயோ விக³தபச்சயோ அவிக³தபச்சயோதி அயமெத்த² **பட்டா²னநயோ**.

15. ச²தா◌⁴ நாமங் து நாமஸ்ஸ, பஞ்சதா◌⁴ நாமரூபினங்.

ஏகதா◌⁴ புன ரூபஸ்ஸ, ரூபங் நாமஸ்ஸ சேகதா◌⁴.

பஞ்ஞத்தினாமரூபானி, நாமஸ்ஸ து³விதா◌⁴ த்³வயங்;
த்³வயஸ்ஸ நவதா◌⁴ சேதி, ச²ப்³பி³தா◌⁴ பச்சயா கத²ங்.

16. அனந்தரனிருத்³தா◌⁴ சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா படுப்பன்னானங் சித்தசேதஸிகானங் த◌⁴ம்மானங் அனந்தரஸமனந்தரனத்தி²விக³தவஸேன, புரிமானி ஜவனானி பச்சி²மானங் ஜவனானங் ஆஸேவனவஸேன, ஸஹஜாதா சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்பயுத்தவஸேனேதி ச **ச²தா◌⁴ நாமங் நாமஸ்ஸ** பச்சயோ ஹோதி.

17. ஹேதுஜா²னங்க³மக்³க³ங்கா³னி ஸஹஜாதானங் நாமரூபானங் ஹேதாதி³வஸேன, ஸஹஜாதா சேதனா ஸஹஜாதானங் நாமரூபானங், நானாக்க²ணிகா சேதனா கம்மாபி◌⁴னிப்³ப³த்தானங் நாமரூபானங் கம்மவஸேன, விபாகக்க²ந்தா◌⁴ அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதானங் ரூபானங் விபாகவஸேனேதி ச **பஞ்சதா◌⁴ நாமங் நாமரூபானங்** பச்சயோ ஹோதி.

18. பச்சா²ஜாதா சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதவஸேனேதி **ஏகதா◌⁴வ நாமங் ரூபஸ்ஸ** பச்சயோ ஹோதி.

19. ச² வத்தூ²னி பவத்தியங் ஸத்தன்னங் விஞ்ஞாணதா◌⁴தூனங் பஞ்சாரம்மணானி ச பஞ்சவிஞ்ஞாணவீதி²யா புரேஜாதவஸேனேதி **ஏகதா◌⁴வ ரூபங் நாமஸ்ஸ** பச்சயோ ஹோதி.

20. ஆரம்மணவஸேன உபனிஸ்ஸயவஸேனேதி ச **து³விதா◌⁴ பஞ்ஞத்தினாமரூபானி நாமஸ்ஸேவ** பச்சயா ஹொந்தி.

21. தத்த² ரூபாதி³வஸேன ச²ப்³பி³த◌⁴ங் ஹோதி ஆரம்மணங்.

22. உபனிஸ்ஸயோ பன திவிதோ◌⁴ ஹோதி - ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ பகதூபனிஸ்ஸயோ சேதி.

23. தத்த² ஆரம்மணமேவ க³ருகதங் ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோ.

24. அனந்தரனிருத்³தா◌⁴ சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அனந்தரூபனிஸ்ஸயோ.

25. ராகா³த³யோ பன த◌⁴ம்மா ஸத்³தா◌⁴த³யோ ச ஸுக²ங் து³க்க²ங் புக்³க³லோ போ◌⁴ஜனங் உதுஸேனாஸனஞ்ச யதா²ரஹங் அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ப³ஹித்³தா◌⁴ ச குஸலாதி³த◌⁴ம்மானங், கம்மங் விபாகானந்தி ச ப³ஹுதா◌⁴ ஹோதி பகதூபனிஸ்ஸயோ.

26. அதி◌⁴பதிஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞநிஸ்ஸயஆஹாரஇந்த்³ரியவிப்பயுத்தஅத்தி²அவிக³தவஸேனேதி யதா²ரஹங் **நவதா◌⁴ நாமரூபானி நாமரூபானங்** பச்சயா ப◌⁴வந்தி.

27. தத்த² க³ருகதமாரம்மணங் ஆரம்மணாதி◌⁴பதிவஸேன நாமானங், ஸஹஜாதாதி◌⁴பதி சதுப்³பி³தோ◌⁴பி ஸஹஜாதவஸேன ஸஹஜாதானங் நாமரூபானந்தி ச து³விதோ◌⁴ ஹோதி அதி◌⁴பதிபச்சயோ.

28. சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதரூபானஞ்ச, மஹாபூ◌⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞங் உபாதா³ரூபானஞ்ச, படிஸந்தி◌⁴க்க²ணே வத்து²விபாகா அஞ்ஞமஞ்ஞந்தி ச திவிதோ◌⁴ ஹோதி ஸஹஜாதபச்சயோ.

29. சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞங், மஹாபூ◌⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞங், படிஸந்தி◌⁴க்க²ணே வத்து²விபாகா அஞ்ஞமஞ்ஞந்தி ச திவிதோ◌⁴ ஹோதி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ.

30. சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹஜாதரூபானஞ்ச, மஹாபூ◌⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞங் உபாதா³ரூபானஞ்ச, ச² வத்தூ²னி ஸத்தன்னங் விஞ்ஞாணதா◌⁴தூனந்தி ச திவிதோ◌⁴ ஹோதி நிஸ்ஸயபச்சயோ.

31. கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ, அரூபினோ ஆஹாரா ஸஹஜாதானங் நாமரூபானந்தி ச து³விதோ◌⁴ ஹோதி ஆஹாரபச்சயோ.

32. பஞ்ச பஸாதா³ பஞ்சன்னங் விஞ்ஞாணானங், ரூபஜீவிதிந்த்³ரியங் உபாதி³ன்னரூபானங், அரூபினோ இந்த்³ரியா ஸஹஜாதானங் நாமரூபானந்தி ச திவிதோ◌⁴ ஹோதி இந்த்³ரியபச்சயோ.

33. ஓக்கந்திக்க²ணே வத்து² விபாகானங், சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா ஸஹஜாதரூபானங் ஸஹஜாதவஸேன, பச்சா²ஜாதா சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸ பச்சா²ஜாதவஸேன ச² வத்தூ²னி பவத்தியங் ஸத்தன்னங் விஞ்ஞாணதா◌⁴தூனங் புரேஜாதவஸேனேதி ச திவிதோ◌⁴ ஹோதி விப்பயுத்தபச்சயோ.

34. ஸஹஜாதங் புரேஜாதங், பச்சா²ஜாதஞ்ச ஸப்³ப³தா².

கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ, ரூபஜீவிதமிச்சயந்தி. -

பஞ்சவிதோ◌⁴ ஹோதி அத்தி²பச்சயோ அவிக³தபச்சயோ ச.

35. ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயகம்மத்தி²பச்சயேஸு ச ஸப்³பே³பி பச்சயா ஸமோதா◌⁴னங் க³ச்ச²ந்தி.

36. ஸஹஜாதரூபந்தி பனெத்த² ஸப்³ப³த்தா²பி பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னானங், படிஸந்தி◌⁴யங் கடத்தாரூபானஞ்ச வஸேன து³வித◌⁴ங் ஹோதீதி வேதி³தப்³ப³ங்.

37. இதி தேகாலிகா த◌⁴ம்மா, காலமுத்தா ச ஸம்ப◌⁴வா.

அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ப³ஹித்³தா◌⁴ ச, ஸங்க²தாஸங்க²தா ததா²;
பஞ்ஞத்திநாமரூபானங், வஸேன திவிதா◌⁴ டி²தா;
பச்சயா நாம பட்டா²னே, சதுவீஸதி ஸப்³ப³தா².

38. தத்த² ரூபத◌⁴ம்மா ரூபக்க²ந்தோ◌⁴வ, சித்தசேதஸிகஸங்கா²தா சத்தாரோ அரூபினோ க²ந்தா◌⁴, நிப்³பா³னஞ்சேதி பஞ்சவித◌⁴ம்பி அரூபந்தி ச நாமந்தி ச பவுச்சதி.

பஞ்ஞத்திபே◌⁴தோ³

39. ததோ அவஸேஸா பஞ்ஞத்தி பன பஞ்ஞாபியத்தா பஞ்ஞத்தி, பஞ்ஞாபனதோ பஞ்ஞத்தீதி ச து³விதா◌⁴ ஹோதி.

40. கத²ங்? தங்தங்பூ◌⁴தவிபரிணாமாகாரமுபாதா³ய ததா² ததா² பஞ்ஞத்தா பூ◌⁴மிபப்³ப³தாதி³கா, ஸம்பா◌⁴ரஸன்னிவேஸாகாரமுபாதா³ய கே³ஹரத²ஸகடாதி³கா, க²ந்த◌⁴பஞ்சகமுபாதா³ய புரிஸபுக்³க³லாதி³கா, சந்தா³வட்டனாதி³கமுபாதா³ய தி³ஸாகாலாதி³கா, அஸம்பு²ட்டா²காரமுபாதா³ய கூபகு³ஹாதி³கா, தங்தங்பூ◌⁴தனிமித்தங் பா◌⁴வனாவிஸேஸஞ்ச உபாதா³ய கஸிணனிமித்தாதி³கா சேதி ஏவமாதி³ப்பபே◌⁴தா³ பன பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானாபி அத்த²ச்சா²யாகாரேன சித்துப்பாதா³னமாரம்மணபூ◌⁴தா தங் தங் உபாதா³ய உபனிதா◌⁴ய காரணங் கத்வா ததா² ததா² பரிகப்பியமானா ஸங்கா²யதி ஸமஞ்ஞாயதி வோஹரீயதி பஞ்ஞாபீயதீதி பஞ்ஞத்தீதி பவுச்சதி. அயங் பஞ்ஞத்தி பஞ்ஞாபியத்தா பஞ்ஞத்தி நாம.

41. பஞ்ஞாபனதோ பஞ்ஞத்தி பன நாமனாமகம்மாதி³னாமேன பரிதீ³பிதா, ஸா விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி , விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி சேதி ச²ப்³பி³தா◌⁴ ஹோதி.

42. தத்த² யதா³ பன பரமத்த²தோ விஜ்ஜமானங் ரூபவேத³னாதி³ங் ஏதாய பஞ்ஞாபெந்தி, ததா³யங் விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. யதா³ பன பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானங் பூ◌⁴மிபப்³ப³தாதி³ங் ஏதாய பஞ்ஞாபெந்தி, ததா³யங் அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தீதி பவுச்சதி. உபி◌⁴ன்னங் பன வோமிஸ்ஸகவஸேன ஸேஸா யதா²க்கமங் ச²ளபி◌⁴ஞ்ஞோ, இத்தி²ஸத்³தோ³, சக்கு²விஞ்ஞாணங், ராஜபுத்தோதி ச வேதி³தப்³பா³.

43. வசீகோ◌⁴ஸானுஸாரேன, ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²யா.

பவத்தா²னந்தருப்பன்ன-மனொத்³வாரஸ்ஸ கோ³சரா.

அத்தா² யஸ்ஸானுஸாரேன, விஞ்ஞாயந்தி ததோ பரங்;
ஸாயங் பஞ்ஞத்தி விஞ்ஞெய்யா, லோகஸங்கேதனிம்மிதா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே பச்சயஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

அட்ட²மோ பரிச்சே²தோ³.

9. கம்மட்டா²னபரிச்சே²தோ³

1. ஸமத²விபஸ்ஸனானங், பா◌⁴வனானமிதோ பரங்.

கம்மட்டா²னங் பவக்கா²மி, து³வித◌⁴ம்பி யதா²க்கமங்.

ஸமத²கம்மட்டா²னங்

2. தத்த² **ஸமத²ஸங்க³ஹே** தாவ த³ஸ கஸிணானி, த³ஸ அஸுபா◌⁴, த³ஸ அனுஸ்ஸதியோ, சதஸ்ஸோ அப்பமஞ்ஞாயோ, ஏகா ஸஞ்ஞா, ஏகங் வவத்தா²னங், சத்தாரோ ஆருப்பா சேதி ஸத்தவிதே◌⁴ன ஸமத²கம்மட்டா²னஸங்க³ஹோ.

சரிதபே◌⁴தோ³

3. ராக³சரிதா தோ³ஸசரிதா மோஹசரிதா ஸத்³தா◌⁴சரிதா பு³த்³தி◌⁴சரிதா விதக்கசரிதா சேதி ச²ப்³பி³தே◌⁴ன சரிதஸங்க³ஹோ.

பா◌⁴வனாபே◌⁴தோ³

4. பரிகம்மபா◌⁴வனா உபசாரபா◌⁴வனா அப்பனாபா◌⁴வனா சேதி திஸ்ஸோ பா◌⁴வனா.

நிமித்தபே◌⁴தோ³

5. பரிகம்மனிமித்தங் உக்³க³ஹனிமித்தங் படிபா◌⁴க³னிமித்தஞ்சேதி தீணி நிமித்தானி ச வேதி³தப்³பா³னி.

6. கத²ங்? பத²வீகஸிணங் ஆபோகஸிணங் தேஜோகஸிணங் வாயோகஸிணங் நீலகஸிணங் பீதகஸிணங் லோஹிதகஸிணங் ஓதா³தகஸிணங் ஆகாஸகஸிணங் ஆலோககஸிணஞ்சேதி இமானி **த³ஸ கஸிணானி** நாம.

7. உத்³து◌⁴மாதகங் வினீலகங் விபுப்³ப³கங் விச்சி²த்³த³கங் விக்கா²யிதகங் விக்கி²த்தகங் ஹதவிக்கி²த்தகங் லோஹிதகங் புளவகங் அட்டி²கஞ்சேதி இமே **த³ஸ அஸுபா◌⁴** நாம.

8. பு³த்³தா◌⁴னுஸ்ஸதி த◌⁴ம்மானுஸ்ஸதி ஸங்கா◌⁴னுஸ்ஸதி ஸீலானுஸ்ஸதி சாகா³னுஸ்ஸதி தே³வதானுஸ்ஸதி உபஸமானுஸ்ஸதி மரணானுஸ்ஸதி காயக³தாஸதி ஆனாபானஸ்ஸதி சேதி இமா **த³ஸ அனுஸ்ஸதியோ** நாம.

9. மெத்தா கருணா முதி³தா உபெக்கா² சேதி இமா **சதஸ்ஸோ அப்பமஞ்ஞாயோ** நாம, ப்³ரஹ்மவிஹாரோதி ச பவுச்சதி.

10. ஆஹாரேபடிகூலஸஞ்ஞா **ஏகா ஸஞ்ஞா** நாம.

11. சதுதா◌⁴துவவத்தா²னங் **ஏகங் வவத்தா²னங்** நாம.

12. ஆகாஸானஞ்சாயதனாத³யோ **சத்தாரோ ஆருப்பா** நாமாதி ஸப்³ப³தா²பி ஸமத²னித்³தே³ஸே சத்தாலீஸ கம்மட்டா²னானி ப◌⁴வந்தி.

ஸப்பாயபே◌⁴தோ³

13. சரிதாஸு பன த³ஸ அஸுபா◌⁴ காயக³தாஸதிஸங்கா²தா கொட்டா²ஸபா◌⁴வனா ச ராக³சரிதஸ்ஸ ஸப்பாயா.

14. சதஸ்ஸோ அப்பமஞ்ஞாயோ நீலாதீ³னி ச சத்தாரி கஸிணானி தோ³ஸசரிதஸ்ஸ.

15. ஆனாபானங் மோஹசரிதஸ்ஸ விதக்கசரிதஸ்ஸ ச,

16. பு³த்³தா◌⁴னுஸ்ஸதிஆத³யோ ச² ஸத்³தா◌⁴சரிதஸ்ஸ.

17. மரணஉபஸமஸஞ்ஞாவவத்தா²னானி பு³த்³தி◌⁴சரிதஸ்ஸ.

18. ஸேஸானி பன ஸப்³பா³னிபி கம்மட்டா²னானி ஸப்³பே³ஸம்பி ஸப்பாயானி, தத்தா²பி கஸிணேஸு புது²லங் மோஹசரிதஸ்ஸ, கு²த்³த³கங் விதக்கசரிதஸ்ஸேவாதி.

அயமெத்த² ஸப்பாயபே◌⁴தோ³.

பா◌⁴வனாபே◌⁴தோ³

19. **பா◌⁴வனாஸு** ஸப்³ப³த்தா²பி பரிகம்மபா◌⁴வனா லப்³ப◌⁴தேவ, பு³த்³தா◌⁴னுஸ்ஸதிஆதீ³ஸு அட்ட²ஸு ஸஞ்ஞாவவத்தா²னேஸு சாதி த³ஸஸுகம்மட்டா²னேஸு உபசாரபா◌⁴வனாவ ஸம்பஜ்ஜதி, நத்தி² அப்பனா.

20. ஸேஸேஸு பன ஸமதிங்ஸகம்மட்டா²னேஸு அப்பனாபா◌⁴வனாபி ஸம்பஜ்ஜதி.

21. தத்தா²பி த³ஸ கஸிணானி ஆனாபானஞ்ச பஞ்சகஜ்ஜா²னிகானி.

22. த³ஸ அஸுபா◌⁴ காயக³தாஸதி ச பட²மஜ்ஜா²னிகா.

23. மெத்தாத³யோ தயோ சதுக்கஜ்ஜா²னிகா.

24. உபெக்கா² பஞ்சமஜ்ஜா²னிகாதி ச²ப்³பீ³ஸதி ரூபாவசரஜ்ஜா²னிகானி கம்மட்டா²னானி.

25. சத்தாரோ பன ஆருப்பா ஆருப்பஜ்ஜா²னிகாதி.

அயமெத்த² பா◌⁴வனாபே◌⁴தோ³.

கோ³சரபே◌⁴தோ³

26. **நிமித்தேஸு** பன பரிகம்மனிமித்தங் உக்³க³ஹனிமித்தஞ்ச ஸப்³ப³த்தா²பி யதா²ரஹங் பரியாயேன லப்³ப◌⁴ந்தேவ.

27. படிபா◌⁴க³னிமித்தங் பன கஸிணாஸுப◌⁴கொட்டா²ஸஆனாபானெஸ்வேவ லப்³ப◌⁴தி, தத்த² ஹி படிபா◌⁴க³னிமித்தமாரப்³ப◌⁴ உபசாரஸமாதி◌⁴ அப்பனாஸமாதி◌⁴ ச பவத்தந்தி.

28. கத²ங்? ஆதி³கம்மிகஸ்ஸ ஹி பத²வீமண்ட³லாதீ³ஸு நிமித்தங் உக்³க³ண்ஹந்தஸ்ஸ தமாரம்மணங் பரிகம்மனிமித்தந்தி பவுச்சதி, ஸா ச பா◌⁴வனா பரிகம்மபா◌⁴வனா நாம.

29. யதா³ பன தங் நிமித்தங் சித்தேன ஸமுக்³க³ஹிதங் ஹோதி, சக்கு²னா பஸ்ஸந்தஸ்ஸேவ மனொத்³வாரஸ்ஸ ஆபாத²மாக³தங், ததா³ தமேவாரம்மணங் உக்³க³ஹனிமித்தங் நாம, ஸா ச பா◌⁴வனா ஸமாதி◌⁴யதி.

30. ததா² ஸமாஹிதஸ்ஸ பனேதஸ்ஸ ததோ பரங் தஸ்மிங் உக்³க³ஹனிமித்தே பரிகம்மஸமாதி◌⁴னா பா◌⁴வனமனுயுஞ்ஜந்தஸ்ஸ யதா³ தப்படிபா◌⁴க³ங் வத்து²த◌⁴ம்மவிமுச்சிதங் பஞ்ஞத்திஸங்கா²தங் பா◌⁴வனாமயமாரம்மணங் சித்தே ஸன்னிஸன்னங் ஸமப்பிதங் ஹோதி, ததா³ தங் படிபா◌⁴க³னிமித்தங் ஸமுப்பன்னந்தி பவுச்சதி.

31. ததோ பட்டா²ய பரிபந்த²விப்பஹீனா காமாவசரஸமாதி◌⁴ஸங்கா²தா உபசாரபா◌⁴வனா நிப்ப²ன்னா நாம ஹோதி.

32. ததோ பரங் தமேவ பரிபா◌⁴க³னிமித்தங் உபசாரஸமாதி◌⁴னா ஸமாஸேவந்தஸ்ஸ ரூபாவசரபட²மஜ்ஜா²னமப்பேதி.

33. ததோ பரங் தமேவ பட²மஜ்ஜா²னங் ஆவஜ்ஜனங் ஸமாபஜ்ஜனங் அதி◌⁴ட்டா²னங் வுட்டா²னங் பச்சவெக்க²ணா சேதி இமாஹி பஞ்சஹி வஸிதாஹி வஸீபூ◌⁴தங் கத்வா விதக்காதி³கமோளாரிகங்க³ங் பஹானாய

விசாராதி³ஸுகு²மங்கு³பத்தியா பத³ஹதோ யதா²க்கமங் து³தியஜ்ஜா²னாத³யோ யதா²ரஹமப்பெந்தி.

34. இச்சேவங் பத²வீகஸிணாதீ³ஸு த்³வாவீஸதிகம்மட்டா²னேஸு படிபா◌⁴க³னிமித்தமுபலப்³ப◌⁴தி.

35. அவஸேஸேஸு பன அப்பமஞ்ஞா ஸத்தபஞ்ஞத்தியங் பவத்தந்தி.

36. ஆகாஸவஜ்ஜிதகஸிணேஸு பன யங் கிஞ்சி கஸிணங் உக்³கா◌⁴டெத்வா லத்³த◌⁴மாகாஸங் அனந்தவஸேன பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ பட²மாருப்பமப்பேதி.

37. தமேவ பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணங் அனந்தவஸேன பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ து³தியாருப்பமப்பேதி.

38. தமேவ பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணாபா◌⁴வங் பன "நத்தி² கிஞ்சீ"தி பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ ததியாருப்பமப்பேதி.

39. ததியாருப்பங் "ஸந்தமேதங், பணீதமேத"ந்தி பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ சதுத்தா²ருப்பமப்பேதி.

40. அவஸேஸேஸு ச த³ஸஸு கம்மட்டா²னேஸு பு³த்³த◌⁴கு³ணாதி³கமாரம்மணமாரப்³ப◌⁴ பரிகம்மங் கத்வா தஸ்மிங் நிமித்தே ஸாது◌⁴கமுக்³க³ஹிதே தத்தே²வ பரிகம்மஞ்ச ஸமாதி◌⁴யதி, உபசாரோ ச ஸம்பஜ்ஜதி.

41. அபி◌⁴ஞ்ஞாவஸேன பவத்தமானங் பன ரூபாவசரபஞ்சமஜ்ஜா²னங் அபி◌⁴ஞ்ஞாபாத³கபஞ்சமஜ்ஜா²னா வுட்ட²ஹித்வா அதி◌⁴ட்டெ²ய்யாதி³கமாவஜ்ஜெத்வா பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ ரூபாதீ³ஸு ஆரம்மணேஸு யதா²ரஹமப்பேதி.

42. அபி◌⁴ஞ்ஞா ச நாம -

இத்³தி◌⁴வித◌⁴ங் தி³ப்³ப³ஸோதங், பரசித்தவிஜானநா;
புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதி, தி³ப்³ப³சக்கூ²தி பஞ்சதா◌⁴.

அயமெத்த² கோ³சரபே◌⁴தோ³.

நிட்டி²தோ ச ஸமத²கம்மட்டா²னநயோ.

விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னங்

43. **விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னே** பன ஸீலவிஸுத்³தி◌⁴ சித்தவிஸுத்³தி◌⁴ தி³ட்டி²விஸுத்³தி◌⁴ கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி◌⁴ மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴ படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴ ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴ சேதி ஸத்தவிதே◌⁴ன விஸுத்³தி◌⁴ஸங்க³ஹோ.

44. அனிச்சலக்க²ணங் து³க்க²லக்க²ணங் அனத்தலக்க²ணஞ்சேதி தீணி லக்க²ணானி.

45. அனிச்சானுபஸ்ஸனா து³க்கா²னுபஸ்ஸனா அனத்தானுபஸ்ஸனா சேதி திஸ்ஸோ அனுபஸ்ஸனா.

46. ஸம்மஸனஞாணங் உத³யப்³ப³யஞாணங் ப◌⁴ங்க³ஞாணங் ப◌⁴யஞாணங் ஆதீ³னவஞாணங் நிப்³பி³தா³ஞாணங் முச்சிதுகம்யதாஞாணங் படிஸங்கா²ஞாணங் ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங் அனுலோமஞாணஞ்சேதி த³ஸ விபஸ்ஸனாஞாணானி.

47. ஸுஞ்ஞதோ விமொக்கோ², அனிமித்தோ விமொக்கோ², அப்பணிஹிதோ விமொக்கோ² சேதி தயோ விமொக்கா².

48. ஸுஞ்ஞதானுபஸ்ஸனா அனிமித்தானுபஸ்ஸனா அப்பணிஹிதானுபஸ்ஸானா சேதி தீணி விமொக்க²முகா²னி ச வேதி³தப்³பா³னி.

49. கத²ங் ? பாதிமொக்க²ஸங்வரஸீலங் இந்த்³ரியஸங்வரஸீலங் ஆஜீவபாரிஸுத்³தி◌⁴ஸீலங் பச்சயஸன்னிஸ்ஸிதஸீலஞ்சேதி சதுபாரிஸுத்³தி◌⁴ஸீலங் **ஸீலவிஸுத்³தி**◌⁴ நாம.

50. உபசாரஸமாதி◌⁴ அப்பனாஸமாதி◌⁴ சேதி து³விதோ◌⁴பி ஸமாதி◌⁴ **சித்தவிஸுத்³தி**◌⁴ நாம.

51. லக்க²ணரஸபச்சுபட்டா²னபத³ட்டா²னவஸேன நாமரூப பரிக்³க³ஹோ **தி³ட்டி²விஸுத்³தி**◌⁴ நாம.

52. தேஸமேவ ச நாமரூபானங் பச்சயபரிக்³க³ஹோ **கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி**◌⁴ நாம.

53. ததோ பரங் பன ததா²பரிக்³க³ஹிதேஸு ஸப்பச்சயேஸு தேபூ◌⁴மகஸங்கா²ரேஸு அதீதாதி³பே◌⁴த³பி◌⁴ன்னேஸு க²ந்தா◌⁴தி³னயமாரப்³ப◌⁴ கலாபவஸேன ஸங்கி²பித்வா "அனிச்சங் க²யட்டே²ன, து³க்க²ங் ப◌⁴யட்டே²ன, அனத்தா அஸாரகட்டே²னா"தி அத்³தா◌⁴னவஸேன ஸந்ததிவஸேன க²ணவஸேன வா ஸம்மஸனஞாணேன லக்க²ணத்தயங்

ஸம்மஸந்தஸ்ஸ தெஸ்வேவ பச்சயவஸேன க²ணவஸேன ச உத³யப்³ப³யஞாணேன உத³யப்³ப³யங் ஸமனுபஸ்ஸந்தஸ்ஸ ச -

> “ஓபா◌⁴ஸோ பீதி பஸ்ஸத்³தி◌⁴, அதி◌⁴மொக்கோ² ச பக்³க³ஹோ;
> ஸுக²ங் ஞாணமுபட்டா²னமுபெக்கா² ச நிகந்தி சே”தி. -

ஓபா◌⁴ஸாதி³விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸபரிபந்த²பரிக்³க³ஹவஸேன மக்³கா³மக்³க³லக்க²ணவவத்தா²னங் **மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴** நாம.

54. ததா² பரிபந்த²விமுத்தஸ்ஸ பன தஸ்ஸ உத³யப்³ப³யஞாணதோ பட்டா²ய யா வானுலோமா திலக்க²ணங் விபஸ்ஸனாபரம்பராய படிபஜ்ஜந்தஸ்ஸ நவ விபஸ்ஸனாஞாணானி **படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴** நாம.

55. தஸ்ஸேவங் படிபஜ்ஜந்தஸ்ஸ பன விபஸ்ஸனாபரிபாகமாக³ம்ம “இதா³னி அப்பனா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீ”தி ப◌⁴வங்க³ங் வொச்சி²ஜ்ஜித்வா உப்பன்னமனொத்³வாராவஜ்ஜனானந்தரங் த்³வே தீணி விபஸ்ஸனாசித்தானி யங் கிஞ்சி அனிச்சாதி³லக்க²ணமாரப்³ப◌⁴ பரிகம்மோபசாரானுலோமனாமேன பவத்தந்தி.

56. யா ஸிகா²ப்பத்தா, ஸா ஸானுலோமா ஸங்கா²ருபெக்கா² வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனாதி ச பவுச்சதி.

57. ததோ பரங் கொ³த்ரபு◌⁴சித்தங் நிப்³பா³னமாலம்பி³த்வா புது²ஜ்ஜனகொ³த்தமபி◌⁴ப◌⁴வந்தங், அரியகொ³த்தமபி◌⁴ஸம்பொ◌⁴ந்தஞ்ச பவத்ததி.

58. தஸ்ஸானந்தரமேவ மக்³கோ³ து³க்க²ஸச்சங் பரிஜானந்தோ ஸமுத³யஸச்சங் பஜஹந்தோ, நிரோத◌⁴ஸச்சங் ஸச்சி²கரொந்தோ, மக்³க³ஸச்சங் பா◌⁴வனாவஸேன அப்பனாவீதி²மோதரதி.

59. ததோ பரங் த்³வே தீணி ப²லசித்தானி பவத்தித்வா ப◌⁴வங்க³பாதோவ ஹோதி, புன ப◌⁴வங்க³ங் வொச்சி²ந்தி³த்வா பச்சவெக்க²ணஞாணானி பவத்தந்தி.

60. மக்³க³ங் ப²லஞ்ச நிப்³பா³னங், பச்சவெக்க²தி பண்டி³தோ.

> ஹீனே கிலேஸே ஸேஸே ச, பச்சவெக்க²தி வான வா.

> ச²ப்³பி³ஸுத்³தி◌⁴கமேனேவங், பா◌⁴வேதப்³போ³ சதுப்³பி³தோ◌⁴;
> **ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி◌⁴**, நாம மக்³கோ³ பவுச்சதி.

அயமெத்த² விஸுத்³தி◌⁴பே◌⁴தோ³.

விமொக்க²பே◌⁴தோ³

61. தத்த² அனத்தானுபஸ்ஸனா அத்தாபி◌⁴னிவேஸங் முஞ்சந்தீ ஸுஞ்ஞுதானுபஸ்ஸனா நாம விமொக்க²முக²ங் ஹோதி.

62. அனிச்சானுபஸ்ஸனா விபல்லாஸனிமித்தங் முஞ்சந்தீ அனிமித்தானுபஸ்ஸனா நாம.

63. து³க்கா²னுபஸ்ஸனா தண்ஹாபணிதி◌⁴ங் முஞ்சந்தீ அப்பணிஹிதானுபஸ்ஸனா நாம.

64. தஸ்மா யதி³ வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனா அனத்ததோ விபஸ்ஸதி, ஸுஞ்ஞுதோ விமொக்கோ² நாம ஹோதி மக்³கோ³.

65. யதி³ அனிச்சதோ விபஸ்ஸதி, அனிமித்தோ விமொக்கோ² நாம.

66. யதி³ து³க்க²தோ விபஸ்ஸதி, அப்பணிஹிதோ விமொக்கோ² நாமாதி ச மக்³கோ³ விபஸ்ஸனாக³மனவஸேன தீணி நாமானி லப◌⁴தி, ததா² ப²லஞ்ச மக்³கா³க³மனவஸேன மக்³க³வீதி²யங்.

67. ப²லஸமாபத்திவீதி²யங் பன யதா²வுத்தனயேன விபஸ்ஸந்தானங் யதா²ஸகப²லமுப்பஜ்ஜமானம்பி விபஸ்ஸனாக³மனவஸேனேவ ஸுஞ்ஞுதாதி³விமொக்கோ²தி ச பவுச்சதி, ஆரம்மணவஸேன பன ஸரஸவஸேன ச நாமத்தயங் ஸப்³ப³த்த² ஸப்³பே³ஸம்பி ஸமமேவ ச.

அயமெத்த² விமொக்க²பே◌⁴தோ³.

புக்³க³லபே◌⁴தோ³

68. எத்த² பன ஸோதாபத்திமக்³க³ங் பா◌⁴வெத்வா தி³ட்டி²விசிகிச்சா²பஹானேன பஹீனாபாயக³மனோ ஸத்தக்க²த்துபரமோ **ஸோதாபன்னோ** நாம ஹோதி.

69. ஸகதா³கா³மிமக்³க³ங் பா◌⁴வெத்வா ராக³தோ³ஸமோஹானங் தனுகரத்தா **ஸகதா³கா³மீ** நாம ஹோதி ஸகிதே³வ இமங் லோகங் ஆக³ந்த்வா.

70. அனாகா³மிமக்³க³ங் பா◌⁴வெத்வா காமராக³ப்³யாபாதா³னமனவஸேஸப்பஹானேன **அனாகா³மீ** நாம ஹோதி அனாக³ந்த்வா இத்த²த்தங்.

71. அரஹத்தமக்³க³ங் பா◌⁴வெத்வா அனவஸேஸகிலேஸப்பஹானேன **அரஹா** நாம ஹோதி கீ²ணாஸவோ லோகே அக்³க³த³க்கி²ணெய்யோதி.

அயமெத்த² புக்³க³லபே◌⁴தோ³.

ஸமாபத்திபே◌⁴தோ³

72. **ப²லஸமாபத்திவீதி²யங்** பனெத்த² ஸப்³பே³ஸம்பி யதா²ஸகப²லவஸேன ஸாதா◌⁴ரணாவ.

73. **நிரோத◌⁴ஸமாபத்திஸமாபஜ்ஜனங்** பன அனாகா³மீனஞ்சேவ அரஹந்தானஞ்ச லப்³ப◌⁴தி, தத்த² யதா²க்கமங் பட²மஜ்ஜா²னாதி³மஹக்³க³தஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய தத்த² க³தே ஸங்கா²ரத◌⁴ம்மே தத்த² தத்தே²வ விபஸ்ஸந்தோ யாவ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் க³ந்த்வா ததோ பரங் அதி◌⁴ட்டெ²ய்யாதி³கங் புப்³ப³கிச்சங் கத்வா நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் ஸமாபஜ்ஜதி, தஸ்ஸ த்³வின்னங் அப்பனாஜவனானங் பரதோ வொச்சி²ஜ்ஜதி சித்தஸந்ததி, ததோ நிரோத◌⁴ஸமாபன்னோ நாம ஹோதி.

74. வுட்டா²னகாலே பன அனாகா³மினோ அனாகா³மிப²லசித்தங், அரஹதோ அரஹத்தப²லசித்தங் ஏகவாரமேவ பவத்தித்வா ப◌⁴வங்க³பாதோ ஹோதி, ததோ பரங் பச்சவெக்க²ணஞாணங் பவத்ததி.

அயமெத்த² ஸமாபத்திபே◌⁴தோ³.

நிட்டி²தோ ச விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னநயோ.

உய்யோஜனங்

75. பா◌⁴வேதப்³ப³ங் பனிச்சேவங், பா◌⁴வனாத்³வயமுத்தமங்.

படிபத்திரஸஸ்ஸாத³ங், பத்த²யந்தேன ஸாஸனேதி.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹே கம்மட்டா²னஸங்க³ஹவிபா◌⁴கோ³ நாம

நவமோ பரிச்சே²தோ³.

நிக³மனங்

(க) சாரித்தஸோபி◌⁴தவிஸாலகுலோத³யேன ,
ஸத்³தா◌⁴பி◌⁴வுட்³ட◌⁴பரிஸுத்³த◌⁴கு³ணோத³யேன;
நம்பவ்ஹயேன பணிதா◌⁴ய பரானுகம்பங்,
யங் பத்தி²தங் பகரணங் பரினிட்டி²தங் தங்.

(க²) புஞ்ஞேன தேன விபுலேன து **மூலஸோமங்**;

த◌⁴ஞ்ஞாதி◌⁴வாஸமுதி³தோதி³தமாயுகந்தங்;
பஞ்ஞாவதா³தகு³ணஸோபி◌⁴தலஜ்ஜிபி◌⁴க்கூ²,
மஞ்ஞுந்து புஞ்ஞவிப◌⁴வோத³யமங்க³லாய.

இதி அனுருத்³தா◌⁴சரியேன ரசிதங்

அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹங் நாம பகரணங்.

நமோ தஸ்ஸ ப◌⁴க³வதோ அரஹதோ ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴ஸ்ஸ.

அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²விபா◌⁴வினீடீகா

க³ந்தா²ரம்ப◌⁴கதா²

(க) விஸுத்³த◌⁴கருணாஞாணங் , பு³த்³த◌⁴ங் ஸம்பு³த்³த◌⁴பூஜிதங்;
த◌⁴ம்மங் ஸத்³த◌⁴ம்மஸம்பூ◌⁴தங், நத்வா ஸங்க◌⁴ங் நிரங்க³ணங்.

(க²) ஸாரிபுத்தங் மஹாதே²ரங், பரியத்திவிஸாரத³ங்;
வந்தி³த்வா ஸிரஸா தீ◌⁴ரங், க³ருங் கா³ரவபா◌⁴ஜனங்.

(க³) வண்ணயிஸ்ஸங் ஸமாஸேன, அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹங்;
ஆபி◌⁴த◌⁴ம்மிகபி◌⁴க்கூ²னங், பரங் பீதிவிவட்³ட◌⁴னங்.

(க◌⁴) போராணேஹி அனேகாபி, கதா யா பன வண்ணனா;
ந தாஹி ஸக்கா ஸப்³ப³த்த², அத்தோ² விஞ்ஞாதவே இத◌⁴.

(ங) தஸ்மா லீனபதா³னெத்த², ஸாதி◌⁴ப்பாயமஹாபயங்;
விபா◌⁴வெந்தோ ஸமாஸேன, ரசயிஸ்ஸாமி வண்ணனந்தி.

க³ந்தா²ரம்ப◌⁴கதா²வண்ணனா

1. பரமவிசித்தனயஸமன்னாக³தங் ஸகஸமயஸமயந்தரக³ஹனவிக்³கா³ஹணஸமத்த²ங் ஸுவிமலவிபுலபஞ்ஞாவெய்யத்தியஜனநங் பகரணமித³மாரப◌⁴ந்தோயமாசரியோ பட²மங் தாவ ரதனத்தயபணாமாபி◌⁴தெ◌⁴ய்ய கரணப்பகாரபகரணாபி◌⁴தா◌⁴னபயோஜனானி த³ஸ்ஸேதுங் "**ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴**"ந்த்யாதி³மாஹ.

எத்த² ஹி "ஸம்மாஸம்பு³த்³த◌⁴…பே॰… அபி◌⁴வாதி³யா"தி இமினா **ரதனத்தயபணாமோ** வுத்தோ, அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹ"ந்தி ஏதேன **அபி◌⁴தெ◌⁴ய்யகரணப்பகாரபகரணாபி◌⁴தா◌⁴னானி** அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்தா²னங்

இத⁴ ஸங்க³ஹேதப்³ப³பா⁴வத³ஸ்ஸனேன தே³ஸங் இமினா ஸமுதி³தேன படிபாதே³தப்³ப³பா⁴வதீ³பனதோ, ஏகத்த² ஸங்க³ய்ஹ கத²னாகாரதீ³பனதோ, அத்தா²னுக³தஸமஞ்ஞாபரிதீ³பனதோ ச. **பயோஜனங்** பன ஸங்க³ஹபதே³ன ஸாமத்தி²யதோ த³ஸ்ஸிதமேவ அபி⁴த⁴ம்மத்தா²னங் ஏகத்த² ஸங்க³ஹே ஸதி தது³க்³க³ஹபரிபுச்சா²தி³வஸேன தே³ஸங் ஸரூபாவபோ³த⁴ஸ்ஸ, தம்மூலிகாய ச தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஸம்பராயிகத்த²ஸித்³தி⁴யா அனாயாஸேன ஸங்ஸிஜ்ஜ²னதோ.

தத்த² ரதனத்தயபணாமப்பயோஜனங் தாவ ப³ஹூதா⁴ பபஞ்செந்தி ஆசரியா, விஸேஸதோ பன அந்தராயனிவாரணங் பச்சாஸீஸந்தி. ததா² ஹி வுத்தங் ஸங்க³ஹகாரேஹி “தஸ்ஸானுபா⁴வேன ஹதந்தராயோ”தி (பாரா॰ அட்ட²॰ 1.க³ந்தா²ரம்ப⁴கதா²). ரதனத்தயபணாமோ ஹி அத்த²தோ பணாமகிரியாபி⁴னிப்பா²தி³கா குஸலசேதனா, ஸா ச வந்த³னெய்யவந்த³கானங் கெ²த்தஜ்ஜா²ஸயஸம்பதா³ஹி தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயபூ⁴தா யதா²லத்³த⁴ஸம்பத்திநிமித்தகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ அனுப³லப்பதா³னவஸேன தன்னிப்³ப³த்திதவிபாகஸந்ததியா அந்தராயகரானி உபபீளகஉபச்சே²த³ககம்மானி படிபா³ஹித்வா தன்னிதா³னானங் யதா²தி⁴ப்பேதஸித்³தி⁴விப³ந்த⁴கானங் ரோகா³தி³அந்தராயானமப்பவத்திங் ஸாதே⁴தி. தஸ்மா பகரணாரம்பே⁴ ரதனத்தயபணாமகரணங் யதா²ரத்³த⁴பகரணஸ்ஸ அனந்தராயேன பரிஸமாபனத்த²ஞ்சேவ ஸோதூனஞ்ச வந்த³னாபுப்³ப³ங்க³மாய படிபத்தியா அனந்தராயேன உக்³க³ஹணதா⁴ரணாதி³ஸங்ஸிஜ்ஜ²னத்த²ஞ்ச. அபி⁴தெ⁴ய்யகத²னங் பன விதி³தாபி⁴தெ⁴ய்யஸ்ஸேவ க³ந்த²ஸ்ஸ விஞ்ஞூஹி உக்³க³ஹணாதி³வஸேன படிபஜ்ஜிதப்³ப³பா⁴வதோ. கரணப்பகாரப்பயோஜனஸந்த³ஸ்ஸனானி ச ஸோதுஜனஸமுஸ்ஸாஹஜனநத்த²ங். அபி⁴தா⁴னகத²னங் பன வோஹாரஸுக²த்த²ந்தி அயமெத்த² **ஸமுதா³யத்தோ²**. அயங் பன **அவயவத்தோ²** - ஸஸத்³த⁴ம்மக³ணுத்தமங் அதுலங் ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ங் அபி⁴வாதி³ய அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹங் பா⁴ஸிஸ்ஸந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

தத்த² ஸம்மா ஸாமஞ்ச ஸப்³ப³த⁴ம்மே அபி⁴ஸம்பு³த்³தோ⁴தி **ஸம்மா ஸம்பு³த்³தோ⁴**, ப⁴க³வா. ஸோ ஹி ஸங்க²தாஸங்க²தபே⁴த³ங் ஸகலம்பி த⁴ம்மஜாதங் யாதா²வஸரஸலக்க²ணபடிவேத⁴வஸேன ஸம்மா ஸயங் விசிதோபசிதபாரமிதாஸம்பூ⁴தேன ஸயம்பூ⁴ஞாணேன ஸாமங் பு³ஜ்ஜி² அஞ்ஞாஸி. யதா²ஹ “ஸயங் அபி⁴ஞ்ஞாய கமுத்³தி³ஸெய்ய”ந்தி (மஹாவ॰ 11; ம॰ நி॰ 1.285; 2.341; த⁴॰ ப॰ 353), அத² வா பு³த⁴தா⁴துஸ்ஸ ஜாக³ரணவிகஸனத்தே²ஸுபி பவத்தனதோ ஸம்மா ஸாமஞ்ச படிபு³த்³தோ⁴ அனஞ்ஞுபடிபோ³தி⁴தோ ஹுத்வா ஸயமேவ ஸவாஸனஸம்மோஹனித்³தா³ய அச்சந்தங் விக³தோ, தி³னகரகிரணஸமாக³மேன பரமருசிரஸிரிஸோப⁴க்³க³ப்பத்தியா விகஸிதமிவ பது³மங்

அக்³க³மக்³க³ஞாணஸமாக³மேன அபரிமிதகு³ணக³ணாலங்கதஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணப்பத்தியா ஸம்மா ஸயமேவ விகஸிதோ விகாஸமனுப்பத்தொத்யத்தோ². யதா²வுத்தவசனத்த²யோகே³பி ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸத்³த³ஸ்ஸ ப⁴க³வதி ஸமஞ்ஞாவஸேன பவத்தத்தா “அதுல”ந்தி இமினா விஸேஸேதி. துலாய ஸம்மிதோ துல்யோ, ஸோயேவ துலோ யகாரலோபவஸேன. அத² வா ஸம்மிதத்தே² அகாரபச்சயவஸேன துலாய ஸம்மிதோ துலோ, ந துலோ **அதுலோ,** ஸீலாதீ³ஹி கு³ணேஹி கேனசி அஸதி³ஸோ, நத்தி² ஏதஸ்ஸ வா துலோ ஸதி³ஸோதி **அதுலோ** ஸதே³வகே லோகே அக்³க³புக்³க³லபா⁴வதோ. யதா²ஹ “யாவதா, பி⁴க்க²வே, ஸத்தா அபதா³ வா த்³விபதா³ வா சதுப்பதா³ வா…பே.… ததா²க³தோ தேஸங் அக்³க³மக்கா²யதீ”திஆதி³ (அ॰ நி॰ 4.34; 5.32; இதிவு॰ 90).

எத்தாவதா ச ஹேதுப²லஸத்தூபகாரஸம்பதா³வஸேன தீஹாகாரேஹி ப⁴க³வதோ தோ²மனா கதா ஹோதி. தத்த² **ஹேதுஸம்பதா³** நாம மஹாகருணாஸமாயோகோ³ போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரஸம்ப⁴ரணஞ்ச . **ப²லஸம்பதா³** பன ஞாணபஹானஆனுபா⁴வரூபகாயஸம்பதா³வஸேன சதுப்³பி³தா⁴. தத்த² ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணபத³ட்டா²னங் மக்³க³ஞாணங், தம்மூலகானி ச த³ஸப³லாதி³ஞாணானி **ஞாணஸம்பதா³**. ஸவாஸனஸகலஸங்கிலேஸானமச்சந்தமனுப்பாத³த⁴ம்மதாபாத³னங் **பஹானஸம்பதா³**. யதி²ச்சி²தனிப்பா²த³னே ஆதி⁴பச்சங் **ஆனுபா⁴வஸம்பதா³**. ஸகலலோகனயனாபி⁴ஸேகபூ⁴தா பன லக்க²ணானுப்³யஞ்ஜனப்படிமண்டி³தா அத்தபா⁴வஸம்பத்தி **ரூபகாயஸம்பதா³** நாம. **ஸத்தூபகாரோ** பன ஆஸயபயோக³வஸேன து³விதோ⁴. தத்த² தே³வத³த்தாதீ³ஸு விரோதி⁴ஸத்தேஸூபி நிச்சங் ஹிதஜ்ஜா²ஸயதா, அபரிபாகக³திந்த்³ரியானங் இந்த்³ரியபரிபாககாலாக³மனஞ்ச **ஆஸயோ** நாம. தத³ஞ்ஞஸத்தானங் பன லாப⁴ஸக்காராதி³னிரபெக்க²சித்தஸ்ஸ யானத்தயமுகே²ன ஸப்³ப³து³க்க²னிய்யானிகத⁴ம்மதே³ஸனா **பயோகோ³** நாம.

தத்த² புரிமா த்³வே ப²லஸம்பதா³ “ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴”ந்தி இமினா த³ஸ்ஸிதா, இதரா பன த்³வே, ததா² ஸத்தூபகாரஸம்பதா³ ச “அதுல”ந்தி ஏதேன, தது³பாயபூ⁴தா பன ஹேதுஸம்பதா³ த்³வீஹிபி ஸாமத்தி²யதோ த³ஸ்ஸிதா ததா²வித⁴ஹேதுப்³யதிரேகேன தது³ப⁴யஸம்பத்தீனமஸம்ப⁴வதோ, அஹேதுகத்தே ச ஸப்³ப³த்த² தாஸங் ஸம்ப⁴வப்பஸங்க³தோ.

ததே³வங் திவிதா⁴வத்தா²ஸங்க³ஹிததோ²மனாபுப்³ப³ங்க³மங் பு³த்³த⁴ரதனங் வந்தி³த்வா இதா³னி ஸேஸரதனானம்பி பணாமமாரப⁴ந்தோ ஆஹ **“ஸஸத்³த⁴ம்மக³ணுத்தம”**ந்தி. கு³ணீபூ⁴தானம்பி ஹி த⁴ம்மஸங்கா⁴னங்

அபி◌⁴வாதே³தப்³ப³பா◌⁴வோ ஸஹயோகே³ன விஞ்ஞாயதி யதா² “ஸபுத்ததா³ரோ ஆக³தோதி புத்ததா³ரஸ்ஸாபி ஆக³மன”ந்தி.

தத்த² அத்தானங் தா◌⁴ரெந்தே சதூஸு அபாயேஸு, வட்டது³க்கே²ஸு ச அபதமானே கத்வா தா◌⁴ரேதீதி த◌⁴ம்மோ, சதுமக்³க³ப²லனிப்³பா³னவஸேன நவவிதோ◌⁴, பரியத்தியா ஸஹ த³ஸவிதோ◌⁴ வா த◌⁴ம்மோ. தா◌⁴ரணஞ்ச பனேதஸ்ஸ அபாயாதி³னிப்³ப³த்தககிலேஸவித்³த◌⁴ங்ஸனங், தங் அரியமக்³க³ஸ்ஸ கிலேஸஸமுச்சே²த³கபா◌⁴வதோ, நிப்³பா³னஸ்ஸ ச ஆரம்மணபா◌⁴வேன தஸ்ஸ தத³த்த²ஸித்³தி◌⁴ஹேதுதாய நிப்பரியாயதோ லப்³ப◌⁴தி, ப²லஸ்ஸ பன கிலேஸானங் படிப்பஸ்ஸம்ப◌⁴னவஸேன மக்³கா³னுகூலப்பவத்திதோ, பரியத்தியா ச தத³தி◌⁴க³மஹேதுதாயாதி உபி◌⁴ன்னம்பி பரியாயதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ஸதங் ஸப்புரிஸானங் அரியபுக்³க³லானங், ஸந்தோ வா ஸங்விஜ்ஜமானோ ந தித்தி²யபரிகப்பிதோ அத்தா விய பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானோ ஸந்தோ வா பஸத்தோ² ஸ்வாக்கா²ததாதி³கு³ணயோக³தோ ந பா³ஹிரகத◌⁴ம்மோ விய ஏகந்தனிந்தி³தோ த◌⁴ம்மோதி ஸத்³த◌⁴ம்மோ, க³ணோ ச ஸோ அட்ட²ன்னங் அரியபுக்³க³லானங் ஸமூஹபா◌⁴வதோ உத்தமோ ச ஸுப்படிபன்னதாதி³கு³ணவிஸேஸயோக³தோ, க³ணானங், க³ணேஸு வா தே³வமனுஸ்ஸாதி³ ஸமூஹேஸு உத்தமோ யதா²வுத்தகு³ணவஸேனாதி க³ணுத்தமோ, ஸஹ ஸத்³த◌⁴ம்மேன, க³ணுத்தமேன சாதி ஸஸத்³த◌⁴ம்மக³ணுத்தமோ, தங் **ஸஸத்³த◌⁴ம்மக³ணுத்தமங்**.

அபி◌⁴வாதி³யாதி விஸேஸதோ வந்தி³த்வா, ப◌⁴யலாப◌⁴குலாசாராதி³விரஹேன ஸக்கச்சங் ஆத³ரேன காயவசீமனொத்³வாரேஹி வந்தி³த்வாத்யத்தோ². **பா◌⁴ஸிஸ்ஸ**ந்தி கதெ²ஸ்ஸாமி. நிப்³ப³த்திதபரமத்த²பா◌⁴வேன அபி◌⁴ விஸிட்டா² த◌⁴ம்மா எத்தா²திஆதி³னா அபி◌⁴த◌⁴ம்மோ, த◌⁴ம்மஸங்க³ணீஆதி³ஸத்தபகரணங் அபி◌⁴த◌⁴ம்மபிடகங், தத்த² வுத்தா அத்தா² அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்தா², தே ஸங்க³ய்ஹந்தி எத்த², ஏதேனாதி வா **அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹங்**.

பரமத்த²த◌⁴ம்மவண்ணனா

2. ஏவங் தாவ யதா²தி◌⁴ப்பேதப்பயோஜனநிமித்தங் ரதனத்தயபணாமாதி³கங் விதா◌⁴ய இதா³னி யேஸங் அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்தா²னங் ஸங்க³ஹணவஸேன இத³ங் பகரணங் பட்ட²பீயதி, தே தாவ ஸங்கே²பதோ உத்³தி³ஸந்தோ ஆஹ “**தத்த² வுத்தா**”த்யாதி³. **தத்த²** தஸ்மிங் அபி◌⁴த◌⁴ம்மே **ஸப்³ப³தா²** குஸலாதி³வஸேன, க²ந்தா◌⁴தி³வஸேன ச **வுத்தா** அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்தா² **பரமத்த²தோ** ஸம்முதிங் ட²பெத்வா நிப்³ப³த்திதபரமத்த²வஸேன **சித்தங்** விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ◌⁴, **சேதஸிகங்** வேத³னாதி³க்க²ந்த◌⁴த்தயங், ரூபங் பூ◌⁴துபாதா³யபே◌⁴த³பி◌⁴ன்னோ

ரூபக்க²ந்தோ⁴, **நிப்³பா³னங்** மக்³க³ப²லானமாரம்மணபூ⁴தோ அஸங்க²தத⁴ம்மோதி ஏவங் **சதுதா⁴** சதூஹாகாரேஹி டி²தாதி யோஜனா. தத்த² பரமோ உத்தமோ அவிபரீதோ அத்தோ², பரமஸ்ஸ வா உத்தமஸ்ஸ ஞாணஸ்ஸ அத்தோ² கோ³சரோதி **பரமத்தோ²**.

சிந்தேதீதி **சித்தங்**, ஆரம்மணங் விஜானாதீதி அத்தோ². யதா²ஹ "விஸயவிஜானநலக்க²ணங் சித்த"ந்தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 1 த⁴ம்முதே³ஸவாரப²ஸ்ஸபஞ்சமகராஸிவண்ணனா). ஸதிபி ஹி நிஸ்ஸயஸமனந்தராதி³பச்சயேன வினா ஆரம்மணேன சித்தமுப்பஜ்ஜதீதி தஸ்ஸ தங்லக்க²ணதா வுத்தா, ஏதேன நிராரம்மணவாதி³மதங் படிக்கி²த்தங் ஹோதி. சிந்தெந்தி வா ஏதேன கரணபூ⁴தேன ஸம்பயுத்தத⁴ம்மாதி **சித்தங்**. அத² வா சிந்தனமத்தங் **சித்தங்**. யதா²பச்சயங் ஹி பவத்திமத்தமேவ யதி³த³ங் ஸபா⁴வத⁴ம்மோ நாம. ஏவஞ்ச கத்வா ஸப்³பே³ஸம்பி பரமத்த²த⁴ம்மானங் பா⁴வஸாத⁴னமேவ நிப்பரியாயதோ லப்³ப⁴தி, கத்துகரணவஸேன பன நிப்³ப³சனங் பரியாயகதா²தி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ஸகஸகிச்சேஸு ஹி த⁴ம்மானங் அத்தப்பதா⁴னதாஸமாரோபனேன கத்துபா⁴வோ ச, தத³னுகூலபா⁴வேன ஸஹஜாதத⁴ம்மஸமூஹே கத்துபா⁴வஸமாரோபனேன படிபாதே³தப்³ப³த⁴ம்மஸ்ஸ கரணத்தஞ்ச பரியாயதோவ லப்³ப⁴தி, ததா²னித³ஸ்ஸனங் பன த⁴ம்மஸபா⁴வவினிமுத்தஸ்ஸ கத்தாதி³னோ அபா⁴வபரிதீ³பனத்த²ந்தி வேதி³தப்³ப³ங். விசித்தகரணாதி³தோபி சித்தஸத்³த³த்த²ங் பபஞ்செந்தி. அயங் பனெத்த² ஸங்க³ஹோ -

> "விசித்தகரணா சித்தங், அத்தனோ சித்ததாய வா;
> சிதங் கம்மகிலேஸேஹி, சிதங் தாயதி வா ததா²;
> சினோதி அத்தஸந்தானங், விசித்தாரம்மணந்தி சா"தி.

சேதஸி ப⁴வங் ததா³யத்தவுத்திதாயாதி **சேதஸிகங்**. ந ஹி தங் சித்தேன வினா ஆரம்மணக்³க³ஹணஸமத்த²ங் அஸதி சித்தே ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ங் அனுப்பஜ்ஜனதோ, சித்தங் பன கேனசி சேதஸிகேன வினாபி ஆரம்மணே பவத்ததீதி தங் சேதஸிகமேவ சித்தாயத்தவுத்திகங் நாம. தேனாஹ ப⁴க³வா "மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா"தி (த⁴. ப. 1-2), ஏதேன ஸுகா²தீ³னங் அசேதனத்தனிச்சத்தாத³யோ விப்படிபத்தியோபி படிக்கி²த்தா ஹொந்தி. சேதஸி நியுத்தங் வா **சேதஸிகங்**.

ருப்பதீதி **ரூபங்**, ஸீதுண்ஹாதி³விரோதி⁴பச்சயேஹி விகாரமாபஜ்ஜதி, ஆபாதீ³யதீதி வா அத்தோ². தேனாஹ ப⁴க³வா "ஸீதேனபி ருப்பதி, உண்ஹேனபி ருப்பதீ"த்யாதி³ (ஸங். நி. 3.79), ருப்பனஞ்செத்த² ஸீதாதி³விரோதி⁴பச்சயஸமவாயே விஸதி³ஸுப்பத்தியேவ. யதி³ ஏவங் அரூபத⁴ம்மானம்பி ரூபவோஹாரோ ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி

ஸீதாதி³க்³க³ஹணஸாமத்தி²யதோ விபூ◌⁴ததரஸ்ஸேவ ருப்பனஸ்ஸாதி◌⁴ப்பேதத்தா. இதரதா² ஹி “ருப்பதீ”தி அவிஸேஸவசனேனேவ பரியத்தந்தி கிங் ஸீதாதி³க்³க³ஹணேன, தங் பன ஸீதாதி³னா பு²ட்ட²ஸ்ஸ ருப்பனங் விபூ◌⁴ததரங், தஸ்மா ததே³வெத்தா²தி◌⁴ப்பேதந்தி ஞாபனத்த²ங் ஸீதாதி³க்³க³ஹணங் கதங். யதி³ ஏவங் கத²ங் ப்³ரஹ்மலோகே ரூபவோஹாரோ, ந ஹி தத்த² உபகா◌⁴தகா ஸீதாத³யோ அத்தீ²தி? கிஞ்சாபி உபகா◌⁴தகா நத்தி², அனுக்³கா³ஹகா பன அத்தி², தஸ்மா தங்வஸேனெத்த² ருப்பனங் ஸம்ப◌⁴வதீதி, அத² வா தங்ஸபா◌⁴வானதிவத்தனதோ தத்த² ரூபவோஹாரோதி அலமதிப்பபஞ்சேன.

ப◌⁴வாப◌⁴வங் வினநதோ ஸங்ஸிப்³ப³னதோ வானஸங்கா²தாய தண்ஹாய நிக்க²ந்தங், நிப்³பா³தி வா ஏதேன ராகக்³கி³ஆதி³கோதி **நிப்³பா³னங்**.

1. சித்தபரிச்சே²த³வண்ணனா

பூ⁴மிபே⁴த³சித்தவண்ணனா

3. இதா³னி யஸ்மா விபா⁴க³வந்தானங் த⁴ம்மானங் ஸபா⁴வவிபா⁴வனங் விபா⁴கே³ன வினா ந ஹோதி, தஸ்மா யதா²உத்³தி³ட்டா²னங் அபி⁴த⁴ம்மத்தா²னங் உத்³தே³ஸக்கமேன விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் சித்தங் தாவ பூ⁴மிஜாதிஸம்பயோகா³தி³வஸேன விப⁴ஜித்வா நித்³தி³ஸிதுமாரப⁴ந்தோ ஆஹ "**தத்த² சித்தங் தாவா**"த்யாதி³. **தாவ**-ஸத்³தோ³ பட²மந்தி ஏதஸ்ஸத்தே². யதா²உத்³தி³ட்டே²ஸு சதூஸு அபி⁴த⁴ம்மத்தே²ஸு பட²மங் சித்தங் நித்³தி³ஸீயதீதி அயஞ்ஹெத்த²த்தோ². சத்தாரோ விதா⁴ பகாரா அஸ்ஸாதி **சதுப்³பி³த⁴ங்**. யஸ்மா பனேதே சதுபு⁴ம்மகா த⁴ம்மா அனுபுப்³ப³பணீதா, தஸ்மா ஹீனுக்கட்டு²க்கட்ட²தரதமானுக்கமேன தேஸங் நித்³தே³ஸோ கதோ. தத்த² காமேதீதி காமோ, காமதண்ஹா, ஸா எத்த² அவசரதி ஆரம்மணகரணவஸேனாதி **காமாவசரங்**. காமீயதீதி வா காமோ, ஏகாத³ஸவிதோ⁴ காமப⁴வோ, தஸ்மிங் யேபு⁴ய்யேன அவசரதீதி **காமாவசரங்**. யேபு⁴ய்யேன சரணஸ்ஸ ஹி அதி⁴ப்பேதத்தா ரூபாரூபப⁴வேஸு பவத்தஸ்ஸாபி இமஸ்ஸ காமாவசரபா⁴வோ உபபன்னோ ஹோதி. காமப⁴வோயேவ வா காமோ எத்த² அவசரதீதி காமாவசரோ, தத்த² பவத்தம்பி சித்தங் நிஸ்ஸிதே நிஸ்ஸயவோஹாரேன **காமாவசரங்** "மஞ்சா உக்குட்டி²ங் கரொந்தீ"த்யாதீ³ஸு வியாதி அலமதிவிஸாரணியா கதா²ய. ஹோதி செத்த² -

> "காமோவசரதீத்யெத்த², காமேவசரதீதி வா;
> டா²னூபசாரதோ வாபி, தங் காமாவசரங் ப⁴வே"தி.

ரூபாரூபாவசரேஸுபி ஏஸேவ நயோ யதா²ரஹங் த³ட்ட²ப்³போ³. உபாதா³னக்க²ந்த⁴ஸங்கா²தலோகதோ உத்தரதி அனாஸவபா⁴வேனாதி **லோகுத்தரங்**, மக்³க³சித்தங். ப²லசித்தங் பன ததோ உத்திண்ணந்தி **லோகுத்தரங்**. உப⁴யம்பி வா ஸஹ நிப்³பா³னேன லோகதோ உத்தரங் அதி⁴கங் யதா²வுத்தகு³ணவஸேனேவாதி **லோகுத்தரங்**.

பூ⁴மிபே⁴த³சித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

அகுஸலசித்தவண்ணனா

4. இமேஸு பன சதூஸு சித்தேஸு காமாவசரசித்தஸ்ஸ குஸலாகுஸலவிபாககிரியபே⁴தே³ன சதுப்³பி³த⁴பா⁴வேபி பாபாஹேதுகவஜ்ஜானங் ஏகூனஸட்டி²யா, ஏகனவுதியா வா சித்தானங் ஸோப⁴னநாமேன வோஹாரகரணத்த²ங் "பாபாஹேதுகமுத்தானி 'ஸோப⁴னானீ'தி வுச்சரே"தி ஏவங் வக்க²மானநயஸ்ஸ அனுரூபதோ பாபாஹேதுகேயேவ பட²மங் த³ஸ்ஸெந்தோ, தேஸு ச ப⁴வேஸு க³ஹிதபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ ஆதி³தோ வீதி²சித்தவஸேன லோப⁴ஸஹக³தசித்துப்பாதா³னமேவ ஸம்ப⁴வதோ தேயேவ பட²மங் த³ஸ்ஸெத்வா தத³னந்தரங் த்³விஹேதுகபா⁴வஸாமஞ்ஞேன தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தே, தத³னந்தரங் ஏகஹேதுகே ச த³ஸ்ஸேதுங் "**ஸோமனஸ்ஸஸஹக³த**"ந்த்யாதி³னா லோப⁴மூலங் தாவ வேத³னாதி³ட்டி²ஸங்கா²ரபே⁴தே³ன அட்ட²தா⁴ விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸேதி.

தத்த² ஸுந்த³ரங் மனோ, தங் வா ஏதஸ்ஸ அத்தீ²தி ஸுமனோ, சித்தங், தங்ஸமங்கி³புக்³க³லோ வா, தஸ்ஸ பா⁴வோ தஸ்மிங் அபி⁴தா⁴னபுத்³தீ⁴னங் பவத்திஹேதுதாயாதி ஸோமனஸ்ஸங், மானஸிகஸுக²வேத³னாயேதங் அதி⁴வசனங், தேன ஸஹக³தங் ஏகுப்பாதா³தி³வஸேன ஸங்ஸட்ட²ங், தேன ஸஹ ஏகுப்பாதா³தி³பா⁴வங் க³தந்தி வா **ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங்**. மிச்சா² பஸ்ஸதீதி தி³ட்டி². ஸாமஞ்ஞவசனஸ்ஸபி ஹி அத்த²ப்பகரணாதி³னா விஸேஸவிஸயதா ஹோதீதி இத⁴ மிச்சா²த³ஸ்ஸனமேவ "தி³ட்டீ²"தி வுச்சதி. தி³ட்டி²யேவ தி³ட்டி²க³தங் "ஸங்கா²ரக³தங் தா²மக³த"ந்த்யாதீ³ஸு விய க³த-ஸத்³த³ஸ்ஸ தப்³பா⁴வவுத்தித்தா. த்³வாஸட்டி²யா வா தி³ட்டீ²ஸு க³தங் அந்தோக³தங், தி³ட்டி²யா வா க³மனமத்தங் ந எத்த² க³ந்தப்³போ³ அத்தாதி³கோ கோசி அத்தீ²தி தி³ட்டி²க³தங், "இத³மேவ ஸச்சங் மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி பவத்தோ அத்தத்தனியாதி³அபி⁴னிவேஸோ, தேன ஸமங் ஏகுப்பாதா³தீ³ஹி பகாரேஹி யுத்தந்தி **தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தங்**. ஸங்க²ரோதி சித்தங் திக்க²பா⁴வஸங்கா²தமண்ட³னவிஸேஸேன ஸஜ்ஜேதி, ஸங்க²ரீயதி வா தங் ஏதேன யதா²வுத்தனயேன ஸஜ்ஜீயதீதி ஸங்கா²ரோ, தத்த² தத்த² கிச்சே ஸங்ஸீத³மானஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனுப³லப்பதா³னவஸேன அத்தனோ வா பரேஸங் வா பவத்தபுப்³ப³ப்பயோகோ³, ஸோ பன அத்தனோ புப்³ப³பா⁴க³ப்பவத்தே சித்தஸந்தானே சேவ பரஸந்தானே ச பவத்ததீதி தன்னிப்³ப³த்திதோ சித்தஸ்ஸ திக்க²பா⁴வஸங்கா²தோ விஸேஸோவித⁴ ஸங்கா²ரோ, ஸோ யஸ்ஸ நத்தி² தங் அஸங்கா²ரங் , ததே³வ **அஸங்கா²ரிகங்**. ஸங்கா²ரேன ஸஹிதங் **ஸஸங்கா²ரிகங்**. ததா² ச வத³ந்தி -

> "புப்³ப³ப்பயோக³ஸம்பூ⁴தோ, விஸேஸோ சித்தஸம்ப⁴வீ;
> ஸங்கா²ரோ தங்வஸேனெத்த², ஹொத்யாஸங்கா²ரிகாதி³தா"தி.

அத² வா "ஸஸங்கா²ரிகங் அஸங்கா²ரிக"ந்தி சேதங் கேவலங் ஸங்கா²ரஸ்ஸ பா⁴வாபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந தஸ்ஸ ஸஹப்பவத்திஸப்³பா⁴வாபா⁴வதோதி பி⁴ன்னஸந்தானப்பவத்தினோபி ஸங்கா²ரஸ்ஸ இத³மத்தி²தாய தங்வஸேன நிப்³ப³த்தங் சித்தங் ஸங்கா²ரோ அஸ்ஸ அத்தீ²தி **ஸஸங்கா²ரிகங்** "ஸலோமகோ ஸபக்க²கோ"த்யாதீ³ஸு விய ஸஹ-ஸத்³த³ஸ்ஸ விஜ்ஜமானத்த²பரிதீ³பனதோ. தப்³பி³பரீதங் பன தத³பா⁴வதோ வுத்தனயேன **அஸங்கா²ரிகங்**. தி³ட்டி²க³தேன விப்பயுத்தங் விஸங்ஸட்ட²ந்தி **தி³ட்டி²க³தவிப்பயுத்தங்**. உபபத்திதோ யுத்திதோ இக்க²தி அனுப⁴வதி வேத³யமானாபி மஜ்ஜ²த்தாகாரஸண்டி²தியாதி உபெக்கா². ஸுக²து³க்கா²னங் வா உபேதா யுத்தா அவிருத்³தா⁴ இக்கா²

அனுப⁴வனந்தி உபெக்கா². ஸுக²து³க்கா²விரோதி⁴தாய ஹேஸா தேஸங் அனந்தரம்பி பவத்ததி. **உபெக்கா²ஸஹக³த**ந்தி இத³ங் வுத்தனயமேவ.

கஸ்மா பனெத்த² அஞ்ஞேஸுபி ப²ஸ்ஸாதீ³ஸு ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு விஜ்ஜமானேஸு ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாதி³பா⁴வோவ வுத்தோதி? ஸோமனஸ்ஸாதீ³னமேவ அஸாதா⁴ரணபா⁴வதோ. ப²ஸ்ஸாத³யோ ஹி கேசி ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணா, கேசி குஸலாதி³ஸாதா⁴ரணா, மோஹாத³யோ ச ஸப்³பா³குஸலஸாதா⁴ரணாதி ந தேஹி ஸக்கா சித்தங் விஸேஸேதுங், ஸோமனஸ்ஸாத³யோ பன கத்த²சி சித்தே ஹொந்தி, கத்த²சி ந ஹொந்தீதி பாகடோவ தங்வஸேன சித்தஸ்ஸ விஸேஸோ. கஸ்மா பனேதே கத்த²சி ஹொந்தி, கத்த²சி ந ஹொந்தீதி? காரணஸ்ஸ ஸன்னிஹிதாஸன்னிஹிதபா⁴வதோ. கிங் பன நேஸங் காரணந்தி? வுச்சதேஸபா⁴வதோ, பரிகப்பதோ வா ஹி இட்டா²ரம்மணங், ஸோமனஸ்ஸபடிஸந்தி⁴கதா, அக³ம்பீ⁴ரஸபா⁴வதா ச இத⁴ ஸோமனஸ்ஸஸ்ஸ காரணங், இட்ட²மஜ்ஜ²த்தாரம்மணங், உபெக்கா²படிஸந்தி⁴கதா, க³ம்பீ⁴ரஸபா⁴வதா ச உபெக்கா²ய, தி³ட்டி²விபன்னபுக்³க³லஸேவனா, ஸஸ்ஸதுச்சே²தா³ஸயதா ச தி³ட்டி²யா, ப³லவஉதுபோ⁴ஜனாத³யோ பன பச்சயா அஸங்கா²ரிகபா⁴வஸ்ஸாதி. தஸ்மா அத்தனோ அனுரூபகாரணவஸேன நேஸங் உப்பஜ்ஜனதோ கத்த²சி சித்தேயேவ ஸம்ப⁴வோதி ஸக்கா ஏதேஹி சித்தஸ்ஸ விஸேஸோ பஞ்ஞாபேதுந்தி. ஏவஞ்ச கத்வா நேஸங் ஸதிபி மோஹஹேதுகபா⁴வே லோப⁴ஸஹக³தபா⁴வோவ நிக³மனே வுத்தோ.

இமேஸங் பன அட்ட²ன்னம்பி அயமுப்பத்திக்கமோ வேதி³தப்³போ. யதா³ ஹி "நத்தி² காமேஸு ஆதீ³னவோ"த்யாதி³னா நயேன மிச்சா²தி³ட்டி²ங் புரக்க²த்வா ஹட்ட²துட்டோ² காமே வா பரிபு⁴ஞ்ஜதி, தி³ட்ட²மங்க³லாதீ³னி வா ஸாரதோ பச்சேதி ஸபா⁴வதிக்கே²னேவ அனுஸ்ஸாஹிதேன சித்தேன, ததா³ பட²மங் அகுஸலசித்தமுப்பஜ்ஜதி. யதா³ பன மந்தே³ன ஸமுஸ்ஸாஹிதேன சித்தேன, ததா³ து³தியங். யதா³ பன மிச்சா²தி³ட்டி²ங் அபுரக்க²த்வா கேவலங் ஹட்ட²துட்டோ² மேது²னங் வா ஸேவதி, பரஸம்பத்திங் வா அபி⁴ஜ்ஜா²யதி, பரப⁴ண்ட³ங் வா ஹரதி ஸபா⁴வதிக்கே²னேவ அனுஸ்ஸாஹிதேன சித்தேன, ததா³ ததியங். யதா³ பன மந்தே³ன ஸமுஸ்ஸாஹிதேன சித்தேன, ததா³ சதுத்த²ங். யதா³ பன காமானங் வா அஸம்பத்திங் ஆக³ம்ம, அஞ்ஞேஸங் வா ஸோமனஸ்ஸஹேதூனங் அபா⁴வேன சதூஸுபி விகப்பேஸு ஸோமனஸ்ஸரஹிதா ஹொந்தி, ததா³ ஸேஸானி சத்தாரி உபெக்கா²ஸஹக³தானி உப்பஜ்ஜந்தீதி. **அட்ட²பீ**தி பி-ஸத்³தோ³ ஸம்பிண்ட³னத்தோ², தேன வக்க²மானநயேன அகுஸலகம்மபதே²ஸு நேஸங் லப்³ப⁴மானகம்மபதா²னுரூபதோ பவத்திபே⁴த³ங் காலதே³ஸஸந்தானாரம்மணாதி³பே⁴தே³ன அனேகவித⁴தம்பி ஸங்க³ண்ஹாதி.

5. து³ட்டு² மனோ, தங் வா ஏதஸ்ஸாதி து³ம்மனோ, தஸ்ஸ பா⁴வோ தோ³மனஸ்ஸங், மானஸிகது³க்க²வேத³னாயேதங் அதி⁴வசனங், தேன ஸஹக³தந்தி **தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தங்**. ஆரம்மணே படிஹஞ்ஞதீதி **படிகோ⁴**, தோ³ஸோ. சண்டி³க்கஸபா⁴வதாய ஹேஸ ஆரம்மணங் படிஹனந்தோ விய பவத்ததி. தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தஸ்ஸ வேத³னாவஸேன அபே⁴தே³பி அஸாதா⁴ரணத⁴ம்மவஸேன சித்தஸ்ஸ உபலக்க²ணத்த²ங் தோ³மனஸ்ஸக்³க³ஹணங், படிக⁴ஸம்பயுத்தபா⁴வோ பன உபி⁴ன்னங் ஏகந்தஸஹசாரிதா த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். தோ³மனஸ்ஸஞ்செத்த² அனிட்டா²ரம்மணானுப⁴வனலக்க²ணோ வேத³னாக்க²ந்த⁴பரியாபன்னோ ஏகோ த⁴ம்மோ, படிகோ⁴ சண்டி³க்கஸபா⁴வோ ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னோ ஏகோ த⁴ம்மோதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. எத்த² ச யங் கிஞ்சி அனிட்டா²ரம்மணங், நவவித⁴ஆகா⁴தவத்தூ²னி ச தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ காரணங், படிக⁴ஸ்ஸ காரணஞ்சாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். த்³வின்னங் பன நேஸங் சித்தானங் பாணாதிபாதாதீ³ஸு திக்க²மந்த³ப்பவத்திகாலே உப்பத்தி வேதி³தப்³பா³. எத்தா²பி நிக³மனே **பி**-ஸத்³த³ஸ்ஸ அத்தோ² வுத்தனயானுஸாரேன த³ட்ட²ப்³போ³.

6. ஸபா⁴வங் விசினந்தோ தாய கிச்ச²தி கிலமதீதி விசிகிச்சா². அத² வா சிகிச்சி²துங் து³க்கரதாய விக³தா சிகிச்சா² ஞாணப்படிகாரோ இமிஸ்ஸாதி விசிகிச்சா², தாய ஸம்பயுத்தங் **விசிகிச்சா²ஸம்பயுத்தங்**. உத்³த⁴தஸ்ஸ பா⁴வோ உத்³த⁴ச்சங். உத்³த⁴ச்சஸ்ஸ ஸப்³பா³குஸலஸாதா⁴ரணபா⁴வேபி இத⁴ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு பதா⁴னங் ஹுத்வா பவத்ததீதி இத³மேவ தேன விஸேஸெத்வா வுத்தங். ஏவஞ்ச கத்வா த⁴ம்முத்³தே³ஸபாளியங் ஸேஸாகுஸலேஸு உத்³த⁴ச்சங் யேவாபனகவஸேன வுத்தங், இத⁴ பன "உத்³த⁴ச்சங் உப்பஜ்ஜதீ"தி ஸரூபேனேவ தே³ஸிதங். ஹொந்தி செத்த² -

"ஸப்³பா³குஸலயுத்தம்பி, உத்³த⁴ச்சங் அந்தமானஸே;
ப³லவங் இதி தங்யேவ, வுத்தமுத்³த⁴ச்சயோக³தோ.

"தேனேவ ஹி முனிந்தே³ன, யேவாபனகனாமதோ;
வத்வா ஸேஸேஸு எத்தே²வ, தங் ஸரூபேன தே³ஸித"ந்தி.

இமானி பன த்³வே சித்தானி மூலந்தரவிரஹதோ அதிஸம்மூள்ஹதாய, ஸங்ஸப்பனவிக்கி²பனவஸேன பவத்தவிசிகிச்சு²த்³த⁴ச்சஸமாயோகே³ன சஞ்சலதாய ச ஸப்³ப³த்தா²பி ரஜ்ஜனது³ஸ்ஸனரஹிதானி உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ பவத்தந்தி, ததோயேவ ச ஸபா⁴வதிக்க²தாய உஸ்ஸாஹேதப்³ப³தாய அபா⁴வதோ ஸங்கா²ரபே⁴தோ³பி நேஸங் நத்தி². ஹொந்தி செத்த² -

"மூள்ஹத்தா சேவ ஸங்ஸப்ப-விக்கே²பா சேகஹேதுகங்;
ஸோபெக்க²ங் ஸப்³ப³தா³ நோ ச, பி⁴ன்னங் ஸங்கா²ரபே⁴த³தோ.

"ந ஹி தஸ்ஸ ஸபா⁴வேன, திக்க²துஸ்ஸாஹனியதா;
அத்தி² ஸங்ஸப்பமானஸ்ஸ, விக்கி²பந்தஸ்ஸ ஸப்³ப³தா³"தி.

மோஹேன முய்ஹந்தி அதிஸயேன முய்ஹந்தி மூலந்தரவிரஹதோதி மோமூஹானி.

7. இச்சேவந்த்யாதி³ யதா²வுத்தானங் த்³வாத³ஸாகுஸலசித்தானங் நிக³மனங். தத்த² **இதி**-ஸத்³தோ³ வசனவசனீயஸமுதா³யனித³ஸ்ஸனத்தோ². **ஏவங்**-ஸத்³தோ³ வசனவசனீயபடிபாடிஸந்த³ஸ்ஸனத்தோ². நிபாதஸமுதா³யோ வா ஏஸ வசனவசனீயனிக³மனாரம்பே⁴. **இச்சேவங்** யதா²வுத்தனயேன **ஸப்³ப³தா²பி** ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²தி³ட்டி²ஸம்பயோகா³தி³னா படிக⁴ஸம்பயோகா³தி³னா விசிகிச்சு²த்³த⁴ச்சயோகே³னாதி ஸப்³பே³னாபி ஸம்பயோகா³தி³ஆகாரேன த்³வாத³ஸ அகுஸலசித்தானி **ஸமத்தானி** பரினிட்டி²தானி, ஸங்க³ஹெத்வா வா அத்தானி க³ஹிதானி, வுத்தானீத்யத்தோ². தத்த² குஸலபடிபக்கா²னி அகுஸலானி மித்தப்படிபக்கோ² அமித்தோ விய, படிபக்க²பா⁴வோ ச குஸலாகுஸலானங் யதா²க்கமங் பஹாயகபஹாதப்³ப³பா⁴வேன வேதி³தப்³போ³.

8. **அட்ட²தா⁴**த்யாதி³ ஸங்க³ஹகா³தா². லோபோ⁴ ச ஸோ ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னேன மூலஸதி³ஸத்தா மூலஞ்ச, கங் ஏதேஸந்தி **லோப⁴மூலானி** சித்தானி வேத³னாதி³பே⁴த³தோ **அட்ட²தா⁴** ஸியுங் . ததா² **தோ³ஸமூலானி** ஸங்கா²ரபே⁴த³தோ **த்³விதா⁴**. **மோஹமூலானி** ஸுத்³தோ⁴ மோஹோயேவ மூலமேதேஸந்தி மோஹமூலஸங்கா²தானி ஸம்பயோக³பே⁴த³தோ **த்³வே சாதி** அகுஸலா த்³வாத³ஸ ஸியுந்த்யத்தோ².

அகுஸலசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

அஹேதுகசித்தவண்ணனா

9. ஏவங் மூலபே⁴த³தோ திவித⁴ம்பி அகுஸலங் ஸம்பயோகா³தி³பே⁴த³தோ த்³வாத³ஸதா⁴ விப⁴ஜித்வா இதா³னி அஹேதுகசித்தானி நித்³தி³ஸந்தோ தேஸங் அகுஸலவிபாகாதி³வஸேன திவித⁴பா⁴வேபி அகுஸலானந்தரங் அகுஸலவிபாகேயேவ சக்கா²தி³னிஸ்ஸயஸம்படிச்ச²னாதி³கிச்சபே⁴தே³ன ஸத்ததா⁴ விப⁴ஜிதுங் **"உபெக்கா²ஸஹக³தங் சக்கு²விஞ்ஞாண**"ந்த்யாதி³மாஹ. தத்த² சக்க²தி விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஹுத்வா ஸமவிஸமங் ஆசிக்க²ந்தங் விய ஹோதீதி சக்கு². அத² வா சக்க²தி ரூபங் அஸ்ஸாதெ³ந்தங் விய ஹோதீதி சக்கு². சக்க²தீதி ஹி அயங் ஸத்³தோ³ "மது⁴ங் சக்க²தி, ப்³யஞ்ஜனங் சக்க²தீ"த்யாதீ³ஸு விய அஸ்ஸாத³னத்தோ² ஹோதி. தேனாஹ ப⁴க³வா - "சக்கு²ங் கோ² பன, மாக³ண்டி³ய, ரூபாராமங் ரூபரதங் ரூபஸம்முதி³த"ந்த்யாதி³. யதி³ ஏவங் "ஸோதங் கோ², மாக³ண்டி³ய, ஸத்³தா³ராமங் ஸத்³த³ரதங் ஸத்³த³ஸம்முதி³த"ந்த்யாதி³வசனதோ (ம॰ நி॰ 2.209) ஸோதாதீ³னம்பி ஸத்³தா³தி³அஸ்ஸாத³னங் அத்தீ²தி தேஸம்பி சக்கு²ஸத்³தா³பி⁴தெ⁴ய்யதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி? நாபஜ்ஜதி நிருள்ஹத்தா, நிருள்ஹோ ஹேஸ சக்கு²-ஸத்³தோ³ த³ட்டு²காமதானிதா³னகம்மஜபூ⁴தப்பஸாத³லக்க²ணே சக்கு²ப்பஸாதே³யேவ மயூராதி³ஸத்³தா³ விய ஸகுணவிஸேஸாதீ³ஸு, சக்கு²னா ஸஹவுத்தியா பன ப⁴முகட்டி²பரிச்சி²ன்னோ மங்ஸபிண்டோ³பி "சக்கூ²"தி வுச்சதி. **அட்ட²கதா²யங்** பன அனேகத்த²த்தா தா⁴தூனங் சக்க²தி-ஸத்³த³ஸ்ஸ விபா⁴வனத்த²தாபி ஸம்ப⁴வதீதி "சக்க²தி ரூபங் விபா⁴வேதீதி சக்கூ²"தி (விஸுத்³தி⁴॰ 2.510) வுத்தங். சக்கு²ஸ்மிங் விஞ்ஞாணங் தன்னிஸ்ஸிதத்தா²தி **சக்கு²விஞ்ஞாணங்**. ததா² ஹேதங் "சக்கு²ஸன்னிஸ்ஸிதரூபவிஜானநலக்க²ண"ந்தி (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 431; விஸுத்³தி⁴॰ 2.454) வுத்தங்.

ஏவங் **ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³**ஸுபி யதா²ரஹங் த³ட்ட²ப்³ப³ங். **"ததா²**"தி இமினா உபெக்கா²ஸஹக³தபா⁴வங் அதிதி³ஸதி. விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஹுத்வா ஸுணாதீதி **ஸோதங்**. கா⁴யதி க³ந்தோ⁴பாதா³னங் கரோதீதி **கா⁴னங்**. ஜீவிதனிமித்தங் ரஸோ ஜீவிதங், தங் அவ்ஹாயதி தஸ்மிங் நின்னதாயாதி **ஜிவ்ஹா** நிருத்தினயேன. குச்சி²தானங் பாபத⁴ம்மானங் ஆயோ பவத்திட்டா²னந்தி **காயோ**. காயிந்த்³ரியஞ்ஹி பொ²ட்ட²ப்³ப³க்³க³ஹணஸபா⁴வத்தா தத³ஸ்ஸாத³வஸப்பவத்தானங், தம்மூலகானஞ்ச பாபத⁴ம்மானங் விஸேஸகாரணந்தி தேஸங் பவத்திட்டா²னங் விய க³ய்ஹதி. ஸஸம்பா⁴ரகாயோ வா குச்சி²தானங் கேஸாதீ³னங் ஆயோதி **காயோ**. தங்ஸஹசரிதத்தா பன பஸாத³காயோபி ததா² வுச்சதி. து³ குச்சி²தங் ஹுத்வா க²னதி காயிகஸுக²ங், து³க்க²மந்தி வா **து³க்க²ங்**. து³க்கரமோகாஸதா³னங் ஏதஸ்ஸாதி **து³க்க²**"ந்திபி அபரே. பஞ்சவிஞ்ஞாணக்³க³ஹிதங் ரூபாதி³ஆரம்மணங் ஸம்படிச்ச²தி ததா³காரப்பவத்தியாதி **ஸம்படிச்ச²னங்**. ஸம்மா தீரேதி யதா²ஸம்படிச்சி²தங் ரூபாதி³ஆரம்மணங் வீமங்ஸதீதி **ஸந்தீரணங்**. அஞ்ஞமஞ்ஞவிருத்³தா⁴னங் குஸலாகுஸலானங் பாகாதி **விபாகா**, விபக்கபா⁴வமாபன்னானங் அரூபத⁴ம்மானமேதங் அதி⁴வசனங். ஏவஞ்ச கத்வா குஸலாகுஸலகம்மஸமுட்டா²னானம்பி கடத்தாரூபானங் நத்தி² விபாகவோஹாரோ. அகுஸலஸ்ஸ விபாகசித்தானி **அகுஸலவிபாகசித்தானி**.

10. ஸுக²யதி காயசித்தங், ஸுட்டு² வா க²னதி காயசித்தாபா³த⁴ங், ஸுகே²ன க²மிதப்³ப³ந்தி வா **ஸுக²ங்**. "ஸுகரமோகாஸதா³னங் ஏதஸ்ஸாதி **ஸுக²**"ந்தி அபரே. கஸ்மா பன யதா² அகுஸலவிபாகஸந்தீரணங் ஏகமேவ வுத்தங், ஏவமவத்வா குஸலவிபாகஸந்தீரணங் த்³விதா⁴ வுத்தந்தி? இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜ²த்தாரம்மணவஸேன வேத³னாபே⁴த³ஸம்ப⁴வதோ. யதி³ ஏவங் தத்தா²பி அனிட்ட²அனிட்ட²மஜ்ஜ²த்தாரம்மணவஸேன வேத³னாபே⁴தே³ன ப⁴விதப்³ப³ந்தி? நயித³மேவங் அனிட்டா²ரம்மணே உப்பஜ்ஜிதப்³ப³ஸ்ஸபி தோ³மனஸ்ஸஸ்ஸ படிகே⁴ன வினா அனுப்பஜ்ஜனதோ, படிக⁴ஸ்ஸ ச ஏகந்தாகுஸலஸபா⁴வஸ்ஸ அப்³யாகதேஸு அஸம்ப⁴வதோ. ந ஹி பி⁴ன்னஜாதிகோ த⁴ம்மோ பி⁴ன்னஜாதிகேஸு உபலப்³ப⁴தி, தஸ்மா அத்தனா ஸமானயோக³க்க²மஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ அகுஸலவிபாகேஸு தோ³மனஸ்ஸங் ந ஸம்ப⁴வதீதி தஸ்ஸ தங்ஸஹக³ததா ந வுத்தா. அத² வா யதா² கோசி ப³லவதா போதி²யமானோ து³ப்³ப³லபுரிஸோ தஸ்ஸ படிப்பஹரிதுங் அஸக்கொந்தோ தஸ்மிங்

உபெக்க²கோவ ஹோதி, ஏவமேவ அகுஸலவிபாகானங் பரிது³ப்³ப³லபா⁴வதோ அனிட்டா²ரம்மணேபி தோ³மனஸ்ஸுப்பாதோ³ நத்தீ²தி ஸந்தீரணங் உபெக்கா²ஸஹக³தமேவ.

சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னி பன சத்தாரி உப⁴யவிபாகானிபி வத்தா²ரம்மணக⁴ட்டனாய து³ப்³ப³லபா⁴வதோ அனிட்டே² இட்டே²பி ச ஆரம்மணே உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ. தேஸஞ்ஹி சதுன்னம்பி வத்து²பூ⁴தானி சக்கா²தீ³னி உபாதா³ரூபானேவ, ததா² ஆரம்மணபூ⁴தானிபி ரூபாதீ³னி, உபாதா³ரூபகேன ச உபாதா³ரூபகஸ்ஸ ஸங்க⁴ட்டனங் அதிது³ப்³ப³லங் பிசுபிண்ட³கேன பிசுபிண்ட³கஸ்ஸ பு²ஸனங் விய, தஸ்மா தானி ஸப்³ப³தா²பி உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ. காயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பன பொ²ட்ட²ப்³ப³ஸங்கா²தபூ⁴தத்தயமேவ ஆரம்மணந்தி தங் காயப்பஸாதே³ ஸங்க⁴ட்டிதம்பி தங் அதிக்கமித்வா தன்னிஸ்ஸயேஸு மஹாபூ⁴தேஸு படிஹஞ்ஞதி. பூ⁴தரூபேஹி ச பூ⁴தரூபானங் ஸங்க⁴ட்டனங் ப³லவதரங் அதி⁴கரணிமத்த²கே பிசுபிண்ட³கங் ட²பெத்வா கூடேன பஹடகாலே கூடஸ்ஸ பிசுபிண்ட³கங் அதிக்கமித்வா அதி⁴கரணிக்³க³ஹணங் விய, தஸ்மா வத்தா²ரம்மணக⁴ட்டனாய ப³லவபா⁴வதோ காயவிஞ்ஞாணங் அனிட்டே² து³க்க²ஸஹக³தங், இட்டே² ஸுக²ஸஹக³தந்தி. ஸம்படிச்ச²னயுக³ள்ஹங் பன அத்தனா அஸமானநிஸ்ஸயானங் சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னமனந்தரங் உப்பஜ்ஜதீதி ஸமானநிஸ்ஸயதோ அலத்³தா⁴னந்தரபச்சயதாய ஸபா⁴கூ³பத்த²ம்ப⁴ரஹிதோ விய புரிஸோ நாதிப³லவங் ஸப்³ப³தா²பி விஸயரஸமனுப⁴விதுங் ந ஸக்கோதீதி ஸப்³ப³தா²பி உபெக்கா²ஸஹக³தமேவ. வுத்தவிபரியாயதோ குஸலவிபாகஸந்தீரணங் இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜ²த்தாரம்மணேஸு ஸுகோ²பெக்கா²ஸஹக³தந்தி. யதி³ ஏவங் ஆவஜ்ஜனத்³வயஸ்ஸ உபெக்கா²ஸம்பயோக³ங் கஸ்மா வக்க²தி, நனு தம்பி ஸமானநிஸ்ஸயானந்தரங் பவத்ததீதி? ஸச்சங், தத்த² பன புரிமங் புப்³பே³ கேனசி அக்³க³ஹிதேயேவ ஆரம்மணே ஏகவாரமேவ பவத்ததி, பச்சி²மம்பி விஸதி³ஸசித்தஸந்தானபராவத்தனவஸேன ப்³யாபாரந்தரஸாபெக்க²ந்தி ந ஸப்³ப³தா²பி விஸயரஸமனுப⁴விதுங் ஸக்கோதி, தஸ்மா மஜ்ஜ²த்தவேத³னாஸம்பயுத்தமேவாதி. ஹொந்தி செத்த² -

> “வத்தா²லம்ப³ஸபா⁴வானங், பூ⁴திகானஞ்ஹி க⁴ட்டனங்;
> து³ப்³ப³லங் இதி சக்கா²தி³-சதுசித்தமுபெக்க²கங்.

> “காயனிஸ்ஸயபொ²ட்ட²ப்³ப³-பூ⁴தானங் க⁴ட்டனாய து;
> ப³லவத்தா ந விஞ்ஞாணங், காயிக மஜ்ஜ²வேத³னங்.

> “ஸமானநிஸ்ஸயோ யஸ்மா, நத்தா²னந்தரபச்சயோ;
> தஸ்மா து³ப்³ப³லமாலம்பே³, ஸோபெக்க²ங் ஸம்படிச்ச²ன”ந்தி.

குஸலஸ்ஸ விபாகானி, ஸம்பயுத்தஹேதுவிரஹதோ அஹேதுகசித்தானி சாதி **குஸலவிபாகாஹேதுகசித்தானி**. நிப்³ப³த்தகஹேதுவஸேன நிப்ப²ன்னானிபி ஹேதானி ஸம்பயுத்தஹேதுவஸேனேவ அஹேதுகவோஹாரங் லப⁴ந்தி, இதரதா² மஹாவிபாகேஹி இமேஸங் நானத்தாஸம்ப⁴வதோ. கிங் பனெத்த² காரணங் யதா² இதே⁴வங் அகுஸலவிபாகனிக³மனே அஹேதுகக்³க³ஹணங் ந கதந்தி? ப்³யபி⁴சாராபா⁴வதோ. ஸதி ஹி ஸம்ப⁴வே, ப்³யபி⁴சாரே ச விஸேஸனங் ஸாத்த²கங் ஸியா. அகுஸலவிபாகானங் பன லோபா⁴தி³ஸாவஜ்ஜத⁴ம்மவிபாகபா⁴வேன தப்³பி³து⁴ரேஹி, அலோபா⁴தீ³ஹி ஸம்பயோகா³யோக³தோ, ஸயங் அப்³யாகதனிரவஜ்ஜஸபா⁴வானங் லோபா⁴தி³அகுஸலத⁴ம்மஸம்பயோக³விரோத⁴தோ ச நத்தி² கதா³சிபி ஸஹேதுகதாய ஸம்ப⁴வோதி அஹேதுகபா⁴வாப்³யபி⁴சாரதோ ந தானி அஹேதுகஸத்³தே³ன விஸேஸிதப்³பா³னி.

11. இதா³னி அஹேதுகாதி⁴காரே அஹேதுககிரியசித்தானிபி கிச்சபே⁴தே³ன திதா⁴ த³ஸ்ஸேதுங் “**உபெக்கா²ஸஹக³த**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். சக்கா²தி³பஞ்சத்³வாரே க⁴ட்டிதமாரம்மணங் ஆவஜ்ஜேதி தத்த² ஆபோ⁴க³ங் கரோதி, சித்தஸந்தானங் வா ப⁴வங்க³வஸேன பவத்திதுங் அத³த்வா வீதி²சித்தபா⁴வாய பரிணாமேதீதி **பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனங்,** கிரியாஹேதுகமனோதா⁴துசித்தங். ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபூ⁴தங் ப⁴வங்க³சித்தங் மனொத்³வாரங் வீதி²சித்தானங் பவத்திமுக²பா⁴வதோ. தஸ்மிங் தி³ட்ட²ஸுதமுதாதி³வஸேன ஆபாத²மாக³தமாரம்மணங் ஆவஜ்ஜேதி , வுத்தனயேன வா சித்தஸந்தானங் பரிணாமேதீதி **மனொத்³வாராவஜ்ஜனங்,** கிரியாஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துஉபெக்கா²ஸஹக³தசித்தங். இத³மேவ ச பஞ்சத்³வாரே யதா²ஸந்தீரிதங் ஆரம்மணங் வவத்த²பேதீதி வொட்ட²ப்³ப³னந்தி ச வுச்சதி. ஹஸிதங் உப்பாதே³தீதி **ஹஸிதுப்பாத³ங்,** கீ²ணாஸவானங் அனோளாரிகாரம்மணேஸு பஹட்டா²காரமத்தஹேதுகங் கிரியாஹேதுகமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துஸோமனஸ்ஸஸஹக³தசித்தங்.

12. **ஸப்³ப³தா²பீ**தி அகுஸலவிபாககுஸலவிபாககிரியபே⁴தே³ன. **அட்டா²ரஸாதி** க³ணனபரிச்சே²தோ³. **அஹேதுகசித்தானீ**தி பரிச்சி²ன்னத⁴ம்மனித³ஸ்ஸனங்.

அஹேதுகசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸோப⁴னசித்தவண்ணனா

14. ஏவங் த்³வாத³ஸாகுஸலஅஹேதுகாட்டா²ரஸவஸேன ஸமதிங்ஸ சித்தானி த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி தப்³பி³னிமுத்தானங் ஸோப⁴னவோஹாரங் ட²பேதுங் “**பாபாஹேதுகமுத்தானீ**”த்யாதி³ வுத்தங். அத்தனா அதி⁴ஸயிதஸ்ஸ அபாயாதி³து³க்க²ஸ்ஸ பாபனதோ பாபேஹி , ஹேதுஸம்பயோகா³பா⁴வதோ அஹேதுகேஹி ச முத்தானி சதுவீஸதிகாமாவசரபஞ்சதிங்ஸமஹக்³க³தலோகுத்தரவஸேன ஏகூனஸட்டி²பரிமாணானி, அத² வா அட்ட²

லோகுத்தரானி ஜா²னங்க³யோக³பே⁴தே³ன பச்சேகங் பஞ்சதா⁴ கத்வா **ஏகனவுதிபி** சித்தானி ஸோப⁴னகு³ணாவஹனதோ, அலோபா⁴தி³அனவஜ்ஜஹேதுஸம்பயோக³தோ ச **ஸோப⁴னானீதி வுச்சரே** கதீ²யந்தி.

காமாவசரஸோப⁴னசித்தவண்ணனா

15. இதா³னி ஸோப⁴னேஸு காமாவசரானமேவ பட²மங் உத்³தி³ட்ட²த்தா தேஸுபி அப்³யாகதானங் குஸலபுப்³ப³கத்தா பட²மங் காமாவசரகுஸலங், ததோ தப்³பி³பாகங், தத³னந்தரங் ததே³கபூ⁴மிபரியாபன்னங் கிரியசித்தஞ்ச பச்சேகங் வேத³னாஞாணஸங்கா²ரபே⁴தே³ன அட்ட²தா⁴ த³ஸ்ஸேதுங் **"ஸோமனஸ்ஸஸஹக³த"**ந்த்யாதி³ வுத்தங். தத்த² ஜானாதி யதா²ஸபா⁴வங் படிவிஜ்ஜ²தீதி **ஞாணங்**. ஸேஸங் வுத்தனயமேவ. எத்த² ச ப³லவஸத்³தா⁴ய த³ஸ்ஸனஸம்பத்தியா பச்சயபடிக்³கா³ஹகாதி³ஸம்பத்தியாதி ஏவமாதீ³ஹி காரணேஹி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தா, பஞ்ஞாஸங்வத்தனிககம்மதோ, அப்³யாபஜ்ஜலோகூபபத்திதோ, இந்த்³ரியபரிபாகதோ, கிலேஸதூ³ரீபா⁴வதோ ச ஞாணஸம்பயுத்ததா, தப்³பி³பரியாயேன உபெக்கா²ஸஹக³ததா சேவ ஞாணவிப்பயுத்ததா ச, ஆவாஸஸப்பாயாதி³வஸேன காயசித்தானங் கல்லபா⁴வதோ, புப்³பே³ தா³னாதீ³ஸு கதபரிசயதாதீ³ஹி ச அஸங்கா²ரிகதா, தப்³பி³பரியாயேன ஸஸங்கா²ரிகதா ச வேதி³தப்³பா³.

தத்த² யதா³ பன யோ தெ³ய்யத⁴ம்மபடிக்³கா³ஹகாதி³ஸம்பத்திங், அஞ்ஞங் வா ஸோமனஸ்ஸஹேதுங் ஆக³ம்ம ஹட்ட²பஹட்டோ² "அத்தி² தி³ன்ன"ந்த்யாதி³னயப்பவத்தங் ஸம்மாதி³ட்டி²ங் புரக்க²த்வா முத்தசாக³தாதி³வஸேன அஸங்ஸீத³ந்தோ அனுஸ்ஸாஹிதோ பரேஹி தா³னாதீ³னி புஞ்ஞானி கரோதி, ததா³ஸ்ஸ சித்தங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஞாணஸம்பயுத்தங் அஸங்கா²ரிகங் ஹோதி. யதா³ பன வுத்தனயேனேவ ஹட்ட²துட்டோ² ஸம்மாதி³ட்டி²ங் புரக்க²த்வாபி அமுத்தசாக³தாதி³வஸேன ஸங்ஸீத³மானோ பரேஹி வா உஸ்ஸாஹிதோ கரோதி, ததா³ஸ்ஸ ததே³வ சித்தங் ஸஸங்கா²ரிகங் ஹோதி. யதா³ பன ஞாதிஜனஸ்ஸ படிபத்தித³ஸ்ஸனேன ஜாதபரிசயா பா³லதா³ரகா பி⁴க்கூ² தி³ஸ்வா ஸோமனஸ்ஸஜாதா ஸஹஸா கிஞ்சிதே³வ ஹத்த²க³தங் த³த³ந்தி வா வந்த³ந்தி வா, ததா³ தேஸங் ததியங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி. யதா³ பன "தே³த², வந்த³தா²"தி ஞாதீஹி உஸ்ஸாஹிதா ஏவங் படிபஜ்ஜந்தி, ததா³ சதுத்த²ங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி. யதா³ பன தெ³ய்யத⁴ம்மபடிக்³கா³ஹகாதீ³னங் அஸம்பத்திங், அஞ்ஞேஸங் வா ஸோமனஸ்ஸஹேதூனங் அபா⁴வங் ஆக³ம்ம சதூஸுபி விகப்பேஸு ஸோமனஸ்ஸரஹிதா ஹொந்தி, ததா³ ஸேஸானி சத்தாரி உபெக்கா²ஸஹக³தானி உப்பஜ்ஜந்தீதி. **அட்ட²பீதி பி**-ஸத்³தே³ன த³ஸபுஞ்ஞகிரியாதி³வஸேன அனேகவித⁴தங் ஸம்பிண்டே³தி. ததா² ஹி வத³ந்தி -

> "கமேன புஞ்ஞவத்தூ²ஹி, கோ³சராதி⁴பதீஹி ச;
> கம்மஹீனாதி³தோ சேவ, க³ணெய்ய நயகோவிதோ³"தி.

இமானி ஹி அட்ட² சித்தானி த³ஸபுஞ்ஞகிரியவத்து²வஸேன பவத்தனதோ பச்சேகங் த³ஸ த³ஸாதி கத்வா அஸீதி சித்தானி ஹொந்தி, தானி ச ச²ஸு ஆரம்மணேஸு பவத்தனதோ பச்சேகங் ச²க்³கு³ணிதானி ஸாஸீதிகானி சத்தாரி ஸதானி ஹொந்தி, அதி⁴பதிபே⁴தே³ன பன ஞாணவிப்பயுத்தானங் சத்தாலீஸாதி⁴கத்³விஸதபரிமாணானங் வீமங்ஸாதி⁴பதிஸம்பயோகா³பா⁴வதோ தானி திண்ணங் அதி⁴பதீனங் வஸேன திகு³ணிதானி வீஸாதி⁴கானி ஸத்தஸதானி, ததா² ஞாணஸம்பயுத்தானி ச சதுன்னங் அதி⁴பதீனங் வஸேன சதுக்³கு³ணிதானி ஸஸட்டி²கானி நவ ஸதானீதி ஏவங் அதி⁴பதிவஸேன ஸஹஸ்ஸங் ஸாஸீதிகானி ச ச² ஸதானி ஹொந்தி, தானி காயவசீமனோகம்மஸங்கா²தகம்மத்திகவஸேன திகு³ணிதானி சத்தாலீஸாதி⁴கானி பஞ்ச ஸஹஸ்ஸானி ஹொந்தி, தானி ச ஹீனமஜ்ஜி²மபணீதபே⁴த³தோ திகு³ணிதானி வீஸஸதாதி⁴கபன்னரஸஸஹஸ்ஸானி ஹொந்தி. யங் பன வுத்தங் **ஆசரியபு³த்³த⁴த³த்தத்தே²ரேன** -

> "ஸத்தரஸ ஸஹஸ்ஸானி, த்³வே ஸதானி அஸீதி ச;
> காமாவசரபுஞ்ஞானி, ப⁴வந்தீதி வினித்³தி³ஸே"தி.

தங் அதி⁴பதிவஸேன க³ணனபரிஹானிங் அனாதி³யித்வா ஸோதபதிதவஸேன வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங், காலதே³ஸாதி³பே⁴தே³ன பன நேஸங் பே⁴தோ³ அப்பமெய்யோவ.

குச்சி²தே (த⁴. ஸ. அட்ட². 1) பாபத⁴ம்மே ஸலயந்தி கம்பெந்தி வித்³த⁴ங்ஸெந்தி அபக³மெந்தீதி வா குஸலானி. அத² வா குச்சி²தாகாரேன ஸந்தானே ஸயனதோ பவத்தனதோ குஸஸங்கா²தே பாபத⁴ம்மே லுனந்தி சி²ந்த³ந்தீதி குஸலானி. அத² வா குச்சி²தே பாபத⁴ம்மே ஸானதோ தனுகரணதோ ஓஸானகரணதோ வா குஸஸங்கா²தேன ஞாணேன, ஸத்³தா⁴தி³த⁴ம்மஜாதேன வா லாதப்³பா³னி ஸஹஜாதஉபனிஸ்ஸயபா⁴வேன யதா²ரஹங் பவத்தேதப்³பா³னீதி குஸலானி, தானேவ யதா²வுத்தத்தே²ன காமாவசரானி குஸலசித்தானி சாதி **காமாவசரகுஸலசித்தானி**.

16. யதா² பனேதானி புஞ்ஞகிரியவஸேன, கம்மத்³வாரவஸேன, கம்மவஸேன, அதி⁴பதிவஸேன ச பவத்தந்தி, நேவங் விபாகானி தா³னாதி³வஸேன அப்பவத்தனதோ, விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பனாபா⁴வதோ, அவிபாகஸபா⁴வதோ, ச²ந்தா³தீ³னி புரக்க²த்வா அப்பவத்திதோ ச, தஸ்மா தங்வஸேன பரிஹாபெத்வா யதா²ரஹங் க³ணனபே⁴தோ³ யோஜேதப்³போ³. இமானிபி இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜ²த்தாரம்மணவஸேன யதா²க்கமங் ஸோமனஸ்ஸுபெக்கா²ஸஹிதானி. படிஸந்தா⁴தி³வஸப்பவத்தியங் கம்மஸ்ஸ ப³லவாப³லவபா⁴வதோ, ததா³ரம்மணப்பவத்தியங் யேபு⁴ய்யேன ஜவனானுரூபதோ, கதா³சி தத்தா²பி கம்மானுரூபதோ ச ஞாணஸம்பயுத்தானி, ஞாணவிப்பயுத்தானி ச ஹொந்தி.

யதா²பயோக³ங் வினா ஸப்பயோக³ஞ்ச யதா²உபட்டி²தேஹி கம்மாதி³பச்சயேஹி உதுபோ⁴ஜனாதி³ஸப்பாயாஸப்பாயவஸேன அஸங்கா²ரிகஸஸங்கா²ரிகானி.

17. கிரியசித்தானம்பி குஸலே வுத்தனயேன யதா²ரஹங் ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாதி³தா வேதி³தப்³பா³.

18. **ஸஹேதுககாமாவசரகுஸலவிபாககிரியசித்தானீ**தி எத்த² **ஸஹேதுகக்³க³ஹணங்** விபாககிரியாபெக்க²ங் விஸேஸனங் குஸலஸ்ஸ ஏகந்தஸஹேதுகத்தா. ஹோதி ஹி யதா²லாப⁴யோஜனா, “ஸக்க²ரகத²லம்பி மச்ச²கு³ம்ப³ம்பி சரந்தம்பி திட்ட²ந்தம்பீ”த்யாதீ³ஸு (தீ³. நி. 1.249) விய ஸக்க²ரகத²லஸ்ஸ சரணாயோக³தோ மச்ச²கு³ம்பா³பெக்கா²ய சரணகிரியா யோஜீயதீதி.

19. ஸஹேதுகாமாவசரபுஞ்ஞபாககிரியா வேத³னாஞாணஸங்கா²ரபே⁴தே³ன பச்சேகங் வேத³னாபே⁴த³தோ து³வித⁴த்தா, ஞாணபே⁴த³தோ சதுப்³பி³த⁴த்தா, ஸங்கா²ரபே⁴த³தோ அட்ட²வித⁴த்தா ச ஸம்பிண்டெ³த்வா சதுவீஸதி மதாதி யோஜனா. நனு ச வேத³னாபே⁴தோ³ தாவ யுத்தோ தாஸங் பி⁴ன்னஸபா⁴வத்தா. ஞாணஸங்கா²ரபே⁴தோ³ பன கத²ந்தி? ஞாணஸங்கா²ரானங் பா⁴வாபா⁴வகதோபி பே⁴தோ³ ஞாணஸங்கா²ரகதோவ யதா² வஸ்ஸகதோ ஸுபி⁴க்கோ² து³ப்³பி⁴க்கோ²தி, தஸ்மா ஞாணஸங்கா²ரகதோ பே⁴தோ³ ஞாணஸங்கா²ரபே⁴தோ³தி ந எத்த² கோசி விரோதோ⁴தி.

20. இதா³னி ஸப்³பா³னிபி காமாவசரசித்தானி ஸம்பிண்டெ³த்வா த³ஸ்ஸேதுங் “**காமே தேவீஸா**”த்யாதி³ வுத்தங். **காமே** ப⁴வே ஸத்த அகுஸலவிபாகானி, ஸஹேதுகாஹேதுகானி ஸோளஸ குஸலவிபாகானீதி ஏவங் தேவீஸதி விபாகானி த்³வாத³ஸ அகுஸலானி, அட்ட² குஸலானீதி **புஞ்ஞாபுஞ்ஞானி வீஸதி** அஹேதுகா திஸ்ஸோ ஸஹேதுகா அட்டா²தி **ஏகாத³ஸ கிரியா சாதி ஸப்³ப³தா²பி** குஸலாகுஸலவிபாககிரியானங் அந்தோக³த⁴பே⁴தே³ன **சதுபஞ்ஞாஸேவ** காலதே³ஸஸந்தானாதி³பே⁴தே³ன அனேகவித⁴பா⁴வேபீத்யத்தோ².

காமாவசரஸோப⁴னசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

ரூபாவசரசித்தவண்ணனா

21. இதா³னி தத³னந்தருத்³தி³ட்ட²ஸ்ஸ ரூபாவசரஸ்ஸ நித்³தே³ஸக்கமோ அனுப்பத்தோதி தஸ்ஸ ஜா²னங்க³யோக³பே⁴தே³ன பஞ்சதா⁴ விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் “**விதக்க...பே... ஸஹித**”ந்த்யாதி³மாஹ. விதக்கோ ச விசாரோ ச பீதி ச ஸுக²ஞ்ச ஏகக்³க³தா சாதி இமேஹி ஸஹிதங் **விதக்கவிசாரபீதிஸுகே²கக்³க³தாஸஹிதங்**. தத்த² ஆரம்மணங் விதக்கேதி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே அபி⁴னிரோபேதீதி **விதக்கோ,** ஸோ ஸஹஜாதானங் ஆரம்மணாபி⁴னிரோபனலக்க²ணோ, யதா² ஹி கோசி கா³மவாஸீ புரிஸோ ராஜவல்லப⁴ங் ஸம்ப³ந்தி⁴னங் மித்தங் வா நிஸ்ஸாய ராஜகே³ஹங் அனுபவிஸதி, ஏவங் விதக்கங் நிஸ்ஸாய சித்தங் ஆரம்மணங் ஆரோஹதி. யதி³ ஏவங் கத²ங் அவிதக்கங் சித்தங் ஆரம்மணங் ஆரோஹதீதி? தம்பி விதக்கப³லேனேவ அபி⁴னிரோஹதி. யதா² ஹி ஸோ புரிஸோ பரிசயேன தேன வினாபி நிராஸங்கோ ராஜகே³ஹங் பவிஸதி, ஏவங் பரிசயேன விதக்கேன வினாபி அவிதக்கங் சித்தங் ஆரம்மணங் அபி⁴னிரோஹதி. **பரிசயோ**தி செத்த² ஸவிதக்கசித்தஸ்ஸ ஸந்தானே அபி⁴ண்ஹப்பவத்திவஸேன நிப்³ப³த்தா சித்தபா⁴வனா. அபி செத்த² பஞ்சவிஞ்ஞாணங் அவிதக்கம்பி வத்தா²ரம்மணஸங்க⁴ட்டனப³லேன, து³தியஜ்ஜா²னாதீ³னி ச ஹெட்டி²மபா⁴வனாப³லேன அபி⁴ரோஹந்தி.

ஆரம்மணே தேன சித்தங் விசரதீதி **விசாரோ**. ஸோ ஆரணனுமஜ்ஜனலக்க²ணோ. ததா² ஹேஸ “அனுஸந்தா⁴னதா”தி (த⁴. ஸ. 8) நித்³தி³ட்டோ². எத்த² ச விசாரதோ ஓளாரிகட்டே²ன, தஸ்ஸேவ புப்³ப³ங்க³மட்டே²ன ச பட²மக⁴ண்டாபி⁴கா⁴தோ விய சேதஸோ பட²மாபி⁴னிபாதோ விதக்கோ, அனுரவோ விய அனுஸஞ்சரணங் விசாரோ. விப்பா²ரவாசெத்த² விதக்கோ சித்தஸ்ஸ பரிப்ப²ந்த³னபூ⁴தோ, ஆகாஸே உப்பதிதுகாமஸ்ஸ ஸகுணஸ்ஸ பக்க²விக்கே²போ விய, பது³மாபி⁴முக²பாதோ விய ச க³ந்தா⁴னுப³ந்த⁴சேதஸா ப⁴மரஸ்ஸ, ஸந்தவுத்தி விசாரோ சித்தஸ்ஸ நாதிபரிப்ப²ந்த³னபூ⁴தோ, ஆகாஸே உப்பதிதஸ்ஸ ஸகுணஸ்ஸ பக்க²ப்பஸாரணங் விய, பது³மஸ்ஸ உபரிபா⁴கே³ பரிப்³ப⁴மனங் விய ச பது³மாபி⁴முக²பதிதஸ்ஸ ப⁴மரஸ்ஸ.

பினயதி காயசித்தங் தப்பேதி, வட்³டே⁴தீதி வா **பீதி,** ஸா ஸம்பியாயனலக்க²ணா, ஆரம்மணங் கல்லதோ க³ஹணலக்க²ணாதி வுத்தங் ஹோதி, ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே ஸுக²யதீதி **ஸுக²ங்,** தங் இட்டா²னுப⁴வனலக்க²ணங் ஸுபோ⁴ஜனரஸஸ்ஸாத³கோ ராஜா விய. தத்த² ஆரம்மணப்படிலாபே⁴ பீதியா விஸேஸோ பாகடோ கந்தாரகி²ன்னஸ்ஸ வனந்தோத³கத³ஸ்ஸனே விய, யதா²லத்³த⁴ஸ்ஸ அனுப⁴வனே ஸுக²ஸ்ஸ விஸேஸோ பாகடோ யதா²தி³ட்ட²உத³கஸ்ஸ பானாதீ³ஸு வியாதி. நானாரம்மணவிக்கே²பாபா⁴வேன ஏகங் ஆரம்மணங் அக்³க³ங் இமஸ்ஸாதி ஏகக்³க³ங், சித்தங், தஸ்ஸ பா⁴வோ **ஏகக்³க³தா,** ஸமாதி⁴. ஸோ அவிக்கே²பலக்க²ணோ. தஸ்ஸ ஹி வஸேன ஸஸம்பயுத்தங் சித்தங் அவிக்கி²த்தங் ஹோதி.

பட²மஞ்ச தே³ஸனாக்கமதோ சேவ உப்பத்திக்கமதோ ச ஆதி³பூ⁴தத்தா தங் ஜா²னஞ்ச ஆரம்மணூபனிஜ்ஜா²னதோ, பச்சனீகஜா²பனதோ சாதி பட²மஜ்ஜா²னங், விதக்காதி³பஞ்சகங். ஜா²னங்க³ஸமுதா³யே யேவ ஹி ஜா²னவோஹாரோ நேமிஆதி³அங்க³ஸமுதா³யே ரத²வோஹாரோ விய, ததா² ஹி வுத்தங் **விப⁴ங்கே³** “ஜா²னந்தி விதக்கோ விசாரோ பீதி ஸுக²ங் சித்தஸ்ஸேகக்³க³தா”தி (விப⁴. 569). பட²மஜ்ஜா²னேன ஸம்பயுத்தங் குஸலசித்தங் **பட²மஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங்**.

கஸ்மா பன அஞ்ஞேஸு ப²ஸ்ஸாதீ³ஸு ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஸு விஜ்ஜமானேஸு இமேயேவ பஞ்ச ஜா²னங்க³வஸேன வுத்தாதி? வுச்சதே - உபனிஜ்ஜா²னகிச்சவந்ததாய, காமச்ச²ந்தா³தீ³னங் உஜுபடிபக்க²பா⁴வதோ ச. விதக்கோ ஹி ஆரம்மணே சித்தங் அபி⁴னிரோபேதி. விசாரோ அனுப்பப³ந்தே⁴தி, பீதி சஸ்ஸ பீனநங், ஸுக²ஞ்ச உபப்³ரூஹனங் கரோதி, அத² நங் ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மங் ஏதேஹி அபி⁴னிரோபனானுப்பப³ந்த⁴னபீனநஉபப்³ரூஹனேஹி அனுக்³க³ஹிதா ஏகக்³க³தா ஸமாதா⁴னகிச்சேன அத்தானங் அனுவத்தாபெந்தீ ஏகத்தாரம்மணே ஸமங், ஸம்மா ச ஆதி⁴யதி. இந்த்³ரியஸமதாவஸேன ஸமங் படிபக்க²த⁴ம்மானங் தூ³ரீபா⁴வேன லீனுத்³த⁴ச்சாபா⁴வேன ஸம்மா ச ட²பேதீதி ஏவமேதே ஸமேவ உபனிஜ்ஜா²னகிச்சங் ஆவேணிகங். காமச்ச²ந்தா³தி³படிபக்க²பா⁴வே பன ஸமாதி⁴ காமச்ச²ந்த³ஸ்ஸ படிபக்கோ² ராக³ப்பணிதி⁴யா உஜுபச்சனீகபா⁴வதோ. காமச்ச²ந்த³வஸேன ஹி நானாரம்மணேஹி பலோபி⁴தஸ்ஸ பரிப்³ப⁴மந்தஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ ஸமாதா⁴னங் ஏகக்³க³தாய ஹோதி. பீதி ப்³யாபாத³ஸ்ஸ பாமோஜ்ஜஸபா⁴வத்தா. விதக்கோ தி²னமித்³த⁴ஸ்ஸ யோனிஸோ ஸங்கப்பனவஸேன ஸவிப்பா²ரப்பவத்திதோ ஸுக²ங் அவூபஸமானுதாபஸபா⁴வஸ்ஸ உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சஸ்ஸ வூபஸந்தஸீதலஸபா⁴வத்தா. விசாரோ விசிகிச்சா²ய ஆரம்மணே அனுமஜ்ஜனவஸேன பஞ்ஞாபதிரூபஸபா⁴வத்தா. ஏவங் உபனிஜ்ஜா²னகிச்சவந்ததாய, காமச்ச²ந்தா³தீ³னங் உஜுபடிபக்க²பா⁴வதோ ச இமேயேவ பஞ்ச ஜா²னங்க³பா⁴வேன வவத்தி²தாதி. யதா²ஹு -

> “உபனிஜ்ஜா²னகிச்சத்தா, காமாதி³படிபக்க²தோ;
> ஸந்தேஸுபி ச அஞ்ஞேஸு, பஞ்சேவ ஜா²னஸஞ்ஞிதா”தி.

உபெக்கா² பனெத்த ஸந்தவுத்திஸபா⁴வத்தா ஸுகே²வ அந்தோக³தா⁴தி த³ட்ட²ப்³ப³ங். தேனாஹு -

> “உபெக்கா² ஸந்தவுத்தித்தா, ஸுக²மிச்சேவ பா⁴ஸிதா”தி. (விப⁴॰ அட்ட²॰ 232; விஸுத்³தி⁴॰ 2.644);

பஹானங்கா³தி³வஸேன பனஸ்ஸ விஸேஸோ உபரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி, ததா² அரூபாவசரலோகுத்தரேஸுபி லப்³ப⁴மானகவிஸேஸோ. அதெ²த்த² காமாவசரகுஸலேஸு விய ஸங்கா²ரபே⁴தோ³ கஸ்மா ந க³ஹிதோ. இத³ம்பி ஹி கேவலங் ஸமதா²னுயோக³வஸேன படிலத்³த⁴ங் ஸஸங்கா²ரிகங், மக்³கா³தி⁴க³மவஸேன படிலத்³த⁴ங் அஸங்கா²ரிகந்தி ஸக்கா வத்துந்தி? நயித³மேவங் மக்³கா³தி⁴க³மவஸேனஸத்திதோ படிலத்³த⁴ஸ்ஸாபி அபரபா⁴கே³ பரிகம்மவஸேனேவ உப்பஜ்ஜனதோ, தஸ்மா ஸப்³ப³ஸ்ஸபி ஜா²னஸ்ஸ பரிகம்மஸங்கா²தபுப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரேன வினா கேவலங் அதி⁴காரவஸேன அனுப்பஜ்ஜனதோ “அஸங்கா²ரிக”ந்திபி, அதி⁴காரேன ச வினா கேவலங் பரிகம்மாபி⁴ஸங்கா²ரேனேவ அனுப்பஜ்ஜனதோ “ஸஸங்கா²ரிக”ந்திபி ந ஸக்கா வத்துந்தி. அத² வா புப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரவஸேனேவ உப்பஜ்ஜமானஸ்ஸ ந கதா³சி அஸங்கா²ரிகபா⁴வோ ஸம்ப⁴வதீதி “அஸங்கா²ரிக”ந்தி ச ப்³யபி⁴சாராபா⁴வதோ “ஸஸங்கா²ரிக”ந்தி ச ந வுத்தந்தி.

பி-ஸத்³தே³ன செத்த² சதுக்கபஞ்சகனயவஸேன ஸுத்³தி⁴கனவகோ, தஞ்ச து³க்க²ப்படிபதா³த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாது³க்க²ப்படிபதா³கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞாஸுக²ப்படிபதா³த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞாஸுக²ப்படிபதா³கி²ப்பாபி⁴படிபதா³சதுக்கேன யோஜெத்வா தே³ஸிதத்தா சத்தாரோ நவகா, பரித்தங் பரித்தாரம்மணங், பரித்தங் அப்பமாணாரம்மணங், அப்பமாணங் பரித்தாரம்மணங், அப்பமாணங் அப்பமாணாரம்மணந்தி ஆரம்மணசதுக்கேன யோஜிதத்தா சத்தாரோ நவகா, “து³க்க²ப்படிபத³ங் த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞங் பரித்தங் பரித்தாரம்மணங், து³க்க²ப்படிபத³ங் த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞங் பரித்தங் அப்பமாணாரம்மண”ந்த்யாதி³னா ஆரம்மணப்படிபதா³மிஸ்ஸகனயவஸேன ஸோளஸ நவகாதி பஞ்சவீஸதி நவகாதி ஏவமாதி³பே⁴த³ங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

22. ஜா²னவிஸேஸேன நிப்³ப³த்திதவிபாகோ ஏகந்ததோ தங்தங்ஜா²னஸதி³ஸோவாதி விபாகங் ஜா²னஸதி³ஸமேவ விப⁴த்தங். இமமேவ ஹி அத்த²ங் தீ³பேதுங் ப⁴க³வதா விபாகனித்³தே³ஸேபி குஸலங் உத்³தி³ஸித்வாவ தத³னந்தரங் மஹக்³க³தலோகுத்தரவிபாகா விப⁴த்தா.

25. ரூபாவசரமானஸங் **ஜா²னபே⁴தே³ன** பஞ்சஹி சதூஹி தீஹி த்³வீஹி புன த்³வீஹி ஜா²னங்கே³ஹி ஸம்பயோக³பே⁴தே³ன **பஞ்சதா⁴** பஞ்சங்கி³கங் சதுரங்கி³கங் திவங்கி³கங் து³வங்கி³கங் புன து³வங்கி³கந்தி பஞ்சவித⁴ங் ஹோதி அவிஸேஸேன, புன தங் புஞ்ஞபாககிரியானங் பச்சேகங் பஞ்சன்னங் பஞ்சன்னங் பே⁴தா³ பஞ்சத³ஸதா⁴ ப⁴வெத்யத்தோ².

ரூபாவசரசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

அரூபாவசரசித்தவண்ணனா

26. இதா³னி அரூபாவசரங் ஆரம்மணபே⁴தே³ன சதுதா⁴ விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ **“ஆகாஸானஞ்சாயதனா”**திஆதி³. தத்த² உப்பாதா³தி³அந்தரஹிததாய நாஸ்ஸ அந்தோதி அனந்தங், ஆகாஸஞ்ச தங் அனந்தஞ்சாதி ஆகாஸானந்தங், கஸிணுக்³கா⁴டிமாகாஸோ. “அனந்தாகாஸ”ந்தி ச வத்தப்³பே³ “அக்³யாஹிதோ”த்யாதீ³ஸு விய விஸேஸனஸ்ஸ பரனிபாதவஸேன “ஆகாஸானந்த”ந்தி வுத்தங். ஆகாஸானந்தமேவ ஆகாஸானஞ்சங் ஸகத்தே² பா⁴வபச்சயவஸேன. ஆகாஸானஞ்சமேவ ஆயதனங் ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னட்டே²ன தே³வானங் தே³வாயதனங் வியாதி ஆகாஸானஞ்சாயதனங். தஸ்மிங் அப்பனாப்பத்தங் பட²மாருப்பஜ்ஜா²னம்பி இத⁴ “ஆகாஸானஞ்சாயதன”ந்தி வுத்தங் யதா² பத²வீகஸிணாரம்மணங் ஜா²னங்

“பத²வீகஸிணா”ந்தி. அத² வா ஆகாஸானஞ்சங் ஆயதனங் அஸ்ஸாதி ஆகாஸானஞ்சாயதனங், ஜா²னங், தேன ஸம்பயுத்தங் குஸலசித்தங் **ஆகாஸானஞ்சாயதனகுஸலசித்தங்**.

விஞ்ஞாணமேவ அனந்தங் விஞ்ஞாணானந்தங், பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணங். தஞ்ஹி உப்பாதா³தி³அந்தவந்தம்பி அனந்தாகாஸே பவத்தனதோ அத்தானங் ஆரப்³ப⁴ பவத்தாய பா⁴வனாய உப்பாதா³தி³அந்தங் அக்³க³ஹெத்வா அனந்ததோ ப²ரணவஸேன பவத்தனதோ ச “அனந்த”ந்தி வுச்சதி. விஞ்ஞாணானந்தமேவ விஞ்ஞாணஞ்சங் ஆகாரஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங், ந-காரஸ்ஸ லோபஞ்ச கத்வா. து³தியாருப்பவிஞ்ஞாணேன வா அஞ்சிதப்³ப³ங் பாபுணிதப்³ப³ந்தி விஞ்ஞாணஞ்சங், ததே³வ ஆயதனங் து³தியாருப்பஸ்ஸ அதி⁴ட்டா²னத்தாதி **விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங்**. ஸேஸங் புரிமஸமங்.

நாஸ்ஸ பட²மாருப்பஸ்ஸ கிஞ்சனங் அப்பமத்தகங் அந்தமஸோ ப⁴ங்க³மத்தம்பி அவஸிட்ட²ங் அத்தீ²தி அகிஞ்சனங், தஸ்ஸ பா⁴வோ **ஆகிஞ்சஞ்ஞங்**, பட²மாருப்பவிஞ்ஞாணாபா⁴வோ. ததே³வ ஆயதனந்த்யாதி³ புரிமஸதி³ஸங்.

ஓளாரிகாய ஸஞ்ஞாய அபா⁴வதோ, ஸுகு²மாய ச ஸஞ்ஞாய அத்தி²தாய நேவஸ்ஸ ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மஸ்ஸ ஸஞ்ஞா அத்தி², நாபி அஸஞ்ஞங் அவிஜ்ஜமானஸஞ்ஞந்தி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞங், சதுத்தா²ருப்பஜ்ஜா²னங். தீ³க⁴ங் கத்வா பன “நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞ”ந்தி வுத்தங். நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞமேவ ஆயதனங் மனாயதனத⁴ம்மாயதனபரியாபன்னத்தாதி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங். அத² வா ஸஞ்ஞாவ விபஸ்ஸனாய கோ³சரபா⁴வங் க³ந்த்வா நிப்³பே³த³ஜனநஸங்கா²தஸ்ஸ படுஸஞ்ஞாகிச்சஸ்ஸ அபா⁴வதோ நேவஸஞ்ஞா ச உண்ஹோத³கே தேஜோதா⁴து விய ஸங்கா²ராவஸேஸஸுகு²மபா⁴வேன விஜ்ஜமானத்தா ந அஸஞ்ஞாதி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞா, ஸா ஏவ ஆயதனங் இமஸ்ஸ ஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மஸ்ஸ ஜா²னஸ்ஸ நிஸ்ஸயாதி³பா⁴வதோதி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங். ஸஞ்ஞாவஸேன செத்த² ஜா²னூபலக்க²ணங் நித³ஸ்ஸனமத்தங். வேத³னாத³யோபி ஹி தஸ்மிங் ஜா²னே நேவவேத³னானாவேத³னாதி³காயேவாதி. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனேன ஸம்பயுத்தங் குஸலசித்தங் **நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸலசித்தங்**. **பி**-ஸத்³தே³ன செத்த² ஆரம்மணப்படிபதா³மிஸ்ஸகனயவஸேன ஸோளஸக்க²த்துகதே³ஸனங் (த⁴. ஸ. 265-268), அஞ்ஞம்பி ச **பாளியங்** ஆக³தனயபே⁴த³ங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

30. ஆரம்மணானங் அதிக்கமிதப்³பா³னங், கஸிணாகாஸவிஞ்ஞாணதத³பா⁴வஸங்கா²தானங் ஆலம்பி³தப்³பா³னஞ்ச ஆகாஸாதி³சதுன்னங் கோ³சரானங் பபே⁴தே³ன ஆருப்பமானஸங் சதுப்³பி³த⁴ங் ஹோதி. தஞ்ஹி யதா²க்கமங் பஞ்சமஜ்ஜா²னாரம்மணங் கஸிணனிமித்தங் அதிக்கம்ம தது³க்கா⁴டேன லத்³த⁴ங் ஆகாஸமாலம்பி³த்வா தம்பி அதிக்கம்ம தத்த² பவத்தங் விஞ்ஞாணமாலம்பி³த்வா தம்பி அதிக்கம்ம தத³பா⁴வபூ⁴தங் அகிஞ்சனபா⁴வமாலம்பி³த்வா தம்பி அதிக்கம்ம தத்த² பவத்தங் ததியாருப்பவிஞ்ஞாணமாலம்பி³த்வா பவத்ததி, ந பன ரூபாவசரகுஸலங் விய புரிமபுரிமஅங்கா³திக்கமவஸேன புரிமபுரிமஸ்ஸாபி ஆரம்மணங் க³ஹெத்வா. தேனாஹு ஆசரியா -

> “ஆரம்மணாதிக்கமதோ, சதஸ்ஸோபி ப⁴வந்திமா;
> அங்கா³திக்கமமேதாஸங், ந இச்ச²ந்தி விபா⁴வினோ”தி; (த⁴. ஸ. அட்ட². 268);

அரூபாவசரசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸோப⁴னசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

லோகுத்தரசித்தவண்ணனா

31. இதா³னி லோகுத்தரகுஸலங் சதுமக்³க³யோக³தோ, ப²லஞ்ச தத³னுரூபப்பவத்தியா சதுதா⁴ விப⁴ஜித்வா த³ஸ்ஸேதுங் “**ஸோதாபத்திமக்³க³சித்த**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். நிப்³பா³னங் பதிஸவனதோ உபக³மனதோ, நிப்³பா³னமஹாஸமுத்³த³னின்னதாய ஸோதஸதி³ஸத்தா வா “ஸோதோ”தி வுச்சதி அரியோ அட்ட²ங்கி³கோ மக்³கோ³, தஸ்ஸ ஆபத்தி ஆதி³தோ பஜ்ஜனங் பாபுணனங் பட²மஸமன்னாக³மோ ஸோதாபத்தி ஆ-உபஸக்³க³ஸ்ஸ ஆதி³கம்மனி பவத்தனதோ. நிப்³பா³னங் மக்³கே³தி, நிப்³பா³னத்தி²கேஹி வா மக்³கீ³யதி, கிலேஸே மாரெந்தோ க³ச்ச²தீதி வா மக்³கோ³, தேன ஸம்பயுத்தங் சித்தங் மக்³க³சித்தங், ஸோதாபத்தியா லத்³த⁴ங் மக்³க³சித்தங் **ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங்**. அத² வா அரியமக்³க³ஸோதஸ்ஸ ஆதி³தோ பஜ்ஜனங் ஏதஸ்ஸாதி ஸோதாபத்தி, புக்³க³லோ, தஸ்ஸ மக்³கோ³ ஸோதாபத்திமக்³கோ³, தேன ஸம்பயுத்தங் சித்தங் **ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங்**.

ஸகிங் ஏகவாரங் படிஸந்தி⁴வஸேன இமங் மனுஸ்ஸலோகங் ஆக³ச்ச²தீதி ஸகதா³கா³மீ, இத⁴ பத்வா இத⁴ பரினிப்³பா³யீ, தத்த² பத்வா தத்த² பரினிப்³பா³யீ, இத⁴ பத்வா தத்த² பரினிப்³பா³யீ, தத்த² பத்வா இத⁴ பரினிப்³பா³யீ, இத⁴ பத்வா தத்த² நிப்³ப³த்தித்வா இத⁴ பரினிப்³பா³யீதி பஞ்சஸு ஸகதா³கா³மீஸு பஞ்சமகோ இதா⁴தி⁴ப்பேதோ. ஸோ ஹி இதோ க³ந்த்வா புன ஸகிங் இத⁴ ஆக³ச்ச²தீதி. தஸ்ஸ மக்³கோ³ ஸகதா³கா³மிமக்³கோ³. கிஞ்சாபி மக்³க³ஸமங்கி³னோ ததா²க³மனாஸம்ப⁴வதோ ப²லட்டோ²யேவ ஸகதா³கா³மீ நாம, தஸ்ஸ பன காரணபூ⁴தோ புரிமுப்பன்னோ மக்³கோ³ மக்³க³ந்தராவச்சே²த³னத்த²ங் ப²லட்டே²ன விஸேஸெத்வா வுச்சதி “ஸகதா³கா³மிமக்³கோ³”தி. ஏவங் அனாகா³மிமக்³கோ³தி. ஸகதா³கா³மிமக்³கே³ன ஸம்பயுத்தங் சித்தங் **ஸகதா³கா³மிமக்³க³சித்தங்**.

படிஸந்தி⁴வஸேன இமங் காமதா⁴துங் ந ஆக³ச்ச²தீதி அனாகா³மீ, தஸ்ஸ மக்³கோ³ அனாகா³மிமக்³கோ³, தேன ஸம்பயுத்தங் சித்தங் **அனாகா³மிமக்³க³சித்தங்**. அக்³க³த³க்கி²ணெய்யபா⁴வேன பூஜாவிஸேஸங் அரஹதீதி அரஹா,

அத² வா கிலேஸஸங்கா²தா அரயோ, ஸங்ஸாரசக்கஸ்ஸ வா அரா கிலேஸா ஹதா அனேனாதி அரஹா, பாபகரணே ரஹாபா⁴வதோ வா அரஹா, அட்ட²மகோ அரியபுக்³க³லோ, தஸ்ஸ பா⁴வோ அரஹத்தங், சதுத்த²ப²லஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங், தஸ்ஸ ஆக³மனபூ⁴தோ மக்³கோ³ அரஹத்தமக்³கோ³, தேன ஸம்பயுத்தங் சித்தங் **அரஹத்தமக்³க³சித்தங்**.

பி-ஸத்³தே³ன ஏகேகஸ்ஸ மக்³க³ஸ்ஸ நயஸஹஸ்ஸவஸேன சதுன்னங் சதுஸஹஸ்ஸபே⁴த³ங் **ஸச்சவிப⁴ங்கே³** (விப⁴. 206; விப⁴. அட்ட². 206-214) ஆக³தங் ஸட்டி²ஸஹஸ்ஸபே⁴த³ங் நயங் ஹெட்டா² வுத்தனயேன அனேகவித⁴த்தம்பி ஸங்க³ண்ஹாதி. தத்தா²யங் நயஸஹஸ்ஸமத்தபரிதீ³பனா, கத²ங்? ஸோதாபத்திமக்³கோ³ தாவ ஜா²னநாமேன படிபதா³பே⁴த³ங் அனாமஸித்வா கேவலங் ஸுஞ்ஞதோ அப்பணிஹிதோதி த்³விதா⁴ விப⁴த்தோ, புன படிபதா³சதுக்கேன யோஜெத்வா பச்சேகங் சதுதா⁴ விப⁴த்தோதி ஏவங் ஜா²னநாமேன த³ஸதா⁴ விப⁴த்தோ. ததா² மக்³க³ஸதிபட்டா²னஸம்மப்பதா⁴னஇத்³தி⁴பாத³இந்த்³ரியப³லபொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸச்சஸமத²த⁴ம்மக²ந்த⁴ஆயதனதா⁴துஆஹா பச்சேகங் த³ஸத³ஸாகாரேஹி விப⁴த்தோ ததா² ததா² புஞ்ஜ²னகானங் புக்³க³லானங் வஸேன. தஸ்மா ஜா²னவஸேன த³ஸமக்³கா³தீ³னங் ஏகூனவீஸதியா வஸேன த³ஸ த³ஸாதி வீஸதியா டா²னேஸு த்³வே நயஸதானி ஹொந்தி. புன தானி சதூஹி அதி⁴பதீஹி யோஜெத்வா பச்சேகங் சதுதா⁴ விப⁴த்தானீதி ஏவங் அதி⁴பதீஹி அமிஸ்ஸெத்வா த்³வே ஸதானி, மிஸ்ஸெத்வா அட்ட² ஸதானீதி ஸோதாபத்திமக்³கே³ நயஸஹஸ்ஸங் ஹோதி, ததா² ஸகதா³கா³மிமக்³கா³தீ³ஸுபி.

32. ஸோதாபத்தியா லத்³த⁴ங், ஸோதாபத்திஸ்ஸ வா ப²லசித்தங் விபாகபூ⁴தங் சித்தங் **ஸோதாபத்திப²லசித்தங்**. அரஹத்தஞ்ச தங் ப²லசித்தஞ்சாதி **அரஹத்தப²லசித்தங்**.

34. **சதுமக்³க³ப்பபே⁴தே³னாதி** இந்த்³ரியானங் அபாடவபாடவதரதமபே⁴தே³ன பி⁴ன்னஸாமத்தி²யதாய ஸக்காயதி³ட்டி²விசிகிச்சா²ஸீலப்³ப³தபராமாஸானங் நிரவஸேஸப்பஹானங் காமராக³ப்³யாபாதா³னங் தனுபா⁴வாபாத³னங் தேஸமேவ நிரவஸேஸப்பஹானங் ரூபாரூபராக³மானுத்³த⁴ச்சாவிஜ்ஜானங் அனவஸேஸப்பஹானந்தி ஏவங் ஸங்யோஜனப்பஹானவஸேன சதுப்³பி³தா⁴னங் ஸோதாபத்திமக்³கா³தீ³னங் அட்ட²ங்கி³கமக்³கா³னங் ஸம்பயோக³பே⁴தே³ன சதுமக்³க³ஸங்கா²தங் லோகுத்தரகுஸலங் சதுதா⁴ ஹோதி, விபாகங் பன **தஸ்ஸேவ** குஸலஸ்ஸ **ப²லத்தா** தத³னுரூபதோ ததா² சதுதா⁴தி ஏவங் **அனுத்தரங்** அத்தனோ உத்தரிதராபா⁴வேன அனுத்தரஸங்கா²தங் லோகுத்தரங் சித்தங் அட்ட²தா⁴ மதந்தி யோஜனா.

கிரியானுத்தரஸ்ஸ பன அஸம்ப⁴வதோ த்³வாத³ஸவித⁴தா ந வுத்தா. கஸ்மா பன தஸ்ஸ அஸம்ப⁴வோதி? மக்³க³ஸ்ஸ ஏகசித்தக்க²ணிகத்தா. யதி³ ஹி மக்³க³சித்தங் புனப்புனங் உப்பஜ்ஜெய்ய, தது³ப்பத்தியா கிரியபா⁴வோ ஸக்கா வத்துங். தங் பன கிலேஸஸமுச்சே²த³கவஸேனேவ உபலபி⁴தப்³ப³தோ ஏகவாரப்பவத்தேனேவ ச தேன அஸனிஸம்பாதேன விய தருஆதீ³னங் ஸமூலவித்³த⁴ங்ஸனஸ்ஸ தங்தங்கிலேஸானங் அச்சந்தங் அப்பவத்தியா ஸாதி⁴தத்தா புன உப்பஜ்ஜமானேபி காதப்³பா³பா⁴வதோ தி³ட்ட²த⁴ம்மஸுக²விஹாரத்த²ஞ்ச ப²லஸமாபத்தியா ஏவ நிப்³பா³னாரம்மணவஸேன பவத்தனதோ ந கதா³சி ஸெக்கா²னங் அஸெக்கா²னங் வா உப்பஜ்ஜதி. தஸ்மா நத்தி² ஸப்³ப³தா²பி லோகுத்தரகிரியசித்தந்தி.

லோகுத்தரசித்தவண்ணனா நிட்டி²தா.

சித்தக³ணனஸங்க³ஹவண்ணனா

35. "**த்³வாத³ஸாகுஸலானேவ**"ந்த்யாதி³ யதா²வுத்தானங் சதுபூ⁴மிகசித்தானங் க³ணனஸங்க³ஹோ.

36. ஏவங் ஜாதிவஸேன ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸெத்வா புன பூ⁴மிவஸேன த³ஸ்ஸேதுங் "**சதுபஞ்ஞாஸதா⁴ காமே**"த்யாதி³ வுத்தங். **காமே** ப⁴வே சித்தானி சதுபஞ்ஞாஸதா⁴ ஈரயே, **ரூபே** ப⁴வே பன்னரஸ ஈரயே, **ஆருப்பே** ப⁴வே த்³வாத³ஸ ஈரயே, **அனுத்தரே** பன நவவிதே⁴ த⁴ம்மஸமுதா³யே சித்தானி அட்ட²தா⁴ **ஈரயே,** கதெ²ய்யாத்யத்தோ². எத்த² ச காமதண்ஹாதி³விஸயபா⁴வேன காமப⁴வாதி³பரியாபன்னானி சித்தானி ஸகஸகபூ⁴மிதோ அஞ்ஞத்த² பவத்தமானானிபி காமப⁴வாதீ³ஸு சித்தானீதி வுத்தானி, யதா² மனுஸ்ஸித்தி²யா குச்சி²ஸ்மிங் நிப்³ப³த்தோபி திரச்சா²னக³தோ திரச்சா²னயோனிபரியாபன்னத்தா திரச்சா²னெஸ்வேவ ஸங்க³ய்ஹதி. கத்த²சி அபரியாபன்னானி நவவித⁴லோகுத்தரத⁴ம்மஸமூஹேகதே³ஸபூ⁴தானி "ருக்கே² ஸாகா²"த்யாதீ³ஸு விய அனுத்தரே சித்தானீதி வுத்தானி. அத² வா "காமே, ரூபே"தி ச உத்தரபத³லோபனித்³தே³ஸோ. அரூபே ப⁴வானி ஆருப்பானி. நத்தி² ஏதேஸங் உத்தரங் சித்தந்தி அனுத்தரானீதி உபயோக³ப³ஹுவசனவஸேன **காமே** காமாவசரானி சித்தானி சதுபஞ்ஞாஸதா⁴ ஈரயே, **ரூபே** ரூபாவசரானி சித்தானி பன்னரஸ ஈரயே, **ஆருப்பே** ஆருப்பானி சித்தானி த்³வாத³ஸ ஈரயே. **அனுத்தரே** லோகுத்தரானி சித்தானி அட்ட²தா⁴ ஈரயேதி ஏவமெத்த² ஸம்ப³ந்தோ⁴ த³ட்ட²ப்³போ³.

37. **இத்த²ங்** யதா²வுத்தேன ஜாதிபே⁴த³பி⁴ன்னசதுபூ⁴மிகசித்தபே⁴த³வஸேன ஏகூனநவுதிப்பபே⁴த³ங் கத்வா **மானஸங்** சித்தங் **விசக்க²ணா** விஸேஸேன அத்த²சக்க²ணஸபா⁴வா பண்டி³தா விப⁴ஜந்தி. அத² வா **ஏகவீஸஸதங்** ஏகுத்தரவீஸாதி⁴கங் ஸதங் விப⁴ஜந்தி.

சித்தக³ணனஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

வித்தா²ரக³ணனவண்ணனா

38. ஜா²னங்க³வஸேன பட²மஜ்ஜா²னஸதி³ஸத்தா பட²மஜ்ஜா²னஞ்ச தங் ஸோதாபத்திமக்³க³சித்தஞ்சேதி **பட²மஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தங்**. பாத³கஜ்ஜா²னஸம்மஸிதஜ்ஜா²னபுக்³க³லஜ்ஜா²ஸயேஸுபி, ஹி அஞ்ஞதரவஸேன தங்தங்ஜா²னஸதி³ஸத்தா விதக்காதி³அங்க³பாதுபா⁴வேன சத்தாரோபி மக்³கா³ பட²மஜ்ஜா²னாதி³வோஹாரங் லப⁴ந்தா பச்சேகங் பஞ்சதா⁴ விப⁴ஜந்தி. தேனாஹ "ஜா²னங்க³யோக³பே⁴தே³னா"த்யாதி³, தத்த² பட²மஜ்ஜா²னாதீ³ஸு யங் யங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ ததோ வுட்டா²ய ஸங்கா²ரே ஸம்மஸந்தஸ்ஸ வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனா பவத்தா, தங் **பாத³கஜ்ஜா²னங்** வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனாய பத³ட்டா²னபா⁴வதோ. யங் யங் ஜா²னங் ஸம்மஸந்தஸ்ஸ ஸா பவத்தா, தங் **ஸம்மஸிதஜ்ஜா²னங்**. "அஹோ வத மே பட²மஜ்ஜா²னஸதி³ஸோ மக்³கோ³ பஞ்சங்கி³கோ, து³தியஜ்ஜா²னாதீ³ஸு வா அஞ்ஞதரஸதி³ஸோ சதுரங்கா³தி³பே⁴தோ³ மக்³கோ³ ப⁴வெய்யா"தி ஏவங் யோகா³வசரஸ்ஸ உப்பன்னஜ்ஜா²ஸயோ **புக்³க³லஜ்ஜா²ஸயோ** நாம.

தத்த² யேன பட²மஜ்ஜா²னாதீ³ஸு அஞ்ஞதரங் ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய பகிண்ணகஸங்கா²ரே ஸம்மஸித்வா மக்³கோ³ உப்பாதி³தோ ஹோதி, தஸ்ஸ ஸோ மக்³கோ³ பட²மஜ்ஜா²னாதீ³ஸு தங்தங்பாத³கஜ்ஜா²னஸதி³ஸோ ஹோதி. ஸசே பன விபஸ்ஸனாபாத³கங் கிஞ்சி ஜா²னங் நத்தி², கேவலங் பட²மஜ்ஜா²னாதீ³ஸு அஞ்ஞதரங் ஜா²னங் ஸம்மஸித்வா மக்³கோ³ உப்பாதி³தோ ஹோதி, தஸ்ஸ ஸோ ஸம்மஸிதஜ்ஜா²னஸதி³ஸோ ஹோதி. யதா³ பன யங் கிஞ்சி ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய அஞ்ஞதரங் ஸம்மஸித்வா மக்³கோ³ உப்பாதி³தோ ஹோதி, ததா³ புக்³க³லஜ்ஜா²ஸயவஸேன த்³வீஸு அஞ்ஞதரஸதி³ஸோ ஹோதி. ஸசே பன புக்³க³லஸ்ஸ ததா²விதோ⁴ அஜ்ஜா²ஸயோ நத்தி², ஹெட்டி²மஹெட்டி²மஜ்ஜா²னதோ வுட்டா²ய உபரூபரிஜா²னத⁴ம்மே ஸம்மஸித்வா உப்பாதி³தமக்³கோ³ பாத³கஜ்ஜா²னங் அனபெக்கி²த்வா ஸம்மஸிதஜ்ஜா²னஸதி³ஸோ ஹோதி. உபரூபரிஜா²னதோ பன வுட்டா²ய ஹெட்டி²மஹெட்டி²மஜ்ஜா²னத⁴ம்மே ஸம்மஸித்வா உப்பாதி³தமக்³கோ³ ஸம்மஸிதஜ்ஜா²னங் அனபெக்கி²த்வா பாத³கஜ்ஜா²னஸதி³ஸோ ஹோதி. ஹெட்டி²மஹெட்டி²மஜ்ஜா²னதோ ஹி உபரூபரிஜா²னங் ப³லவதரந்தி. வேத³னானியமோ பன ஸப்³ப³த்தா²பி வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனானியமேன ஹோதி. ததா² ஸுக்க²விபஸ்ஸகஸ்ஸ ஸகலஜ்ஜா²னங்க³னியமோ. தஸ்ஸ ஹி பாத³கஜ்ஜா²னாதீ³னங் அபா⁴வேன தேஸங் வஸேன நியமாபா⁴வதோ விபஸ்ஸனானியமேன பஞ்சங்கி³கோவ மக்³கோ³ ஹோதீதி. அபிச ஸமாபத்திலாபி⁴னோபி ஜா²னங் பாத³கங் அகத்வா பகிண்ணகஸங்கா²ரே ஸம்மஸித்வா உப்பாதி³தமக்³கோ³பி விபஸ்ஸனானியமேனேவ பஞ்சங்கி³கோவ ஹோதீதி அயமெத்த² அட்ட²கதா²தி³தோ உத்³த⁴டோ வினிச்ச²யஸாரோ. தே²ரவாத³த³ஸ்ஸனாதி³வஸப்பவத்தோ பன பபஞ்சோ அட்ட²கதா²தீ³ஸு வுத்தனயேன வேதி³தப்³போ³. யதா² செத்த², ஏவங் ஸப்³ப³த்தா²பி வித்தா²ரனயோ தத்த² தத்த² வுத்தனயேன க³ஹேதப்³போ³. க³ந்த²பீ⁴ருகஜனானுக்³க³ஹத்த²ங் பனெத்த² ஸங்கே²பகதா² அதி⁴ப்பேதா.

42. யதா² **ரூபாவசரங்** சித்தங் பட²மாதி³பஞ்சவித⁴ஜா²னபே⁴தே³ன **க³ய்ஹதி** "பட²மஜ்ஜா²ன"ந்த்யாதி³னா வுச்சதி , ததா² அனுத்தரம்பி சித்தங் "பட²மஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்த"ந்த்யாதி³னா க³ய்ஹதி. ஆருப்பஞ்சாபி உபெக்கே²கக்³க³தாயோகே³ன அங்க³ஸமதாய பஞ்சமஜ்ஜா²னே க³ய்ஹதி, பஞ்சமஜ்ஜா²னவோஹாரங் லப⁴தீத்யத்தோ². அத² வா **ரூபாவசரங்** சித்தங் அனுத்தரஞ்ச **பட²மாதி³ஜா²னபே⁴தே³** "பட²மஜ்ஜா²னகுஸலசித்தங், பட²மஜ்ஜா²னஸோதாபத்திமக்³க³சித்தந்த்யாதி³னா யதா² க³ய்ஹதி, ததா² ஆருப்பஞ்சாபி **பஞ்சமே** ஜா²னே க³ய்ஹதீதி யோஜனா. ஆசரியஸ்ஸாபி ஹி அயமேவ யோஜனா அதி⁴ப்பேதாதி தி³ஸ்ஸதி **நாமரூபபரிச்சே²தே³** உஜுகமேவ ததா² வுத்தத்தா. வுத்தஞ்ஹி தத்த² -

> "ரூபாவசரசித்தானி, க³ய்ஹந்தானுத்தரானி ச;
> பட²மாதி³ஜா²னபே⁴தே³, ஆருப்பஞ்சாபி பஞ்சமே"தி. (நாம॰ பரி॰ 24);

தஸ்மாதி யஸ்மா ரூபாவசரங் விய அனுத்தரம்பி பட²மாதி³ஜா²னபே⁴தே³ க³ய்ஹதி, ஆருப்பஞ்சாபி பஞ்சமே க³ய்ஹதி, யஸ்மா வா ஜா²னங்க³யோக³பே⁴தே³ன ஏகேகங் பஞ்சதா⁴ கத்வா அனுத்தரங் சித்தங் சத்தாலீஸவித⁴ந்தி வுச்சதி, ரூபாவசரலோகுத்தரானி விய ச பட²மாதி³ஜா²னபே⁴தே³, ததா² ஆருப்பஞ்சாபி பஞ்சமே க³ய்ஹதி, தஸ்மா பட²மாதி³கமேகேகங் ஜா²னங் லோகியங் திவித⁴ங், லோகுத்தரங் அட்ட²வித⁴ந்தி ஏகாத³ஸவித⁴ங். அந்தே து ஜா²னங் **தேவீஸதிவித⁴ங்** திவித⁴ரூபாவசரத்³வாத³ஸவித⁴அரூபாவசரஅட்ட²லோகுத்தரவஸேனாத்யத்தோ².

43. பாத³கஜ்ஜா²னாதி³வஸேன க³ணனவுட்³டி⁴ குஸலவிபாகெஸ்வேவ ஸம்ப⁴வதீதி தேஸமேவ க³ணனங் ஏகவீஸஸதக³ணனாய அங்க³பா⁴வேன த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ **"ஸத்ததிங்ஸா"**த்யாதி³.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

சித்தபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

2. சேதஸிகபரிச்சே²த³வண்ணனா

ஸம்பயோக³லக்க²ணவண்ணனா

1. ஏவங் தாவ சித்தங் பூ⁴மிஜாதிஸம்பயோக³ஸங்கா²ரஜா²னாரம்மணமக்³க³பே⁴தே³ன யதா²ரஹங் விப⁴ஜித்வா இதா³னி சேதஸிகவிபா⁴க³ஸ்ஸ அனுப்பத்தத்தா பட²மங் தாவ சதுப்³பி³த⁴ஸம்பயோக³லக்க²ணஸந்த³ஸ்ஸனவஸேன சேதஸிகலக்க²ணங் ட²பெத்வா, தத³னந்தரங் அஞ்ஞஸமானஅகுஸலஸோப⁴னவஸேன தீஹி ராஸீஹி சேதஸிகத⁴ம்மே உத்³தி³ஸித்வா, தேஸங் ஸோளஸஹாகாரேஹி ஸம்பயோக³ங், தெத்திங்ஸவிதே⁴ன ஸங்க³ஹஞ்ச த³ஸ்ஸேதுங் “**ஏகுப்பாத³னிரோதா⁴ சா**”த்யாதி³ ஆரத்³த⁴ங். சித்தேன ஸஹ ஏகதோ உப்பாதோ³ ச நிரோதோ⁴ ச யேஸங் தே **ஏகுப்பாத³னிரோதா⁴**. ஏகங் ஆலம்ப³ணஞ்ச வத்து² ச யேஸங் தே **ஏகாலம்ப³ணவத்து²கா**. ஏவங் சதூஹி லக்க²ணேஹி **சேதோயுத்தா** சித்தேன ஸம்பயுத்தா த்³விபஞ்ஞாஸ லக்க²ணா தா⁴ரணதோ **த⁴ம்மா** நியதயோகி³னோ, அனியதயோகி³னோ ச சேதஸிகா மதா.

தத்த² யதி³ ஏகுப்பாத³மத்தேனேவ சேதோயுத்தாதி அதி⁴ப்பேதா, ததா³ சித்தேன ஸஹ உப்பஜ்ஜமானானங் ரூபத⁴ம்மானம்பி சேதோயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி ஏகனிரோத⁴க்³க³ஹணங். ஏவம்பி சித்தானுபரிவத்தினோ விஞ்ஞத்தித்³வயஸ்ஸ பஸங்கோ³ நஸக்கா நிவாரேதுங், ததா² “ஏகதோ உப்பாதோ³ வா நிரோதோ⁴ வா ஏதேஸந்தி ஏகுப்பாத³னிரோதா⁴”தி பரிகப்பெந்தஸ்ஸ புரேதரமுப்பஜ்ஜித்வா சித்தஸ்ஸ ப⁴ங்க³க்க²ணே நிருஜ்ஜ²மானானம்பி ரூபத⁴ம்மானந்தி ஏகாலம்ப³ணக்³க³ஹணங். யே ஏவங் திவித⁴லக்க²ணா, தே நியமதோ ஏகவத்து²யேவாதித³ஸ்ஸனத்த²ங் ஏகவத்து²கக்³க³ஹணந்தி அலமதிப்பபஞ்சேன.

ஸம்பயோக³லக்க²ணவண்ணனா நிட்டி²தா.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகவண்ணனா

2. **கத²**ந்தி ஸரூபஸம்பயோகா³காரானங் கதே²துகம்யதாபுச்சா². பு²ஸதீதி **ப²ஸ்ஸோ** (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 1 த⁴ம்முதே³ஸவாரப²ஸ்ஸபஞ்சமகராஸிவண்ணனா), ஸ்வாயங் பு²ஸனலக்க²ணோ. அயஞ்ஹி அரூபத⁴ம்மோபி ஸமானோ ஆரம்மணே பு²ஸனாகாரேனேவ பவத்ததி, ஸா சஸ்ஸ பு²ஸனாகாரப்பவத்தி அம்பி³லகா²த³காதீ³னங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ பரஸ்ஸ கே²ளுப்பாதா³தி³ விய த³ட்ட²ப்³பா³. வேத³யதி ஆரம்மணரஸங் அனுப⁴வதீதி **வேத³னா**, ஸா

வேத³யிதலக்க²ணா. ஆரம்மணரஸானுப⁴வனஞ்ஹி பத்வா ஸேஸஸம்பயுத்தத⁴ம்மா ஏகதே³ஸமத்தேனேவ ரஸங் அனுப⁴வந்தி, ஏகங்ஸதோ பன இஸ்ஸரவதாய வேத³னாவ அனுப⁴வதி. ததா² ஹேஸா "ஸுபோ⁴ஜனரஸானுப⁴வனகராஜா வியா"தி வுத்தா. ஸுகா²தி³வஸேன பனஸ்ஸா பே⁴த³ங் ஸயமேவ வக்க²தி. நீலாதி³பே⁴த³ங் ஆரம்மணங் ஸஞ்ஜானாதி ஸஞ்ஞங் கத்வா ஜானாதீதி **ஸஞ்ஞா**, ஸா ஸஞ்ஜானநலக்க²ணா. ஸா ஹி உப்பஜ்ஜமானா தா³ருஆதீ³ஸு வட்³ட⁴கிஆதீ³னங் ஸஞ்ஞாணகரணங் விய பச்சா² ஸஞ்ஜானநஸ்ஸ காரணபூ⁴தங் ஆகாரங் க³ஹெத்வா உப்பஜ்ஜதி. நிமித்தகாரிகாய தாவேதங் யுஜ்ஜதி, நிமித்தேன ஸஞ்ஜானந்தியா பன கத²ந்தி? ஸாபி புன அபராய ஸஞ்ஞாய ஸஞ்ஜானநஸ்ஸ நிமித்தங் ஆகாரங் க³ஹெத்வா உப்பஜ்ஜதீதி ந எத்த² கோசி அஸம்ப⁴வோ.

சேதேதி அத்தனா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே ஆரம்மணே அபி⁴ஸந்த³ஹதி, ஸங்க²தாபி⁴ஸங்க²ரணே வா ப்³யாபாரமாபஜ்ஜதீதி **சேதனா**. ததா² ஹி அயமேவ அபி⁴ஸங்க²ரணே பதா⁴னத்தா விப⁴ங்கே³ ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியே ஸங்கா²ரக்க²ந்த⁴ங் விப⁴ஜந்தேன "ஸங்க²தமபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி ஸங்கா²ரா"தி (ஸங். நி. 3.79) வத்வா "சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸஜா சேதனா"த்யாதி³னா (விப⁴. 21) நித்³தி³ட்டா². ஸா சேதயிதலக்க²ணா, ஜெட்ட²ஸிஸ்ஸமஹாவட்³ட⁴கிஆத³யோ விய ஸகிச்சபரகிச்சஸாதி⁴காதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். **ஏகக்³க³தாவிதக்கவிசாரபீதீனங்** ஸரூபவிபா⁴வனங் ஹெட்டா² ஆக³தமேவ.

ஜீவந்தி தேன ஸம்பயுத்தத⁴ம்மாதி ஜீவிதங், ததே³வ ஸஹஜாதானுபாலனே ஆதி⁴பச்சயோகே³ன இந்த்³ரியந்தி **ஜீவிதிந்த்³ரியங்**, தங் அனுபாலனலக்க²ணங் உப்பலாதி³அனுபாலகங் உத³கங் விய. கரணங் காரோ, மனஸ்மிங் காரோ **மனஸிகாரோ**, ஸோ சேதஸோ ஆரம்மணே ஸமன்னாஹாரலக்க²ணோ. விதக்கோ ஹி ஸஹஜாதத⁴ம்மானங் ஆரம்மணே அபி⁴னிரோபனஸபா⁴வத்தா தே தத்த² பக்கி²பந்தோ விய ஹோதி, சேதனா அத்தனா ஆரம்மணக்³க³ஹணேன யதா²ருள்ஹே த⁴ம்மேபி தத்த² தத்த² நியோஜெந்தீ ப³லனாயகோ விய ஹோதி, மனஸிகாரோ தே ஆரம்மணாபி⁴முக²ங் பயோஜனதோ ஆஜானீயானங் பயோஜனகஸாரதி² வியாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. த⁴ம்மானஞ்ஹி தங் தங் யாதா²வஸரஸலக்க²ணங் ஸபா⁴வதோ படிவிஜ்ஜி²த்வா ப⁴க³வதா தே தே த⁴ம்மா விப⁴த்தாதி ப⁴க³வதி ஸத்³தா⁴ய "ஏவங் விஸேஸா இமே த⁴ம்மா"தி ஓகப்பெத்வா உக்³க³ஹணபரிபுச்சா²தி³வஸேன தேஸங் ஸபா⁴வஸமதி⁴க³மாய யோகோ³ கரணீயோ, ந பன தத்த² தத்த² விப்படிபஜ்ஜந்தேஹி ஸம்மோஹோ ஆபஜ்ஜிதப்³போ³தி அயமெத்த² ஆசரியானங் அனுஸாஸனீ. ஸப்³பே³ஸம்பி ஏகூனநவுதிசித்தானங் ஸாதா⁴ரணா நியமதோ தேஸு உப்பஜ்ஜனதோதி **ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணா** நாம.

3. அதி⁴முச்சனங் **அதி⁴மொக்கோ²**, ஸோ ஸன்னிட்டா²னலக்க²ணோ, ஆரம்மணே நிச்சலபா⁴வேன இந்த³கீ²லோ விய த³ட்ட²ப்³போ³. வீரானங் பா⁴வோ, கம்மங், விதி⁴னா ஈரயிதப்³ப³ங் பவத்தேதப்³ப³ந்தி வா **வீரியங்,** உஸ்ஸாஹோ, ஸோ ஸஹஜாதானங் உபத்த²ம்ப⁴னலக்க²ணோ. வீரியவஸேன ஹி தேஸங் ஓலீனவுத்திதா ந ஹோதி. ஏவஞ்ச கத்வா இமஸ்ஸ விதக்காதீ³ஹி விஸேஸோ ஸுபாகடோ ஹோதி. ச²ந்த³னங் **ச²ந்தோ³**, ஆரம்மணேன அத்தி²கதா, ஸோ கத்துகாமதாலக்க²ணோ. ததா² ஹேஸ "ஆரம்மணக்³க³ஹணே சேதஸோ ஹத்த²ப்பஸாரணங் வியா"தி (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 1 யேவாபனகவண்ணனா) வுச்சதி. தா³னவத்து²விஸ்ஸஜ்ஜனவஸேன பவத்தகாலேபி சேஸ விஸ்ஸஜ்ஜிதப்³பே³ன தேன அத்தி²கோவ கி²பிதப்³ப³உஸூனங் க³ஹணே அத்தி²கோ இஸ்ஸாஸோ விய. ஸோப⁴னேஸு ததி³தரேஸு ச பகாரேன கிண்ணா விப்பகிண்ணாதி **பகிண்ணகா**.

4. ஸோப⁴னாபெக்கா²ய இதரே, இதராபெக்கா²ய ஸோப⁴னா ச அஞ்ஞே நாம, தேஸங் ஸமானா ந உத்³த⁴ச்சஸத்³தா⁴த³யோ விய அகுஸலாதி³ஸபா⁴வாயேவாதி **அஞ்ஞஸமானா**.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகவண்ணனா நிட்டி²தா.

அகுஸலசேதஸிகவண்ணனா

5. ஏவங் தாவ ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணவஸேன, பகிண்ணகவஸேன ச ஸோப⁴னேதரஸபா⁴வே தேரஸ த⁴ம்மே உத்³தி³ஸித்வா இதா³னி ஹெட்டா² சித்தவிபா⁴கே³ நித்³தி³ட்டா²னுக்கமேன அகுஸலத⁴ம்மபரியாபன்னே பட²மங், ததோ ஸோப⁴னத⁴ம்மபரியாபன்னே ச த³ஸ்ஸேதுங் **"மோஹோ"**த்யாதி³ வுத்தங். அஹேதுகா பன ஆவேணிகத⁴ம்மா நத்தீ²தி ந தே விஸுங் வுத்தா. ஆரம்மணே முய்ஹதீதி **மோஹோ,** அஞ்ஞாணங், ஸோ ஆரம்மணஸபா⁴வச்சா²த³னலக்க²ணோ. ஆரம்மணக்³க³ஹணவஸப்பவத்தோபி ஹேஸ தஸ்ஸ யதா²ஸபா⁴வப்படிச்சா²த³னாகஆரேனேவ பவத்ததி. ந ஹிரீயதி ந லஜ்ஜதீதி அஹிரிகோ, புக்³க³லோ, த⁴ம்மஸமூஹோ வா. அஹிரிகஸ்ஸ பா⁴வோ அஹிரிக்கங், ததே³வ **அஹிரிகங்**. ந ஒத்தப்பதீதி **அனொத்தப்பங்**. தத்த² கூ³த²தோ கா³மஸூகரோ விய காயது³ச்சரிதாதி³தோ அஜிகு³ச்ச²னலக்க²ணங் அஹிரிகங், அக்³கி³தோ ஸலபோ⁴ விய ததோ அனுத்தாஸலக்க²ணங் அனொத்தப்பங். தேனாஹு போராணா -

> "ஜிகு³ச்ச²தி நாஹிரிகோ, பாபா கூ³தா²வ ஸூகரோ;
> ந பா⁴யதி அனொத்தப்பீ, ஸலபோ⁴ விய பாவகா"தி.

உத்³த⁴தஸ்ஸ பா⁴வோ **உத்³த⁴ச்சங்,** தங் சித்தஸ்ஸ அவூபஸமலக்க²ணங் பாஸாணாபி⁴கா⁴தஸமுத்³த⁴தப⁴ஸ்மங் விய. லுப்³ப⁴தீதி **லோபோ⁴,** ஸோ ஆரம்மணே அபி⁴ஸங்க³லக்க²ணோ மக்கடாலேபோ விய. சித்தஸ்ஸ ஆலம்பி³துகாமதாமத்தங் ச²ந்தோ³, லோபோ⁴ தத்த² அபி⁴கி³ஜ்ஜ²னந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. "இத³மேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி மிச்சா²பி⁴னிவேஸலக்க²ணா தி³ட்டி². ஞாணஞ்ஹி ஆரம்மணங் யதா²ஸபா⁴வதோ ஜானாதி, தி³ட்டி² யதா²ஸபா⁴வங் விஜஹித்வா அயாதா²வதோ க³ண்ஹாதீதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. "ஸெய்யோஹமஸ்மீ"த்யாதி³னா மஞ்ஞதீதி **மானோ,** ஸோ உண்ணதிலக்க²ணோ. ததா² ஹேஸ "கேதுகம்யதாபச்சுபட்டா²னோ"தி (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 400) வுத்தோ. து³ஸ்ஸதீதி **தோ³ஸோ,** ஸோ சண்டி³க்கலக்க²ணோ பஹடாஸீவிஸோ விய, இஸ்ஸதீதி **இஸ்ஸா,** ஸா பரஸம்பத்திஉஸூயனலக்க²ணா. மச்ச²ரஸ்ஸ பா⁴வோ **மச்ச²ரியங்,** "மா இத³ங் அச்ச²ரியங் அஞ்ஞேஸங் ஹோது, மய்ஹமேவ ஹோதூ"தி பவத்தங் வா **மச்ச²ரியங்,** தங் அத்தஸம்பத்திநிகூ³ஹனலக்க²ணங். குச்சி²தங் கதந்தி குகதங். கதாகதது³ச்சரிதஸுசரிதங். அகதம்பி ஹி குகத"ந்தி வோஹரந்தி "யங் மயா அகதங். தங் குகத"ந்தி. இத⁴ பன கதாகதங் ஆரப்³ப⁴ உப்பன்னோ விப்படிஸாரசித்துப்பாதோ³ குகதங், தஸ்ஸ பா⁴வோ **குக்குச்சங்,** தங் கதாகதது³ச்சரிதஸுசரிதானுஸோசனலக்க²ணங். தி²னநங் **தி²னங்,** அனுஸ்ஸாஹனாவஸங்ஸீத³னவஸேன ஸங்ஹதபா⁴வோ. மித்³த⁴னங் **மித்³த⁴ங்,** விக³தஸாமத்தி²யதா, அஸத்திவிகா⁴தோ வா, தத்த² தி²னங் சித்தஸ்ஸ அகம்மஞ்ஞதாலக்க²ணங், மித்³த⁴ங் வேத³னாதி³க்க²ந்த⁴த்தயஸ்ஸாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. ததா² ஹி **பாளியங்** (த⁴॰ ஸ॰ 1162-1163) "தத்த² கதமங் தி²னங்? யா சித்தஸ்ஸ அகல்லதா அகம்மஞ்ஞதா. தத்த² கதமங் மித்³த⁴ங்? யா காயஸ்ஸ அகல்லதா அகம்மஞ்ஞதா"த்யாதி³னா இமேஸங் நித்³தே³ஸோ பவத்தோ. நனு ச "காயஸ்ஸா"தி வசனதோ ரூபகாயஸ்ஸபி அகம்மஞ்ஞதா மித்³த⁴ந்தி தஸ்ஸ ரூபபா⁴வோபி ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி, தத்த² தத்த² ஆசரியேஹி ஆனீதகாரணவஸேனேவஸ்ஸ படிக்கி²த்தத்தா. ததா² ஹி மித்³த⁴வாதி³மதப்படிக்கே²பனத்த²ங் தேஸங் வாத³னிக்கே²பபுப்³ப³கங் அட்ட²கதா²தீ³ஸு ப³ஹுதா⁴ வித்தா²ரெந்தி ஆசரியா. அயங் பனெத்த² ஸங்க³ஹோ -

> "கேசி மித்³த⁴ம்பி ரூபந்தி, வத³ந்தேதங் ந யுஜ்ஜதி;
> பஹாதப்³பே³ஸு வுத்தத்தா, காமச்ச²ந்தா³த³யோ விய.

> "பஹாதப்³பே³ஸு அக்கா²த-மேதங் நீவரணேஸு ஹி;
> ரூபந்து ந பஹாதப்³ப³-மக்கா²தங் த³ஸ்ஸனாதி³னா.

“‘ந தும்ஹங் பி⁴க்க²வே ரூபங், பஜஹேதா²’தி பாட²தோ;
பஹெய்யபா⁴வலேஸோபி, யத்த² ரூபஸ்ஸ தி³ஸ்ஸதி.

“தத்த² தப்³பி³ஸயச்ச²ந்த³-ராக³ஹானி பகாஸிதா;
வுத்தஞ்ஹி தத்த² யோ ச²ந்த³-ராக³க்கே²போதிஆதி³கங்.

“ரூபாரூபேஸு மித்³தே⁴ஸு, அரூபங் தத்த² தே³ஸிதங்;
இதி சே நத்தி² தங் தத்த², அவிஸேஸேன பாட²தோ.

“ஸக்கா ஹி அனுமாதுங் யங், மித்³த⁴ங் ரூபந்தி சிந்திதங்;
தம்பி நீவரணங் மித்³த⁴-பா⁴வதோ இதரங் விய.

“ஸம்பயோகா³பி⁴தா⁴னா ச, ந தங் ரூபந்தி நிச்ச²யோ;
அரூபீனஞ்ஹி க²ந்தா⁴னங், ஸம்பயோகோ³ பவுச்சதி.

“ததா²ருப்பே ஸமுப்பத்தி, பாட²தோ நத்தி² ரூபதா;
நித்³தா³ கீ²ணாஸவானந்து, காயகே³லஞ்ஞதோ ஸியா”தி.

அகுஸலசேதஸிகவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸோப⁴னசேதஸிகவண்ணனா

6. ஸத்³த³ஹதீதி **ஸத்³தா⁴**, பு³த்³தா⁴தீ³ஸு பஸாதோ³, ஸா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் பஸாத³னலக்க²ணா உத³கப்பஸாத³கமணி விய. ஸரணங் **ஸதி**, அஸம்மோஸோ, ஸா ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் ஸாரணலக்க²ணா. ஹிரீயதி காயது³ச்சரிதாதீ³ஹி ஜிகு³ச்ச²தீதி **ஹிரீ**, ஸா பாபதோ ஜிகு³ச்ச²னலக்க²ணா. ஒத்தப்பதீதி **ஒத்தப்பங்**, தங் பாபதோ உத்தாஸலக்க²ணங். அத்தகா³ரவவஸேன பாபதோ ஜிகு³ச்ச²னதோ குலவதூ⁴ விய ஹிரீ, பரகா³ரவவஸேன பாபதோ உத்தாஸனதோ வேஸியா விய ஒத்தப்பங். லோப⁴ப்படிபக்கோ² **அலோபோ⁴**, ஸோ ஆரம்மணே சித்தஸ்ஸ அலக்³க³தாலக்க²ணோ முத்தபி⁴க்கு² விய. தோ³ஸப்படிபக்கோ² **அதோ³ஸோ,** ஸோ அசண்டி³க்கலக்க²ணோ அனுகூலமித்தோ விய. தேஸு த⁴ம்மேஸு மஜ்ஜ²த்ததா **தத்ரமஜ்ஜ²த்ததா,** ஸா சித்தசேதஸிகானங் அஜ்ஜு²பெக்க²னலக்க²ணா ஸமப்பவத்தானங் அஸ்ஸானங் அஜ்ஜு²பெக்க²கோ ஸாரதி² விய.

காயஸ்ஸ பஸ்ஸம்ப⁴னங் **காயப்பஸ்ஸத்³தி⁴**. சித்தஸ்ஸ பஸ்ஸம்ப⁴னங் **சித்தப்பஸ்ஸத்³தி⁴**. உபோ⁴பி சேதா காயசித்தத³ரத²வூபஸமலக்க²ணா. காயஸ்ஸ லஹுபா⁴வோ **காயலஹுதா**. ததா² **சித்தலஹுதா**. தா காயசித்தக³ருபா⁴வவூபஸமலக்க²ணா. காயஸ்ஸ முது³பா⁴வோ **காயமுது³தா**. ததா² **சித்தமுது³தா**. தா

காயசித்ததத²த்³த◌⁴பா◌⁴வூபஸமலக்க²ணா. கம்மனி ஸாது◌⁴ கம்மஞ்ஞங், தஸ்ஸ பா◌⁴வோ கம்மஞ்ஞதா, காயஸ்ஸ கம்மஞ்ஞதா **காயகம்மஞ்ஞதா**. ததா² **சித்தகம்மஞ்ஞதா**. தா காயசித்தஅகம்மஞ்ஞபா◌⁴வூபஸமலக்க²ணா. பகு³ணஸ்ஸ பா◌⁴வோ பாகு³ஞ்ஞங், ததே³வ பாகு³ஞ்ஞதா, காயஸ்ஸ பாகு³ஞ்ஞதா **காயபாகு³ஞ்ஞதா**. ததா² **சித்தபாகு³ஞ்ஞதா**. தா காயசித்தானங் கே³லஞ்ஞவூபஸமலக்க²ணா. காயஸ்ஸ உஜுகபா◌⁴வோ **காயுஜுகதா**. ததா² **சித்துஜுகதா**. தா காயசித்தானங் அஜ்ஜவலக்க²ணா. யதா²க்கமங் பனேதா காயசித்தானங் ஸாரம்பா◌⁴தி³கரதா◌⁴துக்கோ²ப◌⁴படிபக்க²பச்சயஸமுட்டா²னா, **காயோ**தி செத்த² வேத³னாதி³க்க²ந்த◌⁴த்தயஸ்ஸ க³ஹணங். யஸ்மா சேதே த்³வே த்³வே த◌⁴ம்மாவ ஏகதோ ஹுத்வா யதா²ஸகங் படிபக்க²த◌⁴ம்மே ஹனந்தி, தஸ்மா இதே◌⁴வ து³வித◌⁴தா வுத்தா, ந ஸமாதி◌⁴ஆதீ³ஸு. அபிச சித்தப்பஸ்ஸத்³தி◌⁴ஆதீ³ஹி சித்தஸ்ஸேவ பஸ்ஸத்³தா◌⁴தி³பா◌⁴வோ ஹோதி, காயப்பஸ்ஸத்³தி◌⁴ஆதீ³ஹி பன ரூபகாயஸ்ஸபி தங்ஸமுட்டா²னபணீதரூபப²ரணவஸேனாதி தத³த்த²ஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ஞ்செத்த² து³வித◌⁴தா வுத்தா. ஸோப◌⁴னானங் ஸப்³பே³ஸம்பி ஸாதா◌⁴ரணா நியமேன தேஸு உப்பஜ்ஜனதோதி **ஸோப◌⁴னஸாதா◌⁴ரணா**.

7. ஸம்மா வத³ந்தி ஏதாயாதி **ஸம்மாவாசா,** வசீது³ச்சரிதவிரதி. ஸா சதுப்³பி³தா◌⁴ முஸாவாதா³ வேரமணி, பிஸுணவாசா வேரமணி, ப²ருஸவாசா வேரமணி, ஸம்ப²ப்பலாபா வேரமணீதி. கம்மமேவ கம்மந்தோ ஸுத்தந்தவனந்தாத³யோ விய. ஸம்மா பவத்தோ கம்மந்தோ **ஸம்மாகம்மந்தோ,** காயது³ச்சரிதவிரதி. ஸா திவிதா◌⁴ பாணாதிபாதா வேரமணி, அதி³ன்னாதா³னா வேரமணி, காமேஸுமிச்சா²சாரா வேரமணீதி. ஸம்மா ஆஜீவந்தி ஏதேனாதி **ஸம்மாஆஜீவோ,** மிச்சா²ஜீவவிரதி. ஸோ பன ஆஜீவஹேதுககாயவசீது³ச்சரிததோ விரமணவஸேன ஸத்தவிதோ◌⁴, குஹனலபனாதி³மிச்சா²ஜீவவிரமணவஸேன ப³ஹுவிதோ◌⁴ வா. திவிதா◌⁴பி பனேதா பச்சேகங் ஸம்பத்தஸமாதா³னஸமுச்சே²த³விரதிவஸேன திவிதா◌⁴ **விரதியோ நாம** யதா²வுத்தது³ச்சரிதேஹி விரமணதோ.

8. கரோதி பரது³க்கே² ஸதி ஸாதூ◌⁴னங் ஹத³யகே²த³ங் ஜனேதி, கிரதி வா விக்கி²பதி பரது³க்க²ங், கிணாதி வா தங் ஹிங்ஸதி, கிரியதி வா து³க்கி²தேஸு பஸாரியதீதி **கருணா,** ஸா பரது³க்கா²பனயனகாமதாலக்க²ணா. தாய ஹி பரது³க்க²ங் அபனீயது வா, மா வா, ததா³காரேனேவ ஸா பவத்ததி. மோத³ந்தி ஏதாயாதி **முதி³தா,** ஸா பரஸம்பத்திஅனுமோத³னலக்க²ணா, அப்பமாணஸத்தாரம்மணத்தா அப்பமாணா, தா ஏவ **அப்பமஞ்ஞா**. நனு ச "சதஸ்ஸோ அப்பமஞ்ஞா"தி வக்க²தி, கஸ்மா பனெத்த² த்³வேயேவ வுத்தாதி? அதோ³ஸதத்ரமஜ்ஜ²த்ததாஹி மெத்துபெக்கா²னங் க³ஹிதத்தா. அதோ³ஸோயேவ ஹி ஸத்தேஸு ஹிதஜ்ஜா²ஸயவஸப்பவத்தோ **மெத்தா** நாம.

தத்ரமஜ்ஜ²த்ததாயேவ தேஸு படிகா⁴னுனயவூபஸமப்பவத்தா **உபெக்கா²** நாம. தேனாஹு போராணா -

> “அப்³யாபாதே³ன மெத்தா ஹி, தத்ரமஜ்ஜ²த்ததாய ச;
> உபெக்கா² க³ஹிதா யஸ்மா, தஸ்மா ந க³ஹிதா உபோ⁴”தி. (அபி⁴த⁴॰ 70);

பகாரேன ஜானாதி அனிச்சாதி³வஸேன அவபு³ஜ்ஜ²தீதி பஞ்ஞா, ஸா ஏவ யதா²ஸபா⁴வாவபோ³த⁴னே ஆதி⁴பச்சயோக³தோ இந்த்³ரியந்தி **பஞ்ஞிந்த்³ரியங்**. அத² ஸஞ்ஞாவிஞ்ஞாணபஞ்ஞானங் கிங் நானாகரணந்தி? ஸஞ்ஞா தாவ நீலாதி³வஸேன ஸஞ்ஜானநமத்தங் கரோதி, லக்க²ணப்படிவேத⁴ங் காதுங் ந ஸக்கோதி. விஞ்ஞாணங் லக்க²ணப்படிவேத⁴ம்பி ஸாதே⁴தி, உஸ்ஸக்கித்வா பன மக்³க³ங் பாபேதுங் ந ஸக்கோதி. பஞ்ஞா பன திவித⁴ம்பி கரோதி, பா³லகா³மிகஹேரஞ்ஞிகானங் கஹாபணாவபோ³த⁴னமெத்த² நித³ஸ்ஸனந்தி. ஞாணவிப்பயுத்தஸஞ்ஞாய செத்த² ஆகாரக்³க³ஹணவஸேன உப்பஜ்ஜனகாலே விஞ்ஞாணங் அப்³போ³ஹாரிகங், ஸேஸகாலே ப³லவங். ஞாணஸம்பயுத்தா பன உபோ⁴பி தத³னுக³திகா ஹொந்தி. ஸப்³ப³தா²பி பஞ்சவீஸதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

9. “**தேரஸஞ்ஞஸமானா**”த்யாதி³ தீஹி ராஸீஹி வுத்தானங் ஸங்க³ஹோ.

ஸோப⁴னசேதஸிகவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸம்பயோக³னயவண்ணனா

10. சித்தேன ஸஹ அவியுத்தா **சித்தாவியுத்தா**, சேதஸிகாதி வுத்தங் ஹோதி. உப்பஜ்ஜதீதி உப்பாதோ³, சித்தமேவ உப்பாதோ³ **சித்துப்பாதோ³** . அஞ்ஞத்த² பன ஸஸம்பயுத்தங் சித்தங் சித்துப்பாதோ³தி வுச்சதி “உப்பஜ்ஜதி சித்தங் ஏதேனாதி உப்பாதோ³, த⁴ம்மஸமூஹோ, சித்தஞ்ச தங் உப்பாதோ³ சாதி சித்துப்பாதோ³”தி கத்வா. ஸமாஹாரத்³வந்தே³பி ஹி புல்லிங்க³ங் கத்த²சி ஸத்³த³விதூ³ இச்ச²ந்தி. தேஸங் சித்தாவியுத்தானங் சித்துப்பாதே³ஸு பச்சேகங் ஸம்பயோகோ³ இதோ பரங் யதா²யோக³ங் பவுச்சதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா

13. ஸபா⁴வேன அவிதக்கத்தா த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணானி வஜ்ஜிதானி ஏதேஹி, தேஹி வா ஏதானி வஜ்ஜிதானீதி **த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜிதானி**, சதுசத்தாலீஸ காமாவசரசித்தானி. தேஸு சேவ ஏகாத³ஸஸு பட²மஜ்ஜா²னசித்தேஸு ச விதக்கோ ஜாயதி ஸேஸானங் பா⁴வனாப³லேன அவிதக்கத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ.

14. **தேஸு சேவ** பஞ்சபஞ்ஞாஸஸவிதக்கசித்தேஸு, ஏகாத³ஸஸு து³தியஜ்ஜா²னசித்தேஸு சாதி ச²ஸட்டி²சித்தேஸு விசாரோ ஜாயதி.

15. த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணேஹி, விசிகிச்சா²ஸஹக³தேன சாதி ஏகாத³ஸஹி வஜ்ஜிதேஸு அட்ட²ஸத்ததிசித்தேஸு அதி⁴மொக்கோ² ஜாயதி.

16. பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனேன, த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணேஹி, ஸம்படிச்ச²னத்³வயேன, ஸந்தீரணத்தயேன சாதி ஸோளஸஹி வஜ்ஜிதேஸு தேஸத்ததியா சித்தேஸு வீரியங் ஜாயதி.

17. தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தேஹித்³வீஹி , உபெக்கா²ஸஹக³தேஹி பஞ்சபஞ்ஞாஸசித்தேஹி, காயவிஞ்ஞாணத்³வயேன, ஏகாத³ஸஹி சதுத்த²ஜ்ஜா²னேஹி சாதி ஸத்ததிசித்தேஹி வஜ்ஜிதேஸு ஏகபஞ்ஞாஸசித்தேஸு பீதி ஜாயதி.

18. அஹேதுகேஹி அட்டா²ரஸஹி, மோமூஹேஹி த்³வீஹி சாதி வீஸதியா சித்தேஹி வஜ்ஜிதேஸு ஏகூனஸத்ததிசித்தேஸு ச²ந்தோ³ ஜாயதி.

19. **தே பனா**தி பகிண்ணகவிவஜ்ஜிதா தங்ஸஹக³தா ச. **யதா²க்கம**ந்தி விதக்காதி³ச²பகிண்ணகவஜ்ஜிததங்ஸஹிதகமானுரூபதோ. **“ச²ஸட்டி² பஞ்சபஞ்ஞாஸா**”த்யாதி³ ஏகவீஸஸதக³ணனவஸேன, ஏகூனநவுதிக³ணனவஸேன ச யதா²ரஹங் யோஜேதப்³ப³ங்.

அஞ்ஞஸமானசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா நிட்டி²தா.

அகுஸலசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா

20. “ஸப்³பா³குஸலஸாதா⁴ரணா”தி வத்வா ததே³வ ஸமத்தே²துங் **“ஸப்³பே³ஸுபீ**”த்யாதி³ வுத்தங். யோ ஹி கோசி பாணாதிபாதாதீ³ஸு படிபஜ்ஜதி, ஸோ ஸப்³போ³பி மோஹேன தத்த² அனாதீ³னவத³ஸ்ஸாவீ அஹிரிகேன ததோ அஜிகு³ச்ச²ந்தோ, அனொத்தப்பேன அனொத்தப்பந்தோ, உத்³த⁴ச்சேன அவூபஸந்தோ ச ஹோதி, தஸ்மா தே ஸப்³பா³குஸலேஸு உபலப்³ப⁴ந்தி.

21. **லோப⁴ஸஹக³தசித்தெஸ்வேவாதி ஏவ**-காரோ அதி⁴காரத்தா²யபி ஹோதீதி “தி³ட்டி²ஸஹக³தசித்தேஸூ”திஆதீ³ஸுபி அவதா⁴ரணங் த³ட்ட²ப்³ப³ங். ஸக்காயாதீ³ஸு ஹி அபி⁴னிவிஸந்தஸ்ஸ தத்த² மமாயனஸம்ப⁴வதோ தி³ட்டி² லோப⁴ஸஹக³தசித்தெஸ்வேவ லப்³ப⁴தி. மானோபி அஹங்மானவஸேன பவத்தனதோ தி³ட்டி²ஸதி³ஸோவ பவத்ததீதி தி³ட்டி²யா ஸஹ ஏகசித்துப்பாதே³ன பவத்ததி கேஸரஸீஹோ விய அபரேன ததா²விதே⁴ன ஸஹ ஏககு³ஹாயங், ந சாபி தோ³ஸமூலாதீ³ஸு உப்பஜ்ஜதி

அத்தஸினேஹஸன்னிஸ்ஸயபா◌⁴வேன ஏகந்தலோப◌⁴பத³ட்டா²னத்தாதி ஸோதி³ட்டி²விப்பயுத்தெஸ்வேவ லப்³ப◌⁴தி.

24. ததா² பரஸம்பத்திங் உஸூயந்தஸ்ஸ, அத்தஸம்பத்தியா ச பரேஹி ஸாதா◌⁴ரணபா◌⁴வங் அனிச்ச²ந்தஸ்ஸ, கதாகதது³ச்சரிதஸுசரிதே அனுஸோசந்தஸ்ஸ ச தத்த² தத்த² படிஹனநவஸேனேவ பவத்தனதோ இஸ்ஸாமச்ச²ரியகுக்குச்சானி படிக◌⁴சித்தெஸ்வேவ.

25. அகம்மஞ்ஞதாபகதிகஸ்ஸ ததா² ஸபா◌⁴வதிக்கே²ஸு அஸங்கா²ரிகேஸு பவத்தனாயோக³தோ தி²னமித்³த◌⁴ங் ஸஸங்கா²ரிகெஸ்வேவ லப்³ப◌⁴தி.

27. ஸப்³பா³புஞ்ஞெஸ்வேவ **சத்தாரோ** சேதஸிகா க³தா, லோப◌⁴மூலேயேவ யதா²ஸம்ப◌⁴வங் தயோ க³தா, தோ³ஸமூலெஸ்வேவ த்³வீஸு சத்தாரோ க³தா, ததா² ஸஸங்கா²ரேயேவ த்³வயந்தி யோஜனா. **விசிகிச்சா² விசிகிச்சா²சித்தே சாதி ச**-ஸத்³தோ³ அவதா◌⁴ரணே. விசிகிச்சா² விசிகிச்சா²சித்தேயேவாதி ஸம்ப³ந்தோ◌⁴.

அகுஸலசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸோப◌⁴னசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா

29. லோகுத்தரசித்தேஸு பாத³கஜ்ஜா²னாதி³வஸேன கதா³சி ஸம்மாஸங்கப்பவிரஹோ ஸியா, ந பன விரதீனங் அபா◌⁴வோ மக்³க³ஸ்ஸ காயது³ச்சரிதாதீ³னங் ஸமுச்சே²த³வஸேன, ப²லஸ்ஸ ச தத³னுகூலவஸேன பவத்தனதோதி வுத்தங் “**விரதியோ பனா**”த்யாதி³. **ஸப்³ப³தா²பீ**தி ஸப்³பே³ஹிபி தங்தங்து³ச்சரிதது³ராஜீவானங் வித◌⁴மனவஸப்பவத்தேஹி ஆகாரேஹி. ந ஹி ஏதாஸங் லோகியேஸு விய லோகுத்தரேஸுபி முஸாவாதா³தீ³னங் விஸுங் விஸுங் பஹானவஸேன பவத்தி ஹோதி ஸப்³பே³ஸமேவ து³ச்சரிதது³ராஜீவானங் தேன தேன மக்³கே³ன கேஸஞ்சி ஸப்³ப³ஸோ, கேஸஞ்சி அபாயக³மனீயாதி³அவத்தா²ய பஹானவஸேன ஏகக்க²ணே ஸமுச்சி²ந்த³னதோ. நனு சாயமத்தோ² “**ஏகதோவா**”தி இமினாவ ஸித்³தோ◌⁴தி? தங் ந, திஸ்ஸன்னங் ஏகதோவுத்திபரிதீ³பனமத்தேன சதுப்³பி³த◌⁴வசீது³ச்சரிதாதீ³னங் படிபக்கா²காரப்பவத்தியா அதீ³பிதத்தா. கேசி பன இமமத்த²ங் அஸல்லக்கெ²த்வாவ “‘ஸப்³ப³தா²பீ’தி இத³ங் அதிரித்த’”ந்தி வத³ந்தி, தத்த² தேஸங் அஞ்ஞாணமேவ காரணங். “**நியதா**”தி இமினாபி லோகியேஸு விய கதா³சி ஸம்ப◌⁴வங் நிவாரேதி. ததா² ஹேதா லோகியேஸு யேவாபனகவஸேன தே³ஸிதா, இத◌⁴ பன ஸரூபேனேவ. **காமாவசரகுஸலெஸ்வேவா**தி அவதா◌⁴ரணேன காமாவசரவிபாககிரியேஸு மஹக்³க³தேஸு ச ஸம்ப◌⁴வங் நிவாரேதி. ததா² சேவ உபரி வக்க²தி. **கதா³சீ**தி முஸாவாதா³தி³ஏகேகது³ச்சரிதேஹி படிவிரமணகாலே. கதா³சி உப்பஜ்ஜந்தாபி ந

ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தி வீதிக்கமிதப்³ப³வத்து²ஸங்கா²தானங் அத்தனோ ஆரம்மணானங் ஸம்ப⁴வாபெக்க²த்தாதி வுத்தங் “**விஸுங் விஸு**”ந்தி.

30. அப்பனாப்பத்தானங் அப்பமஞ்ஞானங் ந கதா³சி ஸோமனஸ்ஸரஹிதா பவத்தி அத்தீ²தி “**பஞ்சம...பே.... சித்தேஸு சா**”தி வுத்தங். வினீவரணாதி³தாய மஹத்தங் க³தானி, மஹந்தேஹி வா ஜா²யீஹி க³தானி பத்தானீதி **மஹக்³க³தானி. நானா ஹுத்வா**தி பி⁴ன்னாரம்மணத்தா அத்தனோ ஆரம்மணபூ⁴தானங் து³க்கி²தஸுகி²தஸத்தானங் ஆபாத²க³மனாபெக்க²தாய விஸுங் விஸுங் ஹுத்வா. **எத்தா²**தி இமேஸு காமாவசரகுஸலசித்தேஸு, கருணாமுதி³தாபா⁴வனாகாலே அப்பனாவீதி²தோ புப்³பே³ பரிசயவஸேன உபெக்கா²ஸஹக³தசித்தேஹிபி பரிகம்மங் ஹோதி, யதா² தங் பகு³ணக³ந்த²ங் ஸஜ்ஜா²யந்தஸ்ஸ கதா³சி அஞ்ஞவிஹிதஸ்ஸபி ஸஜ்ஜா²யனங், யதா² ச பகு³ணவிபஸ்ஸனாய ஸங்கா²ரே ஸம்மஸந்தஸ்ஸ கதா³சி பரிசயப³லேன ஞாணவிப்பயுத்தசித்தேஹிபி ஸம்மஸனந்தி உபெக்கா²ஸஹக³தகாமாவசரேஸு கருணாமுதி³தானங் அஸம்ப⁴வவாதோ³ கேசிவாதோ³ கதோ. அப்பனாவீதி²யங் பன தாஸங் ஏகந்ததோ ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தெஸ்வேவ ஸம்ப⁴வோ த³ட்ட²ப்³போ³ பி⁴ன்னஜாதிகஸ்ஸ விய பி⁴ன்னவேத³னஸ்ஸபி ஆஸேவனபச்சயாபா⁴வதோ.

32. **தயோ ஸோளஸசித்தேஸூ**தி ஸம்மாவாசாத³யோ தயோ த⁴ம்மா அட்ட²லோகுத்தரகாமாவசரகுஸலவஸேன ஸோளஸசித்தேஸு ஜாயந்தி.

33. ஏவங் நியதானியதஸம்பயோக³வஸேன வுத்தேஸு அனியதத⁴ம்மே ஏகதோ த³ஸ்ஸெத்வா ஸேஸானங் நியதபா⁴வங் தீ³பேதுங் “**இஸ்ஸாமச்சே²ரா**”த்யாதி³ வுத்தங்.
இஸ்ஸாமச்சே²ரகுக்குச்சவிரதிகருணாத³யோ நானா கதா³சி ஜாயந்தி, மானோ ச கதா³சி “ஸெய்யோஹமஸ்மீ”த்யாதி³வஸப்பவத்தியங் ஜாயதி. தி²னமித்³த⁴ங் **ததா²** கதா³சி அகம்மஞ்ஞுதாவஸப்பவத்தியங் **ஸஹ** அஞ்ஞமஞ்ஞங் அவிப்பயோகி³வஸேன ஜாயதீதி யோஜனா. அத² வா **மானோ சா**தி எத்த² **ச**-ஸத்³த³ங் “ஸஹா”தி எத்தா²பி யோஜெத்வா தி²னமித்³த⁴ங் **ததா² கதா³சி ஸஹ** ச ஸஸங்கா²ரிகபடிகே⁴, தி³ட்டி²க³தவிப்பயுத்தஸஸங்கா²ரிகேஸு ச இஸ்ஸாமச்ச²ரியகுக்குச்சேஹி, மானேன ச ஸத்³தி⁴ங், **கதா³சி** ததி³தரஸஸங்கா²ரிகசித்தஸம்பயோக³காலே, தங்ஸம்பயோக³காலேபி வா **நானா** ச ஜாயதீதி யோஜனா த³ட்ட²ப்³பா³. அபரே பன ஆசரியா “மானோ ச தி²னமித்³த⁴ஞ்ச ததா² கதா³சி நானா கதா³சி ஸஹ ச ஜாயதீ”தி எத்தகமேவ யோஜேஸுங்.

34. **ஸேஸா**தி யதா²வுத்தேஹி ஏகாத³ஸஹி அனியதேஹி இதரே ஏகசத்தாலீஸ. கேசி பன “யதா²வுத்தேஹி அனியதயேவாபனகேஹி ஸேஸா

நியதயேவாபனகா’’தி வண்ணெந்தி, தங் தேஸங் மதிமத்தங், இத⁴ யேவாபனகனாமேன கேஸஞ்சி அனுத்³த⁴டத்தா. கேவலஞ்ஹெத்த² நியதானியதவஸேன சித்துப்பாதே³ஸு யதா²ரஹங் லப்³ப⁴மானசேதஸிகமத்தஸந்த³ஸ்ஸனங் ஆசரியேன கதங், ந யேவாபனகனாமேன கேசி உத்³த⁴டாதி.

ஏவங் தாவ ‘‘ப²ஸ்ஸாதீ³ஸு அயங் த⁴ம்மோ எத்தகேஸு சித்தேஸு உபலப்³ப⁴தீ’’தி சித்தபரிச்சே²த³வஸேன ஸம்பயோக³ங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி ‘‘இமஸ்மிங் சித்துப்பாதே³ எத்தகா சேதஸிகா’’தி சேதஸிகராஸிபரிச்சே²த³வஸேன ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் **‘‘ஸங்க³ஹஞ்சா’’**த்யாதி³ வுத்தங்.

ஸோப⁴னசேதஸிகஸம்பயோக³னயவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸம்பயோக³னயவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸங்க³ஹனயவண்ணனா

35. **‘‘ச²த்திங்ஸா’’**த்யாதி³ தத்த² தத்த² யதா²ரஹங் லப்³ப⁴மானகத⁴ம்மவஸேன க³ணனஸங்க³ஹோ.

36. பட²மஜ்ஜா²னே நியுத்தானி சித்தானி, தங் வா ஏதேஸங் அத்தீ²தி **பட²மஜ்ஜா²னிகசித்தானி**. அப்பமஞ்ஞானங் ஸத்தாரம்மணத்தா, லோகுத்தரானஞ்ச நிப்³பா³னாரம்மணத்தா வுத்தங் **‘‘அப்பமஞ்ஞாவஜ்ஜிதா’’**தி. **‘‘ததா²’’**தி இமினா அஞ்ஞஸமானா, அப்பமஞ்ஞாவஜ்ஜிதா ஸோப⁴னசேதஸிகா ச ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தீதி ஆகட்³ட⁴தி. **உபெக்கா²ஸஹக³தா**தி விதக்கவிசாரபீதிஸுக²வஜ்ஜா ஸுக²ட்டா²னங் பவிட்ட²உபெக்கா²ய ஸஹக³தா. **பஞ்சகஜ்ஜா²னவஸேனா**தி விதக்கவிசாரே விஸுங் விஸுங் அதிக்கமித்வா பா⁴வெந்தஸ்ஸ நாதிதிக்க²ஞாணஸ்ஸ வஸேன தே³ஸிதஸ்ஸ ஜா²னபஞ்சகஸ்ஸ வஸேன. தே பன ஏகதோ அதிக்கமித்வா பா⁴வெந்தஸ்ஸ திக்க²ஞாணஸ்ஸ வஸேன தே³ஸிதசதுக்கஜ்ஜா²னவஸேன து³தியஜ்ஜா²னிகேஸு விதக்கவிசாரவஜ்ஜிதானங் ஸம்ப⁴வதோ சதுதா⁴ ஏவ ஸங்க³ஹோ ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ.

37. **தெத்திங்ஸத்³வயங்** சதுத்த²பஞ்சமஜ்ஜா²னசித்தேஸு.

மஹக்³க³தசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா

38. **தீஸூ**தி குஸலவிபாககிரியவஸேன திவிதே⁴ஸு ஸீலவிஸுத்³தி⁴வஸேன ஸுவிஸோதி⁴தகாயவசீபயோக³ஸ்ஸ கேவலங் சித்தஸமாதா⁴னமத்தேன மஹக்³க³தஜ்ஜா²னானி பவத்தந்தி, ந பன

காயவசீகம்மானங் விஸோத⁴னவஸேன, நாபி து³ச்சரிதது³ராஜீவானங் ஸமுச்சி²ந்த³னபடிப்பஸ்ஸம்ப⁴னவஸேனாதி வுத்தங் “**விரதிவஜ்ஜிதா**”தி. **பச்சேகமேவா**தி விஸுங் விஸுங்யேவ. **பன்னரஸஸூ**தி ரூபாவசரவஸேன தீஸு, ஆருப்பவஸேன த்³வாத³ஸஸூதி பன்னரஸஸு. **அப்பமஞ்ஞாயோ ந லப்³ப⁴ந்தீ**தி எத்த² காரணங் வுத்தமேவ.

மஹக்³க³தசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா நிட்டி²தா.

காமாவசரஸோப⁴னசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா

40. **பச்சேகமேவா**தி ஏகேகாயேவ. அப்பமஞ்ஞானங் ஹி ஸத்தாரம்மணத்தா, விரதீனஞ்ச வீதக்கமிதப்³ப³வத்து²விஸயத்தா நத்தி² தாஸங் ஏகசித்துப்பாதே³ ஸம்ப⁴வோதி லோகியவிரதீனங் ஏகந்தகுஸலஸபா⁴வத்தா நத்தி² அப்³யாகதேஸு ஸம்ப⁴வோதி வுத்தங் “**விரதிவஜ்ஜிதா**”தி. தேனாஹ “பஞ்ச ஸிக்கா²பதா³ குஸலாயேவா”தி (விப⁴. 715). இதரதா² ஸத்³தா⁴ஸதிஆத³யோ விய “ஸியா குஸலா, ஸியா அப்³யாகதா”தி வதெ³ய்ய. ப²லஸ்ஸ பன மக்³க³படிபி³ம்ப³பூ⁴தத்தா, து³ச்சரிதது³ராஜீவானங் படிப்பஸ்ஸம்ப⁴னதோ ச ந லோகுத்தரவிரதீனங் ஏகந்தகுஸலதா யுத்தாதி தாஸங் தத்த² அக்³க³ஹணங். காமாவசரவிபாகானம்பி ஏகந்தபரித்தாரம்மணத்தா, அப்பமஞ்ஞானஞ்ச ஸத்தாரம்மணத்தா, விரதீனம்பி ஏகந்தகுஸலத்தா வுத்தங் “**அப்பமஞ்ஞாவிரதிவஜ்ஜிதா**”தி.

நனு ச பஞ்ஞத்தாதி³ஆரம்மணம்பி காமாவசரகுஸலங் ஹோதீதி தஸ்ஸ விபாகேனபி குஸலஸதி³ஸாரம்மணேன ப⁴விதப்³ப³ங் யதா² தங் மஹக்³க³தலோகுத்தரவிபாகேஹீதி? நயித³மேவங், காமதண்ஹாதீ⁴னஸ்ஸ ப²லபூ⁴தத்தா. யதா² ஹி தா³ஸியா புத்தோ மாதரா இச்சி²தங் காதுங் அஸக்கொந்தோ ஸாமிகேனேவ இச்சி²திச்சி²தங் கரோதி, ஏவங் காமதண்ஹாயத்ததாய தா³ஸிஸதி³ஸஸ்ஸ காமாவசரகம்மஸ்ஸ விபாகபூ⁴தங் சித்தங் தேன க³ஹிதாரம்மணங் அக்³க³ஹெத்வா காமதண்ஹாரம்மணமேவ க³ண்ஹாதீதி. **த்³வாத³ஸதா⁴**தி குஸலவிபாககிரியபே⁴தே³ஸு பச்சேகங் சத்தாரோ சத்தாரோ து³காதி கத்வா தீஸு த்³வாத³ஸதா⁴.

42. இதா³னி இமேஸு பட²மஜ்ஜா²னிகாதீ³ஹி து³தியஜ்ஜா²னிகாதீ³னங் பே⁴த³கரத⁴ம்மே த³ஸ்ஸேதுங் “**அனுத்தரே ஜா²னத⁴ம்மா**”த்யாதி³ வுத்தங். **அனுத்தரே** சித்தே விதக்கவிசாரபீதிஸுக²வஸேன **ஜா²னத⁴ம்மா விஸேஸகா** பே⁴த³கா. **மஜ்ஜி²மே** மஹக்³க³தே அப்பமஞ்ஞா, ஜா²னத⁴ம்மா ச. **பரித்தேஸு** காமாவசரேஸு விரதீ, ஞாணபீதீ ச அப்பமஞ்ஞா ச விஸேஸகா, தத்த² **விரதீ** குஸலேஹி விபாககிரியானங் விஸேஸகா, **அப்பமஞ்ஞா** குஸலகிரியேஹி

விபாகானங், **ஞாணபீ²** பன தீஸு பட²மயுக³ளாதீ³ஹி து³தியயுக³ளாதீ³னந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

காமாவசரஸோப⁴னசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா நிட்டி²தா.

அகுஸலசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா

44. **து³தியே அஸங்கா²ரிகே**தி தி³ட்டி²விப்பயுத்தே அஸங்கா²ரிகே லோப⁴மானேன தத³²வ அஞ்ஞஸமானா, அகுஸலஸாதா⁴ரணா ச ஏகூனவீஸதி த⁴ம்மாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

45. **ததியே**தி உபெக்கா²ஸஹக³ததி³ட்டி²ஸம்பயுத்தே அஸங்கா²ரிகே.

46. **சதுத்தே²**தி தி³ட்டி²விப்பயுத்தே அஸங்கா²ரிகே.

47. **இஸ்ஸாமச்ச²ரியகுக்குச்சானி பனெத்த² பச்சேகமேவ யோஜேதப்³பா³னி** பி⁴ன்னாரம்மணத்தாயேவாதி அதி⁴ப்பாயோ.

50. அதி⁴மொக்க²ஸ்ஸ நிச்ச²யாகாரப்பவத்திதோ த்³வெள்ஹகஸபா⁴வே விசிகிச்சா²சித்தே ஸம்ப⁴வோ நத்தீ²தி "**அதி⁴மொக்க²விரஹிதா**"தி வுத்தங்.

51. ஏகூனவீஸதி பட²மது³தியஅஸங்கா²ரிகேஸு, அட்டா²ரஸ ததியசதுத்த²அஸங்கா²ரிகேஸு, வீஸ பஞ்சமே அஸங்கா²ரிகே, ஏகவீஸ பட²மது³தியஸஸங்கா²ரிகேஸு, வீஸதி ததியசதுத்த²ஸஸங்கா²ரிகேஸு, த்³வாவீஸ பஞ்சமே ஸஸங்கா²ரிகே, பன்னரஸ மோமூஹத்³வயேதி ஏவங் அகுஸலே ஸத்ததா⁴ டி²தாதி யோஜனா.

52. **ஸாதா⁴ரணா**தி அகுஸலானங் ஸப்³பே³ஸமேவ ஸாதா⁴ரணபூ⁴தா **சத்தாரோ ஸமானா ச** ச²ந்த³பீதிஅதி⁴மொக்க²வஜ்ஜிதா அஞ்ஞஸமானா அபரே த³ஸாதி ஏதே சுத்³த³ஸ த⁴ம்மா ஸப்³பா³குஸலயோகி³னோதி பவுச்சந்தீதி யோஜனா.

அகுஸலசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா நிட்டி²தா.

அஹேதுகசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா

54. "**ததா²**"தி இமினா அஞ்ஞஸமானே பச்சாமஸதி.

56. மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா விய விஸிட்ட²மனநகிச்சாயோக³தோ மனநமத்தா தா⁴தூதி **மனோதா⁴து. அஹேதுகபடிஸந்தி⁴யுக³ளே**தி உபெக்கா²ஸந்தீரணத்³வயே.

58. த்³வாத³ஸ ஹஸனசித்தே, ஏகாத³ஸ வொட்ட²ப்³ப³னஸுக²ஸந்தீரணேஸு, த³ஸ மனோதா⁴துத்திகாஹேதுகபடிஸந்தி⁴யுக³ளவஸேன பஞ்சஸு, ஸத்த த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணேஸூதி அட்டா²ரஸாஹேதுகேஸு சித்துப்பாதே³ஸு ஸங்க³ஹோ சதுப்³பி³தோ⁴ ஹோதீதி யோஜனா.

59. **தெத்திங்ஸவித⁴ஸங்க³ஹோ**தி அனுத்தரே பஞ்ச, ததா² மஹக்³க³தே, காமாவசரஸோப⁴னே த்³வாத³ஸ, அகுஸலே ஸத்த, அஹேதுகே சத்தாரோதி தெத்திங்ஸவித⁴ஸங்க³ஹோ.

60. **இத்த²ங்** யதா²வுத்தனயேன **சித்தாவியுத்தானங்** சேதஸிகானங் சித்தபரிச்சே²த³வஸேன வுத்தங் **ஸம்பயோக³ஞ்ச** சேதஸிகராஸிபரிச்சே²த³வஸேன வுத்தங் **ஸங்க³ஹஞ்ச** ஞத்வா **யதா²யோக³ங் சித்தேன ஸமங் பே⁴த³ங் உத்³தி³ஸே** "ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணா தாவ ஸத்த ஏகூனநவுதிசித்தேஸு உப்பஜ்ஜனதோ பச்சேகங் ஏகூனநவுதிவிதா⁴ , பகிண்ணகேஸு விதக்கோ பஞ்சபஞ்ஞாஸசித்தேஸு உப்பஜ்ஜனதோ பஞ்சபஞ்ஞாஸவிதோ⁴"த்யாதி³னா கதெ²ய்யாதி அத்தோ².

அஹேதுகசித்தஸங்க³ஹனயவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம
அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

சேதஸிகபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

3. பகிண்ணகபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. இதா³னி யதா²வுத்தானங் சித்தசேதஸிகானங் வேத³னாதி³விபா⁴க³தோ, தங்தங்வேத³னாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னசித்துப்பாத³விபா⁴க³தோ ச பகிண்ணகஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் **“ஸம்பயுத்தா யதா²யோக³”**ந்த்யாதி³ ஆரத்³த⁴ங். யதா²யோக³ங் ஸம்பயுத்தா சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா **ஸபா⁴வதோ** அத்தனோ அத்தனோ ஸபா⁴வவஸேன ஏகூனநவுதிவித⁴ம்பி சித்தங் ஆரம்மணவிஜானநஸபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஏகவித⁴ங், ஸப்³ப³சித்தஸாதா⁴ரணோ ப²ஸ்ஸோ பு²ஸனஸபா⁴வேன ஏகவிதொ⁴த்யாதி³னா **தேபஞ்ஞாஸ** ஹொந்தி.

2. இதா³னி தேஸங் த⁴ம்மானங் யதா²ரஹங் வேத³னா…பே॰… வத்து²தோ **ஸங்க³ஹோ நாம** வேத³னாஸங்க³ஹாதி³னாமகோ பகிண்ணகஸங்க³ஹோ **சித்துப்பாத³வஸேனேவ** தங்தங்வேத³னாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னசித்துப்பாதா³னங் வஸேனேவ ந கத்த²சி தங்விரஹேன **நீயதே** உபனீயதே, ஆஹரீயதீத்யத்தோ².

வேத³னாஸங்க³ஹவண்ணனா

3. **தத்தா²**தி தேஸு ச²ஸு ஸங்க³ஹேஸு. ஸுகா²தி³வேத³னானங், தங்ஸஹக³தசித்துப்பாதா³னஞ்ச விபா⁴க³வஸேன ஸங்க³ஹோ **வேத³னாஸங்க³ஹோ**. து³க்க²தோ, ஸுக²தோ ச அஞ்ஞா **அது³க்க²மஸுகா² ம**-காராக³மவஸேன. நனு ச “த்³வேமா, பி⁴க்க²வே, வேத³னா ஸுகா² து³க்கா²”தி (ஸங்॰ நி॰ 4.267) வசனதோ த்³வே ஏவ வேத³னாதி? ஸச்சங், தங் பன அனவஜ்ஜபக்கி²கங் அது³க்க²மஸுக²ங் ஸுக²வேத³னாயங் , ஸாவஜ்ஜபக்கி²கஞ்ச து³க்க²வேத³னாயங் ஸங்க³ஹெத்வா வுத்தங். யம்பி கத்த²சி ஸுத்தே “யங் கிஞ்சி வேத³யிதமித³மெத்த² து³க்க²ஸ்ஸா”தி (ஸங்॰ நி॰ 4.259) வசனங், தங் ஸங்கா²ரது³க்க²தாய ஸப்³ப³வேத³னானங் து³க்க²ஸபா⁴வத்தா வுத்தங். யதா²ஹ - “ஸங்கா²ரானிச்சதங், ஆனந்த³, மயா ஸந்தா⁴ய பா⁴ஸிதங் ஸங்கா²ரவிபரிணாமதஞ்ச யங் கிஞ்சிவேத³யிதமித³மெத்த² து³க்க²ஸ்ஸா”தி (ஸங்॰ நி॰ 4.259; இதிவு॰ அட்ட²॰ 52). தஸ்மா திஸ்ஸோயேவ வேத³னாதி த³ட்ட²ப்³பா³. தேனாஹ ப⁴க³வா - “திஸ்ஸோ இமா, பி⁴க்க²வே, வேத³னா ஸுகா² து³க்கா² அது³க்க²மஸுகா² சா”தி (இதிவு॰ 52-53; ஸங்॰ நி॰ 4.249-251). ஏவங் திவிதா⁴பி பனேதா **இந்த்³ரியதே³ஸனாயங்** “ஸுகி²ந்த்³ரியங் து³க்கி²ந்த்³ரியங் ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரியங் உபெக்கி²ந்த்³ரிய”ந்தி (விப⁴॰ 219) பஞ்சதா⁴ தே³ஸிதாதி தங்வஸேனபெத்த² விபா⁴க³ங் த³ஸ்ஸேதுங் **“ஸுக²ங் து³க்க²”**ந்த்யாதி³ வுத்தங். காயிகமானஸிகஸாதாஸாதபே⁴த³தோ ஹி ஸுக²ங் து³க்க²ஞ்ச பச்சேகங் த்³விதா⁴ விப⁴ஜித்வா “ஸுகி²ந்த்³ரியங் ஸோமனஸ்ஸிந்த்³ரியங் து³க்கி²ந்த்³ரியங் தோ³மனஸ்ஸிந்த்³ரிய”ந்தி (விப⁴॰ 219) தே³ஸிதா, உபெக்கா² பன பே⁴தா³பா⁴வதோ உபெக்கி²ந்த்³ரியந்தி ஏகதா⁴வ. யதா² ஹி ஸுக²து³க்கா²னி அஞ்ஞதா² காயஸ்ஸ அனுக்³க³ஹமுபகா⁴தஞ்ச கரொந்தி, அஞ்ஞதா² மனஸோ, நேவங் உபெக்கா², தஸ்மா ஸா ஏகதா⁴வ தே³ஸிதா, தேனாஹு போராணா -

> “காயிகங் மானஸங் து³க்க²ங், ஸுக²ஞ்சோபெக்க²வேத³னா;
> ஏகங் மானஸமேவேதி, பஞ்சதி⁴ந்த்³ரியபே⁴த³தோ”தி. (ஸ॰ ஸ॰ 74);

தத்த² இட்ட²பொ²ட்ட²ப்³பா³னுப⁴வனலக்க²ணங் **ஸுக²ங்**. அனிட்ட²பொ²ட்ட²ப்³பா³னுப⁴வனலக்க²ணங் **து³க்க²ங்**. ஸபா⁴வதோ, பரிகப்பதோ வா இட்டா²னுப⁴வனலக்க²ணங் **ஸோமனஸ்ஸங்**. ததா² அனிட்டா²னுப⁴வனலக்க²ணங் **தோ³மனஸ்ஸங்**. மஜ்ஜ²த்தானுப⁴வனலக்க²ணா **உபெக்கா²**.

5. **சதுசத்தாலீஸ** பச்சேகங் லோகியலோகுத்தரபே⁴தே³ன ஏகாத³ஸவித⁴த்தா.

7. **ஸேஸானீ**தி ஸுக²து³க்க²ஸோமனஸ்ஸதோ³மனஸ்ஸஸஹக³தேஹி அவஸேஸானி அகுஸலதோ ச², அஹேதுகதோ சுத்³த³ஸ, காமாவசரஸோப⁴னதோ த்³வாத³ஸ, பஞ்சமஜ்ஜா²னிகானி தேவீஸாதி ஸப்³பா³னிபி **பஞ்சபஞ்ஞாஸ**.

வேத³னாஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஹேதுஸங்க³ஹவண்ணனா

10. லோபா⁴தி³ஹேதூனங் விபா⁴க³வஸேன, தங்ஸம்பயுத்தவஸேன ச ஸங்க³ஹோ **ஹேதுஸங்க³ஹோ**. ஹேதவோ நாம ச²ப்³பி³தா⁴ ப⁴வந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஹேதுபா⁴வோ பன நேஸங் ஸம்பயுத்தானங் ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னஸங்கா²தோ மூலபா⁴வோ. லத்³த⁴ஹேதுபச்சயா ஹி த⁴ம்மா விருள்ஹமூலா விய பாத³பா தி²ரா ஹொந்தி, ந அஹேதுகா விய ஜலதலே ஸேவாலஸதி³ஸா. ஏவஞ்ச கத்வா ஏதே மூலஸதி³ஸதாய "மூலானீ"தி ச வுச்சந்தி. அபரே பன "குஸலாதீ³னங் குஸலாதி³பா⁴வஸாத⁴னங் ஹேதுபா⁴வோ"தி வத³ந்தி, ஏவங் ஸதி ஹேதூனங் அத்தனோ குஸலாதி³பா⁴வஸாத⁴னோ அஞ்ஞோ ஹேது மக்³கி³தப்³போ³ ஸியா. அத² ஸேஸஸம்பயுத்தஹேதுபடிப³த்³தோ⁴ தேஸங் குஸலாதி³பா⁴வோ, ஏவம்பி மோமூஹசித்தஸம்பயுத்தஸ்ஸ ஹேதுனோ அகுஸலபா⁴வோ அப்படிப³த்³தோ⁴ ஸியா. அத² தஸ்ஸ ஸபா⁴வதோ அகுஸலபா⁴வோபி ஸியா, ஏவங் ஸதி ஸேஸஹேதூனம்பி ஸபா⁴வதோவ குஸலாதி³பா⁴வோதி தேஸங் விய ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானம்பி ஸோ ஹேதுபடிப³த்³தோ⁴ ந ஸியா. யதி³ ச ஹேதுபடிப³த்³தோ⁴ குஸலாதி³பா⁴வோ, ததா³ அஹேதுகானங் அப்³யாகதபா⁴வோ ந ஸியாதி அலமதினிப்பீளனேன. குஸலாதி³பா⁴வோ பன குஸலாகுஸலானங் யோனிஸோஅயோனிஸோமனஸிகாரப்படிப³த்³தோ⁴. யதா²ஹ - "யோனிஸோ, பி⁴க்க²வே, மனஸிகரோதோ அனுப்பன்னா சேவ குஸலா த⁴ம்மா உப்பஜ்ஜந்தி, உப்பன்னா ச குஸலா த⁴ம்மா அபி⁴வட்³ட⁴ந்தீ"த்யாதி³ (அ॰ நி॰ 1.67), அப்³யாகதானங் பன அப்³யாகதபா⁴வோ நிரனுஸயஸந்தானப்படிப³த்³தோ⁴ கம்மப்படிப³த்³தோ⁴ அவிபாகபா⁴வப்படிப³த்³தோ⁴ சாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

16. இதா³னி ஹேதூனங் ஜாதிபே⁴த³ங் த³ஸ்ஸேதுங் "**லோபோ⁴ தோ³ஸோ சா**"த்யாதி³ வுத்தங்.

ஹேதுஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

கிச்சஸங்க³ஹவண்ணனா

18. படிஸந்தா◌⁴தீ³னங் கிச்சானங் விபா◌⁴க³வஸேன, தங்கிச்சவந்தானஞ்ச பரிச்சே²த³வஸேன ஸங்க³ஹோ **கிச்சஸங்க³ஹோ**. ப◌⁴வதோ ப◌⁴வஸ்ஸ படிஸந்தா◌⁴னங் **படிஸந்தி◌⁴கிச்சங்**. அவிச்சே²த³ப்பவத்திஹேதுபா◌⁴வேன ப◌⁴வஸ்ஸ அங்க³பா◌⁴வோ **ப◌⁴வங்க³கிச்சங். ஆவஜ்ஜனகிச்சாதீ³னி** ஹெட்டா² வுத்தவசனத்தா²னுஸாரேன யதா²ரஹங் யோஜேதப்³பா³னி. ஆரம்மணே தங்தங்கிச்சஸாத◌⁴னவஸேன அனேகக்க²த்துங், ஏகக்க²த்துங் வா ஜவமானஸ்ஸ விய பவத்தி **ஜவனகிச்சங்**. தங்தங்ஜவனக்³க³ஹிதாரம்மணஸ்ஸ ஆரம்மணகரணங் **ததா³ரம்மணகிச்சங்**. நிப்³ப³த்தப◌⁴வதோ பரிக³ள்ஹனங் **சுதிகிச்சங்**.

19. இமானி பன கிச்சானி டா²னவஸேன பாகடானி ஹொந்தீதி தங் தா³னி பபே◌⁴த³தோ த³ஸ்ஸேதுங் **"படிஸந்தீ◌⁴"**த்யாதி³ வுத்தங், தத்த² படிஸந்தி◌⁴யா டா²னங் **படிஸந்தி◌⁴டா²னங்**. காமங் படிஸந்தி◌⁴வினிமுத்தங் டா²னங் நாம நத்தி², ஸுக²க்³க³ஹணத்த²ங் பன "ஸிலாபுத்தகஸ்ஸ ஸரீர"ந்த்யாதீ³ஸு விய அபே◌⁴தே³பி பே◌⁴த³பரிகப்பனாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ஏவங் ஸேஸேஸுபி. த³ஸ்ஸனாதீ³னங் பஞ்சன்னங் விஞ்ஞாணானங் டா²னங் **பஞ்சவிஞ்ஞாணடா²னங். ஆதி**³-ஸத்³தே³ன ஸம்படிச்ச²னடா²னாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ.

தத்த² சுதிப◌⁴வங்கா³னங் அந்தரா **படிஸந்தி◌⁴டா²னங்**. படிஸந்தி◌⁴ஆவஜ்ஜனானங், ஜவனாவஜ்ஜனானங், ததா³ரம்மணாவஜ்ஜனானங், வொட்ட²ப்³ப³னாவஜ்ஜனானங், கதா³சி ஜவனசுதீனங், ததா³ரம்மணசுதீனஞ்ச அந்தரா **ப◌⁴வங்க³டா²னங்**. ப◌⁴வங்க³பஞ்சவிஞ்ஞாணானங், ப◌⁴வங்க³ஜவனானஞ்ச அந்தரா **ஆவஜ்ஜனடா²னங்**. பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனஸம்படிச்ச²னானமந்தரா **பஞ்சவிஞ்ஞாணடா²னங்**. பஞ்சவிஞ்ஞாணஸந்தீரணானமந்தரா **ஸம்படிச்ச²னடா²னங்**. ஸம்படிச்ச²னவொட்ட²ப்³ப³னானமந்தரா **ஸந்தீரணடா²னங்**. ஸந்தீரணஜவனானங், ஸந்தீரணப◌⁴வங்கா³னஞ்ச அந்தரா **வொட்ட²ப்³ப³னடா²னங்**. வொட்ட²ப்³ப³னததா³ரம்மணானங், வொட்ட²ப்³ப³னப◌⁴வங்கா³னங், வொட்ட²ப்³ப³னசுதீனங், மனொத்³வாராவஜ்ஜனததா³ரம்மணானங், மனொத்³வாராவஜ்ஜனப◌⁴வங்கா³னங், மனொத்³வாராவஜ்ஜனசுதீனஞ்ச அந்தரா **ஜவனடா²னங்**. ஜவனப◌⁴வங்கா³னங், ஜவனசுதீனஞ்ச அந்தரா **ததா³ரம்மணடா²னங்**. ஜவனபடிஸந்தீ◌⁴னங், ததா³ரம்மணபடிஸந்தீ◌⁴னங், ப◌⁴வங்க³படிஸந்தீ◌⁴னங் வா அந்தரா **சுதிடா²னங்** நாம.

20. **த்³வே உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணானி** ஸுக²ஸந்தீரணஸ்ஸ படிஸந்தி◌⁴வஸப்பவத்திபா◌⁴வாபா◌⁴வதோதிஅதி◌⁴ப்பாயோ. ஏவஞ்ச கத்வா **பட்டா²னே** "உபெக்கா²ஸஹக³தங் த◌⁴ம்மங் படிச்ச உபெக்கா²ஸஹக³தோ த◌⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ந ஹேதுபச்சயா"தி (பட்டா². 4.13.179) ஏவமாக³தஸ்ஸ உபெக்கா²ஸஹக³தபத³ஸ்ஸ விப◌⁴ங்கே³ "அஹேதுகங் உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஏகங் க²ந்த◌⁴ங் படிச்ச த்³வே க²ந்தா◌⁴, த்³வே க²ந்தே◌⁴ படிச்ச ஏகோ க²ந்தோ◌⁴, அஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴க்க²ணே உபெக்கா²ஸஹக³தங் ஏகங் க²ந்த◌⁴ங் படிச்ச த்³வே க²ந்தா◌⁴, த்³வே க²ந்தே◌⁴ படிச்ச ஏகோ க²ந்தோ◌⁴"தி (பட்டா². 4.13.179) ஏவங் பவத்திபடிஸந்தி◌⁴வஸேன படிச்சனயோ உத்³த◌⁴டோ, பீதிஸஹக³தஸுக²ஸஹக³தபத³விப◌⁴ங்கே³ பன "அஹேதுகங் பீதிஸஹக³தங் ஏகங் க²ந்த◌⁴ங் படிச்சதயோ க²ந்தா◌⁴…பே॰… த்³வே க²ந்தா◌⁴. அஹேதுகங் ஸுக²ஸஹக³தங் ஏகங் க²ந்த◌⁴ங் படிச்ச த்³வே க²ந்தா◌⁴ …பே॰… ஏகோ

க²ந்தோ⁴”தி (பட்டா². 4.13.144, 167) பவத்திவஸேனேவ உத்³த⁴டோ, ந பன “அஹேதுகபடிஸந்தி⁴க்க²ணே”த்யாதி³னா படிஸந்தி⁴வஸேன, தஸ்மா யதா²த⁴ம்மஸாஸனே அவசனம்பி அபா⁴வமேவ தீ³பேதீதி ந தஸ்ஸ படிஸந்தி⁴வஸேன பவத்தி அத்தி². யத்த² பன லப்³ப⁴மானஸ்ஸபி கஸ்ஸசி அவசனங், தத்த² காரணங் உபரி ஆவி ப⁴விஸ்ஸதி.

25. மனொத்³வாராவஜ்ஜனஸ்ஸ பரித்தாரம்மணே த்³வத்திக்க²த்துங் பவத்தமானஸ்ஸபி நத்தி² ஜவனகிச்சங் தஸ்ஸ ஆரம்மணரஸானுப⁴வனாபா⁴வதோதி வுத்தங் **“ஆவஜ்ஜனத்³வயவஜ்ஜிதானீ”**தி. ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **அட்ட²கதா²யங்** “ஜவனட்டா²னே ட²த்வா”தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²). இதரதா² “ஜவனங் ஹுத்வா”தி வத்தப்³ப³ங் ஸியாதி. **குஸலாகுஸலப²லகிரியசித்தானீ**தி ஏகவீஸதி லோகியலோகுத்தரகுஸலானி, த்³வாத³ஸ அகுஸலானி, சத்தாரி லோகுத்தரப²லசித்தானி, அட்டா²ரஸ தேபூ⁴மககிரியசித்தானி. ஏகசித்தக்க²ணிகம்பி ஹி லோகுத்தரமக்³கா³தி³கங் தங்ஸபா⁴வவந்ததாய ஜவனகிச்சங் நாம, யதா² ஏகேககோ³சரவிஸயம்பி ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் ஸகலவிஸயாவபோ³த⁴னஸாமத்தி²யயோக³தோ ந கதா³சி தங்நாமங் விஜஹதீதி.

27. ஏவங் கிச்சபே⁴தே³ன வுத்தானேவ யதா²ஸகங் லப்³ப⁴மானகிச்சக³ணனவஸேன ஸம்பிண்டெ³த்வா த³ஸ்ஸேதுங் **“தேஸு பனா”**த்யாதி³ வுத்தங்.

33. படிஸந்தா⁴த³யோ சித்துப்பாதா³ **நாமகிச்சபே⁴தே³ன** படிஸந்தா⁴தீ³னங் நாமானங், கிச்சானஞ்ச பே⁴தே³ன, அத² வா **படிஸந்தா⁴த³யோ நாம** தன்னாமகா சித்துப்பாதா³ படிஸந்தா⁴தீ³னங் கிச்சானங் பே⁴தே³ன சுத்³த³ஸ, டா²னபே⁴தே³ன படிஸந்தா⁴தீ³னங்யேவ டா²னானங் பே⁴தே³ன த³ஸதா⁴ பகாஸிதாதி யோஜனா. ஏககிச்சடா²னத்³விகிச்சடா²னதிகிச்சடா²னசதுகிச்சடா²னபஞ்சகிச்சடா²னானி சித்தானி யதா²க்கமங் அட்ட²ஸட்டி², ததா² த்³வே ச நவ ச அட்ட² ச த்³வே சாதி நித்³தி³ஸேதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

கிச்சஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

த்³வாரஸங்க³ஹவண்ணனா

35. த்³வாரானங் , த்³வாரப்பவத்தசித்தானஞ்ச பரிச்சே²த³வஸேன ஸங்க³ஹோ **த்³வாரஸங்க³ஹோ**. ஆவஜ்ஜனாதீ³னங் அரூபத⁴ம்மானங் பவத்திமுக²பா⁴வதோ த்³வாரானி வியாதி **த்³வாரானி**.

36. **சக்கு²மேவாதி** பஸாத³சக்கு²மேவ.

37. ஆவஜ்ஜனாதீ³னங் மனானங், மனோயேவ வா த்³வாரந்தி **மனொத்³வாரங். ப⁴வங்க³**ந்தி ஆவஜ்ஜனானந்தரங் ப⁴வங்க³ங். தேனாஹு போராணா -

“ஸாவஜ்ஜனங் ப⁴வங்க³ந்து, மனொத்³வாரந்தி வுச்சதீ”தி;

39. **தத்தா²**தி தேஸு சக்கா²தி³த்³வாரேஸு சக்கு²த்³வாரே ச²சத்தாலீஸ சித்தானி யதா²ரஹமுப்பஜ்ஜந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனமேகங், சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னி உப⁴யவிபாகவஸேன ஸத்த, வொட்ட²ப்³ப³னமேகங், காமாவசரஜவனானி ச குஸலாகுஸலனிராவஜ்ஜனகிரியவஸேன ஏகூனதிங்ஸ, ததா³ரம்மணானி ச அக்³க³ஹிதக்³க³ஹணேன அட்டே²வாதி **ச²சத்தாலீஸ. யதா²ரஹ**ந்தி இட்டா²தி³ஆரம்மணே யோனிஸோஅயோனிஸோமனஸிகாரனிரனுஸயஸந்தானாதீ³னங் அனுரூபவஸேன. **ஸப்³ப³தா²பீ**தி ஆவஜ்ஜனாதி³ததா³ரம்மணபரியோஸானேன ஸப்³பே³னபி பகாரேன காமாவசரானேவாதி யோஜனா. ஸப்³ப³தா²பி சதுபஞ்ஞாஸ சித்தானீதி வா ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஸப்³ப³தா²பி தங்தங்த்³வாரிகவஸேன டி²தானி அக்³க³ஹிதக்³க³ஹணேன சக்கு²த்³வாரிகேஸு ச²சத்தாலீஸசித்தேஸு ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³னங் சதுன்னங் யுக³ளானங் பக்கே²பேன சதுபஞ்ஞாஸபீ⁴யத்தோ².

41. சக்கா²தி³த்³வாரேஸு அப்பவத்தனதோ, மனொத்³வாரஸங்கா²தப⁴வங்க³தோ ஆரம்மணந்தரக்³க³ஹணவஸேன அப்பவத்திதோ ச படிஸந்தா⁴தி³வஸேன பவத்தானி **ஏகூனவீஸதி த்³வாரவிமுத்தானி**.

42. த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணானி ஸகஸகத்³வாரே, ச²ப்³பீ³ஸதி மஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனானி மனொத்³வாரேயேவ உப்பஜ்ஜனதோ ச²த்திங்ஸ சித்தானி யதா²ரஹங் ஸகஸகத்³வாரானுரூபங் **ஏகத்³வாரிகசித்தானி**.

45. பஞ்சத்³வாரேஸு ஸந்தீரணததா³ரம்மணவஸேன, மனொத்³வாரே ச ததா³ரம்மணவஸேன பவத்தனதோ **ச²த்³வாரிகானி சேவ** படிஸந்தா⁴தி³வஸப்பவத்தியா **த்³வாரவிமுத்தானி ச**.

47. பஞ்சத்³வாரிகானி ச ச²த்³வாரிகானி ச **பஞ்சச²த்³வாரிகானி**. ச²த்³வாரிகானி ச தானி கதா³சி த்³வாரவிமுத்தானி சாதி **ச²த்³வாரிகவிமுத்தானி**. அத² வா ச²த்³வாரிகானி ச ச²த்³வாரிகவிமுத்தானி சாதி **ச²த்³வாரிகவிமுத்தானீ**தி ஏகதே³ஸஸரூபேகஸேஸோ த³ட்ட²ப்³போ³.

த்³வாரஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஆலம்ப³ணஸங்க³ஹவண்ணனா

48. ஆரம்மணானங் ஸரூபதோ, விபா⁴க³தோ, தங்விஸயசித்ததோ ச ஸங்க³ஹோ **ஆலம்ப³ணஸங்க³ஹோ**. வண்ணவிகாரங் ஆபஜ்ஜமானங் ரூபயதி ஹத³யங்க³தபா⁴வங் பகாஸேதீதி ரூபங், ததே³வ து³ப்³ப³லபுரிஸேன த³ண்டா³தி³ விய சித்தசேதஸிகேஹி ஆலம்பீ³யதி, தானி வா ஆக³ந்த்வா எத்த² ரமந்தீதி ஆரம்மணந்தி **ரூபாரம்மணங்**. ஸத்³தீ³யதீதி ஸத்³தோ³, ஸோயேவ ஆரம்மணந்தி **ஸத்³தா³ரம்மணங்**. க³ந்த⁴யதி அத்தனோ வத்து²ங் ஸூசேதி "இத³மெத்த² அத்தீ²"தி பேஸுஞ்ஞங் கரொந்தங் விய ஹோதீதி க³ந்தோ⁴, ஸோயேவ ஆரம்மணங் **க³ந்தா⁴ரம்மணங்**. ரஸந்தி தங் ஸத்தா அஸ்ஸாதெ³ந்தீதி ரஸோ, ஸோயேவ ஆரம்மணங் **ரஸாரம்மணங்**. பு²ஸீயதீதி பொ²ட்ட²ப்³ப³ங், தத³ேவ ஆரம்மணங் **பொ²ட்ட²ப்³பா³ரம்மணங்**. த⁴ம்மோயேவ ஆரம்மணங் **த⁴ம்மாரம்மணங்**.

49. **தத்தா²**தி தேஸூ ரூபாதி³ஆரம்மணேஸூ, **ரூபமேவா**தி வண்ணாயதனஸங்கா²தங் ரூபமேவ. **ஸத்³தா³த³யோ**தி ஸத்³தா³யதனாதி³ஸங்கா²தா ஸத்³தா³த³யோ, ஆபோதா◌⁴துவஜ்ஜிதபூ◌⁴தத்தயஸங்கா²தங் பொ²ட்ட²ப்³பா³யதனஞ்ச.

50. பஞ்சாரம்மணபஸாதா³னி ட²பெத்வா ஸேஸானி ஸோளஸ **ஸுகு²மரூபானி**.

51. **பச்சுப்பன்ன**ந்தி வத்தமானங்.

52. **ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பீ**தி ரூபாதி³வஸேன ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பி. வினாஸாபா◌⁴வதோ அதீதாதி³காலவஸேன நவத்தப்³ப³த்தா நிப்³பா³னங், பஞ்ஞத்தி ச **காலவிமுத்தங்** நாம. **யதா²ரஹ**ந்தி காமாவசரஜவனஅபி◌⁴ஞ்ஞாஸேஸமஹக்³க³தாதி³ஜவனானங் அனுரூபதோ. காமாவசரஜவனானஞ்ஹி ஹஸிதுப்பாத³வஜ்ஜானங் ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பி திகாலிகங், காலவிமுத்தஞ்ச ஆரம்மணங் ஹோதி. ஹஸிதுப்பாத³ஸ்ஸ திகாலிகமேவ. ததா² ஹிஸ்ஸ ஏகந்தபரித்தாரம்மணதங் வக்க²தி. தி³ப்³ப³சக்கா²தி³வஸப்பவத்தஸ்ஸ பன அபி◌⁴ஞ்ஞாஜவனஸ்ஸ யதா²ரஹங் ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பி திகாலிகங், காலவிமுத்தஞ்ச ஆரம்மணங் ஹோதி. விபா◌⁴கோ³ பனெத்த² நவமபரிச்சே²தே³ ஆவி ப◌⁴விஸ்ஸதி. ஸேஸானங் பன காலவிமுத்தங், அதீதஞ்ச யதா²ரஹமாரம்மணங் ஹோதி.

53. த்³வார...பே॰... ஸங்கா²தானங் ச²ப்³பி³த◌⁴ம்பி ஆரம்மணங் ஹோதீதி ஸம்ப³ந்தோ◌⁴, தங் பன நேஸங் ஆரம்மணங் ந ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ விய கேனசி அக்³க³ஹிதமேவ கோ³சரபா◌⁴வங் க³ச்ச²தி, ந ச பஞ்சத்³வாரிகஜவனானங் விய ஏகந்தபச்சுப்பன்னங், நாபி மனொத்³வாரிகஜவனானங் விய திகாலிகமேவ, அவிஸேஸேன காலவிமுத்தங் வா, நாபி மரணாஸன்னதோ புரிமபா◌⁴க³ஜவனானங் விய கம்மகம்மனிமித்தாதி³வஸேன ஆக³மஸித்³தி◌⁴வோஹாரவினிமுத்தந்தி ஆஹ "**யதா²ஸம்ப◌⁴வங்...பே॰... ஸம்மத**"ந்தி. தத்த² **யதா²ஸம்ப◌⁴வ**ந்தி தங்தங்பூ◌⁴மிகபடிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³சுதீனங் தங்தங்த்³வாரக்³க³ஹிதாதி³வஸேன ஸம்ப◌⁴வானுரூபதோ. காமாவசரானஞ்ஹி படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்கா³னங் தாவ ரூபாதி³பஞ்சாரம்மணங் ச²த்³வாரக்³க³ஹிதங் யதா²ரஹங் பச்சுப்பன்னமதீதஞ்ச கம்மனிமித்தஸம்மதமாரம்மணங் ஹோதி, ததா² சுதிசித்தஸ்ஸ அதீதமேவ. த◌⁴ம்மாரம்மணங் பன தேஸங் திண்ணன்னம்பி மனொத்³வாரக்³க³ஹிதமேவ அதீதங் கம்மகம்மனிமித்தஸம்மதங், ததா² ரூபாரம்மணங் ஏகமேவ மனொத்³வாரக்³க³ஹிதங் ஏகந்தபச்சுப்பன்னங் க³தினிமித்தஸம்மதந்தி ஏவங் காமாவசரபடிஸந்தா◌⁴தீ³னங் யதா²ஸம்ப◌⁴வங் ச²த்³வாரக்³க³ஹிதங் பச்சுப்பன்னமதீதஞ்ச கம்மகம்மனிமித்தக³தினிமித்தஸம்மதமாரம்மணங் ஹோதி.

மஹக்³க³தபடிஸந்தா◌⁴தீ³ஸு பன ரூபாவசரானங், பட²மததியாருப்பானஞ்ச த◌⁴ம்மாரம்மணமேவ மனொத்³வாரக்³க³ஹிதங் பஞ்ஞத்திபூ◌⁴தங் கம்மனிமித்தஸம்மதங், ததா² து³தியசதுத்தா²ருப்பானங் அதீதமேவாதி ஏவங் மஹக்³க³தபடிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³சுதீனங் மனொத்³வாரக்³க³ஹிதங் பஞ்ஞத்திபூ◌⁴தங், அதீதங் வா கம்மனிமித்தஸம்மதமேவ ஆரம்மணங் ஹோதி.

யேபு◌⁴ய்யேன ப◌⁴வந்தரே ச²த்³வாரக்³க³ஹிதந்தி பா³ஹுல்லேன அதீதானந்தரப◌⁴வே மரணாஸன்னப்பவத்தச²த்³வாரிகஜவனேஹி க³ஹிதங்.

அஸஞ்ஞீப⁴வதோ சுதானஞ்ஹி படிஸந்தி⁴விஸயஸ்ஸ அனந்தராதீதப⁴வே ந கேனசி த்³வாரேன க³ஹணங் அத்தீ²தி ததே³வெத்த² யேபு⁴ய்யக³க³ஹணேன ப்³யபி⁴சாரிதங். கேவலஞ்ஹி கம்மப³லேனேவ தேஸங் படிஸந்தி⁴யா கம்மனிமித்தாதி³கமாரம்மணங் உபட்டா²தி. ததா² ஹி **ஸச்சஸங்கே²பே** அஸஞ்ஞீப⁴வதோ சுதஸ்ஸ படிஸந்தி⁴னிமித்தங் புச்சி²த்வா -

“ப⁴வந்தரகதங் கம்மங், யமோகாஸங் லபே⁴ ததோ;
ஹோதி ஸா ஸந்தி⁴ தேனேவ, உபட்டா²பிதகோ³சரே”தி. (ஸ॰ ஸ॰ 171) -

கேவலங் கம்மப³லேனேவ படிஸந்தி⁴கோ³சரஸ்ஸ உபட்டா²னங் வுத்தங். இதரதா² ஹி ஜவனக்³க³ஹிதஸ்ஸபி ஆரம்மணஸ்ஸ கம்மப³லேனேவ உபட்டா²பியமானத்தா “**தேனேவா**”தி ஸாவதா⁴ரணவசனஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயஸுஞ்ஞதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி. நனு ச தேஸம்பி படிஸந்தி⁴கோ³சரோ கம்மப⁴வே கேனசி த்³வாரேன ஜவனக்³க³ஹிதோ ஸம்ப⁴வதீதி? ஸச்சங் ஸம்ப⁴வதி கம்மகம்மனிமித்தஸம்மதோ, க³தினிமித்தஸம்மதோ பன ஸப்³பே³ஸம்பி மரணகாலேயேவ உபட்டா²தீதி குதோ தஸ்ஸ கம்மப⁴வே க³ஹணஸம்ப⁴வோ. அபிசெத்த² மரணாஸன்னபவத்தஜவனேஹி க³ஹிதமேவ ஸந்தா⁴ய “ச²த்³வாரக்³க³ஹித”ந்தி வுத்தங், ஏவஞ்ச கத்வா ஆசரியேன இமஸ்மிங்யேவ அதி⁴காரே **பரமத்த²வினிச்ச²யே** வுத்தங் -

“மரணாஸன்னஸத்தஸ்ஸ, யதோ²பட்டி²தகோ³சரங்;
ச²த்³வாரேஸு தமாரப்³ப⁴, படிஸந்தி⁴ ப⁴வந்தரே”தி. (பரம॰ வி॰ 89);

“**பச்சுப்பன்ன**”ந்த்யாதி³னா அனாக³தஸ்ஸ படிஸந்தி⁴கோ³சரபா⁴வங் நிவாரேதி. ந ஹி தங் அதீதகம்மகம்மனிமித்தானி விய அனுபூ⁴தங், நாபி பச்சுப்பன்னகம்மனிமித்தக³தினிமித்தானி விய ஆபாத²க³தஞ்ச ஹோதீதி, கம்மகம்மனிமித்தாதீ³னஞ்ச ஸரூபங் ஸயமேவ வக்க²தி.

54. **தேஸூ**தி ரூபாதி³பச்சுப்பன்னாதி³கம்மாதி³ஆரம்மணேஸு விஞ்ஞாணேஸு. ரூபாதீ³ஸு ஏகேகங் ஆரம்மணங் ஏதேஸந்தி **ரூபாதி³ஏகேகாரம்மணானி**.

55. ரூபாதி³கங் பஞ்சவித⁴ம்பி ஆரம்மணமேதஸ்ஸாதி **ரூபாதி³பஞ்சாரம்மணங்**.

56. **ஸேஸானீ**தி த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னேஹி அவஸேஸானி ஏகாத³ஸ காமாவசரவிபாகானி . **ஸப்³ப³தா²பி காமாவசராரம்மணானீ**தி ஸப்³பே³னபி ச²த்³வாரிகத்³வாரவிமுத்தச²ளாரம்மணவஸப்பவத்தாகாரேன நிப்³ப³த்தானிபி ஏகந்தகாமாவசரஸபா⁴வச²ளாரம்மணகோ³சரானி. எத்த² ஹி விபாகானி தாவ ஸந்தீரணாதி³வஸேன ரூபாதி³பஞ்சாரம்மணே, படிஸந்தா⁴தி³வஸேன ச²ளாரம்மணஸங்கா²தே காமாவசராரம்மணேயேவ பவத்தந்தி.

ஹஸனசித்தம்பி பதா⁴னஸாருப்பட்டா²னங் தி³ஸ்வா துஸ்ஸந்தஸ்ஸ ரூபாரம்மணே, ப⁴ண்ட³பா⁴ஜனட்டா²னே மஹாஸத்³த³ங் ஸுத்வா “ஏவரூபா லோலுப்பதண்ஹா மே பஹீனா”தி துஸ்ஸந்தஸ்ஸ ஸத்³தா³ரம்மணே, க³ந்தா⁴தீ³ஹி சேதியபூஜனகாலே துஸ்ஸந்தஸ்ஸ க³ந்தா⁴ரம்மணே, ரஸஸம்பன்னங் பிண்ட³பாதங் ஸப்³ரஹ்மசாரீஹி பா⁴ஜெத்வா பரிபு⁴ஞ்ஜனகாலே துஸ்ஸந்தஸ்ஸ ரஸாரம்மணே,

ஆபி⁴ஸமாசாரிகவத்தபரிபூரணகாலே துஸ்ஸந்தஸ்ஸ பொ²ட்ட²ப்³பா³ரம்மணே, புப்³பே³னிவாஸஞாணாதீ³ஹி க³ஹிதகாமாவசரத⁴ம்மங் ஆரப்³ப⁴ துஸ்ஸந்தஸ்ஸ த⁴ம்மாரம்மணேதி ஏவங் பரித்தத⁴ம்மபரியாபன்னெஸ்வேவ ச²ஸு ஆரம்மணேஸு பவத்ததி.

57. த்³வாத³ஸாகுஸலஅட்ட²ஞாணவிப்பயுத்தஜவனவஸேன வீஸதி சித்தானி அத்தனோ ஜளபா⁴வதோ லோகுத்தரத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பவத்திதுங் ந ஸக்கொந்தீதி நவவித⁴லோகுத்தரத⁴ம்மே வஜ்ஜெத்வா தேபூ⁴மகானி, பஞ்ஞத்திஞ்ச ஆரப்³ப⁴ பவத்தந்தீதி ஆஹ “**அகுஸலானி சேவா**”த்யாதி³. இமேஸு ஹி அகுஸலதோ சத்தாரோ தி³ட்டி²க³தஸம்பயுத்தசித்துப்பாதா³ பரித்தத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பராமஸனஅஸ்ஸாத³னாபி⁴னந்த³னகாலே காமாவசராரம்மணா, தேனேவாகாரேன ஸத்தவீஸதி மஹக்³க³தத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பவத்தியங் மஹக்³க³தாரம்மணா, ஸம்முதித⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பவத்தியங் பஞ்ஞத்தாரம்மணா. தி³ட்டி²விப்பயுத்தசித்துப்பாதா³பி தேயேவ த⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ கேவலங் அஸ்ஸாத³னாபி⁴னந்த³னவஸேன பவத்தியங், படிக⁴ஸம்பயுத்தா ச து³ஸ்ஸனவிப்படிஸாரவஸேன, விசிகிச்சா²ஸஹக³தோ அனிட்ட²ங்க³மனவஸேன, உத்³த⁴ச்சஸஹக³தோ விக்கி²பனவஸேன, அவூபஸமவஸேன ச பவத்தியங் பரித்தமஹக்³க³தபஞ்ஞத்தாரம்மணோ, குஸலதோ சத்தாரோ, கிரியதோ சத்தாரோதி அட்ட² ஞாணவிப்பயுத்தசித்துப்பாதா³ ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனகீ²ணாஸவானங் அஸக்கச்சதா³னபச்சவெக்க²ணத⁴ம்மஸ்ஸவனாதீ³ஸு பரித்தத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ பவத்திகாலே காமாவசராரம்மணா, அதிபகு³ணஜ்ஜா²னபச்சவெக்க²ணகாலே மஹக்³க³தாரம்மணா, கஸிணனிமித்தாதீ³ஸு பரிகம்மாதி³காலே பஞ்ஞத்தாரம்மணாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

58. **அரஹத்தமக்³க³ப²லவஜ்ஜிதஸப்³பா³ரம்மணானி** ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனஸந்தானெஸ்வேவ பவத்தனதோ. ஸெக்கா²பி ஹி ட²பெத்வா லோகியசித்தங் அரஹதோ மக்³க³ப²லஸங்கா²தங் பாடிபுக்³க³லிகசித்தங் ஜானிதுங் ந ஸக்கொந்தி அனதி⁴க³தத்தா, ததா² புது²ஜ்ஜனாத³யோபி ஸோதாபன்னாதீ³னங், ஸெக்கா²னங் பன அத்தனோ அத்தனோ மக்³க³ப²லபச்சவெக்க²ணேஸு பரஸந்தானக³தமக்³க³ப²லாரம்மணாய அபி⁴ஞ்ஞாய பரிகம்மகாலே, அபி⁴ஞ்ஞாசித்தேனேவ மக்³க³ப²லானங் பரிச்சி²ந்த³னகாலே ச அத்தனோ அத்தனோ ஸமானானங், ஹெட்டி²மானஞ்ச மக்³க³ப²லத⁴ம்மே ஆரப்³ப⁴ குஸலஜவனானங் பவத்தி அத்தீ²தி அரஹத்தமக்³க³ப²லஸ்ஸேவ படிக்கே²போ கதோ. காமாவசரமஹக்³க³தபஞ்ஞத்தினிப்³பா³னானி பன ஸெக்க²புது²ஜ்ஜனானங் ஸக்கச்சதா³னபச்சவெக்க²ணத⁴ம்மஸ்ஸவனஸங்கா²ரஸம்மஸனகஸிணபரிகம்மாதீ³ஸு தங்ததா³ரம்மணிகாபி⁴ஞ்ஞானங் பரிகம்மகாலே, கொ³த்ரபு⁴வோதா³னகாலே, தி³ப்³ப³சக்கா²தீ³ஹி ரூபவிஜானநாதி³காலே ச குஸலஜவனானங் கோ³சரபா⁴வங் க³ச்ச²ந்தி.

59. **ஸப்³ப³தா²பி ஸப்³பா³ரம்மணானீதி** காமாவசரமஹக்³க³தஸப்³ப³லோகுத்தரபஞ்ஞத்திவஸேன ஸப்³ப³தா²பி ஸப்³பா³ரம்மணானி, ந பன அகுஸலாத³யோ விய

ஸப்பதே³ஸஸப்³பா³ரம்மணானீத்யத்தோ². கிரியஜவனானஞ்ஹி ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணாதி³வஸப்பவத்தியங், வொட்ட²ப்³ப³னஸ்ஸ ச தங்தங்புரேசாரிகவஸப்பவத்தியங் ந ச கிஞ்சி அகோ³சரங் நாம அத்தி².

60. பட²மததியாருப்பாரம்மணத்தா **ஆருப்பேஸு து³தியசதுத்தா²னி மஹக்³க³தாரம்மணானி**.

61. **ஸேஸானி…பே.… பஞ்ஞத்தாரம்மணானீ**தி பன்னரஸ ரூபாவசரானி, பட²மததியாருப்பானி சாதி ஏகவீஸதி கஸிணாதி³பஞ்ஞத்தீஸு பவத்தனதோ பஞ்ஞத்தாரம்மணானி.

63. தேவீஸதிகாமாவசரவிபாகபஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனஹஸனவஸேன பஞ்சவீஸதி சித்தானி **பரித்த²ம்ஹி** காமாவசராரம்மணே யேவ ப⁴வந்தி. காமாவசரஞ்ஹி மஹக்³க³தாத³யோ உபாதா³ய மந்தா³னுபா⁴வதாய பரிஸமந்ததோ அத்தங் க²ண்டி³தங் வியாதி **பரித்தங்**. “ச² சித்தானி மஹக்³க³தேயேவா”த்யாதி³னா ஸப்³ப³த்த² ஸாவதா⁴ரணயோஜனா த³ட்ட²ப்³பா³.

ஆலம்ப³ணஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

வத்து²ஸங்க³ஹவண்ணனா

64. வத்து²விபா⁴க³தோ , தப்³ப³த்து²கசித்தபரிச்சே²த³வஸேன ச ஸங்க³ஹோ **வத்து²ஸங்க³ஹோ**. வஸந்தி ஏதேஸு சித்தசேதஸிகா தன்னிஸ்ஸயத்தாதி **வத்தூ²னி**.

65. **தானி காமலோகே ஸப்³பா³னிபி லப்³ப⁴ந்தி** பரிபுண்ணிந்த்³ரியஸ்ஸ தத்தே²வ உபலப்³ப⁴னதோ. **பி**-ஸத்³தே³ன பன அந்த⁴ப³தி⁴ராதி³வஸேன கேஸஞ்சி அஸம்ப⁴வங் தீ³பேதி.

66. **கா⁴னாதி³த்தயங் நத்தி²** ப்³ரஹ்மானங் காமவிராக³பா⁴வனாவஸேன க³ந்த⁴ரஸபொ²ட்ட²ப்³பே³ஸு விரத்ததாய தப்³பி³ஸயப்பஸாதே³ஸுபி விராக³ஸபா⁴வதோ. பு³த்³த⁴த³ஸ்ஸனத⁴ம்மஸ்ஸவனாதி³அத்த²ங் பன சக்கு²ஸோதேஸு அவிரத்தபா⁴வதோ சக்கா²தி³த்³வயங் தத்த² உபலப்³ப⁴தி.

67. **அரூபலோகே ஸப்³பா³னிபி** ச² வத்தூ²னி ந **ஸங்விஜ்ஜந்தி** அரூபீனங் ரூபவிராக³பா⁴வனாப³லேன தத்த² ஸப்³பே³ன ஸப்³ப³ங் ரூபப்பவத்தியா அபா⁴வதோ.

68. பஞ்சவிஞ்ஞாணானேவ நிஸ்ஸத்தனிஜ்ஜீவட்டே²ன தா⁴துயோதி **பஞ்சவிஞ்ஞாணதா⁴துயோ**.

69. மனநமத்தா தா⁴து **மனோதா⁴து**.

70. மனோயேவ விஸிட்ட²விஜானநகிச்சயோக³தோ விஞ்ஞாணங் நிஸ்ஸத்தனிஜ்ஜீவட்டே²ன தா⁴து சாதி **மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து**. மனஸோ விஞ்ஞாணதா⁴தூதி வா **மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து**. ஸா ஹி மனதோயேவ அனந்தரபச்சயதோ ஸம்பூ⁴யமனஸோயேவ அனந்தரபச்சயபூ⁴தாதி மனஸோ

ஸம்ப³ந்தி⁴னீ ஹோதி. ஸந்தீரணத்தயஸ்ஸ, அட்ட²மஹாவிபாகானங், படிக⁴த்³வயஸ்ஸ, பட²மமக்³க³ஸ்ஸ, ஹஸிதுப்பாத³ஸ்ஸ, பன்னரஸரூபாவசரானஞ்ச வஸேன பவத்தா யதா²வுத்தமனோதா⁴துபஞ்சவிஞ்ஞாணதா⁴தூஹி அவஸேஸா மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ஸங்கா²தா ச திங்ஸ த⁴ம்மா ந கேவலங் மனோதா⁴துயேவ, ததா² ஹத³யங் நிஸ்ஸாயேவ பவத்தந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

ஸந்தீரணமஹாவிபாகானி ஹி ஏகாத³ஸ த்³வாராபா⁴வதோ, கிச்சாபா⁴வதோ ச ஆருப்பே ந உப்பஜ்ஜந்தி . படிக⁴ஸ்ஸ அனீவரணாவத்த²ஸ்ஸ அபா⁴வதோ தங்ஸஹக³தங் சித்தத்³வயங் ரூபலோகேபி நத்தி², பகே³வ ஆருப்பே. பட²மமக்³கோ³பி பரதோகோ⁴ஸபச்சயாபா⁴வே ஸாவகானங் அனுப்பஜ்ஜனதோ, பு³த்³த⁴பச்சேகபு³த்³தா⁴னஞ்ச மனுஸ்ஸலோகதோ அஞ்ஞத்த² அனிப்³ப³த்தனதோ, ஹஸனசித்தஞ்ச காயாபா⁴வதோ, ரூபாவசரானி அரூபீனங் ரூபவிராக³பா⁴வனாவஸேன ததா³ரம்மணேஸு ஜா²னேஸுபி விரத்தபா⁴வதோ அரூபப⁴வே ந உப்பஜ்ஜந்தீதி ஸப்³பா³னிபி ஏதானி தெத்திங்ஸ சித்தானி ஹத³யங் நிஸ்ஸாயேவ பவத்தந்தி.

71. பஞ்சரூபாவசரகுஸலதோ அவஸேஸானி த்³வாத³ஸ லோகியகுஸலானி, படிக⁴த்³வயதோ அவஸேஸானி த³ஸ அகுஸலானி, பஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனஹஸனரூபாவசரகிரியேஹி அவஸேஸானி தேரஸ கிரியசித்தானி, பட²மமக்³க³தோ அவஸேஸானி ஸத்த அனுத்தரானி சாதி இமேஸங் வஸேன த்³வேசத்தாலீஸவிதா⁴ மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துஸங்கா²தா த⁴ம்மா பஞ்சவோகாரப⁴வவஸேன **ஹத³யங் நிஸ்ஸாய வா**, சதுவோகாரப⁴வவஸேன **அனிஸ்ஸாயவா** பவத்தந்தி.

73. **காமே** ப⁴வே ச²வத்து²ங் நிஸ்ஸிதா ஸத்த விஞ்ஞாணதா⁴துயோ, **ரூபே** ப⁴வே திவத்து²ங் நிஸ்ஸிதா கா⁴னவிஞ்ஞாணாதி³த்தயவஜ்ஜிதா சதுப்³பி³தா⁴ விஞ்ஞாணதா⁴துயோ, **ஆருப்பே** ப⁴வே அனிஸ்ஸிதா ஏகா மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து மதாதி யோஜனா.

74. காமாவசரவிபாகபஞ்சத்³வாராவஜ்ஜனபடிக⁴த்³வயஹஸனவஸேன ஸத்தவீஸதி காமாவசரானி, பன்னரஸ ரூபாவசரானி, பட²மமக்³கோ³தி **தேசத்தாலீஸ** நிஸ்ஸாயேவ ஜாயரே, ததோயேவ அவஸேஸா ஆருப்பவிபாகவஜ்ஜிதா **த்³வேசத்தாலீஸ** நிஸ்ஸாய ச அனிஸ்ஸாய ச ஜாயரே, **பாகாருப்பா** சத்தாரோ அனிஸ்ஸிதாயேவாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

வத்து²ஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

பகிண்ணகபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

4. வீதி²பரிச்சே²த³வண்ணனா

1. **இச்சேவங்** யதா²வுத்தனயேன **சித்துப்பாதா³னங்** சதுன்னங் க³ந்தா⁴னங் **உத்தரங்** வேத³னாஸங்க³ஹாதி³விபா⁴க³தோ உத்தமங் பபே⁴த³ஸங்க³ஹங் கத்வா புன காமாவசராதீ³னங் திண்ணங் பூ⁴மீனங், த்³விஹேதுகாதி³புக்³க³லானஞ்ச பே⁴தே³ன லக்கி²தங் "இத³ங் எத்தகேஹி பரங், இமஸ்ஸ அனந்தரங் எத்தகானி சித்தானீ"தி ஏவங் புப்³பா³பரசித்தேஹி நியாமிதங் படிஸந்தி⁴பவத்தீஸு சித்துப்பாதா³னங் **பவத்திஸங்க³ஹங் நாம** தன்னாமகங் ஸங்க³ஹங் யதா²ஸம்ப⁴வதோ ஸமாஸேன பவக்கா²மீதி யோஜனா.

2. வத்து²த்³வாராரம்மணஸங்க³ஹா ஹெட்டா² கதி²தாபி பரிபுண்ணங் கத்வா பவத்திஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் புன நிக்கி²த்தா.

3. விஸயானங் த்³வாரேஸு, விஸயேஸு ச சித்தானங் பவத்தி **விஸயப்பவத்தி**.

4. **தத்தா²**தி தேஸு ச²ஸு ச²க்கேஸு.

வீதி²ச²க்கவண்ணனா

6. "சக்கு²த்³வாரே பவத்தா வீதி² சித்தபரம்பரா சக்கு²த்³வாரவீதீ²"த்யாதி³னா த்³வாரவஸேன, "சக்கு²விஞ்ஞாணஸம்ப³ந்தி⁴னீ வீதி² தேன ஸஹ ஏகாரம்மணஏகத்³வாரிகதாய ஸஹசரணபா⁴வதோ சக்கு²விஞ்ஞாணவீதீ²"த்யாதி³னா விஞ்ஞாணவஸேன வா வீதீ²னங் நாம யோஜனா காதப்³பா³தி த³ஸ்ஸேதுங் **"சக்கு²த்³வாரவீதீ²"**த்யாதி³ வுத்தங்.

வீதி²ச²க்கவண்ணனா நிட்டி²தா.

வீதி²பே⁴த³வண்ணனா

7. "**அதிமஹந்த**"ந்த்யாதீ³ஸு ஏகசித்தக்க²ணாதீதங் ஹுத்வா ஆபாதா²க³தங் ஸோளஸசித்தக்க²ணாயுகங் **அதிமஹந்தங்** நாம. த்³விதிசித்தக்க²ணாதீதங் ஹுத்வா பன்னரஸசுத்³த³ஸசித்தக்க²ணாயுகங் **மஹந்தங்** நாம. சதுசித்தக்க²ணதோ பட்டா²ய யாவ நவசித்தக்க²ணாதீதங் ஹுத்வா தேரஸசித்தக்க²ணதோ பட்டா²ய யாவ அட்ட²சித்தக்க²ணாயுதங் **பரித்தங்** நாம. த³ஸசித்தக்க²ணதோ பட்டா²ய யாவ பன்னரஸசித்தக்க²ணாதீதங் ஹுத்வா ஸத்தசித்தக்க²ணதோ பட்டா²ய யாவ த்³விசித்தக்க²ணாயுகங் **அதிபரித்தங்** நாம. ஏவஞ்ச கத்வா வக்க²தி "ஏகசித்தக்க²ணாதீதானீ"த்யாதி³. **விபூ⁴தங்** பாகடங். **அவிபூ⁴தங்** அபாகடங்.

வீதி²பே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

பஞ்சத்³வாரவீதி²வண்ணனா

8. **கத²**ந்தி கேன பகாரேன அதிமஹந்தாதி³வஸேன விஸயவவத்தா²னந்தி புச்சி²த்வா சித்தக்க²ணவஸேன தங் பகாஸேதுங் "**உப்பாத³டி²தீ**"த்யாதி³ ஆரத்³த⁴ங். உப்பஜ்ஜனங் **உப்பாதோ³**, அத்தபடிலாபோ⁴. ப⁴ஞ்ஜனங் **ப⁴ங்கோ³,** ஸரூபவினாஸோ. உபி⁴ன்னங் வேமஜ்ஜே² ப⁴ங்கா³பி⁴முக²ப்பவத்தி **டி²தி** நாம. கேசி பன சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணங் படிஸேதெ⁴ந்தி. அயஞ்ஹி நேஸங் அதி⁴ப்பாயோ - **சித்தயமகே** (விப॰ மூலடீ॰ 20 பகிண்ணககதா²வண்ணனா; யம॰ 2.சித்தயமக.81, 102) "உப்பன்னங் உப்பஜ்ஜமான"ந்தி ஏவமாதி³பதா³னங் விப⁴ங்கே³ "ப⁴ங்க³க்க²ணே உப்பன்னங் , நோ ச உப்பஜ்ஜமானங், உப்பாத³க்க²ணே உப்பன்னஞ்சேவ உப்பஜ்ஜமானஞ்சா"த்யாதி³னா (யம॰ 2.சித்தயமக.81, 102) ப⁴ங்கு³ப்பாதா³வ கதி²தா, ந டி²திக்க²ணோ. யதி³ ச சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணோபி அத்தி², "டி²திக்க²ணே ப⁴ங்க³க்க²ணே சா"தி வத்தப்³ப³ங் ஸியா. அத² மதங் "உப்பாதோ³ பஞ்ஞாயதி, வயோ பஞ்ஞாயதி, டி²தஸ்ஸ அஞ்ஞத²த்தங் பஞ்ஞாயதீதி (அ॰ நி॰ 3.47) ஸுத்தந்தபாட²தோ டி²திக்க²ணோ அத்தீ²"தி, தத்த²பி ஏகஸ்மிங் த⁴ம்மே அஞ்ஞத²த்தஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனதோ, பஞ்ஞாணவசனதோ ச பப³ந்த⁴டி²தியேவ அதி⁴ப்பேதா, ந ச க²ணடி²தி, ந ச அபி⁴த⁴ம்மே லப்³ப⁴மானஸ்ஸ அவசனே காரணங் அத்தி², தஸ்மா யதா²த⁴ம்மஸாஸனே அவசனம்பி அபா⁴வமேவ தீ³பேதீதி. தத்த² வுச்சதே யதே²வ ஹி ஏகத⁴ம்மாதா⁴ரபா⁴வேபி உப்பாத³ப⁴ங்கா³னங் அஞ்ஞோ உப்பாத³க்க²ணோ, அஞ்ஞோ ப⁴ங்க³க்க²ணோதி உப்பாதா³வத்தா²ய பி⁴ன்னா ப⁴ங்கா³வத்தா² இச்சி²தா. இதரதா² ஹி "அஞ்ஞோயேவ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி, அஞ்ஞோ நிருஜ்ஜ²தீ"தி ஆபஜ்ஜெய்ய, ஏவமேவ உப்பாத³ப⁴ங்கா³வத்தா²ஹி பி⁴ன்னா ப⁴ங்கா³பி⁴முகா²வத்தா²பி இச்சி²தப்³பா³, ஸா டி²தி நாம. **பாளியங்** பன வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயானுரோத⁴தோ நயத³ஸ்ஸனவஸேன ஸா ந வுத்தா. அபி⁴த⁴ம்மதே³ஸனாபி ஹி கதா³சி வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயானுரோதே⁴ன பவத்ததி, யதா² ரூபஸ்ஸ உப்பாதோ³ உபசயோ ஸந்ததீதி த்³விதா⁴ பி⁴ந்தி³த்வா தே³ஸிதோ, **ஸுத்தே ச** "தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, ஸங்க²தஸ்ஸ ஸங்க²தலக்க²ணானி. கதமானி தீணி? உப்பாதோ³ பஞ்ஞாயதி, வயோ பஞ்ஞாயதி, டி²தஸ்ஸ அஞ்ஞத²த்தங் பஞ்ஞாயதீ"தி ஏவங் ஸங்க²தத⁴ம்மஸ்ஸேவ லக்க²ணத³ஸ்ஸனத்த²ங் உப்பாதா³தீ³னங் வுத்தத்தா ந ஸக்கா பப³ந்த⁴ஸ்ஸ பஞ்ஞத்திஸபா⁴வஸ்ஸ அஸங்க²தஸ்ஸ டி²தி தத்த² வுத்தாதி விஞ்ஞாதுங். உபஸக்³க³ஸ்ஸ ச தா⁴த்வத்தே²யேவ பவத்தனதோ "பஞ்ஞாயதீ"தி ஏதஸ்ஸ விஞ்ஞாயதீதி அத்தோ². தஸ்மா ந எத்தாவதா சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணோ படிபா³ஹிதுங் யுத்தோதி ஸுவுத்தமேதங்

“உப்பாத³டி²திப⁴ங்க³வஸேனா”தி. ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **அட்ட²கதா²ய**ம்பி “ஏகேகஸ்ஸ உப்பாத³டி²திப⁴ங்க³வஸேன தயோ தயோ க²ணா”தி (விப⁴. அட்ட². 26 பகிண்ணககதா²).

9. அரூபங் லஹுபரிணாமங், ரூபங் க³ருபரிணாமங் கா³ஹககா³ஹேதப்³ப³பா⁴வஸ்ஸ தங்தங்க²ணவஸேன உப்பஜ்ஜனதோதி ஆஹ “**தானீ**”த்யாதி³. **தானீ**தி தாதி³ஸானி. ஸத்தரஸன்னங் சித்தானங் க²ணானி விய க²ணானி **ஸத்தரஸசித்தக்க²ணானி,** தானி சித்தக்க²ணானி ஸத்தரஸாதி வா ஸம்ப³ந்தோ⁴. விஸுங் விஸுங் பன ஏகபஞ்ஞாஸ சித்தக்க²ணானி ஹொந்தி. **ரூபத⁴ம்மான**ந்தி விஞ்ஞத்திலக்க²ணரூபவஜ்ஜானங் ரூபத⁴ம்மானங். விஞ்ஞத்தித்³வயஞ்ஹி ஏகசித்தக்க²ணாயுகங். ததா² ஹி தங் சித்தானுபரிவத்தித⁴ம்மேஸு வுத்தங். லக்க²ணரூபேஸு ச ஜாதி சேவ அனிச்சதா ச சித்தஸ்ஸ உப்பாத³ப⁴ங்க³க்க²ணேஹி ஸமானாயுகா, ஜரதா பன ஏகூனபஞ்ஞாஸசித்தக்க²ணாயுகா. ஏவஞ்ச கத்வா வத³ந்தி -

> “தங் ஸத்தரஸசித்தாயு, வினா விஞ்ஞத்திலக்க²ண”ந்தி (ஸ. ஸ. 60);

கேசி (விப⁴. மூலடீ. 20) பன “**படிச்சஸமுப்பாத³ட்ட²கதா²யங்** ‘எத்தாவதா ஏகாத³ஸ சித்தக்க²ணா அதீதா ஹொந்தி, அதா²வஸேஸபஞ்சசித்தக்க²ணாயுகே’தி (விஸுத்³தி⁴. 2.623; விப⁴. அட்ட². 227) வசனதோ ஸோளஸசித்தக்க²ணானி ரூபத⁴ம்மானமாயூ. உப்பஜ்ஜமானமேவ ஹி ரூபங் ப⁴வங்க³சலனஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீ”தி வத³ந்தி, தயித³மஸாரங் “படிஸந்தி⁴சித்தேன ஸஹுப்பன்னங் கம்மஜரூபங் ததோ பட்டா²ய ஸத்தரஸமேன ஸத்³தி⁴ங் நிருஜ்ஜ²தி, படிஸந்தி⁴சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணே உப்பன்னங் அட்டா²ரஸமஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே நிருஜ்ஜ²தீ”த்யாதி³னா (விப⁴. அட்ட². 26 பகிண்ணககதா²) **அட்ட²கதா²ய**மேவ ஸத்தரஸசித்தக்க²ணஸ்ஸ ஆக³தத்தா. யத்த² பன ஸோளஸசித்தக்க²ணானேவ பஞ்ஞாயந்தி, தத்த² சித்தப்பவத்தியா பச்சயபா⁴வயொக்³யக்க²ணவஸேன நயோ நீதோ. ஹெட்டி²மகோடியா ஹி ஏகசித்தக்க²ணம்பி அதிக்கந்தஸ்ஸேவ ரூபஸ்ஸ ஆபாதா²க³மனஸாமத்தி²யந்தி அலமதிவித்தா²ரேன.

10. ஏகசித்தஸ்ஸ க²ணங் விய க²ணங் ஏகசித்தக்க²ணங், தங் அதீதங் ஏதேஸங், ஏதானி வா தங் அதீதானீதி **ஏகசித்தக்க²ணாதீதானி. ஆபாத²மாக³ச்ச²ந்தீ**தி ரூபஸத்³தா³ரம்மணானி ஸகஸகட்டா²னே ட²த்வாவ கோ³சரபா⁴வங் க³ச்ச²ந்தீதி ஆபோ⁴கா³னுரூபங் அனேககலாபக³தானி ஆபாத²ங் ஆக³ச்ச²ந்தி, ஸேஸானி பன கா⁴னாதி³னிஸ்ஸயேஸு அல்லீனானேவ விஞ்ஞாணுப்பத்திகாரணானீதி ஏகேககலாபக³தானிபி. ஏகேககலாபக³தாபி ஹி பஸாதா³ விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆதா⁴ரபா⁴வங் க³ச்ச²ந்தி, தே பன ப⁴வங்க³சலனஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபூ⁴தேன ப⁴வங்கே³ன ஸத்³தி⁴ங் உப்பன்னா. “ஆவஜ்ஜனேன ஸத்³தி⁴ங் உப்பன்னா”தி அபரே.

த்³விக்க²த்துங் ப⁴வங்கே³ சலிதேதி விஸதி³ஸவிஞ்ஞாணுப்பத்திஹேதுபா⁴வஸங்கா²தப⁴வங்க³சலனவஸேன புரிமக³க³ஹிதாரம்மணஸ்மிங்யேவ த்³விக்க²த்துங் ப⁴வங்கே³ பவத்தே. பஞ்சஸு ஹி பஸாதே³ஸு யொக்³யதே³ஸாவத்தா²னவஸேன ஆரம்மணே க⁴ட்டிதே பஸாத³க⁴ட்டனானுபா⁴வேன ப⁴வங்க³ஸந்ததி வொச்சி²ஜ்ஜமானா ஸஹஸா அனொச்சி²ஜ்ஜித்வா யதா² வேகே³ன தா⁴வந்தோ டா²துகாமோபி புரிஸோ ஏகத்³விபத³வாரே அதிக்கமித்வாவ திட்ட²தி, ஏவங் த்³விக்க²த்துங் உப்பஜ்ஜித்வாவ ஒச்சி²ஜ்ஜதி. தத்த² பட²மசித்தங் ப⁴வங்க³ஸந்ததிங் சாலெந்தங் விய உப்பஜ்ஜதீதி **ப⁴வங்க³சலனங்,** து³தியங் தஸ்ஸ ஒச்சி²ஜ்ஜனாகாரேன உப்பஜ்ஜனதோ **ப⁴வங்கு³பச்சே²தோ**தி வோஹரந்தி. இத⁴ பன அவிஸேஸேன வுத்தங் “த்³விக்க²த்துங் ப⁴வங்கே³ சலிதே”தி.

நனு ச ரூபாதி³னா பஸாதே³ க⁴ட்டிதே தன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸேவ சலனங் யுத்தங், கத²ங் பன ஹத³யவத்து²னிஸ்ஸிதஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸாதி? ஸந்ததிவஸேன ஏகாப³த்³த⁴த்தா. யதா² ஹி பே⁴ரியா ஏகஸ்மிங் தலே டி²தஸக்க²ராய மக்கி²காய நிஸின்னாய அபரஸ்மிங் தலே த³ண்டா³தி³னா பஹடே அனுக்கமேன பே⁴ரிசம்மவரத்தாதீ³னங் சலனேன ஸக்க²ராய சலிதாய மக்கி²காய உப்பதித்வா க³மனங் ஹோதி, ஏவமேவ ரூபாதி³னா பஸாதே³ க⁴ட்டிதே தன்னிஸ்ஸயேஸு மஹாபூ⁴தேஸு சலிதேஸு அனுக்கமேன தங்ஸம்ப³ந்தா⁴னங் ஸேஸரூபானம்பி சலனேன ஹத³யவத்து²ம்ஹி சலிதே தன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ சலனாகாரேன பவத்தி ஹோதி. வுத்தஞ்ச -

> “க⁴ட்டிதே அஞ்ஞவத்து²ம்ஹி, அஞ்ஞனிஸ்ஸிதகம்பனங்;
> ஏகாப³த்³தே⁴ன ஹோதீதி, ஸக்க²ரோபமயா வதே³”தி. (ஸ. ஸ. 176);

ப⁴வங்க³ஸோதந்தி ப⁴வங்க³ப்பவாஹங். **ஆவஜ்ஜந்த**ந்தி “கிங் நாமேத”ந்தி வத³ந்தங் விய ஆபோ⁴க³ங் குருமானங். **பஸ்ஸந்த**ந்தி பச்சக்க²தோ பெக்க²ந்தங். நனு ச “சக்கு²னா ரூபங் தி³ஸ்வா”தி (தீ³. நி. 1.213; அ. நி. 3.62; விப⁴. 517) வசனதோ சக்கு²ந்த்³ரியமேவ த³ஸ்ஸனகிச்சங் ஸாதே³தி, ந விஞ்ஞாணந்தி? நயித³மேவங், ரூபஸ்ஸ அந்த⁴பா⁴வேன ரூபத³ஸ்ஸனே அஸமத்த²பா⁴வதோ. யதி³ ச தங் ரூபங் பஸ்ஸதி, ததா² ஸதி அஞ்ஞவிஞ்ஞாணஸமங்கி³னோபி ரூபத³ஸ்ஸனப்பஸங்கோ³ ஸியா. யதி³ ஏவங் விஞ்ஞாணஸ்ஸ தங் கிச்சங் ஸாதே⁴தி, விஞ்ஞாணஸ்ஸ அப்படிப³ந்த⁴த்தா அந்தரிதரூபஸ்ஸபி த³ஸ்ஸனங் ஸியா. ஹோது அந்தரிதஸ்ஸபி த³ஸ்ஸனங், யஸ்ஸ ப²லிகாதி³திரோஹிதஸ்ஸ ஆலோகபடிப³ந்தோ⁴ நத்தி², யஸ்ஸ பன குட்டாதி³அந்தரிதஸ்ஸ அலோகபடிப³ந்தோ⁴ அத்தி². தத்த² பச்சயாபா⁴வதோ விஞ்ஞாணங் நுப்பஜ்ஜதீதி ந தஸ்ஸ சக்கு²விஞ்ஞாணேன

க³ஹணங் ஹோதி. “சக்கு²னா”தி பனெத்த² தேன த்³வாரேன கரணபூ⁴தேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. அத² வா நிஸ்ஸிதகிரியா நிஸ்ஸயப்படிப³த்³தா⁴ வுத்தா யதா² “மஞ்சா உக்குட்டி²ங் கரொந்தீ”தி.

ஸம்படிச்ச²ந்தந்தி தமேவ ரூபங் படிக்³க³ண்ஹந்தங் விய. **ஸந்தீரயமான**ந்தி தமேவ ரூபங் வீமங்ஸந்தங் விய. **வவத்த²பெந்த**ந்தி தமேவ ரூபங் ஸுட்டு² ஸல்லக்கெ²ந்தங் விய. யோனிஸோமனஸிகாராதி³வஸேன லத்³தோ⁴ பச்சயோ ஏதேனாதி **லத்³த⁴பச்சயங்**. யங் கிஞ்சி ஜவனந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. முச்சா²மரணாஸன்னகாலேஸு ச ச²ப்பஞ்சபி ஜவனானி பவத்தந்தீதி ஆஹ “**யேபு⁴ய்யேனா**”தி. **ஜவனானுப³ந்தா⁴னீ**தி படிஸோதகா³மினாவங் நதீ³ஸோதோ விய கிஞ்சி காலங் ஜவனங் அனுக³தானி. தஸ்ஸ ஜவனஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஆரம்மணமேதேஸந்தி ததா³ரம்மணானி “ப்³ரஹ்மஸ்ஸரோ”த்யாதீ³ஸு விய மஜ்ஜே²பத³லோபவஸேன, ததா³ரம்மணானி ச தானி பாகானி சாதி **ததா³ரம்மணபாகானி. யதா²ரஹ**ந்தி ஆரம்மணஜவனஸத்தானுரூபங். ததா² பவத்திங் பன ஸயமேவ பகாஸயிஸ்ஸதி, **ப⁴வங்க³பாதோ**தி வீதி²சித்தவஸேன அப்பவத்தித்வா சித்தஸ்ஸ ப⁴வங்க³பாதோ விய, ப⁴வங்க³வஸேன உப்பத்தீதி வுத்தங் ஹோதி. எத்த² ச வீதி²சித்தப்பவத்தியா ஸுக²க்³க³ஹணத்த²ங் அம்போ³பமாதி³கங் ஆஹரந்தி, தத்ரித³ங் அம்போ³பமாமத்தங் (த⁴. ஸ. அட்ட². 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²) - ஏகோ கிர புரிஸோ ப²லிதம்ப³ருக்க²மூலே ஸஸீஸங் பாருபித்வா நித்³தா³யந்தோ ஆஸன்னே பதிதஸ்ஸ ஏகஸ்ஸ அம்ப³ப²லஸ்ஸ ஸத்³தே³ன பபு³ஜ்ஜி²த்வா ஸீஸதோ வத்த²ங் அபனெத்வா சக்கு²ங் உம்மீலெத்வா தி³ஸ்வா ச தங் க³ஹெத்வா மத்³தி³த்வா உபஸிங்கி⁴த்வா பக்கபா⁴வங் ஞத்வா பரிபு⁴ஞ்ஜித்வா முக²க³தங் ஸஹ ஸெம்ஹேன அஜ்ஜோ²ஹரித்வா புன தத்தே²வ நித்³தா³யதி. தத்த² புரிஸஸ்ஸ நித்³தா³யனகாலோ விய ப⁴வங்க³காலோ, ப²லஸ்ஸ பதிதகாலோ விய ஆரம்மணஸ்ஸ பஸாத³க⁴ட்டனகாலோ, தஸ்ஸ ஸத்³தே³ன பபு³த்³த⁴காலோ விய ஆவஜ்ஜனகாலோ, உம்மீலெத்வா ஓலோகிதகாலோ விய சக்கு²விஞ்ஞாணப்பவத்திகாலோ, க³ஹிதகாலோ விய ஸம்படிச்ச²னகாலோ, மத்³த³னகாலோ விய ஸந்தீரணகாலோ, உபஸிங்க⁴னகாலோ விய வொட்ட²ப்³ப³னகாலோ, பரிபோ⁴க³காலோ விய ஜவனகாலோ, முக²க³தங் ஸஹ ஸெம்ஹேன அஜ்ஜோ²ஹரணகாலோ விய ததா³ரம்மணகாலோ, புன நித்³தா³யனகாலோ விய புன ப⁴வங்க³காலோ.

இமாய ச உபமாய கிங் தீ³பிதங் ஹோதி? ஆரம்மணஸ்ஸ பஸாத³க⁴ட்டனமேவ கிச்சங், ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ விஸயாபு⁴ஜனமேவ, சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ த³ஸ்ஸனமத்தமேவ, ஸம்படிச்ச²னாதீ³னஞ்ச படிக்³க³ண்ஹனாதி³மத்தமேவ , ஜவனஸ்ஸேவ பன ஆரம்மணரஸானுப⁴வனங், ததா³ரம்மணஸ்ஸ ச தேன அனுபூ⁴தஸ்ஸேவ அனுப⁴வனந்தி ஏவங் கிச்சவஸேன த⁴ம்மானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் அஸங்கிண்ணதா தீ³பிதா ஹோதி. ஏவங் பவத்தமானங் பன சித்தங் “ஆவஜ்ஜனங் நாம ஹுத்வா ப⁴வங்கா³னந்தரங் ஹோதி, த்வங் த³ஸ்ஸனாதீ³ஸு அஞ்ஞதரங் ஹுத்வா ஆவஜ்ஜனானந்தர”ந்த்யாதி³னா நியுஞ்ஜகே காரகே அஸதிபி உதுபீ³ஜனியாமாதி³ (த⁴. ஸ. அட்ட². 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²) விய சித்தனியாமவஸேனேவ பவத்ததீதி வேதி³தப்³ப³ங்.

11. எத்தாவதா ஸத்தரஸ சித்தக்க²ணானி பரிபூரெந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

12. **அப்பஹொந்தாதீதக**ந்தி அப்பஹொந்தங் ஹுத்வா அதீதங். **நத்தி² ததா³ரம்மணுப்பாதோ**தி சுத்³த³ஸசித்தக்க²ணாயுகே தாவ ஆரம்மணஸ்ஸ நிருத்³த⁴த்தாவ ததா³ரம்மணங் நுப்பஜ்ஜதி. ந ஹி ஏகவீதி²யங் கேஸுசி பச்சுப்பன்னாரம்மணேஸு கானிசி அதீதாரம்மணானி ஹொந்தி. பன்னரஸசித்தக்க²ணாயுகேஸுபி ஜவனுப்பத்திதோ பரங் ஏகமேவ சித்தக்க²ணங் அவஸிட்ட²ந்தி த்³விக்க²த்துங் ததா³ரம்மணுப்பத்தியா அப்பஹோனகபா⁴வதோ நத்தி² து³தியததா³ரம்மணஸ்ஸ உப்பத்தீதி பட²மம்பி நுப்பஜ்ஜதி. த்³விக்க²த்துமேவ ஹி ததா³ரம்மணுப்பத்தி **பாளியங்** நியமிதா சித்தப்பவத்திக³ணனாயங் ஸப்³ப³வாரேஸு “ததா³ரம்மணானி த்³வே”தி (விப⁴. அட்ட². 227) த்³வின்னமேவ சித்தவாரானங் ஆக³தத்தா. யங் பன **பரமத்த²வினிச்ச²யே** வுத்தங் -

“ஸகிங் த்³வே வா ததா³லம்ப³ங், ஸகிமாவஜ்ஜனாத³யோ”தி (பரம. வி. 116), தங் மஜ்ஜி²மபா⁴ணகமதானுஸாரேன வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங். யஸ்மா பன மஜ்ஜி²மபா⁴ணகானங் வாதோ³ ஹெட்டா² வுத்தபாளியா அஸங்ஸந்த³னதோ **ஸம்மோஹவினோத³னீயங்** (விப⁴. அட்ட². 227) படிக்கி²த்தோவ, தஸ்மா ஆசரியேனபி அத்தனா அனதி⁴ப்பேதத்தாயேவ இத⁴ சேவ நாமரூபபரிச்சே²தே³ ச ஸகிங் ததா³ரம்மணுப்பத்தி ந வுத்தா.

13. வொட்ட²ப்³ப³னுப்பாத³தோ பரங் ச²சித்தக்க²ணாவஸிட்டா²யுகம்பி ஆரம்மணங் அப்பாயுகபா⁴வேன பரிது³ப்³ப³லத்தா ஜவனுப்பத்தியா பச்சயோ ந ஹோதி. ஜவனஞ்ஹி உப்பஜ்ஜமானங் நியமேன ஸத்தசித்தக்க²ணாயுகேயேவ உப்பஜ்ஜதீதி அதி⁴ப்பாயேனாஹ “**ஜவனம்பி அனுப்பஜ்ஜித்வா**”தி. ஹேதும்ஹி சாயங் த்வாபச்சயோ, ஜவனஸ்ஸபி அனுப்பத்தியாதி அத்தோ². இதரதா² ஹி அபரகாலகிரியாய ஸமானகத்துகதா ந லப்³ப⁴தீதி. **த்³வத்திக்க²த்து**ந்தி த்³விக்க²த்துங் வா திக்க²த்துங் வா. கேசி பன “திக்க²த்து”ந்தி இத³ங் வசனஸிலிட்ட²தாமத்தப்பயோஜன”ந்தி வத³ந்தி, தங் பன தேஸங் அபி⁴னிவேஸமத்தங். ந ஹி “த்³விக்க²த்துங் வொட்ட²ப்³ப³னமேவ பரிவத்ததீ”தி வுத்தேபி வசனஸ்ஸ அஸிலிட்ட²பா⁴வோ அத்தி², ந ச திக்க²த்துங் பவத்தியா பா³த⁴கங் கிஞ்சி வசனங் அட்ட²கதா²தீ³ஸு அத்தி². ஏவஞ்ச கத்வா தத்த² தத்த² ஸீஹளஸங்வண்ணனாகாராபி “த்³விக்க²த்துங் வா திக்க²த்துங் வா”இச்சேவ வண்ணெந்தி. **வொட்ட²ப்³ப³னமேவ பரிவத்ததீ**தி வொட்ட²ப்³ப³னமேவ

புனப்புனங் உப்பஜ்ஜதி. தங் பன அப்பத்வா அந்தரா சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஸு ட²த்வா சித்தப்பவத்தியா நிவத்தனங் நத்தி².

ஆனந்தா³சரியோ பனெத்த² (த⁴. ஸ. மூலடீ. 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²வண்ணனா) "ஆவஜ்ஜனா குஸலாகுஸலானங் க²ந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ"தி (பட்டா². 1.1.417) ஆவஜ்ஜனாய குஸலாகுஸலானங் அனந்தரபச்சயபா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா வொட்ட²ப்³ப³னாவஜ்ஜனானஞ்ச அத்த²ந்தராபா⁴வதோ ஸதி உப்பத்தியங் வொட்ட²ப்³ப³னங் காமாவசரகுஸலாகுஸலகிரியஜவனானங் ஏகந்ததோ அனந்தரபச்சயபா⁴வேனேவ பவத்தெய்ய, நோ அஞ்ஞதா²தி முச்சா²காலாதீ³ஸு மந்தீ³பூ⁴தவேக³தாய ஜவனபாரிபூரியா பரித்தாரம்மணங் நியமிதப்³ப³ங், ந வொட்ட²ப்³ப³னஸ்ஸ த்³வத்திக்க²த்துங் பவத்தியாதி தீ³பேதி. கிஞ்சாபி ஏவங் தீ³பேதி, திஹேதுகவிபாகானி பன அனந்தரபச்சயபா⁴வேன வுத்தானேவ. கீ²ணாஸவானங் சுதிவஸேன பவத்தானி ந கஸ்ஸசி அனந்தரபச்சயபா⁴வங் க³ச்ச²ந்தீதி தானி விய வொட்ட²ப்³ப³னம்பி பச்சயவேகல்லதோ குஸலாகுஸலாதீ³னங் அனந்தரபச்சயோ ந ஹோதீதி ந ந ஸக்கா வத்துங், தஸ்மா **அட்ட²கதா²ஸு** ஆக³தனயேனேவெத்த² பரித்தாரம்மணங் நியமிதந்தி.

14. **நத்தி² வீதி²சித்துப்பாதோ³** உபரிமகோடியா ஸத்தசித்தக்க²ணாயுகஸ்ஸபி த்³வத்திக்க²த்துங் வொட்ட²ப்³ப³னுப்பத்தியா அப்பஹோனகபா⁴வதோ வீதி²சித்தானங் உப்பாதோ³ நத்தி², ப⁴வங்க³பாதோவ ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. ப⁴வங்க³சலனமேவாதி அவதா⁴ரணப²லங் த³ஸ்ஸேதுங் "நத்தி² வீதி²சித்துப்பாதோ³"தி வுத்தங். அபரே பன "நத்தி² ப⁴வங்கு³பச்சே²தோ³"தி அவதா⁴ரணப²லங் த³ஸ்ஸெந்தி, தங் பன வீதி²சித்துப்பாதா³பா⁴வவசனேனேவ ஸித்³த⁴ங். ஸதி ஹி வீதி²சித்துப்பாதே³ ப⁴வங்க³ங் உபச்சி²ஜ்ஜதி. ப⁴வங்கு³பச்சே²த³னாமேன பன ஹெட்டா²பி விஸுங் அவுத்தத்தா இத⁴ அவிஸேஸேன வுத்தங்.

15. ஸப்³ப³ஸோ வீதி²சித்துப்பத்தியா அபா⁴வதோ பச்சி²மவாரோவித⁴மோக⁴வாரவஸேன வுத்தோ, அஞ்ஞத்த² (த⁴. ஸ. அட்ட². 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²) பன து³தியததியவாராபி ததா³ரம்மணஜவனேஹி ஸுஞ்ஞத்தா "மோக⁴வாரா"தி வுத்தா. **ஆரம்மணபூ⁴தாதி** விஸயபூ⁴தா, பச்சயபூ⁴தா ச. பச்சயோபி ஹி "ஆரம்மண"ந்தி வுச்சதி "ந லச்ச²தி மாரோ ஓதாரங், ந லச்ச²தி மாரோ ஆரம்மண"ந்த்யாதீ³ஸு (தீ³. நி. 3.80) விய. தேனேவெத்த² மோக⁴வாரஸ்ஸபி ஆரம்மணபூ⁴தா விஸயப்பவத்தீதி ஸித்³த⁴ங். அதிபரித்தாரம்மணஞ்ஹி மோக⁴வாரபஞ்ஞாபனஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி. இதரதா² ஹி ப⁴வங்க³சலனஸ்ஸ ஸகஸககோ³சரேயேவ பவத்தனதோ பச்சி²மவாரஸ்ஸ அதிபரித்தாரம்மணே பவத்தி நத்தீ²தி "சதுன்னங் வாரானங் ஆரம்மணபூ⁴தா"தி வசனங் து³ருபபாத³னங் ஸியாதி.

16. பஞ்சத்³வாரே **யதா²ரஹங்** தங்தங்த்³வாரானுரூபங், தங்தங்பச்சயானுரூபங், தங்தங்ஆரம்மணாதி³அனுரூபஞ்ச உப்பஜ்ஜமானானி வீதி²சித்தானி ஆவஜ்ஜனத³ஸ்ஸனாதி³ஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணவொட்ட²ப்³ப³னஜவனததா³ரம்மணவஸேன அவிஸேஸதோ **ஸத்தேவ** ஹொந்தி. **சித்துப்பாதா³** சித்தானங் விஸுங் விஸுங் உப்பத்திவஸேன உப்பஜ்ஜமானசித்தானியேவ வா **சதுத்³த³ஸ** ஆவஜ்ஜனாதி³பஞ்சகஸத்தஜவனததா³ரம்மணத்³வயவஸேன. வித்தா²ரா பன **சதுபஞ்ஞாஸ** ஸப்³பே³ஸமேவ காமாவசரானங் யதா²ஸம்ப⁴வங் தத்த² உப்பஜ்ஜனதோ,

எத்தா²தி விஸயப்பவத்திஸங்க³ஹே.

பஞ்சத்³வாரவீதி²வண்ணனா நிட்டி²தா.

மனொத்³வாரவீதி²

பரித்தஜவனவாரவண்ணனா

17. மனொத்³வாரிகசித்தானங் அதீதானாக³தம்பி ஆரம்மணங் ஹோதீதி தேஸங் அதிமஹந்தாதி³வஸேன விஸயவவத்தா²னங் காதுங் ந ஸக்காதி விபூ⁴தாவிபூ⁴தவஸேனேவேதங் நியமேதுங் "**யதி³ விபூ⁴தமாரம்மண**"ந்த்யாதி³ வுத்தங்.

19. **எத்தா²தி** மனொத்³வாரே. **ஏகசத்தாலீஸ** பஞ்சத்³வாராவேணிகானங் த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணமனோதா⁴துத்தயவஸேன தேரஸசித்தானங் தத்த² அப்பவத்தனதோ.

பரித்தஜவனவாரவண்ணனா நிட்டி²தா.

அப்பனாஜவனவாரவண்ணனா

20. **விபூ⁴தாவிபூ⁴தபே⁴தோ³ நத்தி²** ஆரம்மணஸ்ஸ விபூ⁴தகாலேயேவ அப்பனாஸம்ப⁴வதோ.

21. தத்த² ஹி ச²ப்³பீ³ஸதிமஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனேஸு யங் கிஞ்சி ஜவனங் அப்பனாவீதி²மோதரதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. பரிகம்மோபசாரானுலோமகொ³த்ரபு⁴னாமேன யதா²க்கமங் உப்பஜ்ஜித்வா நிருத்³தே³தி யோஜனா. பட²மசித்தஞ்ஹி அப்பனாய பரிகம்மத்தா படிஸங்கா²ரகபூ⁴தத்தா **பரிகம்மங்**. து³தியங் ஸமீபசாரித்தா **உபசாரங்**.

நாச்சாஸன்னோபி ஹி நாதிதூ³ரப்பவத்தி ஸமீபசாரீ நாம ஹோதி, அப்பனங் உபேச்ச சரதீதி வா **உபசாரங்**. ததியங் புப்³பா⁴கே³ பரிகம்மானங், உபரிஅப்பனாய ச அனுகூலத்தா **அனுலோமங்**. சதுத்த²ங் பரித்தகொ³த்தஸ்ஸ, புது²ஜ்ஜனகொ³த்தஸ்ஸ ச அபி⁴ப⁴வனதோ, மஹக்³க³தகொ³த்தஸ்ஸ, லோகுத்தரகொ³த்தஸ்ஸ ச பா⁴வனதோ வட்³ட⁴னதோ **கொ³த்ரபு⁴**, இமானி சத்தாரி நாமானி சதுக்க²த்துங் பவத்தியங் அனவஸேஸதோ லப்³ப⁴ந்தி, திக்க²த்துங் பவத்தியங் பன உபசாரானுலோமகொ³த்ரபு⁴னாமேனேவ லப்³ப⁴ந்தி. **அட்ட²கதா²யங்** (விஸுத்³தி⁴. 2.804) பன புரிமானங் திண்ணங் , த்³வின்னங் வா அவிஸேஸேனபி பரிகம்மாதி³னாமங் வுத்தங், சதுக்க²த்துங், திக்க²த்துமேவ வா பஞ்சமங், சதுத்த²ங் வா உப்பஜ்ஜிதப்³ப³அப்பனானுரூபதோதி அதி⁴ப்பாயோ. பரிகம்மாதி³னாமானங் அனவஸேஸதோ லப்³ப⁴மானவாரத³ஸ்ஸனத்த²ங் "**சதுக்க²த்து**"ந்தி ஆதி³தோ வுத்தங், க³ணனபடிபாடிவஸேன பன "**பஞ்சமங் வா**"தி ஓஸானே வுத்தங்.

யதா²ரஹந்தி கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞுத³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞானுரூபங். கி²ப்பாபி⁴ஞ்ஞஸ்ஸ ஹி திக்க²த்துங் பவத்தகாமாவசரஜவனானந்தரங் சதுத்த²ங் அப்பனாசித்தமுப்பஜ்ஜதி. த³ந்தா⁴பி⁴ஞ்ஞஸ்ஸ சதுக்க²த்துங் பவத்தஜவனானந்தரங் பஞ்சமங் அப்பனா உப்பஜ்ஜதி, யஸ்மா பன அலத்³தா⁴ஸேவனங் அனுலோமங் கொ³த்ரபு⁴ங் உப்பாதே³துங் ந ஸக்கோதி, லத்³தா⁴ஸேவனம்பி ச ச²ட்ட²ங் ஸத்தமங் ப⁴வங்க³ஸ்ஸ ஆஸன்னபா⁴வேன பபாதாஸன்னபுரிஸோ விய அப்பனாவஸேன பதிட்டா²துங் ந ஸக்கோதி, தஸ்மா சதுத்த²தோ ஓரங், பஞ்சமதோ பரங் வா அப்பனா ந ஹோதீதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். **யதா²பி⁴னீஹாரவஸேனாதி** ரூபாரூபலோகுத்தரமக்³க³ப²லானுரூபஸமத²விபஸ்ஸனாபா⁴வனாசித்தாபி⁴னீஹரணானுரூபதோ, அப்பனாய வீதி² **அப்பனாவீதி²**. "ததோ பரங் ப⁴வங்க³பாதோவ ஹோதீ"தி எத்தகேயேவ வுத்தே சதுத்த²ங், பஞ்சமங் வா ஓதிண்ணஅப்பனாதோ பரங் ப⁴வங்க³பாதோவ ஹோதி, ந மக்³கா³னந்தரங் ப²லசித்தங், ஸமாபத்திவீதி²யஞ்ச ஜா²னப²லசித்தானி புனப்புனந்தி க³ண்ஹெய்யுந்தி புன "**அப்பனாவஸானே**"தி வுத்தங். நிகாயந்தரியா கிர லோகியப்பனாஸு பட²மகப்பனாதோ பரங் ஸத்தமஜவனபூரணத்த²ங் த்³வத்திக்க²த்துங் காமாவசரஜவனானம்பி பவத்திங் வண்ணெந்தீதி தேஸங் மதினிஸேத⁴னத்த²ங் "**ப⁴வங்க³பாதோவா**"தி ஸாவதா⁴ரணங் வுத்தங்.

22. **தத்தா²**தி தேஸு அட்ட²ஞாணஸம்பயுத்தகாமாவசரஜவனேஸு, தேஸு ச ச²ப்³பீ³ஸதிமஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனேஸு. **தத்தா²**தி வா தஸ்மிங் அப்பனாவாரே. **ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தஜவனானந்தர**ந்தி ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானங் சதுன்னங் குஸலகிரியஜவனானங் அனந்தரங். **ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாவாதி** சதுக்கஜ்ஜா²னஸ்ஸ, ஸுக்க²விபஸ்ஸகாதீ³னங் மக்³க³ப²லஸ்ஸ ச வஸேன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தாவ, ந பன உபெக்கா²ஸஹக³தா பி⁴ன்னவேத³னானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஆஸேவனபச்சயபா⁴வஸ்ஸ அனுத்³த⁴டத்தா. **பாடிகங்கி²தப்³பா³**தி பஸங்ஸிதப்³பா³, இச்சி²தப்³பா³தி வுத்தங் ஹோதி. **தத்தா²பீ**தி தஸ்மிங் ஏகவேத³னஜவனவாரேபி. **குஸலஜவனானந்தர**ந்தி சதுப்³பி³த⁴ஞாணஸம்பயுத்தகுஸலஜவனானந்தரங் குஸலஜவனமப்பேதி, ந கிரியஜவனங் பி⁴ன்னஸந்தானே நிப்³ப³த்தனதோ. ஹெட்டி²மஞ்ச ப²லத்தயமப்பேதி ஸமாபத்திவீதி²யந்த்யதி⁴ப்பாயோ.

23. **ஸுக²புஞ்ஞம்ஹா** ஸோமனஸ்ஸஸஹக³ததிஹேதுககுஸலத்³வயதோ பரங் அக்³க³ப²லவிபாககிரியவஜ்ஜிதலோகியலோகுத்தரசதுக்கஜ்ஜா²னஜவனவஸேன **த்³வத்திங்ஸ, உபெக்க²கா** திஹேதுககுஸலத்³வயதோ பரங் ததே²வ பஞ்சமஜ்ஜா²னானி **த்³வாத³ஸ, ஸுகி²தக்ரியதோ** திஹேதுகத்³வயதோ பரங் கிரியஜ்ஜா²னசதுக்கஸ்ஸ, அக்³க³ப²லசதுக்கஸ்ஸ ச வஸேன **அட்ட², உபெக்க²கா** திஹேதுகத்³வயதோ பரங் உபெக்கா²ஸஹக³தரூபாரூபகிரியபஞ்சகஸ்ஸ, அக்³க³ப²லஸ்ஸ ச வஸேன **ச²** அப்பனா ஸம்பொ⁴ந்தி.

24. **எத்தா²**தி வீதி²ஸங்க³ஹாதி⁴காரே.

அப்பனாஜவனவாரவண்ணனா நிட்டி²தா.

மனொத்³வாரவீதி²வண்ணனா நிட்டி²தா.

அப்பனாஜவனவாரவண்ணனா நிட்டி²தா.

ததா³ரம்மணனியமவண்ணனா

25. **ஸப்³ப³த்தா²பீ**தி பஞ்சத்³வாரமனொத்³வாரேபி.

26. **இட்டே²**தி இட்ட²மஜ்ஜ²த்தே. அதிஇட்டா²ரம்மணஞ்ஹி விஸுங் வக்க²தி. குஸலவிபாகானி பஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணததா³ரம்மணானீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. இட்ட²மஜ்ஜ²த்தே ஸந்தீரணததா³ரம்மணானி உபெக்கா²ஸஹக³தானேவாதி ஆஹ "**அதிஇட்டே² பன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானேவா**"தி. விபாகஸ்ஸ ஹி கம்மானுபா⁴வதோ பவத்தமானஸ்ஸ ஆதா³ஸே முக²னிமித்தங் விய நிப்³பி³கப்பதாய பகப்பெத்வா க³ஹணாபா⁴வதோ யதா²ரம்மணமேவ வேத³னாயோகோ³ ஹோதி, குஸலாகுஸலானங் பன அப்பஹீனவிபல்லாஸேஸு ஸந்தானேஸு பவத்தியா அதிஇட்டே²பி இட்ட²மஜ்ஜ²த்தஅனிட்டா²காரதோ, அனிட்டே²பி இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜ²த்தாகாரதோ க³ஹணங் ஹோதி. ததா² ஹி அஸ்ஸத்³தா⁴தீ³னங் பு³த்³தா⁴தீ³ஸு அதிஇட்டா²ரம்மணேஸுபி உபெக்கா²ஜவனங் ஹோதி, தித்தி²யாதீ³னஞ்ச தோ³மனஸ்ஸஜவனங்,

க³ம்பீ⁴ரபகதிகாதீ³னஞ்ச படிக்கூலாரம்மணே உபெக்கா²ஜவனங், ஸுனகா²தீ³னஞ்ச தத்த² ஸோமனஸ்ஸஜவனங், புரிமபச்சா²பா⁴க³ப்பவத்தானி பன விபாகானி யதா²வத்து²கானேவ . அபிச அஸுசித³ஸ்ஸனே ஸுமனாயமானானங் ஸுனகா²தீ³னந்தி. சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் பன அதிஇட்டா²னிட்டே²ஸு பவத்தமானானம்பி உபெக்கா²ஸஹக³தபா⁴வே காரணங் ஹெட்டா² கதி²தமேவ.

27. **தத்தா²பீதி** ததா³ரம்மணேஸுபி. **ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தகிரியஜவனாவஸானேதி** ஸஹேதுகாஹேதுகஸுக²ஸஹக³தகிரியபஞ்சகாவஸானே. கீ²ணாஸவானங் சித்தவிபல்லாஸாபா⁴வேன கிரியஜவனானிபி யதா²ரம்மணமேவ பவத்தந்தீதி வுத்தங் “**ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தகிரியஜவனாவஸானே**”த்யாதி³. கேசி பன ஆசரியா “**பட்டா²னே** (த⁴. ஸ. மூலடீ. 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²வண்ணனா) ‘குஸலாகுஸலே நிருத்³தே⁴ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ’தி (பட்டா². 3.1.98) குஸலாகுஸலானமேவானந்தரங் ததா³ரம்மணங் வுத்தந்தி நத்தி² கிரியஜவனானந்தரங் ததா³ரம்மணுப்பாதோ³”தி வத³ந்தி. தத்த² வுச்சதே - யதி³ அப்³யாகதானந்தரம்பி ததா³ரம்மணங் வுச்செய்ய. பரித்தாரம்மணே வொட்ட²ப்³ப³னானந்தரம்பி தஸ்ஸ பவத்திங் மஞ்ஞெய்யுந்தி கிரியஜவனானந்தரங் ததா³ரம்மணங் ந வுத்தங், ந பன அலப்³ப⁴னதோ. லப்³ப⁴மானஸ்ஸபி ஹி கேனசி அதி⁴ப்பாயேன கத்த²சி அவசனங் தி³ஸ்ஸதி, யதா² தங் **த⁴ம்மஸங்க³ஹே** லப்³ப⁴மானம்பி ஹத³யவத்து² தே³ஸனாபே⁴த³பரிஹாரத்த²ங் ந வுத்தந்தி.

28. **தோ³மனஸ்ஸ...பே.... உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ ப⁴வந்தி,** ந ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தானி அஞ்ஞமஞ்ஞங் விருத்³த⁴ஸபா⁴வத்தா. தேனேவ ஹி **பட்டா²னே** தோ³மனஸ்ஸானந்தரங் ஸோமனஸ்ஸங், தத³னந்தரஞ்ச தோ³மனஸ்ஸங் அனுத்³த⁴டங். ததா² ஹி “ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தோ த⁴ம்மோ ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”த்யாதி³னா (பட்டா². 1.2.45) ஸுக²து³க்க²வேத³னாய ஸம்பயுத்தா த⁴ம்மா அத்தனோ அத்தனோ ஸமானவேத³னாஸம்பயுத்தானங் அது³க்க²மஸுக²வேத³னாய ஸம்பயுத்தகானஞ்ச அனந்தரபச்சயபா⁴வேன த்³வீஸு த்³வீஸு வாரேஸு வுத்தா, அது³க்க²மஸுக²வேத³னாய ஸம்பயுத்தகா பன ஸமானவேத³னாஸம்பயுத்தானங், இதரவேத³னாத்³வயஸம்பயுத்தானஞ்ச த⁴ம்மானங் அனந்தரபச்சயபா⁴வேன தீஸு வாரேஸூதி ஏவங் வேத³னாத்திகே ஸத்தேவ அனந்தரபச்சயவாரா வுத்தா. யதி³ ச தோ³மனஸ்ஸானந்தரங் ஸோமனஸ்ஸங், ஸோமனஸ்ஸானந்தரங் வா தோ³மனஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜெய்ய, ஸுக²து³க்க²வேத³னாஸம்பயுத்தானம்பி அஞ்ஞமஞ்ஞங் அனந்தரபச்சயவஸேன த்³வே வாரே வட்³டெ⁴த்வா நவ வாரா வத்தப்³பா³ ஸியுங், ந பனேவங் வுத்தா. தஸ்மா ந தேஸங் தத³னந்தரங் உப்பத்தி அத்தி². எத்த² ச “ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தகிரியஜவனாவஸானே”த்யாதி³னா அயம்பி நியமோ அனுஞ்ஞாதோ -

“பரித்தகுஸலாதோ³ஸ-பாபஸாதக்ரியாஜவா ;
பஞ்சஸ்வேகங் ததா³லம்ப³ங், ஸுகி²தேஸு யதா²ரஹங்.

“பாபாகாமஸுபா⁴ சேவ, ஸோபெக்கா² ச க்ரியாஜவா;
ஸோபெக்கே²ஸு ததா³லம்ப³ங், ச²ஸ்வேகமனுரூபதோ”தி.

அயஞ்ஹி ஜவனேன ததா³ரம்மணனியமோ அப்³யபி⁴சாரீ. “ஞாணஸம்பயுத்தஜவனதோ ஞாணஸம்பயுத்தததா³ரம்மண”ந்த்யாதி³னயப்பவத்தோ பன அனேகந்திகோ. யேபு⁴ய்யேன ஹி அகுஸலஜவனேஸு பரிசிதஸ்ஸ கதா³சி குஸலஜவனேஸு ஜவிதேஸு, குஸலஜவனேஸு வா பரிசிதஸ்ஸ கதா³சி அகுஸலஜவனேஸு ஜவிதேஸு அகுஸலானந்தரங் பவத்தபரிசயேன திஹேதுகஜவனதோபி பரங் அஹேதுகததா³ரம்மணங் ஹோதி, ததா² குஸலானந்தரங் பவத்தபரிசயேன அகுஸலஜவனதோ பரங் திஹேதுகததா³ரம்மணம்பி, படிஸந்தி⁴னிப்³ப³த்தககம்மதோ பன அஞ்ஞகம்மேன ததா³ரம்மணப்பவத்தியங் வத்தப்³ப³மேவ நத்தி². ததா² ச வுத்தங் **பட்டா²னே** “அஹேதுகே க²ந்தே⁴ அனிச்சதோ து³க்க²தோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தி, குஸலாகுஸலே நிருத்³தே⁴ அஹேதுகோ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதி, குஸலாகுஸலே நிருத்³தே⁴ ஸஹேதுகோ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ”தி (பட்டா². 3.1.98).

தஸ்மாதி யஸ்மா தோ³மனஸ்ஸஜவனாவஸானே உபெக்கா²ஸஹக³தானேவ ஹொந்தி. தஸ்மா தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தஜவனாவஸானே உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணங் உப்பஜ்ஜதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. ‘ஸோமனஸ்ஸபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸா’தி இமினாவ ப⁴வங்க³பாதாபா⁴வோ தீ³பிதோவ ஹோதி தோ³மனஸ்ஸானந்தரங் ஸோமனஸ்ஸாபா⁴வதோதி தங் அவத்வா ததா³ரம்மணாபா⁴வமேவ பரிகப்பெந்தோ ஆஹ “**யதி³ ததா³ரம்மணஸம்ப⁴வோ நத்தீ²**”தி. ஸோமனஸ்ஸபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸ தித்தி²யாதி³னோ பு³த்³தா⁴தி³அதிஇட்டா²ரம்மணே பி படிஹதசித்தஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸஜவனே ஜவிதே வுத்தனயேன ஸோமனஸ்ஸததா³ரம்மணஸ்ஸ அதிஇட்டா²ரம்மணே ச உபெக்கா²ஸஹக³தததா³ரம்மணஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனதோ, கேனசி வா அஸப்பாயேன பரிஹீனலோகியஜ்ஜா²னங் ஆரப்³ப⁴ “பணீதத⁴ம்மோ மே நட்டோ²”தி விப்படிஸாரங் ஜனெந்தஸ்ஸ தோ³மனஸ்ஸஜவனே ஸதி அகாமாவசராரம்மணே ததா³ரம்மணாபா⁴வதோ யதி³ ததா³ரம்மணஸ்ஸ உப்பத்திஸம்ப⁴வோ நத்தீ²தி அதி⁴ப்பாயோ.

பரிசிதபுப்³ப³ந்தி புப்³பே³ பரிசிதங், தஸ்மிங் ப⁴வே யேபு⁴ய்யேன க³ஹிதபுப்³ப³ங். **உபெக்கா²ஸஹக³தஸந்தீரணங் உப்பஜ்ஜதி** நிராவஜ்ஜனம்பி. யதா² தங் நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ

ப²லசித்தந்த்யதி⁴ப்பாயோ. யதா²ஹு -

> “நிராவஜ்ஜங் கத²ங் சித்தங், ஹோதி நேதஞ்ஹி ஸம்மதங்;
> நியமோ ந வினாவஜ்ஜங், நிரோதா⁴ ப²லத³ஸ்ஸனா”தி.

கேன பன கிச்சேன இத³ங் சித்தங் பவத்ததீதி? ததா³ரம்மணகிச்சேன தாவ ந பவத்ததி ஜவனாரம்மணஸ்ஸ அக்³க³ஹணதோ, நாபி ஸந்தீரணகிச்சேன யதா²ஸம்படிச்சி²தஸ்ஸ ஸந்தீரணவஸேன அப்பவத்தனதோ, படிஸந்தி⁴சுதீஸு வத்தப்³ப³மேவ நத்தி², பாரிஸேஸதோ பன ப⁴வஸ்ஸ அங்க³பா⁴வதோ ப⁴வங்க³கிச்சேனாதி யுத்தங் ஸியா. **ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேனபி** (த⁴॰ ஸ॰ அனுடீ॰ 498 விபாகுத்³தா⁴ரகதா²வண்ணனா) ஹி அயமத்தோ² த³ஸ்ஸிதோவ. யங் பன படிஸந்தி⁴ப⁴வங்கா³னங் த⁴ம்மதோ, ஆரம்மணதோ ச ஸமானதங் வக்க²தி, தங் யேபு⁴ய்யதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ந ஹி இத³மேகங் டா²னங் வஜ்ஜெத்வா படிஸந்தி⁴ப⁴வங்கா³னங் விஸதி³ஸதா அத்தி². **தமனந்தரித்வா**தி தங் அத்தனோ அனந்தரங் அப்³யவஹிதங் கத்வா, தத³னந்தரந்த்யத்தோ².

29. **காமாவசர…பே.… இச்ச²ந்தீ**தி எத்த² காமாவசரஜவனாவஸானேயேவ ததா³ரம்மணங் இச்ச²ந்தி காமதண்ஹானிதா³னகம்மனிப்³ப³த்தத்தா. ந ஹி தங் காமதண்ஹாஹேதுகேன கம்முனா ஜனிதங் அதங்ஸபா⁴வஸ்ஸ ரூபாரூபாவசரலோகுத்தரஜவனஸ்ஸ அனந்தரங் உப்பஜ்ஜதி. கிங்காரணா? அஜனகத்தா, ஜனகஸமானத்தாபா⁴வதோ ச. யதா² ஹி கே³ஹதோ ப³ஹி நிக்க²மிதுகாமோ பா³லகோ ஜனகங், தங்ஸதி³ஸங் வா அங்கு³லியங் க³ஹெத்வா நிக்க²மதி, நாஞ்ஞங் ராஜபுரிஸாதி³ங், ஏவங் ப⁴வங்க³விஸயதோ அஞ்ஞத்த² பவத்தமானங் ததா³ரம்மணங் ஜனகங் காமாவசரகுஸலாகுஸலங், தங்ஸதி³ஸங் வா காமாவசரகிரியஜவனங் அனுப³ந்த⁴தி, ந பன தஸ்ஸ விஸதி³ஸானி மஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனானி. ததா² காமாவசரஸத்தானமேவ ததா³ரம்மணங் இச்ச²ந்தி, ந ப்³ரஹ்மானங் ததா³ரம்மணூபனிஸ்ஸயஸ்ஸ காமாவசரபடிஸந்தி⁴பீ³ஜஸ்ஸாபா⁴வதோ. ததா² காமாவசரத⁴ம்மெஸ்வேவ ஆரம்மணபூ⁴தேஸு இச்ச²ந்தி. ந இதரேஸு அபரிசிதத்தா. யதா² ஹி ஸோ பா³லகோ ஜனகங், தங்ஸதி³ஸங் வா அனுக³ச்ச²ந்தோபி அரஞ்ஞாதி³அபரிசிதட்டா²னங் க³ச்ச²ந்தங் அனநுப³ந்தி⁴த்வா பமுக²ங்க³ணாதி³ம்ஹி பரிசிதட்டா²னேயேவ அனுப³ந்த⁴தி, ஏவமித³ம்பி ரூபாவசராதி³அபரிசிதாரம்மணங் ஆரப்³ப⁴ பவத்தந்தங் நானுப³ந்த⁴தி. அபிச காமதண்ஹாயத்தகம்மஜனிதத்தாபி ஏதங் காமதண்ஹாரம்மணேஸு பரித்தத⁴ம்மெஸ்வேவ பவத்ததீதி வுத்தோவாயமத்தோ². ஹொந்தி செத்த² -

> “ஜனகங் தங்ஸமானங் வா, ஜவனங் அனுப³ந்த⁴தி;
> ந து அஞ்ஞங் ததா³லம்ப³ங், பா³லதா³ரகலீலயா.
>
> “பீ³ஜஸ்ஸாபா⁴வதோ நத்தி², ப்³ரஹ்மானம்பி இமஸ்ஸ ஹி;
> படிஸந்தி⁴மனோ பீ³ஜங், காமாவசரஸஞ்ஞிதங்.
>
> “டா²னே பரிசிதேயேவ, தங் இத³ங் பா³லகோ விய;
> அனுயாதீதி நாஞ்ஞத்த², ஹோதி தண்ஹாவஸேன வா”தி.

நனு ச “காமாவசரபடிஸந்தி⁴பீ³ஜாபா⁴வதோ”தி வுத்தங், ததா² ச சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னம்பி அபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி இந்த்³ரியப்பவத்திஆனுபா⁴வதோ, த்³வாரவீதி²பே⁴தே³ சித்தனியமதோ ச.

ததா³ரம்மணனியமவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஜவனநியமவண்ணனா

32. **மந்த³ப்பவத்திய**ந்தி மரணாஸன்னகாலே வத்து²து³ப்³ப³லதாய மந்தீ³பூ⁴தவேக³த்தா மந்த³ங் ஹுத்வா பவத்தியங். **மரணகாலாதீ³ஸூ**தி **ஆதி³**-ஸத்³தே³ன முச்சா²காலங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

33. **ப⁴க³வதோ…பே.… வத³ந்தீ**தி ப⁴க³வதோ யமகபாடிஹாரியகாலாதீ³ஸு உத³கக்க²ந்த⁴அக்³கி³க்க²ந்த⁴ப்பவத்தனாதி³அத்த²ங் விஸுங் விஸுங் பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய ஜா²னத⁴ம்மே விஸுங் விஸுங் ஆவஜ்ஜெந்தஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனவஸிதாய மத்த²கப்பத்தியா ஆவஜ்ஜனதப்பரோவ சித்தாபி⁴னீஹாரோ ஹோதீதி யதா²வஜ்ஜிதஜா²னங்கா³ரம்மணானி சத்தாரி, பஞ்சவா பச்சவெக்க²ணஜவனசித்தானி பவத்தந்தீதி வத³ந்தி (விஸுத்³தி⁴॰ 1.78) **அட்ட²கதா²சரியா**. “ப⁴க³வதோ”தி ச இத³ங் நித³ஸ்ஸனமத்தங் அஞ்ஞேஸம்பி த⁴ம்மஸேனாபதிஆதீ³னங் ஏவரூபே அச்சாயிககாலே அபரிபுண்ணஜவனானங் பவத்தனதோ. ததா² ச வுத்தங் **அட்ட²கதா²யங்** “அயஞ்ச மத்த²கப்பத்தா வஸிதா ப⁴க³வதோ யமகபாடிஹாரியகாலே அஞ்ஞேஸங் வா ஏவரூபே காலே”தி (விஸுத்³தி⁴॰ 1.78). “**சத்தாரி பஞ்ச வா**”தி ச பனேதங் திக்கி²ந்த்³ரியமுதி³ந்த்³ரியவஸேன க³ஹேதப்³ப³ந்தி **ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன** (விஸுத்³தி⁴॰ மஹா॰ 1.78) வுத்தங், தஸ்மா ப⁴க³வதோ சத்தாரி, அஞ்ஞேஸங் பஞ்சபீதி யுத்தங் விய தி³ஸ்ஸதி.

34. **ஆதி³கம்மிகஸ்ஸா**தி ஆதி³தோ கதயோக³கம்மஸ்ஸ. பட²மங் நிப்³ப³த்தா அப்பனா **பட²மகப்பனா**. அபி⁴ஞ்ஞாஜவனானம்பி “பட²மகப்பனாயா”தி அதி⁴காரோ ஸியாதி ஆஹ “**ஸப்³ப³தா³பீ**”தி, பட²முப்பத்திகாலே,

சிண்ணவஸீகாலே ச பஞ்சாபி⁴ஞ்ஞாஜவனானி ஏகவாரமேவ ஜவந்தீத்யத்தோ².

35. மக்³கா³யேவ உப்பஜ்ஜனதோ **மக்³கு³ப்பாதா³. யதா²ரஹ**ந்தி பஞ்சமங் வா சதுத்த²ங் வா உப்பன்னமக்³கா³னுரூபங். ஸத்தஜவனபரமத்தா ஹி ஏகாவஜ்ஜனவீதி²யா சதுத்த²ங் உப்பன்னமக்³க³தோ பரங் தீதி ப²லசித்தானி, பஞ்சமங் உப்பன்னமக்³க³தோ பரங் த்³வே வா ஹொந்தி.

36. **நிரோத⁴ஸமாபத்திகாலே**தி நிரோத⁴ஸ்ஸ புப்³ப³பா⁴கே³. **சதுத்தா²ருப்பஜவன**ந்தி குஸலகிரியானங் அஞ்ஞதரங் நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஜவனங். அனாகா³மிகீ²ணாஸவாயேவ நிரோத⁴ஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தி, ந ஸோதாபன்னஸகதா³மினோதி வுத்தங் **"அனாகா³மிப²லங் வா அரஹத்தப²லங் வா"**தி. விப⁴த்திவிபல்லாஸோ செத்த² த³ட்ட²ப்³போ³ "அனாகா³மிப²லே வா அரஹத்தப²லே வா"தி. தேனாஹ **"நிருத்³தே⁴"**தி. **யதா²ரஹ**ந்தி தங்தங்புக்³க³லானுரூபங்.

38. **ஸப்³ப³த்தா²பி ஸமாபத்திவீதி²ய**ந்தி ஸகலாயபி ஜா²னஸமாபத்திவீதி²யங், ப²லஸமாபத்திவீதி²யஞ்ச.

39. **பரித்தானி** ஜவனானி ஸத்தக்க²த்துங் மதானி உக்கங்ஸகோடியா. மக்³கா³பி⁴ஞ்ஞா பன **ஸகிங்** ஏகவாரமேவ மதா. **அவஸேஸானி** அபி⁴ஞ்ஞாமக்³க³வஜ்ஜிதானி மஹக்³க³தலோகுத்தரஜவனானி ப³ஹூனிபி லப்³ப⁴ந்தி ஸமாபத்திவீதி²யங் அஹோரத்தம்பி பவத்தனதோ. **அபி**-ஸத்³தே³ன லோகியஜ்ஜா²னானி பட²மகப்பனாயங், அந்திமப²லத்³வயஞ்ச நிரோதா⁴னந்தரங் ஏகவாரங், ப²லசித்தானி மக்³கா³னந்தரங் த்³வத்திக்க²த்தும்பீதி ஸம்பிண்டே³தி.

ஜவனநியமவண்ணனா நிட்டி²தா.

புக்³க³லபே⁴த³வண்ணனா

40. இதா³னி து³ஹேதுகாஹேதுகாபாயிகாஹேதுகதிஹேதுகவஸேன சதுப்³பி³தா⁴னங் புது²ஜ்ஜனானங், மக்³க³ட்ட²ப²லட்ட²வஸேன அட்ட²விதா⁴னங் அரியானந்தி த்³வாத³ஸன்னங் புக்³க³லானங் உப்பஜ்ஜனகவீதி²சித்தபரிச்சே²த³த³ஸ்ஸனத்த²ங் பட²மங் தாவ தேஸங் வஜ்ஜிதப்³ப³சித்தானி த³ஸ்ஸேதுமாஹ **"து³ஹேதுகானமஹேதுகானஞ்சா"**த்யாதி³. படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஸஹக³தாலோபா⁴தோ³ஸவஸேன த்³வே ஹேதூ இமேஸந்தி **த்³விஹேதுகா**. தாதி³ஸானங் ஹேதூனங் அபா⁴வதோ **அஹேதுகா**. ம-காரோ பத³ஸந்தி⁴கரோ. **அப்பனாஜவனானி ந லப்³ப⁴ந்தி** விபாகாவரணஸப்³பா⁴வதோ. த்³விஹேதுகாஹேதுகபடிஸந்தி⁴ ஹி "விபாகாவரண"ந்தி வுச்சதி. அப்பனாஜவனாபா⁴வதோயேவ அரஹத்தங் நத்தீ²தி **கிரியஜவனானி ந லப்³ப⁴ந்தி**.

41. "ஸஹேதுகங் (பட்டா². 3.1.102) ப⁴வங்க³ங் அஹேதுகஸ்ஸ ப⁴வங்க³ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ"தி பாட²தோ அஹேதுகானம்பி நானாகம்மேன த்³விஹேதுகததா³ரம்மணங் ஸம்ப⁴வதி, த்³விஹேதுகானங் வத்தப்³ப³மேவ நத்தி². மூலஸந்தி⁴யா பன ஜளபா⁴வதோ உபி⁴ன்னம்பி நத்தி² திஹேதுகததா³ரம்மணந்தி ஆஹ **"ததா² ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகானி சா"**தி. ஆசரிய**ஜோதிபாலத்தே²ரேன** பன "ஸஹேதுகங் ப⁴வங்க³"ந்தி அவிஸேஸேன வுத்தத்தா அஹேதுகானம்பி திஹேதுகததா³ரம்மணங் வத்வா இத⁴ ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகாபா⁴வவசனஸ்ஸ பரிஹாஸவஸேன "ஸோ ஏவ புச்சி²தப்³போ³, யோ தஸ்ஸ கத்தா"தி வுத்தங், தங் பன பரிஹாஸவஸேன வுத்தம்பி ஆசரியங் புச்சி²த்வாவ விஜானநத்த²ங் வுத்தவசனங் விய டி²தங். ததா² ஹி ஆசரியேனேவெத்த² காரணங் **பரமத்த²வினிச்ச²யே** வுத்தங் -

"ஞாணபாகா ந வத்தந்தி, ஜளத்தா மூலஸந்தி⁴யா"தி; (பரம॰ வி॰ 271);

அபரே பன "யதா² அஹேதுகானங் ஸஹேதுகததா³ரம்மணங் ஹோதி, ஏவங் த்³விஹேதுகானங் திஹேதுகததா³ரம்மணம்பீ"தி வண்ணெந்தி, தேஸங் மதானுரோதே⁴ன ச இதா⁴பி ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகபடிக்கே²போ அஹேதுகேயேவ ஸந்தா⁴யாதி வத³ந்தி. தத்த² பன பமாணபாடா²பா⁴வதோ ஆசரியேன உபி⁴ன்னம்பி ஸாதா⁴ரணவஸேன ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகாபா⁴வே காரணங் வத்வா ஸமகமேவ சித்தபரிச்சே²த³ஸ்ஸ த³ஸ்ஸிதத்தா தேஸங் வசனங் வீமங்ஸித்வா ஸம்படிச்சி²தப்³ப³ங். அஹேதுகாபெக்கா²ய செத்த² "ஸுக³திய"ந்தி வசனங், தங் பன அத்த²தோ அனுஞ்ஞாதத்³விஹேதுகவிபாகானங் தத்தே²வ ஸம்ப⁴வத³ஸ்ஸனபரங். தேனாஹ **"து³க்³க³தியங் பனா"**த்யாதி³.

43. **திஹேதுகேஸூ**தி படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஸஹக³தாலோபா⁴தோ³ஸாமோஹவஸேன திஹேதுகேஸு புது²ஜ்ஜாதீ³ஸூ நவவித⁴புக்³க³லேஸு.

45. **தி³ட்டி²...பே... ஸெக்கா²ன**ந்தி ஸிக்கா²ய அபரிபூரகாரிதாய ஸிக்க²னஸீலதாய "ஸெக்கா²"தி லத்³த⁴னாமானங் ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மீனங் புக்³க³லானங் பட²மமக்³கே³னேவ ஸக்காயதி³ட்டி²விசிகிச்சா²னங் பஹீனத்தா தங்ஸஹக³தஜவனானி சேவ **ச**-ஸத்³தே³ன ஆகட்³டி⁴தானி கீ²ணாஸவாவேணிகானி கிரியஜவனானி ச ந லப்³ப⁴ந்தி.

46. **படிக⁴ஜவனானி சா**தி தோ³மனஸ்ஸஜவனானி சேவ தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தவிசிகிச்சா²ஸஹக³தகிரியஜவனானி ச.

47. **லோகுத்தர…பே… ஸமுப்பஜ்ஜந்தீ**தி சதுன்னங் மக்³கா³னங் ஏகசித்தக்க²ணிகபா⁴வேன புக்³க³லந்தரேஸு அஸம்ப⁴வதோ, ஹெட்டி²மஹெட்டி²மானஞ்ச உபரூபரிஸமாபத்தியா அனதி⁴க³தத்தா, உபரூபரிபுக்³க³லானஞ்ச அஸமுக்³கா⁴டிதகம்மகிலேஸனிரோதே⁴ன புது²ஜ்ஜனேஹி விய ஸோதாபன்னானங் ஸோதாபன்னாதீ³ஹி புக்³க³லந்தரபா⁴வூபக³மனேன படிப்பஸ்ஸத்³த⁴த்தா ச அட்ட²பி லோகுத்தரஜவனானி யதா²ஸகங் மக்³க³ப²லட்டா²னங் அரியானமேவ ஸமுப்பஜ்ஜந்தி.

48. இதா³னி தேஸங் தேஸங் புக்³க³லானங் யதா²படிக்கி²த்தஜவனானி வஜ்ஜெத்வா பாரிஸேஸதோ லப்³ப⁴மானஜவனானி ஸம்பிண்டெ³த்வா த³ஸ்ஸேதுங் “**அஸெக்கா²ன**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். திவித⁴ஸிக்கா²ய பரிபூரகாரிபா⁴வதோ **அஸெக்கா²னங்** கீ²ணாஸவானங் தெத்திங்ஸவித⁴குஸலாகுஸலஸ்ஸ, ஹெட்டி²மப²லத்தயஸ்ஸ, வீதி²முத்தானஞ்ச நவமஹக்³க³தவிபாகானங் வஸேன பஞ்சசத்தாலீஸவஜ்ஜிதானி ஸேஸானி தேவீஸதிகஆமாவசரவிபாகவீஸதிகிரியஅரஹத்தப²லவஸேன **சதுசத்தாலீஸ** வீதி²சித்தானி **ஸம்ப⁴வா** யதா²லாப⁴ங் காமப⁴வே டி²தானங் வஸேன உத்³தி³ஸே.

ஸெக்கா²னங் அட்டா²ரஸகிரியஜவனதி³ட்டி²விசிகிச்சா²ஸஹக³தபஞ்சகஅக்³க³ப²லமஹக்³க³தவிபாகவஸேன தெத்திங்ஸ வஜ்ஜெத்வா தேவீஸதிகாமாவசரவிபாகஆவஜ்ஜனத்³வயஏகவீஸதிகுஸலஸத்தாகுஸலஹெட்டி²மப²லத்தயவஸேன **ச²ப்பஞ்ஞாஸ** வீதி²சித்தானி யதா²ஸம்ப⁴வங் உத்³தி³ஸே அவிஸேஸதோ. விஸேஸதோ பன ஸோதாபன்னஸகதா³கா³மீனங் ஏகபஞ்ஞாஸ, அனாகா³மீனங் ஏகூனபஞ்ஞாஸ, அவஸேஸானங் சதுன்னங் புது²ஜ்ஜனானங் அட்டா²ரஸகிரியஜவனஸப்³ப³லோகுத்தரமஹக்³க³தவிபாகவஸேன பஞ்சதிங்ஸ வஜ்ஜெத்வா அவஸேஸானி காமாவசரவிபாகஆவஜ்ஜனத்³வயலோகியகுஸலாகுஸலவஸேன **சதுபஞ்ஞாஸ** வீதி²சித்தானி யதா²ஸம்ப⁴வதோ உத்³தி³ஸே அவிஸேஸதோ. விஸேஸதோ பன திஹேதுகானங் சதுபஞ்ஞாஸேவ லப்³ப⁴ந்தி, த்³விஹேதுகாஹேதுகானங் ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகஅப்பனாஜவனவஜ்ஜிதானி ஏகசத்தாலீஸ, ஆபாயிகானங் தானேவ த்³விஹேதுகவிபாகவஜ்ஜிதானி ஸத்ததிங்ஸ வீதி²சித்தானீதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

புக்³க³லானங் வஸேன சித்தப்பவத்திபே⁴தோ³ **புக்³க³லபே⁴தோ³**.

புக்³க³லபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

பூ⁴மிவிபா⁴க³வண்ணனா

49. **ஸப்³பா³னிபி வீதி²சித்தானி உபலப்³ப⁴ந்தி** ச²ன்னங் த்³வாரானங், ஸப்³பே³ஸஞ்ச புக்³க³லானங் தத்த² ஸம்ப⁴வதோ. **யதா²ரஹ**ந்தி தங்தங்ப⁴வானுரூபங், தங்தங்புக்³க³லானுரூபஞ்ச.

52. த்யாதி³னா கா⁴னவிஞ்ஞாணாதீ³னம்பி படிக்கே²போ ஹெஸ்ஸதீதி ரூபாவசரபூ⁴மியங் படிக⁴ஜவனததா³ரம்மணானேவ படிக்கி²த்தானி. ஸப்³ப³த்தா²பீதி காமப⁴வே, ரூபப⁴வே, அரூபப⁴வே ச.

54. **காமப⁴வே** யதா²ரஹங் வீதி²முத்தவஜ்ஜானி **அஸீதி வீதி²சித்தானி**, ரூபப⁴வே படிக⁴த்³வயஅட்ட²ததா³ரம்மணகா⁴னாதி³விஞ்ஞாணச²க்கவீதி²முத்தகவஸேன பஞ்சவீஸதி வஜ்ஜெத்வா ஸேஸானி ஆவஜ்ஜனத்³வயனவஅஹேதுகவிபாகதேபஞ்ஞாஸஜவனவஸேன **சதுஸட்டி²**, **அரூபே** ப⁴வே தேவீஸதிகாமாவசரவிபாகபட²மமக்³க³பஞ்சத³ஸரூபாவசரபடிக⁴த்³வயஆருப்பவிபாககிரியமனோதா⁴துஹஸனவஸேன ஸத்தசத்தாலீஸ வஜ்ஜெத்வா ஸேஸானி ச²ப்³பீ³ஸதி பரித்தஜவனஅட்ட²ஆருப்பஜவனஸத்தலோகுத்தரஜவனமனொத்³வாராவஜ்ஜனவஸேன **த்³வேசத்தாலீஸ** சித்தானி **லப்³ப⁴ரே** உபலப்³ப⁴ந்தி.

கேசி பன “ரூபப⁴வே அனிட்டா²ரம்மணாபா⁴வதோ இதா⁴க³தானங்யேவ ப்³ரஹ்மானங் அகுஸலவிபாகஸம்ப⁴வோதி தானி பரிஹாபெத்வா பஞ்சபரித்தவிபாகேஹி ஸத்³தி⁴ங் ரூபப⁴வே ஸட்டி²யேவ வீதி²சித்தானீ”தி வத³ந்தி. இத⁴ பன தத்த² ட²த்வாபி இமங் லோகங் பஸ்ஸந்தானங் அனிட்டா²ரம்மணஸ்ஸ அஸம்ப⁴வோ ந ஸக்கா வத்துந்தி தேஹி ஸத்³தி⁴ங்யேவ தத்த² சதுஸட்டி² வுத்தானி. ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **த⁴ம்மானுஸாரணியங்** “யதா³ ப்³ரஹ்மானோ காமாவசரங் அனிட்டா²ரம்மணங் ஆலம்ப³ந்தி, ததா³ தங் ஸுக³தியம்பி அகுஸலவிபாகசக்கு²ஸோதவிஞ்ஞாணமனோதா⁴துஸந்தீரணானங் உப்பத்தி ஸம்ப⁴வதீ”தி.

பூ⁴மிவஸேன விபா⁴கோ³ **பூ⁴மிவிபா⁴கோ³**.

பூ⁴மிவிபா⁴க³வண்ணனா நிட்டி²தா.

55. **யதா²ஸம்ப⁴வ**ந்தி தங்தங்த்³வாரேஸு, தங்தங்ப⁴வேஸு வா ஸம்ப⁴வானுரூபதோ. **யாவதாயுக**ந்தி படிஸந்தி⁴தோ பரங் ப⁴வனிகந்திவஸேன பவத்தமனொத்³வாரிகசித்தவீதி²தோ பட்டா²ய சுதிசித்தாவஸானங் , ததோ புப்³பே³ பவத்தப⁴வங்கா³வஸானங் வா அப்³பொ³ச்சி²ன்னா அஸதி நிரோத⁴ஸமாபத்தியந்தி அதி⁴ப்பாயோ.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

வீதி²பரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

5. வீதி²முத்தபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. எத்தாவதா வீதி²ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி வீதி²முத்தஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுமாரப⁴ந்தோ ஆஹ "**வீதி²சித்தவஸேனேவ**"ந்த்யாதி³. **ஏவங்** யதா²வுத்தனயேன வீதி²சித்தவஸேன பவத்தியங் படிஸந்தி⁴தோ அபரபா⁴கே³ சுதிபரியோஸானங் பவத்திஸங்க³ஹோ நாம ஸங்க³ஹோ உதீ³ரிதோ, இதா³னி தத³னந்தரங் **ஸந்தி⁴யங்** படிஸந்தி⁴காலே, ததா³ஸன்னதாய தங்க³ஹணேனேவ க³ஹிதசுதிகாலே ச பவத்திஸங்க³ஹோ வுச்சதீதி யோஜனா.

பூ⁴மிசதுக்கவண்ணனா

3. புஞ்ஞஸம்மதா அயா யேபு⁴ய்யேன அபக³தோதி அபாயோ, ஸோயேவ பூ⁴மி ப⁴வந்தி எத்த² ஸத்தாதி **அபாயபூ⁴மி**. அனேகவித⁴ஸம்பத்திஅதி⁴ட்டா²னதாய ஸோப⁴னா க³ந்தப்³ப³தோ உபபஜ்ஜிதப்³ப³தோ க³தீதி ஸுக³தி, காமதண்ஹாஸஹசரிதா ஸுக³தி காமஸுக³தி, ஸாயேவ பூ⁴மீதி **காமஸுக³திபூ⁴மி**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

4. அயதோ ஸுக²தோ நிக்³க³தோதி **நிரயோ**. திரோ அஞ்சிதாதி திரச்சா²னா, தேஸங் யோனி **திரச்சா²னயோனி**. யவந்தி தாய ஸத்தா அமிஸ்ஸிதாபி ஸமானஜாதிதாய மிஸ்ஸிதா விய ஹொந்தீதி **யோனி**. ஸா பன அத்த²தோ க²ந்தா⁴னங் பவத்திவிஸேஸோ. பகட்டே²ன ஸுக²தோ இதா க³தாதி பேதா, நிஜ்ஜா²மதண்ஹிகாதி³பே⁴தா³னங் பேதானங் விஸயோ **பெத்திவிஸயோ** . எத்த² பன திரச்சா²னயோனிபெத்திவிஸயக்³க³ஹணேன க²ந்தா⁴னங்யேவ க³ஹணங் தேஸங் தாதி³ஸஸ்ஸ பரிச்சி²ன்னோகாஸஸ்ஸ அபா⁴வதோ. யத்த² வா தே அரஞ்ஞபப்³ப³தபாதா³தி³கே நிப³த்³த⁴வாஸங் வஸந்தி, தாதி³ஸஸ்ஸ டா²னஸ்ஸ வஸேன ஓகாஸோபி க³ஹேதப்³போ³. ந ஸுரந்தி இஸ்ஸரியகீளாதீ³ஹி ந தி³ப்³ப³ந்தீதி **அஸுரா,** பேதாஸுரா. இதரே பன ந ஸுரா ஸுரப்படிபக்கா²தி அஸுரா, இத⁴ ச பேதாஸுரானமேவ க³ஹணங் இதரேஸங் தாவதிங்ஸேஸு க³ஹணஸ்ஸ இச்சி²தத்தா. ததா² ஹி வுத்தங் ஆசரியேன -

"தாவதிங்ஸேஸு தே³வேஸு, வேபசித்தாஸுரா க³தா"தி; (நாம॰ பரி॰ 438);

5. ஸதிஸூரபா⁴வப்³ரஹ்மசரியயொக்³யதாதி³கு³ணேஹி உக்கட்ட²மனதாய மனோ உஸ்ஸன்னங் ஏதேஸந்தி **மனுஸ்ஸா**. ததா² ஹி பரமஸதினேபக்காதி³ப்பத்தா பு³த்³தா⁴த³யோபி மனுஸ்ஸபூ⁴தாயேவ. ஜம்பு³தீ³பவாஸினோ செத்த² நிப்பரியாயதோ மனுஸ்ஸா. தேஹி பன ஸமானரூபாதி³தாய ஸத்³தி⁴ங் பரித்ததீ³பவாஸீஹி இதரமஹாதீ³பவாஸினோபி "மனுஸ்ஸா"தி வுச்சந்தி. லோகியா பன "மனுனோ ஆதி³க²த்தியஸ்ஸ அபச்சங் புத்தாதி மனுஸ்ஸா"தி வத³ந்தி. மனுஸ்ஸானங் நிவாஸபூ⁴தா பூ⁴மி இத⁴ **மனுஸ்ஸா**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

சதூஸு மஹாராஜேஸு ப⁴த்தி ஏதேஸங், சதுன்னங் வா மஹாராஜானங் நிவாஸட்டா²னபூ⁴தே சாதுமஹாராஜே ப⁴வாதி **சாதுமஹாராஜிகா**. மாகே⁴ன மாணவேன ஸத்³தி⁴ங் தெத்திங்ஸ ஸஹபுஞ்ஞகாரினோ எத்த² நிப்³ப³த்தாதி தங்ஸஹசரிதட்டா²னங் தெத்திங்ஸங், ததே³வ தாவதிங்ஸங், தங்னிவாஸோ ஏதேஸந்தி **தாவதிங்ஸா**தி வத³ந்தி. யஸ்மா பன "ஸஹஸ்ஸங் சாதுமஹாராஜிகானங் ஸஹஸ்ஸங் தாவதிங்ஸான"ந்தி (அ॰ நி॰ 3.81) வசனதோ ஸேஸசக்கவாளேஸுபி ச²காமாவசரதே³வலோகா அத்தி², தஸ்மா நாமமத்தமேவ ஏதங் தஸ்ஸ தே³வலோகஸ்ஸாதி க³ஹேதப்³ப³ங்.

து³க்க²தோ யாதா அபயாதாதி **யாமா**. அத்தனோ ஸிரிஸம்பத்தியா துஸங் பீதிங் இதா க³தாதி **துஸிதா**. நிம்மானே ரதி ஏதேஸந்தி **நிம்மானரதினோ**. பரனிம்மிதேஸு போ⁴கே³ஸு அத்தனோ வஸங் வத்தெந்தீதி **பரனிம்மிதவஸவத்தினோ**.

7. மஹாப்³ரஹ்மானங் பரிசாரிகத்தா தேஸங் பரிஸதி ப⁴வாதி **ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜா**. தேஸங் புரோஹிதட்டா²னே டி²தத்தா **ப்³ரஹ்மபுரோஹிதா**. தேஹி தேஹி ஜா²னாதீ³ஹி கு³ணவிஸேஸேஹி ப்³ரூஹிதா பரிவுத்³தா⁴தி ப்³ரஹ்மானோ, வண்ணவந்ததாய சேவ தீ³கா⁴யுகதாதீ³ஹி ச ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீ³ஹி மஹந்தா ப்³ரஹ்மானோதி **மஹாப்³ரஹ்மானோ**. தயோபேதே பணீதரதனபபா⁴வபா⁴ஸிதஸமானதலவாஸினோ.

8. உபரிமேஹி பரித்தா ஆபா⁴ ஏதேஸந்தி **பரித்தாபா⁴**. அப்பமாணா ஆபா⁴ ஏதேஸந்தி **அப்பமாணாபா⁴**. வலாஹகதோ விஜ்ஜு விய இதோ சிதோ ச ஆபா⁴ ஸரதி நிஸ்ஸரதி ஏதேஸங் ஸப்பீதிகஜ்ஜா²னநிப்³ப³த்தக்க²ந்த⁴ஸந்தானத்தாதி **ஆப⁴ஸ்ஸரா**. த³ண்ட³தீ³பிகாய வா அச்சி விய ஏதேஸங் ஸரீரதோ ஆபா⁴ சி²ஜ்ஜித்வா சி²ஜ்ஜித்வா பதந்தீ விய ஸரதி நிஸ்ஸரதீதி **ஆப⁴ஸ்ஸரா**. யதா²வுத்தாய வா பபா⁴ய ஆபா⁴ஸனஸீலாதி **ஆப⁴ஸ்ஸரா**. ஏதேபி தயோ பணீதரதனபபா⁴வபா⁴ஸிதேகதலவாஸினோ.

9. ஸுபா⁴தி ஏகக்³க⁴னா அசலா ஸரீராபா⁴ வுச்சதி, ஸா உபரிப்³ரஹ்மேஹி பரித்தா ஏதேஸந்தி **பரித்தஸுபா⁴**. அப்பமாணா ஸுபா⁴ ஏதேஸந்தி **அப்பமாணஸுபா⁴**. பபா⁴ஸமுத³யஸங்கா²தேஹி ஸுபே⁴ஹி கிண்ணா ஆகிண்ணாதி **ஸுப⁴கிண்ஹா**. "ஸுபா⁴கிண்ணா"தி ச வத்தப்³பே³ ஆ-ஸத்³த³ஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங், அந்திமண-காரஸ்ஸ ச ஹ-காரங் கத்வா "ஸுப⁴கிண்ஹா"தி வுத்தங். ஏதேபி பணீதரதனபபா⁴வபா⁴ஸிதேகதலவாஸினோ.

10. ஜா²னப்பபா⁴வனிப்³ப³த்தங் விபுலங் ப²லமேதேஸந்தி **வேஹப்ப²லா**. ஸஞ்ஞாவிராக³பா⁴வனானிப்³ப³த்தரூபஸந்ததிமத்தத்தா நத்தி² ஸஞ்ஞா, தங்முகே²ன வுத்தாவஸேஸா அரூபக்க²ந்தா⁴ ச ஏதேஸந்தி அஸஞ்ஞா. தேயேவ ஸத்தாதி **அஸஞ்ஞஸத்தா**. ஏதேபி பணீதரதனபபா⁴வபா⁴ஸிதேகதலவாஸினோ. ஸுத்³தா⁴னங் அனாகா³மிஅரஹந்தானமேவ ஆவாஸாதி ஸுத்³தா⁴வாஸா. அனுனயபடிகா⁴பா⁴வதோ வா ஸுத்³தோ⁴ ஆவாஸோ ஏதேஸந்தி ஸுத்³தா⁴வாஸா, தேஸங் நிவாஸபூ⁴மிபி **ஸுத்³தா⁴வாஸா**.

11. இமேஸு பன பட²மதலவாஸினோ அப்பகேன காலேன அத்தனோ டா²னங் ந விஜஹந்தீதி **அவிஹா**. து³தியதலவாஸினோ ந கேனசி தப்பந்தீதி **அதப்பா**. ததியதலவாஸினோ பரமஸுந்த³ரரூபத்தா ஸுகே²ன தி³ஸ்ஸந்தீதி **ஸுத³ஸ்ஸா**. சதுத்த²தலவாஸினோ ஸுபரிஸுத்³த⁴த³ஸ்ஸனத்தா ஸுகே²ன பஸ்ஸந்தீதி **ஸுத³ஸ்ஸினோ**. பஞ்சமதலவாஸினோ பன உக்கட்ட²ஸம்பத்திகத்தா நத்தி² ஏதேஸங் கனிட்ட²பா⁴வோதி **அகனிட்டா²**.

12. ஆகாஸானஞ்சாயதனே பவத்தா பட²மாருப்பவிபாகபூ⁴தசதுக்க²ந்தா⁴ ஏவ, தேஹி பரிச்சி²ன்னஓகாஸோ வா **ஆகாஸானஞ்சாயதனபூ⁴மி**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

13. புது²ஜ்ஜனா, ஸோதாபன்னா ச ஸகதா³கா³மினோ சாபி புக்³க³லா ஸுத்³தா⁴வாஸேஸு ஸப்³ப³தா² ந லப்³ப⁴ந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. புது²ஜ்ஜனாதீ³னஞ்ச படிக்கே²பேன அனாகா³மிஅரஹந்தானமேவ தத்த² லாபோ⁴ வுத்தோ ஹோதி.

14. **ஸேஸட்டா²னேஸூ**தி ஸுத்³தா⁴வாஸஅபாயஅஸஞ்ஞிவஜ்ஜிதேஸு ஸேஸட்டா²னேஸு அரியா, அனரியாபி ச லப்³ப⁴ந்தி.

பூ⁴மிசதுக்கவண்ணனா நிட்டி²தா.

படிஸந்தி⁴சதுக்கவண்ணனா

16. **ஓக்கந்திக்க²ணே**தி படிஸந்தி⁴க்க²ணே.

17. ஜாதியா அந்தோ⁴ **ஜச்சந்தோ⁴**. கிஞ்சாபி ஜாதிக்க²ணே அண்ட³ஜஜலாபு³ஜா ஸப்³பே³பி அசக்கு²காவ . ததா²பி சக்கா²தி³உப்பஜ்ஜனாரஹகாலேபி சக்கு²ப்பத்திவிப³ந்த⁴ககம்மப்படிபா³ஹிதஸாமத்தி²யேன தி³ன்னபடிஸந்தி⁴னா, இதரேனபி வா கம்மேன அனுப்பாதே³தப்³ப³சக்கு²கோ ஸத்தோ **ஜச்சந்தோ⁴** நாம. அபரே பன "ஜச்சந்தோ⁴தி பஸூதியங்யேவ அந்தோ⁴, மாதுகுச்சி²யங் அந்தோ⁴ ஹுத்வா நிக்க²ந்தோதி அத்தோ², தேன து³ஹேதுகதிஹேதுகானங் மாதுகுச்சி²யங் சக்கு²ஸ்ஸ அவிபஜ்ஜனங் ஸித்³த⁴"ந்தி வத³ந்தி. **ஜச்சந்தா⁴தீ³ன**ந்தி எத்த² **ஆதி³**க்³க³ஹணேன ஜச்சப³தி⁴ரஜச்சமூகஜச்சஜளஜச்சும்மத்தகபண்ட³கஉப⁴தொப்³யஞ்ஜனகனபுங்ஸகமம்மாதீ³னங் ஸங்க³ஹோ. அபரே பன "ஏகச்சே அஹேதுகபடிஸந்தி⁴கா அவிகலிந்த்³ரியா ஹுத்வா தோ²கங் விசாரணபகதிகா ஹொந்தி, தாதி³ஸானம்பி ஆதி³ஸத்³தே³ன ஸங்க³ஹோ"தி வத³ந்தி. பு⁴ம்மதே³வே ஸிதா நிஸ்ஸிதா தக்³க³திகத்தாதி **பு⁴ம்மஸ்ஸிதா**. ஸுக²ஸமுஸ்ஸயதோ வினிபாதாதி **வினிபாதிகா**.

18. **ஸப்³ப³த்தா²பி காமஸுக³திய**ந்தி தே³வமனுஸ்ஸவஸேன ஸத்தவிதா⁴யபி காமஸுக³தியங்.

21. **தேஸூ**தி யதா²வுத்தபடிஸந்தி⁴யுத்தேஸு புக்³க³லேஸு, அபாயாதீ³ஸு வா. **ஆயுப்பமாணக³ணனாய நியமோ நத்தி²** கேஸஞ்சி சிராயுகத்தா, கேஸஞ்சி சிரதராயுகத்தா ச. ததா²சாஹு -

"ஆபாயிகமனுஸ்ஸாயு-
பரிச்சே²தோ³ ந விஜ்ஜதி;
ததா² ஹி காலோ மந்தா⁴தா,
யக்கா² கேசி சிராயுனோ"தி. -

அபாயேஸு ஹி கம்மமேவ பமாணங், தத்த² நிப்³ப³த்தானங் யாவ கம்மங் நகீ²யதி. தாவ சவனாபா⁴வதோ, ததா² பு⁴ம்மதே³வானங். தேஸுபி ஹி நிப்³ப³த்தா கேசி ஸத்தாஹாதி³காலங் திட்ட²ந்தி, கேசி கப்பமத்தம்பி, ததா² மனுஸ்ஸானம்பி கதா³சி தே³ஸம்பி அஸங்க்²யெய்யாயுகத்தா கதா³சி த³ஸவஸ்ஸாயுகத்தா. "யோ சிரங் ஜீவதி, ஸோ வஸ்ஸஸதங் ஜீவதி, அப்பங் வா பி⁴ய்யோ (தீ³. நி. 2.7; ஸங். நி. 1.145; அ. நி. 7.74), து³தியங் வஸ்ஸஸதங் ந பாபுணாதீ"தி இத³ங் பன அஜ்ஜதனகாலிகே ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

22. **தி³ப்³பா³னி பஞ்சவஸ்ஸஸதானீ**தி மனுஸ்ஸானங் பஞ்ஞாஸ வஸ்ஸானி ஏகதி³னங், தத³னுரூபதோ மாஸஸங்வச்ச²ரே பரிச்சி²ந்தி³த்வா தி³ப்³ப³ப்பமாணானி பஞ்சவஸ்ஸஸதானி ஆயுப்பமாணங் ஹோதி. வுத்தம்பி சேதங் -

"யானி பஞ்ஞாஸ வஸ்ஸானி, மனுஸ்ஸானங் தி³னோ தஹிங்;
திங்ஸரத்திதி³வோ மாஸோ, மாஸா த்³வாத³ஸ ஸங்வச்ச²ரங்;

தேன ஸங்வச்ச²ரேனாயு, தி³ப்³ப³ங் பஞ்சஸதங் மத’’ந்தி.

மனுஸ்ஸக³ணனாயாதி மனுஸ்ஸானங் ஸங்வச்ச²ரக³ணனாய. **ததோ சதுக்³கு³ணந்**தி சாதுமஹாராஜிகானங் பஞ்ஞாஸமானுஸ்ஸகவஸ்ஸபரிமிதங் தி³வஸங், தி³ப்³பா³னி ச பஞ்சவஸ்ஸஸதானி தி³கு³ணங் கத்வா தி³ப்³ப³வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி தாவதிங்ஸானங் ஸம்ப⁴வதீதி ஏவங் தி³வஸஸங்வச்ச²ரதி³கு³ணவஸேன சதுக்³கு³ணங், தங் பன தி³ப்³ப³க³ணனாய வஸ்ஸஸஹஸ்ஸங், மனுஸ்ஸக³ணனாய ஸட்டி²வஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸாதி⁴கதிகோடிப்பமாணங் ஹோதி. **ததோ சதுக்³கு³ணங் யாமானந்**தி தாவதிங்ஸானமாயுப்பமாணதோ வுத்தனயேன சதுக்³கு³ணங், தி³ப்³ப³க³ணனாய த்³விஸஹஸ்ஸங், மனுஸ்ஸக³ணனாய சத்தாலீஸவஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸாதி⁴கா சுத்³த³ஸ வஸ்ஸகோடியோ ஹொந்தி. **ததோ சதுக்³கு³ணங் துஸிதானந்**தி தி³ப்³பா³னி சத்தாரி வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி, மனுஸ்ஸக³ணனாய ஸட்டி²வஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸாதி⁴கா ஸத்தபஞ்ஞாஸ வஸ்ஸகோடியோ. **ததோ சதுக்³கு³ணங் நிம்மானரதீனந்**தி தி³ப்³பா³னி அட்ட²வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி, மனுஸ்ஸக³ணனாய த்³வே வஸ்ஸகோடிஸதானி சத்தாலீஸவஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸாதி⁴கா திங்ஸ வஸ்ஸகோடியோ ச. **ததோ சதுக்³கு³ணங் பரனிம்மிதவஸவத்தீனந்**தி தி³ப்³பா³னி ஸோளஸ வஸ்ஸஸஹஸ்ஸானி.

23. மனுஸ்ஸக³ணனங் பன ஸயமேவ த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “**நவஸதஞ்சா**”த்யாதி³. வஸ்ஸானங் ஸம்ப³ந்தி⁴ நவஸதங் ஏகவீஸ கோடியோ, ததா² ஸட்டி² ச வஸ்ஸஸதஸஹஸ்ஸானி வஸவத்தீஸு ஆயுப்பமாணந்தி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

25. **து³தியஜ்ஜா²னபூ⁴மியந்**தி சதுக்கனயவஸேன வுத்தங். ததோ பரங் பவத்தியங், சவனகாலே ச ததா²ரூபமேவ ப⁴வங்க³சுதிவஸேன பவத்தித்வா நிருஜ்ஜ²தீதி யோஜனா.

29. **தேஸூ**தி தாஹி க³ஹிதபடிஸந்தி⁴கேஸு ப்³ரஹ்மேஸு. **கப்பஸ்ஸா**தி அஸங்க்²யெய்யகப்பஸ்ஸ. ந ஹி ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜாதீ³னங் திண்ணங் மஹாகப்பவஸேன ஆயுபரிச்சே²தோ³ ஸம்ப⁴வதி ஏககப்பேபி தேஸங் அவினாஸாபா⁴வேன பரிபுண்ணகப்பே அஸம்ப⁴வதோ. ததா² ஹேஸ (விஸுத்³தி⁴. 2.409) லோகோ ஸத்தவாரேஸு அக்³கி³னா வினஸ்ஸதி, அட்ட²மே வாரே உத³கேன, புன ஸத்தவாரேஸு அக்³கி³னா, அட்ட²மே வாரே உத³கேனாதி ஏவங் அட்ட²ஸு அட்ட²கேஸு பரிபுண்ணேஸு பச்சி²மே வாரே வாதேன வினஸ்ஸதி. தத்த² பட²மஜ்ஜா²னதலங் உபாதா³ய அக்³கி³னா, து³தியததியஜ்ஜா²னதலங் உபாதா³ய உத³கேன, சதுத்த²ஜ்ஜா²னதலங் உபாதா³ய வாதேன வினஸ்ஸதி. வுத்தம்பி சேதங் -

“ஸத்த ஸத்தக்³கி³னா வாரா, அட்ட²மே அட்ட²மே த³கா;
சதுஸட்டி² யதா³ புண்ணா, ஏகோ வாயுவரோ ஸியா.

“அக்³கி³னாப⁴ஸ்ஸரா ஹெட்டா², ஆபேன ஸுப⁴கிண்ஹதோ;
வேஹப்ப²லதோ வாதேன, ஏவங் லோகோ வினஸ்ஸதீ’’தி. -

தஸ்மா திண்ணம்பி பட²மஜ்ஜா²னதலானங் ஏககப்பேபி அவினாஸாபா⁴வதோ ஸகலகப்பே தேஸங் ஸம்ப⁴வோ நத்தீ²தி அஸங்க்²யெய்யகப்பவஸேன தேஸங் ஆயுபரிச்சே²தோ³ த³ட்ட²ப்³போ³. து³தியஜ்ஜா²னாதி³தலதோ பட்டா²ய பன பரிபுண்ணஸ்ஸ மஹாகப்பஸ்ஸ வஸேன, ந அஸங்க்²யெய்யகப்பவஸேன. **அஸங்க்²யெய்யகப்போ**தி ச யோஜனாயாமவித்தா²ரதோ ஸேதஸாஸபராஸிதோ வஸ்ஸஸதவஸ்ஸஸதச்சயேன

ஏகேகபீ³ஜஸ்ஸ ஹரணேன ஸாஸபராஸினோ பரிக்க²யேபி அக்க²யஸபா⁴வஸ்ஸ மஹாகப்பஸ்ஸ சதுத்த²பா⁴கோ³. ஸோ பன ஸத்த²ரோக³து³ப்³பி⁴க்கா²னங் அஞ்ஞுதரஸங்வட்டேன ப³ஹூஸு வினாஸமுபக³தேஸு அவஸிட்ட²ஸத்தஸந்தானப்பவத்தகுஸலகம்மானுபா⁴வேன த³ஸவஸ்ஸதோ பட்டா²ய அனுக்கமேன அஸங்க்²யெய்யாயுகப்பமாணேஸு ஸத்தேஸு புன அஸத்³த⁴ம்மஸமாதா³னவஸேன கமேன பரிஹாயித்வா த³ஸவஸ்ஸாயுகேஸு ஜாதேஸு ரோகா³தீ³னங் அஞ்ஞுதரஸங்வட்டேன ஸத்தானங் வினாஸப்பத்தியாவ "அயமேகோ அந்தரகப்போ"தி ஏவங் பரிச்சி²ன்னஸ்ஸ அந்தரகப்பஸ்ஸ வஸேன சதுஸட்டி²அந்தரகப்பப்பமாணோ ஹோதி, "வீஸதிஅந்தரகப்பப்பமாணோ"தி ச வத³ந்தி.

45. ஆகாஸானஞ்சாயதனங் உபக³ச்ச²ந்தீதி **ஆகாஸானஞ்சாயதனூபகா³**.

49. **ஏகமேவா**தி பூ⁴மிதோ, ஜாதிதோ, ஸம்பயுத்தத⁴ம்மதோ, ஸங்கா²ரதோ ச ஸமானமேவ. **ஏகஜாதிய**ந்தி ஏகஸ்மிங் ப⁴வே.

படிஸந்தி⁴சதுக்கவண்ணனா நிட்டி²தா.

கம்மசதுக்கவண்ணனா

50. இதா³னி கம்மசதுக்கங் சதூஹாகாரேஹி த³ஸ்ஸேதுங் "**ஜனக**"ந்த்யாதி³ ஆரத்³த⁴ங், ஜனயதீதி **ஜனகங்**. உபத்த²ம்பே⁴தீதி **உபத்த²ம்ப⁴கங்**. உபக³ந்த்வா பீளேதீதி **உபபீளகங்**. உபக³ந்த்வா கா⁴தேதீதி **உபகா⁴தகங்**.

தத்த² படிஸந்தி⁴பவத்தீஸு விபாககடத்தாரூபானங் நிப்³ப³த்தகா குஸலாகுஸலசேதனா **ஜனகங்** நாம. ஸயங் விபாகங் நிப்³ப³த்தேதுங் அஸக்கொந்தம்பி கம்மந்தரஸ்ஸ சிரதரவிபாகனிப்³ப³த்தனே பச்சயபூ⁴தங், விபாகஸ்ஸேவ வா ஸுக²து³க்க²பூ⁴தஸ்ஸ விச்சே²த³பச்சயானுப்பத்தியா, உபப்³ரூஹனபச்சயுப்பத்தியா ச ஜனகஸாமத்தி²யானுரூபங் சிரதரப்பவத்திபச்சயபூ⁴தங் குஸலாகுஸலகம்மங் **உபத்த²ம்ப⁴கங்** நாம. கம்மந்தரஜனிதவிபாகஸ்ஸ ப்³யாதி⁴தா⁴துஸமதாதி³னிமித்தவிபா³த⁴னேன சிரதரப்பவத்திவினிப³ந்த⁴கங் யங் கிஞ்சி கம்மங் **உபபீளகங்** நாம. து³ப்³ப³லஸ்ஸ பன கம்மஸ்ஸ ஜனகஸாமத்தி²யங் உபஹச்ச விச்சே²த³கபச்சயுப்பாத³னேன தஸ்ஸ விபாகங் படிபா³ஹித்வா ஸயங் விபாகனிப்³ப³த்தககம்மங் **உபகா⁴தகங்** நாம.

ஜனகோபகா⁴தகானஞ்ஹி அயங் விஸேஸோ - ஜனகங் கம்மந்தரஸ்ஸ விபாகங் அனுபச்சி²ந்தி³த்வாவ விபாகங் ஜனேதி, உபகா⁴தகங் உபச்சே²த³னபுப்³ப³கந்தி இத³ங் தாவ அட்ட²கதா²ஸு (விஸுத்³தி⁴. 2.687; அ. நி. அட்ட². 2.3.34) ஸன்னிட்டா²னங். அபரே பன ஆசரியா "உபபீளககம்மங் ப³ஹ்வாபா³த⁴தாதி³பச்சயோபஸங்ஹாரேன கம்மந்தரஸ்ஸ விபாகங் அந்தரந்தரா விபா³த⁴தி. உபகா⁴தகங் பன தங் ஸப்³ப³ஸோ உபச்சி²ந்தி³த்வா அஞ்ஞஸ்ஸ ஓகாஸங் தே³தி, ந பன ஸயங் விபாகனிப்³ப³த்தகங். ஏவஞ்ஹி ஜனகதோ இமஸ்ஸ விஸேஸோ ஸுபாகடோ"தி வத³ந்தி. **கிச்சவஸேனா**தி ஜனநஉபத்த²ம்ப⁴னஉபபீளனஉபச்சே²த³னகிச்சவஸேன.

51. **க³ருக**ந்தி மஹாஸாவஜ்ஜங், மஹானுபா⁴வஞ்ச அஞ்ஞேன கம்மேன படிபா³ஹிதுங் அஸக்குணெய்யகம்மங். **ஆஸன்ன**ந்தி மரணகாலே அனுஸ்ஸரிதங், ததா³ கதஞ்ச. **ஆசிண்ண**ந்தி அபி⁴ண்ஹஸோ கதங் , ஏகவாரங் கத்வாபி வா அபி⁴ண்ஹஸோ

ஸமாஸேவிதங். **கடத்தாகம்ம**ந்தி க³ருகாதி³பா⁴வங் அஸம்பத்தங் கதமத்ததோயேவ கம்மந்தி வத்தப்³ப³கம்மங்.

தத்த² குஸலங் வா ஹோது அகுஸலங் வா, க³ருகாக³ருகேஸு யங் க³ருகங் அகுஸலபக்கே² மாதுகா⁴தகாதி³கம்மங் , குஸலபக்கே² மஹக்³க³தகம்மங் வா, ததே³வ பட²மங் விபச்சதி ஸதிபி ஆஸன்னாதி³கம்மே பரித்தங் உத³கங் ஒத்த²ரித்வா க³ச்ச²ந்தோ மஹோகோ⁴ விய. ததா² ஹி தங் "க³ருக"ந்தி வுச்சதி. தஸ்மிங் அஸதி தூ³ராஸன்னேஸு யங் ஆஸன்னங் மரணகாலே அனுஸ்ஸரிதங், ததே³வ பட²மங் விபச்சதி, ஆஸன்னகாலே கதே வத்தப்³ப³மேவ நத்தி². தஸ்மிம்பி அஸதி ஆசிண்ணானாசிண்ணேஸு ச யங் ஆசிண்ணங் ஸுஸீல்யங் வா, து³ஸ்ஸீல்யங் வா, ததே³வ பட²மங் விபச்சதி. கடத்தாகம்மங் பன லத்³தா⁴ஸேவனங் புரிமானங் அபா⁴வேன படிஸந்தி⁴ங் ஆகட்³ட⁴தீதி க³ருகங் ஸப்³ப³பட²மங் விபச்சதி. க³ருகே அஸதி ஆஸன்னங், தஸ்மிம்பி அஸதி ஆசிண்ணங், தஸ்மிம்பி அஸதி கடத்தாகம்மங். தேனாஹ **"பாகதா³னபரியாயேனா"**தி, விபாகதா³னானுக்கமேனாத்யத்தோ². **அபி⁴த⁴ம்மாவதாராதீ³**ஸு பன ஆஸன்னதோ ஆசிண்ணங் பட²மங் விபச்சந்தங் கத்வா வுத்தங். யதா² பன கோ³க³ணபரிபுண்ணஸ்ஸ வஜஸ்ஸ த்³வாரே விவடே அபரபா⁴கே³ த³ம்மக³வப³லவக³வேஸு ஸந்தேஸுபி யோ வஜத்³வாரஸ்ஸ ஆஸன்னோ ஹோதி, அந்தமஸோ து³ப்³ப³லஜரக்³க³வோபி, ஸோயேவ பட²மதரங் நிக்க²மதி, ஏவங் க³ருகதோ அஞ்ஞேஸு குஸலாகுஸலேஸு ஸந்தேஸுபி மரணகாலஸ்ஸ ஆஸன்னத்தா ஆஸன்னமேவ பட²மங் விபாகங் தே³தீதி இத⁴ தங் பட²மங் வுத்தங்.

52. தி³ட்ட²த⁴ம்மோ பச்சக்க²பூ⁴தோ பச்சுப்பன்னோ அத்தபா⁴வோ, தத்த² வேதி³தப்³ப³ங் விபாகானுப⁴வனவஸேனாதி **தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயங்**. தி³ட்ட²த⁴ம்மதோ அனந்தரங் உபபஜ்ஜித்வா வேதி³தப்³ப³ங் **உபபஜ்ஜவேத³னீயங்**. அபரே அபரே தி³ட்ட²த⁴ம்மதோ அஞ்ஞஸ்மிங் யத்த² கத்த²சி அத்தபா⁴வே வேதி³தப்³ப³ங் கம்மங் **அபராபரியவேத³னீயங்**. அஹோஸி ஏவ கம்மங் , ந தஸ்ஸ விபாகோ அஹோஸி, அத்தி², ப⁴விஸ்ஸதி சாதி ஏவங் வத்தப்³ப³கம்மங் **அஹோஸிகம்மங்**.

தத்த² படிபக்கே²ஹி அனபி⁴பூ⁴ததாய, பச்சயவிஸேஸேன படிலத்³த⁴விஸேஸதாய ச ப³லவபா⁴வப்பத்தா தாதி³ஸஸ்ஸ புப்³பா³பி⁴ஸங்கா²ரஸ்ஸ வஸேன ஸாதிஸயா ஹுத்வா தஸ்மிங்யேவ அத்தபா⁴வே ப²லதா³யினீ பட²மஜவனசேதனா **தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயங்** நாம. ஸா ஹி வுத்தப்பகாரேன ப³லவஜனஸந்தானே கு³ணவிஸேஸயுத்தேஸு உபகாரானுபகாரவஸப்பவத்தியா, ஆஸேவனாலாபே⁴ன அப்பவிபாகதாய ச இதரத்³வயங் விய பவத்தஸந்தானுபரமாபெக்க²ங், ஓகாஸலாபா⁴பெக்க²ஞ்ச கம்மங் ந ஹோதீதி இதே⁴வ புப்ப²மத்தங் விய பவத்திவிபாகமத்தங் அஹேதுகப²லங் தே³தி. அத்த²ஸாதி⁴கா பன ஸத்தமஜவனசேதனா ஸன்னிட்டா²பகசேதனாபூ⁴தா வுத்தனயேன படிலத்³த⁴விஸேஸா அனந்தரத்தபா⁴வே விபாகதா³யினீ **உபபஜ்ஜவேத³னீயங்** நாம. ஸா ச படிஸந்தி⁴ங் த³த்வாவ பவத்திவிபாகங் தே³தி. படிஸந்தி⁴யா பன அதி³ன்னாய பவத்திவிபாகங் தே³தீதி நத்தி². சுதி அனந்தரஞ்ஹி உபபஜ்ஜவேத³னீயஸ்ஸ ஓகாஸோ. படிஸந்தி⁴யா பன தி³ன்னாய ஜாதிஸதேபி பவத்திவிபாகங் தே³தீதி ஆசரியா. யதா²வுத்தகஆரணவிரஹதோ தி³ட்ட²த⁴ம்மவேத³னீயாதி³பா⁴வங் அஸம்பத்தா ஆதி³பரியோஸானசேதனானங் மஜ்ஜே² பவத்தா பஞ்ச சேதனா விபாகதா³னஸபா⁴வஸ்ஸ அனுபச்சி²ன்னத்தா யதா³ கதா³சி ஓகாஸலாபே⁴ ஸதி படிஸந்தி⁴பவத்தீஸு விபாகங் அபி⁴னிப்பா²தெ³ந்தீ

அபராபரியவேத³னியங் நாம. ஸகஸககாலாதீதங் பன புரிமகம்மத்³வயங், ததியம்பி ச ஸங்ஸாரப்பவத்தியா வொச்சி²ன்னாய **அஹோஸிகம்மங்** நாம.

பாககாலவஸேனாதி பச்சுப்பன்னே, தத³னந்தரே, யதா³ கதா³சீதி ஏவங் புரிமானங் திண்ணங் யதா²பரிச்சி²ன்னகாலவஸேன, இதரஸ்ஸ தங்காலாபா◌⁴வவஸேன ச. அஹோஸிகம்மஸ்ஸ ஹி காலாதிக்கமதோவ தங் வோஹாரோ.

53. **பாகடா²னவஸேனா**தி படிஸந்தி◌⁴யா விபச்சனபூ◌⁴மிவஸேன.

54. இதா³னி அகுஸலாதி³கம்மானங் காயகம்மத்³வாராதி³வஸேன பவத்திங், தங்னித்³தே³ஸமுகே²ன ச தேஸங் பாணாதிபாதாதி³வஸேன த³ஸவிதா◌⁴தி³பே◌⁴த³ஞ்ச த³ஸ்ஸேதுங் "**தத்த² அகுஸல**"ந்த்யாதி³ ஆரத்³த◌⁴ங். காயத்³வாரே பவத்தங் கம்மங் **காயகம்மங்**. ஏவங் **வசீகம்மாதீ**³னி.

55. பாணஸ்ஸ ஸணிகங் பதிதுங் அத³த்வா அதீவ பாதனங் **பாணாதிபாதோ**. காயவாசாஹி அதி³ன்னஸ்ஸ ஆதா³னங் **அதி³ன்னாதா³னங்**. மேது²னவீதிக்கமஸங்கா²தேஸு காமேஸு மிச்சா² சரணங் **காமேஸு மிச்சா²சாரோ**.

தத்த² பாணோதி வோஹாரதோ ஸத்தோ, பரமத்த²தோ ஜீவிதிந்த்³ரியங். தஸ்மிங் பாணே பாணஸஞ்ஞினோ ஜீவிதிந்த்³ரியுபச்சே²த³கப்பயோக³ஸமுட்டா²பிகா வத◌⁴கசேதனா **பாணாதிபாதோ**. பரப◌⁴ண்டே³ ததா²ஸஞ்ஞினோ ததா³தா³யகப்பயோக³ஸமுட்டா²பிகா தெ²ய்யசேதனா **அதி³ன்னாதா³னங்**. அஸத்³த◌⁴ம்மஸேவனவஸேன காயத்³வாரப்பவத்தா அக³ந்தப்³ப³ட்டா²னவீதிக்கமசேதனா **காமேஸுமிச்சா²சாரோ** நாம. ஸுராபானம்பி எத்தே²வ ஸங்க³ய்ஹதீதி வத³ந்தி ரஸஸங்கா²தேஸு காமேஸு மிச்சா²சாரபா◌⁴வதோ. **காயவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தே காயத்³வாரே**தி காயேன அதி◌⁴ப்பாயவிஞ்ஞாபனதோ, ஸயஞ்ச காயேன விஞ்ஞெய்யத்தா காயவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தே அபி◌⁴க்கமாதி³ஜனகசித்தஜவாயோதா◌⁴த்வாதி◌⁴ககலாபஸ்ஸ விகாரபூ◌⁴தே ஸந்த²ம்ப◌⁴னாதீ³னங் ஸஹகாரீகாரணபூ◌⁴தே சோபனகாயபா◌⁴வதோ, கம்மானங் பவத்திமுக²பா◌⁴வதோ ச காயத்³வாரஸங்கா²தே கம்மத்³வாரே.

கிஞ்சாபி ஹி தங்தங்கம்மஸஹக³தசித்துப்பாதே³னேவ ஸா விஞ்ஞத்தி ஜனீயதி. ததா²பி தஸ்ஸா ததா² பவத்தமானாய தங்ஸமுட்டா²பககம்மஸ்ஸ காயகம்மாதி³வோஹாரோ ஹோதீதி ஸா தஸ்ஸேவ பவத்திமுக²பா◌⁴வேன வத்துங் லப்³ப◌⁴தி. "காயத்³வாரே வுத்திதோ"தி எத்தகேயேவ வுத்தே "யதி³ ஏவங் கம்மத்³வாரவவத்தா²னங் ந ஸியா. காயத்³வாரே ஹி பவத்தங் 'காயகம்ம'ந்தி வுச்சதி, காயகம்மஸ்ஸ ச பவத்திமுக²பூ◌⁴தங் 'காயத்³வார'ந்தி. பாணாதிபாதாதி³கங் பன வாசாய ஆணாபெந்தஸ்ஸ காயகம்மங் வசீத்³வாரேபி பவத்ததீதி த்³வாரேன கம்மவவத்தா²னங் ந ஸியா, ததா² முஸாவாதா³தி³ங் காயவிகாரேன கரொந்தஸ்ஸ வசீகம்மங் காயத்³வாரேபி பவத்ததீதி கம்மேன த்³வாரவவத்தா²னம்பி ந ஸியா"தி அயங் சோத³னா பச்சுபட்டெ²ய்யாதி பா³ஹுல்லவுத்தியா வவத்தா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் "**பா³ஹுல்லவுத்திதோ**"தி வுத்தங். காயகம்மஞ்ஹி காயத்³வாரேயேவ ப³ஹுலங் பவத்ததி, அப்பங் வசீத்³வாரே, தஸ்மா காயத்³வாரேயேவ ப³ஹுலங் பவத்தனதோ காயகம்மபா◌⁴வோ ஸித்³தோ◌⁴ வனசரகாதீ³னங் வனசரகாதி³பா◌⁴வோ விய. ததா² காயகம்மமேவ யேபு◌⁴ய்யேன காயத்³வாரே பவத்ததி, ந இதரானி, தஸ்மா காயகம்மஸ்ஸ யேபு◌⁴ய்யேன எத்தே²வ பவத்தனதோ காயகம்மத்³வாரபா◌⁴வோ ஸித்³தோ◌⁴ ப்³ராஹ்மணகா³மாதீ³னங்

ப்³ராஹ்மணகா³மாதி³பா◌⁴வோ வியாதி நத்தி² கம்மத்³வாரவவத்தா²னே கோசி விப³ந்தோ◌⁴தி அயமெத்தா²தி◌⁴ப்பாயோ.

56. முஸாதி அபூ◌⁴தங் வத்து², தங் தச்ச²தோ வத³ந்தி ஏதேனாதி **முஸாவாதோ³**. பிஸதி ஸாமக்³கி³ங் ஸஞ்சுண்ணேதி விக்கி²பதி, பியபா◌⁴வங் ஸுஞ்ஞங் கரோதீதி வா **பிஸுணா**. அத்தானம்பி பரம்பி ப²ருஸங் கரோதி, ககசோ விய க²ரஸம்ப²ஸ்ஸாதி வா **ப²ருஸா**. ஸங் ஸுக²ங், ஹிதஞ்ச ப²லதி விஸரதி வினாஸேதீதி ஸம்ப²ங், அத்தனோ, பரேஸஞ்ச அனுபகாரங் யங் கிஞ்சி, தங் பலபதி ஏதேனாதி **ஸம்ப²ப்பலாபோ**.

தத்த² அபூ◌⁴தங் வத்து²ங் பூ◌⁴ததோ பரங் விஞ்ஞாபேதுகாமஸ்ஸ ததா² விஞ்ஞாபனப்பயோக³ஸமுட்டா²பிகா சேதனா **முஸாவாதோ³**. ஸோ பரஸ்ஸ அத்த²பே◌⁴த³கரோவ கம்மபதோ² ஹோதி, இதரோ கம்மமேவ. பரேஸங் பே◌⁴த³காமதாய, அத்தப்பியகாமதாய வா பரபே◌⁴த³கரவசீபயோக³ஸமுட்டா²பிகா ஸங்கிலிட்ட²சேதனா **பிஸுணவாசா,** ஸாபி த்³வீஸு பி◌⁴ன்னேஸுயேவ கம்மபதோ². பரஸ்ஸ மம்மச்சே²த³கரவசீபயோக³ஸமுட்டா²பிகா ஏகந்தப²ருஸசேதனா **ப²ருஸவாசா**. ந ஹி சித்தஸண்ஹதாய ஸதி ப²ருஸவாசா நாம ஹோதி. ஸீதாஹரணாதி³அனத்த²விஞ்ஞாபனப்பயோக³ஸமுட்டா²பிகா ஸங்கிலிட்ட²சேதனா **ஸம்ப²ப்பலாபோ,** ஸோ பன பரேஹி தஸ்மிங் அனத்தே² க³ஹிதேயேவ கம்மபதோ². **வசீவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தே வசீத்³வாரே**தி வாசாய அதி◌⁴ப்பாயங் விஞ்ஞாபேதி, ஸயஞ்ச வாசாய விஞ்ஞாயதீதி வசீவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தே வசீபே◌⁴த³கரப்பயோக³ஸமுட்டா²பகசித்தஸமுட்டா²னபத²வீதா◌⁴த்வாதி◌⁴ககலாபஸ்ஸ விகாரபூ◌⁴தே சோபனவாசாபா◌⁴வதோ, கம்மானங் பவத்திமுக²பா◌⁴வதோ ச வசீத்³வாரஸங்கா²தே கம்மத்³வாரே. **பா³ஹுல்லவுத்திதோ**தி இத³ங் வுத்தனயமேவ.

57. பரஸம்பத்திங் அபி◌⁴முக²ங் ஜா²யதி லோப◌⁴வஸேன சிந்தேதீதி **அபி◌⁴ஜ்ஜா²**. ப்³யாபஜ்ஜதி ஹிதஸுக²ங் ஏதேனாதி **ப்³யாபாதோ³**. மிச்சா² விபரீததோ பஸ்ஸதீதி **மிச்சா²தி³ட்டி²**.

தத்த² "அஹோ வத இத³ங் மம ஸியா"தி ஏவங் பரப◌⁴ண்டா³பி◌⁴ஜ்ஜா²யனங் **அபி◌⁴ஜ்ஜா²,** ஸா பரப◌⁴ண்ட³ஸ்ஸ அத்தனோ நாமனேனேவ கம்மபதோ² ஹோதி. "அஹோ வதாயங் ஸத்தோ வினஸ்ஸெய்யா"தி ஏவங் மனோபதோ³ஸோ **ப்³யாபாதோ³**. "நத்தி² தி³ன்ன"ந்த்யாதி³னா நயேன விபரீதத³ஸ்ஸனங் **மிச்சா²தி³ட்டி²**. எத்த² பன நத்தி²கஅஹேதுகஅகிரியதி³ட்டி²ஹியேவ கம்மபத²பே◌⁴தோ³. இமேஸங் பன அங்கா³தி³வவத்தா²னவஸேன பபஞ்சோ தத்த² தத்த² (தீ³॰ நி॰ அட்ட²॰ 1.8; த◌⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 1 அகுஸலகம்மபத²கதா²; பாரா॰ அட்ட²॰ 2.172) ஆக³தனயேன த³ட்ட²ப்³போ³. **அஞ்ஞத்ராபி விஞ்ஞத்தியா**தி காயவசீவிஞ்ஞத்திங் வினாபி, தங் அஸமுட்டா²பெத்வாபீத்யத்தோ². விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகசித்தஸம்பயுத்தா செத்த² அபி◌⁴ஜ்ஜா²த³யோ சேதனாபக்கி²காவ ஹொந்தி.

58. **தோ³ஸமூலேன ஜாயந்தீ**தி ஸஹஜாதாதி³பச்சயேன தோ³ஸஸங்கா²தமூலேன, தோ³ஸமூலகசித்தேன வா ஜாயந்தி, ந லோப◌⁴மூலாதீ³ஹி. ஹஸமானாபி ஹி ராஜானோ தோ³ஸசித்தேனேவ பாணவத◌⁴ங் ஆணாபெந்தி, ததா² ப²ருஸவாசாப்³யாபாதே³ஸுபி யதா²ரஹங் த³ட்ட²ப்³ப³ங். மிச்சா²த³ஸ்ஸனஸ்ஸ அபி◌⁴நிவிஸிதப்³ப³வத்தூ²ஸு லோப◌⁴புப்³ப³ங்க³மமேவ அபி◌⁴நிவிஸனதோ ஆஹ "**மிச்சா²தி³ட்டி² ச லோப◌⁴மூலேனா**"தி. **ஸேஸானி சத்தாரிபி த்³வீஹி மூலேஹி ஸம்ப◌⁴வந்தீ**தி யோ தாவ

அபி◌⁴மதங் வத்து²ங், அனபி◌⁴மதங் வா அத்தப³ந்து◌⁴பரித்தாணாதி³ப்பயோஜனங் ஸந்தா◌⁴ய ஹரதி, தஸ்ஸ அதி³ன்னாதா³னங் லோப◌⁴மூலேன ஹோதி. வேரனிய்யாதனத்த²ங் ஹரந்தஸ்ஸ தோ³ஸமூலேன. நீதிபாட²கப்பமாணதோ து³ட்ட²னிக்³க³ஹணத்த²ங் பரஸந்தகங் ஹரந்தானங் ராஜூனங், ப்³ராஹ்மணானஞ்ச "ஸப்³ப³மித³ங் ப்³ராஹ்மணானங் ராஜூஹி தி³ன்னங், தேஸங் பன ஸப்³ப³து³ப்³ப³லபா◌⁴வேன அஞ்ஞே பரிபு◌⁴ஞ்ஜந்தி, அத்தஸந்தகமேவ ப்³ராஹ்மணா பரிபு◌⁴ஞ்ஜந்தீ"த்யாதீ³னி வத்வா ஸகஸஞ்ஞாய ஏவங் யங் கிஞ்சி ஹரந்தானங், கம்மப²லஸம்ப³ந்தா◌⁴பவாதீ³னஞ்ச மோஹமூலேன. ஏவங் முஸாவாதா³தீ³ஸுபி யதா²ரஹங் யோஜேதப்³பா³ங்.

63. ச²ஸு ஆரம்மணேஸு திவித◌⁴கம்மவஸேன உப்பஜ்ஜமானம்பேதங் திவித◌⁴னியமேன உப்பஜ்ஜதீதி ஆஹ **"ததா² தா³னஸீலபா◌⁴வனாவஸேனா"**தி. த³ஸதா◌⁴ நித்³தி³ஸியமானானங் ஹி த்³வின்னங், புன த்³வின்னங், திண்ணஞ்ச யதா²க்கமங் தா³னாதீ³ஸு தீஸ்வேவ ஸங்க³ஹோ. காரணங் பனெத்த² பரதோ வக்கா²ம. ச²ளாரம்மணேஸு பன திவித◌⁴கம்மத்³வாரேஸு ச நேஸங் பவத்தியோஜனா **அட்ட²கதா²**தீ³ஸு (த◌⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 156-159) ஆக³தனயேன க³ஹேதப்³பா³.

65. தீ³யதி ஏதேனாதி **தா³னங்**, பரிச்சாக³சேதனா. ஏவங் ஸேஸேஸுபி. ஸீலதீதி **ஸீலங்**, காயவசீகம்மானி ஸமாத³ஹதி, ஸம்மா ட²பேதீத்யத்தோ², ஸீலயதி வா உபதா◌⁴ரேதீதி **ஸீலங்** , உபதா◌⁴ரணங் பனெத்த² குஸலானங் அதி◌⁴ட்டா²னபா◌⁴வோ. ததா² ஹி வுத்தங் "ஸீலே பதிட்டா²யா"த்யாதி³ (ஸங்॰ நி॰ 1.23, 192). பா◌⁴வேதி குஸலே த◌⁴ம்மே ஆஸேவதி வட்³டே◌⁴தி ஏதாயாதி **பா◌⁴வனா**. அபசாயதி பூஜாவஸேன ஸாமீசிங் கரோதி ஏதேனாதி **அபசாயனங்**. தங்தங்கிச்சகரணே ப்³யாவடஸ்ஸ பா◌⁴வோ **வெய்யாவச்சங்**. அத்தனோ ஸந்தானே நிப்³ப³த்தா பத்தி தீ³யதி ஏதேனாதி **பத்திதா³னங்**. பத்திங் அனுமோத³தி ஏதாயாதி **பத்தானுமோத³னா**. த◌⁴ம்மங் ஸுணந்தி ஏதேனாதி **த◌⁴ம்மஸ்ஸவனங்**. த◌⁴ம்மங் தே³ஸெந்தி ஏதாயாதி **த◌⁴ம்மதே³ஸனா**. தி³ட்டி²யா உஜுகரணங் **தி³ட்டி²ஜுகம்மங்**.

தத்த² ஸானுஸயஸந்தானவதோ பரேஸங் பூஜானுக்³க³ஹகாமதாய அத்தனோ விஜ்ஜமானவத்து²பரிச்சஜனவஸப்பவத்தசேதனா **தா³னங்** நாம, தா³னவத்து²பரியேஸனவஸேன, தி³ன்னஸ்ஸ ஸோமனஸ்ஸசித்தேன அனுஸ்ஸரணவஸேன ச பவத்தா புப்³ப³பச்சா²பா◌⁴க³சேதனா எத்தே²வ ஸமோதா◌⁴னங் க³ச்ச²ந்தி. ஏவங் ஸேஸேஸுபி யதா²ரஹங் த³ட்ட²ப்³பா³ங். நிச்சஸீலாதி³வஸேன பஞ்ச, அட்ட², த³ஸ வா ஸீலானி ஸமாதி³யந்தஸ்ஸ, பரிபூரெந்தஸ்ஸ, அஸமாதி³யித்வாபி ஸம்பத்தகாயவசீது³ச்சரிததோ விரமந்தஸ்ஸ, பப்³ப³ஜந்தஸ்ஸ, உபஸம்பத³மாளகே ஸங்வரங் ஸமாதி³யந்தஸ்ஸ, சதுபாரிஸுத்³தி◌⁴ஸீலங் பரிபூரெந்தஸ்ஸ ச பவத்தசேதனா **ஸீலங்** நாம. சத்தாலீஸாய கம்மட்டா²னேஸு, க²ந்தா◌⁴தீ³ஸு ச பூ◌⁴மீஸு பரிகம்மஸம்மஸனவஸப்பவத்தா அப்பனங் அப்பத்தா கொ³த்ரபு◌⁴பரியோஸானசேதனா **பா◌⁴வனா** நாம, நிரவஜ்ஜவிஜ்ஜாதி³பரியாபுணனசேதனாபி எத்தே²வ ஸமோதா◌⁴னங் க³ச்ச²தி.

வயஸா, கு³ணேஹி ச ஜெட்டா²னங் சீவராதீ³ஸு பச்சாஸாரஹிதேன அஸங்கிலிட்ட²ஜ்ஜா²ஸயேன பச்சுட்டா²னஆஸனாபி◌⁴னீஹாராதி³விதி◌⁴னா ப³ஹுமானகரணசேதனா **அபசாயனங்** நாம. தேஸமேவ, கி³லானானஞ்ச யதா²வுத்தஜ்ஜா²ஸயேன தங்தங்கிச்சகரணசேதனா **வெய்யாவச்சங்** நாம. அத்தனோ ஸந்தானே நிப்³ப³த்தஸ்ஸ புஞ்ஞஸ்ஸ பரேஹி ஸாதா◌⁴ரணபா◌⁴வங் பச்சாஸீஸனசேதனா **பத்திதா³னங்** நாம. பரேஹி தி³ன்னஸ்ஸ, அதி³ன்னஸ்ஸபி வா புஞ்ஞஸ்ஸ

மச்சே²ரமலவினிஸ்ஸடேன சித்தேன அப்³பா⁴னுமோத³னசேதனா **பத்தானுமோத³னா** நாம . ஏவமிமங் த⁴ம்மங் ஸுத்வா தத்த² வுத்தனயேன படிபஜ்ஜந்தோ “லோகியலோகுத்தரகு³ணவிஸேஸஸ்ஸ பா⁴கீ³ ப⁴விஸ்ஸாமி, ப³ஹுஸ்ஸுதோ வா ஹுத்வா பரேஸங் த⁴ம்மதே³ஸனாதீ³ஹி அனுக்³க³ண்ஹிஸ்ஸாமீ”தி ஏவங் அத்தனோ, பரேஸங் வா ஹிதப²ரணவஸப்பவத்தேன அஸங்கிலிட்ட²ஜ்ஜா²ஸயேன ஹிதூபதே³ஸஸவனசேதனா **த⁴ம்மஸ்ஸவனங்** நாம, நிரவஜ்ஜவிஜ்ஜாதி³ஸவனசேதனாபி எத்தே²வ ஸங்க³ய்ஹதி. லாப⁴ஸக்காராதி³னிரபெக்க²தாய யோனிஸோ மனஸி கரோதோ ஹிதூபதே³ஸசேதனா **த⁴ம்மதே³ஸனா** நாம, நிரவஜ்ஜவிஜ்ஜாதி³உபதி³ஸனசேதனாபி எத்தே²வ ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²தி. “அத்தி² தி³ன்ன”ந்த்யாதி³னயப்பவத்தஸம்மாத³ஸ்ஸனவஸேன தி³ட்டி²யா உஜுகரணங் **தி³ட்டி²ஜுகம்மங்** நாம.

யதி³ ஏவங் ஞாணவிப்பயுத்தசித்துப்பாத³ஸ்ஸ தி³ட்டி²ஜுகம்மபுஞ்ஞகிரியபா⁴வோ ந லப்³ப⁴தீதி? நோ ந லப்³ப⁴தி புரிமபச்சி²மசேதனானம்பி தங்தங்புஞ்ஞகிரியாஸ்வேவ ஸங்க³ண்ஹனதோ. கிஞ்சாபி ஹி உஜுகரணவேலாயங் ஞாணஸம்பயுத்தமேவ சித்தங் ஹோதி, புரிமபச்சா²பா⁴கே³ பன ஞாணவிப்பயுத்தம்பி ஸம்ப⁴வதீதி தஸ்ஸபி தி³ட்டி²ஜுகம்மபா⁴வோ உபபஜ்ஜதீதி அலமதிப்பபஞ்சேன.

இமேஸு பன த³ஸஸு பத்திதா³னானுமோத³னா தா³னே ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தி தங்ஸபா⁴வத்தா. தா³னம்பி ஹி இஸ்ஸாமச்சே²ரானங் படிபக்க²ங், ஏதேபி. தஸ்மா ஸமானப்படிபக்க²தாய ஏகலக்க²ணத்தா தே தா³னமயபுஞ்ஞகிரியவத்து²ம்ஹி ஸங்க³ய்ஹந்தி. அபசாயனவெய்யாவச்சாஸீலமயபுஞ்ஞேவ ஸங்க³ய்ஹந்தி சாரித்தஸீலபா⁴வதோ. தே³ஸனாஸவனதி³ட்டி²ஜுகா பன குஸலத⁴ம்மாஸேவனபா⁴வதோ பா⁴வனாமயே ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தீதி (தீ³. நி. டீ. 3.305) ஆசரியத**⁴ம்மபாலத்தே²ரேன** வுத்தங். அபரே பன “தே³ஸெந்தோ, ஸுணந்தோ ச தே³ஸனானுஸாரேன ஞாணங் பேஸெத்வா லக்க²ணானி படிவிஜ்ஜ² படிவிஜ்ஜ² தே³ஸேதி, ஸுணாதி ச, தானி ச தே³ஸனாஸவனானி படிவேத⁴மேவாஹரந்தீதி தே³ஸனாஸவனாபா⁴வனாமயே ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²ந்தீ”தி வத³ந்தி. த⁴ம்மதா³னஸபா⁴வதோ தே³ஸனா தா³னமயே ஸங்க³ஹங் க³ச்ச²தீதிபி ஸக்கா வத்துங். ததா² ஹி வுத்தங் “ஸப்³ப³தா³னங் த⁴ம்மதா³னங் ஜினாதீ”தி (த⁴. ப. 354). ததா² தி³ட்டி²ஜுகம்மங் ஸப்³ப³த்தா²பி ஸப்³பே³ஸங் நியமனலக்க²ணத்தா. தா³னாதீ³ஸு ஹி யங் கிஞ்சி “அத்தி² தி³ன்ன”ந்த்யாதி³னயப்பவத்தாய ஸம்மாதி³ட்டி²யா விஸோதி⁴தங் மஹப்ப²லங் ஹோதி மஹானிஸங்ஸங், ஏவஞ்ச கத்வா **தீ³க⁴னிகாயட்ட²கதா²யங்** (தீ³. நி. அட்ட². 3.305; த⁴. ஸ. அட்ட². 156-159 புஞ்ஞாகிரியவத்தா²தி³கதா²) “தி³ட்டி²ஜுகம்மங் ஸப்³பே³ஸங் நியமலக்க²ண”ந்தி வுத்தங். ஏவங் தா³னஸீலபா⁴வனாவஸேன தீஸு இதரேஸங் ஸங்க³ண்ஹனதோ ஸங்கே²பதோ திவித⁴மேவ புஞ்ஞகிரியவத்து² ஹோதீதி த³ட்ட²ப்³ப³ங், ததா² சேவ ஆசரியேன ஹெட்டா² த³ஸ்ஸிதங்.

67. **மனோகம்மமேவ** விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகத்தாபா⁴வேன காயத்³வாராதீ³ஸு அப்பவத்தனதோ. **தஞ்ச** ரூபாவசரகுஸலங் **பா⁴வனாமயங்** தா³னாதி³வஸேன அப்பவத்தனதோ. **அப்பனாப்பத்தங்** புப்³ப³பா⁴க³ப்பவத்தானங் காமாவசரபா⁴வதோ. **ஜா²னங்க³பே⁴தே³னாதி** படிபதா³தி³பே⁴த³தோ அனேகவித⁴த்தேபி அங்கா³திக்கமவஸேன நிப்³ப³த்தஜ்ஜா²னங்க³பே⁴த³தோ பஞ்சவித⁴ங் ஹோதி.

68. **ஆரம்மணபே⁴தே³னாதி** கஸிணுக்³கா⁴டிமாகாஸங், ஆகாஸவிஸயங் மனோ, தத³பா⁴வோ, ததா³லம்ப³ங் விஞ்ஞாணந்தி சதுப்³பி³த⁴ந்தி இமேஸங் சதுன்னங்

ஆரம்மணானங் பே⁴தே³ன.

69. **எத்தா²தி** இமேஸு பாகட்டா²னவஸேன சதுப்³பி³தே⁴ஸு கம்மேஸு. **உத்³த⁴ச்சரஹிதந்**தி உத்³த⁴ச்சஸஹக³தசேதனாரஹிதங் ஏகாத³ஸவித⁴ங் அகுஸலகம்மங். கிங் பனெத்த² காரணங் அதி⁴மொக்க²விரஹேன ஸப்³ப³து³ப்³ப³லம்பி விசிகிச்சா²ஸஹக³தங் படிஸந்தி⁴ங் ஆகட்³ட⁴தி, அதி⁴மொக்க²ஸம்பயோகே³ன ததோ ப³லவந்தம்பி உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் நாகட்³ட⁴தீதி ? படிஸந்தி⁴தா³னஸபா⁴வாபா⁴வதோ. ப³லவங் ஆகட்³ட⁴தி, து³ப்³ப³லங் நாகட்³ட⁴தீதி ஹி அயங் விசாரணா படிஸந்தி⁴தா³னஸபா⁴வேஸுயேவ. யஸ்ஸ பன படிஸந்தி⁴தா³னஸபா⁴வோயேவ நத்தி², ந தஸ்ஸ ப³லவபா⁴வோ படிஸந்தி⁴ஆகட்³ட⁴னே காரணங்.

கத²ங் பனேதங் விஞ்ஞாதப்³ப³ங் உத்³த⁴ச்சஸஹக³தஸ்ஸ படிஸந்தி⁴தா³னஸபா⁴வோ நத்தீ²தி? த³ஸ்ஸனேனபஹாதப்³பே³ஸு அனாக³தத்தா. திவிதா⁴ ஹி அகுஸலா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³, ஸியா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, ஸியா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³தி. தத்த² தி³ட்டி²ஸஹக³தவிசிகிச்சா²ஸஹக³தசித்துப்பாதா³ த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ நாம பட²மங் நிப்³பா³னத³ஸ்ஸனவஸேன "த³ஸ்ஸன"ந்தி லத்³த⁴னாமேன ஸோதாபத்திமக்³கே³ன பஹாதப்³ப³த்தா. உத்³த⁴ச்சஸஹக³தசித்துப்பாதோ³ பா⁴வனாய பஹாதப்³போ³ நாம அக்³க³மக்³கே³ன பஹாதப்³ப³த்தா. உபரிமக்³க³த்தயஞ்ஹி பட²மமக்³கே³ன தி³ட்ட²னிப்³பா³னே பா⁴வனாவஸேன பவத்தனதோ "பா⁴வனா"தி வுச்சதி. தி³ட்டி²விப்பயுத்ததோ³மனஸ்ஸஸஹக³தசித்துப்பாதா³ பன ஸியா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³, ஸியா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ தேஸங் அபாயனிப்³ப³த்தகாவத்தா²ய பட²மமக்³கே³ன, ஸேஸப³ஹலாப³ஹலாவத்தா²ய உபரிமக்³கே³ஹி பஹீயமானத்தா. தத்த² ஸியா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³ம்பி த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³ஸாமஞ்ஞேன இத⁴ "த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³"ந்தி வோஹரந்தி.

யதி³ ச உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் படிஸந்தி⁴ங் த³தெ³ய்ய, ததா³ அகுஸலபடிஸந்தி⁴யா ஸுக³தியங் அஸம்ப⁴வதோ அபாயெஸ்வேவ த³தெ³ய்ய. அபாயக³மனீயஞ்ச அவஸ்ஸங் த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³ங் ஸியா. இதரதா² அபாயக³மனீயஸ்ஸ அப்பஹீனத்தா ஸெக்கா²னங் அபாயுப்பத்தி ஆபஜ்ஜதி, ந ச பனேதங் யுத்தங் "சதூஹபாயேஹி ச விப்பமுத்தோ (கு²॰ பா॰ 6.11; ஸு॰ நி॰ 234), அவினிபாதத⁴ம்மோ"தி (பாரா॰ 21; ஸங்॰ நி॰ 5.998) ஆதி³வசனேஹி ஸஹ விருஜ்ஜ²னதோ. ஸதி ச பனேதஸ்ஸ த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³பா⁴வே "ஸியா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³"தி இமஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ வத்தப்³ப³ங் ஸியா, ந ச பனேதங் வுத்தந்தி . அத² ஸியா "அபாயகா³மினியோ ராகோ³ தோ³ஸோ மோஹோ ததே³கட்டா² ச கிலேஸா"தி ஏவங் த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பே³ஸு வுத்தத்தா உத்³த⁴ச்சஸஹக³தசேதனாய தத்த² ஸங்க³ஹோ ஸக்கா வத்துந்தி. தங் ந, தஸ்ஸ ஏகந்ததோ பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³பா⁴வேன வுத்தத்தா. வுத்தஞ்ஹேதங் - "கதமே த⁴ம்மா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³? உத்³த⁴ச்சஸஹக³தோ சித்துப்பாதோ³"தி (த⁴॰ ஸ॰ 1406), தஸ்மா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பே³ஸு அவசனங் இமஸ்ஸ படிஸந்தி⁴தா³னாபா⁴வங் ஸாதே⁴தி. நனு ச **படிஸம்பி⁴தா³விப⁴ங்கே³** -

> "யஸ்மிங் ஸமயே அகுஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி உபெக்கா²ஸஹக³தங் உத்³த⁴ச்சஸம்பயுத்தங் ரூபாரம்மணங் வா…பே॰… த⁴ம்மாரம்மணங் வா, யங் யங் வா பனாரப்³ப⁴ தஸ்மிங் ஸமயே ப²ஸ்ஸோ ஹோதி…பே॰… அவிக்கே²போ ஹோதி, இமே த⁴ம்மா அகுஸலா. இமேஸு த⁴ம்மேஸு ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³, தேஸங் விபாகே ஞாணங் அத்த²படிஸம்பி⁴தா³"தி (விப⁴॰ 730-731) -

ஏவங் உத்³த⁴ச்சஸஹக³தசித்துப்பாத³ங் உத்³த⁴ரித்வா தஸ்ஸ விபாகோபி உத்³த⁴டோதி கத²மஸ்ஸ படிஸந்தி⁴தா³னபா⁴வோ ஸம்படிச்சி²தப்³போ³தி? நாயங் படிஸந்தி⁴தா³னங் ஸந்தா⁴ய உத்³த⁴டோ. அத² கோ² பவத்திவிபாகங் ஸந்தா⁴ய. **பட்டா²னே** பன -

> "ஸஹஜாதா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ சேதனா சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ, நானாக்க²ணிகா த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ சேதனா விபாகானங் க²ந்தா⁴னங், கடத்தா ச ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ"தி (பட்டா². 2.8.89) -

த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³சேதனாய ஏவ ஸஹஜாதனானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வங் உத்³த⁴ரித்வா "ஸஹஜாதா பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³ சேதனா சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ"தி (பட்டா². 2.8.89) பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³சேதனாய ஸஹஜாதகம்மபச்சயபா⁴வோவ உத்³த⁴டோ, ந பன நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ, ந ச நானாக்க²ணிககம்மபச்சயங் வினா படிஸந்தி⁴ஆகட்³ட⁴னங் அத்தி² , தஸ்மா நத்தி² தஸ்ஸ ஸப்³ப³தா²பி படிஸந்தி⁴தா³னந்தி. யங் பனேகே வத³ந்தி "உத்³த⁴ச்சசேதனா உப⁴யவிபாகம்பி ந தே³தி பட்டா²னே நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வஸ்ஸ அனுத்³த⁴டத்தா"தி, தங் தேஸங் மதிமத்தங் **படிஸம்பி⁴தா³விப⁴ங்கே³** உத்³த⁴ச்சஸஹக³தானம்பி பவத்திவிபாகஸ்ஸ உத்³த⁴டத்தா, **பட்டா²னே** ச படிஸந்தி⁴விபாகபா⁴வமேவ ஸந்தா⁴ய நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வஸ்ஸ அனுத்³த⁴டத்தா. யதி³ ஹி பவத்திவிபாகங் ஸந்தா⁴ய நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ வுச்செய்ய, ததா³ படிஸந்தி⁴விபாகம்பிஸ்ஸ மஞ்ஞெய்யுந்தி லப்³ப⁴மானஸ்ஸபி பவத்திவிபாகஸ்ஸ வஸேன நானாக்க²ணிககம்மபச்சயபா⁴வோ ந வுத்தோ, தஸ்மா ந ஸக்கா தஸ்ஸ பவத்திவிபாகங் நிவாரேதுங். தேனாஹ "**பவத்தியங் பனா**"த்யாதி³. **ஆசரியபு³த்³த⁴மித்தா**த³யோ பன அத்தி² உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³ம்பி. அத்தி² ந பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³ம்பி, தேஸு பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³ங் ஸெக்க²ஸந்தானப்பவத்தங், இதரங் புது²ஜ்ஜனஸந்தானப்பவத்தங், ப²லதா³னஞ்ச புது²ஜ்ஜனஸந்தானப்பவத்தஸ்ஸேவ ந இதரஸ்ஸாதி ஏவங் உத்³த⁴ச்சஸஹக³தங் த்³விதா⁴ விப⁴ஜித்வா ஏகஸ்ஸ உப⁴யவிபாகதா³னங், ஏகஸ்ஸ ஸப்³ப³தா²பி விபாகாபா⁴வங் வண்ணெந்தி. யோ பனெத்த² தேஸங் வினிச்ச²யோ, யஞ்ச தஸ்ஸ நிராகரணங், யஞ்ச ஸப்³ப³தா²பி விபாகாபா⁴வவாதீ³னங் மதபடிக்கே²பனங் இத⁴ அவுத்தங், தங் ஸப்³ப³ங் **பரமத்த²மஞ்ஜூஸாதீ³ஸு**, விஸேஸதோ ச அபி⁴த⁴ம்மத்த²விகாஸினியா நாம **அபி⁴த⁴ம்மாவதாரஸங்வண்ணனாயங்** வுத்தனயேன வேதி³தப்³ப³ங்.

ஸப்³ப³த்தா²பி காமலோகேதி ஸுக³திது³க்³க³திவஸேன ஸப்³ப³ஸ்மிம்பி காமலோகே. **யதா²ரஹ**ந்தி த்³வாராரம்மணானுரூபங். அபாயேஸுபி யங் நாக³ஸுபண்ணாதீ³னங் மஹாஸம்பத்திவிஸயங் விபாகவிஞ்ஞாணங், யஞ்ச நிரயவாஸீனங் மஹாமொக்³க³ல்லானத்தே²ரத³ஸ்ஸனாதீ³ஸு உப்பஜ்ஜதி விபாகவிஞ்ஞாணங் , தங் குஸலகம்மஸ்ஸேவ ப²லங். ந ஹி அகுஸலஸ்ஸ இட்ட²விபாகோ ஸம்ப⁴வதி. வுத்தஞ்ஹேதங் "அட்டா²னமேதங், பி⁴க்க²வே, அனவகாஸோ, யங் அகுஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ இட்டோ² கந்தோ விபாகோ ஸங்விஜ்ஜதீ"தி (ம. நி. 3.131; அ. நி. 1.284-286; விப⁴. 809), தஸ்மா குஸலகம்மங் அபாயேஸுபி அஹேதுகவிபாகானி ஜனேதி. அஞ்ஞபூ⁴மிகஸ்ஸ ச கம்மஸ்ஸ அஞ்ஞபூ⁴மிகவிபாகாபா⁴வதோ காமவிராக³பா⁴வனாய காமதண்ஹாவிஸயவிஞ்ஞாணுப்பாத³னாயோக³தோ ஏகந்தஸதி³ஸவிபாகத்தா ச மஹக்³க³தானுத்தரகுஸலானங் ரூபாவசரகம்மேன அஹேதுகவிபாகுப்பத்தியா அபா⁴வதோ

ரூபலோகேபி யதா²ரஹங் ரூபாதி³விஸயானி தானி அபி◌⁴னிப்பா²தே³தீதி வுத்தங் “ஸப்³ப³த்தா²பி காமலோகே”த்யாதி³.

71. ஏவங் பன விபச்சந்தங் கம்மங் ஸோளஸகத்³வாத³ஸகஅட்ட²கவஸேன திதா◌⁴ விபச்சதீதி த³ஸ்ஸேதுங் “**தத்தா²பி**”த்யாதி³ வுத்தங். **தத்தா²பீ**தி ஏவங் விபச்சமானேபி குஸலகம்மே. **உக்கட்ட**²ந்தி குஸலபரிவாரலாப◌⁴தோ , பச்சா² ஆஸேவனப்பவத்தியா வா விஸிட்ட²ங். யஞ்ஹி கம்மங் அத்தனோ பவத்திகாலே புரிமபச்சா²பா◌⁴க³ப்பவத்தேஹி குஸலகம்மேஹி பரிவாரிதங், பச்சா² வா ஆஸேவனலாபே◌⁴ன ஸமுதா³சிண்ணங். தங் **உக்கட்ட²ங்**. யங் பன கரணகாலே அகுஸலகம்மேஹி பரிவாரிதங், பச்சா² வா “து³க்கடமேதங் மயா”தி விப்படிஸாருப்பாத³னேன பரிபா◌⁴விதங், தங் **ஓமக**ந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

படிஸந்தி◌⁴ந்தி ஏகமேவ படிஸந்தி◌⁴ங். ந ஹி ஏகேன கம்மேன அனேகாஸு ஜாதீஸு படிஸந்தி◌⁴ ஹோதி, பவத்திவிபாகோ பன ஜாதிஸதேபி ஜாதிஸஹஸ்ஸேபி ஹோதி. யதா²ஹ “திரச்சா²னக³தே தா³னங் த³த்வா ஸதகு³ணா த³க்கி²ணா பாடிகங்கி²தப்³பா³”தி (ம॰ நி॰ 3.379). யஸ்மா பனெத்த² ஞாணங் ஜச்சந்தா◌⁴தி³விபத்திநிமித்தஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ, ஸப்³பா³குஸலஸ்ஸேவ வா படிபக்க²ங், தஸ்மா தங்ஸம்பயுத்தங் கம்மங் ஜச்சந்தா◌⁴தி³விபத்திபச்சயங் ந ஹோதீதி திஹேதுகங் அதிது³ப்³ப³லம்பி ஸமானங் து³ஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴மேவ ஆகட்³ட◌⁴தி, நாஹேதுகங். து³ஹேதுகஞ்ச கம்மங் ஞாணஸம்பயோகா³பா◌⁴வதோ ஞாணப²லுப்பாத³னே அஸமத்த²ங், யதா² தங் அலோப◌⁴ஸம்பயோகா³பா◌⁴வதோ அலோப◌⁴ப²லுப்பாத³னே அஸமத்த²ங் அகுஸலகம்மந்தி தங் அதிஉக்கட்ட²ம்பி ஸமானங் து³ஹேதுகமேவ படிஸந்தி◌⁴ங் ஆகட்³ட◌⁴தி, ந திஹேதுகந்தி வுத்தங் “**திஹேதுகமோமகங் து³ஹேதுகமுக்கட்ட²ஞ்சா**”த்யாதி³.

எத்த² ஸியா - யதா² **படிஸம்பி◌⁴தா³மக்³கே³** “க³திஸம்பத்தியா ஞாணஸம்பயுத்தே அட்ட²ன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதீ”தி (படி॰ ம॰ 1.231) குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஜவனக்க²ணே திண்ணங், நிகந்திக்க²ணே த்³வின்னங், படிஸந்தி◌⁴க்க²ணே திண்ணஞ்ச ஹேதூனங் வஸேன அட்ட²ன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா ஞாணஸம்பயுத்தூபபத்தி, ததா² “க³திஸம்பத்தியா ஞாணவிப்பயுத்தே ச²ன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதீ”தி (படி॰ ம॰ 1.233) ஜவனக்க²ணே த்³வின்னங், நிகந்திக்க²ணே த்³வின்னங், படிஸந்தி◌⁴க்க²ணே த்³வின்னஞ்ச ஹேதூனங் வஸேன ச²ன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா ஞாணவிப்பயுத்தூபபத்தி வுத்தா, ஏவங் “க³திஸம்பத்தியா ஞாணவிப்பயுத்தே ஸத்தன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதீ”தி திஹேதுககம்மேன து³ஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴யா அவுத்தத்தா நத்தி² திஹேதுகஸ்ஸ து³ஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴ஆகட்³ட◌⁴னந்தி? நயித³மேவங் து³ஹேதுகோமககம்மேன அஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴யா விய திஹேதுகோமககம்மேன ஸாமத்தி²யானுரூபதோ து³ஹேதுகபடிஸந்தி◌⁴யாவ தா³தப்³ப³த்தா, கம்மஸரிக்க²கவிபாகத³ஸ்ஸனத்த²ங் பன **மஹாதே²ரேன** ஸாவஸேஸோ பாடோ² கதோ. இதரதா² “சதுன்னங் ஹேதூனங் பச்சயா”தி வசனாபா◌⁴வதோ து³ஹேதுககம்மேன அஹேதுகூபபத்தியாபிஅபா◌⁴வோ ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா யதா² ஸுக³தியங் ஜச்சந்த◌⁴ப³தி◌⁴ராதி³விபத்தியா அஹேதுகூபபத்திங் வஜ்ஜெத்வா க³திஸம்பத்தியா ஸஹேதுகூபபத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங் து³ஹேதுகூபபத்தி ஏவ உத்³த◌⁴டா, ந அஹேதுகூபபத்தி, ஏவங் கம்மஸரிக்க²கவிபாகத³ஸ்ஸனத்த²ங் திஹேதுககம்மேன திஹேதுகூபபத்தி ஏவ உத்³த◌⁴டா, ந து³ஹேதுகூபபத்தி, ந பன அலப்³ப◌⁴னதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

74. ஏவங் ஏகாய சேதனாய ஸோளஸ விபாகானி எத்தே²வ த்³வாத³ஸகமக்³கோ³ அஹேதுகட்ட²கம்பீதி பவத்தஸ்ஸ **திபிடகசூளனாக³த்தே²ரவாத³ஸ்ஸ** வஸேன விபாகப்பவத்திங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி ஏகாய சேதனாய த்³வாத³ஸ விபாகானி எத்தே²வ த³ஸகமக்³கோ³ அஹேதுகட்ட²கம்பீதி ஆக³தஸ்ஸ **மோரவாபீவாஸீமஹாதா⁴ம்மரக்கி²தத்தே²ரவாத³ஸ்ஸபி** வஸேன த³ஸ்ஸேதுங் **அஸங்கா²ரங் ஸஸங்கா²ரவிபாகானீ"**த்யாதி³ வுத்தங். யதா² முகே² சலிதே ஆதா³ஸதலே முக²னிமித்தங் சலதி, ஏவங் அஸங்கா²ரகுஸலஸ்ஸ அஸங்கா²ரவிபாகோவ ஹோதி, ந ஸஸங்கா²ரோதி ஏவங் ஆக³மனதோவ ஸங்கா²ரபே⁴தோ³தி அயமெத்தா²தி⁴ப்பாயோ. யஸ்மா பன விபாகஸ்ஸ ஸங்கா²ரபே⁴தோ³ பச்சயவஸேன இச்சி²தோ, ந கம்மவஸேன, தஸ்மா ஏஸ கேசிவாதோ³ கதோ.

தேஸந்தி தேஸங் ஏவங்வாதீ³னங். **யதா²க்கம**ந்தி திஹேதுகுக்கட்டா²தீ³னங் அனுக்கமேன. **த்³வாத³ஸ விபாகானீ**தி திஹேதுகுக்கட்ட²அஸங்கா²ரிகஸஸங்கா²ரிககம்மஸ்ஸ வஸேன யதா²க்கமங் ஸஸங்கா²ரிகசதுக்கவஜ்ஜிதானி, அஸங்கா²ரிகசதுக்கவஜ்ஜிதானி ச **த்³வாத³ஸ விபாகானி**, ததா² திஹேதுகோமகஸ்ஸ, து³ஹேதுகுக்கட்ட²ஸ்ஸ ச கம்மஸ்ஸ வஸேன து³ஹேதுகஸஸங்கா²ரத்³வயவஜ்ஜிதானி, து³ஹேதுகாஸங்கா²ரத்³வயவஜ்ஜிதானி ச **த³ஸ விபாகானி**, து³ஹேதுகோமகஸ்ஸ வஸேன து³ஹேதுகத்³வயவஜ்ஜிதானி ச **அட்ட² விபாகானி** யதா²வுத்தஸ்ஸ "திஹேதுகமுக்கட்ட²"ந்த்யாதி³னா வுத்தனயஸ்ஸ **அனுஸாரேன** அனுஸ்ஸரணேன **யதா²ஸம்ப⁴வங்** தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஸம்ப⁴வானுரூபதோ உத்³தி³ஸே.

75. பரிதோ அத்தங் க²ண்டி³தங் விய அப்பானுபா⁴வந்தி **பரித்தங்**. பகட்ட²பா⁴வங் நீதந்தி **பணீதங்**, உபி⁴ன்னங் மஜ்ஜே² ப⁴வங் **மஜ்ஜி²மங்**. தத்த² "படிலத்³த⁴மத்தங் அனாஸேவிதங் பரித்த"ந்தி அவிஸேஸதோவ **அட்ட²கதா²யங்** வுத்தங், ததா² "நாதிஸுபா⁴விதங் அபரிபுண்ணவஸீபா⁴வங் மஜ்ஜி²மங். அதிவிய ஸுபா⁴விதங் பன ஸப்³ப³ஸோ பரிபுண்ணவஸீபா⁴வங் பணீத"ந்தி. **ஆசரியேன** பனெத்த² பரித்தம்பி ஈஸகங் லத்³தா⁴ஸேவனமேவாதி⁴ப்பேதந்தி தி³ஸ்ஸதி. ததா² ஹானேன **நாமரூபபரிச்சே²தே³** -

> "ஸமானாஸேவனே லத்³தே⁴, விஜ்ஜமானே மஹப்³ப³லே;
> அலத்³தா⁴ தாதி³ஸங் ஹேதுங், அபி⁴ஞ்ஞா ந விபச்சதீ"தி. (நாம॰ பரி॰ 474);

ஸமானபூ⁴மிகதோவ ஆஸேவனலாபே⁴ன ப³லவபா⁴வதோ மஹக்³க³தத⁴ம்மானங் விபாகதா³னங் வத்வா தத³பா⁴வதோ அபி⁴ஞ்ஞாய அவிபச்சனங் வுத்தங். ஹீனேஹி ச²ந்த³சித்தவீரியவீமங்ஸாஹி நிப்³ப³த்திதங் வா **பரித்தங்**. மஜ்ஜி²மேஹி ச²ந்தா³தீ³ஹி **மஜ்ஜி²மங்**. பணீதேஹி **பணீத**ந்தி அலமதிப்பபஞ்சேன.

84. **பஞ்சமஜ்ஜா²னங் பா⁴வெத்வாதி** அபி⁴ஞ்ஞாபா⁴வங் அஸம்பத்தங் பஞ்சமஜ்ஜா²னங் திவித⁴ம்பி பா⁴வெத்வா. அபி⁴ஞ்ஞாபா⁴வப்பத்தஸ்ஸ பன அவிபாகபா⁴வோ "அலத்³தா⁴ தாதி³ஸ"ந்த்யாதி³னா (நாம॰ பரி॰ 474) **ஆசரியேன** ஸாதி⁴தோ. **மூலடீகாகாராத³யோ** பன அஞ்ஞதா²பி தங் ஸாதெ⁴ந்தி. தங் பன ஸங்கே²பதோ, தத்த² தத்த² வித்தா²ரதோ ச **அபி⁴த⁴ம்மத்த²விகாஸினியங்** வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³ப³ங். **ஸஞ்ஞாவிராக³ங் பா⁴வெத்வாதி** "ஸஞ்ஞா ரோகோ³, ஸஞ்ஞா க³ண்டோ³"த்யாதி³னா, "தீ⁴ சித்தங் தி⁴ப்³ப³தங் சித்த"ந்த்யாதி³னா வா நயேன அரூபப்பவத்தியா ஆதீ³னவத³ஸ்ஸனேன தத³பா⁴வே ச பணீதபா⁴வஸன்னிட்டா²னேன

வாயோகஸிணே கேஸஞ்சி மதேன பரிச்சி²ன்னாகாஸகஸிணே வா பா⁴வனாப³லேன தேன படிலபி⁴தப்³பா⁴வே அரூபஸ்ஸ அனிப்³ப³த்திஸபா⁴வாபாத³னவஸேன அரூபவிராக³பா⁴வனங் பா⁴வெத்வா அஞ்ஞுஸத்தேஸு உப்பஜ்ஜந்தி கம்மகிரியவாதி³னோ தித்தி²யா ஏவாத்யதி⁴ப்பாயோ . தே பன யேன இரியாபதே²ன இத⁴ மரந்தி. தேனேவ தத்த² நிப்³ப³த்தந்தீதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

86. **அனாகா³மினோ பன ஸுத்³தா⁴வாஸேஸு உப்பஜ்ஜந்தீ**தி அனாகா³மினோயேவ அரியா புது²ஜ்ஜனாதி³காலே, பச்சா²பி வா பஞ்சமஜ்ஜா²னங் திவித⁴ம்பி பா⁴வெத்வா ஸத்³தா⁴தி³இந்த்³ரியவேமத்ததானுக்கமேன பஞ்சஸு ஸுத்³தா⁴வாஸேஸு உப்பஜ்ஜந்தி.

87. யதா²க்கமங் பா⁴வெத்வா யதா²க்கமங் ஆருப்பேஸு உப்பஜ்ஜந்தீதி யோஜனா **யதா²க்கம**ந்தி ச பட²மாருப்பாதி³அனுக்கமேன. ஸப்³ப³ம்பி சேதங் தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ ஜா²னஸ்ஸ ஆவேணிகபூ⁴மிவஸேன வுத்தங். நிகந்தியா பன ஸதி புது²ஜ்ஜனாத³யோ யதா²லத்³த⁴ஜ்ஜா²னஸ்ஸ பூ⁴மிபூ⁴தேஸு ஸுத்³தா⁴வாஸவஜ்ஜிதேஸு யத்த² கத்த²சி நிப்³ப³த்தந்தி, ததா² காமப⁴வேபி காமாவசரகம்மப³லேன. 'இஜ்ஜ²தி, பி⁴க்க²வே, ஸீலவதோ சேதோபணிதி⁴ விஸுத்³த⁴த்தா'தி (அ॰ நி॰ 8.35) ஹி வுத்தங். அனாகா³மினோ பன காமராக³ஸ்ஸ ஸப்³ப³ஸோ பஹீனத்தா காமப⁴வேஸு நிகந்திங் ந உப்பாதெ³ந்தீதி காமலோகவஜ்ஜிதே யதா²லத்³த⁴ஜ்ஜா²னபூ⁴மிபூ⁴தே யத்த² கத்த²சி நிப்³ப³த்தந்தி. ஸுத்³தா⁴வாஸேஸு ஹி அனாகா³மினோயேவ நிப்³ப³த்தந்தீதி நியமோ அத்தி². தே பன அஞ்ஞத்த² ந நிப்³ப³த்தந்தீதி நியமோ நத்தி². ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **ஆசரியேன** -

> "ஸுத்³தா⁴வாஸெஸ்வனாகா³மி-புக்³க³லாவோபபஜ்ஜரே;
> காமதா⁴தும்ஹி ஜாயந்தி, அனாகா³மிவிவஜ்ஜிதா"தி. (பரம॰ வி॰ 205);

ஸுக்க²விபஸ்ஸகாபி பனேதே மரணகாலே ஏகந்தேனேவ ஸமாபத்திங் நிப்³ப³த்தெந்தி ஸமாதி⁴ம்ஹி பரிபூரகாரீபா⁴வதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். "இத்தி²யோபி பன அரியா வா அனரியா வா அட்ட²ஸமாபத்திலாபி⁴னியோ ப்³ரஹ்மபாரிஸஜ்ஜேஸுயேவ நிப்³ப³த்தந்தீ"தி **அட்ட²கதா²யங்** (விப⁴॰ அட்ட²॰ 809; அ॰ நி॰ அட்ட²॰ 1.1.279 ஆத³யோ; ம॰ நி॰ அட்ட²॰ 3.130) வுத்தங். அபிசெத்த² வேஹப்ப²லஅகனிட்ட²சதுத்தா²ருப்பப⁴வானங் ஸெட்ட²ப⁴வபா⁴வதோ தத்த² நிப்³ப³த்தா அரியா அஞ்ஞத்த² நுப்பஜ்ஜந்தி, ததா² அவஸேஸேஸு உபரூபரி ப்³ரஹ்மலோகேஸு நிப்³ப³த்தா ஹெட்டி²மஹெட்டி²மேஸு. வுத்தஞ்ஹேதங் **ஆசரியேன** -

> "வேஹப்ப²லே அகனிட்டே², ப⁴வக்³கே³ ச பதிட்டி²தா;
> ந புனாஞ்ஞத்த² ஜாயந்தி, ஸப்³பே³ அரியபுக்³க³லா;
> ப்³ரஹ்மலோகக³தா ஹெட்டா², அரியா நோபபஜ்ஜரே"தி. (நாம॰ பரி॰ 452-453);

கம்மசதுக்கவண்ணனா நிட்டி²தா.

சுதிபடிஸந்தி⁴க்கமவண்ணனா

89. **"ஆயுக்க²யேனா"**த்யாதீ³ஸு ஸதிபி கம்மானுபா⁴வே தங்தங்க³தீஸு யதா²பரிச்சி²ன்னஸ்ஸ ஆயுனோ பரிக்க²யேன மரணங் **ஆயுக்க²யமரணங்**. ஸதிபி தத்த² தத்த² பரிச்சி²ன்னாயுஸேஸே க³திகாலாதி³பச்சயஸாமக்³கி³யஞ்ச தங்தங்ப⁴வஸாத⁴கஸ்ஸ கம்முனோ பரினிட்டி²தவிபாகத்தா மரணங் **கம்மக்க²யமரணங்**. ஆயுகம்மானங் ஸமகமேவ பரிக்கீ²ணத்தா மரணங் **உப⁴யக்க²யமரணங்**. ஸதிபி தஸ்மிங் து³விமே புரிமப⁴வஸித்³த⁴ஸ்ஸ கஸ்ஸசி உபச்சே²த³ககம்முனோ ப³லேன ஸத்த²ஹரணாதீ³ஹி

உபக்கமேஹி உபச்சி²ஜ்ஜமானஸந்தானானங், கு³ணமஹந்தேஸு வா கதேன கேனசி உபக்கமேன ஆயூஹிதஉபச்சே²த³ககம்முனா படிபா³ஹிதஸாமத்தி²யஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ தங்தங்அத்தபா⁴வப்பவத்தனே அஸமத்த²பா⁴வதோ து³ஸிமாரகலாபு³ராஜாதீ³னங் விய தங்க²ணேயேவ டா²னாசாவனவஸேன பவத்தமரணங் **உபச்சே²த³கமரணங்** நாம. இத³ங் பன நேரயிகானங் உத்தரகுருவாஸீனங் கேஸஞ்சி தே³வானஞ்ச ந ஹோதி. தேனாஹு -

"உபக்கமேன வா கேஸஞ்சுபச்சே²த³ககம்முனா"தி. (ஸ॰ ஸ॰ 62);

மரணஸ்ஸ உப்பத்தி பவத்தி **மரணுப்பத்தி**.

90. **மரணகாலே**தி மரணாஸன்னகாலே. **யதா²ரஹ**ந்தி தங்தங்க³தீஸு உப்பஜ்ஜனகஸத்தானுரூபங், கத்த²சி பன அனுப்பஜ்ஜமானஸ்ஸ கீ²ணாஸவஸ்ஸ யதோ²பட்டி²தங் நாமரூபத⁴ம்மாதி³கமேவ சுதிபரியோஸானானங் கோ³சரபா⁴வங் க³ச்ச²தி, ந கம்மகம்மனிமித்தாத³யோ. **உபலத்³த⁴புப்³ப**³ந்தி சேதியத³ஸ்ஸனாதி³வஸேன புப்³பே³ **உபலத்³த⁴ங். உபகரணபூ⁴த**ந்தி புப்பா²தி³வஸேன உபகரணபூ⁴தங். **உபலபி⁴தப்³ப**³ந்தி அனுப⁴விதப்³ப³ங். **உபபோ⁴க³பூ⁴த**ந்தி அச்ச²ராவிமானகப்பருக்க²னிரயக்³கி³ஆதி³கங் உபபு⁴ஞ்ஜிதப்³ப³ங். அச்ச²ராவிமானகப்பருக்க²மாதுகுச்சி²ஆதி³க³தங் ஹி ரூபாயதனங் ஸுக³தினிமித்தங். நிரயக்³கி³னிரயபாலாதி³க³தங் து³க்³க³தினிமித்தங். க³தியா நிமித்தங் **க³தினிமித்தங்**.

கம்மப³லேனாதி படிஸந்தி⁴னிப்³ப³த்தகஸ்ஸ குஸலாகுஸலகம்மஸ்ஸ ஆனுபா⁴வேன. **ச²ன்னங் த்³வாரானந்**தி வக்க²மானநயேன யதா²ஸம்ப⁴வங் ச²ன்னங் உபபத்தித்³வாரானங், யதி³ குஸலகம்மங் விபச்சதி, ததா³ பரிஸுத்³த⁴ங் குஸலசித்தங் பவத்ததி, அத² அகுஸலகம்மங், ததா³ உபக்கிலிட்ட²ங் அகுஸலசித்தந்தி ஆஹ "**விபச்சமானக...பே॰... கிலிட்ட²ங் வா**"தி. தேனாஹ ப⁴க³வா "நிமித்தஸ்ஸாத³க³தி⁴தங் வா, பி⁴க்க²வே, விஞ்ஞாணங் திட்ட²மானங் திட்ட²தி, அனுப்³யஞ்ஜனஸ்ஸாத³க³தி⁴தங் வா, தஸ்மிங் சே ஸமயே காலங் கரோதி, டா²னமேதங் விஜ்ஜதி, யங் த்³வின்னங் க³தீனங் அஞ்ஞதரங் க³திங் உபபஜ்ஜெய்ய நிரயங் வா திரச்சா²னயோனிங் வா"தி (ஸங்॰ நி॰ 4.235). **தத்தோ²ணதங் வா**தி தஸ்மிங் உபபஜ்ஜிதப்³பப⁴வே ஓணதங் விய, தத்தோ²ணதங் ஏவாதி வா பத³ச்சே²தோ³. "**பா³ஹுல்லேனா**"தி எத்த² அதி⁴ப்பாயோ "யேபு⁴ய்யேன ப⁴வந்தரே"தி எத்த² வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³போ³. அத² வா "யதா²ரஹ"ந்தி இமினாவ ஸோ ஸக்கா ஸங்க³ஹேதுந்தி "**பா³ஹுல்லேனா**"தி இமினா ஸஹஸா ஒச்சி²ஜ்ஜமானஜீவிதானங் ஸணிகங் மரந்தானங் விய ந அபி⁴க்க²ணமேவாதி தீ³பிதந்தி விஞ்ஞாயதி. **அபி⁴னவகரணவஸேனா**தி தங்க²ணே கரியமானங் விய அத்தானங் அபி⁴னவகரணவஸேன.

91. **பச்சாஸன்னமரணஸ்ஸா**தி ஏகவீதி²ப்பமாணாயுகவஸேன, ததோ வா கிஞ்சி அதி⁴காயுகவஸேன ஸமாஸன்னமரணஸ்ஸ. **வீதி²சித்தாவஸானே**தி ததா³ரம்மணபரியோஸானானங், ஜவனபரியோஸானானங் வா வீதி²சித்தானங் அவஸானே. தத்த² "காமப⁴வதோ சவித்வா தத்தே²வ உப்பஜ்ஜமானானங் ததா³ரம்மணபரியோஸானானி, ஸேஸானங் ஜவனபரியோஸானானீ"தி **த⁴ம்மானுஸாரணியங்** வுத்தங். **ப⁴வங்க³க்க²யேவா**தி யதி³ ஏகஜவனவீதி²தோ அதி⁴கதராயுஸேஸோ ஸியா, ததா³ ப⁴வங்கா³வஸானே வா உப்பஜ்ஜித்வா நிருஜ்ஜ²தி. அத² ஏகசித்தக்க²ணாயுஸேஸோ ஸியா, ததா³ வீதி²சித்தாவஸானே, தஞ்ச அதீதகம்மாதி³விஸயமேவ. "**தஸ்ஸானந்தரமேவா**"தி இமினா அந்தராப⁴வாதி³மதங் படிக்கி²பதி.

யதா²ரஹந்தி கம்மகரணகாலஸ்ஸ, விபாகதா³னகாலஸ்ஸ ச அனுரூபவஸேன. அத² வா விபச்சமானககம்மானுரூபங் அனுஸயவஸேன, ஜவனஸஹஜாதவஸேன வா பவத்திஅனுரூபதொத்யத்தோ². நனு ச “அவிஜ்ஜானுஸயபரிக்கி²த்தேனா”த்யாதி³ வுத்தங். ஜவனஸஹஜாதானஞ்ச கத²ங் அனுஸயபா⁴வோதி? நாயங் தோ³ஸோ அனுஸயஸதி³ஸதாய தாஸம்பி அனுஸயவோஹாரபா⁴வதோ. இதரதா² அகுஸலகம்மஸஹஜாதானங் ப⁴வதண்ஹாஸஹஜாதானங் வா சுதிஆஸன்னஜவனஸஹஜாதானஞ்ச ஸங்க³ஹோ ந ஸியா. அவிஜ்ஜாவ அப்பஹீனட்டே²ன அனுஸயனதோ பவத்தனதோ அனுஸயோ, தேன பரிக்கி²த்தேன பரிவாரிதேன. தண்ஹானுஸயோவ மூலங் பதா⁴னங் ஸஹகாரீகாரணபூ⁴தங் இமஸ்ஸாதி **தண்ஹானுஸயமூலகோ. ஸங்கா²ரேனா**தி குஸலாகுஸலகம்மேன கம்மஸஹஜாதப²ஸ்ஸாதி³த⁴ம்மஸமுதா³யேன சுதிஆஸன்னஜவனஸஹஜாதேன வா, தேன ஜனியமானங். அவிஜ்ஜாய ஹி படிச்ச²ன்னாதீ³னவவிஸயே தண்ஹா நாமேதி, கி²பனகஸங்கா²ரஸம்மதா யதா²வுத்தஸங்கா²ரா கி²பந்தி, யதா²ஹு -

> “அவிஜ்ஜாதண்ஹாஸங்கா²ர-ஸஹஜேஹி அபாயினங்;
> விஸயாதீ³னவச்சா²தி³னமனக்கி²பகேஹி து.
>
> “அப்பஹீனேஹி ஸேஸானங், சா²த³னங் நமனம்பி ச;
> கி²பகா பன ஸங்கா²ரா, குஸலாவ ப⁴வந்திஹா”தி. (ஸ॰ ஸ॰ 164-165);

ஸம்பயுத்தேஹி பரிக்³க³ய்ஹமானந்தி அத்தனா ஸம்பயுத்தேஹி ப²ஸ்ஸாதீ³ஹி த⁴ம்மேஹி ஸம்பயுத்தபச்சயாதி³னா பரிவாரெத்வா க³ய்ஹமானங், **ஸஹஜாதானமதி⁴ட்டா²னபா⁴வேன புப்³ப³ங்க³மபூ⁴த**ந்தி அத்தனா ஸஹஜாதானங் பதிட்டா²னபா⁴வேன பதா⁴னபூ⁴தங். “மனோபுப்³ப³ங்க³மா த⁴ம்மா”தி (த⁴॰ ப॰ 1-2) ஹி வுத்தங். **ப⁴வந்தரபடிஸந்தா⁴னவஸேனா**தி புரிமப⁴வந்தரஸ்ஸ, பச்சி²மப⁴வந்தரஸ்ஸ ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஏகாப³த்³த⁴ங் விய படிஸந்த³ஹனவஸேன உப்பஜ்ஜமானமேவ பதிட்டா²தி, ந இதோ க³ந்த்வாத்யதி⁴ப்பாயோ. ந ஹி புரிமப⁴வபரியாபன்னோ கோசி த⁴ம்மோ ப⁴வந்தரங் ஸங்கமதி, நாபி புரிமப⁴வபரியாபன்னஹேதூஹி வினா உப்பஜ்ஜதி படிகோ⁴ஸபதீ³பமுத்³தா³ வியாதி அலமதிப்பபஞ்சேன.

92. மந்த³ங் ஹுத்வா பவத்தானி **மந்த³ப்பவத்தானி**. பச்சுப்பன்னாரம்மணேஸு ஆபாத²க³தேஸு மனொத்³வாரே க³திநிமித்தவஸேன, பஞ்சத்³வாரே கம்மநிமித்தவஸேனாத்யதி⁴ப்பாயோ. **படிஸந்தி⁴ப⁴வங்கா³னம்பி பச்சுப்பன்னாரம்மணதா லப்³ப⁴தீ**தி மனொத்³வாரே தாவ படிஸந்தி⁴யா சதுன்னங் ப⁴வங்கா³னஞ்ச, பஞ்சத்³வாரே பன படிஸந்தி⁴யாவ பச்சுப்பன்னாரம்மணபா⁴வோ லப்³ப⁴தி. ததா² ஹி கஸ்ஸசி மனொத்³வாரே ஆபாத²மாக³தங் பச்சுப்பன்னங் க³திநிமித்தங் ஆரப்³ப⁴ உப்பன்னாய ததா³ரம்மணபரியோஸானாய சித்தவீதி²யா அனந்தரங் சுதிசித்தே உப்பன்னே தத³னந்தரங் பஞ்சசித்தக்க²ணாயுகே ஆரம்மணே பவத்தாய படிஸந்தி⁴யா சதுன்னங் ப⁴வங்கா³னங், பஞ்சத்³வாரே ச ஞாதகாதீ³ஹி உபட்டா²பிதேஸு தெ³ய்யத⁴ம்மேஸு வண்ணாதி³கே ஆரப்³ப⁴ யதா²ரஹங் பவத்தாய சித்தவீதி²யா சுதிசித்தஸ்ஸ ச அனந்தரங் ஏகசித்தக்க²ணாயுகே ஆரம்மணே பவத்தாய படிஸந்தி⁴யா பச்சுப்பன்னாரம்மணே பவத்தி உபலப்³ப⁴தீதி அயமெத்த² ஸங்கே²போ, வித்தா²ரோ பன **விஸுத்³தி⁴மக்³கே³**(விஸுத்³தி⁴॰ 2.620 ஆத³யோ) **விப⁴ங்க³ட்ட²கதா²யங்** (விப⁴॰ அட்ட²॰ 227) வா ஸங்கா²ரபச்சயாவிஞ்ஞாணபத³வண்ணனாயங் வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³போ³. **ச²த்³வாரக்³க³ஹித**ந்தி கம்மநிமித்தங் ச²த்³வாரக்³க³ஹிதங், க³திநிமித்தங்

ச²ட்ட²த்³வாரக்³க³ஹிதந்தி யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³ப³ங். அபரே பன அவிஸேஸதோ வண்ணெந்தி. **ஸச்சஸங்கே²பே**பி தேனேவாதி⁴ப்பாயேன இத³ங் வுத்தங் -

“பஞ்சத்³வாரே ஸியா ஸந்தி⁴, வினா கம்மங் த்³விகோ³சரே”தி; (ஸ॰ ஸ॰ 173);

அட்ட²கதா²யங் (விஸுத்³தி⁴॰ 2.624-625; விப⁴॰ அட்ட²॰ 227) பன “க³திநிமித்தங் மனொத்³வாரே ஆபாத²மாக³ச்ச²தீ”தி வுத்தத்தா, ததா³ரம்மணாய ச பஞ்சத்³வாரிகபடிஸந்தி⁴யா அத³ஸ்ஸிதத்தா, **மூலடீகாதீ**³ஸு ச “கம்மப³லேன உபட்டா²பிதங் வண்ணாயதனங் ஸுபினங் பஸ்ஸந்தஸ்ஸ விய தி³ப்³ப³சக்கு²ஸ்ஸ விய ச மனொத்³வாரேயேவ கோ³சரபா⁴வங் க³ச்ச²தீ”தி (விஸுத்³தி⁴॰ மஹா॰ 2.623) நியமெத்வா வுத்தத்தா தேஸங் வசனங் ந ஸம்படிச்ச²ந்தி ஆசரியா. “பச்சுப்பன்னஞ்சா”தி எத்த² க³திநிமித்தங் தாவ பச்சுப்பன்னாரம்மணங் யுஜ்ஜதி, கம்மநிமித்தங் பன படிஸந்தி⁴ஜனககம்மஸ்ஸேவ நிமித்தபூ⁴தங் அதி⁴ப்பேதந்தி கத²ங் தஸ்ஸ சுதிஆஸன்னஜவனேஹி க³ஹிதஸ்ஸ பச்சுப்பன்னபா⁴வோ ஸம்ப⁴வதி. ந ஹி ததே³வ ஆரம்மணுபட்டா²பகங், ததே³வ படிஸந்தி⁴ஜனகங் ப⁴வெய்ய உபசிதபா⁴வாபா⁴வதோ அனஸ்ஸாதி³தத்தா ச. “கதத்தா உபசிதத்தா”தி (த⁴॰ ஸ॰ 431) ஹி வசனதோ புனப்புனங் லத்³தா⁴ஸேவனமேவ கம்மங் படிஸந்தி⁴ங் ஆகட்³ட⁴தி. **படிஸம்பி⁴தா³மக்³கே³** (படி॰ ம॰ 1.232) ச நிகந்திக்க²ணே த்³வின்னங் ஹேதூனங் பச்சயாபி ஸஹேதுகபடிஸந்தி⁴யா வுத்தத்தாகதூபசிதம்பி கம்மங் தண்ஹாய அஸ்ஸாதி³தமேவ விபாகங் அபி⁴னிப்பா²தே³தி, ததா³ ச படிஸந்தி⁴யா ஸமானவீதி²யங் விய பவத்தமானானி சுதிஆஸன்னஜவனானி கத²ங் புனப்புனங் லத்³தா⁴ஸேவனானி ஸியுங், கத²ஞ்ச தானி ததா³ கண்ஹாய பராமட்டா²னி. அபிச பச்சுப்பன்னங் கம்மநிமித்தங் சுதிஆஸன்னப்பவத்தானங் பஞ்சத்³வாரிகஜவனானங் ஆரம்மணங் ஹோதி. “பஞ்சத்³வாரிககம்மஞ்ச படிஸந்தி⁴னிமித்தகங் ந ஹோதி பரிது³ப்³ப³லபா⁴வதோ”தி **அட்ட²கதா²யங்** (விஸுத்³தி⁴॰ 2.620; விப⁴॰ அட்ட²॰ 227) வுத்தந்தி ஸச்சமேதங். ஞாதகாதீ³ஹி உபட்டா²பிதேஸு பன புப்பா²தீ³ஸு ஸன்னிஹிதெஸ்வேவ மரணஸம்ப⁴வதோ தத்த² வண்ணாதி³கங் ஆரப்³ப⁴ சுதிஆஸன்னவீதி²தோ புரிமபா⁴க³ப்பவத்தானங் படிஸந்தி⁴ஜனநஸமத்தா²னங் மனொத்³வாரிகஜவனானங் ஆரம்மணபூ⁴தேன ஸஹ ஸமானத்தா ததே³கஸந்ததிபதிதங் சுதிஆஸன்னஜவனக்³க³ஹிதம்பி பச்சுப்பன்னங் வண்ணாதி³கங் கம்மநிமித்தபா⁴வேன வுத்தங். ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **ஆனந்தா³சரியேன** “பஞ்சத்³வாரே ச ஆபாத²மாக³ச்ச²ந்தங் பச்சுப்பன்னங் கம்மநிமித்தங் ஆஸன்னகதகம்மாரம்மணஸந்ததியங் உப்பன்னங், தங்ஸதி³ஸஞ்ச த³ட்ட²ப்³ப³”ந்தி (விப⁴॰ மூலடீ॰ 227; விஸுத்³தி⁴॰ மஹா॰ 2.623).

94. **யதா²ரஹ**ந்தி து³தியசதுத்த²பட²மததியானங் படிஸந்தீ⁴னங் அனுரூபதோ.

98. ஆருப்பசுதியா பரங் ஹெட்டி²மாருப்பவஜ்ஜிதா ஆருப்பபடிஸந்தி⁴யோ ஹொந்தி உபரூபரிஅரூபீனங் ஹெட்டி²மஹெட்டி²மகம்மஸ்ஸ அனாயூஹனதோ, உபசாரஜ்ஜா²னஸ்ஸ பன ப³லவபா⁴வதோ தஸ்ஸ விபாகபூ⁴தா காமதிஹேதுகா படிஸந்தி⁴யோ ஹொந்தி. ரூபாவசரசுதியா பரங் அஹேதுகரஹிதா உபசாரஜ்ஜா²னானுபா⁴வேனேவ து³ஹேதுகதிஹேதுகபடிஸந்தி⁴யோ ஸியுங், காமதிஹேதும்ஹா சுதிதோ பரங் ஸப்³பா³ ஏவ காமரூபாரூபப⁴வபரியாபன்னா யதா²ரஹங் அஹேதுகாதி³படிஸந்தி⁴யோ ஸியுங். இதரோ து³ஹேதுகாஹேதுகசுதிதோ பரங் காமெஸ்வேவ ப⁴வேஸு திஹேதுகாதி³படிஸந்தி⁴யோ ஸியுங்.

சுதிபடிஸந்தி⁴க்கமவண்ணனா நிட்டி²தா.

99. படிஸந்தி◌⁴யா நிரோத◌⁴ஸ்ஸ அனந்தரதோ **படிஸந்தி◌⁴நிரோதா◌⁴னந்தரதோ. ததே³வ சித்த**ந்தி தங்ஸதி³ஸதாய தப்³போ³ஹாரப்பவத்தத்தா ததே³வ சித்தங் யதா² “தானியேவ ஓஸதா◌⁴னீ”தி. **அஸதி வீதி²சித்துப்பாதே**³தி அந்தரந்தரா வீதி²சித்தானங் உப்பாதே³ அஸதி, சுதிசித்தங் ஹுத்வா நிருஜ்ஜ²தி ததே³வ சித்தந்தி ஸம்ப³ந்தோ◌⁴.

101. **பரிவத்தந்தா பவத்தந்தி** யாவ வட்டமூலஸமுச்சே²தா³த்யதி◌⁴ப்பாயோ.

102. யதா² **இஹ** ப◌⁴வேபடிஸந்தி◌⁴ சேவ ப◌⁴வங்க³ஞ்ச வீதி²யோ ச சுதி ச, ததா² புன ப◌⁴வந்தரே படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³ந்தி ஏவமாதி³கா அயங் சித்தஸந்ததி பரிவத்ததீதி யோஜனா. கேசி பன இமஸ்மிங் பரிச்சே²தே³ வீதி²முத்தஸங்க³ஹஸ்ஸேவ த³ஸ்ஸிதத்தா படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³சுதீனமேவ இத◌⁴ க³ஹணங் யுத்தந்த்யாதி◌⁴ப்பாயேன “படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³வீதி²யோ”தி இமஸ்ஸ படிஸந்தி◌⁴ப◌⁴வங்க³ப்பவாஹாதி அத்த²ங் வத³ந்தி, தங் தேஸங் மதிமத்தங் பவத்திஸங்க³ஹத³ஸ்ஸனாவஸானே தத்த² ஸங்க³ஹிதானங் ஸப்³பே³ஸமேவ நிக³மனஸ்ஸ அதி◌⁴ப்பேதத்தா. ஏவஞ்ஹி ஸதி “படிஸங்கா²ய பனேதமத்³து◌⁴வ”ந்தி எத்த² ஸப்³பே³ஸமேவ ஏத-ஸத்³தே³ன பராமஸனங் ஸூட்டு² உபபன்னங் ஹோதி. **ஏதங்** யதா²வுத்தங் வட்டபவத்தங் **அத்³து◌⁴வங்** அனிச்சங் பலோகத◌⁴ம்மங் **படிஸங்கா²ய** பச்சவெக்கி²த்வா **பு³தா◌⁴** பண்டி³தா **சிராய** சிரகாலங் ஸுப்³ப³தா ஹுத்வா **அச்சுதங்** து◌⁴வங் அசவனத◌⁴ம்மங் **பத³ங்** நிப்³பா³னங் **அதி◌⁴க³ந்த்வா** மக்³க³ப²லஞாணேன ஸச்சி²கத்வா ததோயேவ ஸுட்டு² ஸமுச்சி²ன்னஸினேஹப³ந்த◌⁴னா **ஸமங்** நிருபதி◌⁴ஸேஸனிப்³பா³னதா◌⁴துங் **எஸ்ஸந்தி** பாபுணிஸ்ஸந்தி.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²விபா◌⁴வினியா நாம அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

வீதி²முத்தபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

6. ரூபபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. ஏவங் தாவ சித்தசேதஸிகவஸேன து³வித⁴ங் அபி⁴த⁴ம்மத்த²ங் த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி ரூபங், தத³னந்தரஞ்ச நிப்³பா³னங் த³ஸ்ஸேதுமாரப⁴ந்தோ ஆஹ “**எத்தாவதா**”த்யாதி³. **ஸப்பபே⁴த³ப்பவத்திகா** உத்³தே³ஸனித்³தே³ஸபடினித்³தே³ஸவஸேன தீஹி பரிச்சே²தே³ஹி வுத்தப்பபே⁴த³வந்தோ, பவத்திபடிஸந்தி⁴வஸேன த்³வீஹி பரிச்சே²தே³ஹி வுத்தப்பவத்திவந்தோ ச **சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா எத்தாவதா** பஞ்சஹி பரிச்சே²தே³ஹி விப⁴த்தா **ஹி** யஸ்மா, இதா³னி யதா²னுப்பத்தங் ரூபங் பவுச்சதீதி யோஜனா.

2. இதா³னி யதா²படிஞ்ஞாதரூபவிபா⁴க³த்த²ங் மாதிகங் ட²பேதுங் “**ஸமுத்³தே³ஸா**”த்யாதி³ வுத்தங். ஸங்கே²பதோ உத்³தி³ஸனங் **ஸமுத்³தே³ஸோ**. ஏகவிதா⁴தி³வஸேன விப⁴ஜனங் **விபா⁴கோ³**, ஸமுட்டா²தி ஏதஸ்மா ப²லந்தி **ஸமுட்டா²னங்**, கம்மாத³யோ ரூபஜனகபச்சயா. சக்கு²த³ஸகாத³யோ **கலாபா**. **பவத்திக்கமதோ சேதி** ப⁴வகாலஸத்தபே⁴தே³ன ரூபானங் உப்பத்திக்கமதோ.

ரூபஸமுத்³தே³ஸவண்ணனா

3. உபாதி³ன்னானுபாதி³ன்னஸந்தானேஸு ஸஸம்பா⁴ரதா⁴துவஸேன மஹந்தா ஹுத்வா பூ⁴தா பாதுபூ⁴தாதி **மஹாபூ⁴தா** (த⁴. ஸ. அட்ட². 584). அத²வா அனேகவித⁴அப்³பு⁴தவிஸேஸத³ஸ்ஸனேன, அனேகாபூ⁴தத³ஸ்ஸனேன வா மஹந்தானி அப்³பு⁴தானி, அபூ⁴தானி வா ஏதேஸூதி மஹாபூ⁴தா, மாயாகாராத³யோ. தேஹி ஸமானா ஸயங் அனீலாதி³ஸபா⁴வானேவ நீலாதி³உபாதா³யரூபத³ஸ்ஸனாதி³தோதி **மஹாபூ⁴தா**. மனாபவண்ணஸண்டா²னாதீ³ஹி வா ஸத்தானங் வஞ்சிகா யக்கி²னிஆத³யோ விய மனாபஇத்தி²புரிஸரூபத³ஸ்ஸனாதி³னா ஸத்தானங் வஞ்சகத்தா மஹந்தானி அபூ⁴தானி ஏதேஸூதி **மஹாபூ⁴தா**. வுத்தம்பி ஹேதங் -

> “மஹந்தா பாதுபூ⁴தாதி, மஹாபூ⁴தஸமாதி வா;
> வஞ்சகத்தா அபூ⁴தேன, ‘மஹாபூ⁴தா’தி ஸம்மதா”தி. (அபி⁴த⁴. 626);

அத² வா மஹந்தபாதுபா⁴வதோ மஹந்தானி ப⁴வந்தி ஏதேஸு உபாதா³ரூபானி, பூ⁴தானி சாதி **மஹாபூ⁴தானி**. மஹாபூ⁴தே உபாதா³ய பவத்தங் ரூபங் **உபாதா³யரூபங்**. யதி³ ஏவங் “ஏகங் மஹாபூ⁴தங் படிச்ச தயோ மஹாபூ⁴தா”த்யாதி³வசனதோ (பட்டா². 1.1.53) ஏகேகமஹாபூ⁴தா ஸேஸமஹாபூ⁴தானங் நிஸ்ஸயா ஹொந்தீதி தேஸம்பி உபாதா³யரூபதாபஸங்கோ³தி? நயித³மேவங் உபாதா³யேவ பவத்தரூபானங் தங்ஸமஞ்ஞாஸித்³தி⁴தோ. யஞ்ஹி மஹாபூ⁴தே உபாதி³யதி, ஸயஞ்ச அஞ்ஞேஹி உபாதீ³யதி. ந தங் உபாதா³யரூபங். யங் பன உபாதீ³யதேவ, ந கேனசி உபாதீ³யதி, தத³ேவ உபாதா³யரூபந்தி நத்தி² பூ⁴தானங் தப்³போ³ஹாரப்பஸங்கோ³. அபிச சதுன்னங் மஹாபூ⁴தானங் உபாதா³யரூபந்தி உபாதா³யரூபலக்க²ணந்தி நத்தி² தயோ உபாதா³ய பவத்தானங் உபாதா³யரூபதாதி.

4. பத²னட்டே²ன பத²வீ, தருபப்³ப³தாதீ³னங் பகதிபத²வீ விய ஸஹஜாதரூபானங் பதிட்டா²னபா⁴வேன பக்கா²யதி, உபட்டா²தீதி வுத்தங் ஹோதி, பத²வீ ஏவ தா⁴து ஸலக்க²ணதா⁴ரணாதி³தோ நிஸ்ஸத்தனிஜ்ஜீவட்டே²ன ஸரீரஸேலாவயவதா⁴துஸதி³ஸத்தா சாதி **பத²வீதா⁴து**. ஆபேதி ஸஹஜாதரூபானி பத்த²ரதி, ஆபாயதி வா ப்³ரூஹேதி வட்³டே⁴தீதி **ஆபோ**. தேஜேதி பரிபாசேதி, நிஸேதி வா திக்க²பா⁴வேன ஸேஸபூ⁴தத்தயங் உஸ்மாபேதீதி **தேஜோ**. வாயதி தே³ஸந்தருப்பத்திஹேதுபா⁴வேன பூ⁴தஸங்கா⁴தங் பாபேதீதி **வாயோ**. சதஸ்ஸோபி பனேதா யதா²க்கமங் கதி²னத்தத³வத்தஉண்ஹத்தவித்த²ம்ப⁴னத்தலக்க²ணாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

5. சக்கா²தீ³னங் வசனத்தோ² ஹெட்டா² கதி²தோவ. **பஸாத³ரூபங் நாம** சதுன்னங் மஹாபூ⁴தானங் பஸன்னபா⁴வஹேதுகத்தா. தங் பன யதா²க்கமங் த³ட்டு²காமதாஸோதுகாமதாகா⁴யிதுகாமதாஸாயிதுகாமதாபு²ஸிதுகாமதானிதா³னகம்மஸமுட்டா²னபூ⁴தப்பஸாத³லக்க²ண தத்த² சக்கு² தாவ மஜ்ஜே² கண்ஹமண்ட³லஸ்ஸ ஊகாஸிரப்பமாணே அபி⁴முகே² டி²தானங் ஸரீரஸண்டா²னுப்பத்திபதே³ஸே தேலமிவ பிசுபடலானி ஸத்தக்கி²படலானி ப்³யாபெத்வா தா⁴ரணனஹாபனமண்ட³னபீ³ஜனகிச்சாஹி சதூஹி தா⁴தீஹி விய க²த்தியகுமாரோ ஸந்தா⁴ரணப³ந்த⁴னபரிபாசனஸமுதீ³ரணகிச்சாஹி சதூஹி தா⁴தூஹி கதூபகாரங் உதுசித்தாஹாரேஹி உபத்த²ம்பி⁴யமானங் ஆயுனா பரிபாலியமானங் வண்ணாதீ³ஹி பரிவாரிதங் யதா²யோக³ங் சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் வத்துத்³வாரபா⁴வங் ஸதெ⁴ந்தங் பவத்ததி, இதரங் “ஸஸம்பா⁴ரசக்கூ²”தி வுச்சதி. ஏவங் ஸோதாத³யோபி யதா²க்கமங் ஸோதபி³லப்³ப⁴ந்தரே அங்கு³லிவேத⁴னாகாரங் உபசிததனுதம்ப³லோமங், நாஸிகப்³ப⁴ந்தரே அஜபத³ஸண்டா²னங், ஜிவ்ஹாமஜ்ஜே² உப்பலத³லக்³க³ஸண்டா²னங் பதே³ஸங் அபி⁴ப்³யாபெத்வா பவத்தந்தி, இதரங் பன ட²பெத்வா கம்மஜதேஜஸ்ஸ பதிட்டா²னட்டா²னங் கேஸக்³க³லோமக்³க³னக²க்³க³ஸுக்க²சம்மானி ச அவஸேஸங் ஸகலஸரீரங் ப²ரித்வா பவத்ததி. ஏவங் ஸந்தேபி இதரேஹி தஸ்ஸ ஸங்கரோ ந ஹோதி பி⁴ன்னநிஸ்ஸயலக்க²ணத்தா. ஏகனிஸ்ஸயானிபி ஹி ரூபரஸாதீ³னி லக்க²ணபே⁴த³தோ அஸங்கிண்ணாதி கிங் பன பி⁴ன்னநிஸ்ஸயா பஸாதா³.

6. ஆபோதா⁴துயா ஸுகு²மபா⁴வேன பு²ஸிதுங் அஸக்குணெய்யத்தா வுத்தங் “**ஆபோதா⁴து விவஜ்ஜிதங் பூ⁴தத்தயஸங்கா²த**”ந்தி. கிஞ்சாபி ஹி ஸீததா பு²ஸித்வா க³ய்ஹதி, ஸா பன தேஜோயேவ. மந்தே³ ஹி உண்ஹத்தே ஸீதபு³த்³தி⁴ ஸீததாஸங்கா²தஸ்ஸ கஸ்ஸசி கு³ணஸ்ஸ அபா⁴வதோ. தயித³ங் ஸீதபு³த்³தி⁴யா

அனவட்டி²தபா⁴வதோ விஞ்ஞாயதி பாராபாரே விய. ததா² ஹி க⁴ம்மகாலே ஆதபே ட²த்வா சா²யங் பவிட்டா²னங் ஸீதபு³த்³தி⁴ ஹோதி, தத்தே²வ சிரகாலங் டி²தானங் உண்ஹபு³த்³தி⁴. யதி³ ச ஆபோதா⁴து ஸீததா ஸியா, உண்ஹபா⁴வேன ஸஹ ஏகஸ்மிங் கலாபே உபலப்³பெ⁴ய்ய, ந சேவங் உபலப்³ப⁴தி, தஸ்மா விஞ்ஞாயதி "ந ஆபோதா⁴து ஸீததா"தி. யே பன "த³வதா ஆபோதா⁴து, ஸா ச பு²ஸித்வா க³ய்ஹதீ"தி வத³ந்தி, தே வத்தப்³பா³ "த³வதா நாம பு²ஸித்வா க³ய்ஹதீதி இத³ங் ஆயஸ்மந்தானங் அபி⁴மானமத்தங் ஸண்டா²னே வியா"தி. வுத்தஞ்ஹேதங் போராணேஹி -

"த³வதாஸஹவுத்தீனி, தீணி பூ⁴தானி ஸம்பு²ஸங்;
த³வதங் ஸம்பு²ஸாமீதி, லோகோயமபி⁴மஞ்ஞதி.

"பூ⁴தே பு²ஸித்வா ஸண்டா²னங், மனஸா க³ண்ஹதோ யதா²;
பச்சக்க²தோ பு²ஸாமீதி, விஞ்ஞெய்யா த³வதா ததா²"தி.

கோ³சரரூபங் நாம பஞ்சவிஞ்ஞாணவிஸயபா⁴வதோ. கா³வோ இந்த்³ரியானி சரந்தி எத்தா²தி கோ³சரந்தி ஹி ஆரம்மணஸ்ஸேதங் நாமங். தங் பனேதங் பஞ்சவித⁴ம்பி யதா²க்கமங் சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் கோ³சரபா⁴வலக்க²ணங், சக்கா²தி³படிஹனநலக்க²ணங் வா.

7. இத்தி²யா பா⁴வோ **இத்த²த்தங்** (த⁴. ஸ. அட்ட². 632). புரிஸஸ்ஸ பா⁴வோ **புரிஸத்தங்**. தத்த² இத்தி²லிங்க³னிமித்தகுத்தாகப்பஹேதுபா⁴வலக்க²ணங் இத்த²த்தங், புரிஸலிங்கா³தி³ஹேதுபா⁴வலக்க²ணங் புரிஸத்தங். தத்த² இத்தீ²னங் அங்க³ஜாதங் **இத்தி²லிங்க³ங்**. ஸராதி⁴ப்பாயா **இத்தி²னிமித்தங்** "இத்தீ²"தி ஸஞ்ஜானநஸ்ஸ பச்சயபா⁴வதோ. அவிஸத³டா²னக³மனநிஸஜ்ஜாதி³ **இத்தி²குத்தங்**. இத்தி²ஸண்டா²னங் **இத்தா²கப்போ**. புரிஸலிங்கா³தீ³னிபி வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³பா³னி. **அட்ட²கதா²யங்** பன அஞ்ஞதா² இத்தி²லிங்கா³தீ³னி வண்ணிதானி. தங் பன ஏவங் ஸங்க³ஹெத்வா வத³ந்தி -

"லிங்க³ங் ஹத்தா²தி³ஸண்டா²னங், நிமித்தங் மிஹிதாதி³கங்;
குத்தங் ஸுப்பாதி³னா கீளா, ஆகப்போ க³மனாதி³க"ந்தி.

பா⁴வரூபங் நாம ப⁴வதி ஏதேன இத்தா²தி³அபி⁴தா⁴னங், பு³த்³தி⁴ சாதி கத்வா. தங் பனேதங் காயிந்த்³ரியங் விய ஸகலஸரீரங் ப²ரித்வா திட்ட²தி.

8. ஹத³யமேவ மனோதா⁴துமனோவிஞ்ஞாணதா⁴தூனங் நிஸ்ஸயத்தா வத்து² சாதி **ஹத³யவத்து²**. ததா² ஹி தங் தா⁴துத்³வயனிஸ்ஸயபா⁴வலக்க²ணங், தஞ்ச ஹத³யகோஸப்³ப⁴ந்தரே அட்³ட⁴பஸதமத்தங் லோஹிதங் நிஸ்ஸாய பவத்ததி. **ரூபகண்டே³** அவுத்தஸ்ஸபி பனேதஸ்ஸ ஆக³மதோ, யுத்திதோ ச அத்தி²பா⁴வோ த³ட்ட²ப்³போ³. தத்த², தங் ரூபங் நிஸ்ஸாய மனோதா⁴து ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து ச வத்தந்தி "யங் ரூபங் மனோதா⁴துயா ச மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயா ச தங்ஸம்பயுத்தகானஞ்ச த⁴ம்மானங் நிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ"தி (பட்டா². 1.1.8) ஏவமாக³தங் பட்டா²னவசனங் ஆக³மோ. யுத்தி பனேவங் த³ட்ட²ப்³பா³ -

"நிப்ப²ன்னபூ⁴திகாதா⁴ரா, த்³வே தா⁴து காமரூபினங்;
ரூபானுப³ந்த⁴வுத்தித்தா, சக்கு²விஞ்ஞாணாத³யோ விய.

"சக்கா²தி³னிஸ்ஸிதானேதா, தஸ்ஸஞ்ஞாதா⁴ரபா⁴வதோ;
நாபி ரூபாதி³கே தேஸங், ப³ஹித்³தா⁴பி பவத்திதோ.

"ந சாபி ஜீவிதங் தஸ்ஸ, கிச்சந்தரனியுத்திதோ;
ந ச பா⁴வத்³வயங் தஸ்மிங், அஸந்தேபி பவத்திதோ.

"தஸ்மா தத³ஞ்ஞங் வத்து² தங், பூ⁴திகந்தி விஜானியங்;
வத்தா²லம்ப³து³கானந்து, தே³ஸனாபே⁴த³தோ இத³ங்;
த⁴ம்மஸங்க³ணிபாட²ஸ்மிங், ந அக்கா²தங் மஹேஸினா"தி.

9. ஜீவந்தி தேனாதி ஜீவிதங், ததே³வ கம்மஜரூபபரிபாலனே ஆதி⁴பச்சயோக³தோ இந்த்³ரியந்தி **ஜீவிதிந்த்³ரியங்**. ததா² ஹேதங் கம்மஜரூபபரிபாலனலக்க²ணங். யதா²ஸகங் க²ணமத்தட்டா²யீனம்பி ஹி ஸஹஜாதானங் பவத்திஹேதுபா⁴வேனேவ அனுபாலகங். ந ஹி தேஸங் கம்மங்யேவ டி²திகாரணங் ஹோதி ஆஹாரஜாதீ³னங் ஆஹாராதி³ விய கம்மஸ்ஸ தங்க²ணாபா⁴வதோ. இத³ங் பன ஸஹ பாசனக்³கி³னா அனவஸேஸஉபாதி³ன்னகாயங் ப்³யாபெத்வா பவத்ததி.

10. கப³ளங் கத்வா அஜ்ஜோ²ஹரீயதீதி **கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ**, இத³ஞ்ச ஸவத்து²கங் கத்வா ஆஹாரங் த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ஸெந்த்³ரியகாயோபத்த²ம்ப⁴னஹேதுபூ⁴தா பன அங்க³மங்கா³னுஸாரீ ரஸஹரஸங்கா²தா அஜ்ஜோ²ஹரிதப்³பா³ஹாரஸினேஹபூ⁴தா ஓஜா இத⁴ ஆஹாரரூபங் நாம. ததா² ஹேதங் ஸெந்த்³ரியகாயோபத்த²ம்ப⁴னஹேதுபா⁴வலக்க²ணங், ஓஜட்ட²மகரூபாஹரணலக்க²ணங் வா.

11. கக்க²ளத்தாதி³னா அத்தனோ அத்தனோ ஸபா⁴வேன உபலப்³ப⁴னதோ **ஸபா⁴வரூபங் நாம**. உப்பாதா³தீ³ஹி, அனிச்சதாதீ³ஹி வா லக்க²ணேஹி ஸஹிதந்தி **ஸலக்க²ணங்**. பரிச்சே²தா³தி³பா⁴வங் வினா அத்தனோ ஸபா⁴வேனேவ கம்மாதீ³ஹி பச்சயேஹி நிப்ப²ன்னத்தா **நிப்ப²ரூபங் நாம**. ருப்பனஸபா⁴வோ ரூபங், தேன யுத்தம்பி ரூபங், யதா² "அரிஸஸோ, நீலுப்பல"ந்தி, ஸ்வாயங் ரூப-ஸத்³தோ³ ருள்ஹியா அதங்ஸபா⁴வேபி பவத்ததீதி அபரேன ரூப-ஸத்³தே³ன விஸேஸெத்வா "**ரூபரூப**"ந்தி வுத்தங் யதா² "து³க்க²து³க்க²"ந்தி. பரிச்சே²தா³தி³பா⁴வங் அதிக்கமித்வா ஸபா⁴வேனேவ உபலப்³ப⁴னதோ லக்க²ணத்தயாரோபனேன ஸம்மஸிதுங் அரஹத்தா **ஸம்மஸனரூபங்**.

12. ந கஸ்ஸதீதி அகாஸோ. அகாஸோயேவ ஆகாஸோ, நிஜ்ஜீவட்டே²ன தா⁴து சாதி **ஆகாஸதா⁴து**. சக்கு²த³ஸகாதி³ஏகேககலாபக³தரூபானங் கலாபந்தரேஹி அஸங்கிண்ணபா⁴வாபாத³னவஸேன பரிச்சே²த³கங், தேஹி வா பரிச்சி²ஜ்ஜமானங், தேஸங் பரிச்சே²த³மத்தங் வா ரூபங் **பரிச்சே²த³ரூபங்**. தஞ்ஹி தங் தங் ரூபகலாபங் பரிச்சி²ந்த³ந்தங் விய ஹோதி. விஜ்ஜமானேபி ச கலாபந்தரபூ⁴தேஹி கலாபந்தரபூ⁴தானங் ஸம்பு²ட்ட²பா⁴வே தங்தங்ரூபவிவித்ததா ரூபபரியந்தோ ஆகாஸோ. யேஸஞ்ச ஸோ பரிச்சே²தோ³, தேஹி ஸயங் அஸம்பு²ட்டோ²யேவ. அஞ்ஞதா² பரிச்சி²ன்னதா ந ஸியா தேஸங் ரூபானங் ப்³யாபீபா⁴வாபத்திதோ. அப்³யாபிதா ஹி அஸம்பு²ட்ட²தா. தேனாஹ ப⁴க³வா "அஸம்பு²ட்ட²ங் சதூஹி மஹாபூ⁴தேஹீ"தி (த⁴॰ ஸ॰ 637).

13. சலமானகாயேன அதி⁴ப்பாயங் விஞ்ஞாபேதி, ஸயஞ்ச தேன விஞ்ஞாயதீதி **காயவிஞ்ஞத்தி**. ஸவிஞ்ஞாணகஸத்³த³ஸங்கா²தவாசாய அதி⁴ப்பாயங் விஞ்ஞாபேதி, ஸயஞ்ச தாய விஞ்ஞாயதீதி **வசீவிஞ்ஞத்தி**. தத்த² அபி⁴க்கமாதி³ஜனகசித்தஸமுட்டா²னவாயோதா⁴துயா ஸஹஜாதரூபஸந்த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணசலிதேஸு ஸஹகாரீகாரணபூ⁴தோ ப²ந்த³மானகாயப²ந்த³னதங்ஹேதுகவாயோதா⁴துவினிமுத்தோ மஹந்தங் பாஸாணங் உக்கி²பந்தஸ்ஸ ஸப்³ப³தா²மேன க³ஹணகாலே உஸ்ஸாஹனவிகாரோ விய ரூபகாயஸ்ஸ பரிப²ந்த³னபச்சயபா⁴வேன உபலப்³ப⁴மானோ விகாரோ காயவிஞ்ஞத்தி. ஸா ஹி ப²ந்த³மானகாயேன அதி⁴ப்பாயங் விஞ்ஞாபேதி. ந ஹி விஞ்ஞத்திவிகாரரஹிதேஸு ருக்க²சலனாதீ³ஸு "இத³மேஸ காரேதீ"தி அதி⁴ப்பாயக்³க³ஹணங் தி³ட்ட²ந்தி. ஹத்த²சலனாதீ³ஸு ச ப²ந்த³மானகாயக்³க³ஹணானந்தரங் அவிஞ்ஞாயமானந்தரேஹி மனொத்³வாரஜவனேஹி க³ய்ஹமானத்தா ஸயஞ்ச காயேன விஞ்ஞாயதி.

கத²ங் பன விஞ்ஞத்திவஸேன ஹத்த²சலனாத³யோ ஹொந்தீதி? வுச்சதே - ஏகாவஜ்ஜனவீதி²யங் ஸத்தஸு ஜவனேஸு ஸத்தமஜவனஸமுட்டா²னவாயோதா⁴து விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதாவ பட²மஜவனாதி³ஸமுட்டா²னாஹி வாயோதா⁴தூஹி லத்³தோ⁴பத்த²ம்பா⁴ தே³ஸந்தருப்பத்திஹேதுபா⁴வேன சலயதி சித்தஜங், புரிமஜவனாதி³ஸம்பூ⁴தா பன ஸந்த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணமத்தகரா தஸ்ஸ உபகாராய ஹொந்தீதி. யதா² ஹி ஸத்தஹி யுகே³ஹி ஆகட்³டி⁴தப்³ப³ஸகடே ஸத்தமயுக³யுத்தாயேவ கோ³ணா ஹெட்டா² ச²ஸு யுகே³ஸு யுத்தகோ³ணேஹி லத்³தூ⁴பத்த²ம்பா⁴ ஸகடங் சாலெந்தி, பட²மயுகா³தி³யுத்தா பன உபத்த²ம்ப⁴னஸந்தா⁴ரணமத்தமேவ ஸாதெ⁴ந்தா தேஸங் உபகாராய ஹொந்தி, ஏவங்ஸம்பத³மித³ங் த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

தே³ஸந்தருப்பத்தியேவ செத்த² சலனங் உப்பன்னதே³ஸதோ கேஸக்³க³மத்தம்பி த⁴ம்மானங் ஸங்கமனாபா⁴வதோ. இதரதா² நேஸங் அப்³யாபாரகதா, க²ணிகதா ச ந ஸியா. தே³ஸந்தருப்பத்திஹேதுபா⁴வோதி ச யதா² அத்தனா ஸஹஜரூபானி ஹெட்டி²மஜவனஸமுட்டி²தரூபேஹி பதிட்டி²தட்டா²னதோ அஞ்ஞத்த² உப்பஜ்ஜந்தி, ஏவங் தேஹி ஸஹ தத்த² உப்பத்தியேவாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங், எத்த² பன சித்தஜே சலிதே தங்ஸம்ப³ந்தே⁴ன இதரம்பி சலதி நதீ³ஸோதே பக்கி²த்தஸுக்க²கோ³மயபிண்ட³ங் விய. ததா² சலயிதுங் அஸக்கொந்தி யோபி பட²மஜவனாதி³ஸமுட்டா²னவாயோதா⁴துயோ விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதாயேவ யேன தி³ஸாபா⁴கே³ன அயங் அபி⁴க்கமாதீ³னி பவத்தேதுகாமோ, தத³பி⁴முக²பா⁴வவிகாரஸம்ப⁴வதோ. ஏவஞ்ச கத்வா மனொத்³வாராவஜ்ஜனஸ்ஸபி விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகத்தங் வக்க²தி. வசீபே⁴த³கரசித்தஸமுட்டா²னபத²வீதா⁴துயா அக்க²ருப்பத்திட்டா²னக³தஉபாதி³ன்னரூபேஹி ஸஹ க⁴ட்டனபச்சயபூ⁴தோ ஏகோ விகாரோ வசீவிஞ்ஞத்தி. யங் பனெத்த² வத்தப்³ப³ங், தங் காயவிஞ்ஞத்தியங் வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

அயங் பன விஸேஸோ - யதா² தத்த² "ப²ந்த³மானகாயக்³க³ஹணானந்தர"ந்தி வுத்தங், ஏவமித⁴ "ஸூய்யமானஸத்³த³ஸவனானந்தர"ந்தி யோஜேதப்³ப³ங். இத⁴ ச ஸந்த²ம்ப⁴னாதீ³னங் அபா⁴வதோ ஸத்தமஜவனஸமுட்டி²தாத்யாதி³னயோ ந லப்³ப⁴தி. க⁴ட்டனேன ஹி ஸத்³தி⁴ங்யேவ ஸத்³தோ³ உப்பஜ்ஜதி. க⁴ட்டனஞ்ச பட²மஜவனாதீ³ஸுபி லப்³ப⁴தேவ. எத்த² ச யதா² உஸ்ஸாபெத்வா ப³த்³த⁴கோ³ஸீஸதாலபண்ணாதி³ரூபானி தி³ஸ்வா தத³னந்தரப்பவத்தாய அவிஞ்ஞாயமானந்தராய மனொத்³வாரவீதி²யா கோ³ஸீஸாதீ³னங் உத³கஸஹசாரிதப்பகாரங் ஸஞ்ஞாணங் க³ஹெத்வா உத³கக்³க³ஹணங் ஹோதி, ஏவங் விப்ப²ந்த³மானஸமுச்சாரியமானகாயஸத்³தே³ க³ஹெத்வா தத³னந்தரப்பவத்தாய அவிஞ்ஞாயமானந்தராய மனொத்³வாரவீதி²யா புரிமஸித்³த⁴ஸம்ப³ந்தூ⁴பனிஸ்ஸயாய ஸாதி⁴ப்பாயவிகாரக்³க³ஹணங் ஹோதீதி அயங் த்³வின்னங் ஸாதா⁴ரணா உபமா.

14. லஹுபா⁴வோ **லஹுதா**. முது³பா⁴வோ **முது³தா**. கம்மஞ்ஞபா⁴வோ **கம்மஞ்ஞதா**. யதா²க்கமஞ்சேதா அரோகி³னோ விய ரூபானங் அக³ருதா ஸுபரிமத்³தி³தசம்மஸ்ஸ விய அகதி²னதா ஸுத⁴ந்தஸுவண்ணஸ்ஸ விய ஸரீரகிரியானங் அனுகூலபா⁴வோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். அஞ்ஞமஞ்ஞங் அவிஜஹந்தஸ்ஸபி ஹி லஹுதாதி³த்தயஸ்ஸ தங்தங்விகாராதி⁴கரூபேஹி நானத்தங் வுச்சதி, த³ந்த⁴த்தகரதா⁴துக்கோ²ப⁴ப்படிபக்க²பச்சயஸமுட்டா²னோ ஹி

ரூபவிகாரோ லஹுதா. த²த்³த○⁴த்தகரதா○⁴துக்கோ²ப○⁴ப்படிபக்க²பச்சயஸமுட்டா²னோ முது³தா. ஸரீரகிரியானங் அனுகூலபா○⁴வகரதா○⁴துக்கோ²ப○⁴ப்படிபக்க²பச்சயஸமுட்டா²னோ கம்மஞ்ஞதாதி.

15. உபசயனங் **உபசயோ**, பட²மசயொத்யத்தோ² “உபஞ்ஞத்த”ந்த்யாதீ³ஸு விய உப-ஸத்³த³ஸ்ஸ பட²மத்த²ஜோதனதோ. ஸந்தானோ **ஸந்ததி**, பப³ந்தொ○⁴த்யத்தோ². தத்த² படிஸந்தி○⁴தோ பட்டா²ய யாவ சக்கா²தி³த³ஸகானங் உப்பத்தி, எத்த²ந்தரே ரூபுப்பாதோ³ உபசயோ நாம. ததோ பரங் ஸந்ததி நாம. யதா²ஸகங் க²ணமத்தட்டா²யீனங் ரூபானங் நிரோதா○⁴பி○⁴முக²பா○⁴வவஸேன ஜீரணங் ஜரா, ஸாயேவ **ஜரதா**, நிச்சது○⁴வபா○⁴வேன ந இச்சங் அனுபக³ந்தப்³ப³ந்தி அனிச்சங், தஸ்ஸ பா○⁴வோ **அனிச்சதா**, ரூபபரிபே○⁴தோ³. **லக்க²ணரூபங் நாம** த○⁴ம்மானங் தங்தங்அவத்தா²வஸேன லக்க²ணஹேதுத்தா.

16. **ஜாதிரூபமேவாதி** படிஸந்தி○⁴தோ பட்டா²ய ரூபானங் க²ணே க²ணே உப்பத்திபா○⁴வதோ ஜாதிஸங்கா²தங் ரூபுப்பத்திபா○⁴வேன சதுஸந்ததிரூபப்படிப³த்³த○⁴வுத்தித்தா ரூபஸம்மதஞ்ச ஜாதிரூபமேவ உபசயஸந்ததிபா○⁴வேன பவுச்சதி பட²முபரினிச்சத்தஸங்கா²தப்பவத்திஆகாரபே○⁴த³தோ வேனெய்யவஸேன “உபசயோ ஸந்ததீ”தி (த○⁴. ஸ. 642) விப○⁴ஜித்வா வுத்தத்தா. ஏவஞ்ச கத்வா தாஸங் நித்³தே³ஸே அத்த²தோ அபே○⁴த³ங் த³ஸ்ஸேதுங் “யோ ஆயதனானங் ஆசயோ, ஸோ ரூபஸ்ஸ உபசயோ. யோ ரூபஸ்ஸ உபசயோ, ஸா ரூபஸ்ஸ ஸந்ததீ”தி (த○⁴. ஸ. 641-642) வுத்தங். **ஏகாத³ஸவித○⁴ம்பீதி** ஸபா○⁴க³ஸங்க³ஹவஸேன ஏகாத³ஸப்பகாரம்பி.

17. சத்தாரோ பூ○⁴தா, பஞ்ச பஸாதா³, சத்தாரோ விஸயா, து³விதோ○⁴ பா○⁴வோ, ஹத³யரூபமிச்சபி இத³ங் ஜீவிதாஹாரரூபேஹி த்³வீஹி ஸஹ அட்டா²ரஸவித○⁴ங், ததா² பரிச்சே²தோ³ ச து³விதா○⁴ விஞ்ஞத்தி, திவிதோ○⁴ விகாரோ, சதுப்³பி³த○⁴ங் லக்க²ணந்தி ரூபானங் பரிச்சே²த³விகாராதி³பா○⁴வங் வினா விஸுங் பச்சயேஹி அனிப்³ப³த்தத்தா இமே **அனிப்ப²ன்னா** த³ஸ சேதி அட்ட²வீஸதிவித○⁴ங் ப○⁴வே.

ரூபஸமுத்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

ரூபவிபா○⁴க³வண்ணனா

18. இதா³னி யதா²உத்³தி³ட்ட²ரூபானங் ஏகவிதா○⁴தி³னயத³ஸ்ஸனத்த²ங் “**ஸப்³ப³ஞ்ச பனேத**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். ஸம்பயுத்தஸ்ஸ அலோபா○⁴தி³ஹேதுனோ அபா○⁴வா **அஹேதுகங்**. யதா²ஸகங் பச்சயவந்ததாய **ஸப்பச்சயங்**. அத்தானங் ஆரப்³ப○⁴ பவத்தேஹி காமாஸவாதீ³ஹி ஸஹிதத்தா **ஸாஸவங்**. பச்சயேஹி அபி○⁴ஸங்க²தத்தா **ஸங்க²தங்**. உபாதா³னக்க²ந்த○⁴ஸங்கா²தே லோகே நியுத்ததாய **லோகியங்**. காமதண்ஹாய அவசரிதத்தா **காமாவசரங்**. அரூபத○⁴ம்மானங் விய கஸ்ஸசி ஆரம்மணஸ்ஸ அக்³க³ஹணதோ நாஸ்ஸ ஆரம்மணந்தி **அனாரம்மணங்**. தத³ங்கா³தி³வஸேன பஹாதப்³ப³தாபா○⁴வதோ **அப்பஹாதப்³ப³ங்**. **இதி**-ஸத்³தோ³ பகாரத்தோ², தேன “அப்³யாகத”ந்த்யாதி³கங் ஸப்³ப³ங் ஏகவித○⁴னயங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

19. **அஜ்ஜ²த்திகரூபங்** அத்தபா○⁴வஸங்கா²தங் அத்தானங் அதி○⁴கிச்ச உத்³தி³ஸ்ஸ பவத்தத்தா. காமங் அஞ்ஞேபி ஹி அஜ்ஜ²த்தஸம்பூ○⁴தா அத்தி², ருள்ஹீவஸேன பன சக்கா²தி³கங்யேவ அஜ்ஜ²த்திகங். அத² வா “யதி³ மயங் ந ஹோம, த்வங் கட்ட²கலிங்க³ரூபமோ ப○⁴விஸ்ஸஸீ”தி வத³ந்தா விய அத்தபா○⁴வஸ்ஸ ஸாதிஸயங் உபகாரத்தா சக்கா²தீ³னேவ விஸேஸதோ அஜ்ஜ²த்திகானி நாம. அத்தஸங்கா²தங் வா சித்தங் அதி○⁴கிச்ச தஸ்ஸ த்³வாரபா○⁴வேன பவத்ததீதி அஜ்ஜ²த்தங், ததே³வ அஜ்ஜ²த்திகங். ததோ ப³ஹிபூ○⁴தத்தா இதரங் தேவீஸதிவித○⁴ங் **பா³ஹிரரூபங்**.

20. இதரங் பா³வீஸதிவித○⁴ங் **அவத்து²ரூபங்**.

22. **அட்ட²வித○⁴ம்பி இந்த்³ரியரூபங்** பஞ்சவிஞ்ஞாணேஸு லிங்கா³தீ³ஸு ஸஹஜரூபபரிபாலனே ச ஆதி○⁴பச்சயோக³தோ. பஸாத³ரூபஸ்ஸ ஹி பஞ்சவித○⁴ஸ்ஸ சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஸு ஆதி○⁴பச்சங் அத்தனோ படுமந்தா³தி³பா○⁴வேன தேஸம்பி படுமந்தா³தி³பா○⁴வாபாத³னதோ. பா○⁴வத்³வயஸ்ஸாபி இத்தி²லிங்கா³தீ³ஸு ஆதி○⁴பச்சங் யதா²ஸகங் பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜமானானம்பி தேஸங் யேபு○⁴ய்யேன ஸபா○⁴வகஸந்தானேயேவ தங்ததா³காரேன உப்பஜ்ஜனதோ, ந பன இந்த்³ரியபச்சயபா○⁴வதோ. ஜீவிதஸ்ஸ ச கம்மஜபரிபாலனே ஆதி○⁴பச்சங் தேஸங் யதா²ஸகங் க²ணட்டா²னஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்³ரியப்படிப³த்³த○⁴த்தா. ஸயஞ்ச அத்தனா ட²பிதத○⁴ம்மஸம்ப³ந்தே○⁴னேவ பவத்ததி நாவிகோ விய.

23. விஸயவிஸயிபா○⁴வப்பத்திவஸேன தூ²லத்தா **ஓளாரிகரூபங்**. ததோயேவ க³ஹணஸ்ஸ ஸுகரத்தா **ஸந்திகேரூபங் ஆஸன்னரூபங்** நாம. யோ ஸயங், நிஸ்ஸயவஸேன ச ஸம்பத்தானங், அஸம்பத்தானஞ்ச படிமுக²பா○⁴வோ அஞ்ஞமஞ்ஞபதனங், ஸோ படிகோ○⁴ வியாதி படிகோ○⁴. யதா² ஹி படிகா○⁴தே ஸதி து³ப்³ப³லஸ்ஸ சலனங் ஹோதி, ஏவங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் படிமுக²பா○⁴வே ஸதி அரூபஸபா○⁴வத்தா து³ப்³ப³லஸ்ஸ ப○⁴வங்க³ஸ்ஸ சலனங் ஹோதி. படிகோ○⁴ யஸ்ஸ அத்தி² தங் **ஸப்படிக○⁴ங்**. தத்த² ஸயங் ஸம்பத்தி பொ²ட்ட²ப்³ப³ஸ்ஸ, நிஸ்ஸயவஸேன ஸம்பத்தி கா○⁴னஜிவ்ஹாகாயக³ந்த○⁴ரஸானங், உப○⁴யதா²பி அஸம்பத்தி சக்கு²ஸோதரூபஸத்³தா³னந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங். இதரங் ஸோளஸவித○⁴ங் ஓளாரிகதாதி³ஸபா○⁴வாபா○⁴வதோ **ஸுகு²மரூபாதி³**கங்.

24. கம்மதோ ஜாதங் அட்டா²ரஸவித○⁴ங் **உபாதி³ன்னரூபங்** தண்ஹாதி³ட்டீ²ஹி உபேதேன கம்முனா அத்தனோ ப²லபா○⁴வேன ஆதி³ன்னத்தா க³ஹிதத்தா. இதரங் அக்³க³ஹிதக்³க³ஹணேனத³ஸவித○⁴ங் **அனுபாதி³ன்னரூபங்**.

25. த³ட்ட²ப்³ப³பா⁴வஸங்கா²தேன நித³ஸ்ஸனேன ஸஹ வத்ததீதி **ஸனித³ஸ்ஸனங்**. சக்கு²விஞ்ஞாணகோ³சரபா⁴வோ ஹி நித³ஸ்ஸனந்தி வுச்சதி தஸ்ஸ ச ரூபாயதனதோ அனஞ்ஞத்தேபி அஞ்ஞேஹி த⁴ம்மேஹி தங் விஸேஸேதுங் அஞ்ஞங் விய கத்வா வத்துங் வட்டதீதி ஸஹ நித³ஸ்ஸனேன ஸனித³ஸ்ஸனந்தி. த⁴ம்மபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஹி ஏகீபூ⁴தேஸு த⁴ம்மேஸு யோ நானத்தகரோ விஸேஸோ, ஸோ அஞ்ஞோ விய கத்வா உபசரிதுங் யுத்தோ. ஏவஞ்ஹி அத்த²விஸேஸாவபோ³தோ⁴ ஹோதி.

26. **அஸம்பத்தவஸேனா**தி அத்தானங் அஸம்பத்தஸ்ஸ கோ³சரஸ்ஸ வஸேன, அத்தனா விஸயப்பதே³ஸங் வா அஸம்பத்தவஸேன. சக்கு²ஸோதானி ஹி ரூபஸத்³தே³ஹி அஸம்பத்தானி, ஸயங் வா தானி அஸம்பத்தானேவ ஆரம்மணங் க³ண்ஹந்தி. தேனேதங் வுச்சதி -

"சக்கு²ஸோதங் பனேதேஸு, ஹோதாஸம்பத்தகா³ஹகங்;
விஞ்ஞாணுப்பத்திஹேதுத்தா, ஸந்தராதி⁴ககோ³சரே.

"ததா² ஹி தூ³ரதே³ஸட்ட²ங், ப²லிகாதி³திரோஹிதங்;
மஹந்தஞ்ச நகா³தீ³னங், வண்ணங் சக்கு² உதி³க்க²தி.

"ஆகாஸாதி³க³தோ குச்சி²-சம்மானந்தரிகோபி ச;
மஹந்தோ ச க⁴ண்டாதீ³னங், ஸத்³தோ³ ஸோதஸ்ஸ கோ³சரோ.

"க³ந்த்வா விஸயதே³ஸங் தங், ப²ரித்வா க³ண்ஹதீதி சே;
அதி⁴ட்டா²னவிதா⁴னேபி, தஸ்ஸ ஸோ கோ³சரோ ஸியா.

"பூ⁴தப்பப³ந்த⁴தோ ஸோ சே, யாதி இந்த்³ரியஸன்னிதி⁴ங்;
கம்மசித்தோஜஸம்பூ⁴தோ, வண்ணோ ஸத்³தோ³ ச சித்தஜோ.

"ந தேஸங் கோ³சரா ஹொந்தி, ந ஹி ஸம்பொ⁴ந்தி தே ப³ஹி;
வுத்தா ச அவிஸேஸேன, பாடே² தங்விஸயாவ தே.

"யதி³ சேதங் த்³வயங் அத்தஸமீபங்யேவ க³ண்ஹதி;
அக்கி²வண்ணங் ததா² மூலங், பஸ்ஸெய்ய ப⁴முகஸ்ஸ ச.

"தி³ஸாதே³ஸவவத்தா²னங், ஸத்³த³ஸ்ஸ ந ப⁴வெய்ய ச;
ஸியா ச ஸரவேதி⁴ஸ்ஸ, ஸகண்ணே ஸரபாதன"ந்தி.

கோ³சரக்³கா³ஹிகரூபங் விஞ்ஞாணாதி⁴ட்டி²தங் ஹுத்வா தங்தங்கோ³சரக்³க³ஹணஸபா⁴வத்தா. இதரங் தேவீஸதிவித⁴ங் **அகோ³சரக்³கா³ஹிகரூபங்** கோ³சரக்³க³ஹணாபா⁴வதோ.

27. வண்ணிதப்³போ³ த³ட்ட²ப்³போ³தி **வண்ணோ**. அத்தனோ உத³யானந்தரங் ரூபங் ஜனேதீதி **ஓஜா**. **அவினிப்³போ⁴க³ரூபங்** கத்த²சிபி அஞ்ஞமஞ்ஞங் வினிபு⁴ஞ்ஜனஸ்ஸ விஸுங் விஸுங் பவத்தியா அபா⁴வதோ. ரூபலோகே க³ந்தா⁴தீ³னங் அபா⁴வவாதி³மதம்பி ஹி தத்த² தத்த² (விப⁴. மூலடீ. 227; விப⁴. அனுடீ. 227) ஆசரியேஹி படிக்கி²த்தமேவ.

28. **இச்சேவ**ந்தி எத்த²பி **இதி**-ஸத்³தோ³ பகாரத்தோ², தேன இத⁴ அனாக³தம்பி ஸப்³ப³ங் து³கதிகாதி³பே⁴த³ங் ஸங்க³ண்ஹாதி.

ரூபவிபா⁴க³வண்ணனா நிட்டி²தா.

ரூபஸமுட்டா²னநயவண்ணனா

29. கானி பன தானி கம்மாதீ³னி, கத²ங், கத்த², கதா³ ச ரூபஸமுட்டா²னானீதி ஆஹ "**தத்தா²**"த்யாதி³. **படிஸந்தி⁴முபாதா³யா**தி படிஸந்தி⁴சித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணங் உபாதா³ய. **க²ணே க²ணே**தி ஏகேகஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ தீஸு தீஸு க²ணேஸு, நிரந்தரமேவாதி வுத்தங் ஹோதி. அபரே பன சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணங் (விப⁴. மூலடீ. 20 பகிண்ணககதா²வண்ணனா), ப⁴ங்க³க்க²ணே ச ரூபுப்பாத³ங் (விப⁴. மூலடீ. 20 பகிண்ணககதா²வண்ணனா) படிஸேதெ⁴ந்தி. தத்த² கிஞ்சாபி டி²திக்க²ணாபா⁴வே தேஸங் உபபத்தி சேவ தத்த² வத்தப்³ப³ஞ்ச ஹெட்டா² கதி²தமேவ, இதா⁴பி பன ப⁴ங்க³க்க²ணே ரூபுப்பாதா³பா⁴வே உபபத்தியா தத்த² வத்தப்³பே³ன ச ஸஹ ஸுக²க்³க³ஹணத்த²ங் ஸங்க³ஹெத்வா வுச்சதி -

"உப்பன்னுப்பஜ்ஜமானந்தி, விப⁴ங்கே³ ஏவமாதி³னங்;
ப⁴ங்க³க்க²ணஸ்மிங் உப்பன்னங், நோ ச உப்பஜ்ஜமானகங்.

"உப்பஜ்ஜமானமுப்பாதே³, உப்பன்னஞ்சாதிஆதி³னா;
ப⁴ங்கு³ப்பாதா³வ அக்கா²தா, ந சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணோ.

“‘உப்பாதோ³ ச வயோ சேவ, அஞ்ஞுத²த்தங் டி²தஸ்ஸ ச;
பஞ்ஞாயதீ’தி (அ॰ நி॰ 3.47) வுத்தத்தா, டி²தி அத்தீ²தி சே மதங்.

“அஞ்ஞுத²த்தஸ்ஸ ஏகஸ்மிங், த⁴ம்மே அனுபலத்³தி⁴தோ;
பஞ்ஞாணவசனா சேவ, பப³ந்த⁴ட்டி²தி தத்த²பி.

“வுத்தா தஸ்மா ந சித்தஸ்ஸ, டி²தி தி³ஸ்ஸதி பாளியங்;
அபி⁴த⁴ம்மே அபா⁴வோபி, நிஸேதோ⁴யேவ ஸப்³ப³தா².

“யதா³ ஸமுத³யோ யஸ்ஸ, நிருஜ்ஜ²தி ததா³ஸ்ஸ கிங்;
து³க்க²முப்பஜ்ஜதீத்யெத்த², பஞ்ஹே நோதி நிஸேத⁴தோ.

“ரூபுப்பாதோ³ ந ப⁴ங்க³ஸ்மிங், தஸ்மா ஸப்³பே³பி பச்சயா;
உப்பாதே³யேவ சித்தஸ்ஸ, ரூபஹேதூதி கேசன.

“வுச்சதே தத்த² ஏகஸ்மிங், த⁴ம்மேயேவ யதா² மதா;
உப்பாதா³வத்த²தோ பி⁴ன்னா, ப⁴ங்கா³வத்தா² ததே²வ து.

“ப⁴ங்க³ஸ்ஸாபி⁴முகா²வத்தா², இச்சி²தப்³பா³ அயங் டி²தி;
நயத³ஸ்ஸனதோ ஏஸா, விப⁴ங்கே³ ந து தே³ஸிதா.

“லக்க²ணங் ஸங்க²தஸ்ஸேவ, வத்துமுப்பாத³ஆதி³னங்;
தே³ஸிதத்தா ந தத்தா²பி, பப³ந்த⁴ஸ்ஸ டி²தீரிதா.

“உபஸக்³க³ஸ்ஸ தா⁴தூனமத்தே²யேவ பவத்திதோ;
பஞ்ஞாயதீதி சேதஸ்ஸ, அத்தோ² விஞ்ஞாயதே இதி.

“ப⁴ங்கே³ ரூபஸ்ஸ நுப்பாதோ³, சித்தஜானங் வஸேன வா;
ஆருப்பங்வாபி⁴ஸந்தா⁴ய, பா⁴ஸிதோ யமகஸ்ஸ ஹி.

“ஸபா⁴வோயங் யதா²லாப⁴-யோஜனாதி ததோ நஹி;
ந சித்தட்டி²தி ப⁴ங்கே³ ச, ந ரூபஸ்ஸ அஸம்ப⁴வோ”தி.

31. ரூபவிராக³பா⁴வனானிப்³ப³த்தத்தா ஹேதுனோ தப்³பி³து⁴ரதாய, அனோகாஸதாய ச அரூபவிபாகா, ரூபஜனநே விஸேஸபச்சயேஹி ஜா²னங்கே³ஹி ஸம்பயோகா³பா⁴வதோ த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணானி சாதி சுத்³த³ஸ சித்தானி ரூபங் ந ஸமுட்டா²பெந்தீதி வுத்தங் “**ஆருப்பவிபாகத்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜித**”ந்தி. படிஸந்தி⁴சித்தங், பன சுதிசித்தஞ்ச ஏகூனவீஸதி ப⁴வங்க³ஸ்ஸேவ அந்தோக³த⁴த்தா சித்தந்தரங் ந ஹோதீதி ந தஸ்ஸ வஜ்ஜனங் கதங். கிஞ்சாபி ந கதங், பச்சா²ஜாதபச்சயரஹிதங், பன ஆஹாராதீ³ஹி ச அனுபத்த²த்³த⁴ங் து³ப்³ப³லவத்து²ங் நிஸ்ஸாய பவத்தத்தா, அத்தனோ ச ஆக³ந்துகதாய கம்மஜரூபேஹி சித்தஸமுட்டா²னரூபானங் டா²னங் க³ஹெத்வா டி²தத்தா ச படிஸந்தி⁴சித்தங் ரூபஸமுட்டா²பகங் ந ஹோதி. சுதிசித்தே பன **அட்ட²கதா²யங்** (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 636; விப⁴॰ அட்ட²॰ 26 பகிண்ணககதா²) தாவ “வூபஸந்தவட்டமூலஸ்மிங் ஸந்தானே ஸாதிஸயங் ஸந்தவுத்திதாய கீ²ணாஸவஸ்ஸேவ சுதிசித்தங் ரூபங் ந ஸமுட்டா²பேதீ”தி (த⁴॰ ஸ॰ மூலடீ॰ 636) வுத்தங். **ஆனந்தா³சரியா**த³யோ பன “ஸப்³பே³ஸம்பி சுதிசித்தங் ரூபங் ந ஸமுட்டா²பேதீ”தி வத³ந்தி. வினிச்ச²யோ பன நேஸங் ஸங்கே²பதோ **மூலடீகாதீ³ஸு**, வித்தா²ரதோ ச **அபி⁴த⁴ம்மத்த²விகாஸினியங்** வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³போ³. **பட²மப⁴வங்க³முபாதா³யா**தி படிஸந்தி⁴யா அனந்தரனிப்³ப³த்தபட²மப⁴வங்க³தோ பட்டா²ய. **ஜாயந்தமேவ ஸமுட்டா²பேதி**, ந பன டி²தங், பி⁴ஜ்ஜமானங் வா அனந்தராதி³பச்சயலாபே⁴ன உப்பாத³க்க²ணேயேவ ஜனகஸாமத்தி²யயோக³தோ.

32. இரியாய காயிககிரியாய பவத்திபத²பா⁴வதோ **இரியாபதோ²,** க³மனாதி³, அத்த²தோ தத³வத்தா² ரூபப்பவத்தி. தம்பி **ஸந்தா⁴ரேதி** யதா²பவத்தங் உபத்த²ம்பே⁴தி. யதா² ஹி வீதி²சித்தேஹி அப்³போ³கிண்ணே ப⁴வங்கே³ பவத்தமானே அங்கா³னி ஓஸீத³ந்தி, ந ஏவமேதேஸு த்³வத்திங்ஸவிதே⁴ஸு, வக்க²மானேஸு ச ச²ப்³பீ³ஸதியா ஜாக³ரணசித்தேஸு பவத்தமானேஸு. ததா³ பன அங்கா³னி உபத்த²த்³தா⁴னி யதா²பவத்தஇரியாபத²பா⁴வேனேவ பவத்தந்தி.

33. **விஞ்ஞத்திம்பி ஸமுட்டா²பெந்தி**, ந கேவலங் ரூபிரியாபதா²னேவ. அவிஸேஸவசனேபி பனெத்த² மனொத்³வாரப்பவத்தானேவ வொட்ட²ப்³ப³னஜவனானி விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகானி, ததா² ஹாஸஜனகானி ச பஞ்சத்³வாரப்பவத்தானங் பரிது³ப்³ப³லபா⁴வதோதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். காமஞ்செத்த² ரூபவினிமுத்தோ இரியாபதோ², விஞ்ஞத்தி வா நத்தி², ததா²பி ந ஸப்³ப³ங் ரூபஸமுட்டா²பகங் சித்தங் இரியாபதூ²பத்த²ம்ப⁴கங், விஞ்ஞத்திவிகாரஜனகஞ்ச ஹோதி. யங் பன சித்தங் விஞ்ஞத்திஜனகங், தங் ஏகங்ஸதோ இரியாபதூ²பத்த²ம்ப⁴கங் இரியாபத²ஸ்ஸ விஞ்ஞத்தியா ஸஹ அவினாபா⁴வதோ. இரியாபதூ²பத்த²ம்ப⁴கஞ்ச ரூபஜனகந்தி இமஸ்ஸ விஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் ரூபதோ இரியாபத²விஞ்ஞத்தீனங் விஸுங் க³ஹணங்.

34. **தேரஸாதி** குஸலதோ சத்தாரி, அகுஸலதோ சத்தாரி, கிரியதோ பஞ்சாதி தேரஸ. தேஸு ஹி புது²ஜ்ஜனா அட்ட²ஹி குஸலாகுஸலேஹி ஹஸந்தி, ஸெக்கா² தி³ட்டி²ஸஹக³தவஜ்ஜிதேஹி, அஸெக்கா² பன பஞ்சஹி கிரியசித்தேஹி, தத்தா²பி பு³த்³தா⁴ சதூஹி ஸஹேதுககிரியசித்தேஹேவ ஹஸந்தி, ந அஹேதுகேன "அதீதங்ஸாதீ³ஸு அப்படிஹதஞாணங் பத்வா இமேஹி தீஹி த⁴ம்மேஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ பு³த்³த⁴ஸ்ஸ ப⁴க³வதோ ஸப்³ப³ங் காயகம்மங் ஞாணபுப்³ப³ங்க³மங் ஞாணானுபரிவத்தீ"தி வசனதோ (மஹானி॰ 69; சூளனி॰ மோக⁴ராஜமாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 85; படி॰ ம॰ 3.5). ந ஹி விசாரணபஞ்ஞாரஹிதஸ்ஸ ஹஸிதுப்பாத³ஸ்ஸ பு³த்³தா⁴னங் பவத்தி யுத்தாதி வத³ந்தி. ஹஸிதுப்பாத³சித்தேன பன பவத்தியமானம்பி தேஸங் ஸிதகரணங் புப்³பே³னிவாஸஅனாக³தங்ஸஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணானங் அனுவத்தகத்தா ஞாணானுபரிவத்தியேவாதி. ஏவஞ்ச கத்வா **அட்ட²கதா²யங்** (த⁴॰ ஸ॰ அட்ட²॰ 568) "தேஸங் ஞாணானங் சிண்ணபரியந்தே இத³ங் சித்தங் ஹாஸயமானங் உப்பஜ்ஜதீ"தி வுத்தங், தஸ்மா ந தஸ்ஸ பு³த்³தா⁴னங் பவத்தி ஸக்கா நிவாரேதுங்.

35. பச்சா²ஜாதாதி³பச்சயூபத்த²ம்ப⁴லாபே⁴ன டி²திக்க²ணேயேவ உதுஓஜானங் ப³லவபா⁴வோதி வுத்தங் "**தேஜோதா⁴து டி²திப்பத்தா**"த்யாதி³.

37. தத்த² **ஹத³யஇந்த்³ரியரூபானி** நவ கம்மதோயேவ ஜாதத்தா **கம்மஜானேவ**. யஞ்ஹி ஜாதங், ஜாயதி, ஜாயிஸ்ஸதி ச, தங் "கம்மஜ"ந்தி வுச்சதி யதா² து³த்³த⁴ந்தி.

40. பச்சுப்பன்னபச்சயாபெக்க²த்தா லஹுதாதி³த்தயங் கம்மஜங் ந ஹோதி, இதரதா² ஸப்³ப³தா³பா⁴வீஹி ப⁴விதப்³ப³ந்தி வுத்தங் "**லஹுதாதி³த்தயங் உதுசித்தாஹாரேஹி ஸம்போ⁴தீ**"தி.

43. ஏகந்தகம்மஜானி நவ, சதுஜேஸு கம்மஜானி நவாதி அட்டா²ரஸ கம்மஜானி, பஞ்சவிகாரரூபஸத்³த³அவினிப்³போ⁴க³ரூபஆகாஸவஸேன பன்னரஸ சித்தஜானி, ஸத்³தோ³, லஹுதாதி³த்தயங், அவினிப்³போ⁴கா³காஸரூபானி நவாதி தேரஸ உதுஜானி, லஹுதாதி³த்தயஅவினிப்³போ⁴கா³காஸவஸேன த்³வாத³ஸ ஆஹாரஜானி.

44. கேவலங் **ஜாயமானாதி³ரூபானங்** ஜாயமானபரிபச்சமானபி⁴ஜ்ஜமானரூபானங் **ஸபா⁴வத்தா** ஸபா⁴வமத்தங் வினா அத்தனோ ஜாதிஆதி³லக்க²ணபா⁴வதோ **லக்க²ணானி கேஹிசி** பச்சயேஹி ந ஜாயந்தீதி பகாஸிதங். உப்பாதா³தி³யுத்தானஞ்ஹி சக்கா²தீ³னங் ஜாதிஆதீ³னி லக்க²ணானி விஜ்ஜந்தி, ந ஏவங் ஜாதிஆதீ³னங். யதி³ தேஸம்பி ஜாதிஆதீ³னி ஸியுங், ஏவங் அனவத்தா²னமேவ ஆபஜ்ஜெய்ய. யங் பன "ரூபாயதனங்...பே॰... கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ. இமே த⁴ம்மா சித்தஸமுட்டா²னா"த்யாதீ³ஸு (த⁴॰ ஸ॰ 1201) ஜாதியா குதோசிஜாதத்தங் அனுஞ்ஞாதங் , தம்பி ரூபஜனகபச்சயானங் ரூபுப்பாத³னங் பதி அனுபரதப்³யாபாரானங் பச்சயபா⁴வூபக³மனக்க²ணே ஜாயமானத⁴ம்மவிகாரபா⁴வேன உபலப்³ப⁴மானதங் ஸந்தா⁴யாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். யம்பி "ஜாதி, பி⁴க்க²வே, அனிச்சா ஸங்க²தா படிச்சஸமுப்பன்னா. ஜராமரணங், பி⁴க்க²வே, அனிச்சங் ஸங்க²தங் படிச்சஸமுப்பன்ன"ந்தி வசனங் (ஸங்॰ நி॰ 2.20), தத்தா²பி படிச்சஸமுப்பன்னானங் லக்க²ணபா⁴வதோதி அயமெத்தா²பி⁴ஸந்தி⁴. தேனாஹு போராணா -

> "பாடே² குதோசி ஜாதத்தங், ஜாதியா பரியாயதோ;
> ஸங்க²தானங் ஸபா⁴வத்தா, தீஸு ஸங்க²ததோதி³தா"தி.

ரூபஸமுட்டா²னநயவண்ணனா நிட்டி²தா.

கலாபயோஜனாவண்ணனா

45. யஸ்மா பனேதானி ரூபானி கம்மாதி³தோ உப்பஜ்ஜமானானிபி ந ஏகேகங் ஸமுட்ட²ஹந்தி, அத² கோ² பிண்ட³தோவ. தஸ்மா பிண்டா³னங் க³ணனபரிச்சே²த³ங், ஸரூபஞ்ச த³ஸ்ஸேதுங் "**ஏகுப்பாதா³**"த்யாதி³ வுத்தங் . **ஸஹவுத்தினோதி** விஸுங் விஸுங் கலாபக³தரூபவஸேன ஸஹவுத்தினோ, ந ஸப்³ப³கலாபானங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸஹுப்பத்திவஸேன.

46. த³ஸ பரிமாணா அஸ்ஸாதி த³ஸகங், ஸமுதா³யஸ்ஸேதங் நாமங், சக்கு²னா உபலக்கி²தங், தப்பதா⁴னங் வா த³ஸகங் **சக்கு²த³ஸகங்**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

47. வசீவிஞ்ஞத்திக்³க³ஹணேன ஸத்³தோ³பி ஸங்க³ஹிதோ ஹோதி தஸ்ஸா தத³வினாபா⁴வதோதி வுத்தங் "**வசீவிஞ்ஞத்தித³ஸக**"ந்தி.

50. கிங் பனேதே ஏகவீஸதி கலாபா ஸப்³பே³பி ஸப்³ப³த்த² ஹொந்தி, உதா³ஹு கேசி கத்த²சீதி ஆஹ "**தத்தா²**"த்யாதி³.

கலாபயோஜனாவண்ணனா நிட்டி²தா.

ரூபபவத்திக்கமவண்ணனா

52. இதா³னி நேஸங் ஸம்ப⁴வவஸேன, பவத்திபடிஸந்தி⁴வஸேன, யோனிவஸேன ச பவத்திங் த³ஸ்ஸேதுங் "**ஸப்³பா³னிபி பனேதானீ**"த்யாதி³ வுத்தங். **யதா²ரஹ**ந்தி ஸபா⁴வகபரிபுண்ணாயதனானங் அனுரூபதோ.

53. கமலகுஹரக³ப்³ப⁴மலாதி³ஸங்ஸேத³ட்டா²னேஸு ஜாதா **ஸங்ஸேத³ஜா**. உபபாதோ நேஸங் அத்தீ²தி **ஓபபாதிகா,** உக்கங்ஸக³திபரிச்சே²த³வஸேன செத்த² விஸிட்ட²உபபாதோ க³ஹிதோ யதா² "அபி⁴ரூபஸ்ஸ கஞ்ஞா தா³தப்³பா³"தி. **ஸத்த த³ஸகானி பாதுப⁴வந்தி** பரிபுண்ணாயதனபா⁴வேன உபலப்³ப⁴னதோ. **கதா³சி ந லப்³ப⁴ந்தி** ஜச்சந்த⁴ஜச்சப³தி⁴ரஜச்சாகா⁴னபுங்ஸகஆதி³கப்பிகானங் வஸேன. தத்த² ஸுக³தியங் மஹானுபா⁴வேன கம்முனா நிப்³ப³த்தமானானங் ஓபபாதிகானங் இந்த்³ரியவேகல்லாயோக³தோ சக்கு²ஸோதகா⁴னாலாபோ⁴ ஸங்ஸேத³ஜானங், பா⁴வாலாபோ⁴ பட²மகப்பிகஓபபாதிகானங் வஸேனபி. து³க்³க³தியங் பன சக்கு²ஸோதபா⁴வாலாபோ⁴ த்³வின்னம்பி வஸேன, கா⁴னாலாபோ⁴ ஸங்ஸேத³ஜானமேவ வஸேன, ந ஓபபாதிகானங் வஸேனாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். ததா² ஹி **த⁴ம்மஹத³யவிப⁴ங்கே³** "காமதா⁴துயா உபபத்திக்க²ணே கஸ்ஸசி ஏகாத³ஸாயதனானி பாதுப⁴வந்தி, கஸ்ஸசி த³ஸ, கஸ்ஸசி அபரானிபி த³ஸ, கஸ்ஸசி நவ, கஸ்ஸசி ஸத்தா"தி (விப⁴. 1007) வசனதோ பரிபுண்ணிந்த்³ரியஸ்ஸ ஓபபாதிகஸ்ஸ ஸத்³தா³யதனவஜ்ஜிதானி ஏகாத³ஸாயதனானி வுத்தானி. அந்த⁴ஸ்ஸ சக்கா²யதனவஜ்ஜிதானி த³ஸ, ததா² ப³தி⁴ரஸ்ஸ ஸோதாயதனவஜ்ஜிதானி, அந்த⁴ப³தி⁴ரஸ்ஸ தது³ப⁴யவஜ்ஜிதானி நவ, க³ப்³ப⁴ஸெய்யகஸ்ஸ சக்கு²ஸோதகா⁴னஜிவ்ஹாஸத்³தா³யதனவஜ்ஜிதானிஸத்தாயதனானி வுத்தானி. யதி³ பன அகா⁴னகோபி ஓபபாதிகோ ஸியா, அந்த⁴ப³தி⁴ராகா⁴னகானங் வஸேன திக்க²த்துங் த³ஸ, அந்த⁴ப³தி⁴ரஅந்தா⁴கா⁴னகப³தி⁴ராகா⁴னகானங் வஸேன திக்க²த்துங் நவ, அந்த⁴ப³தி⁴ராகா⁴னகஸ்ஸ வஸேன ச அட்ட² ஆயதனானி வத்தப்³பா³னி ஸியுங், ந பனேவங் வுத்தானி. தஸ்மா நத்தி² ஓபபாதிகஸ்ஸ கா⁴னவேகல்லந்தி. ததா² ச வுத்தங் **யமகட்ட²கதா²யங்** "அகா⁴னகோ ஓபபாதிகோ நத்தி². யதி³ ப⁴வெய்ய, கஸ்ஸசி அட்டா²யதனானீதி வதெ³ய்யா"தி (யம. அட்ட². ஆயதனயமக. 18-21).

ஸங்ஸேத³ஜானங் பன கா⁴னாபா⁴வோ ந ஸக்கா நிவாரேதுங் "காமதா⁴துயா உபபத்திக்க²ணே"த்யாதி³பாளியா (விப⁴. 1007) ஓபபாதிகயோனிமேவ ஸந்தா⁴ய, ஸத்தாயதனக்³க³ஹணஸ்ஸ ச அஞ்ஞேஸங் அஸம்ப⁴வதோ க³ப்³ப⁴ஸெய்யகமேவ ஸந்தா⁴ய வுத்தத்தா. யங் பன "ஸங்ஸேத³ஜயோனிகா பரிபுண்ணாயதனபா⁴வேன ஓபபாதிகஸங்க³ஹங் கத்வா வுத்தா"தி அட்ட²கதா²வசனங், தம்பி பரிபுண்ணாயதனங்யேவ ஸங்ஸேத³ஜானங் ஓபபாதிகேஸு ஸங்க³ஹவஸேன வுத்தங். அபரே பன யமகே கா⁴னஜிவ்ஹானங் ஸஹசாரிதா வுத்தாதி அஜிவ்ஹஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ அகா⁴னகஸ்ஸபி அபா⁴வமேவ வண்ணெந்தி, தத்தா²பி யதா² சக்கு²ஸோதானி ரூபப⁴வே கா⁴னஜிவ்ஹாஹி வினா பவத்தந்தி, ந ஏவங் கா⁴னஜிவ்ஹா அஞ்ஞமஞ்ஞங் வினா பவத்தந்தி த்³வின்னம்பி ரூபப⁴வே அனுப்பஜ்ஜனதோதி ஏவங் விஸுங் விஸுங் காமப⁴வே அப்பவத்திவஸேன தேஸங் ஸஹசாரிதா வுத்தாதி ந ந ஸக்கா வத்துந்தி.

54. க³ப்³பே⁴ மாதுகுச்சி²யங் ஸெந்தீதி க³ப்³ப⁴ஸெய்யகா, தேயேவ ரூபாதீ³ஸு ஸத்ததாய ஸத்தாதி **க³ப்³ப⁴ஸெய்யகஸத்தா**. ஏதே அண்ட³ஜஜலாபு³ஜா. **தீணி த³ஸகானி பாதுப⁴வந்தி**, யானி "கலலரூப"ந்தி வுச்சந்தி, பரிபிண்டி³தானி ச தானி ஜாதிஉண்ணாய ஏகஸ்ஸ அங்ஸுனோ பஸன்னதிலதேலே பக்கி²பித்வா உத்³த⁴டஸ்ஸ பக்³க⁴ரித்வா அக்³கே³ டி²தபி³ந்து³மத்தானி அச்சா²னி விப்பஸன்னானி. **கதா³சி ந லப்³ப⁴தி** அபா⁴வகஸத்தானங் வஸேன. **ததோ பரந்தி** படிஸந்தி⁴தோ பரங். **பவத்திகாலேதி** ஸத்தமே ஸத்தாஹே, **டீகாகார**மதேன ஏகாத³ஸமே ஸத்தாஹே வா. **கமேனாதி** சக்கு²த³ஸகபாதுபா⁴வதோ ஸத்தாஹாதிக்கமேன ஸோதத³ஸகங் , ததோ ஸத்தாஹாதிக்கமேன கா⁴னத³ஸகங், ததோ ஸத்தாஹாதிக்கமேன ஜிவ்ஹாத³ஸகந்தி ஏவங் அனுக்கமேன. **அட்ட²கதா²யம்பி** ஹி அயமத்தோ² த³ஸ்ஸிதோவ.

55. **டி²திகால**ந்தி படிஸந்தி⁴சித்தஸ்ஸ டி²திகாலங். படிஸந்தி⁴சித்தஸஹஜாதா ஹி உது டா²னப்பத்தா தஸ்ஸ டி²திக்க²ணே ஸுத்³த⁴ட்ட²கங் ஸமுட்டா²பேதி, ததா³ உப்பன்னா ப⁴ங்க³க்க²ணெத்யாதி³னா அனுக்கமேன உது ரூபங் ஜனேதி. **ஓஜாப²ரணமுபாதா³யாதி** க³ப்³ப⁴ஸெய்யகஸ்ஸ மாது அஜ்ஜோ²ஹடாஹாரதோ ஸங்ஸேத³ஜோபபாதிகானஞ்ச முக²க³தஸெம்ஹாதி³தோ ஓஜாய ரஸஹரணீஅனுஸாரேன ஸரீரே ப²ரணகாலதோ பட்டா²ய.

56. சுதிசித்தங் உபரிமங் ஏதஸ்ஸாதி **சுதிசித்தோபரி. கம்மஜரூபானி ந உப்பஜ்ஜந்தி** தது³ப்பத்தியங் மரணாபா⁴வதோ. கம்மஜரூபவிச்சே²தே³ ஹி "மதோ"தி வுச்சதி. யதா²ஹ -

> "ஆயு உஸ்மா ச விஞ்ஞாணங், யதா³ காயங் ஜஹந்திமங்;
> அபவித்³தோ⁴ ததா³ ஸேதி, நிரத்த²ங்வ கலிங்க³ர"ந்தி. (ஸங். நி. 3.95 தோ²கங் விஸதி³ஸங்);

புரேதரந்தி ஸத்தரஸமஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே. **ததோபரங் சித்தஜாஹாரஜரூபஞ்ச வொச்சி²ஜ்ஜதீ**தி அஜீவகஸந்தானே தேஸங் உப்பத்தியா அபா⁴வதோ யதா²னிப்³ப³த்தங் சித்தஜங், ஆஹாரஜஞ்ச ததோ பரங் கிஞ்சி காலங் பவத்தித்வா நிருஜ்ஜ²தி. அபரே பன ஆசரியா "சித்தஜரூபங் சுதிசித்ததோ புரேதரமேவ வொச்சி²ஜ்ஜதீ"தி வண்ணெந்தி.

58. ரூபலோகே கா⁴னஜிவ்ஹாகாயானங் அபா⁴வே காரணங் வுத்தமேவ. பா⁴வத்³வயங் பன ப³ஹலகாமராகூ³பனிஸ்ஸயத்தா ப்³ரஹ்மானஞ்ச தத³பா⁴வதோ தத்த² ந பவத்ததி. **ஆஹாரஜகலாபானி ச ந லப்³ப⁴ந்தி** அஜ்ஜோ²ஹடாஹாராபா⁴வேன ஸரீரக³தஸ்ஸபி ஆஹாரஸ்ஸ ரூபஸமுட்டா²பனாபா⁴வதோ. பா³ஹிரஞ்ஹி உதுங், ஆஹாரஞ்ச உபனிஸ்ஸயங் லபி⁴த்வா உதுஆஹாரா ரூபங் ஸமுட்டா²பெந்தி. **ஜீவிதனவக**ந்தி காயாபா⁴வதோ காயத³ஸகட்டா²னியங் ஜீவிதனவகங்.

59. **அதிரிச்ச²தி** ஸேஸப்³ரஹ்மானங் படிஸந்தி⁴யங், பவத்தே ச உபலபி⁴தப்³ப³ரூபதோ அவஸிட்ட²ங் ஹோதி , மரணகாலே பன ப்³ரஹ்மானங் ஸரீரனிக்கே²பாபா⁴வதோ ஸப்³பே³ஸம்பி திஸமுட்டா²னானி, த்³விஸமுட்டா²னானி ச ஸஹேவ நிருஜ்ஜ²ந்தி.

61. **ரூபேஸு தேவீஸதி** கா⁴னஜிவ்ஹாகாயபா⁴வத்³வயவஸேன பஞ்சன்னங் அபா⁴வதோ. கேசி பன “லஹுதாதி³த்தயம்பி தேஸு நத்தி² த³ந்த⁴த்தகராதி³தா⁴துக்கோ²பா⁴பா⁴வதோ”தி வத³ந்தி, தங் அகாரணங். ந ஹி ரூபஸமேதப்³பா³பெக்கா² தப்³பி³ரோதி⁴த⁴ம்மப்பவத்தி ததா² ஸதி ஸஹேதுககிரியசித்தேஸு லஹுதாதீ³னங் அபா⁴வப்பஸங்க³தோ. “**ஸத்³தோ³ விகாரோ**”த்யாதி³ ஸப்³பே³ஸம்பி ஸாதா⁴ரணவஸேன வுத்தங்.

ரூபபவத்திக்கமவண்ணனா நிட்டி²தா.

நிப்³பா³னபே⁴த³வண்ணனா

62. எத்தாவதா சித்தசேதஸிகரூபானி விபா⁴க³தோ நித்³தி³ஸித்வா இதா³னி நிப்³பா³னங் நித்³தி³ஸந்தோ ஆஹ “**நிப்³பா³னங் பனா**”த்யாதி³. “**சதுமக்³க³ஞாணேன ஸச்சி²காதப்³ப³**”ந்தி இமினா நிப்³பா³னஸ்ஸ தங்தங்அரியபுக்³க³லானங் பச்சக்க²ஸித்³த⁴தங் த³ஸ்ஸேதி. “**மக்³க³ப²லானமாரம்மணபூ⁴த**”ந்தி இமினா கல்யாணபுது²ஜ்ஜனானங் அனுமானஸித்³த⁴தங். ஸங்க²தத⁴ம்மாரம்மணஞ்ஹி, பஞ்ஞத்தாரம்மணங் வா ஞாணங் கிலேஸானங் ஸமுச்சே²த³படிப்பஸ்ஸம்ப⁴னே அஸமத்த²ங், அத்தி² ச லோகே கிலேஸஸமுச்சே²தா³தி³. தஸ்மா அத்தி² ஸங்க²தஸம்முதித⁴ம்மவிபரீதோ கிலேஸானங் ஸமுச்சே²த³படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴கரானங் மக்³க³ப²லானங் ஆரம்மணபூ⁴தோ நிப்³பா³னங் நாம ஏகோ த⁴ம்மோதி ஸித்³த⁴ங். பச்சக்கா²னுமானஸித்³த⁴தாஸந்த³ஸ்ஸனேன ச அபா⁴வமத்தங் நிப்³பா³னந்தி விப்படிபன்னானங் வாத³ங் நிஸேதே⁴தீதி அலமதிப்பபஞ்சேன. க²ந்தா⁴தி³பே⁴தே³ தேபூ⁴மகத⁴ம்மே ஹெட்டு²பரியவஸேன வினநதோ ஸங்ஸிப்³ப³னதோ **வானஸங்கா²தாய** தண்ஹாய **நிக்க²ந்தத்தா** விஸயாதிக்கமவஸேன அதீதத்தா.

63. **ஸபா⁴வதோ**தி அத்தனோ ஸந்திலக்க²ணேன. உபாதீ³யதி காமுபாதா³தீ³ஹீதி உபாதி³, பஞ்சக்க²ந்த⁴ஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங், உபாதி³யேவ ஸேஸோ கிலேஸேஹீதி உபாதி³ஸேஸோ, தேன ஸஹ வத்ததீதி ஸஉபாதி³ஸேஸா , ஸா ஏவ நிப்³பா³னதா⁴தூதி **ஸஉபாதி³ஸேஸனிப்³பா³னதா⁴து. காரணபரியாயேனா**தி ஸஉபாதி³ஸேஸாதி³வஸேன பஞ்ஞாபனே காரணபூ⁴தஸ்ஸ உபாதி³ஸேஸ பா⁴வாபா⁴வஸ்ஸ லேஸேன.

64. ஆரம்மணதோ, ஸம்பயோக³தோ ச ராக³தோ³ஸமோஹேஹி ஸுஞ்ஞத்தா ஸுஞ்ஞங், ஸுஞ்ஞமேவ **ஸுஞ்ஞதங்,** ததா² ராகா³தி³னிமித்தரஹிதத்தா **அனிமித்தங்**. ராகா³தி³பணிதி⁴ரஹிதத்தா **அப்பணிஹிதங்**. ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஹி வா ஸுஞ்ஞத்தா **ஸுஞ்ஞதங்**. ஸப்³ப³ஸங்கா²ரனிமித்தாபா⁴வதோ **அனிமித்தங்**. தண்ஹாபணிதி⁴யா அபா⁴வதோ **அப்பணிஹிதங்**.

65. சவனாபா⁴வதோ **அச்சுதங்**. அந்தஸ்ஸ பரியோஸானஸ்ஸ அதிக்கந்தத்தா **அச்சந்தங்**. பச்சயேஹி அஸங்க²தத்தா **அஸங்க²தங்**. அத்தனோ உத்தரிதரஸ்ஸ அபா⁴வதோ, ஸஹத⁴ம்மேன வத்தப்³ப³ஸ்ஸ உத்தரஸ்ஸ வா அபா⁴வதோ **அனுத்தரங்**. வானதோ தண்ஹாதோ முத்தத்தா ஸப்³ப³ஸோ அபக³தத்தா **வானமுத்தா**. மஹந்தே ஸீலக்க²ந்தா⁴தி³கே ஏஸந்தி க³வேஸந்தீதி **மஹேஸயோ. “இதி சித்த**”ந்த்யாதி³ ச²ஹி பரிச்சே²தே³ஹி விப⁴த்தானங் சித்தாதீ³னங் நிக³மனங்.

நிப்³பா³னபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

ரூபபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

7. ஸமுச்சயபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. **ஸலக்க²ணா** சிந்தனாதி³ஸலக்க²ணா சித்தசேதஸிகனிப்ப²ன்னரூபனிப்³பா³னவஸேன த்³வாஸத்ததிபபே⁴தா³ **வத்து²த⁴ம்மா** ஸபா⁴வத⁴ம்மா வுத்தா, இதா³னி தேஸங் **யதா²யோக³ங்** ஸபா⁴வத⁴ம்மானங் ஏகேகஸமுச்சயவஸேன யோகா³னுரூபதோ அகுஸலஸங்க³ஹாதி³பே⁴த³ங் **ஸமுச்சயங்** ராஸிங் பவக்கா²மீதி யோஜனா.

2. அகுஸலானமேவ ஸபா⁴க³த⁴ம்மவஸேன ஸங்க³ஹோ **அகுஸலஸங்க³ஹோ**. குஸலாதி³வஸேன மிஸ்ஸகானங் ஸங்க³ஹோ **மிஸ்ஸகஸங்க³ஹோ,** ஸச்சாபி⁴ஸம்போ³தி⁴ஸங்கா²தஸ்ஸ அரியமக்³க³ஸ்ஸ பக்கே² ப⁴வானங் போ³தி⁴பக்கி²யானங் த⁴ம்மானங் ஸதிபட்டா²னாதி³பே⁴தா³னங் ஸபா⁴க³வத்து²வஸேன ஸங்க³ஹோ **போ³தி⁴பக்கி²யஸங்க³ஹோ**. க²ந்தா⁴தி³வஸேன ஸப்³பே³ஸங் ஸங்க³ஹோ **ஸப்³ப³ஸங்க³ஹோ**.

அகுஸலஸங்க³ஹவண்ணனா

3. புப்³ப³கோடியா அபஞ்ஞாயனதோ சிரபாரிவாஸியட்டே²ன, வணதோ வா விஸ்ஸந்த³மானயூஸா விய சக்கா²தி³தோ விஸயேஸு விஸ்ஸந்த³னதோ **ஆஸவா**. அத² வா ப⁴வதோ ஆப⁴வக்³க³ங் த⁴ம்மதோ ஆகொ³த்ரபு⁴ங் ஸவந்தி பவத்தந்தீதி **ஆஸவா**. அவதி⁴அத்தோ² செத்த² **ஆ**-காரோ, அவதி⁴ ச மரியாதா³பி⁴விதி⁴வஸேன து³விதோ⁴. தத்த² "ஆபாடலிபுத்தங் வுட்டோ² தே³வோ"த்யாதீ³ஸு விய கிரியங் ப³ஹி கத்வா பவத்தோ **மரியாதோ³**. "ஆப⁴வக்³க³ங் ஸத்³தோ³ அப்³பு⁴க்³க³தோ"த்யாதீ³ஸு விய கிரியங் ப்³யாபெத்வா பவத்தோ **அபி⁴விதி⁴**. இத⁴ பன அபி⁴விதி⁴ம்ஹி த³ட்ட²ப்³போ³. ததா² ஹேதே நிப்³ப³த்திட்டா²னபூ⁴தே ச ப⁴வக்³கே³, கொ³த்ரபு⁴ம்ஹி ச ஆரம்மணபூ⁴தே பவத்தந்தி. விஜ்ஜமானேஸு ச அஞ்ஞேஸு ஆப⁴வக்³க³ங், ஆகொ³த்ரபு⁴ஞ்ச ஸவந்தேஸு மானாதீ³ஸு அத்தத்தனியக்³க³ஹணவஸேன அபி⁴ப்³யாபனதோ மத³கரணட்டே²ன ஆஸவஸதி³ஸதாய ச ஏதேயேவ ஆஸவபா⁴வேன நிருள்ஹாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். காமோயேவ ஆஸவோ **காமாஸவோ,** காமராகோ³. ரூபாரூபப⁴வேஸு ச²ந்த³ராகோ³ **ப⁴வாஸவோ**. ஜா²னநிகந்திஸஸ்ஸததி³ட்டி²ஸஹக³தோ ச ராகோ³ எத்தே²வ ஸங்க³ய்ஹதி. தத்த² பட²மோ உபபத்திப⁴வேஸு ராகோ³, து³தியோ கம்மப⁴வே, ததியோ ப⁴வதி³ட்டி²ஸஹக³தோ. த்³வாஸட்டி²விதா⁴ தி³ட்டி² **தி³ட்டா²ஸவோ**. து³க்கா²தீ³ஸு சதூஸு ஸச்சேஸு, புப்³ப³ந்தே, அபரந்தே, புப்³பா³பரந்தே, படிச்சஸமுப்பாதே³ஸு சாதி அட்ட²ஸு டா²னேஸு அஞ்ஞாணங் **அவிஜ்ஜாஸவோ**.

4. ஒத்த²ரித்வா ஹரணதோ, ஓஹனநதோ வா ஹெட்டா² கத்வா ஹனநதோ ஓஸீதா³பனதோ "ஓகோ⁴"தி வுச்சதி ஜலப்பவாஹோ, ஏதே ச ஸத்தே ஒத்த²ரித்வா ஹனந்தா வட்டஸ்மிங் ஸத்தே ஓஸீதா³பெந்தா விய ஹொந்தீதி ஓக⁴ஸதி³ஸதாய **ஓகா⁴** , ஆஸவாயேவ பனெத்த² யதா²வுத்தட்டே²ன "ஓகா⁴"தி ச வுச்சந்தி.

5. வட்டஸ்மிங், ப⁴வயந்தகே வா ஸத்தே கம்மவிபாகேன ப⁴வந்தராதீ³ஹி, து³க்கே²ன வா ஸத்தே யோஜெந்தீதி **யோகா³,** ஹெட்டா² வுத்தத⁴ம்மாவ.

6. நாமகாயேன ரூபகாயங், பச்சுப்பன்னகாயேன வா அனாக³தகாயங் க³ந்தெ²ந்தி து³ப்பமுஞ்சங் வேடெ²ந்தீதி **காயக³ந்தா²**. கோ³ஸீலாதி³னா ஸீலேன, வதேன, தது³ப⁴யேன ச ஸுத்³தீ⁴தி ஏவங் பரதோ அஸபா⁴வதோ ஆமஸனங் **பராமாஸோ**. "இத³மேவ ஸச்சங், மோக⁴மஞ்ஞ"ந்தி அபி⁴னிவிஸனங் த³ள்ஹக்³கா³ஹோ **இத³ங் ஸச்சாபி⁴னிவேஸோ**.

7. மண்டூ³கங் பன்னகோ³ விய பு⁴ஸங் த³ள்ஹங் ஆரம்மணங் ஆதி³யந்தீதி உபாதா³னானி. காமோயேவ உபாதா³னங், காமே உபாதி³யதீதி வா **காமுபாதா³னங்**. "இமினா மே ஸீலவதாதி³னா ஸங்ஸாரஸுத்³தீ⁴"தி ஏவங் ஸீலவதாதீ³னங் க³ஹணங் **ஸீலப்³ப³துபாதா³னங்**. வத³ந்தி ஏதேனாதி வாதோ³, க²ந்தே⁴ஹி ப்³யதிரித்தாப்³யதிரித்தவஸேன வீஸதி பரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ வாதோ³ அத்தவாதோ³. ஸோயேவ உபாதா³னந்தி **அத்தவாது³பாதா³னங்**.

8. ஜா²னாதி³வஸேன உப்பஜ்ஜனககுஸலசித்தங் நிஸேதெ⁴ந்தி ததா² தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜிதுங் ந தெ³ந்தீதி **நீவரணானி**, பஞ்ஞாசக்கு²னோ வா ஆவரணட்டே²ன **நீவரணா**. பஞ்சஸு காமகு³ணேஸு அதி⁴மத்தராக³ஸங்கா²தோ காமோயேவ ச²ந்த³னட்டே²ன ச²ந்தோ³ சாதி காமச்ச²ந்தோ³. ஸோயேவ நீவரணந்தி **காமச்ச²ந்த³னீவரணங்**. ப்³யாபஜ்ஜதி வினஸ்ஸதி ஏதேன சித்தந்தி ப்³யாபாதோ³, "அனத்த²ங் மே அசரீ"த்யாதி³னயப்பவத்தனவவித⁴ஆகா⁴தவத்து²பத³ட்டா²னதாய நவவிதோ⁴, அட்டா²னகோபேன ஸஹ த³ஸவிதோ⁴ வா தோ³ஸோ, ஸோயேவ நீவரணந்தி **ப்³யாபாத³னீவரணங்**. தி²னமித்³த⁴மேவ நீவரணங் **தி²னமித்³த⁴னீவரணங்**. ததா² **உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சனீவரணங்**. கஸ்மா பனேதே பி⁴ன்னத⁴ம்மா த்³வே த்³வே ஏகனீவரணபா⁴வேன வுத்தாதி? கிச்சாஹாரபடிபக்கா²னங் ஸமானபா⁴வதோ. தி²னமித்³தா⁴னஞ்ஹி சித்துப்பாத³ஸ்ஸ லயாபாத³னகிச்சங் ஸமானங், உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சானங் அவூபஸந்தபா⁴வகாரணங். ததா² புரிமானங் த்³வின்னங் தந்தீ³விஜம்பி⁴தா ஆஹாரோ, ஹேதூத்யத்தோ², பச்சி²மானங் ஞாதிப்³யஸனாதி³விதக்கனங். புரிமானஞ்ச த்³வின்னங் வீரியங் படிபக்க²பூ⁴தங், பச்சி²மானங் ஸமதோ²தி, தேனாஹு போராணா -

> "கிச்சாஹாரவிபக்கா²னங், ஏகத்தா ஏகமெத்த² ஹி;
> கதமுத்³த⁴ச்சகுக்குச்சங், தி²னமித்³த⁴ஞ்ச தாதி³னா.

> "லீனதாஸந்ததா கிச்சங், தந்தீ³ ஞாதிவிதக்கனங்;
> ஹேது வீரியஸமதா², இமே தேஸங் விரோதி⁴னோ"தி.

9. அப்பஹீனட்டே²ன அனு அனு ஸந்தானே ஸெந்தீதி **அனுஸயா**, அனுரூபங் காரணங் லபி⁴த்வா உப்பஜ்ஜந்தீத்யத்தோ². அப்பஹீனா ஹி கிலேஸா காரணலாபே⁴ ஸதி உபஜ்ஜனாரஹா ஸந்தானே அனு அனு ஸயிதா விய ஹொந்தீதி தத³வத்தா² "அனுஸயா"தி வுச்சந்தி. தே பன நிப்பரியாயதோ அனாக³தா கிலேஸா, அதீதபச்சுப்பன்னாபி தங்ஸபா⁴வத்தா ததா² வுச்சந்தி. ந ஹி காலபே⁴தே³ன த⁴ம்மானங் ஸபா⁴வபே⁴தோ³ அத்தி², யதி³ அப்பஹீனட்டே²ன அனுஸயா, நனு ஸப்³பே³பி கிலேஸா அப்பஹீனா அனுஸயா ப⁴வெய்யுந்தி? ந மயங் அப்பஹீனதாமத்தேன "அனுஸயா"தி வதா³ம, அத² கோ² அப்பஹீனட்டே²ன தா²மக³தா கிலேஸா அனுஸயாதி. **தா²மக³மனஞ்ச** அனஞ்ஞஸாதா⁴ரணோ காமராகா³தீ³னமேவ ஆவேணிகோ ஸபா⁴வோதி அலங் விவாதே³ன. காமராகோ³யேவ அனுஸயோ **காமராகா³னுஸயோ**.

10. ஸங்யோஜெந்தி ப³ந்த⁴ந்தீதி **ஸங்யோஜனானி**.

12. சித்தங் கிலிஸ்ஸதி உபதப்பதி, பா³தீ⁴யதி வா ஏதேஹீதி **கிலேஸா**.

13. **காமப⁴வனாமேனா**தி காமப⁴வஸங்கா²தானங் ஆரம்மணானங் நாமேன. **ததா²பவத்த**ந்தி ஸீலப்³ப³தாதீ³னங் பரதோ ஆமஸனாதி³வஸேன பவத்தங்.

14. ஆஸவா ச ஓகா⁴ ச யோகா³ ச க³ந்தா² ச **வத்து²தோ** த⁴ம்மதோ வுத்தனயேன தயோ. **ததா² உபாதா³னா** து³வே வுத்தா தண்ஹாதி³ட்டி²வஸேன. **நீவரணா அட்ட² ஸியுங்** தி²னமித்³த⁴உத்³த⁴ச்சகுக்குச்சானங் விஸுங் க³ஹணதோ. **அனுஸயா ச²ளேவ ஹொந்தி** காமராக³ப⁴வராகா³னுஸயானங் தண்ஹாஸபா⁴வேன ஏகதோ க³ஹிதத்தா. **நவ ஸங்யோஜனா மதா** உப⁴யத்த² வுத்தானங் தண்ஹாஸபா⁴வானங், தி³ட்டி²ஸபா⁴வானஞ்ச ஏகேகங் ஸங்க³ஹிதத்தா. கிலேஸா பன ஸுத்தந்தவஸேன, அபி⁴த⁴ம்மவஸேனபி த³ஸ. **இதி** ஏவங் **பாபானங்** அகுஸலானங் ஸங்க³ஹோ நவதா⁴ வுத்தோ. எத்த² ச -

> நவாட்ட²ஸங்க³ஹா லோப⁴-தி³ட்டி²யோ ஸத்தஸங்க³ஹா;
> அவிஜ்ஜா படிகோ⁴ பஞ்ச-ஸங்க³ஹோ சதுஸங்க³ஹா;
> கங்கா² திஸங்க³ஹா மானுத்³த⁴ச்சா தி²னங் த்³விஸங்க³ஹங்.

> குக்குச்சமித்³தா⁴ஹிரிகா-நொத்தப்பிஸ்ஸா நிகூ³ஹனா;
> ஏகஸங்க³ஹிதா பாபா, இச்சேவங் நவஸங்க³ஹா.

அகுஸலஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

மிஸ்ஸகஸங்க³ஹவண்ணனா

15. ஹேதூஸு வத்தப்³ப³ங் ஹெட்டா² வுத்தமேவ.

16. ஆரம்மணங் உபக³ந்த்வா சிந்தனஸங்கா²தேன உபனிஜ்ஜா²யனட்டே²ன யதா²ரஹங் பச்சனீகத⁴ம்மஜா²பனட்டே²ன ச ஜா²னானி ச தானி அங்கா³னி ச ஸமுதி³தானங் அவயவபா⁴வேன அங்கீ³யந்தி ஞாயந்தீதி **ஜா²னங்கா³னி**. அவயவவினிமுத்தஸ்ஸ ச ஸமுதா³யஸ்ஸ அபா⁴வேபி ஸேனங்க³ரத²ங்கா³த³யோ விய விஸுங் விஸுங் அங்க³பா⁴வேன வுச்சந்தி ஏகதோ ஹுத்வா ஜா²னபா⁴வேன. தோ³மனஸ்ஸஞ்செத்த² அகுஸலஜா²னங்க³ங், ஸேஸானி குஸலாகுஸலாப்³யாகதஜா²னங்கா³னி.

17. ஸுக³திது³க்³க³தீனங், நிப்³பா³னஸ்ஸ ச அபி⁴முக²ங் பாபனதோ மக்³கா³, தேஸங் பத²பூ⁴தானி அங்கா³னி, மக்³க³ஸ்ஸ வா அட்ட²ங்கி³கஸ்ஸ அங்கா³னி **மக்³க³ங்கா³னி**. ஸம்மா அவிபரீததோ பஸ்ஸதீதி **ஸம்மாதி³ட்டி²**. ஸா பன "அத்தி² தி³ன்ன"ந்த்யாதி³வஸேன த³ஸவிதா⁴, பரிஞ்ஞாதி³கிச்சவஸேன சதுப்³பி³தா⁴ வா. ஸம்மா ஸங்கப்பெந்தி ஏதேனாதி **ஸம்மாஸங்கப்போ**. ஸோ நெக்க²ம்மஸங்கப்பஅப்³யாபாத³ஸங்கப்பஅவிஹிங்ஸாஸங்கப்பவஸேன திவிதோ⁴. ஸம்மாவாசாத³யோ ஹெட்டா² விபா⁴விதாவ. ஸம்மா வாயமந்தி ஏதேனாதி **ஸம்மாவாயாமோ**. ஸம்மா ஸரந்தி ஏதாயாதி **ஸம்மாஸதி**. இமேஸங் பன பே⁴த³ங் உபரி வக்க²தி. ஸம்மா ஸாமஞ்ச ஆதீ⁴யதி ஏதேன சித்தந்தி **ஸம்மாஸமாதி⁴**, பட²மஜ்ஜா²னாதி³வஸேன பஞ்சவிதா⁴ ஏகக்³க³தா. மிச்சா²தி³ட்டி²ஆத³யோ து³க்³க³திமக்³க³த்தா மக்³க³ங்கா³னி.

18. த³ஸ்ஸனாதீ³ஸு சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி, யேபு⁴ய்யேன தங்ஸஹிதஸந்தானப்பவத்தியங் லிங்கா³தீ³ஹி, ஜீவனே ஜீவந்தேஹி கம்மஜரூபஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஹி, மனநே ஜானநே ஸம்பயுத்தத⁴ம்மேஹி, ஸுகி²தாதி³பா⁴வே ஸுகி²தாதீ³ஹி ஸஹஜாதேஹி, ஸத்³த³ஹனாதீ³ஸு ஸத்³த³ஹனாதி³வஸப்பவத்தேஹி தேஹேவ, "அனஞ்ஞாதங் ஞஸ்ஸாமீ"தி பவத்தியங் ததா²பவத்தேஹி ஸஹஜாதேஹி, ஆஜானநே அஞ்ஞபா⁴விபா⁴வே ச ஆஜானநாதி³வஸப்பவத்தேஹி ஸஹஜாதேஹி அத்தானங் அனுவத்தாபெந்தா த⁴ம்மா இஸ்ஸரட்டே²ன இந்த்³ரியானி நாமாதி ஆஹ "**சக்கு²ந்த்³ரிய**"ந்த்யாதி³. **அட்ட²கதா²யங்** (விப⁴. அட்ட². 219; விஸுத்³தி⁴. 2.525) பன அபரேபி இந்த³லிங்க³ட்டா²த³யோ இந்த்³ரியட்டா² வுத்தா. **ஜீவிதிந்த்³ரிய**ந்தி ரூபாரூபவஸேன து³வித⁴ங் ஜீவிதிந்த்³ரியங். "அனமதக்³கே³ ஸங்ஸாரே அனஞ்ஞாதங் அமதங் பத³ங், சதுஸச்சத⁴ம்மமேவ வா ஞஸ்ஸாமீ"தி ஏவமஜ்ஜா²ஸயேன படிபன்னஸ்ஸ இந்த்³ரியங் **அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியங்**. ஆஜானாதி பட²மமக்³கே³ன தி³ட்ட²மரியாத³ங் அனதிக்கமித்வா ஜானாதி இந்த்³ரியஞ்சாதி **அஞ்ஞிந்த்³ரியங்**. அஞ்ஞாதாவினோ சத்தாரி ஸச்சானி படிவிஜ்ஜி²த்வா டி²தஸ்ஸ அரஹதோ இந்த்³ரியங் **அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியங்**. த⁴ம்மஸரூபவிபா⁴வனத்த²ஞ்செத்த² பஞ்ஞிந்த்³ரியக்³க³ஹணங், புக்³க³லஜ்ஜா²ஸயகிச்சவிஸேஸவிபா⁴வனத்த²ங் அனஞ்ஞாதஞ்ஞஸ்ஸாமீதிந்த்³ரியாதீ³னங் க³ஹணங்.

எத்த² ச ஸத்தபஞ்ஞத்தியா விஸேஸனிஸ்ஸயத்தா அஜ்ஜ²த்திகாயதனானி ஆதி³தோ வுத்தானி, மனிந்த்³ரியங் பன அஜ்ஜ²த்திகாயதனபா⁴வஸாமஞ்ஞேன எத்தே²வ வத்தப்³ப³ம்பி அரூபிந்த்³ரியேஹி ஸஹ ஏகதோ த³ஸ்ஸனத்த²ங் ஜீவிதிந்த்³ரியானந்தரங் வுத்தங், ஸாயங் பஞ்ஞத்தி இமேஸங் வஸேன "இத்தீ² புரிஸோ"தி விபா⁴க³ங் க³ச்ச²தீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் தத³னந்தரங் பா⁴வத்³வயங், தயிமே உபாதி³ன்னத⁴ம்மா இமஸ்ஸ வஸேன திட்ட²ந்தீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் ததோ பரங் ஜீவிதிந்த்³ரியங், ஸத்தஸஞ்ஞிதோ த⁴ம்மபுஞ்ஜோ டப³ந்த⁴வஸேன பவத்தமானோ இமாஹி வேத³னாஹி ஸங்கிலிஸ்ஸதீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் ததோ வேத³னாபஞ்சகங், தாஹி பன விஸுத்³தி⁴காமானங் வோதா³னஸம்பா⁴ரத³ஸ்ஸனத்த²ங் ததோ ஸத்³தா⁴தி³பஞ்சகங், ஸம்பூ⁴தவோதா³னஸம்பா⁴ரா ச இமேஹி விஸுஜ்ஜ²ந்தீதி விஸுத்³தி⁴ப்பத்தா, நிட்டி²தகிச்சா ச ஹொந்தீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் அந்தே தீணி வுத்தானி. எத்தாவதா அதி⁴ப்பேதத்த²ஸித்³தீ⁴தி அஞ்ஞேஸங் அக்³க³ஹணந்தி இத³மேதேஸங் அனுக்கமேன தே³ஸனாய காரணந்தி அலமதிப்பபஞ்சேன.

19. அஸத்³தி◌⁴யகோஸஜ்ஜபமாத³உத்³த◌⁴ச்சஅவிஜ்ஜாஅஹிரிகஅனொத்தப்பஸங்கா²தேஹி படிபக்க²த◌⁴ம்மேஹி அகம்பியட்டே²ன, ஸம்பயுத்தத◌⁴ம்மேஸு தி²ரபா◌⁴வேன ச ஸத்³தா◌⁴தீ³னி ஸத்த **ப³லானி**, அஹிரிகானொத்தப்பத்³வயங் பன ஸம்பயுத்தத◌⁴ம்மேஸு தி²ரபா◌⁴வேனேவ.

20. அத்தாதீ◌⁴னப்பவத்தீனங் பதிபூ◌⁴தா த◌⁴ம்மா **அதி◌⁴பதீ**. "ச²ந்த³வதோ கிங்நாம ந ஸிஜ்ஜ²தீ"த்யாதி³கங் ஹி புப்³பா³பி◌⁴ஸங்கா²ரூபனிஸ்ஸயங் லபி◌⁴த்வா உப்பஜ்ஜமானே சித்தே ச²ந்தா³த³யோ து◌⁴ரபூ◌⁴தா ஸயங் ஸம்பயுத்தத◌⁴ம்மே ஸாத◌⁴யமானா ஹுத்வா பவத்தந்தி, தே ச தேஸங் வஸேன பவத்தந்தி, தேன தே அத்தாதீ◌⁴னானங் பதிபா◌⁴வேன பவத்தந்தி. அஞ்ஞேஸங் அதி◌⁴பதித◌⁴ம்மானங் அதி◌⁴பதிபா◌⁴வனிவாரணவஸேன இஸ்ஸரியங் அதி◌⁴பதிதா. ஸந்தேஸுபி இந்த்³ரியந்தரேஸு கேவலங் த³ஸ்ஸனாதீ³ஸு சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹி அனுவத்தாபனமத்தங் இந்த்³ரியதாதி அயங் அதி◌⁴பதிஇந்த்³ரியானங் விஸேஸோ.

21. ஓஜட்ட²மகரூபாத³யோ ஆஹரந்தீதி **ஆஹாரா**. கப³ளீகாராஹாரோ ஹி ஓஜட்ட²மகரூபங் ஆஹரதி, ப²ஸ்ஸாஹாரோ திஸ்ஸோ வேத³னா, மனோஸஞ்சேதனாஹாரஸங்கா²தங் குஸலாகுஸலகம்மங் தீஸு ப◌⁴வேஸு படிஸந்தி◌⁴ங். விஞ்ஞாணாஹாரஸங்கா²தங் படிஸந்தி◌⁴விஞ்ஞாணங் ஸஹஜாதனாமரூபேஆஹரதி, கிஞ்சாபி ஸகஸகபச்சயுப்பன்னே ஆஹரந்தா அஞ்ஞேபி அத்தி². அஜ்ஜ²த்திகஸந்ததியா பன விஸேஸபச்சயத்தா இமேயேவ சத்தாரோ "ஆஹாரா"தி வுத்தா.

கப³ளீகாராஹாரப◌⁴க்கா²னஞ்ஹி ஸத்தானங் ரூபகாயஸ்ஸ **கப³ளீகாராஹாரோ** விஸேஸபச்சயோ கம்மாதி³ஜனிதஸ்ஸபி தஸ்ஸ கப³ளீகாராஹாரூபத்த²ம்ப◌⁴ப³லேனேவ த³ஸவஸ்ஸாதி³ப்பவத்திஸம்ப◌⁴வதோ. ததா² ஹேஸ "தா◌⁴தி விய குமாரஸ்ஸ, உபத்த²ம்ப◌⁴னகயந்தங் விய கே³ஹஸ்ஸா"தி வுத்தோ. **ப²ஸ்ஸோ**பி ஸுகா²தி³வத்து²பூ◌⁴தங் ஆரம்மணங் பு²ஸந்தோயேவ ஸுகா²தி³வேத³னாபவத்தனேன ஸத்தானங் டி²தியா பச்சயோ ஹோதி. **மனோஸஞ்சேதனா** குஸலாகுஸலகம்மவஸேன ஆயூஹமானாயேவ ப◌⁴வமூலனிப்பா²த³னதோ ஸத்தானங் டி²தியா பச்சயோ ஹோதி. **விஞ்ஞாணங்** விஜானந்தமேவ நாமரூபப்பவத்தனேன ஸத்தானங் டி²தியா பச்சயோ ஹோதீதி ஏவமேதேயேவ அஜ்ஜ²த்தஸந்தானஸ்ஸ விஸேஸபச்சயத்தா "ஆஹாரா"தி வுத்தா, ப²ஸ்ஸாதீ³னங் து³தியாதி³பா◌⁴வோ தே³ஸனாக்கமதோ, ந உப்பத்திக்கமதோ.

26. பஞ்சவிஞ்ஞாணானங் விதக்கவிரஹேன ஆரம்மணேஸு அபி◌⁴னிபாதமத்தத்தா தேஸு விஜ்ஜமானானிபி உபெக்கா²ஸுக²து³க்கா²னி உபனிஜ்ஜா²னாகாரஸ்ஸ அபா◌⁴வதோ ஜா²னங்க³பா◌⁴வேன ந உத்³த◌⁴டானி. "விதக்கபச்சி²மகங் ஹி ஜா²னங்க³"ந்தி வுத்தங். த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணமனோதா◌⁴துத்திகஸந்தீரணத்திகவஸேன ஸோளஸசித்தேஸு வீரியாபா◌⁴வதோ தத்த² விஜ்ஜமானோபி ஸமாதி◌⁴ ப³லபா◌⁴வங் ந க³ச்ச²தி. "வீரியபச்சி²மகங் ப³ல"ந்தி ஹி வுத்தங். ததா² அட்டா²ரஸாஹேதுகேஸு ஹேதுவிரஹதோ மக்³க³ங்கா³னி ந லப்³ப◌⁴ந்தி. "ஹேதுபச்சி²மகங் மக்³க³ங்க³"ந்தி (த◌⁴. ஸ. அட்ட². 438) ஹி வுத்தந்தி இமமத்த²ங் மனஸி நிதா◌⁴யாஹ "**த்³விபஞ்சவிஞ்ஞாணேஸூ**"த்யாதி³. ஜா²னங்கா³னி ந லப்³ப◌⁴ந்தீதி ஸம்ப³ந்தோ◌⁴.

27. அதி◌⁴மொக்க²விரஹதோ விசிகிச்சா²சித்தே ஏகக்³க³தா சித்தட்டி²திமத்தங், ந பன மிச்சா²ஸமாதி◌⁴ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியஸமாதி◌⁴ப³லவோஹாரங் க³ச்ச²தீதி ஆஹ "**ததா² விசிகிச்சா²சித்தே**"த்யாதி³.

28. **த்³விஹேதுகதிஹேதுக**க்³க³ஹணேன ஏகஹேதுகேஸு அதி◌⁴பதீனங் அபா◌⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. **ஜவனெஸ்வேவா**தி அவதா◌⁴ரணங் லோகியவிபாகேஸு அதி◌⁴பதீனங் அஸம்ப◌⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங். ந ஹி தே ச²ந்தா³தீ³னி புரக்க²த்வா பவத்தந்தி. வீமங்ஸாதி◌⁴பதினோ த்³விஹேதுகஜவனேஸு அஸம்ப◌⁴வதோ சித்தாபி◌⁴ஸங்கா²ரூபனிஸ்ஸயஸ்ஸ ச ஸம்ப◌⁴வானுரூபதோ லப்³ப◌⁴மானதங் ஸந்தா◌⁴யாஹ "**யதா²ஸம்ப◌⁴வ**"ந்தி. **ஏகோவ லப்³ப◌⁴தி**, இதரதா² அதி◌⁴பதிபா◌⁴வாயோக³தோ, தேனேவ ஹி ப◌⁴க³வதா "ஹேதூ ஹேதுஸம்பயுத்தகானங் த◌⁴ம்மானங் ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ"த்யாதி³னா (பட்டா². 1.1.1) ஹேதுபச்சயனித்³தே³ஸே விய "அதி◌⁴பதீ

அதி◌⁴பதிஸம்பயுத்தகான"ந்த்யாதி³னா அவத்வா "ச²ந்தா³தி◌⁴பதி ச²ந்த³ஸம்பயுத்தகான"ந்த்யாதி³னா (பட்டா². 1.1.3) ஏகேகாதி◌⁴பதிவஸேனேவ அதி◌⁴பதிபச்சயோ உத்³த◌⁴டோ.

29. **வத்து²தோ** த◌⁴ம்மவஸேன ஹேதுத◌⁴ம்மா ச², ஜா²னங்கா³னி **பஞ்ச** ஸோமனஸ்ஸதோ³மனஸ்ஸுபெக்கா²னங் வேத³னாவஸேன ஏகதோ க³ஹிதத்தா, **மக்³க³ங்கா³ நவ** மிச்சா²ஸங்கப்பவாயாமஸமாதீ◌⁴னங் விதக்கவீரியசித்தேகக்³க³தாஸபா◌⁴வேன ஸம்மாஸங்கப்பாதீ³ஹி ஏகதோ க³ஹிதத்தா. **இந்த்³ரியத◌⁴ம்மா ஸோளஸ** பஞ்சன்னங் வேத³னிந்த்³ரியானங் வேத³னாஸாமஞ்ஞேன, திண்ணங் லோகுத்தரிந்த்³ரியானங் பஞ்ஞிந்த்³ரியஸ்ஸ ச ஞாணஸாமஞ்ஞேன ஏகதோ க³ஹிதத்தா, ரூபாரூபஜீவிதிந்த்³ரியானஞ்ச விஸுங் க³ஹிதத்தா, ப³லத◌⁴ம்மா பன யதா²வுத்தனயேனேவ நவ ஈரிதா, அதி◌⁴பதித◌⁴ம்மா சத்தாரோ வுத்தா, ஆஹாரா ததா² சத்தாரோ வுத்தாதி குஸலாதீ³ஹி தீஹி ஸமாகிண்ணோ ததோயேவ **மிஸ்ஸகஸங்க³ஹோ** ஏவங்னாமகோ ஸங்க³ஹோ ஸத்ததா◌⁴ வுத்தோ. எத்த² ச -

> பஞ்சஸங்க³ஹிதா பஞ்ஞா, வாயாமேகக்³க³தா பன;
> சதுஸங்க³ஹிதா சித்தங், ஸதி சேவ திஸங்க³ஹா.
>
> ஸங்கப்போ வேத³னா ஸத்³தா◌⁴, து³கஸங்க³ஹிதா மதா;
> ஏகேகஸங்க³ஹா ஸேஸா, அட்ட²வீஸதி பா◌⁴ஸிதா.

மிஸ்ஸகஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

போ³தி◌⁴பக்கி²யஸங்க³ஹவண்ணனா

30. பட்டா²தீதி பட்டா²னங், அஸுப◌⁴க்³க³ஹணாதி³வஸேன அனுபவிஸித்வா காயாதி³ஆரம்மணே பவத்ததீத்யத்தோ², ஸதியேவ பட்டா²னங் **ஸதிபட்டா²னங்**. தங் பன காயவேத³னாசித்தத◌⁴ம்மேஸு அஸுப◌⁴து³க்கா²னிச்சானத்தாகாரக்³க³ஹணவஸேன, ஸுப◌⁴ஸுக²னிச்சஅத்தஸஞ்ஞாவிபல்லாஸப்பஹானவஸேன ச சதுப்³பி³த◌⁴ந்தி வுத்தங் "**சத்தாரோ ஸதிபட்டா²னா**"தி. குச்சி²தானங் கேஸாதீ³னங் ஆயோதி காயோ, ஸரீரங், அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸானங் வா ஸமூஹோ காயோ , தஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனா பரிகம்மவஸேன, விபஸ்ஸனாவஸேன ச ஸரணங் **காயானுபஸ்ஸனா**. து³க்க²து³க்க²விபரிணாமது³க்க²ஸங்கா²ரது³க்க²பூ◌⁴தானங் வேத³னானங் வஸேன அனுபஸ்ஸனா **வேத³னானுபஸ்ஸனா**. ததா² ஸராக³மஹக்³க³தாதி³வஸேன ஸம்பயோக³பூ◌⁴மிபே◌⁴தே³ன பி◌⁴ன்னஸ்ஸேவ சித்தஸ்ஸ அனுபஸ்ஸனா **சித்தானுபஸ்ஸனா**. ஸஞ்ஞாஸங்கா²ரானங் த◌⁴ம்மானங் பி◌⁴ன்னலக்க²ணானமேவ அனுபஸ்ஸனா **த◌⁴ம்மானுபஸ்ஸனா**.

31. ஸம்மா பத³ஹந்தி ஏதேனாதி **ஸம்மப்பதா◌⁴னங்**, வாயாமோ. ஸோ ச கிச்சபே◌⁴தே³ன சதுப்³பி³தோ◌⁴தி ஆஹ "**சத்தாரோ ஸம்மப்பதா◌⁴னா**"த்யாதி³. அஸுப◌⁴மனஸிகாரகம்மட்டா²னானுயுஞ்ஜனாதி³வஸேன வாயமனங் **வாயாமோ. பி◌⁴ய்யோபா◌⁴வாயாதி** அபி◌⁴வுத்³தி◌⁴யா.

32. இஜ்ஜ²தி அதி◌⁴ட்டா²னாதி³கங் ஏதாயாஹி இத்³தி◌⁴, இத்³தி◌⁴வித◌⁴ஞாணங் இத்³தி◌⁴யா பாதோ³ இத்³தி◌⁴பாதோ³, ச²ந்தோ³யேவ இத்³தி◌⁴பாதோ³ **ச²ந்தி³த்³தி◌⁴பாதோ³**.

35. பு³ஜ்ஜ²தீதி போ³தி◌⁴, ஆரத்³த◌⁴விபஸ்ஸகதோ பட்டா²ய யோகா³வசரோ. யாய வா ஸோ ஸதிஆதி³காய த◌⁴ம்மஸாமக்³கி³யா பு³ஜ்ஜ²தி ஸச்சானி படிவிஜ்ஜ²தி, கிலேஸனித்³தா³தோ வா வுட்டா²தி, கிலேஸஸங்கோசாபா◌⁴வதோ வா மக்³க³ப²லப்பத்தியா விகஸதி, ஸா த◌⁴ம்மஸாமக்³கீ³ போ³தி◌⁴, தஸ்ஸ போ³தி◌⁴ஸ்ஸ, தஸ்ஸா வா போ³தி◌⁴யா அங்க³பூ◌⁴தா காரணபூ◌⁴தாதி பொ³ஜ்ஜ²ங்கா³, தே பன த◌⁴ம்மவஸேன ஸத்தவிதா◌⁴தி ஆஹ "**ஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³**"த்யாதி³. ஸதியேவ ஸுந்த³ரோ பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³, ஸுந்த³ரஸ்ஸ வா போ³தி◌⁴ஸ்ஸ, ஸுந்த³ராய வா போ³தி◌⁴யா அங்கோ³தி **ஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்கோ³**. த◌⁴ம்மே விசினாதி உபபரிக்க²தீதி **த◌⁴ம்மவிசயோ,** விபஸ்ஸனாபஞ்ஞா. **உபெக்கா²தி** இத◌⁴ தத்ரமஜ்ஜ²த்துபெக்கா².

40. “ஸத்ததா◌⁴ தத்த² ஸங்க³ஹோ”தி வத்வான புன தங் த³ஸ்ஸேதுங் “**ஸங்கப்பபஸ்ஸத்³தி◌⁴ சா**”த்யாதி³ வுத்தங் . தத்த² **வீரியங் நவட்டா²னங்** ஸம்மப்பதா◌⁴னசதுக்கவீரியித்³தி◌⁴பாத³வீரியிந்த்³ரியவீரியப³லஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்மாவாயாமவஸேன நவகிச்சத்தா, **ஸதி அட்ட²ட்டா²னா** ஸதிபட்டா²னசதுக்கஸதிந்த்³ரியஸதிப³லஸதிஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்மாஸதிவஸேன அட்ட²கிச்சத்தா. **ஸமாதி◌⁴ சதுட்டா²னோ** ஸமாதி◌⁴ந்த்³ரியஸமாதி◌⁴ப³லஸமாதி◌⁴ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்மாஸமாதி◌⁴வஸேன சதுகிச்சத்தா, **பஞ்ஞா பஞ்சட்டா²னா** வீமங்ஸித்³தி◌⁴பாத³பஞ்ஞிந்த்³ரியபஞ்ஞாப³லத◌⁴ம்மவிசயஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸம்மாதி³ட்டி²வஸேன பஞ்சகிச்சத்தா, **ஸத்³தா◌⁴ த்³விட்டா²னா** ஸத்³தி◌⁴ந்த்³ரியஸத்³தா◌⁴ப³லவஸேன த்³விகிச்சத்தா. ஏஸோ உத்தமானங் போ³தி◌⁴பக்கி²யபா◌⁴வேன விஸிட்டா²னங் ஸத்ததிங்ஸ த◌⁴ம்மானங் **பவரோ** உத்தமோ விபா◌⁴கோ³.

41. லோகுத்தரே அட்ட²விதே◌⁴பி ஸப்³பே³ ஸத்ததிங்ஸ த◌⁴ம்மா ஹொந்தி, ஸங்கப்பபீதியோ ந வா ஹொந்தி, து³தியஜ்ஜா²னிகே ஸங்கப்பஸ்ஸ, சதுத்த²பஞ்சமஜ்ஜா²னிகே பீதியா ச அஸம்ப◌⁴வதோ ந ஹொந்தி வா, லோகியேபி சித்தே ஸீலவிஸுத்³தா◌⁴தி³ **ச²ப்³பி³ஸுத்³தி◌⁴பவத்தியங் யதா²யோக³ங்** தங்தங்கிச்சஸ்ஸ அனுரூபவஸேன கேசி கத்த²சி விஸுங் விஸுங் ஹொந்தி, கத்த²சி ந வா ஹொந்தி.

போ³தி◌⁴பக்கி²யஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸப்³ப³ஸங்க³ஹவண்ணனா

42. அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னாதி³பே◌⁴த³பி◌⁴ன்னா தே தே ஸபா◌⁴க³த◌⁴ம்மா ஏகஜ்ஜ²ங் ராஸட்டே²ன **க²ந்தா◌⁴**. தேனாஹ ப◌⁴க³வா - “ததே³கஜ்ஜ²ங் அபி◌⁴ஸங்யூஹித்வா அபி◌⁴ஸங்கி²பித்வா அயங் வுச்சதி ரூபக்க²ந்தோ◌⁴”த்யாதி³ (விப◌⁴. 2), தே பனேதே க²ந்தா◌⁴ பா◌⁴ஜனபோ◌⁴ஜனப்³யஞ்ஜனப◌⁴த்தகாரகபு◌⁴ஞ்ஜகவிகப்பவஸேன பஞ்சேவ வுத்தாதி ஆஹ “**ரூபக்க²ந்தோ◌⁴**”த்யாதி³ . ரூபஞ்ஹி வேத³னானிஸ்ஸயத்தா பா◌⁴ஜனட்டா²னியங், வேத³னா பு◌⁴ஞ்ஜிதப்³ப³த்தா போ◌⁴ஜனட்டா²னியா, ஸஞ்ஞா வேத³னாஸ்ஸாத³லாப◌⁴ஹேதுத்தா ப்³யஞ்ஜனட்டா²னியா, ஸங்கா²ரா அபி◌⁴ஸங்க²ரணதோ ப◌⁴த்தகாரகட்டா²னியா, விஞ்ஞாணங் உபபு◌⁴ஞ்ஜகத்தா பு◌⁴ஞ்ஜகட்டா²னியங். எத்தாவதா ச அதி◌⁴ப்பேதத்த²ஸித்³தீ◌⁴தி பஞ்சேவ வுத்தா. தே³ஸனாக்கமேபி இத³மேவ காரணங் யத்த² பு◌⁴ஞ்ஜதி, யஞ்ச பு◌⁴ஞ்ஜதி, யேன ச பு◌⁴ஞ்ஜதி, யோ ச போ◌⁴ஜகோ, யோ ச பு◌⁴ஞ்ஜிதா, தேஸங் அனுக்கமேன த³ஸ்ஸேதுகாமத்தா.

43. உபாதா³னானங் கோ³சரா க²ந்தா◌⁴ **உபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴**, தே பன உபாதா³னவிஸயபா◌⁴வேன க³ஹிதா ரூபாத³யோ பஞ்சேவாதி வுத்தங் “**ரூபுபாதா³னக்க²ந்தோ◌⁴**”த்யாதி³. ஸப்³ப³ஸபா◌⁴க³த◌⁴ம்மஸங்க³ஹத்த²ங் ஹி ஸாஸவா, அனாஸவாபி த◌⁴ம்மா அவிஸேஸதோ “பஞ்சக்க²ந்தா◌⁴”தி தே³ஸிதா. விபஸ்ஸனாபூ◌⁴மிஸந்த³ஸ்ஸனத்த²ங் பன ஸாஸவாவ “உபாதா³னக்க²ந்தா◌⁴”தி. யதா² பனெத்த² வேத³னாத³யோ ஸாஸவா, அனாஸவா ச, ந ஏவங் ரூபங், ஏகந்தகாமாவசரத்தா. ஸபா◌⁴க³ராஸிவஸேன பன தங் க²ந்தே◌⁴ஸு தே³ஸிதங், உபாதா³னியபா◌⁴வேன, பன ராஸிவஸேன ச உபாதா³னக்க²ந்தே◌⁴ஸூதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

44. ஆயதந்தி எத்த² தங்தங்த்³வாராரம்மணா சித்தசேதஸிகா தேன தேன கிச்சேன க◌⁴ட்டெந்தி வாயமந்தி, ஆயபூ◌⁴தே வா தே த◌⁴ம்மே ஏதானி தனொந்தி வித்தா²ரெந்தி, ஆயதங் வா ஸங்ஸாரது³க்க²ங் நயந்தி பவத்தெந்தி, சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் காரணபூ◌⁴தானீதி வா **ஆயதனானி**. அபிச லோகே நிவாஸஆகரஸமோஸரணஸஞ்ஜாதிட்டா²னங் “ஆயதன”ந்தி வுச்சதி, தஸ்மா ஏதேபி தங்தங்த்³வாரிகானங், தங்ததா³ரம்மணானஞ்ச சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³னங் நிவாஸட்டா²னதாய, தேஸமேவ ஆகிண்ணபா◌⁴வேன பவத்தானங் ஆகரட்டா²னதாய, த்³வாராரம்மணதோ ஸமோஸரந்தானங் ஸமோஸரணட்டா²னதாய, தத்தே²வ உப்பஜ்ஜந்தானங் ஸஞ்ஜாதிட்டா²னதாய ச ஆயதனானி. தானி பன த்³வாரபூ◌⁴தானி அஜ்ஜ²த்திகாயதனானி ச², ஆரம்மணபூ◌⁴தானி ச

பா³ஹிராயதனானி சா²தி த்³வாத³ஸவிதா⁴னீதி ஆஹ “**சக்கா²யதன**”ந்த்யாதி³. சக்கு² ச தங் ஆயதனஞ்சாதி **சக்கா²யதனங்**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி.

எத்த² அஜ்ஜ²த்திகாயதனேஸு ஸனித³ஸ்ஸனஸப்படிகா⁴ரம்மணத்தா சக்கா²யதனங் விபூ⁴தந்தி தங் பட²மங் வுத்தங், தத³னந்தரங் அனித³ஸ்ஸனஸப்படிகா⁴ரம்மணானி இதரானி, தத்தா²பி அஸம்பத்தக்³கா³ஹகஸாமஞ்ஞேன சக்கா²யதனானந்தரங் ஸோதாயதனங் வுத்தங், இதரேஸு ஸீக⁴தரங் ஆரம்மணக்³க³ஹணஸமத்த²த்தா கா⁴னாயதனங் பட²மங் வுத்தங். புரதோ ட²பிதமத்தஸ்ஸ ஹி போ⁴ஜனாதி³கஸ்ஸ க³ந்தோ⁴ வாதானுஸாரேன கா⁴னே படிஹஞ்ஞதி, தத³னந்தரங் பன பதே³ஸவுத்திஸாமஞ்ஞேன ஜிவ்ஹாயதனங் வுத்தங், ததோ ஸப்³ப³ட்டா²னிகங் காயாயதனங், ததோ பஞ்சன்னம்பி கோ³சரக்³க³ஹணஸமத்த²ங் மனாயதனங், யதா²வுத்தானங் பன அனுக்கமேன தேஸங் தேஸங் ஆரம்மணானி ரூபாயதனாதீ³னி வுத்தானி.

45. அத்தனோ ஸபா⁴வங் தா⁴ரெந்தீதி **தா⁴துயோ**. அத² வா யதா²ஸம்ப⁴வங் அனேகப்பகாரங் ஸங்ஸாரது³க்க²ங் வித³ஹந்தி, பா⁴ரஹாரேஹி விய ச பா⁴ரோ ஸத்தேஹி தீ⁴யந்தி தா⁴ரியந்தி, அவஸவத்தனதோ து³க்க²விதா⁴னமத்தமேவ சேதா, ஸத்தேஹி ச ஸங்ஸாரது³க்க²ங் அனுவிதீ⁴யதி ஏதாஹி, ததா²விஹிதஞ்ச ஏதாஸ்வேவ மீயதி ட²பியதி, ரஸஸோணிதாதி³ஸரீராவயவதா⁴துயோ விய, ஹரிதாலமனோஸிலாதி³ஸேலாவயவதா⁴துயோ விய ச ஞெய்யாவயவபூ⁴தா சாதி **தா⁴துயோ**. யதா²ஹு -

> “வித³ஹதி விதா⁴னஞ்ச, தீ⁴யதே ச விதீ⁴யதே;
> ஏதாய தீ⁴யதே எத்த², இதி வா தா⁴துஸம்மதா;
> ஸரீரஸேலாவயவ-தா⁴துயோ விய தா⁴துயோ”தி.

தா பன மனாயதனங் ஸத்தவிஞ்ஞாணதா⁴துவஸேன ஸத்ததா⁴ பி⁴ந்தி³த்வா அவஸேஸேஹி ஏகாத³ஸாயதனேஹி ஸஹ அட்டா²ரஸதா⁴ தூ வுத்தாதி ஆஹ “**சக்கு²தா⁴தூ**”த்யாதி³. கமகாரணங் வுத்தனயேன த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

46. அரியகரத்தா அரியானி, தச்ச²பா⁴வதோ ஸச்சானீதி **அரியஸச்சானி**. இமானி ஹி சத்தாரோ படிபன்னகே, சத்தாரோ ப²லட்டே²தி அட்ட²அரியபுக்³க³லே ஸாதெ⁴ந்தி அஸதி ஸச்சப்படிவேதே⁴ தேஸங் அரியபா⁴வானுபக³மனதோ, ஸதி ச தஸ்மிங் ஏகந்தேன தப்³பா⁴வூபக³மனதோ ச. து³க்க²ஸமுத³யனிரோத⁴மக்³கா³னமேவ பன யதா²க்கமங் பா³த⁴கத்தங் பப⁴வத்தங் நிஸ்ஸரணத்தங் நிய்யானிகத்தங், நாஞ்ஞேஸங், பா³த⁴காதி³பா⁴வோயேவ ச து³க்கா²தீ³னங், ந அபா³த⁴காதி³பா⁴வோ, தஸ்மா அஞ்ஞத்தா²பா⁴வதத்த²ப்³யாபிதாஸங்கா²தேன லக்க²ணேன ஏதானி தச்சா²னி. தேனாஹு போராணா -

> “போ³தா⁴னுரூபங் சத்தாரோ, சி²ந்த³ந்தே சதுரோ மலே;
> கீ²ணதோ³ஸே ச சத்தாரோ, ஸாதெ⁴ந்தாரியபுக்³க³லே.

> “அஞ்ஞத்த² பா³த⁴கத்தாதி³, ந ஹி ஏதேஹி லப்³ப⁴தி;
> நாபா³த⁴கத்தமேதேஸங், தச்சா²னேதானிவேததோ”தி.

அரியானங் வா ஸச்சானி தேஹி படிவிஜ்ஜி²தப்³ப³த்தா, அரியஸ்ஸ வா ஸம்மாஸம்பு³த்³த⁴ஸ்ஸ ஸச்சானி தேன தே³ஸிதத்தாதி **அரியஸச்சானி**. தானி பன ஸங்கிலிட்டா²ஸங்கிலிட்ட²ப²லஹேதுவஸேன சதுப்³பி³தா⁴னீதி ஆஹ “**சத்தாரி அரியஸச்சானீ**”த்யாதி³. தத்த² குச்சி²தத்தா, துச்ச²த்தா ச **து³க்க²ங்**. கம்மாதி³பச்சயஸன்னிட்டா²னே து³க்கு²ப்பத்தினிமித்ததாய ஸமுத³யோ ஸமுதே³தி ஏதஸ்மா து³க்க²ந்தி கத்வா, து³க்க²ஸ்ஸ ஸமுத³யோ **து³க்க²ஸமுத³யோ**. து³க்க²ஸ்ஸ அனுப்பாத³னிரோதோ⁴ எத்த², ஏதேனாதி வா **து³க்க²னிரோதோ⁴**. து³க்க²னிரோத⁴ங் க³ச்ச²தி, படிபஜ்ஜந்தி ச தங் ஏதாயாதி **து³க்க²னிரோத⁴கா³மினிபடிபதா³**.

47. சேதஸிகானங், ஸோளஸஸுகு²மரூபானங், நிப்³பா³னஸ்ஸ ச வஸேன ஏகூனஸத்ததி த◌⁴ம்மா ஆயதனேஸு த◌⁴ம்மாயதனங், தா◌⁴தூஸு த◌⁴ம்மதா◌⁴தூதி ச ஸங்க²ங் க³ச்ச²ந்தி.

49. **ஸேஸா சேதஸிகா**தி வேத³னாஸஞ்ஞாஹி ஸேஸா பஞ்ஞாஸ சேதஸிகா. கஸ்மா பன வேத³னாஸஞ்ஞா விஸுங் கதாதி? வட்டத◌⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாத³தது³பகரணபா◌⁴வதோ. தேபூ◌⁴மகத◌⁴ம்மேஸு ஹி அஸ்ஸாத³வஸப்பவத்தா வேத³னா, அஸுபே◌⁴ ஸுபா◌⁴தி³ஸஞ்ஞாவிபல்லாஸவஸேன ச தஸ்ஸா ததா³காரப்பவத்தீதி தது³பகரணபூ◌⁴தா ஸஞ்ஞா, தஸ்மா ஸங்ஸாரஸ்ஸ பதா◌⁴னஹேதுதாய ஏதா வினிபு◌⁴ஜ்ஜித்வா தே³ஸிதாதி. வுத்தஞ்ஹேதங் ஆசரியேன -

“வட்டத◌⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாத³ங், தத³ஸ்ஸாது³பஸேவனங்;
வினிபு◌⁴ஜ்ஜ நித³ஸ்ஸேதுங், க²ந்த◌⁴த்³வயமுதா³ஹட”ந்தி. (நாம॰ பரி॰ 649);

50. நனு ச ஆயதனதா◌⁴தூஸு நிப்³பா³னங் ஸங்க³ஹிதங், க²ந்தே◌⁴ஸு கஸ்மா ந ஸங்க³ஹிதந்தி ஆஹ **“பே◌⁴தா³பா◌⁴வேனா”**த்யாதி³. அதீதாதி³பே◌⁴த³பி◌⁴ன்னானஞ்ஹி ராஸட்டே²ன க²ந்த◌⁴வோஹாரோதி நிப்³பா³னங் பே◌⁴தா³பா◌⁴வதோ க²ந்த◌⁴ஸங்க³ஹதோ **நிஸ்ஸடங்,** வினிமுத்தந்த்யத்தோ².

51. ச²ன்னங் த்³வாரானங், ச²ன்னங் ஆரம்மணானஞ்ச பே◌⁴தே³ன ஆயதனானி த்³வாத³ஸ ப◌⁴வந்தி, ச²ன்னங் த்³வாரானங் ச²ன்னங் ஆரம்மணானங் தது³ப◌⁴யங் நிஸ்ஸாய உப்பன்னானங் தத்தகானமேவ விஞ்ஞாணானங் **பரியாயேன** கமேன தா◌⁴துயோ அட்டா²ரஸ ப◌⁴வந்தி.

52. திஸ்ஸோ பூ◌⁴மியோ இமஸ்ஸாதி திபூ◌⁴மங், திபூ◌⁴மங்யேவ **தேபூ◌⁴மகங்**. வத்ததி எத்த² கம்மங், தப்³பி³பாகோ சாதி **வட்டங். தண்ஹா**தி காமதண்ஹாதி³வஸேன திவிதா◌⁴, புன ச²ளாரம்மணவஸேன அட்டா²ரஸவிதா◌⁴, அதீதானாக³தபச்சுப்பன்னவஸேன சதுபஞ்ஞாஸவிதா◌⁴, அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிரவஸேன அட்ட²ஸதப்பபே◌⁴தா³ தண்ஹா. கஸ்மா பன அஞ்ஞேஸுபி து³க்க²ஹேதூஸு ஸந்தேஸு தண்ஹாயேவ ஸமுத³யோதி வுத்தாதி? பதா◌⁴னகாரணத்தா. கம்மவிசித்ததாஹேதுபா◌⁴வேன, ஹி கம்மஸஹாயபா◌⁴வூபக³மனேன ச து³க்க²விசித்ததாகாரணத்தா தண்ஹா து³க்க²ஸ்ஸ விஸேஸகாரணந்தி . மக்³கோ³ து³க்க²னிரோத◌⁴கா³மினிபடிபதா³னாமேன வுத்தோ மக்³கோ³ லோகுத்தரோ மதோதி மக்³கோ³தி புன மக்³க³க்³க³ஹணங் யோஜேதப்³ப³ங்.

53. **மக்³க³யுத்தா** அட்ட²ங்கி³கவினிமுத்தா ஸேஸா மக்³க³ஸம்பயுத்தா ப²ஸ்ஸாத³யோ **ப²லஞ்சேவ** ஸஸம்பயுத்தந்தி ஏதே சதூஹி ஸச்சேஹி வினிஸ்ஸடா விநிக்³க³தா நிப்பரியாயதோ, பரியாயதோ பன அஞ்ஞாதாவிந்த்³ரியனித்³தே³ஸேபி “மக்³க³ங்க³ங் மக்³க³பரியாபன்ன”ந்தி (த◌⁴॰ ஸ॰ 555) வுத்தத்தா ப²லத◌⁴ம்மேஸு ஸம்மாதி³ட்டா²தீ³னங் மக்³க³ஸச்சே, இதரேஸஞ்ச மக்³க³ப²லஸம்பயுத்தானங் ஸங்கா²ரது³க்க²ஸாமஞ்ஞேன து³க்க²ஸச்சே ஸங்க³ஹோ ஸக்கா காதுங். ஏவஞ்ஹி ஸதி ஸச்சதே³ஸனாயபி ஸப்³ப³ஸங்கா³ஹிகதா உபபன்னா ஹோதி. கஸ்மா பனேதே க²ந்தா◌⁴த³யோ ப³ஹூ த◌⁴ம்மா வுத்தாதி? ப◌⁴க³வதாபி ததே²வ தே³ஸிதத்தா. ப◌⁴க³வதாபி கஸ்மா ததா² தே³ஸிதாதி? திவித◌⁴ஸத்தானுக்³க³ஹஸ்ஸ அதி◌⁴ப்பேதத்தா. நாமரூபதது³ப◌⁴யஸம்முள்ஹவஸேன ஹி திக்க²னாபி◌⁴திக்க²முதி³ந்த்³ரியவஸேன, ஸங்கி²த்தமஜ்ஜி²மவித்தா²ரருசிவஸேன ச திவிதா◌⁴ ஸத்தா. தேஸு நாமஸம்முள்ஹானங் க²ந்த◌⁴க்³க³ஹணங் நாமஸ்ஸ தத்த² சதுதா◌⁴ விப◌⁴த்தத்தா, ரூபஸம்முள்ஹானங் ஆயதனக்³க³ஹணங் ரூபஸ்ஸ தத்த² அட்³டே◌⁴காத³ஸதா◌⁴ விப◌⁴த்தத்தா, உப◌⁴யமுள்ஹானங் தா◌⁴துக்³க³ஹணங் உப◌⁴யேஸம்பி தத்த² வித்தா²ரதோ விப◌⁴த்தத்தா, ததா² திக்கி²ந்த்³ரியானங், ஸங்கி²த்தருசிகானஞ்ச க²ந்தா◌⁴க்³க³ஹணந்த்யாதி³ யோஜேதப்³ப³ங். தங் பனேதங் திவித◌⁴ம்பி பவத்தினிவத்திதது³ப◌⁴யஹேதுவஸேன தி³ட்ட²மேவ உபகாராவஹங். நோ அஞ்ஞதா²தி ஸச்சக்³க³ஹணந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

ஸப்³ப³ஸங்க³ஹவண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²விபா◌⁴வினியா நாம அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

ஸமுச்சயபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

8. பச்சயபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. இதா³னி யதா²வுத்தனாமரூபத⁴ம்மானங் படிச்சஸமுப்பாத³பட்டா²னநயவஸேன பச்சயே த³ஸ்ஸேதுங் “**யேஸ**”ந்த்யாதி³ ஆரத்³த⁴ங். **யேஸங்** பச்சயேஹி ஸங்க²தத்தா **ஸங்க²தானங்** பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மானங் **யே** பச்சயத⁴ம்மா **யதா²** யேனாகாரேன **பச்சயா** டி²தியா, உப்பத்தியா ச உபகாரகா, **தங் விபா⁴க³ங்** தேஸங் பச்சயுப்பன்னானங், தேஸங் பச்சயானங், தஸ்ஸ ச பச்சயாகாரஸ்ஸ பபே⁴த³ங் **இஹ** இமஸ்மிங் ஸமுச்சயஸங்க³ஹானந்தரே டா²னே **யதா²ரஹங்** தங்தங்பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மே ஸதி தங்தங்பச்சயானங் தங்தங்பச்சயபா⁴வாகாரானுரூபங் இதா³னி பவக்கா²மீதி யோஜனா.

2. தத்த² பச்சயஸாமக்³கி³ங் படிச்ச ஸமங் க³ந்த்வா ப²லானங் உப்பாதோ³ ஏதஸ்மாதி **படிச்சஸமுப்பாதோ³**, பச்சயாகாரோ. நானப்பகாரானி டா²னானி பச்சயா எத்தா²த்யாதி³னா பட்டா²னங், அனந்தனயஸமந்தபட்டா²னமஹாபகரணங், தத்த² தே³ஸிதனயோ **பட்டா²னநயோ**.

3. **தத்தா²**தி தேஸு த்³வீஸு நயேஸு. தஸ்ஸ பச்சயத⁴ம்மஸ்ஸ பா⁴வேன ப⁴வனஸீலஸ்ஸ பா⁴வோ தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வோ, ஸோயேவ ஆகாரமத்தங், தேன உபலக்கி²தோ **தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வாகாரமத்தோபலக்கி²தோ**. ஏதேனேவ தத³பா⁴வாபா⁴வாகாரமத்தோபலக்கி²ததாபி அத்த²தோ த³ஸ்ஸிதா ஹோதி. அன்வயப்³யதிரேகவஸேன ஹி பச்சயலக்க²ணங் த³ஸ்ஸேதப்³ப³ங். தேனாஹ ப⁴க³வா - “இமஸ்மிங் ஸதி இத³ங் ஹோதி, இமஸ்ஸுப்பாதா³ இத³முப்பஜ்ஜதி. இமஸ்மிங் அஸதி இத³ங் ந ஹோதி, இமஸ்ஸ நிரோதா⁴ இத³ங் நிருஜ்ஜ²தீ”தி (ம॰ நி॰ 1.404, 406; ஸங்॰ நி॰ 2.21; உதா³॰ 1, 2). படிச்ச ப²லங் ஏதி ஏதஸ்மாதி பச்சயோ. திட்ட²தி ப²லங் எத்த² ததா³யத்தவுத்திதாயாதி டி²தி, ஆஹச்ச விஸேஸெத்வா பவத்தா பச்சயஸங்கா²தா டி²தி **ஆஹச்சபச்சயட்டி²தி**. படிச்சஸமுப்பாத³னயோ ஹி தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வாகாரமத்தங் உபாதா³ய பவத்தத்தா ஹேதாதி³பச்சயனியமவிஸேஸங் அனபெக்கி²த்வா அவிஸேஸதோவ பவத்ததி, அயங் பன ஹேதாதி³தங்தங்பச்சயானங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ த⁴ம்மந்தரஸ்ஸ தங்தங்பச்சயபா⁴வஸாமத்தி²யாகாரவிஸேஸங் உபாதா³ய விஸேஸெத்வா பவத்தோதி ஆஹச்சபச்சயட்டி²திமாரப்³ப⁴ பவுச்சதீதி. கேசி பன “ஆஹச்ச கண்ட²தாலுஆதீ³ஸு பஹரித்வா வுத்தா டி²தி **ஆஹச்சபச்சயட்டி²தீ**”தி வண்ணெந்தி. தங் பன ஸவனமத்தேனேவ தேஸங் அவஹஸிதப்³ப³வசனதங் பகாஸேதி. ந ஹி படிச்சஸமுப்பாத³னயோ, அஞ்ஞோ வா கோசி நயோ கண்ட²தாலுஆதீ³ஸு அனாஹச்ச தே³ஸேதுங் ஸக்காதி. **வோமிஸ்ஸெத்வா**தி பட்டா²னநயம்பி படிச்சஸமுப்பாதே³யேவ பக்கி²பித்வா தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வேன ஹேதாதி³பச்சயவஸேன ச மிஸ்ஸெத்வா **ஆசரியா** ஸங்க³ஹகாராத³யோ **பபஞ்செந்தி** வித்தா²ரெந்தி, மயங் பன விஸுங் விஸுங்யேவ த³ஸ்ஸயிஸ்ஸாமாத்யதி⁴ப்பாயோ.

படிச்சஸமுப்பாத³னயவண்ணனா

4. ந விஜானாதீதி அவிஜ்ஜா, அவிந்தி³யங் வா காயது³ச்சரிதாதி³ங் விந்த³தி படிலப⁴தி, விந்தி³யங் வா காயஸுசரிதாதி³ங் ந விந்த³தி, வேதி³தப்³ப³ங் வா சதுஸச்சாதி³கங் ந விதி³தங் கரோதி, அவிஜ்ஜமானே வா ஜவாபேதி, விஜ்ஜமானே வா ந ஜவாபேதீதி அவிஜ்ஜா, சதூஸு அரியஸச்சேஸு புப்³ப³ந்தாதீ³ஸு சதூஸு அஞ்ஞாணஸ்ஸேதங் நாமங். அவிஜ்ஜா ஏவ பச்சயோ **அவிஜ்ஜாபச்சயோ**. ததோ அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்க²தமபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி **ஸங்கா²ரா**, குஸலாகுஸலகம்மானி. தே திவிதா⁴ புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ ஆனேஞ்ஜாபி⁴ஸங்கா²ரோதி. தத்த²காமரூபாவசரா தேரஸ குஸலசேதனா புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ, த்³வாத³ஸ அகுஸலசேதனா அபுஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ரோ, சதஸ்ஸோ ஆருப்பசேதனா ஆனேஞ்ஜாபி⁴ஸங்கா²ரோதி ஏவமேதா ஏகூனதிங்ஸ சேதனா ஸங்கா²ரா நாம. படிஸந்தி⁴வஸேன ஏகூனவீஸதிவித⁴ங், பவத்திவஸேன த்³வத்திங்ஸவித⁴ங் விபாகசித்தங் **விஞ்ஞாணங்** நாம. நாமஞ்ச ரூபஞ்ச **நாமரூபங்**. தத்த² நாமங் இத⁴ வேத³னாதி³க்க²ந்த⁴த்தயங், ரூபங் பன பூ⁴துபாதா³யபே⁴த³தோ து³வித⁴ங் கம்மஸமுட்டா²னரூபங், தது³ப⁴யம்பி இத⁴ படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணஸஹக³தந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங். **நாமரூபபச்சயா**தி எத்த² நாமஞ்ச ரூபஞ்ச நாமரூபஞ்ச நாமரூபந்தி ஸரூபேகஸேஸோ வேதி³தப்³போ³. சக்கா²தீ³னி ச² அஜ்ஜ²த்திகாயதனானி, கேஸஞ்சி மதேன ரூபாதீ³னி ச² பா³ஹிராயதனானிபி வா ஆயதனங் நாம. ச² ஆயதனானி ச ச²ட்டா²யதனஞ்ச **ஸளாயதனங்**. சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதி³வஸேன ச²த்³வாரிகோ ப²ஸ்ஸோ **ப²ஸ்ஸோ** நாம. ஸுக²து³க்கு²பெக்கா²வஸேன திவிதா⁴ **வேத³னா**.

காமதண்ஹா ப⁴வதண்ஹா விப⁴வதண்ஹாதி திவிதா⁴ **தண்ஹா**. ச²ளாரம்மணாதி³வஸேன பன அட்ட²ஸதப்பபே⁴தா³ ஹொந்தி காமுபாதா³னாதி³வஸேன சத்தாரி உபாதா³னானி. எத்த² ச து³ப்³ப³லா தண்ஹா தண்ஹா நாம, ப³லவதீ உபாதா³னங். அஸம்பத்தவிஸயபத்த²னா வா தண்ஹா தமஸி சோரானங் ஹத்த²ப்பஸாரணங் விய, ஸம்பத்தவிஸயக்³க³ஹணங் உபாதா³னங் சோரானங் ஹத்த²ப்பத்தஸ்ஸ க³ஹணங் விய. அப்பிச்ச²தாபடிபக்கா² தண்ஹா, ஸந்தோஸப்படிபக்க²ங் உபாதா³னங். பரியேஸனது³க்க²மூலங் தண்ஹா, ஆரக்க²து³க்க²மூலங் உபாதா³னந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. கம்மப⁴வோ உபபத்திப⁴வோதி து³விதோ⁴ **ப⁴வோ**. தத்த² படமோ ப⁴வதி ஏதஸ்மா ப²லந்தி ப⁴வோ, ஸோ காமாவசரகுஸலாகுஸலாதி³வஸேன ஏகூனதிங்ஸவிதோ⁴. து³தியோ பன ப⁴வதீதி ப⁴வோ, ஸோ காமப⁴வாதி³வஸேன நவவிதோ⁴. **உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோ**தி செத்த² உபபத்திப⁴வோபி அதி⁴ப்பேதோ. **ப⁴வபச்சயா ஜாதீ**தி கம்மப⁴வோவ. ஸோ ஹி ஜாதியா பச்சயோ ஹோதி, ந இதரோ. ஸோ ஹி பட²மாபி⁴னிப்³ப³த்தக்க²ந்த⁴ஸபா⁴வோ ஜாதியேவ, ந ச ததே³வ தஸ்ஸ காரணங் யுத்தங். தேஸங் தேஸங் ஸத்தானங் தங்தங்க³திஆதீ³ஸு அத்தபா⁴வபடிலாபோ⁴ **ஜாதி**. ததா²னிப்³ப³த்தஸ்ஸ ச அத்தபா⁴வஸ்ஸ புராணபா⁴வோ **ஜரா**. ஏதஸ்ஸேவ ஏகப⁴வபரிச்சி²ன்னஸ்ஸ பரியோஸானங் **மரணங்**. ஞாதிப்³யஸனாதீ³ஹி பு²ட்ட²ஸ்ஸ சித்தஸந்தாபோ **ஸோகோ**. தஸ்ஸேவ

வசீபலாபோ **பரிதே³வோ**. காயிகது³க்க²வேத³னா **து³க்க²ங்**. மானஸிகது³க்க²வேத³னா **தோ³மனஸ்ஸங்**. ஞாதிப்³யஸனாதீ³ஹி பு²ட்ட²ஸ்ஸ அதி⁴மத்தசேதோது³க்க²ப்பபா⁴விதோ பு⁴ஸோ ஆயாஸோ **உபாயாஸோ**.

எத்த² ச ஸதிபி வத்தா²ரம்மணாதி³கே பச்சயந்தரே அவிஜ்ஜாதி³ஏகேகபச்சயக்³க³ஹணங் பதா⁴னபா⁴வதோ, பாகடபா⁴வதோ சாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். எத்த² ச அவிஜ்ஜானுஸயிதேயேவ ஸந்தானே ஸங்கா²ரானங் விபாகத⁴ம்மபா⁴வேன பவத்தனதோ அவிஜ்ஜாபச்சயாஸங்கா²ராஸம்ப⁴வந்தி, விஞ்ஞாணஞ்ச ஸங்கா²ரஜனிதங் ஹுத்வா ப⁴வந்தரே பதிட்டா²தி. ந ஹி ஜனகாபா⁴வே தஸ்ஸுப்பத்தி ஸியா, தஸ்மா ஸங்கா²ரபச்சயா விஞ்ஞாணங். நாமரூபஞ்ச புப்³ப³ங்க³மாதி⁴ட்டா²னபூ⁴தவிஞ்ஞாணுபத்த²த்³த⁴ங் படிஸந்தி⁴பவத்தீஸு பதிட்ட²ஹதீதி விஞ்ஞாணபச்சயானாமரூபங், ஸளாயதனஞ்ச நாமரூபனிஸ்ஸயமேவ ச²ப்³பி³த⁴ப²ஸ்ஸஸ்ஸ த்³வாரபா⁴வேன யதா²ரஹங் பவத்ததி, நோ அஞ்ஞதா²தி நாமரூபபச்சயா ஸளாயதனங். ப²ஸ்ஸோ ச ஸளாயதனஸம்ப⁴வேயேவ ஆரம்மணங் பு²ஸதி. ந ஹி த்³வாராபா⁴வே தஸ்ஸுப்பத்தி ஸியாதி ஸளாயதனபச்சயா ப²ஸ்ஸோ. இட்டா²னிட்ட²மஜ்ஜ²த்தஞ்ச ஆரம்மணங் பு²ஸந்தோயேவ வேத³னங் வேத³யதி, நோ அஞ்ஞதா²தி ப²ஸ்ஸபச்சயா வேத³னா. வேத³னீயேஸு ச த⁴ம்மேஸு அஸ்ஸாதா³னுபஸ்ஸினோ வேத³னாஹேதுகா தண்ஹா ஸமுட்டா²தீதி வேத³னாபச்சயா தண்ஹா. தண்ஹாஸினேஹபிபாஸிதாயேவ ச உபாதா³னியேஸு த⁴ம்மேஸு உபாதா³ய த³ள்ஹபா⁴வாய ஸங்வத்தந்தி. தண்ஹாய ஹி ரூபாதீ³னி அஸ்ஸாதெ³த்வா அஸ்ஸாதெ³த்வா காமேஸு பாதப்³யதங் ஆபஜ்ஜந்தீதி தண்ஹா காமுபாதா³னஸ்ஸ பச்சயோ. ததா² ரூபாதி³பே⁴தே³க³தி⁴தோ ''நத்தி² தி³ன்ன''ந்த்யாதி³னா மிச்சா²த³ஸ்ஸனங் ஸங்ஸாரதோ முச்சிதுகாமோ அஸுத்³தி⁴மக்³கே³ ஸுத்³தி⁴மக்³க³பராமாஸங் க²ந்தே⁴ஸு அத்தத்தனியகா³ஹபூ⁴தங் அத்தவாத³த³ஸ்ஸனத்³வயஞ்ச க³ண்ஹாதி, தஸ்மா தி³ட்டு²பாதா³தீ³னம்பி பச்சயோதி தண்ஹாபச்சயா உபாதா³னங். யதா²ரஹங் ஸம்பயோகா³னுஸயவஸேன உபாதா³னபதிட்டி²தாயேவ ஸத்தா கம்மாயூஹனாய ஸங்வத்தந்தீதி உபாதா³னங் ப⁴வஸ்ஸ பச்சயோ. உபபத்திப⁴வஸங்கா²தா ச ஜாதி கம்மப⁴வஹேதுகாயேவ . பீ³ஜதோ அங்குரோ விய தத்த² தத்த² ஸமுபலப்³ப⁴தீதி ப⁴வோ ஜாதியா பச்சயோ நாம. ஸதி ச ஜாதியா ஏவ ஜராமரணஸம்ப⁴வோ. ந ஹி அஜாதானங் ஜராமரணஸம்ப⁴வோ ஹோதீதி ஜாதி ஜராமரணானங் பச்சயோதி ஏவமேதேஸங் தப்³பா⁴வபா⁴வீபா⁴வோ த³ட்ட²ப்³போ³.

ஏவமேதஸ்ஸ கேவலஸ்ஸ து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ ஸமுத³யோ ஹோதீதி யதா²வுத்தேன பச்சயபரம்பரவிதி⁴னா, ந பன இஸ்ஸரனிம்மானாதீ³ஹி **ஏதஸ்ஸ** வட்டஸங்கா²தஸ்ஸ **கேவலஸ்ஸ** ஸுகா²தீ³ஹி அஸம்மிஸ்ஸஸ்ஸ, ஸகலஸ்ஸ வா **து³க்க²க்க²ந்த⁴ஸ்ஸ** து³க்க²ராஸிஸ்ஸ ந ஸுக²ஸுபா⁴தீ³னங் **ஸமுத³யோ** நிப்³ப³த்தி ஹோதி. **எத்த²** இமஸ்மிங் பச்சயஸங்க³ஹாதி⁴காரே.

5. அததி ஸததங் க³ச்ச²தி பவத்ததீதி **அத்³தா⁴**, காலோ.

6. **அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா அதீதோ அத்³தா⁴**
அதீதப⁴வபரியாபன்னஹேதூனமேவெத்த² அதி⁴ப்பேதத்தா, அத்³தா⁴க்³க³ஹணேன ச அவிஜ்ஜாதீ³னங் த⁴ம்மானமேவ க³ஹணங் தப்³பி³னிமுத்தஸ்ஸ கஸ்ஸசி காலஸ்ஸ அனுபலப்³ப⁴னதோ. நிருத்³தா⁴னுப்பாதா³ ஏவ ஹி த⁴ம்மா அதீதானாக³தகாலவஸேன உப்பாதா³தி³க்க²ணத்தயபரியாபன்னா ச பச்சுப்பன்னகாலவஸேன வோஹரீயந்தி. **ஜாதிஜராமரணங் அனாக³தோ அத்³தா⁴** பச்சுப்பன்னஹேதுதோ அனாக³தே நிப்³ப³த்தனதோ. **மஜ்ஜே² பச்சுப்பன்னோ அத்³தா⁴** அதீதஹேதுதோ இத⁴ நிப்³ப³த்தனகப²லஸபா⁴வத்தா, அனாக³தப²லஸ்ஸ இத⁴ ஹேதுஸபா⁴வத்தா ச மஜ்ஜே² விஞ்ஞாணாதீ³னி அட்ட²ங்கா³னி பச்சுப்பன்னோ அத்³தா⁴.

8. நனு ஸோகபரிதே³வாத³யோபி அங்க³பா⁴வேன வத்தப்³பா³தி ஆஹ “**ஸோகாதி³வசன**”ந்த்யாதி³. ஸோகாதி³வசனங் ஜாதியா நிஸ்ஸந்த³ஸ்ஸ அமுக்²யப²லமத்தஸ்ஸ நித³ஸ்ஸனங், ந பன விஸுங் அங்க³த³ஸ்ஸனந்த்யத்தோ².

9. **தண்ஹுபாதா³னப⁴வாபி க³ஹிதா ஹொந்தீ**தி
கிலேஸபா⁴வஸாமஞ்ஞதோ அவிஜ்ஜாக்³க³ஹணேன தண்ஹுபாதா³னானி, கம்மப⁴வஸாமஞ்ஞதோ ஸங்கா²ரக்³க³ஹணேன கம்மப⁴வோ க³ஹிதோ. ததா² தண்ஹுபாதா³னப⁴வக்³க³ஹணேன ச அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா க³ஹிதாதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. எத்தா²பி வுத்தனயேன தேஸங் க³ஹணேன தேஸங் ஸங்க³ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³, விஞ்ஞாணனாமரூபஸளாயதனப²ஸ்ஸவேத³னானங் ஜாதிஜராப⁴ங்கா³வ ஜாதிஜராமரணந்தி ச வுத்தாதி ஆஹ “**ஜாதிஜராமரணக்³க³ஹணேனா**”த்யாதி³.

10. **அதீதே ஹேதவோ பஞ்சா**தி ஸரூபதோ வுத்தானங் த்³வின்னங் அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரானங், ஸங்க³ஹவஸேன க³ஹிதானங் திண்ணங் தண்ஹுபாதா³னப⁴வானஞ்ச வஸேன பச்சுப்பன்னப²லஸ்ஸ பச்சயா அதீதப⁴வே நிப்³ப³த்தா ஹேதவோ பஞ்ச, **இதா³னி ப²லபஞ்சக**ந்தி அதீதஹேதுபச்சயா இத⁴ பச்சுப்பன்னே நிப்³ப³த்தங் விஞ்ஞாணாதி³ப²லபஞ்சகங். **இதா³னி ஹேதவோ பஞ்சா**தி ஸரூபதோ வுத்தானங் தண்ஹாதீ³னங் திண்ணங், ஸங்க³ஹதோ லத்³தா⁴னங் அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரானங் த்³வின்னஞ்ச வஸேன ஆயதிங் ப²லஸ்ஸ பச்சயா இதா³னி ஹேதவோ பஞ்ச. **ஆயதிங் ப²லபஞ்சக**ந்தி ஜாதிஜராமரணக்³க³ஹணேன வுத்தங் பச்சுப்பன்னஹேதுபச்சயா அனாக³தே நிப்³ப³த்தனகவிஞ்ஞாணாதி³ப²லபஞ்சகந்தி ஏவங் வீஸதி அதீதாதீ³ஸு தத்த² தத்த² ஆகிரியந்தீதி **ஆகாரா**.

அதீதஹேதூனங், இதா³னி ப²லபஞ்சகஸ்ஸ ச அந்தரா ஏகோ ஸந்தி⁴, இதா³னி ப²லபஞ்சகஸ்ஸ, இதா³னி ஹேதூனஞ்ச அந்தரா ஏகோ, இதா³னி ஹேதூனங், ஆயதிங் ப²லஸ்ஸ ச அந்தரா ஏகோதி ஏவங் திஸந்தி⁴. வுத்தஞ்ஹேதங் - “ஸங்கா²ரவிஞ்ஞாணானமந்தரா ஏகோ, வேத³னாதண்ஹானமந்தரா ஏகோ, ப⁴வஜாதீனமந்தரா ஏகோ ஸந்தீ⁴”தி. எத்த² ஹி ஹேதுதோப²லஸ்ஸ அவிச்சே²த³ப்பவத்திபா⁴வதோ ஹேதுப²லஸம்ப³ந்த⁴பூ⁴தோ பட²மோ ஸந்தி⁴,

ததா² ததியோ, து³தியோ பன ப²லதோ ஹேதுனோ அவிச்சே²த³ப்பவத்திபா⁴வதோ ப²லஹேதுஸம்ப³ந்த⁴பூ⁴தோ. ப²லபூ⁴தோபி ஹி த⁴ம்மோ அஞ்ஞஸ்ஸ ஹேதுஸபா⁴வஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ பச்சயோதி. ஸங்கி²பீயந்தி எத்த² அவிஜ்ஜாத³யோ, விஞ்ஞாணாத³யோ சாதி ஸங்கே²போ, அதீதஹேது, ஏதரஹி விபாகோ, ஏதரஹி ஹேது ஆயதிங் விபாகோதி சத்தாரோ ஸங்கே²பாதி **சதுஸங்கே²பா**.

11. **கம்மப⁴வஸங்கா²தோ ப⁴வேகதே³ஸோதி** எத்த² ஆயதிங் படிஸந்தி⁴யா பச்சயசேதனா ப⁴வோ நாம, புரிமகம்மப⁴வஸ்மிங் இத⁴ படிஸந்தி⁴யா பச்சயசேதனா ஸங்கா²ராதி வேதி³தப்³பா³. **அவஸேஸா சா**தி விஞ்ஞாணாதி³பஞ்சகஜாதிஜராமரணவஸேன ஸத்தவிதா⁴ பச்சுப்பன்னப²லவஸேன வுத்தத⁴ம்மா. **உபபத்திப⁴வஸங்கா²தோ ப⁴வேகதே³ஸோதி** பன அனாக³தபரியாபன்னா வேதி³தப்³பா³. ப⁴வ-ஸத்³தே³ன கம்மப⁴வஸ்ஸபி வுச்சமானத்தா ப⁴வேகதே³ஸ-ஸத்³தோ³ வுத்தோ.

12. புப்³ப³ந்தஸ்ஸ அவிஜ்ஜா மூலங். அபரந்தஸ்ஸ தண்ஹா மூலந்தி ஆஹ **அவிஜ்ஜாதண்ஹாவஸேன த்³வே மூலானீ**'தி.

13. **தேஸமேவ** அவிஜ்ஜாதண்ஹாஸங்கா²தானங் வட்ட**மூலானங் நிரோதே⁴ன** அனுப்பாத³த⁴ம்மதாபத்தியா ஸச்சப்படிவேத⁴தோ ஸித்³தா⁴ய அப்பவத்தியா வட்டங் நிருஜ்ஜ²தி. **அபி⁴ண்ஹஸோ** அபி⁴க்க²ணங் **ஜராமரண**ஸங்கா²தாய **முச்சா²ய பீளிதானங்** ஸத்தானங் ஸோகாதி³ஸமப்பிதானங் காமாஸவாதி³**ஆஸவானங்** ஸமுப்பாத³தோ புன அவிஜ்ஜா ச பவத்ததி. "ஆஸவஸமுத³யா அவிஜ்ஜாஸமுத³யோ"தி (ம॰ நி॰ 1.103) ஹி வுத்தங். ஏதேன அவிஜ்ஜாயபி பச்சயோ த³ஸ்ஸிதோ ஹோதி, இதரதா² படிச்சஸமுப்பாத³சக்கங் அப³த்³த⁴ங் ஸியாதி. **இச்சேவங்** வுத்தனயேன **ஆப³த்³த⁴ங்** அவிச்சி²ன்னங் **அனாதி³கங்** ஆதி³ரஹிதங் திபூ⁴மகபரியாபன்னத்தா **தேபூ⁴மகங்** கிலேஸகம்மவிபாகவஸேன திவட்டபூ⁴தங் **படிச்சஸமுப்பாதோ³தி பட்ட²பேஸி** பஞ்ஞபேஸி **மஹாமுனி** ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ⁴.

படிச்சஸமுப்பாத³னயவண்ணனா நிட்டி²தா.

பட்டா²னநயவண்ணனா

14. ஏவங் படிச்சஸமுப்பாத³னயங் விபா⁴க³தோ த³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி பட்டா²னநயங் த³ஸ்ஸேதுங் "**ஹேதுபச்சயோ**"த்யாதி³ வுத்தங். தத்த² ஹினோதி பதிட்டா²தி ஏதேனாதி ஹேது. அனேகத்த²த்தா தா⁴துஸத்³தா³னங் ஹி-ஸத்³தோ³ இத⁴ பதிட்ட²த்தோ²தி த³ட்ட²ப்³போ³. ஹினோதி வா ஏதேன கம்மனிதா³னபூ⁴தேன உத்³த⁴ங் ஓஜங் அபி⁴ஹரந்தேன மூலேன விய பாத³போ தப்பச்சயங் ப²லங் க³ச்ச²தி பவத்ததி வுத்³தி⁴ங் விரூள்ஹிங் ஆபஜ்ஜதீதி ஹேது. ஹேது ச ஸோ பச்சயோ சாதி **ஹேதுபச்சயோ**. ஹேது ஹுத்வா பச்சயோ, ஹேதுபா⁴வேன பச்சயோதி வுத்தங் ஹோதி. மூலட்டே²ன ஹேது, உபகாரட்டே²ன பச்சயோதி

ஸங்கே²பதோ மூலட்டே²ன உபகாரகோ த◌⁴ம்மோ ஹேதுபச்சயோ. ஸோ பன பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னானங், படிஸந்தி◌⁴யங் கம்மஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங் உப◌⁴யத்த² ஸம்பயுத்தானங் நாமத◌⁴ம்மானஞ்ச ருக்க²ஸ்ஸ மூலானி விய ஸுப்பதிட்டி²தபா◌⁴வஸாத◌⁴னஸங்கா²தமூலட்டே²ன உபகாரகா ச² த◌⁴ம்மாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

ஆலம்பீ³யதி து³ப்³ப³லேன விய த³ண்டா³தி³கங் சித்தசேதஸிகேஹி க³ய்ஹதீதி **ஆரம்மணங்**. சித்தசேதஸிகா ஹி யங் யங் த◌⁴ம்மங் ஆரப்³ப◌⁴ பவத்தந்தி, தே தே த◌⁴ம்மா தேஸங் தேஸங் த◌⁴ம்மானங் ஆரம்மணபச்சயோ நாம. ந ஹி ஸோ த◌⁴ம்மோ அத்தி², யோ சித்தசேதஸிகானங் ஆரம்மணபச்சயபா◌⁴வங் ந க³ச்செ²ய்ய. அத்தாதீ◌⁴னப்பவத்தீனங் பதிபூ◌⁴தோ பச்சயோ **அதி◌⁴பதிபச்சயோ**.

ந விஜ்ஜதி பச்சயுப்பன்னேன ஸஹ அந்தரங் ஏதஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸாதி **அனந்தரபச்சயோ**. ஸண்டா²னாபா◌⁴வேன ஸுட்டு² அனந்தரபச்சயோ **ஸமனந்தரபச்சயோ**. அத்தனோ அத்தனோ அனந்தரங் அனுரூபசித்துப்பாத³ஜனநஸமத்தோ² புரிமபுரிமனிருத்³தோ◌⁴ த◌⁴ம்மோ "அனந்தரபச்சயோ", "ஸமனந்தரபச்சயோ"தி ச வுச்சதி. ப்³யஞ்ஜனமத்தேனேவ ஹி நேஸங் விஸேஸோ. அத்த²தோ பன உப◌⁴யம்பி ஸமனந்தரனிருத்³த◌⁴ஸ்ஸேவாதி◌⁴வசனங். ந ஹி தேஸங் அத்த²தோ பே◌⁴தோ³ உபலப்³ப◌⁴தி . யங் பன கேசி வத³ந்தி "அத்தா²னந்தரதாய அனந்தரபச்சயோ, காலானந்தரதாய ஸமனந்தரபச்சயோ"தி, தங் "நிரோதா◌⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸ நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் ப²லஸமாபத்தியா ஸமனந்தரபச்சயேன பச்சயோ"த்யாதீ³ஹி (பட்டா²。 1.1.417) விருஜ்ஜ²தி. நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் ஹி ஸத்தாஹாதி³காலங் நிருத்³த◌⁴ங் ப²லஸமாபத்தியா ஸமனந்தரபச்சயோ, தஸ்மா அபி◌⁴னிவேஸங் அகத்வா ப்³யஞ்ஜனமத்ததோவெத்த² நானாகரணங் பச்சேதப்³ப³ங், ந அத்த²தோ. புப்³ப³த◌⁴ம்மனிரோத◌⁴ஸ்ஸ ஹி பச்சா²ஜாதத◌⁴ம்முப்பாத³னஸ்ஸ ச அந்தராபா◌⁴வேன உப்பாத³னஸமத்த²தாய நிரோதோ◌⁴ அனந்தரபச்சயதா, "இத³மிதோ உத்³த◌⁴ங், இத³ங் ஹெட்டா², இத³ங் ஸமந்ததோ"தி அத்தனா ஏகத்தங் உபனெத்வா விய ஸுட்டு² அனந்தரபா◌⁴வேன உப்பாதே³துங் ஸமத்த²ங் ஹுத்வா நிரோதோ◌⁴ ஸமனந்தரபச்சயதாதி ஏவங் ப்³யஞ்ஜனமத்ததோவ பே◌⁴தோ³. நிரோத◌⁴பச்சயஸ்ஸபி ஹி நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸ்ஸ அஸஞ்ஞுப்பத்தியா புரிமஸ்ஸ ச சுதிசித்தஸ்ஸ காலந்தரேபி உப்பஜ்ஜந்தானங் ப²லபடிஸந்தீ◌⁴னங் அந்தரா ஸமானஜாதியேன அரூபத◌⁴ம்மேன ப்³யவதா◌⁴னாபா◌⁴வதோ பி◌⁴ன்னஜாதிகானஞ்ச ரூபத◌⁴ம்மானங் ப்³யவதா◌⁴னகரணே அஸமத்த²தாய நிரந்தருப்பாத³னே ஏகத்தங் உபனெத்வா விய உப்பாத³னே ச ஸமத்த²தா அத்தீ²தி தேஸம்பி அனந்தரஸமனந்தரபச்சயதா லப்³ப◌⁴தி, தஸ்மா த◌⁴ம்மதோ அவிஸேஸேபி ததா² ததா² பு³ஜ்ஜ²னகானங் வேனெய்யானங் வஸேன உபலக்³க³த்த²விஸேஸமத்ததோவ பே◌⁴தோ³ பச்சேதப்³போ³தி.

அத்தனோ அனுப்பத்தியா ஸஹுப்பன்னானம்பி அனுப்பத்திதோ பகாஸஸ்ஸ பதீ^{3}போ விய ஸஹுப்பன்னானங் ஸஹுப்பாத^{3}பா◌^{4}வேன பச்சயோ **ஸஹஜாதபச்சயோ,** அரூபினோ சதுக்க^{2}ந்தா◌^{4}, சத்தாரோ மஹாபூ◌^{4}தா, படிஸந்தி◌^{4}க்க^{2}ணே வத்து^{2}விபாகா ச த◌^{4}ம்மா.

அஞ்ஞமஞ்ஞங் உபத்த^{2}ம்ப◌^{4}யமானங் தித^{3}ண்ட^{3}ங் விய அத்தனோ உபகாரகத◌^{4}ம்மானங் உபத்த^{2}ம்ப◌^{4}கபா◌^{4}வேன பச்சயோ **அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ**. அஞ்ஞமஞ்ஞதாவஸேனேவ ச உபகாரகதா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதா, ந ஸஹஜாதமத்தேனாதி அயமேதேஸங் த்^{3}வின்னங் விஸேஸோ. ததா^{2} ஹி ஸஹஜாதபச்சயபா◌^{4}வீயேவ கோசி அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ந ஹோதி சித்தஜரூபானங் ஸஹஜாதபச்சயபா◌^{4}வினோ நாமஸ்ஸ உபாதா^{3}ரூபானங் ஸஹஜாதபச்சயபா◌^{4}வீனங் மஹாபூ◌^{4}தானஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயபா◌^{4}வஸ்ஸ அனுத்^{3}த◌^{4}டத்தா. யதி^{3} ஹி ஸஹஜாதபா◌^{4}வேனேவ அத்தனோ உபகாரகானங் உபகாரகதா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதா ஸியா, ததா^{3} ஸஹஜாதஅஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயேஹி ஸமானேஹி ப◌^{4}விதப்^{3}ப^{3}ந்தி.

சித்தகம்மஸ்ஸ படோ விய ஸஹஜாதனாமரூபானங் நிஸ்ஸயபூ◌^{4}தா சதுக்க^{2}ந்தா◌^{4}, தருபப்^{3}ப^{3}தாதீ^{3}னங் பத^{2}வீ விய ஆதா◌^{4}ரணதோயேவ ஸஹஜாதரூபஸத்தவிஞ்ஞாணதா◌^{4}தூனங் யதா^{2}க்கமங் நிஸ்ஸயா பூ◌^{4}தரூபங், வத்து^{2} சாதி இமே **நிஸ்ஸயபச்சயோ** நாம நிஸ்ஸீயதி நிஸ்ஸிதகேஹீதி கத்வா, ப^{3}லவபா◌^{4}வேன நிஸ்ஸயோ பச்சயோ **உபநிஸ்ஸயபச்சயோ** உப-ஸத்^{3}த^{3}ஸ்ஸ அதிஸயஜோதகத்தா, தஸ்ஸ பன பே◌^{4}த^{3}ங் வக்க^{2}தி.

ச^{2} வத்தூ^{2}னி, ச^{2} ஆரம்மணானி சாதி இமே பச்சயுப்பன்னதோ பட^{2}மங் உப்பஜ்ஜித்வா பவத்தமானபா◌^{4}வேன உபகாரகோ **புரேஜாதபச்சயோ**. பச்சா^{2}ஜாதபச்சயே அஸதி ஸந்தானட்டி^{2}திஹேதுபா◌^{4}வங் ஆக^{3}ச்ச^{2}ந்தஸ்ஸ காயஸ்ஸ உபத்த^{2}ம்ப◌^{4}னபா◌^{4}வேன உபகாரகா பச்சா^{2}ஜாதா சித்தசேதஸிகா த◌^{4}ம்மா **பச்சா^{2}ஜாதபச்சயோ**. ஸோ கி^{3}ஜ்ஜ^{2}போதகஸரீரானங் ஆஹாராஸா சேதனா விய த^{3}ட்ட^{2}ப்^{3}போ^{3}.

புரிமபுரிமபரிசிதக^{3}ந்தோ^{2} விய உத்தரஉத்தரக^{3}ந்த^{2}ஸ்ஸ குஸலாதி^{3}பா◌^{4}வேன அத்தஸதி^{3}ஸஸ்ஸ பகு^{3}ணப^{3}லவபா◌^{4}வவிஸிட்ட^{2}அத்தஸமானஜாதியதாகா^{3}ஹணங் ஆஸேவனங், தேன பச்சயா ஸஜாதியத◌^{4}ம்மானங் ஸஜாதியத◌^{4}ம்மாவ **ஆஸேவனபச்சயோ**. பி◌^{4}ன்னஜாதிகா ஹி பி◌^{4}ன்னஜாதிகேஹி ஆஸேவனபகு^{3}ணேன பகு^{3}ணப^{3}லவபா◌^{4}வவிஸிட்ட^{2}ங் குஸலாதி^{3}பா◌^{4}வஸங்கா^{2}தங் அத்தனோ க^{3}திங் கா^{3}ஹாபேதுங் ந ஸக்கொந்தி, ந ச ஸயங் ததோ க^{3}ண்ஹந்தி, தே பன அனந்தராதீதானி லோகியகுஸலாகுஸலானி சேவ அனாவஜ்ஜனகிரியஜவனானி சாதி த^{3}ட்ட^{2}ப்^{3}ப^{3}ங். சித்தப்பயோக^{3}ஸங்கா^{2}தகிரியாபா◌^{4}வேன ஸஹஜாதானங் நானாக்க^{2}ணிகானங் விபாகானங், கடத்தாரூபானஞ்ச உபகாரிகா சேதனா **கம்மபச்சயோ**.

அத்தனோ நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா⁴வேன ஸஹஜாதனாமரூபானங் நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா⁴வாய உபகாரகா விபாகசித்தசேதஸிகா **விபாகபச்சயோ**. தே ஹி பயோகே³ன அஸாதே⁴தப்³ப³தாய கம்மஸ்ஸ கடத்தா நிப்ப²ஜ்ஜமானமத்ததோ நிருஸ்ஸாஹஸந்தபா⁴வா ஹொந்தி, ந கிலேஸவூபஸமஸந்தபா⁴வா. ததா² ஸந்தபா⁴வதோயேவ ஹி ப⁴வங்கா³த³யோ து³ப்³பி³ஞ்ஞெய்யா. அபி⁴னிபாதஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணமத்தா பன விபாகா து³ப்³பி³ஞ்ஞெய்யாவ. ஜவனப்பவத்தியாவ நேஸங் ரூபாதி³க்³க³ஹிததா விஞ்ஞாயதி.

ரூபாரூபானங் உபத்த²ம்ப⁴கத்தேன உபகாரகா சத்தாரோ ஆஹாரா **ஆஹாரபச்சயோ**. ஸதிபி ஹி ஜனகபா⁴வே உபத்த²ம்ப⁴கத்தமேவ ஆஹாரஸ்ஸ பதா⁴னகிச்சங். ஜனயந்தோபி ஆஹாரோ அவிச்சே²த³வஸேன உபத்த²ம்பெ⁴ந்தோ வ ஜனேதீதி உபத்த²ம்ப⁴கபா⁴வோ வ ஆஹாரபா⁴வோ. தேஸு தேஸு கிச்சேஸு பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மேஹி அத்தானங் அனுவத்தாபனஸங்கா²தாதி⁴பதியட்டே²ன பச்சயோ **இந்த்³ரியபச்சயோ**.

ஆரம்மணூபனிஜ்ஜா²னலக்க²ணூபனிஜ்ஜா²னவஸேன உபக³ந்த்வா ஆரம்மணனிஜ்ஜா²னகா விதக்காத³யோ **ஜா²னபச்சயோ**. ஸுக³திதோ புஞ்ஞதோ, து³க்³க³ஹிதோ பாபதோ வா நிய்யானட்டே²ன உபகாரகா ஸம்மாதி³ட்டா²த³யோ **மக்³க³பச்சயோ**.

பரமத்த²தோ பி⁴ன்னாபி ஏகீபா⁴வக³தா விய ஏகுப்பாதா³தி³பா⁴வஸங்கா²தஸம்பயோக³லக்க²ணேன உபகாரகா நாமத⁴ம்மா வ **ஸம்பயுத்தபச்சயோ**. அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்ப³ந்த⁴தாய யுத்தாபி ஸமானா விப்பயுத்தபா⁴வேன விஸங்ஸட்ட²தாய நானத்துபக³மனேன உபகாரகா வத்து²சித்தசேதஸிகா **விப்பயுத்தபச்சயோ**.

பச்சுப்பன்னஸபா⁴வஸங்கா²தேன அத்தி²பா⁴வேன தாதி³ஸஸ்ஸேவ த⁴ம்மஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கத்தேன உபகாரகா "ஸஹஜாதங் புரேஜாத"ந்த்யாதி³னா வக்க²மானத⁴ம்மா **அத்தி²பச்சயோ**. ஸதிபி ஹி ஜனகத்தே டி²தியங்யேவ ஸாதிஸயோ அத்தி²பச்சயானங் ப்³யாபாரோதி உபத்த²ம்ப⁴கதாவ தேஸங் க³ஹிதா. ஏகஸ்மிங் ப²ஸ்ஸாதி³ஸமுதா³யே பவத்தமானே து³தியஸ்ஸ அபா⁴வதோ அத்தனோ டி²தியா ஓகாஸங் அலப⁴ந்தானங் அனந்தரமுப்பஜ்ஜமானகசித்தசேதஸிகானங் ஓகாஸதா³னவஸேன உபகாரகா அனந்தரனிருத்³தா⁴ சித்தசேதஸிகா **நத்தி²பச்சயோ**.

அத்தனோ ஸபா⁴வாவிக³மனேன அப்பவத்தமானானங் விக³தபா⁴வேன உபகாரகாயேவ த⁴ம்மா **விக³தபச்சயோ**. நிரோதா⁴னுபக³மனவஸேன உபகாரகா அத்தி²பச்சயா வ **அவிக³தபச்சயோ**. ஸஸபா⁴வதாமத்தேன உபகாரகதா அத்தி²பச்சயதா, நிரோதா⁴னுபக³மனவஸேன உபகாரகதா அவிக³தபச்சயதாதி பச்சயதாவிஸேஸோ நேஸங் த⁴ம்மாவிஸேஸேபி த³ட்ட²ப்³போ³. த⁴ம்மானஞ்ஹி ஸமத்த²தாவிஸேஸங் ஸப்³பா³காரேன ஞத்வா ப⁴க³வதா சதுவீஸதிபச்சயா தே³ஸிதாதி ப⁴க³வதி ஸத்³தா⁴ய "ஏவங் விஸேஸா ஏதே த⁴ம்மா"தி

ஸூதமயஞாணங் உப்பாதெ³த்வா சிந்தாபா⁴வனாமயஞாணேஹி தத³பி⁴ஸமயாய யோகோ³ கரணீயோ. அவிஸேஸேபி ஹி த⁴ம்மஸாமக்³கி³யஸ்ஸ ததா² ததா² வினேதப்³ப³புக்³க³லானங் வஸேன ஹெட்டா² வுத்தோபி பச்சயோ புன பகாரந்தேன வுச்சதி அஹேதுகது³கங் வத்வாபி ஹேதுவிப்பயுத்தது³கங் வியாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

15. **நாமங்** சதுக்க²ந்த⁴ஸங்கா²தங் நாமங் தாதி³ஸஸ்ஸேவ **நாமஸ்ஸ ச²தா⁴** ச²ஹாகாரேஹி பச்சயோ ஹோதி, ததே³வ **நாமரூபீனங்** ஸமுதி³தானங் **பஞ்சதா⁴** பச்சயோ ஹோதி, **ரூபஸ்ஸ புன** பூ⁴துபாதா³யபே⁴த³ஸ்ஸ **ஏகதா⁴** பச்சயோ ஹோதி, ரூபஞ்ச நாமஸ்ஸ ஏகதா⁴ பச்சயோ, பஞ்ஞத்தினாமரூபானி நாமஸ்ஸ **த்³விதா⁴** த்³விப்பகாரா பச்சயா ஹொந்தி, **த்³வயங்** பன நாமரூபத்³வயங் ஸமுதி³தங் **த்³வயஸ்ஸ** தாதி³ஸஸ்ஸேவ நாமரூபத்³வயஸ்ஸ **நவதா⁴** பச்சயோ சேதி ஏவங் பச்சயா ச²ப்³பி³தா⁴ டி²தா.

16. விபாகப்³யாகதங் கம்மவஸேன விபாகபா⁴வப்பத்தங் கம்மவேக³க்கி²த்தபதிதங் விய ஹுத்வா பவத்தமானங் அத்தனோ ஸபா⁴வங் கா³ஹெத்வா பரிபா⁴வெத்வா நேவ அஞ்ஞங் பவத்தேதி, ந ச புரிமவிபாகானுபா⁴வங் க³ஹெத்வா உப்பஜ்ஜதி. “ந மக்³க³பச்சயா ஆஸேவனே ஏக”ந்தி (பட்டா². 1.1.221) வசனதோ ச அஹேதுககிரியேஸு ஹஸிதுப்பாத³ஸ்ஸேவ ஆஸேவனதாஉத்³த⁴ரணேன ஆவஜ்ஜனத்³வயங் ஆஸேவனபச்சயோ ந ஹோதி, தஸ்மா ஜவனானேவ ஆஸேவனபச்சயபா⁴வங் க³ச்ச²ந்தீதி ஆஹ “**புரிமானி ஜவனானீ**”த்யாதி³. அவிஸேஸவசனேபெத்த² லோகியகுஸலாகுஸலாப்³யாகதஜவனானேவ த³ட்ட²ப்³பா³னி லோகுத்தரஜவனானங் ஆஸேவனபா⁴வஸ்ஸ அனுத்³த⁴டத்தா.

ஏவஞ்ச கத்வா வுத்தங் **பட்டா²னட்ட²கதா²யங்** (பட்டா². அட்ட². 1.12) “லோகுத்தரோ பன ஆஸேவனபச்சயோ நாம நத்தீ²”தி. தத்த² ஹி குஸலங் பி⁴ன்னஜாதிகஸ்ஸ புரேசரத்தா ந தேன ஆஸேவனகு³ணங் க³ண்ஹாபேதி, ப²லசித்தானி ச ஜவனவஸேன உப்பஜ்ஜமானானிபி விபாகாப்³யாகதே வுத்தனயேன ஆஸேவனங் ந க³ண்ஹந்தி, ந ச அஞ்ஞங் கா³ஹாபெந்தி. யம்பி “ஆஸேவனவினிமுத்தங் ஜவனங் நத்தீ²”தி **ஆசரியத⁴ம்மபாலத்தே²ரேன** வுத்தங், தம்பி யேபு⁴ய்யவஸேன வுத்தந்தி விஞ்ஞாயதி. இதரதா² ஆசரியஸ்ஸ அஸமபெக்கி²தாபி⁴தா⁴யகத்தப்பஸங்கோ³ ஸியா. மக்³கோ³ பன கொ³த்ரபு⁴தோ ஆஸேவனங் ந க³ண்ஹாதீதி நத்தி² பூ⁴மிஆதி³வஸேன நானாஜாதிதாய அனதி⁴ப்பேதத்தா. ததா² ஹி வுத்தங் **பட்டா²னே** “கொ³த்ரபு⁴ மக்³க³ஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ, வோதா³னங் மக்³க³ஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.426).
ஏகுப்பாதா³தி³சதுப்³பி³த⁴ஸம்பயோக³லக்க²ணாபா⁴வதோ ஸஹுப்பன்னானம்பி ரூபத⁴ம்மானங் ஸம்பயுத்தபச்சயதா நத்தீ²தி வுத்தங் “**சித்தசேதஸிகா த⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞ**”ந்தி.

17. **ஹேதுஜா²னங்க³மக்³க³ங்கா³னி ஸஹஜாதானங் நாம ரூபான**ந்தி தயோபேதே படிஸந்தி⁴யங் கம்மஸமுட்டா²னானங், பவத்தியங் சித்தஸமுட்டா²னானஞ்ச ரூபானங், உப⁴யத்த² ஸஹஜாதானங் நாமானஞ்ச ஹேதாதி³பச்சயேன பச்சயா ஹொந்தி. “ஸஹஜாதரூபந்தி ஹி ஸப்³ப³த்த² படிஸந்தி⁴யங் கம்மஸமுட்டா²னானங், பவத்தியங் சித்தஸமுட்டா²னான”ந்தி வக்க²தி. **ஸஹஜாதா சேதனா**தி அந்தமஸோ சக்கு²விஞ்ஞாணாதீ³ஹிபி ஸஹஜாதசேதனா. **ஸஹஜாதானங் நாம ரூபான**ந்தி ஸப்³பா³பி சேதனா நாமானங், படிஸந்தி⁴ஸஹக³தா சேதனா கம்மஸமுட்டா²னரூபானங், பவத்தியங் ரூபஸமுட்டா²பகசித்தஸஹக³தா சேதனா சித்தஸமுட்டா²னரூபானஞ்ச. **நானாக்க²ணிகா சேதனா**தி விபாகக்க²ணதோ நானாக்க²ணே அதீதப⁴வாதீ³ஸு நிப்³ப³த்தா குஸலாகுஸலசேதனா. **நாமரூபான**ந்தி உப⁴யத்தா²பி நாமரூபானங். **விபாகக்க²ந்தா⁴**தி படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணாதி³கா விபாகா அரூபக்க²ந்தா⁴. கம்மஸமுட்டா²னம்பி ஹி ரூபங் விபாகவோஹாரங் ந லப⁴தி அரூபத⁴ம்மபா⁴வேன, ஸாரம்மணபா⁴வேன ச கம்மஸதி³ஸேஸு அரூபத⁴ம்மெஸ்வேவ விபாக-ஸத்³த³ஸ்ஸ நிருள்ஹத்தா.

18. **புரேஜாதஸ்ஸ இமஸ்ஸ காயஸ்ஸா**தி பச்சயத⁴ம்மதோ புரே உப்பன்னஸ்ஸ இமஸ்ஸ ரூபகாயஸ்ஸ. கத²ங் பன பச்சயுப்பன்னஸ்ஸ புரே நிப்³ப³த்தியங் பச்சா²ஜாதஸ்ஸ பச்சயதாதி? நனு வுத்தங் “பச்சா²ஜாதபச்சயே அஸதி ஸந்தானட்டி²திஹேதுகபா⁴வங் ஆக³ச்ச²ந்தஸ்ஸா”தி, தஸ்மா ஸந்தானப்பவத்தஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வுபத்த²ம்ப⁴னே இமஸ்ஸ ப்³யாபாரோதி ந கோசி விரோதோ⁴.

19. படிஸந்தி⁴யங் சக்கா²தி³வத்தூ²னங் அஸம்ப⁴வதோ, ஸதி ச ஸம்ப⁴வே தங்தங்விஞ்ஞாணானங் பச்சயபா⁴வானுபக³மனதோ, ஹத³யவத்து²னோ ச படிஸந்தி⁴விஞ்ஞாணேன ஸஹுப்பன்னஸ்ஸ புரேஜாதகதாபா⁴வதோ வுத்தங் **“ச²வத்தூ²னி பவத்திய**”ந்தி. “**பஞ்சாரம்மணானி பஞ்சவிஞ்ஞாணவீதி²யா**”தி ச இத³ங் ஆரம்மணபுரேஜாதனித்³தே³ஸே ஆக³தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். **பஞ்ஹாவாரே** பன “ஸெக்கா² வா புது²ஜ்ஜனா வா சக்கு²ங் அனிச்சதோ து³க்க²தோ அனத்ததோ விபஸ்ஸந்தீ”த்யாதி³னா (பட்டா². 1.1.424) அவிஸேஸேன பச்சுப்பன்னசக்கா²தீ³னம்பி க³ஹிதத்தா த⁴ம்மாரம்மணம்பி ஆரம்மணபுரேஜாதங் மனோவிஞ்ஞாணவீதி²யா லப்³ப⁴தி. அத்த²தோ ஹேதங் ஸித்³த⁴ங், யங் பச்சுப்பன்னத⁴ம்மாரம்மணங் க³ஹெத்வா மனொத்³வாரிகவீதி² பவத்ததி, தங் தஸ்ஸ ஆரம்மணபுரேஜாதங் ஹோதீதி.

22. பகதியா ஏவ பச்சயந்தரரஹிதேன அத்தனோ ஸபா⁴வேனேவ உபனிஸ்ஸயோ **பகதூபனிஸ்ஸயோ**. ஆரம்மணானந்தரேஹி அஸங்மிஸ்ஸோ புத²கே³வ கோசி உபனிஸ்ஸயோதி வுத்தங் ஹோதி. அத² வா பகதோ உபனிஸ்ஸயோ **பகதூபனிஸ்ஸயோ. பகதோ**தி செத்த² ப-காரோ உபஸக்³கோ³, ஸோ அத்தனோ ப²லஸ்ஸ உப்பாத³னஸமத்த²பா⁴வேன ஸந்தானே நிப்பா²தி³தபா⁴வங், ஆஸேவிதபா⁴வஞ்ச தீ³பேதி, தஸ்மா அத்தனோ ஸந்தானே

நிப்ப²ன்னோ ராகா³தி³, ஸத்³தா⁴தி³, உபஸேவிதோ வா உதுபோ⁴ஜனாதி³ பகதூபனிஸ்ஸயோ. ததா² சேவ நித்³தி³ஸதி.

23. **க³ருகத**ந்தி க³ருங் கத்வா பச்சவெக்கி²தங். ததா² ஹி "தா³னங் த³த்வா ஸீலங் ஸமாதி³யித்வா உபோஸத²கம்மங் கத்வா தங் க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²தீ"த்யாதி³னா (பட்டா². 1.1.413) தா³னஸீலஉபோஸத²கம்மபுப்³பே³கதஸுசிண்ணஜா²னகொ³த்ரபு⁴வோதா³னமக்³கா³தீ³னி க³ருங் கத்வா பச்சவெக்க²ணவஸேன அஸ்ஸ நித்³தே³ஸோ பவத்தோ.

24. "புரிமா புரிமா குஸலா க²ந்தா⁴ பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் குஸலானங் க²ந்தா⁴னங் உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ"த்யாதி³னா (பட்டா². 1.1.423) நயேன அனந்தரபச்சயேன ஸத்³தி⁴ங் நானத்தங் அகத்வா அனந்தரூபனிஸ்ஸயஸ்ஸ ஆக³தத்தா வுத்தங் **"அனந்தரனிருத்³தா⁴"**த்யாதி³. ஏவங் ஸந்தேபி அத்தனோ அனந்தரங் அனுரூபசித்துப்பாத³வஸேன அனந்தரபச்சயோ, ப³லவகாரணவஸேன அனந்தரூபனிஸ்ஸயபச்சயோதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

25. யதா²ரஹங் அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ப³ஹித்³தா⁴ ச ராகா³த³யோ…பே.… ஸேனாஸனஞ்சாதி யோஜனா. ராகா³த³யோ ஹி அஜ்ஜ²த்தங் நிப்பா²தி³தா, புக்³க³லாத³யோ ப³ஹித்³தா⁴ ஸேவிதா. ததா² ஹி வுத்தங் ஆசரியேன -

> "ராக³ஸத்³தா⁴த³யோ த⁴ம்மா, அஜ்ஜ²த்தமனுவாஸிதா;
> ஸத்தஸங்கா²ரத⁴ம்மா ச, ப³ஹித்³தோ⁴பனிஸேவிதா"தி. (நாம. பரி. 827);

அத² வா அஜ்ஜ²த்தஞ்ச ப³ஹித்³தா⁴ ச குஸலாதி³த⁴ம்மானந்தி யதா²டி²தவஸேனேவ யோஜனா அத்தனோ ஹி ராகா³த³யோ ச அத்தனோ குஸலாதி³த⁴ம்மானங் கல்யாணமித்தஸ்ஸ ஸத்³தா⁴தி³கே நிஸ்ஸாய குஸலங் கரொந்தானங் பரேஸஞ்ச நிஸ்ஸயா ஹொந்தி.

தத்த² காமராகா³த³யோ நிஸ்ஸாய காமப⁴வாதீ³ஸு நிப்³ப³த்தனத்த²ங், ராகா³தி³வூபஸமத்த²ஞ்ச தா³னஸீலஉபோஸத²ஜ்ஜா²னாபி⁴ஞ்ஞாவிபஸ்ஸனாமக்³க³பா⁴வனா, ராகா³தி³ஹேதுகா ச உபரூபரிராகா³த³யோ ஹொந்தீதி யதா²ரஹங் த³ட்ட²ப்³ப³ங். யங் யஞ்ஹி நிஸ்ஸாய யஸ்ஸ யஸ்ஸ ஸம்ப⁴வோ, தங் தங் தஸ்ஸ தஸ்ஸ பகதூபனிஸ்ஸயோ ஹோதி. பச்சயமஹாபதே³ஸோ ஹேஸ, யதி³த³ங் "உபனிஸ்ஸயபச்சயோ"தி வுத்தங். ததா² சாஹ **"ப³ஹூதா⁴ ஹோதி பகதூபனிஸ்ஸயோ"**தி. **ஸத்³தா⁴த³யோ**தி ஸீலஸுதசாக³பஞ்ஞா. அத்தனோ ஸத்³தா⁴தி³கஞ்ஹி உபனிஸ்ஸாய அத்தனோ தா³னஸீலாத³யோ, ததா² கல்யாணமித்தானங் ஸத்³தா⁴த³யோ உபனிஸ்ஸாய பரேஸஞ்ச தா³னஸீலாத³யோ ஹொந்தீதி பாகடமேதங். **ஸுக²ங் து³க்க²**ந்தி காயிகங் ஸுக²ங் து³க்க²ங். **பு³க்³க³லோ**தி கல்யாணமித்தாதி³புக்³க³லோ. **போ⁴ஜன**ந்தி ஸப்பாயாதி³போ⁴ஜனங், **உது**பி தாதி³ஸோவ.

27. “அதி◌⁴பதி…பே॰… பச்சயா ஹொந்தீ”தி ஸங்கே²பேன வுத்தமத்த²ங் வித்தா²ரேதுங் “**தத்த² க³ருகதமாரம்மண**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். **க³ருகதமாரம்மண**ந்தி பச்சவெக்க²ணஅஸ்ஸாதா³தி³னா க³ருகதங் ஆரம்மணங். தஞ்ஹி ஜா²னமக்³க³ப²லவிபஸ்ஸனானிப்³பா³னாதி³பே◌⁴த³ங் பச்சவெக்க²ணஅஸ்ஸாதா³தி³மக்³க³ப²லாதி³த◌⁴ம்மே அத்தாதீ◌⁴னே கரோதீதி ஆரம்மணாதி◌⁴பதி நாம. க³ருகாதப்³ப³தாமத்தேன ஆரம்மணாதி◌⁴பதி. க³ருகதோபி ப³லவகாரணட்டே²ன ஆரம்மணூபனிஸ்ஸயோதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. **ஸஹஜாதா…பே॰… நாமரூபான**ந்தி ச²ந்த³சித்தவீரியவீமங்ஸானங், வஸேன சதுப்³பி³தோ◌⁴பி ஸஹஜாதாதி◌⁴பதி யதா²ரஹங் ஸஹஜாதனாமரூபானங் பவத்தியங்யேவ ஸஹஜாதாதி◌⁴பதிவஸேன பச்சயோ.

28. ரூபத◌⁴ம்மஸ்ஸ அரூபத◌⁴ம்மங் பதி ஸஹஜாதபச்சயதா படிஸந்தி◌⁴யங் வத்து²வஸேன வுத்தாதி ஆஹ “**வத்து²விபாகா அஞ்ஞமஞ்ஞ**”ந்தி -

30. யஸ்மா பன அஞ்ஞமஞ்ஞுபத்த²ம்ப◌⁴னவஸேனேவ அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயதா, ந ஸஹஜாதமத்ததோதி பவத்தியங் ரூபங் நாமானங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயோ ந ஹோதி, தஸ்மா வுத்தங் “**சித்தசேதஸிகா த◌⁴ம்மா அஞ்ஞமஞ்ஞ**”ந்தி. ததா² உபாதா³ரூபானி ச பூ◌⁴தரூபானங் அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயா ந ஹொந்தீதி வுத்தங் “**மஹாபூ◌⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞ**”ந்தி.

31. நனு ச “அரூபினோ ஆஹாரா ஸஹஜாதானங் நாமரூபான”ந்தி வுத்தங், ஏவஞ்ச ஸதி அஸஞ்ஞீனங் ஸஹஜாதாஹாரஸ்ஸ அஸம்ப◌⁴வதோ “ஸப்³பே³ ஸத்தா ஆஹாரட்டி²திகா”தி கத²மித³ங் நீயதீதி? வுச்சதே - மனோஸஞ்சேதனாஹாரவஸப்பவத்தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ , தங்ஸஹக³தானம்பி வா ஸேஸாஹாரானங் கம்மூபனிஸ்ஸயபச்சயேஹி பச்சயத்தபரியாயங் க³ஹெத்வா ஸப்³ப³ஸத்தானங் ஆஹாரட்டி²திகதா வுத்தா, ந ஆஹாரபச்சயபா◌⁴வதோதி.

32. “பஞ்ச பஸாதா³”த்யாதீ³ஸு நனு இத்தி²ந்த்³ரியபுரிஸிந்த்³ரியா ந க³ஹிதாதி? ஸச்சங் ந க³ஹிதா. யதி³பி தேஸங் லிங்கா³தீ³ஹி அனுவத்தனீயதா அத்தி², ஸா பன ந பச்சயபா◌⁴வதோ. யதா² ஹி ஜீவிதாஹாரா யேஸங் பச்சயா ஹொந்தி, தேஸங் அனுபாலகா உபத்த²ம்ப◌⁴கா அத்தி², அவிக³தபச்சயபூ◌⁴தா ச ஹொந்தி, ந ஏவங் இத்தி²புரிஸபா◌⁴வா லிங்கா³தீ³னங் கேனசி உபகாரேன உபகாரா ஹொந்தி. கேவலங் பன யதா²ஸகேஹேவ கம்மாதி³பச்சயேஹி பவத்தமானங் லிங்கா³தீ³னங் யதா² இத்தா²தி³க்³க³ஹணஸ்ஸ பச்சயபா◌⁴வோ ஹோதி, ததோ அஞ்ஞேனாகாரேன தங்-ஸஹிதஸந்தானே அப்பவத்திதோ லிங்கா³தீ³ஹி அனுவத்தனீயதா, இந்த்³ரியதா ச நேஸங் வுச்சதி, தஸ்மா ந தேஸங் இந்த்³ரியபச்சயபா◌⁴வோ வுத்தோ.

33. யேஸங் நாமானங் சக்கா²தீ³னங் அப்³ப◌⁴ந்தரதோ நிக்க²மந்தானங் விய பவத்தானங், யேஸஞ்ச ரூபானங் நாமஸன்னிஸ்ஸயேனேவ உப்பஜ்ஜமானானங் ஸம்பயோகா³ஸங்கா ஹோதி, தேஸமேவ விப்பயுத்தபச்சயதா. ரூபானங் பன ரூபேஹி ஸாஸங்கா நத்தி². வத்து²ஸன்னிஸ்ஸயேனேவ ஜாயந்தானங் விஸயபா◌⁴வமத்தங் ஆரம்மணந்தி தேனாபி தேஸங் ஸம்பயோகா³ஸங்கா நத்தீ²தி

யேஸங் ஸம்பயோகா³ஸங்கா அத்தி², தேஸமேவ விப்பயுத்தபச்சயதாபி வுத்தாதி ஆஹ “**ஓக்கந்திக்க²ணே வத்தூ²**”த்யாதி³.

34. **ஸப்³ப³தா²** ஸப்³பா³காரேன யதா²ரஹங் நாமவஸேன வுத்தங் திவித⁴ங் ஸஹஜாதங், து³வித⁴ங் புரேஜாதங், ஏகவித⁴ங் பச்சா²ஜாதஞ்ச பச்சயஜாதங், ஆஹாரேஸு கப³ளீகாரோ ஆஹாரோ, ரூபஜீவிதிந்த்³ரியந்தி அயங் பஞ்சவிதோ⁴பி அத்தி²பச்சயோ, அவிக³தபச்சயோ ச ஹோதி. பச்சுப்பன்னஸபா⁴வேன அத்தி²பா⁴வேன தாதி³ஸஸ்ஸேவ த⁴ம்மஸ்ஸ உபத்த²ம்ப⁴கத்தா அத்தி²பா⁴வாபா⁴வேன அனுபகாரகானமேவ அத்தி²பா⁴வேன உபகாரகதா அத்தி²பச்சயபா⁴வோதி நத்தி² நிப்³பா³னஸ்ஸ ஸப்³ப³தா³ பா⁴வினோ அத்தி²பச்சயதா, அவிக³தபச்சயதா ச. உப்பாதா³தி³யுத்தானங் வா நத்தி²பா⁴வோபகாரகதாவிருத்³தோ⁴, விக³தபா⁴வோபகாரகதாவிருத்³தோ⁴ ச உபகாரகபா⁴வோ அத்தி²பச்சயதாதி³காதி ந தஸ்ஸ தப்பச்சயத்தப்பஸங்கோ³. ரூபஜீவிதிந்த்³ரியஞ்செத்த² ஓஜா விய டி²திக்க²ணேவ உபகாரகத்தா ஸஹஜாதபச்சயேஸு ந க³ய்ஹதீதி விஸுங் வுத்தங்.

35. இதா³னி ஸப்³பே³பி பச்சயா ஸங்கே²பதோபி சதுதா⁴யேவாதி த³ஸ்ஸேதுங் “**ஆரம்மணூ…பே.… க³ச்ச²ந்தீ**”தி வுத்தங். ந ஹி ஸோ கோசி பச்சயோ அத்தி², யோ சித்தசேதஸிகானங் ஆரம்மணபா⁴வங் ந க³ச்செ²ய்ய, ஸகஸகபச்சயுப்பன்னஸ்ஸ ச உபனிஸ்ஸயபா⁴வங் ந க³ச்ச²தி, கம்மஹேதுகத்தா ச லோகப்பவத்தியா ப²லஹேதூபசாரவஸேன ஸப்³பே³பி கம்மஸபா⁴வங் நாதிவத்தந்தி, தே ச பரமத்த²தோ லோகஸம்முதிவஸேன ச விஜ்ஜமானாயேவாதி ஸப்³பே³பி சதூஸு ஸமோதா⁴னங் க³ச்ச²ந்தி.

36. இதா³னி யங் வுத்தங் தத்த² தத்த² “ஸஹஜாதரூப”ந்தி, தங் ஸப்³ப³ங் ந அவிஸேஸதோ த³ட்ட²ப்³ப³ந்தி த³ஸ்ஸேதுங் “**ஸஹஜாதரூப**”ந்த்யாதி³ வுத்தங். படிஸந்தி⁴யஞ்ஹி சித்தஸமுட்டா²னரூபாபா⁴வதோ பவத்தியங் கம்மஸமுட்டா²னானஞ்ச சித்தசேதஸிகேஹி ஸஹுப்பத்தினியமாபா⁴வதோ ஸஹஜாதரூபந்தி ஸப்³ப³த்தா²பி பவத்தே சித்தஸமுட்டா²னானங் ரூபானங், படிஸந்தி⁴யங் கடத்தாரூபஸங்கா²தகம்மஜரூபானஞ்ச வஸேன து³வித⁴ங் ஹோதி. கம்மஸ்ஸ கதத்தா நிப்³ப³த்தமானானி ரூபானி **கடத்தாரூபானி**.

37. **இதி** ஏவங் வுத்தனயேன **ஸம்ப⁴வா** யதா²ஸம்ப⁴வங் **தேகாலிகா** அனந்தரஸமனந்தரஆஸேவனநத்தி²விக³தவஸேன பஞ்சன்னங் அதீதகாலிகானங், கம்மபச்சயஸ்ஸ அதீதவத்தமானவஸேன த்³விகாலிகஸ்ஸ, ஆரம்மணஅதி⁴பதிஉபனிஸ்ஸயபச்சயானங் திகாலிகானங் , இதரேஸங் பன்னரஸன்னங் பச்சுப்பன்னகாலிகானஞ்ச வஸேன காலத்தயவந்தோ, நிப்³பா³னபஞ்ஞத்திவஸேன காலவிமுத்தா ச, சக்கா²தி³ராகா³தி³ஸத்³தா⁴தி³வஸேன அஜ்ஜ²த்திகா ச, புக்³க³லஉதுபோ⁴ஜனாதி³வஸேன ததோ ப³ஹித்³தா⁴ ச, பச்சயுப்பன்னபா⁴வேன ஸங்க²தா ச, **கதா²** தப்படிபக்க²பா⁴வேன அஸங்க²தா ச த⁴ம்மா பஞ்ஞத்தினாமரூபானங் வஸேன ஸங்கே²பதோ திவிதா⁴ டி²தா

ஸப்³ப³தா² **பட்டா²னே** அனந்தனயஸமந்தபட்டா²னே பகரணே சதுவீஸதிஸங்கா²தா பச்சயா நாமாதி யோஜனா.

38. **தத்தா²**தி தேஸு பஞ்ஞத்தினாமரூபேஸு.

பட்டா²னநயவண்ணனா நிட்டி²தா.

பஞ்ஞத்திபே⁴த³வண்ணனா

39. வசனீயவாசகபே⁴தா³ து³விதா⁴ பஞ்ஞத்தீதி வுத்தங் "**பஞ்ஞாபியத்தா**"த்யாதி³. **பஞ்ஞாபியத்தா**தி தேன தேன பகாரேன ஞாபேதப்³ப³த்தா, இமினா ரூபாதி³த⁴ம்மானங் ஸமூஹஸந்தானாதி³அவத்தா²விஸேஸாதி³பே⁴தா³ ஸம்முதிஸச்சபூ⁴தா உபாதா³பஞ்ஞத்திஸங்கா²தா அத்த²பஞ்ஞத்தி வுத்தா. ஸா ஹி நாமபஞ்ஞத்தியா பஞ்ஞாபீயதி. **பஞ்ஞாபனதோ**தி பகாரேஹி அத்த²பஞ்ஞத்தியா ஞாபனதோ. இமினா ஹி பஞ்ஞாபேதீதி "பஞ்ஞத்தீ"தி லத்³த⁴னாமானங் அத்தா²னங் அபி⁴தா⁴னஸங்கா²தா நாமபஞ்ஞத்தி வுத்தா.

40. **பூ⁴தபரிணாமாகாரமுபாதா³யா**தி பத²வாதி³கானங் மஹாபூ⁴தானங் பப³ந்த⁴வஸேன பவத்தமானானங் பத்த²டஸங்க³ஹதாதி³ஆகாரேன பரிணாமாகாரங் பரிணதபா⁴வஸங்கா²தங் ஆகாரங் உபாதா³ய நிஸ்ஸயங் கத்வா. **ததா² ததா²**தி பூ⁴மாதி³வஸேன. **பூ⁴மிபப்³ப³தாதி³கா**தி பூ⁴மிபப்³ப³தருக்கா²தி³கா ஸந்தானபஞ்ஞத்தி. **ஸம்பா⁴ரஸன்னிவேஸாகார**ந்தி தா³ருமத்திகாதந்தாதீ³னங் ஸம்பா⁴ரானங் உபகரணானங் ஸன்னிவேஸாகாரங் ரசனாதி³விஸிட்ட²தங்தங்ஸண்டா²னாதி³ஆகாரங். **ரத²ஸகடாதி³கா**தி ரத²ஸகடகா³மக⁴டபடாதி³கா ஸமூஹபஞ்ஞத்தி. **சந்தா³வட்டனாதி³க**ந்தி சந்தி³மஸூரியனக்க²த்தானங் ஸினேருங் பத³க்கி²ணவஸேன உத³யாதி³ஆவட்டனாகாரங். **தி³ஸாகாலாதி³கா**தி புரத்தி²மதி³ஸாதி³கா தி³ஸாபஞ்ஞத்தி, புப்³ப³ண்ஹாதி³கா காலபஞ்ஞத்தி, மாஸோதுவேஸாக²மாஸாதி³கா தங்தங்னாமவிஸிட்டா² மாஸாதி³பஞ்ஞத்தி ச. **அஸம்பு²ட்டா²கார**ந்தி தங்தங்ரூபகலாபேஹி அஸம்பு²ட்ட²ங் ஸுஸிராதி³ஆகாரங். **கூபகு³ஹாதி³கா** தி கூபகு³ஹசி²த்³தா³தி³கா ஆகாஸபஞ்ஞத்தி. **தங்தங்பூ⁴தனிமித்த**ந்தி பத²வீகஸிணாதி³தங்தங்பூ⁴தனிமித்தங். **பா⁴வனாவிஸேஸ**ந்தி பரிகம்மாதி³பே⁴த³ங் பா⁴வனாய பப³ந்த⁴விஸேஸங். **கஸிணனிமித்தாதி³கா**தி கஸிணாஸுப⁴னிமித்தாதி³பே⁴தா³ யோகீ³னங் உபட்டி²தா உக்³க³ஹபடிபா⁴கா³தி³பே⁴தா³ நிமித்தபஞ்ஞத்தி. **ஏவமாதி³ப்பபே⁴தா³**தி கஸிணுக்³கா⁴டிமாகாஸனிரோத⁴கஸிணாதி³பே⁴தா³ ச. **அத்த²ச்சா²யாகாரேனா**தி பரமத்த²த⁴ம்மஸ்ஸ சா²யாகாரேன படிபா⁴கா³காரேன.

41. **நாமனாமகம்மாதி³னாமேனா**தி நாமங் நாமகம்மங் நாமதெ⁴ய்யங் நிருத்தி ப்³யஞ்ஜனங் அபி⁴லாபோதி இமேஹி ச²ஹி நாமேஹி. தத்த² அத்தே²ஸு நமதீதி **நாமங்**. தங் அன்வத்த²ருள்ஹீவஸேன து³வித⁴ங், ஸாமஞ்ஞகு³ணகிரியாயதி³ச்சா²வஸேன சதுப்³பி³த⁴ங். நாமமேவ **நாமகம்மங்**. ததா²

நாமதெ◌⁴ய்யங். அக்க²ரத்³வாரேன அத்த²ங் நீஹரித்வா உத்தி கத²னங் **நிருத்தி**, அத்த²ங் ப்³யஞ்ஜயதீதி **ப்³யஞ்ஜனங்**. அபி◌⁴லபதீதி **அபி◌⁴லாபோ,** ஸத்³த³க³தஅக்க²ரஸன்னிவேஸக்கமோ. ஸா பனாயங் நாமபஞ்ஞத்தி விஜ்ஜமானஅவிஜ்ஜமானதது³ப◌⁴யஸங்யோக³வஸேன ச²ப்³பி³தா◌⁴ ஹோதீதி த³ஸ்ஸேதுங் "**விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தீ**"த்யாதி³ வுத்தங், **ஏதாய பஞ்ஞாபெந்தீ**தி "ரூபவேத³னா"த்யாதி³னா பகாஸெந்தி.

42. **உபி◌⁴ன்ன**ந்தி விஜ்ஜமானாவிஜ்ஜமானானங் த்³வின்னங். பஞ்சாபி◌⁴ஞ்ஞா, ஆஸவக்க²யஞாணந்தி ச² அபி◌⁴ஞ்ஞா அஸ்ஸாதி **ச²ளபி◌⁴ஞ்ஞோ**. எத்த² ச அபி◌⁴ஞ்ஞானங் விஜ்ஜமானத்தா, தப்படிலாபி◌⁴னோ புக்³க³லஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானத்தா ச அயங் **விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி** நாம. ததா² இத்தி²யா அவிஜ்ஜமானத்தா, ஸத்³த³ஸ்ஸ ச விஜ்ஜமானத்தா இத்தி²ஸத்³தோ³தி **அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி**. பஸாத³சக்கு²னோ, தன்னிஸ்ஸிதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ச விஜ்ஜமானத்தா சக்கு²விஞ்ஞாணந்தி **விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி** . ரஞ்ஞோ ச புத்தஸ்ஸ ச ஸம்முதிஸச்சபூ◌⁴தத்தா ராஜபுத்தோதி **அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி**.

43. **வசீகோ◌⁴ஸானுஸாரேனா**தி பூ◌⁴மிபப்³ப³தரூபவேத³னாதி³வசீமயஸத்³த³ஸ்ஸ அனுஸாரேன அனுக³மனேன அனுஸ்ஸரணேன ஆரம்மணகரணேன பவத்தாய **ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²யா** பவத்திதோ அனந்தரங் உப்பன்னஸ்ஸ மனொத்³வாரஸ்ஸ நாமசிந்தனாகாரப்பவத்தஸ்ஸ மனொத்³வாரிகவிஞ்ஞாணஸந்தானஸ்ஸ "இத³மீதி³ஸஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ நாம"ந்தி புப்³பே³யேவ க³ஹிதஸங்கேதோபனிஸ்ஸயஸ்ஸ **கோ³சரா** ஆரம்மணபூ◌⁴தா **ததோ** நாமக்³க³ஹணதோ பரங் **யஸ்ஸா** ஸம்முதிபரமத்த²விஸயாய நாமபஞ்ஞத்தியா **அனுஸாரேன** அனுக³மனேன **அத்தா²** ஸம்முதிபரமத்த²பே◌⁴தா³ விஞ்ஞாயந்தி, **ஸாயங்** பூ◌⁴மிபப்³ப³தரூபவேத³னாதி³கா பஞ்ஞாபேதப்³ப³த்த²பஞ்ஞாபிகா **லோகஸங்கேதேன நிம்மிதா** லோகவோஹாரேன ஸித்³தா◌⁴, மனொத்³வாரக்³க³ஹிதா அக்க²ராவலிபூ◌⁴தா **பஞ்ஞத்தி விஞ்ஞெய்யா** பஞ்ஞாபனதோ பஞ்ஞத்திஸங்கா²தா நாமபஞ்ஞத்தீதி விஞ்ஞெய்யா.

எத்த² ச ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²யா அனந்தரபா◌⁴வினிங் மனொத்³வாரிகவீதி²ம்பி ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²க்³க³ஹணேனேவ ஸங்க³ஹெத்வா "ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²யா"தி வுத்தங். க◌⁴டாதி³ஸத்³த³ஞ்ஹி ஸுணந்தஸ்ஸ ஏகமேகங் ஸத்³த³ங் ஆரப்³ப◌⁴ பச்சுப்பன்னாதீதாரம்மணவஸேன த்³வே த்³வே ஜவனவாரா, புத்³தி◌⁴யா க³ஹிதனாமபண்ணத்திபூ◌⁴தங் அக்க²ராவலிமாரப்³ப◌⁴ ஏகோதி ஏவங் ஸோதவிஞ்ஞாணவீதி²யா அனந்தராய அதீதஸத்³தா³ரம்மணாய ஜவனவீதி²யா அனந்தரங் நாமபஞ்ஞத்தியா க³ஹணங், ததோ பரங் அத்தா²வபோ³தோ◌⁴தி ஆசரியா.

பஞ்ஞத்திபே◌⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

இதி அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²விபா◌⁴வினியா நாம அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

பச்சயபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

9. கம்மட்டா²னபரிச்சே²த³வண்ணனா

1. **இதோ** பச்சயனித்³தே³ஸதோ பரங் நீவரணானங் ஸமனட்டே²ன **ஸமத²**ஸங்கா²தானங், அனிச்சாதி³விவிதா◌⁴காரதோ த³ஸ்ஸனட்டே²ன **விபஸ்ஸனா**ஸங்கா²தானஞ்ச த்³வின்னங் **பா◌⁴வனானங்** து³வித◌⁴ம்பி **கம்மட்டா²னங்** து³வித◌⁴பா◌⁴வனாகம்மஸ்ஸ பவத்திட்டா²னதாய கம்மட்டா²னபூ◌⁴தமாரம்மணங் உத்தருத்தரயோக³கம்மஸ்ஸ பத³ட்டா²னதாய கம்மட்டா²னபூ◌⁴தங் பா◌⁴வனாவீதி²ஞ்ச **யதா²க்கமங்** ஸமத²விபஸ்ஸனானுக்கமேன பவக்கா²மீதி யோஜனா.

ஸமத²கம்மட்டா²னங்

சரிதபே◌⁴த³வண்ணனா

3. ராகோ³ வ சரிதா பகதீதி **ராக³சரிதா**. ஏவங் **தோ³ஸசரிதா**த³யோபி. **சரிதஸங்க³ஹோ**தி மூலசரிதவஸேன புக்³க³லஸங்க³ஹோ, ஸங்ஸக்³க³வஸேன பன தேஸட்டி² சரிதா ஹொந்தி. வுத்தஞ்ஹி -

> “ராகா³தி³கே திகே ஸத்த, ஸத்த ஸத்³தா◌⁴தி³கே திகே;
> ஏகத்³விதிகமூலம்ஹி, மிஸ்ஸதோ ஸத்தஸத்தக”ந்தி.

எத்த² ஹி ராக³சரிதா தோ³ஸசரிதா மோஹசரிதா ராக³தோ³ஸசரிதா ராக³மோஹசரிதா தோ³ஸமோஹசரிதா ராக³தோ³ஸமோஹசரிதாதி ஏவங் ராகா³தி³கே திகே ஸத்தகமேகங். ததா² ஸத்³தா◌⁴சரிதா பு³த்³தி◌⁴சரிதா விதக்கசரிதா ஸத்³தா◌⁴பு³த்³தி◌⁴சரிதா ஸத்³தா◌⁴பு³த்³தி◌⁴விதக்கசரிதா பு³த்³தி◌⁴விதக்கசரிதா ஸத்³தா◌⁴பு³த்³தி◌⁴விதக்கசரிதாதி ஸத்³தா◌⁴தி³கேபி திகே ஏகந்தி ஏவங் த்³வே திகே அமிஸ்ஸெத்வா சுத்³த³ஸ சரிதா ஹொந்தி. ராகா³தி³திகே பன ஏகத்³விதிகமூலவஸேன ஸத்³தா◌⁴தி³திகேன ஸஹ யோஜிதே ராக³ஸத்³தா◌⁴சரிதா ராக³பு³த்³தி◌⁴சரிதா ராக³விதக்கசரிதா ராக³ஸத்³தா◌⁴பு³த்³தி◌⁴சரிதா ராக³ஸத்³தா◌⁴விதக்கசரிதா ராக³பு³த்³தி◌⁴விதக்கசரிதா ராக³ஸத்³தா◌⁴பு³த்³தி◌⁴விதக்கசரிதாதி ராக³மூலனயே ஏகங் ஸத்தகங், ததா² “தோ³ஸஸத்³தா◌⁴சரிதா தோ³ஸபு³த்³தி◌⁴சரிதா தோ³ஸவிதக்கசரிதா”த்யாதி³னா தோ³ஸமூலனயேபி ஏகங், “மோஹஸத்³தா◌⁴சரிதா”த்யாதி³னா மோஹமூலனயேபி ஏகந்தி ஏவங் ஏகமூலனயே ஸத்தகத்தயங் ஹோதி. யதா² செத்த², ஏவங் த்³விமூலகனயேபி “ராக³தோ³ஸஸத்³தா◌⁴சரிதா ராக³தோ³ஸபு³த்³தி◌⁴சரிதா ராக³தோ³ஸவிதக்கசரிதா”த்யாதி³னா ஸத்தகத்தயங். திமூலகனயே பன “ராக³தோ³ஸமோஹஸத்³தா◌⁴சரிதா”த்யாதி³னா ஏகங் ஸத்தகந்தி ஏவங் மிஸ்ஸதோ ஸத்தஸத்தகவஸேன ஏகூனபஞ்ஞாஸ சரிதா ஹொந்தி. இதி இமா ஏகூனபஞ்ஞாஸ, புரிமா ச சுத்³த³ஸாதி தேஸட்டி² சரிதா த³ட்ட²ப்³பா³. கேசி பன தி³ட்டி²யா ஸத்³தி◌⁴ங் “சதுஸட்டி²”தி வண்ணெந்தி.

சரிதபே◌⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

பா◌⁴வனாபே◌⁴த³வண்ணனா

4. பா◌⁴வனாய படிஸங்கா²ரகம்மபூ◌⁴தா, ஆதி³கம்மபூ◌⁴தா வா புப்³ப³பா◌⁴க³பா◌⁴வனா **பரிகம்மபா◌⁴வனா** நாம. நீவரணவிக்க²ம்ப◌⁴னதோ பட்டா²ய கொ³த்ரபூ◌⁴பரியோஸானா காமாவசரபா◌⁴வனா **உபசாரபா◌⁴வனா** நாம. அப்பனாய ஸமீபசாரித்தா கா³மூபசாராத³யோ விய. மஹக்³க³தபா◌⁴வப்பத்தா **அப்பனாபா◌⁴வனா** நாம அப்பனாஸங்கா²தவிதக்கபமுக²த்தா . ஸம்பயுத்தத◌⁴ம்மேஹி ஆரம்மணே அப்பெந்தோ விய பவத்ததீதி விதக்கோ **அப்பனா**. ததா² ஹி ஸோ “அப்பனா ப்³யப்பனா”தி (த◌⁴. ஸ. 7) நித்³தி³ட்டோ². தப்பமுக²தாவஸேன பன ஸப்³பே³பி மஹக்³க³தானுத்தரஜா²னத◌⁴ம்மா “அப்பனா”தி வுச்சந்தி.

பா◌⁴வனாபே◌⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

நிமித்தபே◌⁴த³வண்ணனா

5. பரிகம்மஸ்ஸ நிமித்தங் ஆரம்மணத்தாதி **பரிகம்மனிமித்தங்**, கஸிணமண்ட³லாதி³. ததே³வ சக்கு²னா தி³ட்ட²ங் விய மனஸா உக்³க³ஹேதப்³ப³ங் நிமித்தங், உக்³க³ண்ஹந்தஸ்ஸ வா நிமித்தந்தி

உக்³க³ஹனிமித்தங். தப்படிபா⁴க³ங் வண்ணாதி³கஸிணதோ³ஸரஹிதங் நிமித்தங் உபசாரப்பனானங் ஆரம்மணத்தாதி **படிபா⁴க³னிமித்தங்**.

6. பத²வீயேவ கஸிணங் ஏகதே³ஸே அட்ட²த்வா அனந்தஸ்ஸ ப²ரிதப்³ப³தாய ஸகலட்டே²னாதி **பத²வீகஸிணங்,** கஸிணமண்ட³லங். படிபா⁴க³னிமித்தங், ததா³ரம்மணஞ்ச ஜா²னங் 'பத²வீகஸிண'ந்தி வுச்சதி. ததா² **ஆபோகஸிணாதீ³**ஸுபி. தத்த² பத²வாதீ³னி சத்தாரி பூ⁴தகஸிணானி. நீலாதீ³னி சத்தாரி வண்ணகஸிணானி, பரிச்சி²ன்னாகாஸோ ஆகாஸகஸிணங், சந்தா³தி³ஆலோகோ ஆலோககஸிணந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

7. உத்³த⁴ங் து⁴மாதங் ஸூனங் ச²வஸரீரங் உத்³து⁴மாதங், ததே³வ குச்சி²தட்டே²ன**உத்³து⁴மாதகங்**. ஏவங் ஸேஸேஸுபி. ஸேதரத்தாதி³னா விமிஸ்ஸிதங் யேபு⁴ய்யேன நீலவண்ணங் ச²வஸரீரங் **வினீலகங்** விஸேஸதோ நீலகந்தி கத்வா. விஸ்ஸவந்தபுப்³ப³கங் **விபுப்³ப³கங்**. மஜ்ஜே² த்³விதா⁴ சி²ன்னங் **விச்சி²த்³த³கங்**. ஸோணஸிங்கா³லாதீ³ஹி விவிதா⁴காரேன கா²யிதங் **விக்கா²யிதகங்**. ஸோணஸிங்கா³லாதீ³ஹி விவிதே⁴னாகாரேன க²ண்டி³த்வா தத்த² தத்த² கி²த்தங் **விக்கி²த்தகங்**. காகபதா³தி³ஆகாரேன ஸத்தே²ன ஹனித்வா விவித⁴ங் கி²த்தங் **ஹதவிக்கி²த்தகங்**. லோஹிதபக்³க⁴ரணகங் **லோஹிதகங்**. கிமிகுலபக்³க⁴ரணகங் **புளவகங்**. அந்தமஸோ ஏகம்பி அட்டி² **அட்டி²கங்**.

8. அனு அனு ஸரணங் அனுஸ்ஸதி, அரஹதாதி³பு³த்³த⁴கு³ணாரம்மணா அனுஸ்ஸதி **பு³த்³தா⁴னுஸ்ஸதி**. ஸ்வாக்கா²ததாதி³த⁴ம்மகு³ணாரம்மணா அனுஸ்ஸதி **த⁴ம்மானுஸ்ஸதி**. ஸுப்படிபன்னதாதி³ஸங்க⁴கு³ணாரம்மணா அனுஸ்ஸதி **ஸங்கா⁴னுஸ்ஸதி**. அக²ண்ட³தாதி³னா ஸுபரிஸுத்³த⁴ஸ்ஸ அத்தனோ ஸீலகு³ணஸ்ஸ அனுஸ்ஸரணங் **ஸீலானுஸ்ஸதி**. விக³தமலமச்சே²ரதாதி³வஸேன அத்தனோ சாகா³னுஸ்ஸரணங் **சாகா³னுஸ்ஸதி**. "யேஹி ஸத்³தா⁴தீ³ஹி ஸமன்னாக³தா தே³வா தே³வத்தங் க³தா, தாதி³ஸா கு³ணா மயி ஸந்தீ"தி ஏவங் தே³வதா ஸக்கி²ட்டா²னே ட²பெத்வா அத்தனோ ஸத்³தா⁴தி³கு³ணானுஸ்ஸரணங் **தே³வதானுஸ்ஸதி**. ஸப்³ப³து³க்கூ²பஸமபூ⁴தஸ்ஸ நிப்³பா³னஸ்ஸ கு³ணானுஸ்ஸரணங் **உபஸமானுஸ்ஸதி**. ஜீவிதிந்த்³ரியுபச்சே²த³பூ⁴தஸ்ஸ மரணஸ்ஸ அனுஸ்ஸரணங் **மரணானுஸ்ஸதி**. கேஸாதி³காயகொட்டா²ஸே க³தா பவத்தா ஸதி **காயக³தாஸதி**. ஆனஞ்ச அபானஞ்ச ஆனாபானங், அஸ்ஸாஸபஸ்ஸாஸா, ததா³ரம்மணா ஸதி **ஆனாபானஸ்ஸதி**.

9. மிஜ்ஜதி ஸினிய்ஹதீதி **மெத்தா,** மித்தேஸு ப⁴வாதி வா **மெத்தா,** ஸா ஸத்தானங் ஹிதஸுகூ²பஸங்ஹரணலக்க²ணா. பரது³க்கா²பனயனகாமதாலக்க²ணா கருணா. பரஸம்பத்திபமோத³லக்க²ணா முதி³தா. இட்டா²னிட்டே²ஸு மஜ்ஜ²த்தாகாரப்பவத்திலக்க²ணா உபெக்கா². அப்பமாணஸத்தாரம்மணத்தா **அப்பமஞ்ஞா**. உத்தமவிஹாரபா⁴வதோ, உத்தமானங் வா விஹாரபா⁴வதோ **ப்³ரஹ்மவிஹாரோ**.

10. க³மனபரியேஸனபரிபோ⁴கா³தி³பச்சவெக்க²ணவஸேன கப³ளீகாராஹாரே படிகூலந்தி பவத்தா ஸஞ்ஞா **ஆஹாரே படிகூலஸஞ்ஞா**.

11. பத²வீதா⁴துஆதீ³னங் சதுன்னங் தா⁴தூனங் ஸலக்க²ணதோ கேஸாதி³ஸஸம்பா⁴ராதி³தோ ச வவத்தா²னங் **சதுதா⁴துவவத்தா²னங்**.

12. அரூபே ஆரம்மணே பவத்தா **ஆருப்பா**.

நிமித்தபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸப்பாயபே⁴த³வண்ணனா

13. இதா³னி தஸ்ஸ தஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ சரிதானுகூலகம்மட்டா²னங் த³ஸ்ஸேதுங் "**சரிதாஸு பனா**"த்யாதி³மாஹ. ராகோ³ வ சரிதங் பகதி ஏதஸ்ஸாதி **ராக³சரிதோ,** ராக³ப³ஹுலோ புக்³க³லோ, ராக³ஸ்ஸ உஜுவிபச்சனீகபா⁴வதோ அஸுப⁴கம்மட்டா²னங் தஸ்ஸ ஸப்பாயங். **ஆனாபானங் மோஹசரிதஸ்ஸ, விதக்கசரிதஸ்ஸ ச ஸப்பாயங்** பு³த்³தி⁴விஸயபா⁴வேன மோஹப்படிபக்க²த்தா, விதக்கஸந்தா⁴வனஸ்ஸ நிவாரகத்தா ச. **ச² பு³த்³தா⁴னுஸ்ஸதிஆத³யோ ஸத்³தா⁴சரிதஸ்ஸ ஸப்பாயா** ஸத்³தா⁴வுத்³தி⁴ஹேதுபா⁴வதோ.

17. **மரணஉபஸமஸஞ்ஞாவவத்தா²னானி பு³த்³தி⁴சரிதஸ்ஸ ஸப்பாயானி** க³ம்பீ⁴ரபா⁴வதோ பு³த்³தி⁴யா ஏவ விஸயத்தா.

18. **ஸேஸானீ**தி சதுப்³பி³த⁴பூ⁴தகஸிணஆகாஸஆலோககஸிணஆருப்பசதுக்கவஸேன த³ஸவிதா⁴னி. **தத்தா²பீ**தி தேஸு த³ஸஸு கம்மட்டா²னேஸு. **புது²லங் மோஹசரிதஸ்ஸ ஸப்பாயங்** ஸம்பா³தே⁴ ஓகாஸே சித்தஸ்ஸ பி⁴ய்யோஸோமத்தாய ஸம்முய்ஹனதோ. **கு²த்³த³கங் விதக்கசரிதஸ்ஸ ஸப்பாயங்** மஹந்தாரம்மணஸ்ஸ விதக்கஸந்தா⁴வனபச்சயத்தா. உஜுவிபச்சனீகதோ சேவ அதிஸப்பாயதாய சேதங் வுத்தங். ராகா³தீ³னங் பன அவிக்க²ம்பி⁴கா, ஸத்³தா⁴தீ³னங் வா அனுபகாரிகா கஸிணாதி³பா⁴வனா நாம நத்தி².

ஸப்பாயபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

பா⁴வனாபே⁴த³வண்ணனா

19. **ஸப்³ப³த்தா²பீ**தி சத்தாலீஸகம்மட்டா²னேஸுபி **நத்தி² அப்பனா**, பு³த்³த⁴கு³ணாதீ³னங் பரமத்த²பா⁴வதோ, அனேகவித⁴த்தா, ஏகஸ்ஸபி க³ம்பீ⁴ரபா⁴வதோ ச. பு³த்³தா⁴னுஸ்ஸதிஆதீ³ஸு த³ஸஸு கம்மட்டா²னேஸு அப்பனாவஸேன ஸமாதி⁴ஸ்ஸ பதிட்டா²துங் அஸக்குணெய்யத்தா அப்பனாபா⁴வங் அப்பத்வா ஸமாதி⁴ உபசாரபா⁴வேன பதிட்டா²தி. லோகுத்தரஸமாதி⁴, பன து³தியசதுத்தா²ருப்பஸமாதி⁴ ச ஸபா⁴வத⁴ம்மேபி பா⁴வனாவிஸேஸவஸேன அப்பனங் பாபுணாதி. விஸுத்³தி⁴பா⁴வனானுக்கமவஸேன ஹி லோகுத்தரோ அப்பனங் பாபுணாதி. ஆரம்மணஸமதிக்கமபா⁴வனாவஸேன ஆருப்பஸமாதி⁴. அப்பனாப்பத்தஸ்ஸேவ ஹி சதுத்த²ஜ்ஜா²னஸமாதி⁴னோ ஆரம்மணஸமதிக்கமனமத்தங் ஹோதி.

21. பஞ்சபி ஜா²னானி ஏதேஸமத்தி², தத்த² நியுத்தானீதி வா **பஞ்சகஜ்ஜா²னிகானி**.

22. அஸுப⁴பா⁴வனாய படிகூலாரம்மணத்தா சண்ட³ஸோதாய நதி³யா அரித்தப³லேன நாவா விய விதக்கப³லேனேவ தத்த² சித்தங் பவத்ததீதி அஸுப⁴கம்மட்டா²னே அவிதக்கஜ்ஜா²னாஸம்ப⁴வதோ “**பட²மஜ்ஜா²னிகா**”தி வுத்தங்.

23. மெத்தாகருணாமுதி³தானங் தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தப்³யாபாத³விஹிங்ஸானபி⁴ரதீனங் பஹாயகத்தா தோ³மனஸ்ஸப்படிபக்கே²ன ஸோமனஸ்ஸேனேவ ஸஹக³ததா யுத்தாதி “**மெத்தாத³யோ தயோ சதுக்கஜ்ஜா²னிகா**”தி வுத்தா.

24. “ஸப்³பே³ ஸத்தா ஸுகி²தா ஹொந்து, து³க்கா² முச்சந்து, லத்³த⁴ஸுக²ஸம்பத்திதோ மா விக³ச்ச²ந்து”தி மெத்தாதி³வஸப்பவத்தப்³யாபாரத்தயங் பஹாய கம்மஸ்ஸகதாத³ஸ்ஸனேன ஸத்தேஸு மஜ்ஜ²த்தாகாரப்பவத்தபா⁴வனானிப்³ப³த்தாய தத்ரமஜ்ஜ²த்துபெக்கா²ய ப³லவதரத்தா உபெக்கா²ப்³ரஹ்மவிஹாரஸ்ஸ ஸுக²ஸஹக³தாஸம்ப⁴வதோ “**உபெக்கா² பஞ்சமஜ்ஜா²னிகா**”தி வுத்தா.

பா⁴வனாபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

கோ³சரபே⁴த³வண்ணனா

26. **யதா²ரஹ**ந்தி தங்தங்ஆரம்மணானுரூபதோ. கஸ்ஸசி ஆரம்மணஸ்ஸ அபரிப்³யத்ததாய “**பரியாயேனா**”தி வுத்தங்.

27. கஸிணாஸுப⁴கொட்டா²ஸானாபானஸ்ஸதீஸ்வேவ ஹி பரிப்³யத்தனிமித்தஸம்ப⁴வோதி.

28. **பத²வீமண்ட³லாதீ³ஸு நிமித்தங் உக்³க³ண்ஹந்தஸ்ஸா**தி ஆதி³ம்ஹி தாவ சதுபாரிஸுத்³தி⁴ஸீலங் விஸோதெ⁴த்வா த³ஸவித⁴ங் பலிபோ³த⁴ங் உபச்சி²ந்தி³த்வா பியக³ருபா⁴வனீயாதி³கு³ணஸமன்னாக³தங் கல்யாணமித்தங் உபஸங்கமித்வா அத்தனோ சரியானுகூலங் கம்மட்டா²னங் க³ஹெத்வா அட்டா²ரஸவித⁴ங் அனநுரூபவிஹாரங் பஹாய பஞ்சங்க³ஸமன்னாக³தே அனுரூபவிஹாரே விஹரந்தஸ்ஸ கேஸனக²ஹரணாதி³கு²த்³த³கபலிபோ³து⁴பச்சே²த³ங் கத்வா கஸிணமண்ட³லாதீ³னி புரதோ கத்வா ஆனாபானகொட்டா²ஸாதீ³ஸு சித்தங் ட²பெத்வா நிஸீதி³த்வா “பத²வீ பத²வீ”த்யாதி³னா தங்தங்பா⁴வனானுக்கமேன பத²வீகஸிணாதீ³ஸு தங்ததா³ரம்மணேஸு நிமித்தங் உக்³க³ண்ஹந்தஸ்ஸ. அயமெத்த² ஸங்கே²போ. வித்தா²ரதோ பன பா⁴வனா **விஸுத்³தி⁴மக்³க³தோ**

(விஸுத்³தி⁴. 1.54 ஆத³யோ) க³ஹேதப்³பா³. து³விதா⁴ம்பி ஹி பா⁴வனாவிதா⁴னங் இத⁴ ஆசரியேன அதிஸங்கே²பதோ வுத்தங், தத³த்த²த³ஸ்ஸனத்த²ஞ்ச வித்தா²ரனயே ஆஹரியமானே அதிப்பபஞ்சோ ஸியாதி மயம்பி தங் ந வித்தா²ரெஸ்ஸாம. **யதா³ பன தங் நிமித்தங் சித்தேன ஸமுக்³க³ஹித**ந்தி ஏவங் பவத்தானுபுப்³ப³பா⁴வனாவஸேன யதா³ தங் பரிகம்மனிமித்தங் சித்தேன ஸம்மா உக்³க³ஹிதங் ஹோதி. **மனொத்³வாரஸ்ஸ ஆபாத²மாக³த**ந்தி சக்கு²ங் நிம்மீலெத்வா, அஞ்ஞத்த² க³ந்த்வா வா மனஸி கரொந்தஸ்ஸ கஸிணமண்ட³லஸதி³ஸமேவ ஹுத்வா மனொத்³வாரிகஜவனானங் ஆபாத²ங் ஆக³தங் ஹோதி.

29. **ஸமாதி⁴யதீ**தி விஸேஸதோ சித்தேகக்³க³தாபத்தியா ஸமாஹிதா ஹோதி.

30. சித்தஸமாதா⁴னவஸேன புக்³க³லோபி ஸமாஹிதோயேவாதி வுத்தங் “**ததா² ஸமாஹிதஸ்ஸா**”தி. **தப்படிபா⁴க³**ந்தி உக்³க³ஹனிமித்தஸதி³ஸங், ததோயேவ ஹி தங் “படிபா⁴க³னிமித்த”ந்தி வுச்சதி. தங் பன உக்³க³ஹனிமித்ததோ அதிபரிஸுத்³த⁴ங் ஹோதி. **வத்து²த⁴ம்மவிமுச்சித**ந்தி பரமத்த²த⁴ம்மதோ விமுத்தங், வத்து²த⁴ம்மதோ வா கஸிணமண்ட³லக³தகஸிணதோ³ஸதோ வினிமுத்தங். பா⁴வனாய நிப்³ப³த்தத்தா **பா⁴வனாமயங். ஸமப்பித**ந்தி ஸுட்டு² அப்பிதங்.

31. **ததோ பட்டா²யா**தி படிபா⁴க³னிமித்துப்பத்திதோ பட்டா²ய.

33. பஞ்சஸு ஜா²னங்கே³ஸு ஏகேகாரம்மணே உப்பன்னாவஜ்ஜனானந்தரங் சதுபஞ்சஜவனகதிபயப⁴வங்க³தோ பரங் அக³ந்த்வா அபராபரங் ஜா²னங்கா³வஜ்ஜனஸமத்த²தா **ஆவஜ்ஜனவஸிதா** நாம. ஸமாபஜ்ஜிதுகாமதானந்தரங் கதிபயப⁴வங்க³தோ பரங் அக³ந்த்வா உப்பன்னாவஜ்ஜனானந்தரங் ஸமாபஜ்ஜிதுங் ஸமத்த²தா **ஸமாபஜ்ஜனவஸிதா** நாம. ஸேது விய ஸீக⁴ஸோதாய நதி³யா ஓக⁴ங் ப⁴வங்க³வேக³ங் உபச்சி²ந்தி³த்வா யதா²பரிச்சி²ன்னகாலங் ஜா²னங் ட²பேதுங் ஸமத்த²தா ப⁴வங்க³பாததோ ரக்க²ணயொக்³யதா **அதி⁴ட்டா²னவஸிதா** நாம. யதா² பரிச்சி²ன்னகாலங் அனதிக்கமித்வா ஜா²னதோ வுட்டா²னஸமத்த²தா **வுட்டா²னவஸிதா** நாம. அத² வா யதா²பரிச்சி²ன்னகாலதோ உத்³த⁴ங் க³ந்துங் அத³த்வா ட²பனஸமத்த²தா **அதி⁴ட்டா²னவஸிதா** நாம. யதா²பரிச்சி²ன்னகாலதோ அந்தோ அவுட்ட²ஹித்வா யதா²காலவஸேனேவ வுட்டா²னஸமத்த²தா **வுட்டா²னவஸிதா** நாமாதி அலமதிப்பபஞ்சேன. பச்சவெக்க²ணவஸிதா பன ஆவஜ்ஜனவஸிதாய ஏவ ஸித்³தா⁴. ஆவஜ்ஜனானந்தரஜவனானேவ ஹி பச்சவெக்க²ணஜவனானி நாம. **விதக்காதி³ஓளாரிகங்க³ங் பஹானாயா**தி து³தியஜ்ஜா²னாதீ³ஹி விதக்காதி³ஓளாரிகங்கா³னங் ஜா²னக்க²ணே அனுப்பாதா³ய. **பத³ஹதோ**தி பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ. தஸ்ஸ பன உபசாரபா⁴வனா நிப்ப²ன்னா நாம ஹோதி விதக்காதீ³ஸு நிகந்திவிக்க²ம்ப⁴னதோ பட்டா²யாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங். **யதா²ரஹ**ந்தி தங்தங்ஜா²னிககஸிணாதி³ஆரம்மணானுரூபங்.

36. ஆகாஸகஸிணஸ்ஸ உக்³கா⁴டேதுங் அஸக்குணெய்யத்தா வுத்தங் “**ஆகாஸவஜ்ஜிதேஸூ**”தி. **கஸிண**ந்தி கஸிணபடிபா⁴க³னிமித்தங். **உக்³கா⁴டெத்வா**தி அமனஸிகாரவஸேன உத்³த⁴ரித்வா. **அனந்தவஸேன பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸா**தி “அனந்தங் ஆகாஸங், அனந்தங் ஆகாஸ”ந்தி ஆகாஸங் ஆரப்³ப⁴ பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ, ந பன கேவலங் “அனந்தங் அனந்த”ந்தி. ஏவங் விஞ்ஞாணஞ்சாயதனேபி. “அனந்த”ந்தி அவத்வாபி “ஆகாஸோ ஆகாஸோ (விஸுத்³தி⁴. 1.276), விஞ்ஞாணங் விஞ்ஞாண”ந்தி (விஸுத்³தி⁴. 1.281) மனஸி காதுங் வட்டதீதி ஆசரியா.

39. “**ஸந்தமேதங், பணீதமேத**”ந்தி **பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸா**தி அபா⁴வமத்தாரம்மணதாய “ஏதங் ஸந்தங், ஏதங் பணீத”ந்தி பா⁴வெந்தஸ்ஸ.

40. **அவஸேஸேஸு சா**தி கஸிணாதீ³ஹி ஸஹ அப்பனாவஹகம்மட்டா²னதோ அவஸேஸேஸு பு³த்³தா⁴னுஸ்ஸதிஆதீ³ஸு அட்ட²ஸு , ஸஞ்ஞாவவத்தா²னேஸு சாதி த³ஸஸு கம்மட்டா²னேஸு. **பரிகம்மங் கத்வா**தி “ஸோ ப⁴க³வா இதிபி அரஹங், இதிபி ஸம்மாஸம்பு³த்³தோ⁴”த்யாதி³னா (விஸுத்³தி⁴. 1.124) வுத்தவிதா⁴னேன பரிகம்மங் கத்வா. **ஸாது⁴கமுக்³க³ஹிதே**தி பு³த்³தா⁴தி³கு³ணனின்னபோணபப்³பா⁴ரசித்ததாவஸேன ஸுட்டு² உக்³க³ஹிதே. **பரிகம்மஞ்ச ஸமாதி⁴யதீ**தி பரிகம்மபா⁴வனா ஸமாஹிதா நிப்ப²ஜ்ஜதி. **உபசாரோ ச ஸம்பஜ்ஜதீ**தி நீவரணானி விக்க²ம்பெ⁴ந்தோ உபசாரஸமாதி⁴ ச உப்பஜ்ஜதி.

41. **அபி⁴ஞ்ஞாவஸேன பவத்தமான**ந்தி அபி⁴விஸேஸதோ ஜானநட்டே²ன அபி⁴ஞ்ஞாஸங்கா²தங் இத்³தி⁴விதா⁴தி³பஞ்சலோகியாபி⁴ஞ்ஞாவஸேன பவத்தமானங், **அபி⁴ஞ்ஞாபாத³கபஞ்சமஜ்ஜா²னா வுட்ட²ஹித்வா**தி கஸிணானுலோமாதீ³ஹி சுத்³த³ஸஹாகாரேஹி (விஸுத்³தி⁴. 2.365) சித்தங் பரித³மெத்வா அபி⁴னீஹாரக்க²மங் கத்வா உபெக்கே²கக்³க³தாயோக³தோ அனுரூபத்தா ச ரூபாவசரபஞ்சமஜ்ஜா²னமேவ அபி⁴ஞ்ஞானங் பாத³கங் பதிட்டா²பூ⁴தங் பத²வாதி³கஸிணாரம்மணங் பஞ்சமஜ்ஜா²னங், தங் ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டா²ய. **அதி⁴ட்டெ²ய்யாதி³கமாவஜ்ஜெத்வா**தி இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ பரிகம்மகாலே அதி⁴ட்டா²தப்³ப³ங் விகுப்³ப³னீயங் ஸதாதி³கங் கோமாரரூபாதி³கங், தி³ப்³ப³ஸோதஸ்ஸ பரிகம்மகாலே தூ²லஸுகு²மபே⁴த³ங் ஸத்³த³ங், சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பரிகம்மகாலே பரஸ்ஸ ஹத³யங்க³தவண்ணத³ஸ்ஸனேன ஸராகா³தி³பே⁴த³ங் சித்தங், புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ பரிகம்மஸமயே புரிமப⁴வேஸு சுதிசித்தாதி³பே⁴த³ங் புப்³பே³ நிவுத்த²க்க²ந்த⁴ங், தி³ப்³ப³சக்கு²ஸ்ஸ பரிகம்மஸமயே ஓபா⁴ஸப²ரிதட்டா²னக³தங் ரூபங் வா ஆவஜ்ஜெத்வா.

பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸாதி "ஸதங் ஹோமி, ஸஹஸ்ஸங் ஹோமீ"த்யாதி³னா பரிகம்மங் கரொந்தஸ்ஸ. **ரூபாதீ³ஸூ**தி பரிகம்மவிஸயபூ⁴தேஸு ரூபபாத³கஜ்ஜா²னஸத்³த³பரசித்தபுப்³பே³னிவுத்த²க்க²ந்தா⁴தி³பே⁴தே³ஸு ஆரம்மணேஸு. எத்த² ஹி இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ தாவ பாத³கஜ்ஜா²னங், காயோ, ரூபாதி³அதி⁴ட்டா²னே ரூபாதீ³னி சாதி ச² ஆரம்மணானி . தத்த² பாத³கஜ்ஜா²னங் அதீதமேவ, காயோ பச்சுப்பன்னோ, இதரங் பச்சுப்பன்னமனாக³தங் வா. தி³ப்³ப³ஸோதஸ்ஸ பன ஸத்³தோ³யேவ, ஸோ ச கோ² பச்சுப்பன்னோ. பரசித்தவிஜானநாய பன அதீதே ஸத்ததி³வஸேஸு, அனாக³தே ஸத்ததி³வஸேஸு ச பவத்தங் பரித்தாதீ³ஸு யங் கிஞ்சி திகாலிகங் சித்தமேவ ஆரம்மணங் ஹோதீதி **மஹாஅட்ட²கதா²சரியா** (விஸுத்³தி⁴. 2.416; த⁴. ஸ. அட்ட². 1434).

ஸங்க³ஹகாரா பன "சத்தாரோபி க²ந்தா⁴"தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 1434) வத³ந்தி, கத²ங் பனஸ்ஸா பச்சுப்பன்னசித்தாரம்மணதா, நனு ச ஆவஜ்ஜனாய க³ஹிதமேவ இத்³தி⁴சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹோதி, ஆவஜ்ஜனாய ச பச்சுப்பன்னசித்தமாரம்மணங் கத்வா நிருஜ்ஜ²மானாய தங்ஸமகாலமேவ பரஸ்ஸ சித்தம்பி நிருஜ்ஜ²தீதி ஆவஜ்ஜனஜவனானங் காலவஸேன ஏகாரம்மணதா ந ஸியா, மக்³க³ப²லவீதி²தோ அஞ்ஞத்த² ஆவஜ்ஜனஜவனானங் கத²ஞ்ச நானாரம்மணதா ந அதி⁴ப்பேதாதி? **அட்ட²கதா²யங்** (விஸுத்³தி⁴. 2.416; த⁴. ஸ. அட்ட². 1434) தாவ ஸந்ததிஅத்³தா⁴பச்சுப்பன்னாரம்மணதா யோஜிதா. **ஆனந்தா³சரியோ** (த⁴. ஸ. மூலடீ. 1434 தோ²க விஸதி³ஸங்) பன ப⁴ணதி "பாத³கஜ்ஜா²னதோ வுட்டா²ய பச்சுப்பன்னாதி³விபா⁴க³ங் அகத்வா கேவலங் 'இமஸ்ஸ சித்தங் ஜானாமி'ச்சேவ பரிகம்மங் கத்வா புனபி பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய அவிஸேஸேனேவ சித்தங் ஆவஜ்ஜெத்வா திண்ணங், சதுன்னங் வா பரிகம்மானங் அனந்தரங் சேதோபரியஞாணேன பரஸ்ஸ சித்தங் படிவிஜ்ஜ²தி ரூபங் விய தி³ப்³ப³சக்கு²னா. பச்சா² காமாவசரசித்தேன ஸராகா³தி³வவத்தா²னம்பி கரோதி நீலாதி³வவத்தா²னங் விய. தானி ச ஸப்³பா³னி அபி⁴முகீ²பூ⁴தசித்தாரம்மணானேவ, அனிட்டே² ச டா²னே நானாரம்மணதாதோ³ஸோ நத்தி² அபி⁴ன்னாகாரப்பவத்திதோ"தி. புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ புப்³பே³ நிவுத்த²க்க²ந்தா⁴, க²ந்த⁴ப்படிப³த்³தா⁴னி ச நாமகொ³த்தானி, நிப்³பா³னஞ்ச ஆரம்மணங் ஹோதி, தி³ப்³ப³சக்கு²ஸ்ஸ பன ரூபமேவ பச்சுப்பன்னந்தி அயமேதேஸங் ஆரம்மணவிபா⁴கோ³. **யதா²ரஹமப்பேதீ**தி தங்தங்பரிகம்மானுரூபதோ அப்பேதி.

42. இதா³னி ஆரம்மணானங் பே⁴தே³ன அபி⁴ஞ்ஞாபே⁴த³ங் த³ஸ்ஸேதுங் "இத்³தி⁴விதா⁴"த்யாதி³மாஹ. அதி⁴ட்டா²னாதி³ இத்³தி⁴ப்பபே⁴தோ³ ஏதிஸ்ஸாதி **இத்³தி⁴விதா⁴**. தி³ப்³பா³னங் ஸோதஸதி³ஸதாய, தி³ப்³ப³விஹாரஸன்னிஸ்ஸிததாய ச தி³ப்³ப³ஞ்ச தங் ஸோதஞ்சாதி **தி³ப்³ப³ஸோதங்**. பரேஸங் சித்தங் விஞ்ஞாயதி ஏதாயாதி **பரசித்தவிஜானநா**. அத்தனோ ஸந்தானே நிவுத்த²வஸேன சேவ கோ³சரனிவாஸவஸேன ச புப்³பே³ அதீதப⁴வேஸு க²ந்தா⁴தீ³னங் அனுஸ்ஸரணங் **புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதி**. வுத்தனயேன தி³ப்³ப³ஞ்ச தங் சக்கு² சாதி **தி³ப்³ப³சக்கு²**. 'சுதூபபாதஞாண'ந்தி பன தி³ப்³ப³சக்கு²மேவ வுச்சதி. யதா²கம்மூபக³ஞாணஅனாக³தங்ஸஞாணானிபி தி³ப்³ப³சக்கு²வஸேனேவ இஜ்ஜ²ந்தி. ந ஹி தேஸங் விஸுங் பரிகம்மங் அத்தி². தத்த² அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ தாவ அனாக³தே ஸத்ததி³வஸதோ பரங் பவத்தனகங் சித்தசேதஸிகங் து³தியதி³வஸதோ பட்டா²ய பவத்தனகஞ்ச யங் கிஞ்சி ஆரம்மணங் ஹோதி. தஞ்ஹி ஸவிஸயே ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணக³திகந்தி. யதா² கம்மூபக³ஞாணஸ்ஸ பன குஸலாகுஸலஸங்கா²தா சேதனா, சத்தாரோபி வா க²ந்தா⁴ ஆரம்மணந்தி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

கோ³சரவஸேன பே⁴தோ³ **கோ³சரபே⁴தோ³**.

கோ³சரபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸமத²கம்மட்டா²னவண்ணனா நிட்டி²தா.

விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னங்

விஸுத்³தி⁴பே⁴த³வண்ணனா

43. அனிச்சாதி³வஸேன விவிதா⁴காரேன பஸ்ஸதீதி விபஸ்ஸனா, அனிச்சானுபஸ்ஸனாதி³கா பா⁴வனாபஞ்ஞா. தஸ்ஸா கம்மட்டா²னங், ஸாயேவ வா கம்மட்டா²னந்தி விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னங். தஸ்மிங் **விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னே** ஸத்தவிதே⁴ன விஸுத்³தி⁴ஸங்க³ஹோதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

44. அனிச்சதாயேவ லக்க²ணங் லக்கி²தப்³ப³ங், லக்கீ²யதி அனேனாதி வா **அனிச்சலக்க²ணங்**. உத³யவயபடிபீளனஸங்கா²தது³க்க²பா⁴வோ வ லக்க²ணந்தி **து³க்க²லக்க²ணங்**. பரபரிகப்பிதஸ்ஸ அத்தனோ அபா⁴வோ அனத்ததா, ததே³வ லக்க²ணந்தி **அனத்தலக்க²ணங்**.

45. திண்ணங் லக்க²ணானங் அனு அனு பஸ்ஸனா **அனிச்சானுபஸ்ஸனா**தி³கா.

46. க²ந்தா⁴தீ³னங் கலாபதோ ஸம்மஸனவஸப்பவத்தங் ஞாணங் **ஸம்மஸனஞாணங்**. உப்பாத³ப⁴ங்கா³னுபஸ்ஸனாவஸப்பவத்தஞாணங் **உத³யப்³ப³யஞாணங்**. உத³யங் முச்சித்வா வயே பவத்தங் ஞாணங் **ப⁴ங்க³ஞாணங்**. ஸங்கா²ரானங் ப⁴யதோ அனுபஸ்ஸனாவஸேன பவத்தங் ஞாணங் **ப⁴யஞாணங்,** தி³ட்ட²ப⁴யானங் ஆதீ³னவதோ பெக்க²ணவஸேன பவத்தங் ஞாணங் **ஆதீ³னவஞாணங்,** தி³ட்டா²தீ³னவேஸு நிப்³பி³ந்த³னவஸப்பவத்தங் ஞாணங் **நிப்³பி³தா³ஞாணங்**. நிப்³பி³ந்தி³த்வா ஸங்கா²ரேஹி முச்சிதுகம்யதாவஸேன பவத்தங் ஞாணங் **முச்சிதுகம்யதாஞாணங்**. முச்சனஸ்ஸ உபாயஸம்படிபாத³னத்த²ங் புன ஸங்கா²ரானங் பரிக்³க³ஹவஸப்பவத்தங் ஞாணங் **படிஸங்கா²ஞாணங்**. படிஸங்கா²தத⁴ம்மேஸு ப⁴யனந்தீ³விவஜ்ஜனவஸேன அஜ்ஜு²பெக்கி²த்வா பவத்தங் ஞாணங் **ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங்**. புரிமானங் நவன்னங் கிச்சனிப்ப²த்தியா, உபரி ச ஸத்ததிங்ஸாய போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மானங் அனுகூலங் ஞாணங் **அனுலோமஞாணங்**.

47. அத்தஸுஞ்ஞதாய **ஸுஞ்ஞதோ**. ஸங்யோஜனாதீ³ஹி விமுச்சனட்டே²ன **விமொக்கோ²**. நிச்சனிமித்தாதி³னோ அபா⁴வதோ **அனிமித்தோ**. பணிஹிதஸ்ஸ தண்ஹாபணிதி⁴ஸ்ஸ அபா⁴வதோ **அப்பணிஹிதோ**.

49. யோ நங் பாதி, தங் மொக்கே²தி அபாயாதீ³ஹி து³க்கே²ஹீதி பாதிமொக்க²ங், ததே³வ காயது³ச்சரிதாதீ³ஹி ஸங்வரணதோ ஸங்வரோ, ஸமாதா⁴னோபதா⁴ரணட்டே²ன ஸீலஞ்சாதி **பாதிமொக்க²ஸங்வரஸீலங்**. மனச்ச²ட்டா²னங் இந்த்³ரியானங் ரூபாதீ³ஸு ஸங்வரணவஸேன பவத்தங் ஸீலங் **இந்த்³ரியஸங்வரஸீலங்**. மிச்சா²ஜீவ விவஜ்ஜனேன ஆஜீவஸ்ஸ பரிஸுத்³தி⁴வஸப்பவத்தங் **ஆஜீவபாரிஸுத்³தி⁴ஸீலங்**. பச்சயே ஸன்னிஸ்ஸிதங் தேஸங் இத³மத்தி²கதாய பச்சவெக்க²ணஸீலங் **பச்சயஸன்னிஸ்ஸிதஸீலங்**. சதுப்³பி³த⁴த்தா தே³ஸனாஸங்வரபரியெட்டி²பச்சவெக்க²ணவஸேன, பரிஸுத்³த⁴த்தா ச **சதுபாரிஸுத்³தி⁴ஸீலங்** நாம.

50. **சித்தவிஸுத்³தி⁴ நாம** சித்தஸ்ஸ வினீவரணபா⁴வாபாத³னவஸேன விஸோத⁴னதோ, சித்தஸீஸேன நித்³தி³ட்ட²த்தா, விஸுத்³த⁴த்தா சாதி வா கத்வா.

51. "த⁴ம்மானங் ஸாமஞ்ஞஸபா⁴வோ லக்க²ணங், கிச்சஸம்பத்தியோ ரஸோ, உபட்டா²னாகாரோ, ப²லஞ்ச பச்சுபட்டா²ன"ந்தி ஏவங் வுத்தானங் லக்க²ணாதீ³னங் "பு²ஸனலக்க²ணோ ப²ஸ்ஸோ, கக்க²ளலக்க²ணா பத²வீ"த்யாதி³னா வித்தா²ரதோ, "நமனலக்க²ணங் நாமங், ருப்பனலக்க²ணங் ரூப"ந்த்யாதி³னா ஸங்கே²பதோ ச பரிக்³க³ஹோ பச்சத்தலக்க²ணாதி³வஸேன பரிச்சி²ஜ்ஜ க³ஹணங் து³க்க²ஸச்சவவத்தா²னங் **தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ நாம** "நாமரூபதோ அத்தா நத்தீ²"தி த³ஸ்ஸனதோ தி³ட்டி² ச அத்ததி³ட்டி²மலவிஸோத⁴னதோ விஸுத்³தி⁴ சாதி கத்வா.

52. **பச்சயபரிக்³க³ஹோ**தி நாமஞ்ச ரூபஞ்ச படிஸந்தி⁴யங் தாவ அவிஜ்ஜாதண்ஹாஉபாதா³னகம்மஹேதுவஸேன நிப்³ப³த்ததி. பவத்தியஞ்ச ரூபங்

கம்மசித்தஉதுஆஹாரபச்சயவஸேன, நாமஞ்ச சக்கு²ரூபாதி³னிஸ்ஸயாரம்மணாதி³பச்சயவஸேன, விஸேஸதோ ச யோனிஸோமனஸிகாராதி³சதுசக்கஸம்பத்தியா குஸலங், தப்³பி³பரியாயேன அகுஸலங், குஸலாகுஸலவஸேன விபாகோ ப⁴வங்கா³தி³வஸேன ஆவஜ்ஜனங், கீ²ணாஸவஸந்தானவஸேன கிரியஜவனங், ஆவஜ்ஜனஞ்ச உப்பஜ்ஜதீதி ஏவங் ஸாதா⁴ரணாஸாதா⁴ரணவஸேன தீஸு அத்³தா⁴ஸு நாமரூபப்பவத்தியா பச்சக்கா²தி³ஸித்³த⁴ஸ்ஸ கம்மாதி³பச்சயஸ்ஸ பரிக்³க³ண்ஹனங் ஸமுத³யஸச்சஸ்ஸ வவத்தா²னங் **கங்கா²விதரணவிஸுத்³தி⁴ நாம** "அஹோஸிங் நு கோ² அஹமதீதமத்³தா⁴ன"ந்த்யாதி³காய (ம. நி. 1.18; ஸங். நி. 2.20) ஸோளஸவிதா⁴ய, "ஸத்த²ரிகங்க²தீ"த்யாதி³காய (த⁴. ஸ. 1123; விப⁴. 915) அட்ட²விதா⁴ய ச கங்கா²ய விதரணதோ அதிக்கமனதோ கங்கா²விதரணா, அஹேதுகவிஸமஹேதுதி³ட்டி²மலவிஸோத⁴னதோ விஸுத்³தி⁴ சாதி கத்வா.

53. **ததோ** பச்சயபரிக்³க³ஹதோ பரங் **ததா²பரிக்³க³ஹிதேஸு** பச்சத்தலக்க²ணாதி³வவத்தா²னவஸேன, பச்சயவவத்தா²னவஸேன ச பரிக்³க³ஹிதேஸு லோகுத்தரவஜ்ஜேஸு தியூ⁴மிபரியாபன்னேஸு நாமரூபேஸு **அதீதாதி³பே⁴த³பி⁴ன்னேஸு க²ந்தா⁴தி³னயமாரப்³ப⁴** பஞ்சக்க²ந்த⁴ச²த்³வாரச²ளாரம்மணச²த்³வாரப்பவத்தத⁴ம்மாதி³வஸேன ஆக³தங் க²ந்தா⁴தி³னயங் ஆரப்³ப⁴ **கலாபவஸேன** பிண்ட³வஸேன **ஸங்கி²பித்வா** யங் அதீதே ஜாதங் ரூபங், தங் அதீதேவ நிருத்³த⁴ங். யங் அனாக³தே பா⁴வி ரூபங், தம்பி தத்தே²வ நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி. யங் பச்சுப்பன்னங், தங் அனாக³தங் அப்பத்வா எத்தே²வ நிருஜ்ஜ²தி, ததா² அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³த⁴ஸுகு²மஓளாரிகஹீனபணீதரூபாத³யோ. தஸ்மா "**அனிச்சங்** அத்தாதி³வஸேன ந இச்சங் அனுபக³ந்தப்³ப³ங் **க²யட்டே²ன** க²யக³மனதோ, **து³க்க²ங் ப⁴யட்டே²ன** ப⁴யகரத்தா, **அனத்தா அஸாரகட்டே²ன** அத்தஸாராதி³அபா⁴வேனா"தி ச "சக்கு²ங் அனிச்சங்...பே.... மனோ. ரூபங்...பே.... த⁴ம்மா. சக்கு²விஞ்ஞாணங்...பே.... மனோவிஞ்ஞாணங் அனிச்சங் து³க்க²ங் அனத்தா"த்யாதி³னா (படி. ம. 1.48) அதீதாதி³அத்³தா⁴வஸேன, அதீதாதி³ஸந்தானவஸேன, அதீதாதி³க²ணவஸேன ச **ஸம்மஸனஞாணேன** ஹுத்வாஅபா⁴வஉத³யப்³ப³யபடிபீளனஅவஸவத்தனாகாரஸங்கா²தலக்க²ணத்தயஸம்மஸனவஸப்பவத்தேன கலாபஸம்மஸனஞாணேன லக்க²ணத்தயங் **ஸம்மஸந்தஸ்ஸ** பரிமஜ்ஜந்தஸ்ஸ.

ஸம்மஸனஞாணே பன உப்பன்னே புன **தெஸ்வேவ** ஸங்கா²ரேஸு "அவிஜ்ஜாஸமுத³யா ரூபஸமுத³யோ, தண்ஹாகம்மஆஹாரஸமுத³யா ரூபஸமுத³யோ, ததா² அவிஜ்ஜானிரோதா⁴ ரூபனிரோதோ⁴, தண்ஹாகம்மஆஹாரனிரோதா⁴ ரூபனிரோதோ⁴"தி (படி. ம. 1.50) ஏவங் ரூபக்க²ந்தே⁴ வேத³னாஸஞ்ஞாஸங்கா²ரக்க²ந்தே⁴ஸுபி ஆஹாரங் அபனெத்வா "ப²ஸ்ஸஸமுத³யா ப²ஸ்ஸனிரோதா⁴"தி ச ஏவங் ப²ஸ்ஸங் பக்கி²பித்வா, விஞ்ஞாணக்க²ந்தே⁴ "நாமரூபஸமுத³யா நாமரூபனிரோதா⁴"தி நாமரூபங் பக்கி²பித்வா பச்சயஸமுத³யவஸேன, பச்சயனிரோத⁴வஸேன ச, பச்சயே அனாமஸித்வா பச்சுப்பன்னக்க²ந்தே⁴ஸு நிப்³ப³த்திலக்க²ணமத்தஸ்ஸ, விபரிணாமலக்க²ணமத்தஸ்ஸ ச த³ஸ்ஸனேன க²ணவஸேன சாதி ஏகேகஸ்மிங் க²ந்தே⁴ **பச்சயவஸேன** சதுதா⁴, **க²ணவஸேன** ஏகதா⁴ சாதி பஞ்சதா⁴ உத³யங், பஞ்சதா⁴ வயந்தி த³ஸத³ஸஉத³யப்³ப³யத³ஸ்ஸனவஸேன ஸமபஞ்ஞாஸாகாரேஹி **உத³யப்³ப³யஞாணேன உத³யப்³ப³யங் ஸமனுபஸ்ஸந்தஸ்ஸ** ஆரத்³த⁴விபஸ்ஸகஸ்ஸ யோகி³னோ விபஸ்ஸனாசித்தஸமுட்டா²னோ ஸரீரதோ நிச்ச²ரணகஆலோகஸங்கா²தோ **ஓபா⁴ஸோ**, விபஸ்ஸனாசித்தஸஹஜாதா கு²த்³தி³காதி³பஞ்சவிதா⁴ (த⁴. ஸ. அட்ட². 1 த⁴ம்முத்³தே³ஸவார ஜா²னங்க³ராஸிவண்ணனா) **பீதி**, ததா² காயசித்தத³ரத²வூபஸமலக்க²ணா காயசித்தவஸேன து³விதா⁴ **பஸ்ஸத்³தி⁴**, ப³லவஸத்³தி⁴ந்த்³ரியஸங்கா²தோ **அதி⁴மொக்கோ²**, ஸம்மப்பதா⁴னகிச்சஸாத⁴கோ வீரியஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³ஸங்கா²தோ **பக்³க³ஹோ**, அதிபணீதங் **ஸுக²ங்**, இந்த³விஸ்ஸட்ட²வஜிரஸதி³ஸங் திலக்க²ணவிபஸ்ஸனாபூ⁴தங் **ஞாணங்**, ஸதிபட்டா²னபூ⁴தா சிரகதாதி³அனுஸ்ஸரணஸமத்தா² உபட்டா²னஸங்கா²தா ஸதி, ஸமப்பவத்தவிபஸ்ஸனாஸஹஜாதா உபெக்கா²ஸம்பொ³ஜ்ஜ²ங்க³பூ⁴தா தத்ரமஜ்ஜ²த்துபெக்கா², மனொத்³வாரே ஆவஜ்ஜ²னுபெக்கா² சாதி து³விதா⁴பி **உபெக்கா²**, ஓபா⁴ஸாதீ³ஸு உப்பன்னேஸு "ந வத மே இதோ புப்³பே³ ஏவரூபோ ஓபா⁴ஸோ உப்பன்னபுப்³போ³"த்யாதி³னா (விஸுத்³தி⁴. 2.733) நயேன தத்த² ஆலயங் குருமானா ஸுகு²மதண்ஹா ரூப**நிகந்தி**சாதி ஓபா⁴ஸாதீ³ஸு த³ஸஸு விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸேஸு உப்பன்னேஸு "ந வத மே இதோ புப்³பே³ ஏவரூபா ஓபா⁴ஸாத³யோ உப்பன்னபுப்³பா³ அத்³தா⁴ மக்³க³ப்பத்தொஸ்மி, ப²லப்பத்தொஸ்மீ"தி (விஸுத்³தி⁴. 2.733) அக்³க³ஹெத்வா "இமே ஓபா⁴ஸாத³யோ தண்ஹாதி³ட்டி²மானவத்து²தாய ந மக்³கோ³, அத² கோ² விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸா ஏவ, தப்³பி³னிமுத்தங் பன வீதி²படிபன்னங் விபஸ்ஸனாஞாணங் மக்³கோ³"தி

ஏவங் மக்³கா³மக்³க³லக்க²ணஸ்ஸ வவத்தா²னங் நிச்ச²யனங் மக்³கா³மக்³க³ஸ்ஸ ஜானநதோ, த³ஸ்ஸனதோ, அமக்³கே³ மக்³க³ஸஞ்ஞாய விஸோத⁴னதோ ச **மக்³கா³மக்³க³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ நாம**.

54. **யாவானுலோமாதி** யாவ ஸச்சானுலோமஞாணா. **நவ விபஸ்ஸனாஞாணானீதி** (விஸுத்³தி⁴. 2.737 ஆத³யோ) க²ந்தா⁴னங் உத³யஞ்ச வயஞ்ச ஜானநகங் **உத³யப்³ப³யஞாணங்**, உத³யங் முஞ்சித்வா ப⁴ங்க³மத்தானுபெக்க²கங் **ப⁴ங்க³ஞாணங்**, ப⁴ங்க³வஸேன உபட்டி²தானங் ஸீஹாதீ³னங் விய பா⁴யிதப்³பா³காரானுபெக்க²கங் **ப⁴யஞாணங்**, ததா²னுபெக்கி²தானங் ஆதி³த்தக⁴ரஸ்ஸ விய ஆதீ³னவாகாரானுபெக்க²கங் **ஆதீ³னவஞாணங்**, தி³ட்டா²தீ³னவேஸு நிப்³பி³ந்த³னவஸேன பவத்தங் **நிப்³பி³தா³ஞாணங்**, ஜாலாதி³தோ மச்சா²தி³கா விய தேஹி தேபூ⁴மகத⁴ம்மேஹி முச்சிதுகாமதாவஸேன பவத்தங் **முச்சிதுகம்யதாஞாணங்**, முச்சனுபாயஸம்பாத³னத்த²ங் தி³ட்டா²தீ³னவேஸுபி ஸமுத்³த³ஸகுணீ விய புனப்புனங் ஸம்மஸனவஸப்பத்தங் **படிஸங்கா²னுபஸ்ஸனாஞாணங்**, சத்தப⁴ரியோ புரிஸோ விய தி³ட்டா²தீ³னவேஸு தேஸு ஸங்கா²ரேஸு உபெக்க²னாகாரப்பவத்தங் **ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங்**, அனிச்சாதி³லக்க²ணவிபஸ்ஸனதாய ஹெட்டா² பவத்தானங் அட்ட²ன்னங் விபஸ்ஸனாஞாணானங், உத்³த⁴ங் மக்³க³க்க²ணே அதி⁴க³ந்தப்³பா³னங் ஸத்ததிங்ஸபோ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மானஞ்ச அனுலோமதோ மக்³க³வீதி²யங் கொ³த்ரபு⁴தோ புப்³பே³ பவத்தங் ஸச்சானுலோமிகஞாணஸங்கா²தங் நவமங் **அனுலோமஞாண**ந்தி இமானி நவ ஞாணானி ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴யா படிபதா³பா⁴வதோ திலக்க²ணஜானநட்டே²ன, பச்சக்க²தோ த³ஸ்ஸனட்டே²ன, படிபக்க²தோ விஸுத்³த⁴த்தா ச **படிபதா³ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ நாம**.

55. விபஸ்ஸனாய பரிபாகோ **விபஸ்ஸனாபரிபாகோ**, ஸங்கா²ருபெக்கா²ஞாணங். தங் **ஆக³ம்ம** படிச்ச. இதா³னி **அப்பனா உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீ**தி "இதா³னி அப்பனாஸங்கா²தோ லோகுத்தரமக்³கோ³ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதீ"தி வத்தப்³ப³க்க²ணே. **யங் கிஞ்சீ**தி ஸங்கா²ருபெக்கா²ய க³ஹிதேஸு தீஸு ஏகங் யங் கிஞ்சி.

56. விபஸ்ஸனாய மத்த²கப்பத்தியா **ஸிகா²ப்பத்தா**. அனுலோமஞாணஸஹிததாய **ஸானுலோமா**. ஸா ஏவ ஸங்கா²ரேஸு உதா³ஸீனத்தா **ஸங்கா²ருபெக்கா²**. யதா²னுரூபங் அபாயாதி³தோ, ஸங்கா²ரனிமித்ததோ ச வுட்ட²ஹனதோ வுட்டா²னஸங்கா²தங் மக்³க³ங் க³ச்ச²தீதி **வுட்டா²னகா³மினீ**.

57. **அபி⁴ஸம்பொ⁴ந்த**ந்தி பாபுணந்தங்.

58. **பரிஜானந்தோ**தி "எத்தகங் து³க்க²ங், ந இதோ ஊனாதி⁴க"ந்தி பரிச்சி²ஜ்ஜ ஜானந்தோ. **ஸச்சி²கரொந்தோ**தி ஆரம்மணகரணவஸேன பச்சக்க²ங் கரொந்தோ. **மக்³க³ஸச்சங் பா⁴வனாவஸேனா**தி மக்³க³ஸச்சஸங்கா²தஸ்ஸ ஸம்பயுத்தமக்³க³ஸங்கா²தஸ்ஸ சதுத்த²ஸச்சஸ்ஸ ஸஹஜாதாதி³பச்சயோ ஹுத்வா வட்³ட⁴னவஸேன. ஏகஸ்ஸேவ ஞாணஸ்ஸ சதுகிச்சஸாத⁴னங் பதீ³பாதீ³னங் வட்டிதா³ஹாதி³சதுகிச்சத³ஸ்ஸனதோ, "யோ, பி⁴க்க²வே, து³க்க²ங் பஸ்ஸதீ"த்யாதி³ (ஸங். நி. 5.1100; விஸுத்³தி⁴. 2.839) ஆக³மதோ ச ஸம்படிச்சி²தப்³ப³ங்.

59. **த்³வே தீணி ப²லசித்தானி பவத்தித்வா**தி மக்³கு³ப்பத்தியா அனுரூபதோ த்³வே வா தீணி வா ப²லசித்தானி அபனீதக்³கி³ம்ஹி டா²னே உண்ஹத்தனிப்³பா³பனத்தா²ய க⁴டேஹி அபி⁴ஸிஞ்சமானமுத³கங் விய ஸமுச்சி²ன்னகிலேஸேபி ஸந்தானே த³ரத²படிப்பஸ்ஸம்ப⁴கானி ஹுத்வா பவத்தித்வா, தேஸங் பவத்தியாதி வுத்தங் ஹோதி. **பச்சவெக்க²ணஞாணானீதி** மக்³க³ப²லாதி³விஸயானி காமாவசரஞாணானி, யானி ஸந்தா⁴ய "விமுத்தஸ்மிங் விமுத்தமிதி ஞாணங் ஹோதீ"தி (மஹாவ. 23) வுத்தங்.

60. இதா³னி பச்சவெக்க²ணாய பூ⁴மிங் த³ஸ்ஸேதுங் **"மக்³க³ங் ப²லஞ்சா"**த்யாதி³ வுத்தங். தத்த² "இமினாவ வதாஹங் மக்³கே³ன ஆக³தோ"தி **மக்³க³ங் பச்சவெக்க²தி**. ததோ "அயங் நாம மே ஆனிஸங்ஸோ லத்³தோ⁴"தி தஸ்ஸ **ப²லங்**, ததோ "அயங் நாம மே த⁴ம்மோ ஆரம்மணதோ ஸச்சி²கதோ"தி **நிப்³பா³னஞ்ச பண்டி³தோ பச்சவெக்க²தி**. ததோ "இமே நாம மே கிலேஸா பஹீனா"தி **பஹீனே கிலேஸே**, "இமே நாம அவஸிட்டா²"தி அவஸிட்டே²கிலேஸே பச்சவெக்க²தி வா, ந வா. கோசி ஸெக்கோ² பச்சவெக்க²தி, கோசி ந பச்சவெக்க²தி. தத்த² காமசாரொத்யதி⁴ப்பாயோ. ததா² ஹி மஹானாமோ ஸக்கோ "கோ ஸு நாம மே த⁴ம்மோ அஜ்ஜ²த்தங் அப்பஹீனோ"தி (ம. நி. 1.175;

விஸுத்³தி⁴. 2.812) அப்பஹீனே கிலேஸே புச்சி². அரஹதோ பன அவஸிட்ட²கிலேஸபச்சவெக்க²ணங் நத்தி² ஸப்³ப³கிலேஸானங் பஹீனத்தா, தஸ்மா திண்ணங் ஸெக்கா²னங் பன்னரஸ அரஹதோ சத்தாரீதி ஏகூனவீஸதி பச்சவெக்க²ணஞாணானீதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

ச²ப்³பி³ஸுத்³தி⁴கமேனாதி (விஸுத்³தி⁴. 2.662 ஆத³யோ) ஸீலசித்தவிஸுத்³தீ⁴னங் வஸேன மூலபூ⁴தானங் த்³வின்னங், தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ஆதீ³னங் வஸேன ஸரீரபூ⁴தானங் சதுன்னந்தி ஏதாஸங் ச²ன்னங் விஸுத்³தீ⁴னங் கமேன. சதுன்னங் ஸச்சானங் ஜானநதா, பச்சக்க²கரணதோ, கிலேஸமலேஹி விஸுத்³த⁴த்தா ச **ஞாணத³ஸ்ஸனவிஸுத்³தி⁴ நாம**.

எத்தா²தி விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னே.

விஸுத்³தி⁴பே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

விமொக்க²பே⁴த³வண்ணனா

61. **தத்த²** தஸ்மிங் உத்³தே³ஸே. ஸங்கா²ரேஸு "யோ அத்தாபி⁴னிவேஸோ கம்மஸ்ஸ காரகோ ப²லஸ்ஸ ச வேத³கோ ஏஸோ மே அத்தா"தி ஏவங் அபி⁴னிவேஸோ த³ள்ஹக்³கா³ஹோ, தங் முஞ்சந்தீ "அனத்தா"தி பவத்தா அனுபஸ்ஸனாவ அத்தஸுஞ்ஞதாகாரானுபஸ்ஸனதோ **ஸுஞ்ஞதானுபஸ்ஸனா நாம விமொக்க²முக²ங்** படிபக்க²தோ விமுத்திவஸேன விமொக்க²ஸங்கா²தஸ்ஸ லோகுத்தரங் மக்³க³ப²லஸ்ஸ த்³வாரங் ஹோதி.

62. ஸங்கா²ரேஸு "அனிச்ச"ந்தி பவத்தா அனுபஸ்ஸனா அனிச்சே "நிச்ச"ந்தி (அ. நி. 4.49; படி. ம. 1.236; விப⁴. 939) பவத்தங் ஸஞ்ஞாசித்ததி³ட்டி²விபல்லாஸஸங்கா²தங் **விபல்லாஸனிமித்தங் முஞ்சந்தீ** பஜஹந்தீ விபல்லாஸனிமித்தரஹிதாகாரானுபஸ்ஸனதோ **அனிமித்தானுபஸ்ஸனா நாம** விமொக்க²முக²ங் ஹோதீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴.

63. "து³க்க²"ந்தி பவத்தானுபஸ்ஸனா ஸங்கா²ரேஸு "ஏதங் மம, ஏதங் ஸுக²"ந்த்யாதி³னா நயேன பவத்தங் காமப⁴வதண்ஹாஸங்கா²தங் **தண்ஹாபணிதி⁴ங்** தண்ஹாபத்த²னங் **முஞ்சந்தீ** து³க்கா²காரத³ஸ்ஸனேன பரிச்சஜந்தீ பணிதி⁴ரஹிதாகாரானுபஸ்ஸனதோ **அப்பணிஹிதானுபஸ்ஸனா நாம**.

64. **தஸ்மா**தி யஸ்மா ஏதாஸங் திஸ்ஸன்னங் ஏதானி தீணி நாமானி, தஸ்மா யதி³ வுட்டா²னகா³மினிவிபஸ்ஸனா அனத்ததோ விபஸ்ஸதி. **மக்³கோ³ ஸுஞ்ஞதோ நாம விமொக்கோ² ஹோதி** ஆக³மனவஸேன லத்³த⁴னாமத்தா.

66. **விபஸ்ஸனாக³மனவஸேனா**தி விபஸ்ஸனாஸங்கா²தாக³மனவஸேன. ஆக³ச்ச²தி ஏதேன மக்³கோ³, ப²லஞ்சாதி விபஸ்ஸனாமக்³கோ³ இத⁴ **ஆக³மனங்** நாம.

67. **யதா²வுத்தனயேனா**தி புப்³பே³ வுத்தஅனத்தானுபஸ்ஸனாதி³வஸேன. **யதா²ஸகங் ப²லமுப்பஜ்ஜமானம்பீ**தி யதா²லத்³த⁴மக்³க³ஸ்ஸ ப²லபூ⁴தங் அத்தனோ அத்தனோ ப²லங் உப்பஜ்ஜமானம்பி மக்³கா³க³மனவஸேன அலபி⁴த்வா விபஸ்ஸனாக³மனவஸேனேவ தீணி நாமானி லப⁴தி ப²லஸமாபத்திகாலே ததா³ மக்³க³ப்பவத்தாபா⁴வேன தஸ்ஸ த்³வாரபா⁴வாயோக³தோ. **ஆரம்மணவஸேனா**தி ஸப்³ப³ஸங்கா²ரஸுஞ்ஞதத்தா, ஸங்கா²ரனிமித்தரஹிதத்தா, தண்ஹாபணிதி⁴ரஹிதத்தா ச ஸுஞ்ஞதஅனிமித்தஅப்பணிஹிதநாமவந்தங் நிப்³பா³னங் ஆரப்³ப⁴ பவத்தத்தா தஸ்ஸ வஸேன. **ஸரஸவஸேனா**தி ராகா³தி³ஸுஞ்ஞதத்தா, ரூபனிமித்தாதி³ஆரம்மணரஹிதத்தா, கிலேஸபணிதி⁴ரஹிதத்தா அத்தனோ கு³ணவஸேன. **ஸப்³ப³த்தா²**தி மக்³க³வீதி²யங், ப²லஸமாபத்திவீதி²யஞ்ச. **ஸப்³பே³ஸம்பீ**தி மக்³க³ஸ்ஸ, ப²லஸ்ஸபி.

விமொக்க²பே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

புக்³க³லபே⁴த³வண்ணனா

68. ஸத்தக்க²த்துங் ஸத்தஸு வாரேஸு காமஸுக³தியங் படிஸந்தி⁴க்³க³ஹணங் பரமங் ஏதஸ்ஸாதி **ஸத்தக்க²த்துபரமோ** ந பன அட்ட²மாதி³காமப⁴வகா³மீத்யதி⁴ப்பாயோ. யங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் "ந தே

ப⁴வங் அட்ட²மமாதி³யந்தீ"தி (கு². பா. 6.9; ஸு. நி. 232; நெத்தி. 115). ரூபாரூபஸுக³திப⁴வங் பன ஸத்தவாரதோ பரம்பி க³ச்ச²தீதி ஆசரியா.

69. **ராக³தோ³ஸமோஹானந்**தி மோஹக்³க³ஹணங் ராக³தோ³ஸேகட்ட²மோஹங் ஸந்தா⁴யாதி த³ட்ட²ப்³ப³ங்.

70. கீ²ணா சத்தாரோ ஆஸவா ஏதஸ்ஸாதி **கீ²ணாஸவோ**. த³க்கி²ணாரஹேஸு அக்³க³த்தா **அக்³க³த³க்கி²ணெய்யோ**.

புக்³க³லபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

ஸமாபத்திபே⁴த³வண்ணனா

72. **ஸப்³பே³ஸம்பீ**தி சதுன்னம்பி அரியபுக்³க³லானங்.

73. சித்தசேதஸிகானங் அப்பவத்திஸங்கா²தஸ்ஸ நிரோத⁴ஸ்ஸ ஸமாபத்தி **நிரோத⁴ஸமாபத்தி,** தி³ட்டே²வ த⁴ம்மே சித்தனிரோத⁴ங் பத்வா விஹரணங். **அனாகா³மீனஞ்சா**தி காமரூபப⁴வட்டா²னங் அட்ட²ஸமாபத்திலாபீ⁴னமேவ அனாகா³மீனங், ததா² கீ²ணாஸவானஞ்ச. **தத்தா²**தி நிரோத⁴ஸமாபத்தியங். **யாவ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் க³ந்த்வா**தி ஏவங் ஸமத²விபஸ்ஸனானங் யுக³னத்³த⁴பா⁴வாபாத³னவஸேன யாவ ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங், தாவ க³ந்த்வா. **அதி⁴ட்டெ²ய்யாதி³க**ந்தி காயபடிப³த்³த⁴ங் ட²பெத்வா விஸுங் விஸுங் ட²பிதசீவராதி³பரிக்கா²ரகே³ஹாதீ³னங் அக்³கி³ஆதி³னா அவினாஸனாதி⁴ட்டா²னங், ஸங்க⁴படிமானநஸத்து²பக்கோஸனானங் புரேதரங் வுட்டா²னங், ஸத்தாஹப்³ப⁴ந்தரே ஆயுஸங்கா²ரப்பவத்திஓலோகனந்தி சதுப்³பி³த⁴ங் அதி⁴ட்டா²னாதி³கங் புப்³ப³கிச்சங் கத்வா.

ஸமாபத்திபே⁴த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

விபஸ்ஸனாகம்மட்டா²னவண்ணனா நிட்டி²தா.

உய்யோஜனவண்ணனா

75. **படிபத்திரஸஸ்ஸாத³**ந்தி ஜா²னஸுக²ப²லஸுகா²தி³பே⁴த³ங் ஸமத²விபஸ்ஸனாபடிபத்திரஸஸ்ஸாத³ங்.

இதி அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினியா நாம அபி⁴த⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹவண்ணனாய

கம்மட்டா²னபரிச்சே²த³வண்ணனா நிட்டி²தா.

நிக³மனவண்ணனா

(க) சாரித்தேன குலாசாரேன ஸோபி⁴தே விஸாலகுலே உத³யோ நிப்³ப³த்தி யஸ்ஸ, தேன, கம்மாதி³விஸயாய ஸத்³தா⁴ய அபி⁴வுத்³தோ⁴ பரிஸுத்³தோ⁴ ச தா³னஸீலாதி³கு³ணானங் உத³யோ யஸ்ஸ, தேன, **நம்பவ்ஹயேன** நம்பனாமகேன, **பரானுகம்பங்** ஸாஸனே ஸுகோ²தரணபரிபாசனலக்க²ணங் பரானுக்³க³ஹங், **பணிதா⁴ய** பத்தெ²த்வா யங் பகரணங் **பத்தி²தங்** அபி⁴யாசிதங், தங் எத்தாவதா பரினிட்டி²தந்தி யோஜனா.

(க²) **தேன** பகரணப்பஸுதேன விபுலேன புஞ்ஞேன பஞ்ஞாவதா³தேன அரியமக்³க³பஞ்ஞாபரிஸுத்³தே⁴ன ஸீலாதி³கு³ணேன ஸோபி⁴தா. ததோயேவ லஜ்ஜினோ பி⁴க்கூ², த⁴ஞ்ஞானங் அதி⁴வாஸபூ⁴தங், **உதி³தோதி³தங்** அச்சந்தப்பஸித்³த⁴ங், **மூலஸோமங்** நாம விஹாரங், புஞ்ஞவிப⁴வஸ்ஸ உத³யஸங்கா²தாய மங்க³லத்தா²ய ஆயுகந்தங் மஞ்ஞுந்து, தத்த² நிவாஸினோ பி⁴க்கூ² ஈதி³ஸா ஹொந்துத்யதி⁴ப்பாயோ.

நிக³மனவண்ணனா நிட்டி²தா.

நிட்டி²தா சாயங் அபி⁴த⁴ம்மத்த²விபா⁴வினீ நாம.

நிக³மனகதா²

1. ரம்மே **புலத்தி**²நக³ரே நக³ராதி◌⁴ராஜே,
ரஞ்ஞா **பரக்கம**பு◌⁴ஜேன மஹாபு◌⁴ஜேன;
காராபிதே வஸதி **ஜேதவனே** விஹாரே;
யோ ரம்மஹம்மியவரூபவனாபி◌⁴ராமே.

2. ஸம்பன்னஸீலத³மஸங்யமதோஸிதேஹி,
ஸம்மானிதோ வஸிக³ணேஹி கு³ணாகரேஹி;
பத்தோ முனிந்த³வசனாதி³ஸு நேகக³ந்த²-
ஜாதேஸு சாசரியதங் மஹிதங் விதூ³ஹி.

3. ஞாணானுபா◌⁴வமிஹ யஸ்ஸ ச ஸூசயந்தீ,
ஸங்வண்ணனா ச வினயட்ட²கதா²தி³கானங்;
ஸாரத்த²தீ³பனிமுகா² மது◌⁴ரத்த²ஸார-
ஸந்தீ³பனேன ஸுஜனங் பரிதோஸயந்தீ.

4. தஸ்ஸானுகம்பமவலம்பி³ய **ஸாரிபுத்த**-
த்தே²ரஸ்ஸ தா²மக³தஸாரகு³ணாகரஸ்ஸ;
யோ நேகக³ந்த²விஸயங் படுதங் அலத்த²ங்,
தஸ்ஸேஸ ஞாணவிப◌⁴வோ விப◌⁴வேகஹேது.

5. ஸோஹமேதஸ்ஸ ஸங்ஸுத்³த◌⁴-வாயாமஸ்ஸானுபா◌⁴வதோ;
அத்³தா◌⁴ஸாஸனதா³யாதோ³, ஹெஸ்ஸங் மெத்தெய்யஸத்து²னோ.

6. ஜோதயந்தங் ததா³ தஸ்ஸ, ஸாஸனங் ஸுத்³த◌⁴மானஸங்;
பஸ்ஸெய்யங் ஸக்கரெய்யஞ்ச, க³ருங் மே ஸாரிஸம்ப◌⁴வங்.

7. தி³னேஹி சதுவீஸேஹி, டீகாயங் நிட்டி²தா யதா²;
ததா² கல்யாணஸங்கப்பா, ஸீக◌⁴ங் ஸிஜ்ஜ²ந்து பாணினந்தி.

இதி ப◌⁴த³ந்தஸாரிபுத்தமஹாதே²ரஸ்ஸ ஸிஸ்ஸேன ரசிதா

அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²விபா◌⁴வினீ நாம

அபி◌⁴த◌⁴ம்மத்த²ஸங்க³ஹடீகா நிட்டி²தா.